

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΜΕΤΡΩΝ	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 1.1	13
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 1.2	35
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ	51
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 2.1	53
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 2.2	87
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 2.3	109
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 2.4	155
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 2.5	179
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 2.6	195
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ	215
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 3.1	217
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ	235
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 4.1	237
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 4.2	257
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ	277
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 5.1	279
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 5.2	293
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ	311
ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 6.1	313
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ	329
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	351
ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	357
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕ Ε.Ε.	369
ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
ΜΕΤΡΟ 1.1	371
ΜΕΤΡΟ 1.2	383
ΜΕΤΡΟ 2.1	395
ΜΕΤΡΟ 2.2	407
ΜΕΤΡΟ 2.3	419
ΜΕΤΡΟ 2.4	431
ΜΕΤΡΟ 2.5	441
ΜΕΤΡΟ 2.6	451
ΜΕΤΡΟ 3.1	463
ΜΕΤΡΟ 4.1	473
ΜΕΤΡΟ 4.2	481
ΜΕΤΡΟ 5.1	489
ΜΕΤΡΟ 5.2	499
ΜΕΤΡΟ 6.1	509
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	515

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα η ραγδαία ανάπτυξη της γνώσης, η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και ο μετασχηματισμός της παραγωγικής διαδικασίας με την αξιοποίηση των πληροφοριών και τηλεπικοινωνιακών τεχνολογιών, δημιουργούν νέα δεδομένα και ευκαιρίες για ανάπτυξη και ποιότητα ζωής.

Ο ρόλος του ανθρώπινου κεφαλαίου περισσότερο από ποτέ αναδεικνύεται σε καθοριστικό παράγοντα επιβίωσης και προόδου των κοινωνιών. Το νέο περιβάλλον απαιτεί από το εκπαιδευτικό σύστημα την εκπαίδευση νέων, ικανών να ανταποκρίνονται στις νέες κοινωνικές ανάγκες, ώστε να μπορούν απρόσκοπτα να ενταχθούν στην ενεργό ζωή και την αγορά εργασίας.

Οι σημερινές κοινωνικές ανάγκες από την ίδια τη φύση τους δίνουν έμφαση στη γνώση, την προσαρμοστικότητα και την ευρηματικότητα. Απαιτούν ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας, συνεργασίας, ταχείας αντίδρασης σε προκλήσεις, ανάληψη πρωτοβουλιών, διαχείριση επιλογών. Το εκπαιδευτικό σύστημα, βασικό δομικό στοιχείο διαμόρφωσης του μελλοντικού ανθρώπινου δυναμικού, χρειάζεται να μεταμορφωθεί σταδιακά για να ανταποκριθεί στις νέες ανάγκες και προκλήσεις.

Στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΥπΕΠΘ περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη δέσμη συνεκτικών μέτρων και ενεργειών με απώτερο στόχο τη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και των υπηρεσιών που αυτό προσφέρει, ώστε να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες ανοίγοντας διαύλους επικοινωνίας και σύνδεσης με την αγορά εργασίας.

Αποτελεί βούληση της ελληνικής πολιτείας η προώθηση εκπαιδευτικών πολιτικών οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος καθώς και της ποσοτικής διεύρυνσης του μέσα από δράσεις που αναπτύσσουν το ανθρώπινο

δυναμικό, βελτιώνουν την δυνατότητα της νεολαίας για παραγωγική απασχόληση, καταπολεμούν παλαιά και αρχόμενα φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού, ευαισθητοποιούν τους αυριανούς πολίτες σε ποικίλα θέματα (περιβάλλον, καινοτομικότητα, ισότητα φύλων, κλπ.) και παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς τις ευρωπαϊκές εξελίξεις στα θέματα αυτά όπως αυτές εκφράζονται μέσα από τα πεδία πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ).

Οι στόχοι και ο συνολικός σχεδιασμός του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης & Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ II) εντάσσονται στην εθνική στρατηγική για την εκπαίδευση. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα κινείται παράλληλα με σημαντικές δράσεις θεσμικού χαρακτήρα στον τομέα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Οι προτεραιότητες και τα μέτρα που αναπτύσσονται, βρίσκονται σε συνάφεια με τη γενικότερη πολιτική ανάπτυξης των ανθρωπίνων πόρων, το εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση, την εκπαιδευτική πολιτική και τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αποσκοπούν στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και των δυνατοτήτων της νεολαίας για ένταξη στον κοινωνικό και παραγωγικό ιστό, στην προώθηση της ισότητας ευκαιριών, στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, στην ευαισθητοποίηση σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της ισότητας των φύλων, στην ανάπτυξη του αλληλοσεβασμού και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Οι πολιτικές που αναπτύσσονται με τους πόρους του ΕΠΕΑΕΚ II δεν είναι αποσπασματικές. Στηρίζονται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο με εσωτερική αλληλουχία των δράσεων συνδεδεμένων με τη συνολική πολιτική. Στη νέα προγραμματική περίοδο (2000-2006) το ΥΠΕΠΘ αξιοποιώντας την εμπειρία που αποκτήθηκε από το πρώτο ΕΠΕΑΕΚ δίνει ιδιαίτερο βάρος στην:

- ***Ποιότητα των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων***
- ***Συνεχή αξιολόγηση των δράσεων,***
- ***Ποιότητα των αποτελεσμάτων,***
- ***Σύνδεσή τους με τις ανάγκες και τις προοπτικές της αγοράς εργασίας.***

Όλα τα παραπάνω προσδίδουν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) του ΥπεΠΘ ένα πολυεπίπεδο χαρακτήρα. Τα μέτρα του προγράμματος σχεδιάζονται πάνω στους βασικούς άξονες πολιτικής του ΕΚΤ τα οποία διέπονται από μια ενιαία φιλοσοφία προώθησης μιας κοινωνικο-εκπαιδευτικής πολιτικής που επιδιώκει να ικανοποιήσει την ανάγκη ο άνθρωπος να μαθαίνει να ευαισθητοποιείται, να αναπτύσσει δεξιότητες επικοινωνίας όπως εκμάθηση ξένων γλωσσών, χρήση Η/Υ και του διαδικτύου, να κοινωνικοποιείται και να δημιουργεί με απώτερο σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Επίσης το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα βασίζεται, όπως προαναφέρθηκε, στην εθνική στρατηγική ανάπτυξης της εκπαίδευσης, που περιγράφεται στο ΣΠΑ και επιχειρεί να αντιμετωπίσει τις απαιτήσεις του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας.

Μέσα στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης πολιτικής ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού η εκπαιδευτική στρατηγική καλύπτει τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες πολιτικές αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ευθύνης του ΥπεΠΘ, που συμπληρώνονται από τις βραχυχρόνιες πολιτικές της συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ευθύνης του Υπουργείου Εργασίας (ΥπεΡΓ).

Η συμπληρωματικότητα των δύο επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού είναι προφανής, αφού η διαδικασία της εκπαίδευσης και η αντίστοιχη της επαγγελματικής κατάρτισης αποτελούν αναπόσπαστα μέρη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής δια βίου μάθησης για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

Είναι επομένως εύλογο και σύμφωνο με τα παραπάνω, το ΕΠ του ΥπεΠΘ να δομηθεί γύρω από εκείνα τα πεδία πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, τα οποία περισσότερο καλύπτουν το τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα, ώστε να αποτελέσουν τους Άξονες Προτεραιότητάς του.

Κατά την σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΥπΕΠΘ ελήφθησαν υπόψη οι παρακάτω Κανονισμοί των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

- Κανονισμός (ΕΚ) 1260/1999, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου περί γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία
- Κανονισμός (ΕΚ) 1783/1999, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
- Κανονισμός (ΕΚ) 1784/1999, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού που ακολουθεί, διαρθρώνεται σε τέσσερα επίπεδα ανάλυσης των παρεμβάσεων:

1. τους **Άξονες Προτεραιότητας**
2. τα **Μέτρα**
3. τις **Ενέργειες**
4. τις **Κατηγορίες Πράξεων**

Το πρώτο επίπεδο, οι **Άξονες Προτεραιότητας** δομούνται γύρω από τα πεδία πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Οι τέσσερις βασικοί Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠΕΑΕΚ II προωθούν παρεμβάσεις στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα σχετικές με:

την προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό (Άξονας Προτεραιότητας Α1).

Η πρόσβαση στην αγορά εργασίας συνδέεται με την απόκτηση γνώσεων και την καλλιέργεια δεξιοτήτων. Η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου και η μη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει το εκπαιδευτικό σύστημα οδηγούν σε περιορισμό των επαγγελματικών διεξόδων, με αποτέλεσμα, τελικά, τον κοινωνικό αποκλεισμό. Συνεπώς οι ευπαθείς μαθητικές και κοινωνικές ομάδες –που συνήθως ανήκουν σε μειονότητες ή είναι άτομα με ειδικές ανάγκες ή με μαθησιακά προβλήματα ή προέρχονται από χαμηλά κοινωνικοοικονομικά στρώματα- χρειάζονται στήριξη, ώστε να

αντιμετωπίσουν τις απαιτήσεις της σύγχρονης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.

την προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου εκπαίδευσης (Άξονας Προτεραιότητας Α2)

Η βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης και η σύνδεσή τους με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, αποτελούν προϋπόθεση για την αύξηση της απασχολησιμότητας και επομένως της βελτίωσης της απασχόλησής τους.

Η προτεινόμενη στο ΕΠ συνολική προσπάθεια προώθησης και βελτίωσης της παρεχόμενης εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, θα λάβει χώρα στο πλαίσιο της πολιτικής της δια βίου εκπαίδευσης, που έχει αρχίσει να εφαρμόζεται στην Ελλάδα την τελευταία κυρίως 5ετία με τη χρηματοδοτική υποστήριξη του Β' ΚΠΣ.

Οι στόχοι αυτής της πολιτικής είναι :

- Την περαιτέρω ανάπτυξη των προγραμμάτων, που προσφέρουν εκπαιδευτικές ευκαιρίες σε όλους ανεξάρτητα από την ηλικία του (π.χ. σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, ανοικτό πανεπιστήμιο, συμπληρωματικά προγράμματα, εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, κλπ.)
- Την κατά το δυνατό μείωση, μέχρι εξάλειψη των περιορισμών, που υπάρχουν σήμερα και εμποδίζουν την ελεύθερη οριζόντια και κάθετη μετακίνηση των εκπαιδευομένων
- Την λειτουργική ενοποίηση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

την ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και της προσαρμοστικότητας των νέων (Άξονας Προτεραιότητας Α3)

Μέσα από τα υφιστάμενα προγράμματα σπουδών της τριτοβάθμιας και της τεχνικής εκπαίδευσης δεν ενθαρρύνεται ιδιαίτερα η επιχειρηματική δράση των φοιτητών-σπουδαστών και των αποφοίτων των σχολών, που θα ήθελαν να προσφέρουν υπηρεσίες ή να αναπτύξουν καινοτόμα προϊόντα. Θα προωθηθούν επομένως προγράμματα επιχειρηματικότητας μέσα από τα

οποία οι αυριανοί πτυχιούχοι θα πρέπει, είτε ως αυτο-απασχολούμενοι, είτε ως εργαζόμενοι, να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται και να προσαρμόζονται στις σύγχρονες απαιτήσεις της οικονομίας. Οι νέοι της τεχνικής και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα εφοδιαστούν με γνώσεις ώστε να είναι σε θέση να δημιουργήσουν επιχειρηματικές μονάδες και θα ενισχυθούν εκείνοι που επιθυμούν να αναπτύξουν περαιτέρω μια υπηρεσία ή ένα προϊόν.

την βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας (Άξονας Προτεραιότητας A4)

Όλες οι δράσεις του ΕΠ διαπνέονται από την αντίληψη ότι πρέπει να εξαλειφθούν τα εμπόδια που μειώνουν τις δυνατότητες απασχόλησης τόσο των γυναικών, όσο και των νέων. Θα αναληφθούν δράσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στην τεχνική, αρχική επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση. Με την βοήθεια προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής και μέσα από προγράμματα επιμόρφωσης-ευαισθητοποίησης της εκπαιδευτικής κοινότητας θα επιχειρηθεί η αντιμετώπιση των κοινωνικών στερεοτύπων ώστε να βελτιωθεί η θέση των γυναικών όχι μόνο στον κόσμο της εργασίας, αλλά και στα κλιμάκια λήψης αποφάσεων. Θα αναζητηθούν τα κίνητρα εκείνα (οικονομικά και μη) τα οποία θα επιτρέψουν στις γυναίκες να αφιερώσουν τον χρόνο που απαιτείται για την απόκτηση ή συμπλήρωση των γνώσεών τους, για την απόκτηση εργασιακών εμπειριών και για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δράσης.

Οι Άξονες αυτοί υποστηρίζονται από δυο ακόμη Άξονες, που αφορούν αφενός παρεμβάσεις σε *Υποδομές και Εξοπλισμό* (Άξονας Προτεραιότητας A5) και αφετέρου την αναγκαία *Τεχνική Βοήθεια* (Άξονας Προτεραιότητας A6).

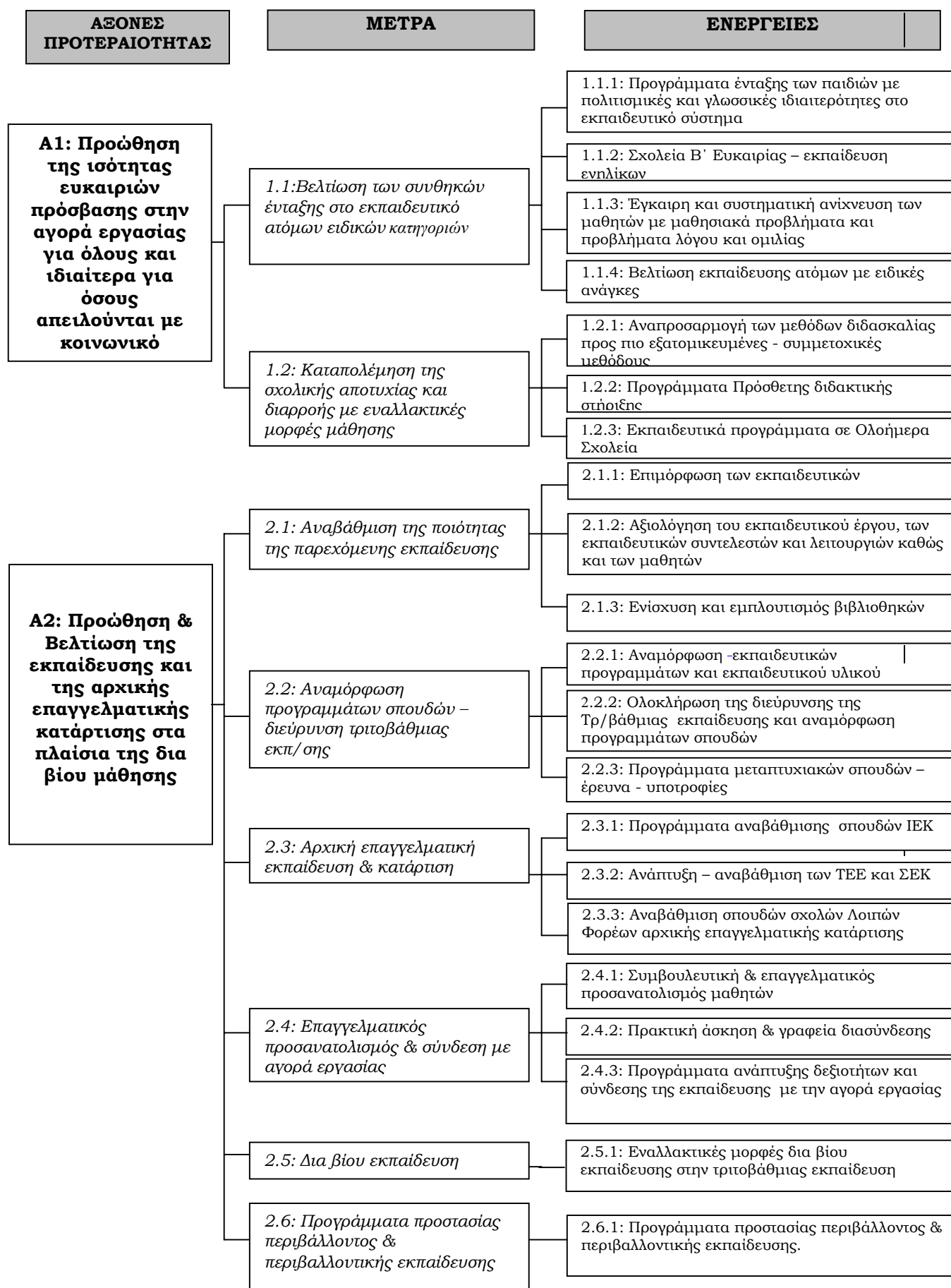
Το δεύτερο επίπεδο ανάλυσης των παρεμβάσεων αποτελείται από **Μέτρα**. Κάθε Άξονας Προτεραιότητας διαρθρώνεται σε Μέτρα, τα οποία περιγράφουν τους τομείς παρέμβασης που στοχεύουν στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων, όπως ακριβώς ορίστηκαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

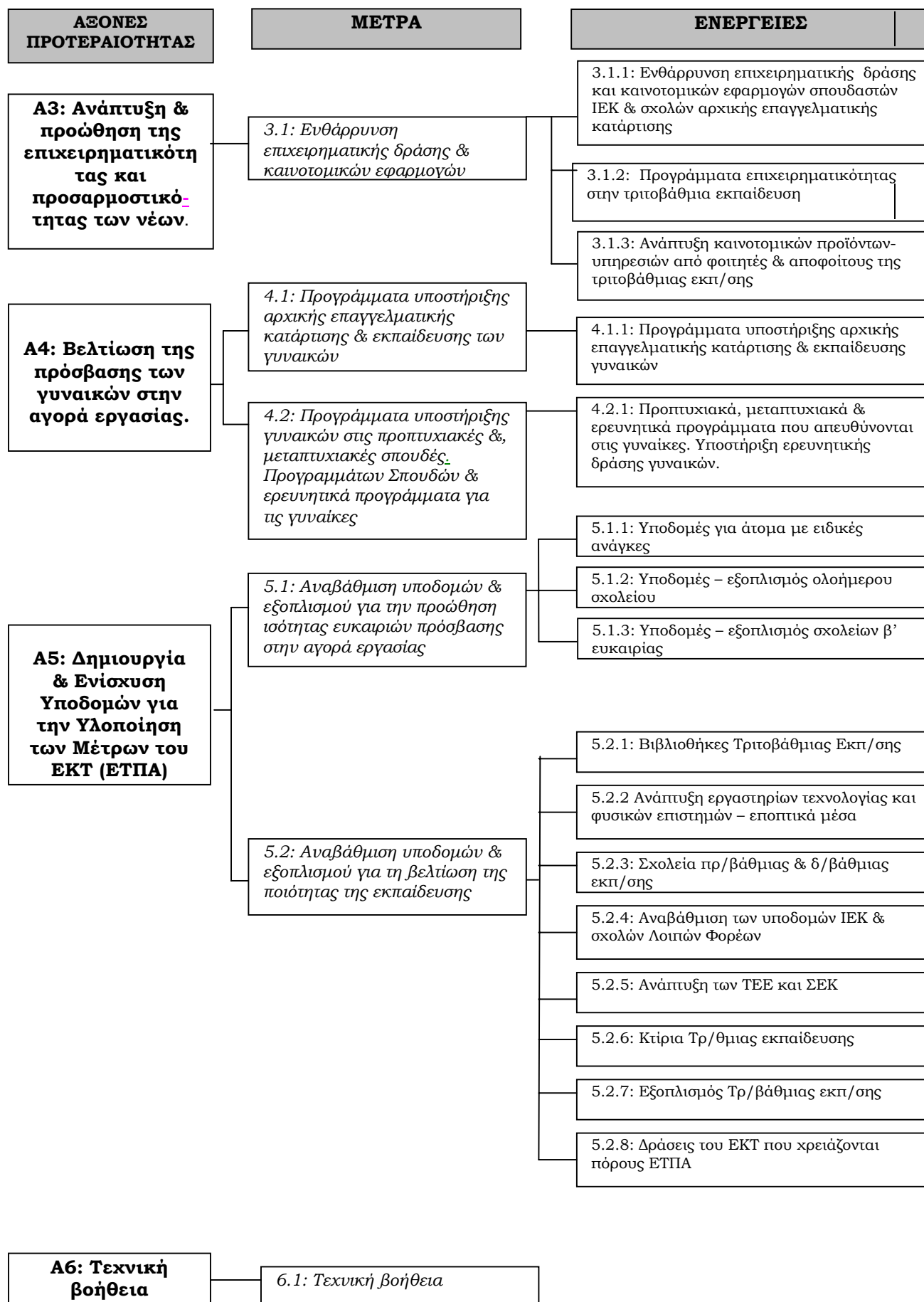
Αναλυτικότερα :

- Το Μέτρο 1.1** αφορά παρεμβάσεις για την Ένταξη Ατόμων Ειδικών Κατηγοριών στο Εκπαιδευτικό Σύστημα
- Το Μέτρο 1.2** αναφέρεται σε τρόπους Καταπολέμησης της Σχολικής Αποτυχίας και Διαρροής με Εναλλακτικές Μορφές Μάθησης
- Το Μέτρο 2.1** σχετίζεται με παρεμβάσεις που προωθούν την Αναβάθμιση της Ποιότητας της Παρεχόμενης Εκπαίδευσης
- Το Μέτρο 2.2** περιγράφει δράσεις για την Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών και την Διεύρυνση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Το Μέτρο 2.3** αναφέρεται σε παρεμβάσεις στο χώρο της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης
- Το Μέτρο 2.4** σχετίζεται με Τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και την Σύνδεση με την Αγορά Εργασίας
- Το Μέτρο 2.5** περιγράφει παρεμβάσεις στο χώρο της Δια Βίου Εκπαίδευσης
- Το Μέτρο 2.6** παρουσιάζει Προγράμματα Προστασίας Περιβάλλοντος και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
- Το Μέτρο 3.1** αναφέρεται στην Ενθάρρυνση Επιχειρηματικής Δράσης και Καινοτομικών Εφαρμογών
- Το Μέτρο 4.1** αφορά Προγράμματα Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης για Γυναίκες
- Το Μέτρο 4.2** αναφέρεται στην δημιουργία Προπτυχιακών, Μεταπτυχιακών και Ερευνητικών Προγραμμάτων για Γυναίκες
- Το Μέτρο 5.1** προωθεί την Αναβάθμιση Υποδομών και Εξοπλισμών για την Προώθηση Ισότητας Ευκαιριών
- Το Μέτρο 5.2** στοχεύει στην Αναβάθμιση Υποδομών και Εξοπλισμών για την Βελτίωση της Εκπαίδευσης
- τέλος,
- το Μέτρο 6.1** περιλαμβάνει όλες τις δράσεις της Τεχνικής Βοήθειας.

Στη συνέχεια το κάθε Μέτρο δομείται και παρουσιάζεται σε ξεχωριστές **Ενέργειες**. Κάθε Ενέργεια με τη σειρά της περιλαμβάνει **κατηγορίες Πράξεων** που συντελούν στην πραγματοποίηση συγκεκριμένων υποστόχων.

Δομή Ε. Π. Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΜΕΤΡΩΝ

ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ

ΛΕΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΙΑ ΕΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ

Ο Άξονας Προτεραιότητας 1, που ταυτίζεται με το 2^ο πεδίο πολιτικής του ΕΚΤ, έχει σαν στόχους, αφενός την πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού μέσα από μέτρα που δίνουν σε όλους ίσες ευκαιρίες ένταξης στο σύστημα εκπαίδευσης ώστε να αποφευχθεί η σχολική αποτυχία και διαρροή και να αποκτηθούν τα απαραίτητα επαγγελματικά εφοδία, αφετέρου την καταπολέμησή του, προσφέροντας το αναγκαίο εκπαιδευτικό συμπλήρωμα μέσα από τη διαδικασία δια βίου εκπαίδευσης, ώστε να βελτιωθεί η απασχολησιμότητα των επωφελούμενων ατόμων.

Στο πλαίσιο των δράσεων του Άξονα Προτεραιότητας 1 θα πραγματοποιηθεί μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για την υποστήριξη των μαθητών με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες, με σκοπό να παραμείνουν στο εκπαιδευτικό σύστημα, να βελτιώνουν συνεχώς την εκπαιδευτική τους επίδοση και να ενσωματωθούν το ταχύτερο δυνατόν με το κύριο σώμα των μαθητών.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 1, εμπίπτουν επίσης διάφορες ομάδες μαθητικού πληθυσμού για κάθε μία από τις οποίες προβλέπονται εξειδικευμένες δράσεις. Για τους μαθητές με ειδικές ανάγκες π.χ. προβλέπονται δράσεις προετοιμασίας για την ομαλή τους ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα, όπου αυτό είναι δυνατό, καθώς και για την επαγγελματική τους εξέλιξη.

Για ευπαθείς μαθητικές ομάδες, που περιλαμβάνουν μαθητές με χαμηλή επίδοση στα μαθήματα, μαθητές που αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες, καθώς και μαθητές που προέρχονται από οικονομικά ασθενείς οικογένειες, προβλέπονται ειδικές δράσεις ενδυνάμωσης και συμπλήρωσης των εκπαιδευτικών τους γνώσεων και των ατομικών τους δεξιοτήτων.

Στον Άξονα 1, τέλος, εντάσσονται δράσεις μέσω των οποίων όσοι ενήλικες έχουν πρόωρα εγκαταλείψει το σχολείο και δεν έχουν συμπληρώσει την βασική εκπαίδευση θα έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν τα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά τους προσόντα, ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν ευκολότερα στην αγορά εργασίας ή ακόμα και να επιστρέψουν στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα για συνέχιση των σπουδών τους.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 1 εντάσσονται στα παρακάτω δύο Μέτρα:

- το πρώτο αφορά **την Ένταξη Ατόμων Ειδικών Κατηγοριών στο Εκπαιδευτικό Σύστημα** και
- το δεύτερο **την καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής με τη βοήθεια εναλλακτικών μορφών μάθησης.**

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

**ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΙΑ ΕΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ
ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ**

ΜΕΤΡΟ 1.1

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

**Βελτίωση των Συνθηκών Ένταξης στο Εκπαιδευτικό Σύστημα
Ατόμων Ειδικών Κατηγοριών**

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
1	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό
1.1	ΜΕΤΡΟ	Βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα ατόμων ειδικών κατηγοριών
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθητές, εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, ειδικής αγωγής, ΤΕΕ, καταρτιζόμενοι και εκπαιδευτές δημοσίων ΙΕΚ, ενήλικες
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤ Ο ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	138.853,5		42		5,6	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	138.853,5		42	42	5,6	5,6
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	104.140,1	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	34.713,4	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Βασική αρχή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος είναι η προώθηση της ισότητας των ευκαιριών για το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού. Ωστόσο υπάρχουν ορισμένες ομάδες με γλωσσικές, πολιτισμικές ή θρησκευτικές ιδιαιτερότητες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά την ένταξή τους σε αυτό. Τα τελευταία κυρίως χρόνια, με την μεγάλη αύξηση της μετανάστευσης στη χώρα, έχει γίνει πιο επιτακτική η αναγκαιότητα λήψης μέτρων για την ομαλή ένταξη των μαθητικών αυτών ομάδων στο εκπαιδευτικό σύστημα, ώστε να αποφευχθεί η κοινωνική τους περιθωριοποίηση και να προληφθεί η σχολική αποτυχία και ο αναλφαβητισμός.

Εξίσου σημαντική είναι η καταπολέμηση του αναλφαβητισμού των ενηλίκων και η παροχή σε αυτούς της δυνατότητας βελτίωσης των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών τους προσόντων ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν ευκολότερα στην αγορά εργασίας.

Τέλος, πρέπει να εξασφαλιστεί η ομαλή ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες στο εκπαιδευτικό σύστημα και κατά συνέπεια η διευκόλυνση της πρόσβασης τους στην αγορά εργασίας.

Η υλοποίηση των στόχων του Άξονα Προτεραιότητας 1 του ΕΠΕΑΕΚ για την προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό προϋποθέτει την υιοθέτηση και εκτέλεση παρεμβάσεων για την ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα των ατόμων ειδικών κατηγοριών και των ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπως επίσης και ενέργειες για την εκπαίδευση των ενηλίκων.

Οι παρεμβάσεις αυτές συμπληρώνουν τις Πράξεις που εκτελέστηκαν στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ I, οι οποίες αφενός επεκτείνονται ώστε να καλυφθεί το μεγαλύτερο μέρος των ομάδων αυτών, αφετέρου αποκτούν συστημικό χαρακτήρα, ώστε να αντιμετωπιστούν πιο ολοκληρωμένα τα ιδιαίτερα τους προβλήματα που οδηγούν στον κοινωνικό αποκλεισμό.

Στο ΕΠΕΑΕΚ I υλοποιήθηκαν τέσσερις βασικές κατηγορίες Ενεργειών που αφορούσαν :

- A) **στην υποβοήθηση της ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες**, όπως Μουσουλμανόπαιδες, Τσιγγανόπαιδες, Παλινοστούντες και Αλλοδαποί μαθητές, καθώς επίσης και στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την διατήρηση της Ελληνικής γλώσσας από μαθητές της Ομογένειας.

Στα πλαίσια αυτά, επιτεύχθηκε μεταστροφή μέρους του εκπαιδευτικού προσωπικού υπέρ της ένταξης και εκπαίδευσης των παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες. Παράλληλα εντάχθηκε στο δημοτικό σχολείο υψηλό ποσοστό των παιδιών με ρόμικη καταγωγή και το σύνολο σχεδόν των παιδιών των μεταναστών, με αποτέλεσμα να υπάρξει αισθητή βελτίωση της ελληνομάθειας παιδιών ομογενών και παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας. Για τη διευκόλυνση της ένταξης, έχει παραχθεί εκπαιδευτικό υλικό σε μορφή βιβλίων και πολυμέσων, κατάλληλο για τα παιδιά μεταναστών, για τα παιδιά με ρόμικη καταγωγή, για τα παιδιά ομογενών και τα παιδιά της μουσουλμανικής μειονότητας.

- B) **στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών** σχετικά με την ανίχνευση και αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών. Οι πιλοτικές Ενέργειες ανέδειξαν την αναγκαιότητα της συστηματικής παρέμβασης στο χώρο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε έγκαιρα η εκπαιδευτική κοινότητα και οι γονείς να διαπιστώνουν τα μαθησιακά προβλήματα των μαθητών και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

Στα πλαίσια αυτά, επιμορφώθηκαν εκπαιδευτικοί για την αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών και εκπονήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα παρέμβασης, καθώς και διάφορες μελέτες.

Σύμφωνα με τις μελέτες αυτές, ένα ποσοστό 10% των Ελλήνων μαθητών αργεί πολύ να μιλήσει, να μάθει γραφή και ανάγνωση κλπ. Το ποσοστό αυτό αυξάνει κατά πολύ σε περιοχές με ιδιαίτερο κοινωνικοοικονομικό προφίλ, χαρακτηριζόμενες ως Περιοχές Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΠΕΠ).

Γ) **στην ίδρυση και λειτουργία**, σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, **Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας** για όσους έχουν υπερβεί το 18^ο έτος και δεν έχουν συμπληρώσει την υποχρεωτική 9χρονη εκπαίδευση.

Ειδικότερα ιδρύθηκε και λειτούργησε ένα Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας σε πιλοτική βάση στην Αττική με τη συνεργασία τριών Δήμων.

Δ) **στην εκπαίδευση των μαθητών με ειδικές ανάγκες** (με μαθησιακές δυσκολίες, με σωματικές αναπηρίες, με νοητική καθυστέρηση κλπ.) που υποστηρίχθηκε με πιλοτικές δράσεις.

Στα πλαίσια αυτά, προωθήθηκε η ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ δημοσίων σχολείων και ιδιωτικών φορέων του χώρου και καλλιεργήθηκε η ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Η επιτυχία των προγραμμάτων δημιούργησε την ανάγκη συνέχισης και επέκτασης της προσπάθειας.

Αποτυπώθηκε η σημερινή κατάσταση της ειδικής αγωγής και επιμορφώθηκαν 14.500 εκπαιδευτικοί των κοινών σχολείων ώστε να προσεγγίσουν τον χώρο της ειδικής αγωγής και να κατανοήσουν διδακτικές μεθόδους και εκπαιδευτικές τακτικές για τους μαθητές με ειδικές ανάγκες που φοιτούν στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Πραγματοποιήθηκε βραχυχρόνια επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση όσων εκπαιδευτικών τοποθετούνται για πρώτη φορά σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑ) και εξειδικεύτηκε το σύνολο των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε ΣΜΕΑ πάνω σε θέματα που αφορούν τα παιδιά των σχολείων τους. Επιπλέον, αναβαθμίστηκε το σχολικό πρόγραμμα με τον εξοπλισμό των ΣΜΕΑ με προ-επαγγελματικά εργαστήρια.

Δημιουργήθηκε Τράπεζα πληροφοριών που μέσω του διαδικτύου παρέχει στους εκπαιδευτικούς, την δυνατότητα πρόσβασης σε όλα τα εξειδικευμένα Κέντρα Ειδικής Αγωγής του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Τέλος, ανεγέρθηκαν δύο σχολικά κτίρια που αποτελούν πρότυπες μονάδες ειδικής αγωγής.

Από τις παραπάνω κατηγορίες Ενεργειών οι δύο πρώτες κατηγορίες θεωρούνται ως καινοτόμες για τα ελληνικά δεδομένα έχουν σχετικά ολοκληρωμένο χαρακτήρα και τα συμπεράσματά τους θα αξιοποιηθούν για την εκτέλεση Πράξεων στο ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ. Ως προς τις δύο τελευταίες κατηγορίες, αυτές είχαν καθαρά πιλοτικό χαρακτήρα και στα πλαίσια του παρόντος επιχειρησιακού προγράμματος θα ολοκληρωθούν και θα επεκταθούν.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Με βάση την προηγούμενη ανάλυση, προκύπτει η ανάγκη εφαρμογής ενός συνολικού σχεδίου παρέμβασης στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας που στοχεύει στην καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής των ειδικών κατηγοριών μαθητών (μουσουλμανόπαιδες, τσιγγανόπαιδες, κλπ.) και των ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθώς και η παροχή εκπαίδευσης σε ενήλικες που δεν είχαν την ευκαιρία ολοκλήρωσης της βασικής τους εκπαίδευσης.

Η γεωγραφική κατανομή των προτεινομένων Πράξεων θα καλύψει το σύνολο της χώρας ωστόσο προβλέπονται ιδιαίτερες παρεμβάσεις στις περιοχές Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας όπου παρατηρούνται υψηλά ποσοστά σχολικής αποτυχίας και διαρροής.

Οι προτεινόμενες Πράξεις απευθύνονται σε δύο κατηγορίες ατόμων, που θα είναι και οι άμεσα ωφελούμενοι από τα αποτελέσματα του Μέτρου :

- Μαθητές της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης για τους οποίους απαιτούνται ειδικά μέτρα προκειμένου να ενταχθούν και να παραμείνουν στο εκπαιδευτικό σύστημα.
- Ενήλικες που εξαιτίας της μη ολοκλήρωσης της βασικής τους εκπαίδευσης και έλλειψης τυπικών προσόντων, κινδυνεύουν να

αποκλεισθούν από την αγορά εργασίας και απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται οι ακόλουθες μαθητικές ομάδες:

1. Μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες

Για τους μαθητές με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και για τις θρησκευτικές μειονότητες, θα γίνει μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για την υποστήριξή τους, με σκοπό να παραμείνουν στο εκπαιδευτικό σύστημα όσο γίνεται περισσότερο, να βελτιώνουν συνεχώς την εκπαιδευτική τους επίδοση και να ενταχθούν το ταχύτερο δυνατόν στο κύριο σώμα των μαθητών (mainstreaming).

2. Μαθητές με ειδικές ανάγκες

Για τους μαθητές με ειδικές ανάγκες προβλέπονται δράσεις που θα τους προετοιμάσουν για την ομαλή τους ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα, όπου αυτό είναι δυνατό και για την μετέπειτα προσαρμογή τους στην εργασιακή και κοινωνική ζωή και θα τους διευκολύνουν στην επαγγελματική τους εξέλιξη.

3. Μαθητές με μαθησιακά προβλήματα

Για μαθητές με χαμηλή επίδοση στα μαθήματα, μαθητές που αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες, καθώς και μαθητές που προέρχονται από οικονομικά αδύνατες οικογένειες, προβλέπονται ειδικές δράσεις ενδυνάμωσης και συμπλήρωσης των εκπαιδευτικών τους γνώσεων και των ατομικών τους δεξιοτήτων.

Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσεται η ακόλουθη ομάδα:

Ενήλικες

Για όσους ενήλικες έχουν πρόωρα εγκαταλείψει το σχολείο και δεν έχουν συμπληρώσει τη βασική τους εκπαίδευση προβλέπονται δράσεις, όπως Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας και προγράμματα συμπληρωματικής εκπαίδευσης, που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν τα ακαδημαϊκά και τα επαγγελματικά τους προσόντα, ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν ευκολότερα στην αγορά εργασίας ή ακόμα και να επιστρέψουν στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα για συνέχιση των σπουδών τους.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για την προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας των ατόμων ειδικών κατηγοριών και των ενήλικων και την καταπολέμηση του κοινωνικού τους αποκλεισμού, το Μέτρο περιλαμβάνει τις ακόλουθες Ενέργειες, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια σε κατηγορίες Πράξεων:

Ενέργεια 1.1.1 : Ένταξη των παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Οι στόχοι της Ενέργειας είναι η αρμονική ένταξη των παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα, η διασφάλιση της αποδοχής των παιδιών αυτών από το εκπαιδευτικό προσωπικό και τους γονείς της πλειονότητας, η παροχή στους εκπαιδευτικούς γνώσεων, κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και τεχνικών μέσων, η υποστήριξη των οικογενειών με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, για να μπορέσουν να βοηθήσουν τα παιδιά τους ώστε να ανταποκριθούν με πληρότητα στις εκπαιδευτικές τους υποχρεώσεις, καθώς επίσης η ευαισθητοποίηση της διοικητικής μηχανής της εκπαίδευσης ώστε να κερδίσει την εμπιστοσύνη των υπό ένταξη πληθυσμών.

Οι κατηγορίες Πράξεων είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες :

Κατηγορία Πράξεων α : Ένταξη των παιδιών των ομάδων - στόχων :
μουσουλμάνων, τσιγγάνων, παλλινοστούτων,
αλλοδαπών, ομογενών στο σχολείο.

Θα λειτουργήσουν σχολεία ενισχυμένα με προγράμματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, στα οποία θα παρέχεται συμπληρωματική διδασκαλία στην εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας και υποβοήθηση των μαθητών στη μητρική τους γλώσσα, αξιοποιώντας τη μέθοδο της εξατομικευμένης διδασκαλίας. Ταυτόχρονα, θα αναπτυχθούν δίκτυα συνεργατών με διαρκή επιτόπια παρουσία σε περιοχές συγκέντρωσης του πληθυσμού στόχου. Τέλος, θα αναπτυχθούν δίκτυα επικοινωνίας μεταξύ των σχολείων στα οποία θα εφαρμόζονται οι καινοτομίες.

Η ένταξη των ομάδων – στόχων θα υποστηριχθεί με παράλληλες Πράξεις όπως :

- Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και ευαισθητοποίηση των κοινοτήτων.
Θα επιμορφωθούν και θα ευαισθητοποιηθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι εκπαιδευτικοί καθώς και οι παράγοντες της τοπικής και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Παράλληλα, θα επιμορφωθούν και θα μετεκπαιδευτούν οι εμπλεκόμενοι διοικητικοί φορείς της εκπαίδευσης και θα ευαισθητοποιηθούν γονείς ευπαθών κοινωνικών ομάδων ώστε να ανταποκρίνονται πληρέστερα στις αξιώσεις του σχολικού θεσμού (τακτική φοίτηση, επίδοση). Επίσης, θα αναπτυχθούν δίκτυα επικοινωνίας για την ενημέρωση της κοινής γνώμης γύρω από ζητήματα εκπαιδευτικής και κοινωνικο-οικονομικής ένταξης παιδιών των ομάδων με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες.

- Η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού
Θα εκπονηθεί συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό για το γυμνάσιο και το λύκειο. Θα αξιοποιηθεί το διδακτικό, εποπτικό και επιμορφωτικό υλικό που έχει ήδη παραχθεί και θα αναπτυχθεί νέο όπου οι ανάγκες το υπαγορεύσουν. Ακόμα, θα εφαρμοστούν νέες διδακτικές προσεγγίσεις που θα διευρύνουν τις δυνατότητες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και θα παραχθεί ειδικό διδακτικό και εποπτικό υλικό για τη λυκειακή βαθμίδα όσον αφορά τη διδασκαλία της μητρικής γλώσσας. Τέλος, θα δημιουργηθούν δίκτυα παρακολούθησης, ελέγχου και αξιολόγησης του παραγόμενου σε κάθε σχολείο εκπαιδευτικού προϊόντος.

Ενέργεια 1.1.2 : Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας – Εκπαίδευση Ενηλίκων

Για τη χρονική περίοδο 2000-2006 προβλέπεται η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την Εκπαίδευση Ενηλίκων. Βασικοί στόχοι του σχεδίου αυτού είναι, η παροχή πολλαπλών δυνατοτήτων για μάθηση σε ενήλικες, κυρίως σε αυτούς που στερούνται βασικών εκπαιδευτικών προσόντων, η ενίσχυση της απασχολησιμότητάς τους, η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων, καθώς και η συμβολή κατ’

αυτόν τον τρόπο στην κοινωνική, πολιτιστική, οικονομική αλλά και βιώσιμη ανάπτυξη.

Οι προτεινόμενες κατηγορίες Πράξεων είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες :

Κατηγορία Πράξεων α : Επέκταση και αναβάθμιση του θεσμού των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας

Η προτεραιότητα που τίθεται στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας είναι η ανάπτυξη Πράξεων που απευθύνονται σε νέους 18-30 ετών που έχουν εγκαταλείψει το σχολείο και επιθυμούν να συμπληρώσουν τη βασική τους εκπαίδευση ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και να γίνει με ευνοϊκότερους όρους η ένταξή τους σε αυτή.

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας θα διεξαχθεί έρευνα στις περιοχές εφαρμογής προκειμένου να καταγραφούν το μέγεθος της μαθητικής διαρροής, τα ποσοστά αναλφαβητισμού και οι τοπικές ανάγκες. Θα γίνει επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και θα συνταχθούν Προγράμματα Σπουδών, που θα συνοδεύονται από τη συγγραφή και την παραγωγή του απαραίτητου εκπαιδευτικού και διδακτικού υλικού. Θα ενημερωθούν οι τοπικές κοινωνίες πάνω στη λειτουργία των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας. Τέλος, θα πραγματοποιηθεί αξιολόγηση και θα υπάρξει διάχυση των αποτελεσμάτων των Πράξεων.

Οι απαραίτητες υποδομές και δίκτυα για 12 Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας και η προμήθεια του κατάλληλου εξοπλισμού προβλέπεται να υλοποιηθούν από πόρους ΕΤΠΑ του Μέτρου 5.1.

Κατηγορία Πράξεων β : Εκπαίδευση Ενηλίκων / Απόκτηση Βασικών Δεξιοτήτων (Basic Skills) και Δεξιοτήτων-Κλειδιών (Key- Skills) απαραίτητων για την επαγγελματική και κοινωνική εξέλιξη

Η προτεραιότητα που τίθεται στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας είναι η ανάπτυξη διορθωτικών παρεμβάσεων και Πράξεων ώστε να καλυφθούν

υπάρχοντα εκπαιδευτικά κενά και να αναπτυχθούν βασικές δεξιότητες, τόσο στον γενικό πληθυσμό, όσο και σε ειδικές κοινωνικές ομάδες (τοιγγάνους, φυλακισμένους, παλιννοστούντες, κλπ.), συμβάλλοντας στην πρόληψη και στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Στα πλαίσια των Πράξεων θα συνταχθούν εθνικά εκπαιδευτικά προγράμματα (curricula) διαρθρωμένα σε επίπεδα και κύκλους σπουδών και θα παραχθεί το κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό. Θα υπάρξει ειδική εκπαίδευση των εκπαιδευτών ώστε να εξασφαλιστεί η επάρκεια τους για τη διδασκαλία ενηλίκων. Θα δημιουργηθούν κατάλληλες υποδομές και δίκτυα για την υποστήριξη της παρεχόμενης εκπαίδευσης, καθώς επίσης και αρχείο εκπαιδευτικών πηγών. Τέλος, θα εκπονηθούν μελέτες σχεδιασμού και αξιολόγησης (ex-ante, on-going, ex-post) και θα αναληφθούν δράσεις πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για τη σημασία της εκπαίδευσης ενηλίκων και της δια βίου μάθησης

Κατηγορία Πράξεων γ : Εκπαίδευση ενηλίκων μεταναστών και άλλων ομάδων ενηλίκων στην ελληνική γλώσσα

Η προτεραιότητα που τίθεται στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας είναι η εκπαίδευση ενηλίκων εργαζομένων μεταναστών στην ελληνική γλώσσα, ώστε να ενταχθούν αποτελεσματικά σε μια διαφοροποιημένη γλωσσικά και πολιτισμικά κοινωνία από εκείνη της προέλευσής τους.

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας Πράξεων θα συνταχθεί Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως ξένης σε ενήλικες μετανάστες και θα παραχθεί εκπαιδευτικό υλικό για τη διασύνδεση της εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας με την ελληνική αγορά εργασίας. Παράλληλα, θα εκπαιδευτούν εκπαιδευτές για να εξασφαλιστεί η επάρκεια τους για τη διδασκαλία ενηλίκων μεταναστών.

Ενέργεια 1.1.3 : Έγκαιρη και Συστηματική Ανίχνευση των Μαθητών με Μαθησιακά Προβλήματα και Προβλήματα Λόγου και Ομιλίας.

Η Ενέργεια αποσκοπεί στην δημιουργία προγραμμάτων πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης μαθησιακών προβλημάτων και προβλημάτων λόγου και ομιλίας στην προσχολική και την σχολική ηλικία για όλα τα παιδιά. Στις έννοιες της πρωτογενούς και της δευτερογενούς πρόληψης εμπίπτουν, η δυνατότητα έγκαιρης ανίχνευσης στη προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία και η συστηματική ένταξη των διαδικασιών αυτών στο σχολικό αναλυτικό πρόγραμμα έτσι ώστε να αποτελέσουν τη βάση για τις διαδικασίες έγκαιρης παρέμβασης. Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά που κινδυνεύουν να εμφανίσουν μαθησιακές δυσκολίες θα μπορέσουν να ενσωματωθούν σε ένα σχήμα αντιμετώπισης μέσα στο σχολείο, το οποίο αφενός θα εμπλέκει τους δασκάλους στο φυσικό τους ρόλο, αφετέρου θα περιλαμβάνει τον τρόπο σύνδεσης του σχολείου με τους συναρτώμενους φορείς, γονείς και ειδικούς. Με την γνώση ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός μέσω της μη πρόσβασης στην εκπαίδευση, αρχίζει από το νηπιαγωγείο, τα παραπάνω θεωρούνται ότι αποτελούν στόχους προτεραιότητας.

Οι προτεινόμενες κατηγορίες Πράξεων είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες και αναφέρονται σε τρεις ηλικιακές ομάδες:

- α) νηπιαγωγείο,
- β) δημοτικό,
- γ) γυμνάσιο.

Κατηγορία Πράξεων α : Εργαλεία ανίχνευσης μαθησιακών δυσκολιών

Οι Πράξεις αφορούν την επιλογή, προσαρμογή ή κατασκευή των κατάλληλων εργαλείων τα οποία θα επιτρέπουν την σφαιρική αξιολόγηση των μαθητών της προσχολικής και σχολικής ηλικίας. Τα εργαλεία αυτά θα ανιχνεύουν μεταξύ άλλων το βιοκινητικό, το γνωστικό, το γλωσσικό και το ψυχοκινητικό επίπεδο των παιδιών, έτσι ώστε η μετάβαση και η προσαρμογή τους στο σχολικό περιβάλλον να είναι όσο το δυνατόν πιο ομαλή.

Κατηγορία Πράξεων β : Πιλοτική και διευρυμένη υλοποίηση σχολικών παρεμβάσεων

Αυτή η κατηγορία Πράξεων αφορά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ομαδικών και ατομικών παρεμβάσεων στα σχολεία, προσαρμοσμένων στα ειδικά προβλήματα διαφόρων κατηγοριών μαθητών, έτσι ώστε να είναι δυνατή η σύνδεση της ανίχνευσης με την εκπαιδευτική παρέμβαση. Μέσα από την υλοποίηση αυτών των προγραμμάτων από εξειδικευμένο προσωπικό, θα επιμορφωθούν εκπαιδευτικοί (που αργότερα θα χρησιμεύσουν ως πολλαπλασιαστές) και θα διαμορφωθεί το υλικό εκείνο που θα χρησιμοποιηθεί για την επιμόρφωση εκπαιδευτικών, ειδικών επιστημόνων και γονιών.

Κατηγορία Πράξεων γ : Ανάπτυξη επιμορφωτικού υλικού

Στο πλαίσιο αυτών των Πράξεων προβλέπεται ανάπτυξη επιμορφωτικού υλικού (έντυπου και οπτικο-ακουστικού) για την χρήση των διαγνωστικών εργαλείων και την αξιοποίηση από την εκπαιδευτική κοινότητα των αποτελεσμάτων των τεστ, έτσι ώστε να υπάρξει αποτελεσματική πρόληψη ή έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων που μπορεί να οδηγήσουν σε μειωμένη σχολική επίδοση ή σε σχολική διαρροή.

Κατηγορία Πράξεων δ: Ευαισθητοποίηση – επιμόρφωση εκπαιδευτικών και γονιών

Η τέταρτη κατηγορία Πράξεων αφορά την ευρύτερη επιμόρφωση – ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και γονέων πάνω σε θέματα που σχετίζονται με τις διάφορες μορφές μαθησιακών δυσκολιών.

Ενέργεια 1.1.4 : Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες

Η Ενέργεια αυτή αναφέρεται στα ακόλουθα :

- Στον περιορισμό της σχολικής διαρροής, η οποία στην περίπτωση των μαθητών με ειδικές ανάγκες είναι μεγάλη και με δραματικά στις περισσότερες περιπτώσεις αποτελέσματα.

- Στην προσπάθεια ένταξης και σχολικής ενσωμάτωσης των ιδίων των μαθητών με παράλληλη καλλιέργεια της κοινωνικής αποδοχής τους.
- Στη δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων οι οποίες θα τους επιτρέψουν να ενταχθούν μελλοντικά στην παραγωγική διαδικασία

Στα πλαίσια της Ενέργειας προτείνονται οι ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Αναβάθμιση και επέκταση του θεσμού της εκπαίδευσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ) στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Θα εφαρμοστούν ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης και ενίσχυσης των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, θα σχεδιαστούν και θα εκπονηθούν αναλυτικά προγράμματα, σχολικά και επιστημονικά βιβλία και ειδικό διδακτικό υλικό σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή για διάφορες κατηγορίες ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Παράλληλα, θα επιμορφωθούν και θα εξειδικευθούν εκπαιδευτικοί και στελέχη θεσμοθετημένων δομών (π.χ. ΚΔΑΥ). Ακόμα, θα επιμορφωθούν εκπαιδευτικοί διερμηνείς και δάσκαλοι νοηματικής γλώσσας καθώς και ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό.

Θα υποστηριχθούν για να λειτουργήσουν και να αναβαθμιστούν τα Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (ΚΔΑΥ), οι Πρότυπες Ολοήμερες Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑ) και τα Τμήματα Ένταξης.. Επιπλέον, θα αναπτυχθούν Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ειδικής Εκπαίδευσης σε ευρύτερες γεωγραφικές περιφέρειες.

Θα πραγματοποιηθούν προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού και θα υπάρξει αξιολόγηση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των Πράξεων.

Κατηγορία Πράξεων β : Εκπαίδευση και τηλε-εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες στα ΤΕΕ

Τα παιδιά με ειδικές ανάγκες μετά την αποφοίτησή τους από τις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑ) πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεν έχουν

ευκαιρίες πρόσβασης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (γενική και τεχνική) εξαιτίας του περιορισμένου αριθμού ειδικών σχολείων, με αποτέλεσμα να διακόπτουν τη φοίτησή τους και να αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού.

Κατ' έτος αποφοιτούν από τις ΣΜΕΑ περίπου 500 μαθητές, 12 έως 14 ετών, στους οποίους, με βάση το Νόμο της Ειδικής Αγωγής 2817/2000, παρέχεται η δυνατότητα να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους στην επόμενη εκπαιδευτική βαθμίδα, μέχρι να συμπληρώσουν το 22^ο έτος της ηλικίας τους. Υπάρχει, λοιπόν, αυτή τη στιγμή εκτός εκπαιδευτικού συστήματος σημαντικός αριθμός μαθητών με ειδικές ανάγκες, οι οποίοι θα μπορούσαν να φοιτήσουν σε ειδικά ΤΕΕ, ώστε να αποκτήσουν δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν στην επαγγελματική τους ένταξη.

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας προτείνονται :

- η λειτουργία των εργαστηρίων ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στα ΤΕΕ για άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2817/2000, με τον οποίο ορίζονται τα πλαίσια οργάνωσης των επαγγελματικών εργαστηρίων και των Τ.Ε.Ε. Ειδικής Αγωγής. Η οργάνωση και λειτουργία των προβλεπομένων με τον παραπάνω νόμο τμημάτων ειδικής αγωγής, η σύνταξη αναλυτικών προγραμμάτων και η εξασφάλιση της υλικοτεχνικής υποδομής θα βασισθεί σε ειδική μελέτη.
- η λειτουργία των Κέντρων Τηλεκπαίδευσης για τα εκείνα τα άτομα με ειδικές ανάγκες που έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας και κινητικά προβλήματα, η οποία θα οργανωθεί μετά από μελέτη.

Κατηγορία Πράξεων γ : Κατάρτιση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες στα δημόσια ΙΕΚ

Η συγκεκριμένη κατηγορία Πράξεων, έρχεται να καλύψει τις ανάγκες των ατόμων αυτών για κατάρτιση και προοπτική επαγγελματικής αποκατάστασης, μέσω ειδικών προγραμμάτων σπουδών και προσαρμογής υποδομών και εξοπλισμού.

Στα πλαίσια της κατηγορίας Πράξεων θα εκτελεστούν σε πρώτη φάση τα ακόλουθα:

- εκπόνηση μελέτης για την κατ' αρχήν προσέγγιση αυτής της δύσκολης πληθυσμιακής ομάδας.
- υλοποίηση ενός πιλοτικού προγράμματος, που αφορά τη δημιουργία ειδικών τμημάτων.

Τα τμήματα αυτά θα φιλοξενηθούν στα υφιστάμενα δημόσια ΙΕΚ, κυρίως της Αττικής (για καλύτερη παρακολούθηση του έργου). Τα άτομα, στα οποία απευθύνονται τα προγράμματα αυτά, είναι:

- άτομα με κινητικά προβλήματα
- άτομα με προβλήματα ακοής
- άτομα με προβλήματα όρασης

Τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης θα οδηγήσουν στο σχεδιασμό του τρόπου επέκτασης των αρχικών πράξεων

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Αριθμός προγραμμάτων επιμόρφωσης για ενήλικες	42	270	560
Αριθμός ωφελουμένων ενηλίκων από την επιμόρφωση (Αριθμός γυναικών)	715 (373)	6.300 (3.400)	12.700 (7.000)
Αριθμός ωφελούμενων μαθητών με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες	25.750	75.000	125.000
Αριθμός σχολείων που φοιτούν μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες	350	600	700
Πλήθος Σχολικών Μονάδων για μαθητές με μαθησιακά προβλήματα	0	20	200
Πλήθος Εκπαιδευτικών που θα επιμορφωθούν για μαθητές με μαθησιακά προβλήματα	0	60	800
Αριθμός καταρτιζομένων Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες στα δημόσια ΙΕΚ	0	50	160
Αριθμός ολοκληρωμένων προγραμμάτων ειδικής αγωγής	0	30	61
Πλήθος μαθητών με μαθησιακά προβλήματα που θα επωφεληθούν	0	1.800	24.000
Β. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ			
Αύξηση στη δυναμικότητα δομών για την εκπαίδευση ενηλίκων	5	23	34

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ 1.1																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ														(σε ευρώ)			
Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτι κά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή		Εθνική Συμμετοχή											
			Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.	Τοπική	Άλλη					
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		11.470.000	11.470.000	8.602.500		8.602.500			2.867.500	2.867.500							
2002		19.338.000	19.338.000	14.503.500		14.503.500			4.834.500	4.834.500							
2003		20.680.000	20.680.000	15.510.000		15.510.000			5.170.000	5.170.000							
2004		24.286.000	24.286.000	18.214.500		18.214.500			6.071.500	6.071.500							
2005		31.619.000	31.619.000	23.714.250		23.714.250			7.904.750	7.904.750							
2006		31.460.493	31.460.493	23.595.370		23.595.370			7.865.123	7.865.123							
ΣΥΝΟΛΟ		138.853.493	138.853.493	104.140.120		104.140.120			34.713.373	34.713.373							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές

πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Ειδικότερα :

Για τις δράσεις που στοχεύουν στην υλοποίηση πράξεων για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και αφορούν στη βελτίωση των συνθηκών ένταξης ατόμων ειδικών κατηγοριών, θα υπάρξουν ανοικτές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων προς τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους. Στην υλοποίηση των Πράξεων που αφορούν την εκπαίδευση ενηλίκων και των σχολείων Β' ευκαιρίας σημαντικό ρόλο θα έχει το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ).

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ θα έχουν συμβουλευτικό ρόλο στην εκπόνηση των προδιαγραφών των προκηρύξεων ώστε οι προς ένταξη προτάσεις να έχουν συνέπεια με τις Εθνικές πολιτικές στους συγκεκριμένους τομείς.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Ενδεικτικοί τελικοί δικαιούχοι για την υλοποίηση των Πράξεων του Μέτρου, είναι Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Ερευνητικά και Επιστημονικά Ινστιτούτα, Επιστημονικές Ενώσεις και Σύλλογοι, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ σχετικά με το αντικείμενο των πράξεων του Μέτρου και άλλοι εξειδικευμένοι φορείς, ΟΕΕΚ, ΤΕΕ σε συνεργασία όπου απαιτηθεί με την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέτρου.

Z. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Z1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπομένων πράξεων με τις επιλέξιμες δράσεις του Κανονισμού 1260/1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/99, καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον, στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν στην ισότητα των δύο φύλων και στην καταπολέμηση των διακρίσεων.
- Συνέπεια με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές Στρατηγικές για την Απασχόληση, τη Δια βίου Μάθηση, την κοινωνική ενσωμάτωση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο.
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, σχετικά με την ένταξη των ατόμων ειδικών κατηγοριών στο εκπαιδευτικό σύστημα και στην αγορά εργασίας (μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, μαθητές με μαθησιακά προβλήματα, άτομα με ειδικές

ανάγκες ή ενήλικες που δεν είχαν την ευκαιρία να ολοκληρώσουν την υποχρεωτική εκπαίδευση)

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Δείκτης εκροής / Επιθυμητό Στόχο για τις Σχολικές Μονάδες που θα εφαρμόζουν προγράμματα για μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, μαθητές με μαθησιακά προβλήματα και άτομα με ειδικές ανάγκες, Εκπαιδευτικών που θα επιμορφωθούν στους παραπάνω τομείς, Σχολείων Β' Ευκαιρίας, Ενηλίκων που θα παρακολουθήσουν προγράμματα σε Σχολεία Β' Ευκαιρίας).
- Άμεσα ή έμμεσα ωφελούμενοι μαθητές ειδικών κατηγοριών, ενήλικες που δεν έχουν ολοκληρώσει τη βασική εκπαίδευση, εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης.
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (Ανάλυση κόστους-οφέλους) – Διατηρησιμότητα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού για την αποδοχή των πράξεων.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας,οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.

- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Καθορισμός του φορέα υλοποίησης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

**ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΙΑ ΕΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ
ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ**

ΜΕΤΡΟ 1.2

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

**Καταπολέμηση της Σχολικής Αποτυχίας και Διαρροής με
Εναλλακτικές Μορφές Μάθησης**

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
1	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό
1.2	ΜΕΤΡΟ	Καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής με εναλλακτικές μορφές μάθησης.
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθητές, εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τεχνικής εκπαίδευσης
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000 - 2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	191.394,7		58		7,7	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	191.394,7		58	58	7,7	7,7
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	143.546,0	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	47.849,7	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η αποτελεσματική προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους (Αξονας Προτεραιότητας 1) προϋποθέτει τον δραστικό περιορισμό της σχολικής αποτυχίας και διαρροής κυρίως κατά τη διάρκεια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, η οποία σήμερα ξεπερνά το 11% του σχολικού πληθυσμού της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Τόσο οι έρευνες στην Ελλάδα, όσο κι αυτές στις χώρες της Ε.Ε., έχουν αποδείξει ότι η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού που βρίσκεται σε κατάσταση κινδύνου αποτυχίας και πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου περιλαμβάνει μαθητές από χαμηλά οικονομικοκοινωνικά στρώματα, από ειδικές πληθυσμιακές ομάδες καθώς και μαθητές με μαθησιακά προβλήματα και προβλήματα λόγου και ομιλίας.

Επίσης έχει αποδειχθεί ότι η υποστήριξη των μαθητών της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, που παρουσιάζουν μαθησιακά κενά, συντελεί ως μέτρο πρόληψης στον περιορισμό της σχολικής τους αποτυχίας και στην αποφυγή του κινδύνου εγκατάλειψης του σχολείου.

Η εφαρμογή παρόμοιων δράσεων ξεκίνησε πιλοτικά, από το ΕΠΕΑΕΚ Ι και συνεπώς έχει αποκτηθεί σχετική εμπειρία.

Πιο συγκεκριμένα, στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι, υλοποιήθηκαν τα εξής έργα:

- **Μελέτη Οριοθέτησης Περιοχών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΠΕΠ.)** και **Καταγραφής των Ειδικότερων Εκπαιδευτικών Αναγκών** κατά ΠΕΠ.
- **Σχεδιασμός και άμεση εφαρμογή Πιλοτικών Προγραμμάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας**
- **Εξάπλωση εφαρμογής των Πιλοτικών Προγραμμάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας** σε 127 σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με στόχο την πρόληψη της σχολικής αποτυχίας και διαρροής. Έμφαση δόθηκε στις μικρές ηλικίες μέχρι το τέλος της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Ενισχύθηκαν οι μαθητές με χαμηλές επιδόσεις που δεν έχουν ευχέρεια επικοινωνίας με το γραπτό λόγο.
- Ειδικά διαμορφωμένο **εκπαιδευτικό υλικό** που αποτελείται από 106 τίτλους για τους καθηγητές και 1.930 τίτλους για τους μαθητές.

- Πιλοτικό πρόγραμμα **Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης** (ΠΔΣ) σε 1.300 Λύκεια για το εκπαιδευτικό έτος 1998 στο οποίο συμμετείχαν 20.400 μαθητές της Α' Λυκείου. Τα προγράμματα εξαπλώθηκαν κατά τα δύο επόμενα έτη σε 1.370 Λύκεια και σε 435 ΤΕΕ (1999-2000) για τους μαθητές όλων των τάξεων. Συμμετείχαν 46.000 μαθητές. Μετά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων ΠΔΣ παρατηρήθηκε μικρή μείωση στο ποσοστό αποτυχίας στις εξετάσεις των μαθητών εκείνων που παρακολούθησαν μαθήματα στα τμήματα ΠΔΣ.
- Πιλοτική εφαρμογή του θεσμού του **Ολοήμερου Σχολείου** σε 28 δημοτικά σχολεία, που αποτελεί μια καινοτόμο Ενέργεια για το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Το Ολοήμερο Σχολείο θεσμοθετήθηκε με τον Ν.2525/98. Η αξιολόγηση της μέχρι σήμερα υλοποίησης έδειξε την αποδοχή της προσπάθειας από εκπαιδευτικούς και γονείς. Στην έκθεση που αναφέρεται στο ΕΣΔΑ 1999, το «Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο», με τον τρόπο που λειτούργησε, κρίθηκε ως μια παραδειγματική Ενέργεια (best practice) ακριβώς γιατί επενέργησε προληπτικά στην αποφυγή της σχολικής αποτυχίας και διαρροής και γιατί διευκόλυνε τους γονείς (ιδιαίτερως τις μητέρες) να συνεχίσουν απρόσκοπτα την εργασία τους.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Ο γενικός στόχος του Μέτρου είναι η υποστήριξη των αδυνάτων (ακαδημαϊκά) μαθητών της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, με εναλλακτικές μορφές μάθησης, ώστε να καλύπτονται τα μαθησιακά τους κενά και να περιορίζεται έτσι η σχολική τους αποτυχία που συχνά οδηγεί στην εγκατάλειψη του σχολείου και μελλοντικά είναι ενδεχόμενο να τους οδηγήσει σε κοινωνικό αποκλεισμό.

Στο επίπεδο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης η έμφαση δίνεται στην πρόληψη της σχολικής αποτυχίας με την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων που συντελούν στην επιτυχημένη εξέλιξη των μαθητών. Στο επίπεδο της δευτεροβάθμιας και της τεχνικής εκπαίδευσης προβλέπεται η εφαρμογή εξατομικευμένων διδακτικών μεθόδων και συμπληρωματικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων ώστε οι μαθητές να διευρύνουν τις γνώσεις και τα ενδιαφέροντά τους, να αναπτύξουν δεξιότητες μάθησης και κριτικής σκέψης και να ανταποκριθούν θετικά στις απαιτήσεις του σχολικού περιβάλλοντος.

Οι περιγραφόμενες παρακάτω Ενέργειες του Μέτρου έχουν εφαρμογή κατά προτεραιότητα στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί σε μελέτη του ΕΚΚΕ ως Περιοχές Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΠΕΠ) συνυπολογίζοντας τις τυχόν διαφοροποιήσεις που έχουν επέλθει και εξαπλώνονται γεωγραφικά στο σύνολο της χώρας. Στις ΠΕΠ διαβιούν κατά βάση οικογένειες χαμηλού κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου, τα παιδιά των οποίων αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο σχολικής αποτυχίας και εγκατάλειψης τελικά του σχολείου.

Η στρατηγική που θα ακολουθηθεί για την καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής είναι πολυπαραμετρική και προϋποθέτει τη συνέργια όλων των σχετικών Πράξεων και όχι απλώς μια περιορισμένη προσπάθεια παροχής εκπαιδευτικής βοήθειας προς τους μαθητές χαμηλής επίδοσης. Η σύνθεση όλων αυτών θα πραγματοποιηθεί στο ολόημερο δημοτικό σχολείο οι δε βάσεις θα τεθούν στο ολόημερο νηπιαγωγείο.

Οι προτεινόμενες Ενέργειες θα απευθυνθούν σε μαθητές της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης για τους οποίους απαιτούνται ειδικά μέτρα προκειμένου να ενταχθούν και να παραμείνουν στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η υποστήριξη των μαθητών των παραπάνω ομάδων προκειμένου να βελτιωθεί η επίδοσή τους στο σχολείο και να περιορισθεί ο κίνδυνος πρόωρης εγκατάλειψής του, θα γίνει με τις τρεις παρακάτω Ενέργειες, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια σε κατηγορίες Πράξεων :

Ενέργεια 1.2.1 : Αναπροσαρμογή των μεθόδων διδασκαλίας προς πιο εξατομικευμένες και συμμετοχικές μεθόδους

Η Ενέργεια αποσκοπεί στην προώθηση της σχολικής επιτυχίας όλων των μαθητών σε σχολικές μονάδες με αυξημένες εκπαιδευτικές ανάγκες οι οποίες βρίσκονται κυρίως σε περιοχές εκπαιδευτικής προτεραιότητας.

Στις σχολικές αυτές μονάδες, ένα σχετικά αυξημένο ποσοστό των μαθητών εγκαταλείπει το σχολείο χωρίς να έχει ολοκληρώσει την εννιάχρονη εκπαίδευση. Αυτοί οι μαθητές που δεν έχουν τα εφόδια της βασικής εκπαίδευσης απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Η Ενέργεια προβλέπει την εφαρμογή καινοτομικών προγραμμάτων εντός ή εκτός υποχρεωτικού σχολικού ωραρίου, τα οποία στοχεύουν να προσφέρουν ευκαιρίες σε μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Γυμνάσιο) ώστε να ξεπεράσουν τις μαθησιακές τους αδυναμίες. Τα προγράμματα αυτά είναι πέραν του προβλεπόμενου κανονικού σχολικού προγράμματος.

Στα πλαίσια της Ενέργειας, θα εκτελεστούν οι ακόλουθες ενδεικτικές Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α : Δημιουργία αναβαθμισμένου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος:

Θα αναπτυχθούν προγράμματα εφαρμογής μεθόδων εξατομικευμένης και συμμετοχικής μάθησης, εκτός ή και εντός σχολικού ωραρίου για μαθητές δημοτικού και γυμνασίου.

Επίσης προγραμματίζεται η ανάπτυξη σπουδαστηρίων στα σχολεία που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα της αναπροσαρμογής των μεθόδων διδασκαλίας προς πιο εξατομικευμένες – συμμετοχικές μεθόδους και η ενίσχυση των σπουδαστηρίων που έχουν διαμορφωθεί στο πλαίσιο της πιλοτικής εφαρμογής της ενισχυτικής διδασκαλίας.

Προβλέπεται ακόμη, η δημιουργία Εθνικού χάρτη με τα σημεία (σχολεία) που θα αναπτύσσεται το πρόγραμμα της ενισχυτικής διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη την αρχική μελέτη του ΕΚΚΕ, και η παρατήρηση των μεταβολών στη σχολική αποτυχία με στόχο την κάλυψη όλων των σχολικών μονάδων με υψηλή σχολική διαρροή.

Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής προγραμμάτων εξατομικευμένης και συμμετοχικής μάθησης θα συμβάλλει στην εξάπλωση του αναβαθμισμένου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος σε σχολεία με μεγάλο ποσοστό σχολικής αποτυχίας και διαρροής.

Κατηγορία Πράξεων β : Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και ευαισθητοποίηση των κοινοτήτων

Θα υλοποιηθούν προγράμματα μεταφοράς τεχνογνωσίας για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα εξατομικευμένων και συμμετοχικών μεθόδων μάθησης με την οργάνωση σεμιναρίων από κατάλληλους επιμορφωτικούς φορείς.

Κατηγορία Πράξεων γ : Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού

Θα εκπονηθεί σύγχρονο εκπαιδευτικό υλικό για τις ανάγκες των συμμετοχικών και εξατομικευμένων μεθόδων μάθησης. Σ' αυτό το πλαίσιο θα αξιοποιηθεί και το ειδικά διαμορφωμένο εκπαιδευτικό υλικό από Πιλοτικά Προγράμματα που αναπτύχθηκαν στο ΕΠΕΑΕΚ Ι.

Ενέργεια 1.2.2 : Προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης (ΠΔΣ)

Τα προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης στοχεύουν αρχικά στο να υποστηρίξουν μαθητές του Λυκείου και των ΤΕΕ που έχουν χαμηλές επιδόσεις στα μαθήματα, ώστε να αποφύγουν την σχολική αποτυχία και την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου με μειωμένα προσόντα που θα τους οδηγήσουν αργότερα σε αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Στα πλαίσια της Ενέργειας, θα εκτελεστούν οι ακόλουθες ενδεικτικές Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α: Εφαρμογή Προγραμμάτων Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης (ΠΔΣ) στις Σχολικές Μονάδες

Θα υλοποιηθούν προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης για μαθητές Λυκείου και ΤΕΕ, στους οποίους θα παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης πρόσθετων ωρών σε ορισμένα μαθήματα, όπως Μαθηματικά, Ελληνικά, κλπ.,

στα οποία έχουν χαμηλές επιδόσεις και δυσκολίες στην κατανόηση και εμπέδωση των γνώσεων.

Όπου υπάρχει δυνατότητα, η ΠΔΣ θα οργανώνεται σε κέντρα ΠΔΣ τα οποία θα προσδιορίζονται από χωροταξική μελέτη. Ταυτόχρονα θα ληφθεί μέριμνα να υλοποιούνται προγράμματα ΠΔΣ στις απομακρυσμένες περιοχές, σε δυσπρόσιτα και νησιωτικά σχολεία. Το ωράριο λειτουργίας των προγραμμάτων ΠΔΣ θα καθορίζεται από τις τοπικές συνθήκες εκτός των ωρών του κανονικού προγράμματος.

Κατηγορία Πράξεων β: Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ΠΔΣ

Θα επιμορφωθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι εκπαιδευτικοί καθώς και τα στελέχη της εκπαίδευσης που συμμετέχουν στη διαχείριση και παρακολούθηση της εφαρμογής των προγραμμάτων ΠΔΣ.

Κατηγορία Πράξεων γ : Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού

Θα εκπονηθεί σύγχρονο συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό για τις ανάγκες των μαθητών που παρακολουθούν τα προγράμματα ΠΔΣ.

Ενέργεια 1.2.3 : Ολοήμερο Σχολείο

Η πιλοτική εφαρμογή του θεσμού του «Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου» σε 28 δημοτικά σχολεία στο ΕΠΕΑΕΚ Ι έδειξε την εκπαιδευτική και κοινωνική σημασία του Ολοήμερου Σχολείου.

Ιδιαίτερα στις οικογένειες χαμηλού οικονομικού και μορφωτικού επιπέδου, που η ανάγκη εργασίας και των δύο γονέων είναι μεγάλη, οι επιπτώσεις από την εξάπλωση του Ολοήμερου Σχολείου θα διευκολύνουν κυρίως τις μητέρες που παραδοσιακά στην Ελλάδα έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης των παιδιών.

Η εφαρμογή του θεσμού του Ολοήμερου Σχολείου, υποχρεωτικού και προαιρετικού προγράμματος, θα υλοποιηθεί με τη βοήθεια δύο διακριτών κατηγοριών Πράξεων που αναφέρονται στα δημοτικά σχολεία και στα νηπιαγωγεία, αντίστοιχα.

Προβλέπεται η δημιουργία 300 Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων. Τα κριτήρια επιλογής τους, θα περιλαμβάνουν αυτά που εφαρμόστηκαν για την καταγραφή

των Περιοχών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΠΕΠ) στην έρευνα του ΕΚΚΕ. Επίσης, προγραμματίζονται παρεμβάσεις που θα αναβαθμίσουν τη λειτουργία των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων.

Στα πλαίσια της Ενέργειας θα εκτελεστούν οι ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α : Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία

Η στρατηγική επίτευξης των στόχων για το Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο περιλαμβάνει τις εξής ενδεικτικές Πράξεις :

- Επιλογή των κριτηρίων σύμφωνα με τα οποία θα μετατραπούν δημοτικά σχολεία σε Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία. Ορισμένα από αυτά που σήμερα λειτουργούν σαν ολοήμερα διευρυμένου ωραρίου, θα μπορούσαν να επιλεγούν για να μετατραπούν σε ολοήμερα σχολεία υποχρεωτικής παρακολούθησης.
- Προσδιορισμός ή επαναπροσδιορισμός των προδιαγραφών για τις αναγκαίες κτιριακές ή άλλες προσαρμογές των χώρων στους οποίους θα λειτουργήσουν τα Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία.
- Αξιολόγηση και επιλογή του παιδαγωγικού μοντέλου που θα εφαρμοστεί σύμφωνα με την αποκτηθείσα εμπειρία από την υλοποίηση της πρώτης πιλοτικής φάσης.
- Εμπλουτισμός του Ολοήμερου Δημοτικού με τον απαραίτητο εξοπλισμό, συμπεριλαμβανομένης και της βιβλιοθήκης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θα έχουν ήδη προσδιοριστεί.
- Επιμόρφωση του απαραίτητου πρόσθετου εκπαιδευτικού προσωπικού για τη λειτουργία της μεταμεσημβρινής βάρδιας και επιμόρφωση των εμπλεκομένων στη δημιουργία και λειτουργία των ολοήμερων δημοτικών σχολείων
- Ενημέρωση των γονέων για τον τρόπο λειτουργίας του νέου Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου
- Εφαρμογή πιλοτικών ερευνητικών προγραμμάτων σε νέες παιδαγωγικές μεθόδους ώστε να αναβαθμιστεί περαιτέρω το ολοήμερο νηπιαγωγείο.
- Αξιολόγηση της εφαρμογής των Πράξεων και προβολή των αποτελεσμάτων τους.

Κατηγορία Πράξεων β : Ολοήμερο Νηπιαγωγείο

Επειδή για το Ολοήμερο Νηπιαγωγείο δεν τίθεται θέμα επαναπροσδιορισμού του εκπαιδευτικού του μοντέλου, οι βασικοί στόχοι της κατηγορίας Πράξεων περιορίζονται στην αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης, κυρίως από πλευράς υλικοτεχνικής υποδομής και στην μερική αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής των λειτουργούντων νηπιαγωγείων καθώς και στην επιμόρφωση των νηπιαγωγών.

Οι Πράξεις αυτές θα συμβάλλουν στην αύξηση της ελκυστικότητας των Ολοήμερων δημόσιων Νηπιαγωγείων, τα οποία λειτουργούν δωρεάν και προσφέρουν βασικές εκπαιδευτικές και παιδο-αναπτυξιακές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια ενός σημαντικά διευρυμένου ωραρίου. Επειδή, από τις υπηρεσίες αυτές ωφελούνται πρωτίστως τα παιδιά οικογενειών χαμηλού οικονομικού επιπέδου καθώς και οι γονείς τους, προτεραιότητα θα δοθεί στα νηπιαγωγεία που βρίσκονται στις ΠΕΠ.

Ενδεικτικά οι προβλεπόμενες Πράξεις είναι οι ακόλουθες:

- Αξιολόγηση της κτιριακής υποδομής των νηπιαγωγείων με σκοπό την καταγραφή των αναγκαίων παρεμβάσεων. Τα κτίρια θα ταξινομηθούν σε τρεις ομάδες ανάλογα με το είδος των παρεμβάσεων. Προτεραιότητα θα δοθεί στα κτίρια εκείνα που απαιτούν άμεση παρέμβαση και βρίσκονται στις ΠΕΠ.
- Επιμόρφωση των νηπιαγωγών στις νέες παιδαγωγικές και στην πρώτη ανίχνευση αναπτυξιακών προβλημάτων των νηπίων πριν αυτά περάσουν στο δημοτικό σχολείο.

Τονίζεται ότι για την ολοκληρωμένη αναβάθμιση και εξάπλωση του Ολοήμερου Σχολείου, Δημοτικό και Νηπιαγωγείο, απαιτείται αναβάθμιση του εξοπλισμού τους και παρεμβάσεις για την αναβάθμιση των κτιριακών εγκαταστάσεων τους που αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο του Μέτρου 5.1 από πόρους ΕΤΠΑ.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Πλήθος Σχολικών Μονάδων που εφαρμόζουν προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας	127	250	250
Πλήθος εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας	500	1.750	2.200
Πλήθος μαθητών που θα επωφεληθούν από προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας	8.000	20.000	40.000
Αριθμός Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων	28	220	328
Αριθμός μαθητών που παρακολούθησαν προγράμματα ΠΔΣ	46.000	170.000	250.000
Αριθμός σχολικών μονάδων που εφαρμόζουν προγράμματα ΠΔΣ	1.370	1.750	1.750

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ : 1.2																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ															<i>(σε ευρώ)</i>		
Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή			Εθνική Συμμετοχή										
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		33.194.000	33.194.000	24.895.500		24.895.500			8.298.500	8.298.500							
2002		40.626.000	40.626.000	30.469.500		30.469.500			10.156.500	10.156.500							
2003		39.737.000	39.737.000	29.802.750		29.802.750			9.934.250	9.934.250							
2004		30.276.000	30.276.000	22.707.000		22.707.000			7.569.000	7.569.000							
2005		22.560.000	22.560.000	16.920.000		16.920.000			5.640.000	5.640.000							
2006		25.001.735	25.001.735	18.751.301		18.751.301			6.250.434	6.250.434							
ΣΥΝΟΛΟ		191.394.735	191.394.735	143.546.051		143.546.051			47.848.684	47.848.684							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές

πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Ειδικότερα:

Για τις δράσεις που στοχεύουν στη μείωση της σχολικής διαρροής και αποτυχίας και αφορούν μαθητικές ομάδες με χαμηλές σχολικές επιδόσεις, θα υπάρξουν ανοικτές προσκλήσεις για ορισμένες κατηγορίες Πράξεων ώστε να υποβληθούν προτάσεις από τους δυνητικά τελικούς δικαιούχους.

Σε όσες κατηγορίες πράξεων οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ θα είναι Τελικοί Δικαιούχοι θα ενισχυθούν οι υπάρχοντες μηχανισμοί για την έγκαιρη και απρόσκοπτη υλοποίηση των πράξεων.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Ενδεικτικοί δικαιούχοι για την υλοποίηση των παρεμβάσεων του Μέτρου είναι οι αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου Παιδείας, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ), τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, τα Ερευνητικά και Επιστημονικά Ινστιτούτα, οι Επιστημονικές Ενώσεις και Σύλλογοι, τα ΤΕΕ, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ και άλλοι εξειδικευμένοι φορείς. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέτρου.

Z. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Z1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπομένων πράξεων με τις επιλέξιμες δράσεις του Κανονισμού 1260/1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/99, καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον, στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν στην ισότητα των δύο φύλων και στην καταπολέμηση των διακρίσεων.
- Συνέπεια με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές Στρατηγικές για την Απασχόληση, τη Δια βίου Μάθηση, την κοινωνική ενσωμάτωση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο.
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, σχετικά με την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στη χώρα μας και την καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Δείκτης εκροής / Επιθυμητό Στόχο για τις Σχολικές Μονάδες που θα εφαρμόζουν προγράμματα εξατομικευμένης Ενισχυτικής Διδασκαλίας και Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης καθώς και τα Ολοήμερα Σχολεία).
- Άμεσα ή έμμεσα ωφελούμενοι μαθητές / εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης.
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (Ανάλυση κόστους-οφέλους) – Διατηρησιμότητα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλες πράξεις που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας, οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Καθορισμός του φορέα υλοποίησης.

- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΛΕΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

ΠΡΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Ο Άξονας Προτεραιότητας 2, που ταυτίζεται με το 3^ο πεδίο πολιτικής του ΕΚΤ, στοχεύει στην ανάπτυξη και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου συστήματος δια βίου μάθησης, το οποίο θα επιτρέπει τη συνεχή ανανέωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των δυνατοτήτων προσαρμογής των ατόμων, νέων και ενήλικων, βελτιώνοντας την απασχολησιμότητά τους.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 2 εντάσσονται Μέτρα με δράσεις καινοτομικού χαρακτήρα που αφορούν στην βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος, ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά του.

Ειδικότερα, προβλέπεται η αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών με στόχο τη στενότερη σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση και η δημιουργία ειδικών προγραμμάτων τόσο αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, όσο και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που θα προσανατολίζονται προς τις προοπτικές ζήτησης εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για Απασχόληση (ΕΣΔΑ), και θα αυξάνουν τις δυνατότητες απασχόλησης των νεο-εισερχομένων στην αγορά εργασίας.

Η σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση ενισχύεται με την υλοποίηση δράσεων που αφορούν:

1. την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών δια βίου εκπαίδευσης,
2. τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την συμβουλευτική που προσφέρονται σε όσους παρακολουθούν εκπαιδευτικά προγράμματα, και
3. την επέκταση των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης και την εφαρμογή καινοτομικών προγραμμάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων.

Η βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στηρίζεται στην αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου, που θα προκύψει μέσα από τη συνεχή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την αξιολόγηση όλων των παραμέτρων του εκπαιδευτικού έργου και την ενίσχυση των υποδομών και μέσων διδασκαλίας.

Στον Άξονα 2 εντάσσονται επίσης και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την μελέτη του περιβάλλοντος, την ευαισθητοποίηση των νέων σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 2 εντάσσονται στα παρακάτω έξι Μέτρα:

- **Αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης**
- **Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών – Διεύρυνση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης**
- **Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση**
- **Επαγγελματικός Προσανατολισμός & Σύνδεση με Αγορά Εργασίας**
- **Δια βίου Εκπαίδευση**
- **Προγράμματα Προστασίας Περιβάλλοντος & Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης**

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

ΠΡΩΘΗΣΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΜΕΤΡΟ 2.1

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

Αναβάθμιση της Ποιότητας της Παρεχόμενης Εκπαίδευσης

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
2	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης
2.1	ΜΕΤΡΟ	Αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ – Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθητές και εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, φοιτητές και σπουδαστές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καταρτιζόμενοι και εκπαιδευτές σε δημόσια ΙΕΚ
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	301.269,6		19,7		12,1	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	301.269,6		19,7	19,7	12,1	12,1
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	225.952,2	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	75.317,4	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την ανάγκη εκσυγχρονισμού της εκπαίδευσης, θα στηριχθεί στην βελτίωση και στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, καθώς και στον εμπλουτισμό των εκπαιδευτικών υποδομών. Παράλληλα, απαραίτητη είναι η συστηματική και η συνολική αξιολόγηση της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Μέσα από την αξιολόγηση, που παλαιότερα ήταν αποσπασματική, εκτιμάται ότι θα αναπτυχθεί μια συνολική αντίληψη που θα συνδέσει τους επιμέρους παράγοντες της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθιστώντας το εκπαιδευτικό σύστημα πιο σύγχρονο και αποτελεσματικό σε σχέση με το υπάρχον.

Η βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης στηρίζεται κυρίως στους εκπαιδευτικούς, στους οποίους πρέπει να εξασφαλιστούν τα εφόδια εκείνα που θα τους επιτρέψουν να επιτελέσουν το έργο τους αποτελεσματικά. Επειδή οι απαιτήσεις της κοινωνίας ως προς τις γνώσεις και τις δεξιότητες των μαθητών ή των σπουδαστών έχουν αυξηθεί, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις της τεχνολογίας και να προσαρμόζονται στις σύγχρονες κοινωνικές απαιτήσεις. Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να έχουν τα μέσα (εκπαιδευτικό υλικό, βιβλιοθήκες, εργαστήρια, κλπ.) και την διοικητική υποστήριξη που απαιτείται για να φέρουν εις πέρας την αποστολή τους.

Η βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης, που αποτελεί το στόχο του Άξονα Προτεραιότητας 2, απαιτεί την υιοθέτηση παρεμβάσεων που θα κάνουν πιο συστηματική την προσπάθεια για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης, θα προωθήσουν την σφαιρική και συστηματική αξιολόγηση όλων των βαθμίδων και όλων των συντελεστών της εκπαίδευσης και θα αναπτύξουν ή θα αξιοποιήσουν τις υποδομές της εκπαίδευσης.

Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι έγιναν αρκετές προσπάθειες για την βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό της παρεχόμενης εκπαίδευσης, και εκτελέστηκαν Πράξεις που αφορούσαν την επιμόρφωση εκπαιδευτικών, την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και την ανάπτυξη βιβλιοθηκών.

Πιο συγκεκριμένα στο ΕΠΕΑΕΚ Ι:

B1. Όσον αφορά την **Επιμόρφωση**, ενδεικτικά υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- 14.853 δάσκαλοι και 2.616 νηπιαγωγοί συμμετείχαν σε προγράμματα ακαδημαϊκής και επαγγελματικής αναβάθμισης εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης – εξομοίωση, που υλοποιήθηκαν από τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών.
- 74.475 εκπαιδευτικοί συμμετείχαν σε ταχύρυθμα υποχρεωτικά επιμορφωτικά προγράμματα υποδοχής και υποστήριξης εκπαιδευτικών αλλαγών, 27.000 εκπαιδευτικοί σε ταχύρυθμα προαιρετικά προγράμματα που υλοποιήθηκαν στα 16 Περιφερειακά Εκπαιδευτικά Κέντρα (ΠΕΚ) και 5.740 εκπαιδευτικοί σε προγράμματα εισαγωγικής επιμόρφωσης.
- 480 εκπαιδευτικοί συμμετείχαν σε 18 επιμορφωτικά προγράμματα μέσης διάρκειας που υλοποίησαν ισάριθμα πανεπιστημιακά τμήματα.
- 6.606 εκπαιδευτικοί, από 470 σχολικές μονάδες, συμμετείχαν σε προγράμματα ενδοσχολικής επιμόρφωσης.
- Επιμορφώθηκαν εκπαιδευτικοί της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΤΕΕ). Στα πλαίσια έργου που υλοποίησε η ΣΕΛΕΤΕ, επιμορφώθηκαν 152 εκπαιδευτικοί σε θέματα γενικής τεχνολογίας, 291 εκπαιδευτικοί σε θέματα συμβουλευτικής και προσανατολισμού, 480 εκπαιδευτικοί σε θέματα τεχνολογικής επιμόρφωσης και 720 υπηρετούντες εκπαιδευτικοί, ενώ 800 εκπαιδευτικοί επιμορφώθηκαν στα Παραρτήματα της ΣΕΛΕΤΕ – ΠΑΤΕΣ στην Κρήτη, τα Ιωάννινα, και τον Βόλο.
- Πραγματοποιήθηκε μεγάλος αριθμός επιμορφωτικών προγραμμάτων ή σεμιναρίων που αφορούσαν την αγωγή υγείας, την αγωγή καταναλωτή, την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την συμβουλευτική και τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την ειδική αγωγή, την εκπαίδευση ατόμων ειδικών κατηγοριών, την πληροφορική και τις νέες τεχνολογίες, την ενισχυτική διδασκαλία και τα προγράμματα πρόσθετης διδακτικής στήριξης, την λειτουργία και αξιοποίηση των βιβλιοθηκών, κλπ.
- Καταβλήθηκε προσπάθεια αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών (δημιουργία ηλεκτρονικών κόμβων ή τράπεζες πληροφοριών) και ξεκίνησε η ευαισθητοποίηση του εκπαιδευτικού συστήματος σε θέματα ισότητας των φύλων.
- Ο ΟΕΕΚ υλοποίησε προγράμματα επιμόρφωσης για εκπαιδευτικούς που διδάσκουν σε δημόσια ΙΕΚ και για στελέχη διοίκησης των

δημοσίων ΙΕΚ. Συνολικά επιμορφώθηκαν περισσότερα από 1.400 άτομα.

B2. Όσον αφορά την **αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου**, των μαθητικών επιδόσεων και των εκπαιδευτικών συντελεστών, ενδεικτικά υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- προωθήθηκε η εκπόνηση υποστηρικτικού υλικού σε θέματα αξιολόγησης των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η ανάπτυξη τράπεζας θεμάτων αξιολόγησης, η πιλοτική εφαρμογή τεστ δεξιοτήτων για τους μαθητές του Λυκείου και άλλα.
- ολοκληρώθηκε η μελέτη από τον Σύμβουλο Αξιολόγησης του ΕΠΕΑΕΚ για την «Απασχόληση των αποφοίτων Δημοσίων Ι.Ε.Κ»
- επιχειρήθηκε η αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου ορισμένων Ιδρυμάτων τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή μεμονωμένων Τμημάτων. Παρήχθησαν οδηγοί αποτίμησης και στρατηγικού σχεδιασμού του εκπαιδευτικού έργου και εκπονήθηκαν 85 μελέτες αξιολόγησης από Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

B3. Όσον αφορά την **ανάπτυξη-ενίσχυση των βιβλιοθηκών**, ενδεικτικά υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- δημιουργήθηκαν 499 βιβλιοθήκες σε αντίστοιχες σχολικές μονάδες. Οι βιβλιοθήκες διαμορφώθηκαν κυρίως για εύκολη και αυτόνομη προσπέλαση, εξοπλίστηκαν με σύγχρονο εξοπλισμό και εμπλουτίστηκαν με περίπου 6.000 τίτλους, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται 100 τίτλοι οπτικοακουστικού υλικού και 10 συνδρομές σε περιοδικά. Σημαντική θεωρείται η σύνταξη λεπτομερών – ειδικών προδιαγραφών για τις σχολικές βιβλιοθήκες, η καταλογογράφηση του υλικού των βιβλιοθηκών, η πρόσληψη 49 βιβλιοθηκονόμων και η επιμόρφωση 450 εκπαιδευτικών που επιλέχθηκαν να στελεχώσουν τις παραπάνω βιβλιοθήκες.
- αποκτήθηκαν 19 νέα οχήματα (κινητές Βιβλιοθήκες) των Δημοσίων Κεντρικών Βιβλιοθηκών για την εξυπηρέτηση των απομακρυσμένων περιοχών. Το έργο των Δημοσίων βιβλιοθηκών έδωσε τη δυνατότητα σε 1.500 σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης 47 νομών όλης της χώρας

που δεν διαθέτουν σχολική βιβλιοθήκη να εξυπηρετούνται από κινητές βιβλιοθήκες. Τα οχήματα ήταν κατάλληλα διαμορφωμένα και εξοπλισμένα με Η/Υ, βίντεο, τηλεόραση για τη μεταφορά των συλλογών. Παράλληλα, δρομολογήθηκε και ο εκσυγχρονισμός των κεντρικών βιβλιοθηκών με απόκτηση νέας επίπλωσης, κατάλληλου εξοπλισμού και ειδικευμένου προσωπικού για την υλοποίηση του έργου.

- αναβαθμίστηκε και εκσυγχρονίστηκε η βιβλιοθήκη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.), καλύπτοντας ως ένα βαθμό τις ανάγκες των στελεχών του Π.Ι. για την ανανέωση των προγραμμάτων σπουδών, ενώ παράλληλα λειτούργησε και ως κέντρο πληροφόρησης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών της υποχρεωτικής και τεχνικής εκπαίδευσης.
- δημιουργήθηκαν σύγχρονες και αποτελεσματικές Βιβλιοθήκες στα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ως εργαλείων υποστήριξης της διδασκαλίας και της έρευνας. Προσκτήθηκαν περίπου 315.000 νέοι τίτλοι βιβλίων από τις επί μέρους βιβλιοθήκες, έγινε αναδρομική καταλογογράφηση πάνω από 900.000 εγγραφές υλικού στα αυτοματοποιημένα τους συστήματα, προστέθηκαν 3.217 τίτλοι στις συλλογές επιστημονικών περιοδικών, εξυπηρετήθηκαν πάνω από 45.000 αιτήσεις για παραγγελίες βιβλιογραφίας από άλλες βιβλιοθήκες του εσωτερικού και του εξωτερικού από τα Τμήματα Διαδανεισμού, και προσκτήθηκαν ακόμα 15.000 περίπου τεκμήρια σε ηλεκτρονική ή οπτικοακουστική μορφή.
- περιορίστηκε σε πολλά Ιδρύματα ο αριθμός των πάσης φύσεως Βιβλιοθηκών τους (τομείς, τμήματα), γεγονός που στο παρελθόν οδηγούσε σε μη ορθολογική ανάπτυξη συλλογών, διασπάθιση ανθρώπινων και υλικών πόρων και μη συμβατές μεταξύ τους καταλογογραφήσεις.
- αναβαθμίστηκαν τα παλαιά ή έγινε η προμήθεια νέων ισχυρών και προτύπων αυτοματοποιημένων βιβλιοθηκονομικών συστημάτων, που επιτρέπουν την προσπέλαση των καταλόγων των Βιβλιοθηκών μέσω του Διαδικτύου.
- εκπαιδεύτηκε εντατικά το προσωπικό των Βιβλιοθηκών σε ειδικά θέματα, όπως η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών, σε βιβλιοθηκονομικά πακέτα και σε νέες εφαρμογές, όπως η δημιουργία ή

συντήρηση ιστοσελίδων, η αναζήτηση πληροφοριών στο Διαδίκτυο, η χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αλλά και σε γενικότερα θέματα διοίκησης και στρατηγικού σχεδιασμού βιβλιοθηκών.

- Διασυνδέθηκαν αυτές οι Βιβλιοθήκες σε ενιαίο πανελλαδικό δίκτυο, με στόχο την καλύτερη υποστήριξη του χρήστη, την ορθολογική κατανομή των διαθέσιμων πόρων και τη διασύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με το διεθνές κύκλωμα παραγωγής και διακίνησης της πληροφορίας. Ως αποτέλεσμα της οριζόντιας αυτής δράσης ήταν η σύμπραξη των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, που περιλαμβάνει τις Βιβλιοθήκες των 18 ΑΕΙ, των 14 ΤΕΙ, της Ακαδημίας Αθηνών και την Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδος.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του ΕΠΕΑΕΚ Ι, θα καταβληθεί προσπάθεια να αντιμετωπιστούν οι τυχόν αδυναμίες που παρατηρήθηκαν σε σχέση με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, που εμφανίζεται διασπασμένη, χωρίς ενιαία σύλληψη, συνέχεια και συνέπεια. Ένα σημαντικό κενό που διαπιστώνεται επίσης αφορά τόσο την επιμόρφωση των στελεχών της διοίκησης της εκπαίδευσης όσο και στελεχών επιμόρφωσης. Απαιτείται επομένως η ύπαρξη ενός φορέα για σχεδιασμό, συντονισμό και αξιολόγηση όλων των επιμορφωτικών δράσεων, ο οποίος ωστόσο να επιτρέπει και να ενθαρρύνει αποκεντρωτικές επιμορφωτικές δραστηριότητες.

Η εκπαιδευτική αξιολόγηση είναι μια πολύ σύνθετη διαδικασία που περιλαμβάνει ένα πλέγμα διαδικασιών που συντίθεται από επιμέρους στοιχεία όπως: η αξιολόγηση της επιδόσεως των μαθητών, των εκπαιδευτικών, των διευθυντών των σχολικών μονάδων ως οργανωμένων συνόλων παροχής εκπαιδευτικού έργου, των υλικοτεχνικών υποδομών, των εκτός σχολικών μονάδων στελεχών της εκπαίδευσης (σχολικών συμβούλων, προϊσταμένων διευθύνσεων και γραφείων), των αναλυτικών προγραμμάτων, των βιβλίων ακόμη και των γενικών και ειδικών μέτρων σε συνάρτηση με τους στόχους που κάθε φορά τίθενται από την εκπαιδευτική πολιτική.

Απαραίτητη είναι σε Ευρωπαϊκό επίπεδο η αποτίμηση της ποιότητας των σχολικών και ακαδημαϊκών συστημάτων. Η περιορισμένη αξιολόγηση των

εκπαιδευτικών διαδικασιών κατά την τελευταία εικοσιπενταετία στην Ελλάδα εστιάζεται κυρίως στην αξιολόγηση των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ως προς την ακαδημαϊκή τους επίδοση). Δεν έχει όμως συστηματικά αξιολογηθεί ούτε η ποιότητα του εκπαιδευτικού-διδασκτικού υλικού, ούτε άλλοι συντελεστές της εκπαιδευτικής δράσης όπως η στελέχωση των σχολικών μονάδων, οι υποδομές και οι εξοπλισμοί των σχολείων, οι κοινωνικοί παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, κλπ. Υπάρχει λοιπόν ένα έλλειμμα γνώσης για την κατάσταση του εκπαιδευτικού συστήματος και τις προοπτικές του, αφού ούτε το ίδιο συνολικά, ούτε, πολύ περισσότερο, τα υποσυστήματα που το συγκροτούν και τα άτομα που το υπηρετούν έχουν αξιολογηθεί σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Ο σκοπός της ανάπτυξης των βιβλιοθηκών στα σχολεία ήταν η αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με ειδικότερους στόχους την υποβοήθηση των εκπαιδευτικών στην προετοιμασία της διδασκαλίας τους, την εκπαίδευση των μαθητών στην χρήση πηγών πληροφόρησης εκτός του σχολικού εγχειριδίου και συνεπώς την εισαγωγή τους σε διαδικασίες αυτομάθησης με τη βοήθεια και των ηλεκτρονικών μέσων παροχής πληροφορίας (CD-ROM, Διαδίκτυο) και η ανάπτυξη δεξιοτήτων έρευνας και κριτικής ανάλυσης. Προφανώς δεν έχει εκλείψει η ανάγκη στήριξης και επέκτασης των βιβλιοθηκών που δημιουργήθηκαν. Το ίδιο ισχύει και για τις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες το δίκτυο των οποίων και τα δημιουργούμενα εργαλεία θα αποτελέσουν το μοχλό ανάπτυξης του συνολικού συστήματος Βιβλιοθηκών και υπηρεσιών πληροφόρησης της χώρας, καθώς και τον πυρήνα ενός εθνικού δικτύου Βιβλιοθηκών. Το ΕΠΕΑΕΚ II θα προσφέρει στις Βιβλιοθήκες την ευκαιρία να στραφούν προς τα έξω και να χρησιμοποιήσουν τις υποδομές και την τεχνογνωσία τους προς όφελος της ελληνικής κοινωνίας.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Στόχος του Μέτρου είναι η βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Για να επιτευχθεί όμως αυτός ο στόχος, πρέπει η εκπαίδευση και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, να τους δίδει την δυνατότητα να παρακολουθήσουν τις εξελίξεις σε θέματα διδακτικής, παιδαγωγικής και επιστημολογικής φύσεως. Στο πλαίσιο της δια βίου εκπαίδευσης-κατάρτισης εκπαιδευόμενοι και εκπαιδευτικοί χρειάζεται να αξιολογούν συνεχώς τα επιτεύγματα και τις ανάγκες τους, παρακολουθώντας στενά τις εξελίξεις της τεχνολογίας και προσαρμοζόμενοι στις σύγχρονες κοινωνικές και επαγγελματικές απαιτήσεις.

Παράλληλα, στους εκπαιδευτικούς και στους εκπαιδευόμενους όλων των βαθμίδων πρέπει να δοθούν τα μέσα (εκπαιδευτικό υλικό, βιβλιοθήκες, εργαστήρια, κλπ.) και να τους παρασχεθεί η διοικητική υποστήριξη που απαιτείται για να φέρουν εις πέρας την αποστολή τους.

Μέσα από τα προγράμματα της επιμόρφωσης, οι εκπαιδευτικοί και τα στελέχη της εκπαίδευσης μπορούν να ανανεώσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους, να ενημερωθούν για τις τυχόν νέες εκπαιδευτικές προτεραιότητες-καινοτομίες και να αξιοποιήσουν καλύτερα το νέο εκπαιδευτικό-διδακτικό υλικό που έχει παραχθεί πρόσφατα καθώς και τις υποδομές που δημιουργήθηκαν ή βελτιώθηκαν σε πολλές σχολικές μονάδες. Επίσης, μέσα από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και την αξιολόγηση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου είναι βέβαιο ότι θα προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα τόσο για τις ανάγκες των εκπαιδευτικών όσο και για τις προτεραιότητες που θα πρέπει να εξυπηρετήσει το εκπαιδευτικό σύστημα. Για παράδειγμα, οι δημογραφικές και τεχνολογικές αλλαγές δημιουργούν νέα δεδομένα στα οποία πρέπει να προσαρμοστεί η εκπαίδευση, έτσι ώστε να συνεχίσει να παρέχει ίσες ευκαιρίες προς όλους και να προετοιμάζει τους νέους για την μετέπειτα επαγγελματική και την κοινωνική τους ζωή.

Οι νέοι, και οι εργαζόμενοι γενικότερα, καλούνται να επιδείξουν τις επαγγελματικές δεξιότητες που απέκτησαν κατά την εκπαίδευση ή την κατάρτισή τους (ότι δηλαδή έχουν αναπτύξει κριτική σκέψη, ικανότητα διαχείρισης πληροφοριών, αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας, κλπ.), δεξιότητες τις οποίες πρέπει οι εκπαιδευτικοί να τους βοηθήσουν να αποκτήσουν. Χωρίς τις κατάλληλες υποδομές (βιβλιοθήκες), χωρίς την απαραίτητη εξοικείωση των ιδίων των εκπαιδευτικών με την νέα τεχνολογία και χωρίς αξιολόγηση των λειτουργιών και των επιτευγμάτων των σχολικών μονάδων δεν είναι δυνατή η ουσιαστική βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στα πλαίσια του παρόντος Μέτρου εντάσσονται τρεις Ενέργειες, οι οποίες αφορούν την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης, την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των συντελεστών του και τέλος την ανάπτυξη-ενίσχυση των βιβλιοθηκών της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ενέργεια 2.1.1 : Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

Οι σημερινές "κοινωνίες της γνώσης και της πληροφορίας" απαιτούν από τον εκπαιδευτικό να είναι σε θέση να αντιλαμβάνεται τις ανάγκες του μαθητή και του σχολείου, καθώς και τα μηνύματα των καιρών και να αναλαμβάνει τις απαραίτητες πρωτοβουλίες αλλά και τη σχετική ευθύνη, μέσα σε ένα πολύ γενικό πλαίσιο που θα καθορίζεται από την πολιτεία.

Για να μπορέσει να ανταποκριθεί ο εν ενεργεία εκπαιδευτικός στις σύγχρονες απαιτήσεις, πρέπει να καθιερωθεί μια συνεχής επιμορφωτική διαδικασία από την είσοδό του εκπαιδευτικού στο επάγγελμα έως την αφυπηρέτησή του. Μια πολύ γενική αρχή μπορεί να προσδιοριστεί ως εξής : επιβάλλεται μια επιμόρφωση μικρής, ως επί το πλείστον διάρκειας αλλά μεγάλης εμβέλειας, με κριτήριο τον αριθμό των επιμορφωμένων εκπαιδευτικών, αποκεντρωμένη, επαναλαμβανόμενη και πολυμορφική με αφετηρία τις εθνικές εκπαιδευτικές προτεραιότητες και τις διαπιστωμένες ανάγκες των εκπαιδευτικών.

Η επιμόρφωση περιλαμβάνει δραστηριότητες υποχρεωτικού ή προαιρετικού χαρακτήρα, που αποβλέπουν στην επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη του εκπαιδευτικού.

Στην επιδίωξη όλων των παραπάνω στόχων και πέρα από την αξιοποίηση μορφών επιμόρφωσης που εφαρμόστηκαν στο παρελθόν, καθώς και παράλληλα με την επισήμανση της ανάγκης για εκσυγχρονισμό της αρχικής ή βασικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, μπορούν και πρέπει να συμβάλλουν και νέες μορφές επιμόρφωσης, όπως είναι π.χ. η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε καινοτομίες, η ενίσχυση της συμμετοχής τους σε ερευνητικές δράσεις, η αυτοεπιμόρφωση, η ενδοσχολική επιμόρφωση και η εξ' αποστάσεως επιμόρφωση.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τεχνικής και αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης θα συμπεριλάβει ενδεικτικά τις εξής κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α : Ενίσχυση Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

Εκτιμάται ότι τα θέματα της συντονισμένης και συνεχούς επιμόρφωσης θα αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά μέσω της ίδρυσης του «Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών», ο οποίος έχει αρμοδιότητα για όλα τα θέματα που αναφέρονται σε επιμορφωτικές δραστηριότητες, οι οποίες αφορούν τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, πλην της τριτοβάθμιας, και όλων των τύπων σχολείων και λαμβάνουν χώρα μετά την ολοκλήρωση της βασικής τους εκπαίδευσης, δηλαδή μετά τη λήψη του πρώτου πτυχίου υπό την έννοια πως ό,τι ακολουθεί τη βασική, χαρακτηρίζεται ως συνεχιζόμενη εκπαίδευση.

Συνεπώς, ο Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών θα έχει την εξής αποστολή:

- Το σχεδιασμό της επιμορφωτικής πολιτικής και την υποβολή σχετικών προτάσεων στο ΥΠΕΠΘ.
- Το συντονισμό όλων των μορφών και τύπων της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης, καθώς και την κατάρτιση στελεχών επιμόρφωσης

- Την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων και την ανάθεση επιμορφωτικού έργου σε αρμόδιους φορείς, την κατανομή και διαχείριση των πόρων που διατίθενται για το σκοπό αυτό.
- Την αξιολόγηση όλων των επιμορφωτικών δράσεων και την πιστοποίηση προσόντων και τίτλων επιμόρφωσης.
- την πιστοποίηση των επιμορφωτών και την δημιουργία μητρώου επιμορφωτών.

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας Πράξεων θα χρηματοδοτηθούν Πράξεις για τη λειτουργία του Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών που θα αφορούν:

- τις απαραίτητες οργανωτικές μελέτες
- την εκπαίδευση του προσωπικού που θα στελεχώσει τον φορέα
- την εκπόνηση του σχεδίου του οργανισμού και για τις επιμορφωτικές δράσεις
- το λειτουργικό κόστος του φορέα μέχρι το έτος 2003 (μέχρις ότου ο φορέας να χρηματοδοτηθεί από τον τακτικό προϋπολογισμό)
- την εκπόνηση πρότυπων οδηγιών, διαδικασιών κλπ. σε σχέση με την εποπτεία και τον έλεγχο των επιμορφωτικών δραστηριοτήτων
- την δημιουργία βάσης δεδομένων (εκπαιδευτών και εκπαιδευμένων)

Σημειώνεται ότι, ο Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών θα έχει επίσης την ευθύνη για την επίτευξη των στόχων της e-ευrope, σε σχέση με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα νέων τεχνολογιών σε συνεργασία με άλλους σχετικούς φορείς.

Κατηγορία Πράξεων β : Επιμορφώσεις εκπαιδευτικών

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται Πράξεις, όπως :

- Εισαγωγική επιμόρφωση που θεωρείται σήμερα απαραίτητη για τους νεοδιοριστούς εκπαιδευτικούς, λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί ανάμεσα στη λήψη του πτυχίου και το διορισμό τους. Η εισαγωγική επιμόρφωση θεωρείται υποχρεωτική για όλους τους νεοδιοριζόμενους εκπαιδευτικούς στους οποίους χορηγείται βεβαίωση συμμετοχής.

- Ταχύρρυθμα και μικρής διάρκειας επιμορφωτικά προγράμματα, που στόχο έχουν την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στους τομείς της επιστημονικής και παιδαγωγικής ενημέρωσης σε θέματα αλλαγής σχολικών προγραμμάτων, εισαγωγής νέων μαθημάτων, νέων σχολικών βιβλίων ή νέων διδακτικών μέσων και μεθόδων καθώς και καινοτομικά εκπαιδευτικά σχέδια. Παρόμοια επιμορφωτικά προγράμματα προβλέπονται και για τους εκπαιδευτές των δημοσίων ΙΕΚ.

Κατηγορία Πράξεων γ: Ενδοσχολική Επιμόρφωση

Η ενδοσχολική επιμόρφωση απευθύνεται στο διδακτικό προσωπικό μιας σχολικής μονάδας και έχει ως βασικό στόχο να καλύψει τις επιμορφωτικές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του διδακτικού προσωπικού, καθώς και τα εκπαιδευτικά - παιδαγωγικά - διοικητικά προβλήματα του συγκεκριμένου σχολείου. Αποβλέπει στην ενίσχυση της αυτονομίας της σχολικής μονάδας καθώς και της ποιότητας των υπηρεσιών εκπαίδευσης που παρέχει. Η ενδοσχολική επιμόρφωση είναι παράλληλη με την εργασία και διεξάγεται στο πλαίσιο του προσωπικού ή του επαγγελματικού χρόνου των εκπαιδευτικών. Φορέας της επιμόρφωσης είναι η σχολική μονάδα, πραγματοποιείται δηλαδή με πρωτοβουλία και ευθύνη του ίδιου του σχολείου. Τα θέματα των επιμορφωτικών σεμιναρίων προκύπτουν από την ανίχνευση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών σε συνάρτηση με τους στόχους και τις προτεραιότητες του συγκεκριμένου σχολείου. Η ενεργοποίηση και ενίσχυση των σχολικών μονάδων για την επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού τους αναμένεται να οδηγήσει σε μαζικοποίηση της επιμόρφωσης των εν υπηρεσία εκπαιδευτικών, σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Κατηγορία Πράξεων δ : Επιμορφωτικά προγράμματα μέσης και μακράς διάρκειας

Τα προγράμματα αυτά απευθύνονται σε σχετικά περιορισμένο αριθμό εκπαιδευτικών οι οποίοι, όμως, μπορούν να λειτουργήσουν ως παράγοντες για τη διάχυση της νέας γνώσης και του σύγχρονου προβληματισμού στα σχολεία. Τα προγράμματα αποβλέπουν στον εκσυγχρονισμό και εμπλουτισμό των γνώσεων των εκπαιδευτικών στα αντικείμενα διδασκαλίας και στην παιδαγωγική-διδακτική κατάρτιση, με ειδικότερους στόχους τόσο τη διεύρυνση των γνώσεων

τους σε συγγενή γνωστικά αντικείμενα όσο και στις αναμενόμενες ευεργετικές επιδράσεις που αναμένεται να έχει η αποστασιοποίησή τους για ένα χρονικό διάστημα από την εκπαιδευτική πράξη και η ταυτόχρονη δραστηριοποίησή τους στο περιβάλλον της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων ε : Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης – εξομοίωση

Με τα προγράμματα αυτά επιδιώκεται η αναβάθμιση της ποιότητας των βασικών σπουδών των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και ιδίως εκείνων που δεν είχαν τη δυνατότητα παρακολούθησης των Παιδαγωγικών Τμημάτων. Με τα προγράμματα εξομοίωσης, που εμφανίζουν τη μορφή της συμπληρωματικής εκπαίδευσης, επιτυγχάνεται η ολοκλήρωση και επέκταση της βασικής επαγγελματικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών, η απόκτηση γνώσεων που αφορούν νέες γνωστικές περιοχές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις (π.χ. πληροφορική, ευρωπαϊκά θέματα, αγωγή περιβάλλοντος, καταναλωτή και υγείας κλπ.) και η υιοθέτηση συμπεριφορών που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του σχολείου.

Κατηγορία Πράξεων στ : Συμμετοχή εκπαιδευτικών σε πρακτικές ερευνητικές δράσεις στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό

Οι ερευνητικές δράσεις υπό μορφή πρακτικών ασκήσεων για τους εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων πραγματοποιούνται ως ένας από τους τρόπους βελτίωσης της κατανόησης των εκπαιδευτικών, του επιστημονικού εγχειρήματος και έρευνας, με την ελπίδα ότι εκείνοι με τη σειρά τους θα παράσχουν μία αυθεντική εικόνα της επιστήμης και της τεχνολογίας στους μαθητές τους.

Κατηγορία Πράξεων ζ : Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση του εργαστηριακού εξοπλισμού στη διδασκαλία

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούν τα εργαστήρια θα πραγματοποιηθεί ενδοεργαστηριακά στα σχολεία. Η ενδοεργαστηριακή επιμόρφωση είναι αναγκαία επειδή στα σχολεία παρατηρείται το φαινόμενο της ανεπαρκούς χρήσης του εργαστηριακού εξοπλισμού, κυρίως γιατί οι

εκπαιδευτικοί δεν γνωρίζουν τη λειτουργία του. Με την παρούσα κατηγορία Πράξεων θα εξασκηθούν οι εκπαιδευτικοί των αντίστοιχων ειδικοτήτων στη χρήση σύγχρονου εργαστηριακού εξοπλισμού, με σκοπό την πλήρη αξιοποίηση του. Επίσης προβλέπεται η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών των μουσικών σχολείων στα αντίστοιχα τμήματα των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στα σύγχρονα συστήματα εφαρμογής μουσικής πληροφορικής κλπ.

Κατηγορία Πράξεων η : Προγράμματα Αυτοεπιμόρφωσης εκπαιδευτικών
Σκοπός της καινοτόμου αυτής κατηγορίας Πράξεων είναι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε διάφορα ζητήματα που οι ίδιοι θεωρούν σημαντικά για την αυτοβελτίωσή τους και τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού τους έργου. Η επιμόρφωση θα γίνεται στον ελεύθερο χρόνο των εκπαιδευτικών. Οι εκπαιδευτικοί θα μπορούν να επιλέγουν από ένα θεματικό κατάλογο το αντικείμενο της επιμόρφωσης. Ο Επιμορφωτής - Σύμβουλος θα συντάσσει πρόγραμμα και χρονοδιάγραμμα επιμόρφωσης. Ο εκπαιδευτικός κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης θα μπορεί να συνεργάζεται με τον Επιμορφωτή - Σύμβουλο. Στο τέλος της αυτοεπιμόρφωσης ο εκπαιδευτικός θα πιστοποιεί τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησε από το πρόγραμμα.

Κατηγορία Πράξεων θ : Επιμόρφωση στελεχών διοίκησης της εκπαίδευσης
Η κατηγορία αυτή αναφέρεται στην ενημέρωση, εξοικείωση και επιμόρφωση σε προγράμματα διοίκησης και διαχείρισης της σχολικής μονάδας. Αποδέκτες είναι τα στελέχη της εκπαίδευσης, καθώς και οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται να καλύψουν θέσεις στελεχών στη διοίκηση της εκπαίδευσης. Η βελτίωση της διοικητικής οργάνωσης και διαχείρισης της σχολικής μονάδας, των Διευθύνσεων και των Γραφείων πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης συνδέεται στενά με το έργο του εκπαιδευτικού και συντελεί στην πιο ολοκληρωμένη και αποτελεσματική παροχή διδακτικού έργου. Ανάλογη επιμόρφωση απαιτείται και για τους Διευθυντές και τα στελέχη των δημοσίων ΙΕΚ καθώς και για το μόνιμο και αποσπασμένο προσωπικό του ΟΕΕΚ.

Κατηγορία Πράξεων ι : Προγράμματα επιμόρφωσης επιμορφωτών
Στα προγράμματα αυτά, στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό, προβλέπεται να συμμετέχουν επιμορφωτές, με στόχο τη διαρκή βελτίωση και ενημέρωσή τους σε

θέματα που θα αφορούν τις μεθόδους επιμόρφωσης ενηλίκων, αλλά και σε θέματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση και τη διαχείριση προγραμμάτων επιμόρφωσης. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στην υποστήριξη και ενίσχυση του ρόλου των Σχολικών Συμβούλων ως επιμορφωτών των εκπαιδευτικών.

Κατηγορία Πράξεων ια : Προγράμματα εξ αποστάσεως επιμόρφωσης

Οι Πράξεις της παρούσας κατηγορίας προωθούν και ενθαρρύνουν την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην οργάνωση προγραμμάτων επιμόρφωσης από απόσταση. Ως στόχο έχουν το να προσφέρουν στους Έλληνες εκπαιδευτικούς προγράμματα επιμόρφωσης με μεγάλο βαθμό προσαρμοστικότητας και ευελιξίας ως προς τον τρόπο, τον τόπο, το χρόνο, το ρυθμό και το περιεχόμενο της επιμορφωτικής διαδικασίας. Εκτιμάται ότι με την χρήση της νέας τεχνολογίας θα αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά και τα εμπόδια που συναντούσε μέχρι σήμερα η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, θέματα αναπλήρωσης, μετακινήσεων, ρυθμού κατάρτισης, αλληλεπίδρασης επιμορφούμενων και επιμορφωτών, κλπ.

Οι προτεινόμενες Πράξεις ενδεικτικά μπορεί να είναι οι ακόλουθες:

- Δομημένα προγράμματα από απόσταση με υποστήριξη επιμορφωτή,
- Δημιουργία κοινοτήτων μάθησης,
- Εικονική τάξη, και άλλα.

Ενέργεια 2.1.2 : Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου

Για να βελτιωθεί η ποιότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου που αφορά την πρωτοβάθμια, την δευτεροβάθμια γενική και τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να στηριχθεί σε συνολική και συστηματική μελέτη των παραγόντων εκείνων που επηρεάζουν άμεσα το εκπαιδευτικό σύστημα. Εκτός από την ανάπτυξη και συλλογή στοιχείων που αφορούν το εκπαιδευτικό έργο μέσα από τις Πράξεις της Ενέργειας εκτιμάται ότι θα αναπτυχθεί και θα ενισχυθεί ένα πνεύμα συνεργασίας και αλληλεγγύης ανάμεσα στους παράγοντες του σχολείου, καθώς επίσης θα αναπτυχθούν συλλογικά και ατομικά σχέδια δράσης για την βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου θα υλοποιηθεί σε τέσσερις φάσεις. Αρχικά, με την εκπόνηση μελετών θα παραχθούν τα εργαλεία αξιολόγησης και θα καταρτιστεί ένα Σχέδιο Δράσης που θα καλύπτει τις διαδικασίες και τους δείκτες της αξιολόγησης. Κατόπιν θα γίνει πιλοτική εφαρμογή του προτεινόμενου μοντέλου της αξιολόγησης. Σε τρίτη φάση θα αξιολογηθούν τα ενδιάμεσα αποτελέσματα και τέλος θα γενικευθεί η εφαρμογή του προγράμματος.

Η Ενέργεια περιλαμβάνει ενδεικτικά τις ακόλουθες κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α : Ανάπτυξη και προτυποποίηση δεικτών και κριτηρίων

Οι δείκτες και τα κριτήρια που θα αναπτυχθούν, θα χρησιμοποιηθούν για την δυναμική αποτύπωση της κατάστασης, τόσο στο επίπεδο της σχολικής μονάδας, όσο και στο περιφερειακό ή το εθνικό επίπεδο. Στόχος είναι ο προσδιορισμός των εκπαιδευτικών παραγόντων που απαιτούν ή επιδέχονται βελτίωση. Οι δείκτες θα αφορούν:

- τον μαθητικό πληθυσμό (κοινωνικά και πολιτισμικά στοιχεία σχολείου, γονέων, μαθητική επίδοση και πρόοδος, εξωσχολικές δραστηριότητες, μαθητικές ροές, τις σχέσεις σχολείου-οικογένειας, κλπ.)
- τα διαθέσιμα μέσα (σχολικό κτίριο, λοιποί χώροι, ύπαρξη και λειτουργία εργαστηρίων και βιβλιοθηκών, εποπτικά μέσα και εργαστηριακός εξοπλισμός διαθέσιμος-αξιοποιήσιμος, κλπ.)
- το προσωπικό του σχολείου (εκπαιδευτικοί, ειδικό-βοηθητικό προσωπικό, διοικητικοί, κλπ.)
- τις μαθησιακές διαδικασίες (εφαρμογή προγράμματος σπουδών, εκπαιδευτικό υλικό, καινοτομικές δραστηριότητες, όπως η χρήση βιβλιοθηκών ή πληροφορικής, κλπ.)

Εκτιμάται ότι με την λειτουργία του δικτύου (Edunet), που θα ενώνει την κεντρική υπηρεσία του ΥπΕΠΘ με τις περιφερειακές Διευθύνσεις και Γραφεία, με τις σχολικές μονάδες και με τους εποπτευόμενους φορείς, θα είναι δυνατή η ανάπτυξη ενός γεωγραφικού πληροφοριακού συστήματος (GIS), που θα αποτυπώνει την υπάρχουσα κατάσταση σε όλους τους τομείς που συνδέονται με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου.

Κατηγορία Πράξεων β : Αποτίμηση του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών και των θεσμοθετημένων οργάνων της εκπαίδευσης

Θα αποτιμηθεί ο τρόπος λειτουργίας των θεσμοθετημένων οργάνων (Π.Ι., ΚΕΕ, κλπ.) και των διοικητικών υπηρεσιών της εκπαίδευσης σε επίπεδο σχολείου, περιφέρειας και κεντρικής υπηρεσίας ΥπΕΠΘ. Στόχος είναι η εξέταση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις διαδικασίες τοποθέτησης ατόμων σε θέσεις στελεχών της διοίκησης της εκπαίδευσης και η εφαρμογή των διατάξεων. Θα επιχειρηθεί η αποτύπωση των δραστηριοτήτων των στελεχών της διοίκησης (κυρίως στο έργο των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Γραφείων εκπαίδευσης). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί και στην αποτύπωση-αποτίμηση της εμπλοκής των στελεχών της διοίκησης στην προώθηση εκπαιδευτικών καινοτομιών.

Παράλληλα, θα αξιολογηθούν οι υπηρεσίες που παρέχουν οι Σχολικοί Σύμβουλοι σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, καθώς και τα στοιχεία (θεσμικά και μη) που επηρεάζουν το έργο τους.

Επίσης, θα συγκεντρωθούν, αναλυθούν και στη συνέχεια θα δημοσιοποιηθούν εκείνα τα στοιχεία εκπαίδευσης που αφορούν κυρίως την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τεχνική εκπαίδευση

Τέλος, θα αναλυθούν και θα αξιολογηθούν τα σχολικά προγράμματα και το διδακτικό υλικό της εκπαίδευσης ενώ ταυτόχρονα θα αξιολογηθούν οι επιδόσεις των μαθητών και θα πραγματοποιηθεί εις βάθος ανάλυση των «λαθών» τους, της αυτογνωσίας και της δημιουργικότητας των μαθητών.

Κατηγορία Πράξεων γ : Αξιολόγηση των δράσεων Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ) που αφορούν εκπαίδευση

Θα αξιολογηθούν δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από το Β' ΚΠΣ ή θα χρηματοδοτηθούν από το Γ' ΚΠΣ, οι οποίες αφορούν ζητήματα εκπαίδευσης (π.χ. δράσεις του ΕΠΕΑΕΚ και του Ε.Π. ΚτιΠ).

Κατηγορία Πράξεων δ : Αξιολόγηση σχέσης αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συνεχιζόμενης κατάρτισης

Στα πλαίσια της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου θα μελετηθεί και η σχέση που υπάρχει μεταξύ της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης (που υλοποιείται από τα ΤΕΕ), της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης (που υλοποιείται από τα

δημόσια ΙΕΚ) και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης (που υλοποιείται από τα ΚΕΚ κ.α.), μια και παρατηρούνται αδυναμίες, ελλείψεις, ανακολουθίες και επικαλύψεις.

Στη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση στρέφονται τόσο άτομα που έχουν πτυχία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όσο και νέοι που δεν ολοκλήρωσαν τις σχολικές τους υποχρεώσεις, με αποτέλεσμα τα όρια μεταξύ αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης να είναι ρευστά. Χρειάζεται μια σειρά μελετών για να ερμηνευτούν τα φαινόμενα που παρατηρούνται και για να σχεδιαστεί ένα λειτουργικό και συμπληρωματικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στη χώρα μας.

Ενδεικτικά, θα εξεταστούν οι εξειδικεύσεις που προσφέρουν τα ΤΕΕ, τα δημόσια ΙΕΚ και οι φορείς της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, θα καταγραφούν τα τυχόν εμπόδια που δυσκολεύουν την απρόσκοπτη μετάβαση από την μια στην άλλη βαθμίδα των τριών συστημάτων, θα προσδιοριστούν τα επαγγελματικά δικαιώματα που συνδέονται με τις εξειδικεύσεις κάθε κλάδου, θα αναλυθούν οι γενικές και τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες που αναπτύσσονται σε κάθε επίπεδο, κλπ. Στόχος είναι η διατύπωση προτάσεων για ειδικότητες, προγράμματα σπουδών και εκπαιδευτικό υλικό και η δημιουργία ρυθμιστικής αρχής, ώστε να επιτευχθεί ο καλύτερος συντονισμός των εκπαιδευτικών πολιτικών και των πρακτικών που ακολουθούνται. Επίσης, εκτιμάται ότι θα προκύψουν συμπεράσματα για την αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και για την ανάπτυξη κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού.

Κατηγορία Πράξεων ε : Αξιολόγηση ΤΕΕ

Θα αξιολογηθεί το εκπαιδευτικό έργο των ΤΕΕ. Θα εξεταστεί το πρόγραμμα σπουδών, θα γίνει αποτίμηση των μαθημάτων ειδικότητας και των εργαστηριακών μαθημάτων, και θα αποτιμηθεί παράλληλα ο υπάρχων εξοπλισμός και το εκπαιδευτικό υλικό που βρίσκεται στη διάθεση των εκπαιδευτικών. Μεταξύ άλλων θεμάτων που θα μελετηθούν, πρέπει να αξιολογηθεί και ο θεσμός των Σχολικών Εργαστηριακών Κέντρων (ΣΕΚ), ώστε να αποσαφηνιστεί κατά πόσον εξυπηρετούνται αποτελεσματικά οι ανάγκες των ΤΕΕ με τα οποία συνδέονται.

Κατηγορία Πράξεων στ : Αξιολόγηση του ΟΕΕΚ

Θα πραγματοποιηθεί μία ολοκληρωμένη και δυναμική αξιολόγηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του παρεχομένου έργου του ΟΕΕΚ.

Η αξιολόγηση του ΟΕΕΚ και της παρεχόμενης από τα δημόσια ΙΕΚ επαγγελματικής κατάρτισης που έλαβε χώρα στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι, με την εκπόνηση ενός case study, απέφερε χρήσιμες ενδείξεις, αλλά δεν καλύπτει την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης και δυναμικής αξιολόγησης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του παρεχομένου έργου του Οργανισμού.)

Κατηγορία Πράξεων ζ : Ανάπτυξη εθνικού συστήματος αξιολόγησης και διασφάλισης της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Θα αναπτυχθεί ένα εθνικό σύστημα αξιολόγησης της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η υλοποίηση αυτής της κατηγορίας Πράξεων προϋποθέτει τη διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου που θα καθορίζει τα χαρακτηριστικά του εθνικού συστήματος αξιολόγησης της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, το οποίο θα διέπει στο εξής τις συναφείς διαδικασίες. Το εν λόγω θεσμικό πλαίσιο προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέσα στο έτος 2001.

Αυτή η κατηγορία Πράξεων περιλαμβάνει αφ' ενός μεν την οργάνωση του συστήματος, την πλαισίωσή του με εξειδικευμένο επιστημονικό και διοικητικό / τεχνικό δυναμικό και την ανάπτυξη της μεθοδολογικής υποδομής του, αφ' ετέρου δε την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων αξιολόγησης ποιότητας.

Κατηγορία Πράξεων η : Στρατηγικός και χωροταξικός σχεδιασμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει αφ' ενός μεν την κατάρτιση του κεντρικού στρατηγικού και χωροταξικού σχεδίου ανάπτυξης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, για λογαριασμό του ΥΠΕΠΘ, αφ' ετέρου δε την κατάρτιση των στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων των επιμέρους Ιδρυμάτων. Η σημασία αυτής της κατηγορίας Πράξεων έγκειται στο ότι ένας από τους κρίσιμους παράγοντες στην αξιολόγηση της ποιότητας ενός Ιδρύματος είναι ακριβώς ο βαθμός στον οποίο αυτό πετυχαίνει ή προωθεί τους στρατηγικούς και τους επιχειρησιακούς στόχους του.

Κατηγορία Πράξεων θ : Ανάπτυξη του συστήματος τεκμηρίωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Η κατηγορία περιλαμβάνει αφ' ενός μεν την εκπόνηση της μελέτης για την ανάπτυξη του συστήματος τεκμηρίωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης και της παραγωγής του αναγκαίου λογισμικού, αφ' ετέρου δε την αρχική φάση λειτουργίας του συστήματος. Η διασφάλιση του εξοπλισμού πληροφορικής, που απαιτείται για την ανάπτυξη του αναγκαίου δικτύου, θα καλυφθεί στο πλαίσιο της ανάπτυξης των Δικτύων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (βλ. Ε.Π. ΚτΠ). Η ανάπτυξη ενός αξιόπιστου, έγκυρου και ορθολογικού συστήματος τεκμηρίωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκυρότητα της διαδικασίας αξιολόγησης, η οποία πρέπει να στηρίζεται στον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό συναφών στοιχείων και δεδομένων. Στη βάση αυτή, το σύστημα τεκμηρίωσης θα περιέχει όλα τα στοιχεία και τα δεδομένα που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση της χώρας μας, ενώ παράλληλα θα καλύπτει και τις σύγχρονες απαιτήσεις, σε διεθνείς συγκρίσεις, δεδομένων στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων ι : Μελέτες και εφαρμογή σχεδίων για την αναδιοργάνωση των Ιδρυμάτων.

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας πράξεων, θα χρηματοδοτηθούν μελέτες και εφαρμογές διοικητικής αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών που θα κριθούν αναγκαίες από τα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. και εφόσον υπάρξουν εγγυήσεις για υιοθέτηση και εφαρμογή τους.

Ενέργεια 2.1.3 : Ενίσχυση βιβλιοθηκών

Η Ενέργεια των σχολικών βιβλιοθηκών με την ίδρυση των 499 πρώτων αποτελεί καθοριστικό εργαλείο υποστήριξης των Ενεργειών, που στοχεύουν στην αναβάθμιση των σπουδών όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης. Ειδικότερα, η Σχολική Βιβλιοθήκη με την οποία συναρτάται το Εκπαιδευτικό σύστημα εξασφαλίζει :

- Υποστήριξη των εκπαιδευτικών στόχων του αναλυτικού προγράμματος.
- Ανάπτυξη της συνήθειας για διάβασμα και δια βίου χρήση της Βιβλιοθήκης.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων εντοπισμού της πληροφορίας.
- Εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες.

- Πρόσβαση σε εθνικά, τοπικά και διεθνή δίκτυα.
- Οργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και την αποστολή των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι γενικοί στόχοι της Ενέργειας είναι δύο. Ο πρώτος αφορά τις Βιβλιοθήκες των επιμέρους Ιδρυμάτων (κάθετος στόχος) και είναι:

- η σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με το ενοποιημένο on-line γνωστικό περιβάλλον της Κοινωνίας της Πληροφορίας,
- η υποστήριξη της διδασκαλίας των μαθημάτων των Προγραμμάτων Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών με σύγχρονες μεθόδους,
- η διευκόλυνση του ερευνητικού έργου των ερευνητών ΑΕΙ και ΤΕΙ,
- η υποστήριξη της εκπαίδευσης από απόσταση και της δια βίου εκπαίδευσης,
- η μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού στην εκπαίδευση.

Ο δεύτερος αφορά τον συντονισμό και την εξασφάλιση συνεργασίας μεταξύ όλων των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (οριζόντιος στόχος), με τελικό ζητούμενο την επίτευξη οικονομίας σε πόρους και τη βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών για το σύνολο των συμμετεχουσών Βιβλιοθηκών.

Η Ενέργεια περιλαμβάνει ενδεικτικά τις ακόλουθες κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Ολοκλήρωση της ανάπτυξης των πρώτων Σχολικών Βιβλιοθηκών και αξιολόγησή τους

Θα ολοκληρωθεί η ανάπτυξη των πρώτων Σχολικών Βιβλιοθηκών και θα αναδειχθεί το Δίκτυο των Σχολικών Βιβλιοθηκών σε βασικό κορμό σύνδεσης συνεργασίας και υποστήριξης των Σχολικών κοινοτήτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Θα ολοκληρωθεί ο εμπλουτισμός των συλλογών των Σχολικών Βιβλιοθηκών με έντυπο και οπτικοακουστικό υλικό που δεν έχουν ακόμα παραλάβει. Για την επεξεργασία των συλλογών θα συνεχιστούν τα έργα προτυποποίησης, κωδικοποίησης που έχουν ήδη δρομολογηθεί καθώς και η παραγωγή εγχειριδίων και άλλων εργαλείων με παράλληλη αξιοποίηση του συλλογικού καταλόγου των Δημοσίων Βιβλιοθηκών.

Στη συνέχεια, θα αξιολογηθεί το έργο των Σχολικών Βιβλιοθηκών από εξωτερικούς αξιολογητές. Αναλυτικότερα θα επανεξεταστούν:

- Η βασική μελέτη προδιαγραφών Σχολικών Βιβλιοθηκών καθώς και άλλες τεχνικές προδιαγραφές που χρησιμοποιήθηκαν στην υλοποίηση του έργου.
- Το πακέτο επιμόρφωσης, όπου διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν διαφορετικές ανάγκες, ανάλογα με την κατηγορία των επιμορφούμενων.
- Ο κατάλογος των επιλεγμένων τίτλων του ΥΠΕΠΘ για τον οποίο πρέπει να ζητηθεί η κρίση των εκπαιδευτικών-χρηστών των Σχολικών Βιβλιοθηκών, των μαθητών και των υπευθύνων σχετικά με την πληρότητα, σκοπιμότητα και καταλληλότητα της συλλογής.
- Ο ηλεκτρονικός κατάλογος των συλλογών της σχολικής βιβλιοθήκης (ΑΒΕΚΤ), τόσο ως προς την φιλικότητα χρήσης του και την κάλυψη των αναγκών, όσο και ως προς την βιβλιοθηκονομική αρτιότητα και πληρότητα του περιεχομένου του.

Κατηγορία Πράξεων β : Ολοκλήρωση των έργων των Κινητών Βιβλιοθηκών

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας Πράξεων θα καλυφθεί πλήρως το σύνολο των σχολείων που οφείλουν να εξυπηρετούν οι Κινητές Βιβλιοθήκες. Κρίνεται ότι θα πρέπει να υποστηριχθεί η λειτουργία των Κινητών Βιβλιοθηκών, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο έργο τους.

Κατηγορία Πράξεων γ : Δικτύωση της Βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.)

Θα δικτυωθεί η βιβλιοθήκη του Π.Ι. σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με Σχολικές και Δημόσιες Βιβλιοθήκες καθώς και με την Κοινοπραξία Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Κ.Ε.Α.Β.), με στόχο την ανάδειξη και χρήση στην εκπαιδευτική πράξη του εκπαιδευτικού υλικού που διαθέτει.

Κατηγορία Πράξεων δ : Δημιουργία Κέντρου Συντονισμού και Υποστήριξης Σχολικών Βιβλιοθηκών (Κ.Σ.Υ.Σ.Β.)

Στόχος αυτής της κατηγορίας Πράξεων είναι η ορθολογικότερη ανάπτυξη και διαχείριση της πληροφόρησης προς τα σχολεία και τις Σχολικές Βιβλιοθήκες. Θα αναπτυχθεί δενδροειδής αμφίδρομος πληροφοριακός ιστός με στόχο την εξασφάλιση άμεσης και έγκυρης ροής τεκμηριωμένης πληροφορίας συμβατής με τους σκοπούς της σχολικής βιβλιοθήκης. Παράλληλα το Κ.Σ.Υ.Σ.Β. θα συμβάλλει στην ανάπτυξη υποστηρικτικών δράσεων για την οργανική ένταξη της

σχολικής βιβλιοθήκης στην εκπαιδευτική διαδικασία και σε συνάρτηση με το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, και θα μεριμνήσει για την παραγωγή εξειδικευμένου υποστηρικτικού υλικού. Θα υποστηριχθεί η προοπτική συνεργασίας του Κ.Σ.Υ.Σ.Β. με την Κ.Ε.Α.Β.

Κατηγορία Πράξεων ε : Ενίσχυση & εμπλουτισμός των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Η αναβάθμιση και ενίσχυση των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών αποτελεί στόχο αυτής της κατηγορίας Πράξεων. Στα πλαίσια αυτά προβλέπονται οι ακόλουθες δραστηριότητες :

- *Ενεργός συμμετοχή των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στην υποστήριξη της εφαρμογής των Προγραμμάτων Σπουδών*

Οι νέες δραστηριότητες που πρέπει να αναπτύξουν οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες δεν σταματούν μόνο στον εντοπισμό των κατάλληλων πηγών για την υποστήριξη των μαθημάτων των Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών. Στα πλαίσια αυτά προβλέπεται η δημιουργία ηλεκτρονικού υλικού, ηλεκτρονικών διδακτικών βιβλίων και η εκπαίδευση χρηστών και προσφορά σύγχρονων υπηρεσιών πληροφόρησης τοπικά και από απόσταση.

- *Μετεξέλιξη των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών σε κεντρικές λεωφόρους προσφοράς πληροφόρησης*

Οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες ως κύρια κέντρα συγκέντρωσης και διάδοσης της πληροφόρησης, διαθέτοντας προσωπικό, που γνωρίζει τις μεθόδους και διαδικασίες οργάνωσης της πληροφορίας, θα μπορέσουν να διαμορφώσουν κεντρικά σημεία πρόσβασης στην ηλεκτρονική ή/και έντυπη πληροφορία που να καλύπτουν ευρέως τις ανάγκες των χρηστών τους. Η δημιουργία portals ή gateways, που θα προβλέπουν τις ανάγκες των ακαδημαϊκών και άλλων κοινοτήτων καθοδηγώντας τους χρήστες στις πιο κατάλληλες και αξιόπιστες πηγές, που διατίθενται μέσω του Διαδικτύου εξασφαλίζοντας γρήγορη και άμεση πληροφόρηση σε μια ποικιλία θεμάτων, είναι έργο που θα αναδειχθεί μέσα από δυναμικά σχήματα συνεργασίας βιβλιοθηκών σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο. Συντονιστικό ρόλο στη διαμόρφωση portals σε εθνικό επίπεδο μπορεί να έχει η Κοινοπραξία Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Κ.Ε.Α.Β.), συμβάλλοντας στον καθορισμό των σχετικών προτύπων.

- *Ανάπτυξη των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών ως φορέων υποστήριξης της εκπαίδευσης από απόσταση και της δια βίου εκπαίδευσης.*

Οι ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες σήμερα έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό και διαθέτουν σημαντικό αριθμό πηγών σε ηλεκτρονική μορφή που μπορούν να είναι προσβάσιμες από απόσταση. Η συνέχιση της προσφοράς τέτοιου είδους υλικού και η αύξηση της ποσότητας αυτού του υλικού (ψηφιακού ή ψηφιοποιημένου) θα πρέπει να είναι ένας από τους βασικούς στόχους. Συμπληρωματικά με τη δημιουργία και διάθεση ψηφιακού υλικού, η προσφορά πληροφοριακής εργασίας από απόσταση και η προσφορά προγραμμάτων εκπαίδευσης στη χρήση των πηγών πληροφόρησης από απόσταση θα ολοκληρώσουν το ρόλο των βιβλιοθηκών στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και στην εκπαίδευση από απόσταση.

Παράλληλα, οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες και η Εθνική Βιβλιοθήκη θα λειτουργούν ως φορείς προσφοράς εξειδικευμένων πληροφοριακών υπηρεσιών προς τις δημόσιες και σχολικές βιβλιοθήκες προκειμένου να επιτυγχάνεται η ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης, ενώ ταυτόχρονα να ενισχύεται η συνεργασία των φορέων αυτών.

- *Επέκταση του Συλλογικού Καταλόγου*

Ο Συλλογικός Κατάλογος θα επεκταθεί σε όλα πλέον τα Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και σε άλλες Βιβλιοθήκες, με στόχο ο Συλλογικός Κατάλογος των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών να μετεξελιχθεί σε Συλλογικό Κατάλογο όλων των Βιβλιοθηκών της χώρας. Ευθύνη του έργου θα έχει η Κ.Ε.Α.Β. (οριζόντια δράση).

Στα πλαίσια αυτά κατά κύριο λόγο:

1. θα συνεχιστεί ο εμπλουτισμός του Συλλογικού Καταλόγου, με τη συμμετοχή της Εθνικής Βιβλιοθήκης και άλλων Βιβλιοθηκών,
2. θα ενδυναμωθεί ο θεσμός και η λειτουργικότητα του Συλλογικού Καταλόγου, με την ανάπτυξη δομημένων ηλεκτρονικών θεματολογικών θησαυρών και τη μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα σημαντικών βιβλιοθηκονομικών εργαλείων, και
3. θα διαμορφωθεί σύστημα διϊδρυματικού δανεισμού (διαδανεισμού) του υλικού.

- *Αύξηση των συνδρομών σε επιστημονικό ηλεκτρονικό υλικό*
Θα αυξηθούν οι συνδρομές σε επιστημονικό ηλεκτρονικό υλικό μέσω της Κοινοπραξίας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Κ.Ε.Α.Β.), τόσο στον διεθνή όσο και στον Ελληνικό χώρο, με σύναψη συμφωνιών και με ελληνικούς εκδοτικούς οίκους για δημιουργία on-line υλικού στην ελληνική γλώσσα (όπως εγκυκλοπαιδείες, λεξικά, η βιβλία γενικής παιδείας) για χρήση μέσω του Διαδικτύου σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (οριζόντια δράση).

- *Αξιολόγηση δράσεων των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*
Θα δημιουργηθεί πρότυπο αξιολόγησης των έργων των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών με παράλληλη εφαρμογή δεικτών απόδοσης.

- *Ηλεκτρονική καταχώρηση της «γκρίζας» βιβλιογραφίας*
Προτείνεται η συντήρηση και επέκταση της ειδικής υπηρεσίας (στη βιβλιοθήκη κάθε συμμετέχοντος Ιδρύματος), για την ηλεκτρονική καταχώρηση της «γκρίζας» βιβλιογραφίας που παράγεται σε κάθε Ίδρυμα (διπλωματικές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές εργασίες, καθώς και τεχνικές αναφορές) με το κατανεμημένο ηλεκτρονικό σύστημα τεκμηρίωσης «ARTEMIS» που αναπτύχθηκε στο ΕΠΕΑΕΚ Ι και θα συνεχίσει να αναβαθμίζεται στο παρόν.

- *Συνεχής Επιμόρφωση Προσωπικού Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*
Κρίνεται αναγκαία η αναλυτική ενημέρωση και πρακτική άσκησή του προσωπικού των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών σε θέματα που αφορούν τόσο τις νέες τεχνολογίες πληροφόρησης (αυτοματοποιημένη λειτουργία Βιβλιοθηκών, νέα προϊόντα και υπηρεσίες, πρότυπα), όσο και τη διοίκηση και ανάπτυξη των Βιβλιοθηκών, με βάση τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις στο χώρο αυτό (εξ αποστάσεως εκπαίδευση, παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού για αυτομάθηση, κτλ.). Σημαντική στον τομέα αυτό είναι η συνεργασία και με Βιβλιοθήκες και Οργανισμούς του εξωτερικού για την άμεση ενημέρωση και εκμετάλλευση / υιοθέτηση των καινοτομιών που αναπτύσσονται στο τομέα των βιβλιοθηκών στον διεθνή και εθνικό χώρο.

- *Διεύρυνση και προσαρμογή των προσφερόμενων υπηρεσιών για την κάλυψη αναγκών των ατόμων με ειδικές ανάγκες*
Ακόμη και σήμερα, καμία ίσως ελληνική Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να καλύψει τις ιδιαίτερες ανάγκες χρηστών της, που ανήκουν στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Οι ανάγκες αυτές μπορούν σε αρκετές περιπτώσεις να καλυφθούν με την απόκτηση ειδικού υλικοτεχνικού εξοπλισμού. Σε άλλες, όμως, περιπτώσεις (π.χ. άτομα τυφλά ή με μειωμένη όραση, άτομα με προβλήματα ακοής κτλ.), εκτός του υλικοτεχνικού εξοπλισμού, είναι απαραίτητη η ανάπτυξη ειδικών υπηρεσιών, η εκπαίδευση του προσωπικού των βιβλιοθηκών στην εξυπηρέτηση τέτοιων ατόμων, καθώς και η απόκτηση ειδικής μορφής υλικού.

- *Δημιουργία καταλόγων και ψηφιοποίηση υλικού της Εθνικής Βιβλιοθήκης*
Ειδική Πράξη είναι η ενοποίηση των υπολογιστικών συστημάτων της Εθνικής Βιβλιοθήκης, η απογραφή του υλικού, η δημιουργία υλικών υποδομής και η δημιουργία μιας βάσεως ψηφιακού υλικού εθνικής σημασίας σε μια σειρά αξόνων.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Αριθμός Εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στην εισαγωγική επιμόρφωση	5.740	7.100	15.000
Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στην ταχύρυθμη επιμόρφωση	101.000	165.000	250.000
Σχολεία που θα συμμετάσχουν στην ενδοσχολική επιμόρφωση	450	850	1.300
Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε επιμορφωτικά προγράμματα μέσης ή μακράς διάρκειας	480	1.500	2.800
Αριθμός εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα προγράμματα «εξομοίωσης»	17.000	21.000	28.000
Αριθμός στελεχών εκπαίδευσης που θα επιμορφωθούν σε θέματα διοίκησης	640	1.440	4.440
Αριθμός εκπαιδευτικών ΤΕΕ & δημοσίων ΙΕΚ που θα παρακολουθήσουν επιμορφωτικά προγράμματα	1.500	5.600	8.000
Αριθμός σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στην καταγραφή, αποτύπωση και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών μέσων	0	500	1.200
Αριθμός μελετών για τα στρατηγικά και επιχειρησιακά σχέδια των Ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	0	34	35
Αριθμός χρηστών Σχολικών Βιβλιοθηκών	40.000	100.000	500.000
Αριθμός θεματικών πυλών (portals) Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών	0	4	10
Αριθμός συμμετεχόντων Ιδρυμάτων στον Συλλογικό Κατάλογο	5	20	32
Αριθμός συνδρομών σε ηλεκτρονικά περιοδικά	3.500	3.800	4.100

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ: 2.1																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ										<i>(σε ευρώ)</i>							
Έτος	ΠΠ	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας										Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοσι κά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ	
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή		Εθνική Συμμετοχή					Περιφερ.	Τοπική					Άλλη
			Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική								
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		38.245.313	38.245.313	28.683.985		28.683.985			9.561.328	9.561.328							
2002		50.854.088	50.854.088	38.140.566		38.140.566			12.713.522	12.713.522							
2003		53.253.917	53.253.917	39.940.438		39.940.438			13.313.479	13.313.479							
2004		53.253.917	53.253.917	39.940.438		39.940.438			13.313.479	13.313.479							
2005		53.253.917	53.253.917	39.940.438		39.940.438			13.313.479	13.313.479							
2006		52.408.433	52.408.433	39.306.325		39.306.325			13.102.108	13.102.108							
ΣΥΝΟΛΟ		301.269.585	301.269.585	225.952.189		225.952.189			75.317.396	75.317.396							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές

πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων..

Συγκεκριμένα:

Ιδιαίτερη σημασία για την υλοποίηση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών έχει η έγκαιρη θεσμοθέτηση και λειτουργία του Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (ΟΕΕ). Ο φορέας αυτός έχει την ευθύνη συντονισμού, επίβλεψης και αξιολόγησης όλων των επιμορφωτικών δραστηριοτήτων που θα χρηματοδοτηθούν. Το ΥΠΕΠΘ θα επεξεργαστεί σχέδιο νόμου για την δημιουργία του φορέα και στη συνέχεια θα εξασφαλίσει όλες τις προϋποθέσεις για την απρόσκοπτη λειτουργία του. Οι φορείς και οι σχολικές μονάδες που θα αναλάβουν την εκτέλεση των προγραμμάτων επιμόρφωσης θα προκύψουν μετά από ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και αξιολόγηση των προτάσεων.

Για την κατηγορία πράξεων που αφορούν την ανάπτυξη των σχολικών βιβλιοθηκών θα χρηματοδοτηθούν οι φορείς που υλοποίησαν τις σχολικές βιβλιοθήκες οι οποίες δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ Ι.

Οι δράσεις που αφορούν στην αξιολόγηση της εκπαίδευσης, εξαιτίας της φύσης των παρεμβάσεων, θα ανατεθούν στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ και στους θεσμοθετημένους εποπτευόμενους φορείς (όπως Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο).

Όσον αφορά τις βιβλιοθήκες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα υπάρξει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς όλα τα τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα

αξιολογηθούν από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα παραδοθούν στη διαχειριστική αρχή.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Ενδεικτικοί τελικοί δικαιούχοι αναμένεται να είναι μεταξύ άλλων ο Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ), τα Περιφερειακά Εκπαιδευτικά Κέντρα (ΠΕΚ), τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, η Ακαδημία Αθηνών, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.), Εθνική Βιβλιοθήκη μέσω του Ειδικού Λογαριασμού του ΕΚΠΑ, η ΣΕΛΕΤΕ, οι σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, ο ΟΕΕΚ, επιστημονικές ενώσεις και άλλα ΝΠΙΔ ή ΝΠΔΔ, το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (ΚΕΕ), ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ), το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας (ΕΙΝ), το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, οι δημόσιες-κινητές βιβλιοθήκες. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέτρου.

Ζ. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ζ1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπομένων πράξεων με τις επιλέξιμες δράσεις του Κανονισμού 1260/1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/99, καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον, στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν στην ισότητα των δύο φύλων και στην καταπολέμηση των διακρίσεων.
- Συνέπεια με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές Στρατηγικές για την Απασχόληση και τη Δια βίου Μάθηση.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο.
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, σχετικά με την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Δείκτης εκροής / Επιθυμητό Στόχο των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε επιμορφωτικά προγράμματα, σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών μέσων, προγραμμάτων αξιολόγησης σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ωφελούμενων μαθητών σχολικών βιβλιοθηκών, θεματικών πυλών (portals) ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, ηλεκτρονικών συνδρομών σε περιοδικά).
- Άμεσα (ή έμμεσα) ωφελούμενοι μαθητές και εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, φοιτητές και σπουδαστές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καταρτιζόμενοι και εκπαιδευτές σε δημόσια ΙΕΚ.
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.

- Αποδοτικότητα (Ανάλυση κόστους-οφέλους)-Διατηρησιμότητα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας,οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

ΠΡΩΘΗΣΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΜΕΤΡΟ 2.2

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών – Διεύρυνση

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
2	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης
2.2	ΜΕΤΡΟ	Αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών – Διεύρυνση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθητές και εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σπουδαστές, φοιτητές, ερευνητές και εκπαιδευτικοί τριτοβάθμιας.
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	355.569,0		23,2		14,3	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	355.569,0		23,2	23,2	14,3	14,3
Κοινωνική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	266.676,8	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	88.892,3	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Το παρόν Μέτρο σκοπό έχει να θεμελιώσει αφενός την ανάγκη αναμόρφωσης των προγραμμάτων σπουδών, όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων και αφετέρου την ανάγκη διεύρυνσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Το Μέτρο αυτό αποτελεί ένα από τα έξι Μέτρα που συμβάλλουν στην υλοποίηση του Άξονα Προτεραιότητας 2 που στοχεύει στην “προώθηση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης”.

Στο πλαίσιο του Μέρου, η προσπάθεια ποιοτικής αναβάθμισης, ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού του εκπαιδευτικού συστήματος συνδέεται στενά με παρεμβάσεις σε τρεις διακριτούς, αλλά στενά συνδεδεμένους άξονες πολιτικής. Οι τρεις αυτοί άξονες πολιτικής γύρω από τους οποίους σχεδιάστηκαν οι προτεινόμενες Πράξεις παρέμβασης είναι οι εξής :

- Η αναμόρφωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, και του εκπαιδευτικού υλικού.
- Η διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε προπτυχιακό επίπεδο.
- Η ανάπτυξη των μεταπτυχιακών σπουδών σε συνδυασμό με τις ενισχυτικές και απαραίτητες ενέργειες για την ανάπτυξη της βασικής έρευνας και την προσαρμογή της πολιτικής υποτροφιών προς τις ανάγκες των μεταπτυχιακών σπουδών και της έρευνας.

Παρεμβάσεις με καινοτομικό χαρακτήρα επί των τριών αυτών αξόνων πολιτικής πραγματοποιήθηκαν και στο πρώτο ΕΠΕΑΕΚ. Οι παρεμβάσεις αυτές εκτιμάται ότι είχαν καταλυτική επίδραση πάνω στους μηχανισμούς του εκπαιδευτικού συστήματος. Περιορίστηκαν όμως στο Λύκειο και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εξαιτίας κυρίως της πιεστικής κατάστασης που η αυξημένη κοινωνική ζήτηση για τριτοβάθμια εκπαίδευση είχε δημιουργήσει. Στην ικανοποίηση μέρους τουλάχιστον της κοινωνικής αυτή ζήτησης συνέβαλαν τα νέα Τμήματα που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της Ενέργειας της Διεύρυνσης.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την περίοδο του πρώτου ΕΠΕΑΕΚ πραγματοποιήθηκαν οι εξής δράσεις σχετικά με τους τρεις άξονες πολιτικής:

B1. ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και του διδακτικού υλικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μεταξύ άλλων περιελάμβανε γνωστικά αντικείμενα όπως : Νέες Τεχνολογίες και Πληροφορική, Φυσικές Επιστήμες, Μαθηματικά, Γλώσσα, Προτυποποίηση και Πιστοποίηση Διδακτικού Υλικού, Εφαρμογή Πειραματικών Προγραμμάτων κλπ.

Με την υλοποίηση των παραπάνω έργων διαμορφώθηκαν κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία (ενιαίο πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών, πακέτα εναλλακτικού διδακτικού υλικού, κλπ.) και δημιουργήθηκαν συνθήκες στη διαδικασία μάθησης, όπως αναδιάρθρωση σχολικού χώρου, χρήση πολλαπλών διδακτικών πηγών, εφαρμογή νέων τεχνολογιών πληροφορικής κλπ. Επίσης δόθηκε η δυνατότητα έναρξης της παροχής υπηρεσιών μέσω διαδικτύου για πρόσβαση σε τεκμηριωμένο/πιστοποιημένο διδακτικό υλικό.

2. Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (ΑΕΙ - ΤΕΙ) αναμορφώθηκαν 130 προγράμματα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την ανάπτυξη σύγχρονου εκπαιδευτικού υλικού και την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, ενώ υλοποιήθηκαν και 21 έργα που αφορούσαν την επέκταση και υιοθέτηση του θεσμού του πολλαπλού συγγράμματος που θεωρήθηκε σημαντικός παράγοντας για την ουσιαστική αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών.

B2. ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Στο πλαίσιο της διεύρυνσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που στόχευε στη δημιουργία νέων Τμημάτων στα τριτοβάθμια Ιδρύματα, ιδρύθηκαν 89 νέα Τμήματα προπτυχιακού επιπέδου της χώρας που κάλυψαν τόσο παλιούς όσο και νέους καινοτομικούς γνωστικούς τομείς. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε

στην ανάπτυξη Τμημάτων στα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της περιφέρειας. Οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν ανταποκρίθηκαν στην ανάγκη κάλυψης των απαιτήσεων για ανοικτότερη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δίνοντας την δυνατότητα δημιουργίας σημαντικά μεγαλύτερου αριθμού θέσεων φοιτητών και σπουδαστών στα Ιδρύματα και αναπτύσσοντας νέες ειδικότητες.

B3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η προσπάθεια ανάπτυξης των μεταπτυχιακών σπουδών οδήγησε στη χρηματοδότηση 114 έργων που στόχευαν στη δημιουργία νέων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στην Ελλάδα και στην αναβάθμιση των υφισταμένων. Στόχος ήταν η κάλυψη της εξαιρετικά αυξημένης ζήτησης για περαιτέρω εξειδίκευση σε γνωστικά αντικείμενα προσαρμοσμένα στις νέες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας, και με απώτερο στόχο τον περιορισμό της εξόδου από τη χώρα αποφοίτων που επιθυμούσαν τη συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Έτσι, ενισχύθηκαν και αναδιαρθρώθηκαν τα υπάρχοντα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και σχεδιάστηκαν νέα μεταπτυχιακά προγράμματα.

1. Ανάπτυξη βασικής ερευνητικής δραστηριότητας σε τομείς εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος.

Η προσπάθεια ενίσχυσης της ερευνητικής δραστηριότητας περιορίστηκε στο πρώτο ΕΠΕΑΕΚ μόνο σε θέματα γενικότερης εκπαιδευτικής φύσεως. Έτσι δημιουργήθηκε το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (ΚΕΕ) με στόχο την καταγραφή των αναγκών και το συντονισμό της εκπαιδευτικής έρευνας στην Ελλάδα και υποστηρίχθηκε η αρχική του εγκατάσταση με την κατάλληλη υποδομή και με τη στελέχωσή του. Πραγματοποιήθηκαν επίσης 48 εκπαιδευτικές έρευνες από ΑΕΙ, ΤΕΙ και άλλους ερευνητικούς φορείς σε επιλεγμένα θέματα κρίσιμα για τον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής της χώρας, και διευρύνθηκε η δραστηριότητα της εκπαιδευτικής έρευνας σε επιλεγμένους τομείς τόσο της τυπικής όσο και της άτυπης εκπαίδευσης.

2. Υποτροφίες

Στην προσπάθεια χρησιμοποίησης του θεσμού των υποτροφιών σαν μέσον ενίσχυσης των μεταπτυχιακών σπουδών και της έρευνας, διευρύνθηκαν και αναβαθμίστηκαν επίσης τα προγράμματα υποτροφιών εσωτερικού και εξωτερικού με στόχο τη δημιουργία μίας αρχικής κρίσιμης μάζας κατόχων διδακτορικού διπλώματος απαραίτητων για την εφαρμογή της ερευνητικής και εκπαιδευτικής πολιτικής. Φορέας υλοποίησης της Ενέργειας στο πρώτο ΕΠΕΑΕΚ ήταν το ΙΚΥ. Πραγματοποιήθηκε επίσης προσπάθεια δημιουργίας και εφαρμογής νέων καινοτόμων προγραμμάτων υποτροφιών ώστε οι χορηγούμενες υποτροφίες να εξυπηρετούν τις παραγωγικές και εκπαιδευτικές ανάγκες της χώρας.

Συνολική αποτίμηση : Το σύνολο των παραπάνω παρεμβάσεων στο πρώτο ΕΠΕΑΕΚ είχε πολλαπλά θετικά αποτελέσματα και συνετέλεσε καταλυτικά στην εισαγωγή των διαδικασιών για ποιοτική αναβάθμιση και ποσοτική ανάπτυξη της εκπαίδευσης και στην άμβλυνση της πίεσης για πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II, ο στόχος της ποιοτικής αναβάθμισης των προγραμμάτων σπουδών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και του “ανοίγματος” της πρόσβασης στην τριτοβάθμια δεν εξαντλείται σε μια νέα αναμόρφωση των παλαιών προγραμμάτων σπουδών αλλά υιοθετεί μια διαρκή διαδικασία εκσυγχρονισμού, αποτίμησης/αξιολόγησης και επανασχεδιασμού των προγραμμάτων ώστε να ανταποκρίνονται στη διαρκή αλλαγή των αναγκών της κοινωνίας και της οικονομίας.

Ο γενικός αυτός στόχος προβλέπεται να υλοποιηθεί με τις προτεινόμενες παρεμβάσεις του παρόντος Μέτρου αναφορικά με τους τρεις προαναφερθέντες στην εισαγωγή άξονες πολιτικής.

Οι παρεμβάσεις αυτές εξειδικεύονται σε συγκεκριμένες κατηγορίες Πράξεων σε σχέση με τις επιμέρους εκπαιδευτικές βαθμίδες που αναλύονται πιο κάτω. Όσον αφορά την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, θα πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις που θα αξιοποιήσουν την εμπειρία και την τεχνογνωσία που αποκτήθηκε από δράσεις του πρώτου ΕΠΕΑΕΚ στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα πραγματοποιηθούν καινοτόμες παρεμβάσεις ώστε να συνεχιστεί και να ολοκληρωθεί ο εκσυγχρονισμός που επιτελέστηκε στο πρώτο ΕΠΕΑΕΚ ως προς τα προγράμματα σπουδών, τα σχολικά βιβλία και το υποστηρικτικό υλικό με παράλληλη ενίσχυση των υποδομών κυρίως σε θέματα δικτύων (σε συνέργια με το Μέτρο 5.2 ΕΤΠΑ) και με έμφαση στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας (συνέργια με τις Ενέργειες του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Κοινωνίας της Πληροφορίας).

Οι παρεμβάσεις που καλούνται να συμβάλουν στην αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την διεύρυνσή της θα είναι καινοτόμες ώστε να αποσυμφορηθεί αποτελεσματικά το εκπαιδευτικό σύστημα από την “πίεση” που παρουσιαζόταν στην μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια, και αφενός να εξασφαλισθεί η δυνατότητα εξεύρεσης εργασίας σε επιλεγμένες και όχι τυχαίες ειδικότητες, και αφετέρου να επιτευχθεί η ευρύτερη κάλυψη των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών σε θέσεις εργασίας, που απαιτούν ιδιαίτερες δεξιότητες στις ΤΠΕ (τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών), με έμφαση στη διεπιστημονική προσέγγιση. Τα προγράμματα σπουδών θα σχεδιαστούν με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται με επιτυχία στον διεθνή ανταγωνισμό, ενσωματώνοντας στον κορμό τους τις ραγδαίες εξελίξεις της έρευνας, της τεχνολογίας και της πληροφορικής. Οι παρεμβάσεις στα προγράμματα θα εμπεριέχουν αντίστοιχη προσαρμογή και ανασχεδιασμό του εκπαιδευτικού υλικού και μηχανισμούς υιοθέτησης και αξιοποίησης των σύγχρονων εκπαιδευτικών πρακτικών.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για την επίτευξη των στόχων της ποιοτικής αναβάθμισης και διεύρυνσης του εκπαιδευτικού συστήματος, το παρόν Μέτρο περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες Πράξεων.

Ενέργεια 2.2.1: Αναμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικού υλικού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Για την αναβάθμιση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών και του περιεχομένου του εκπαιδευτικού υλικού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα υλοποιηθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α: Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων

Τα προγράμματα σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αναπτύχθηκαν στα πλαίσια του πρώτου ΕΠΕΑΕΚ, μετά από αξιολόγησή τους, θα τύχουν επιλεκτικής αναμόρφωσης, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Επιπλέον, περισσότερα από 100 Προγράμματα Σπουδών και διδακτικά πακέτα, της δευτεροβάθμιας και της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, που δεν έχουν εξεταστεί την τελευταία 15ετία θα εκσυγχρονιστούν ή θα γραφούν εκ νέου ώστε να ανταποκριθούν στις επελθούσες εκπαιδευτικές, επιστημονικές και τεχνολογικές αλλαγές. Στα νέα προγράμματα σπουδών και στο διδακτικό και εκπαιδευτικό υλικό θα ληφθεί υπόψη η διάσταση της ισότητας των δύο φύλων.

Κατηγορία Πράξεων β : Αξιολόγηση των σχολικών βιβλίων

Τα σχολικά βιβλία και το υποστηρικτικό υλικό που παρήχθη στο πλαίσιο του πρώτου ΕΠΕΑΕΚ και που χρησιμοποιήθηκαν στην εκπαιδευτική διαδικασία θα πρέπει να τύχουν συστηματικής αξιολόγησης ώστε να επέλθουν οι αναγκαίες διορθωτικές παρεμβάσεις.

Επιπλέον, θα καλυφθούν τα υπάρχοντα κενά, στην πρωτοβάθμια και στο Γυμνάσιο, με τη συγγραφή νέων βιβλίων και εκπαιδευτικού υλικού. Επίσης, θα αναμορφωθούν και θα συμπληρωθούν οι προδιαγραφές παραγωγής, πιστοποίησης και χρήσης του διδακτικού υλικού.

Κατηγορία Πράξεων γ: Πειραματικά προγράμματα εκπαίδευσης

Θα υλοποιηθούν πειραματικά προγράμματα εκπαίδευσης στις σχολικές μονάδες (ΣΕΠΠΕ), στα πλαίσια των οποίων θα αξιολογούνται στην πράξη τα νέα διδακτικά πακέτα και οι νέες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις. Παράλληλα, μέσα από την υλοποίηση των προγραμμάτων των ΣΕΠΠΕ θα είναι δυνατή η πειραματική εφαρμογή καινοτόμων σχεδίων των εκπαιδευτικών μονάδων που στόχο θα έχουν την αντιμετώπιση ορισμένων προβλημάτων (π.χ. την εξ αποστάσεως διδασκαλία ξένων γλωσσών σε ολιγοθέσια δημοτικά, την “αφύπνιση στις γλώσσες”, κλπ.).

Κατηγορία Πράξεων δ: Παροχή υπηρεσιών μέσω διαδικτύου

Θα προωθηθεί η παροχή υπηρεσιών μέσω διαδικτύου για πρόσβαση σε τεκμηριωμένο και πιστοποιημένο διδακτικό υλικό με την ενίσχυση των λειτουργιών και ανάπτυξη των εκπαιδευτικών μέσω της βιβλιοθήκης του Π.Ι. Έτσι, οι εκπαιδευτικοί θα έχουν στη διάθεσή τους επαρκή βιβλιογραφία και υποστηρικτικό υλικό για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση του διδακτικού τους έργου και θα διαχέονται ταχύτερα οι νέες εξελίξεις σε προγράμματα σπουδών και σε διδακτικούς στόχους.

Ενέργεια 2.2.2 : Ολοκλήρωση της διεύρυνσης και αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Η Ενέργεια αποσκοπεί :

1. Στην ολοκλήρωση της διεύρυνσης των προπτυχιακών σπουδών με την δημιουργία νέων Τμημάτων στα ΑΕΙ και ΤΕΙ ώστε να καλυφθεί η

- αυξημένη ζήτηση για ειδικότητες που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις της τεχνολογίας και της αγοράς εργασίας.
2. Στην εισαγωγή και εφαρμογή διαδικασιών που θα εξασφαλίσουν τη συνεχή αναμόρφωση των Προγραμμάτων Σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έτσι ώστε να προσαρμόζεται στις σύγχρονες εκπαιδευτικές πρακτικές και στις συνεχείς εξελίξεις της κοινωνίας και της οικονομίας
  3. Στο να δοθεί η πρέπουσα προτεραιότητα στην ενίσχυση των Τμημάτων για οργανική σύνδεση των σπουδών τους με τις Τεχνολογίες της Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) με την ανάπτυξη βασικών και κατ' επιλογήν μαθημάτων. Επίσης, θα ληφθεί μέριμνα ώστε να συμπεριληφθεί στο εκπαιδευτικό υλικό και στην μεθοδολογία σπουδών και εξετάσεων η χρήση και η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών σε όλους τους γνωστικούς τομείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στα πλαίσια της Ενέργειας αυτής θα υλοποιηθούν τρεις κατηγορίες Πράξεων, η μία εκ των οποίων ασχολείται με την αναμόρφωση των υπάρχοντων προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών (ΠΠΣ). Έμφαση θα δοθεί στην αλλαγή της νοοτροπίας και του τρόπου που παρέχονταν μέχρι σήμερα οι σπουδές αυτές, δηλαδή, πρώτον, στην ενεργό σύνδεση της ύλης και του τρόπου εξετάσεων των μαθημάτων με την χρήση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης και διαδικασιών μαθησιακής αυτενέργειας για ενεργητικότερη συμμετοχή των φοιτητών και σπουδαστών, και δεύτερον, στην διεπιστημονική σύνδεση όλων σχεδόν των ειδικοτήτων με τις δυνατότητες που προσφέρουν οι επιστήμες και τα εργαλεία της Πληροφορικής. Σημαντική θεωρείται η συγκρότηση κατάλληλων δεικτών για τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση αυτών των πράξεων από τα ίδια τα Ιδρύματα.

Στα πλαίσια της Ενέργειας θα υλοποιηθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες τρεις κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α: Αναμόρφωση Προπτυχιακών

Η Πράξη αυτή περιλαμβάνει:

- Την *ανάπτυξη και προσαρμογή έντυπου και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού, τη χρήση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης και, παράλληλα, την εντατική υιοθέτηση των Νέων Τεχνολογιών στην διδακτική πρακτική, με την ενίσχυση του θεσμού της πολλαπλής βιβλιογραφίας μέσα στην μαθησιακή πράξη, την δημιουργία πυλών ανά ομάδα συγγενών επιστημονικών περιοχών, την ενίσχυση της δυνατότητας των Ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας για ιδιοπαραγωγή πανεπιστημιακών συγγραμμάτων, την ανάπτυξη ηλεκτρονικού υλικού διδασκαλίας - εξάσκησης - εξέτασης σε ειδικούς δικτυακούς τόπους, την εποπτευόμενη αυτο-διδασκαλία ή διδασκαλία σε μικρές ομάδες σαν συμπληρωματική δυνατότητα, τα κατανεμημένα μαθησιακά περιβάλλοντα και την ανάπτυξη εικονικών εργαστηρίων.*
- Την *ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων Πληροφορικής με έμφαση στην χρηστική ένταξη των ΤΠΕ μέσα στον κορμό της επιστημονικής γνώσης και πρακτικής της ειδικότητας, με εισαγωγή μαθημάτων (με credits ή χωρίς) των επιστημών της Πληροφορικής μέσα στα περισσότερα ΠΠΣ.*
- Την *ανάπτυξη νέου εργαστηριακού ή σεμιναριακού περιεχομένου στα μαθήματα και την ενίσχυση των εργαστηρίων ή σπουδαστηρίων με προσωπικό (προσωπικό του Ν.407, μεταπτυχιακοί φοιτητές, εξωτερικοί συνεργάτες, κλπ.).*
- Την *εισαγωγή και εφαρμογή νέων βελτιωτικών δράσεων όπως είναι η οργάνωση των σπουδών σε ολοκληρωμένους κύκλους μαθημάτων, η θέσπιση διαδικασιών συνεχούς αυτοβελτίωσης των διδασκόντων, η εισαγωγή ενδιάμεσων αξιολογήσεων των φοιτητών σε όλο και περισσότερα μαθήματα, η εξατομικευμένη συμβουλευτική με σκοπό την μείωση της λιμνάζουσας φοίτησης, η ανάπτυξη γενικών δεξιοτήτων, η ανάδειξη της αυτενέργειας, της ελεύθερης σκέψης, της δημιουργικότητας και της ικανότητας για αυτομάθηση, η ανάπτυξη της διεπιστημονικότητας και της ευελιξίας των σπουδών, ο εντοπισμός αναδυόμενων διεπιστημονικών περιοχών στη διεπιφάνεια του Τμήματος και η μύηση στην έρευνα.*

- Την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου με τη δημιουργία από τα Ιδρύματα «κεντρικής μονάδας, σε επίπεδο Σχολής, υποστήριξης εκπαιδευτικού έργου» με ενδεικτικές αρμοδιότητες τη μελέτη / διερεύνηση του νέου χαρακτήρα της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας & διαδικασίας σύμφωνα με τις διεθνείς εμπειρίες & τις ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας, την ανάπτυξη μεθόδων και πρακτικών ανά ειδικότητα για τη δημιουργία γέφυρας ανάμεσα στα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την αγορά εργασίας, τη δημιουργία συστήματος καθορισμού, εφαρμογής & συνεχούς αποτίμησης των δεικτών αξιολόγησης της ποιότητας σπουδών, την παραγωγή, προτυποποίηση, δικτυακή διάθεση και αξιοποίηση ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού και εποπτικού υλικού, την υποστήριξη του εκπαιδευτικού προσωπικού για ανάληψη εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών, καθώς και τη δημοσιοποίηση σε επίπεδο Ιδρύματος της εμπειρίας / καινοτομίας Τμημάτων που βρίσκονται στην αιχμή της τεχνολογίας της Πληροφορικής, από την ανάπτυξη & χρήση ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού και σχετικών εργαστηρίων.

Κατηγορία Πράξεων β: Διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Θα υποστηριχθούν τα Τμήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που δημιουργήθηκαν στη διάρκεια της Α' φάσης της διεύρυνσης την περίοδο 1998 – 2000. Παράλληλα, με βάση τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από την Ενέργεια 2 του Μέτρου 2.1 για το χωροταξικό σχεδιασμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, θα πραγματοποιηθεί ένας νέος κύκλος διεύρυνσης στα πλαίσια του οποίου θα ιδρυθούν και θα λειτουργήσουν νέα Τμήματα στα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων και των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Κατηγορία Πράξεων γ: Ενίσχυση των Τ.Π.Ε. στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Θα ενισχυθούν παλαιά και νεο-ιδρυόμενα Τμήματα σπουδών στο γνωστικό αντικείμενο της Πληροφορικής και των Τεχνολογιών των Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

ώστε ν' ανταποκριθεί η χώρα στους στόχους της «κοινωνίας της πληροφορίας» και της «νέας οικονομίας». Με τον τρόπο αυτό θα αντιμετωπισθεί η υπάρχουσα έλλειψη στελεχών με εξειδικευμένες ή διεπιστημονικές δεξιότητες ΤΠΕ (IT skills gap).

Ενέργεια 2.2.3: Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) – Έρευνα - Υποτροφίες

Η Ενέργεια αυτή στοχεύει στην ανάπτυξη, αναβάθμιση και παγίωση των οργανωμένων μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα, βασικός σκοπός των οποίων είναι η αύξηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ελληνικών Πανεπιστημίων με σπουδές υψηλού επιπέδου, η προώθηση της έρευνας και η υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας με ικανά και επιστημονικά εξειδικευμένα στελέχη. Επίσης, θα υποστηριχθεί ο ανασχεδιασμός του υπάρχοντος συστήματος υποτροφιών.

Στα πλαίσια της Ενέργειας, θα υλοποιηθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας Πράξεων, θα αναπτυχθούν ΠΜΣ υψηλού επιπέδου με βάση τις διεθνείς πρακτικές εκπαιδευτικής ανταγωνιστικότητας και αριστείας, με στόχο όχι μόνο την συγκράτηση εντός της χώρας του εξειδικευόμενου επιστημονικού δυναμικού όπως πρωτοεπιχειρήθηκε μαζικά κατά το πρώτο ΕΠΕΑΕΚ, αλλά την συγκράτηση και των καλύτερων αποφοίτων του ελληνικού πανεπιστημιακού συστήματος.

Πέρα από λίγα ακόμη νέα ΠΜΣ, στην πλειονότητά τους θα χρηματοδοτηθούν υπάρχοντα ΠΜΣ των οποίων οι επιδόσεις και προοπτικές, καθώς και η συνάφεια του γνωστικού τους αντικειμένου με τους τομείς προτεραιότητας της χώρας και του Γ'ΚΠΣ, προδικάζουν την διεθνή τους επιτυχία και βιωσιμότητα.

Θα δίδεται επίσης η δυνατότητα τα ΠΜΣ να διεξάγουν την διδασκαλία τους εν όλω ή εν μέρει (και) στην αγγλική γλώσσα εφόσον ο νόμος το

επιτρέψει με στόχο την προσέλκυση σπουδαστών από άλλες χώρες αλλά και τις ανταλλαγές μεταξύ διδασκόντων.

Εντός των κόλπων κυρίως των διατμηματικών ΠΜΣ, μπορούν να ενισχυθούν και γενικά μεταπτυχιακά μαθήματα με στόχο την ομογενοποίηση του μεταπτυχιακού φοιτητικού δυναμικού που προέρχεται από διαφορετικούς κλάδους, την εμπέδωση των προχωρημένων προπτυχιακών μαθημάτων κορμού, και την διεπιστημονική κάλυψη των θεμάτων.

Θα είναι επίσης δυνατόν να ενισχυθεί ο σχεδιασμός και η προώθηση εναλλακτικών μορφών παροχής της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, όπως με την διενέργεια εντατικών θερινών μαθημάτων από επισκέπτες καθηγητές του εξωτερικού, την δυνατότητα πρακτικής ερευνητικής άσκησης των μεταπτυχιακών φοιτητών σε εργαστήρια του εσωτερικού και του εξωτερικού, την σεμιναριακή κατάρτιση σε θέματα της σύγχρονης επιστημονικής βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας, την συμμετοχή στην ανάπτυξη ειδικών θεματικών πυλών (portals), κλπ..

Θα υπάρξουν υποτροφίες μετά και άνευ ανταποδοτικού έργου και εξωτερικές αξιολογήσεις.

Θα χρηματοδοτηθεί η συντήρηση και αναβάθμιση, όπου κριθεί απαραίτητο, του υπάρχοντος εργαστηριακού και εποπτικού εξοπλισμού καθώς και οι απαραίτητες μικρο-διαμορφώσεις χώρων. Σε συνέργεια με το Μέτρο 5.2 - ΕΤΠΑ, θα είναι δυνατόν να ενισχυθούν υποστηρικτικά εργαστήρια άμεσα συνδεδεμένα με τα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ.

Τέλος, μεταξύ των άλλων, θα προωθηθούν ενέργειες δημοσιότητας για προσέλκυση μεγάλου αριθμού δυνητικών μεταπτυχιακών φοιτητών από εταιρείες του ευρύτερου δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα και η αναζήτηση πόρων για την ενίσχυση της βασικής έρευνας.

Κατηγορία Πράξεων β: Βασική Έρευνα

Η ανάπτυξη των ΠΜΣ θα συντελέσει στην προώθηση της βασικής έρευνας μέσα στα τριτοβάθμια Ιδρύματα. Θα χρηματοδοτηθεί για πρώτη φορά άμεσα η αναβάθμιση και ενδυνάμωση της βασικής έρευνας στα ΑΕΙ. Στόχος της

συγκεκριμένης Πράξης είναι η χρηματοδότηση της ανάληψης και περαιώσης προδιαγεγραμμένου ερευνητικού έργου στα πλαίσια των διδακτορικών σπουδών και της μεταδιδακτορικής μαθητείας. Απαραίτητα παραδοτέα αυτών των ερευνητικών χρηματοδοτήσεων θα πρέπει να είναι τα καθαρώς εκπαιδευτικά «προϊόντα», δηλαδή οι διατριβές που προτείνονται και εποπτεύονται από τους επιστημονικούς υπεύθυνους των φορέων. Θα ληφθεί ειδική μέριμνα για ενίσχυση της βασικής έρευνας στα Ακριτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Θα ενισχυθεί επίσης η ολοκλήρωση ερευνητικού έργου νέων επιστημόνων που πρόσφατα απέκτησαν το διδακτορικό τους δίπλωμα και θα ληφθεί μέριμνα για τη μετάβαση της γνώσης σε νεώτερους επιστήμονες.

Επίσης στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας θα πραγματοποιηθεί ποιοτικός έλεγχος των σχολικών κτιρίων όσον αφορά την εκπαιδευτική, παιδαγωγική και την κτιριολογική πληρότητά τους καθώς και έλεγχος της στατικής επάρκειας και της αντισεισμικής συμπεριφοράς τους.

Κατηγορία Πράξεων γ: Έρευνα για την Εκπαίδευση

Θα συνεχιστούν οι δράσεις του πρώτου ΕΠΕΑΕΚ που προωθούν την έρευνα για την εκπαίδευση. Το ΚΕΕ θα συντονίσει τις διάφορες αυτές ερευνητικές δραστηριότητες με στόχο τη μείωση των επικαλύψεων και μεταξύ τους και με τις εργασίες άλλων εντεταλμένων ερευνητικών οργανισμών. Θα επιδιωχθεί η σύνδεση της εκπαιδευτικής έρευνας με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος και με την έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών πολιτικών.

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας Πράξεων, θα χρηματοδοτηθούν ερευνητικές εργασίες που θα πραγματοποιηθούν από Τριτοβάθμια Ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα/ ινστιτούτα με συντονιστή το ΚΕΕ πάνω σε τομείς όπως ο προσδιορισμός της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος, ο σχολικός και επαγγελματικός προσανατολισμός, το άνοιγμα της εκπαίδευσης στην κοινωνία, η διερεύνηση των αιτιών για τα παραβατικά φαινόμενα που παρατηρούνται στα σχολεία, η σύγκριση με τις καλύτερες

πρακτικές του εξωτερικού για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, η έρευνα για θέματα Πολιτικής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης κλπ..

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας Πράξεων, το ίδιο το ΚΕΕ θα αναπτύξει μηχανισμό παρακολούθησης της εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής (διαμόρφωση πλαισίου για την παρακολούθηση των εκπαιδευτικών αλλαγών και τον ρυθμό πιλοτικής και πλήρους υιοθέτησης στην πράξη των εκπαιδευτικών πολιτικών), θα οργανώσει έρευνες για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος, θα υλοποιήσει προγράμματα επιμόρφωσης ερευνητών – εκπαιδευτικών και θα δραστηριοποιηθεί στην ανάπτυξη ερευνητικών δικτύων (προώθηση πλεγμάτων οργανωμένων συνεργασιών με κοινή ερευνητική θεματολογία).

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας Πράξεων, θα μπορούν να συμμετέχουν και μη-κυβερνητικές μη-κερδοσκοπικές οργανώσεις που διαθέτουν το κατάλληλο επιστημονικό προφίλ (θέματα προβληματισμού, τρόποι αντιμετώπισής τους, τεκμηριωμένες δυνατότητες του δυναμικού τους).

Κατηγορία Πράξεων δ: Υποτροφίες

Πέρα από τις υποτροφίες που παρέχονται μέσα από τις δράσεις των ΠΜΣ θα χορηγηθούν υποτροφίες και από το ΙΚΥ για την ενίσχυση των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ελλάδα με προσανατολισμό των υποτρόφων περισσότερο προς τομείς τεχνολογικής και επιστημονικής αιχμής καθώς και τους υπόλοιπους τομείς προτεραιότητας της χώρας.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Νέα πακέτα διδακτικού υλικού δευτεροβάθμιας	0	20	50
Πακέτα διδακτικού υλικού δευτεροβάθμιας για πειραματική εφαρμογή	0	60	110
Δημιουργία κεντρικής μονάδας υποστήριξης εκπαιδευτικού έργου στα τριτοβάθμια ιδρύματα	0	10	25
Παρεμβάσεις σε προπτυχιακά προγράμματα σπουδών	0	120	120
Νέα ΠΜΣ	0	7	11
Παρεμβάσεις Αναβάθμισης ΠΜΣ	104	286	326
Νέα Τμήματα Διεύρυνσης	83	85	85

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ 2.2																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ															<i>(σε ευρώ)</i>		
Έτος	ΠΠ	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας										Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ	
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή		Εθνική Συμμετοχή											
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		58.335.350	58.335.350	43.751.513		43.751.513			14.583.838	14.583.838							
2002		60.113.800	60.113.800	45.085.350		45.085.350			15.028.450	15.028.450							
2003		59.571.191	59.571.191	44.678.393		44.678.393			14.892.798	14.892.798							
2004		59.113.800	59.113.800	44.335.350		44.335.350			14.778.450	14.778.450							
2005		59.335.350	59.335.350	44.501.513		44.501.513			14.833.838	14.833.838							
2006		59.099.509	59.099.509	44.324.632		44.324.632			14.774.877	14.774.877							
ΣΥΝΟΛΟ		355.569.000	355.569.000	266.676.750		266.676.750			88.892.250	88.892.250							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη

συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Συγκεκριμένα:

Για όλες οι ενέργειες του Μέτρου που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση (κατηγορίες πράξεων προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, μεταπτυχιακά, έρευνα, διεύρυνση τριτοβάθμιας) θα υπάρξει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς όλα τα τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα αξιολογηθούν από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα παραδοθούν στη διαχειριστική αρχή.

Οι κατηγορίες πράξεων που αφορούν την αναμόρφωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα υλοποιηθούν με ευθύνη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που, από τον σχετικό νόμο, έχει αποκλειστικά την αρμοδιότητα εκπόνησης σχολικών προγραμμάτων.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Τελικοί δικαιούχοι είναι τα ΑΕΙ, τα ΤΕΙ, το ΕΑΠ, η ΣΕ.ΛΕ.ΤΕ, το Π.Ι., τα Ερευνητικά Ινστιτούτα, το ΙΚΥ, το ΚΕΕ, τα ΝΠΙΔ, μη κερδοσκοπικές μη κυβερνητικές οργανώσεις. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέτρου.

Z. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Z1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπομένων πράξεων με τις επιλέξιμες δράσεις του Κανονισμού 1260 /1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/99, καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν την ισότητα των δύο φύλων.
- Συνέπεια με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές Στρατηγικές για την εκπαίδευση και τη Δια βίου Μάθηση.
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, σχετικά με τη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και τη διεύρυνσή της.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (δείκτης εκροής / επιθυμητό στόχο

αναμόρφωσης προγραμμάτων σπουδών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και εκπαιδευτικού υλικού, αναμόρφωση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών τριτοβάθμιας, διεύρυνση της τριτοβάθμιας, ενίσχυση της βασικής έρευνας και της έρευνας εκπαιδευτικών θεμάτων).

- Άμεσα/έμμεσα ωφελούμενοι σπουδαστές, φοιτητές, εκπαιδευτικοί τριτοβάθμιας και ερευνητές..
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (Ανάλυση κόστους-οφέλους) – Διατηρησιμότητα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας.
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας, οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :

- των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
  - Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

ΠΡΩΘΗΣΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΜΕΤΡΟ 2.3

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

Αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
2	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης
2.3	ΜΕΤΡΟ	Αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθητές τεχνικής εκπαίδευσης, καταρτιζόμενοι δημοσίων ΙΕΚ και λοιπών δημόσιων σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	565.465,3		36,9		22,8	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	565.465,3		36,9	36,9	22,8	22,8
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	424.099,0	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	141.366,3	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει μία σοβαρή προσπάθεια αναδιοργάνωσης και αναβάθμισης της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να αυξηθούν οι εναλλακτικές λύσεις που προσφέρει το τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα στα εκπαιδευτικά και επαγγελματικά σχέδια των νέων. Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ I η προσπάθεια αυτή έτυχε της υποστήριξης με τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων του ΟΕΕΚ και των λοιπών φορέων παροχής αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως του ΟΑΕΔ, του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, του Υπουργείου Γεωργίας, των Σχολών Τουριστικών Επαγγελμάτων, των Σχολών Ξεναγών και του Υπουργείου Υγείας – Πρόνοιας.

Πιο συγκεκριμένα στο ΕΠΕΑΕΚ I, πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα :

Όσον αφορά τον **ΟΕΕΚ** :

- Χρηματοδοτήθηκε η λειτουργία του ΟΕΕΚ και των δημοσίων ΙΕΚ. Στα πλαίσια αυτά αναπτύχθηκε ο ΟΕΕΚ και δημιουργήθηκε ένα δίκτυο 135 δημοσίων ΙΕΚ που καλύπτουν χωροταξικά όλη τη χώρα. Στα δημόσια ΙΕΚ συνολικά εισήχθησαν 101.259 και αποφοίτησαν 45.337 σπουδαστές. Οι παρεχόμενες ειδικότητες στα δημόσια ΙΕΚ αυξήθηκαν σε 145, δόθηκαν 18.699 υποτροφίες σε αντίστοιχο αριθμό σπουδαστών και προωθήθηκε η πρακτική άσκηση των σπουδαστών.
- Επιμορφώθηκαν 776 εκπαιδευτικών των δημοσίων ΙΕΚ και 832 στελεχών του διοικητικού προσωπικού του ΟΕΕΚ.
- Ξεκίνησε η διαδικασία αναμόρφωσης των αναλυτικών προγραμμάτων κατάρτισης του ΟΕΕΚ. Καθορίστηκαν 14 νέοι Τομείς Ειδικοτήτων και 226 νέες Ειδικότητες. Ο καθορισμός των νέων Οδηγών Κατάρτισης, της συγγραφής και αναπαραγωγής Τεχνικών Εγχειριδίων Κατάρτισης καθώς και η αξιολόγηση της αναμόρφωσης θα αποτελέσουν αντικείμενο Πράξης του ΕΠΕΑΕΚ II.
- Συμμετείχαν 3 δημόσια ΙΕΚ σε πιλοτική εφαρμογή για προγράμματα εξ αποστάσεως κατάρτισης.

- Ιδρύθηκαν και λειτούργησαν 2 Κέντρων Σταδιοδρομίας στις περιοχές Λαμίας και Κομοτηνής. Στα μέσα του 1998 διεκόπη η λειτουργία του Κέντρου Σταδιοδρομίας της Κομοτηνής και παραμένει σε λειτουργία το Κέντρο της Λαμίας.
- Καταρτίστηκαν 151 μέλη της μουσουλμανικής μειονότητας στο δημόσιο ΙΕΚ Ξάνθης.
- Αναπτύχθηκε το σύστημα πιστοποίησης της επαγγελματικής κατάρτισης των αποφοίτων δημοσίων και ιδιωτικών ΙΕΚ, το οποίο χορηγεί αναγνωρισμένου διπλώματος μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης. Στα πλαίσια αυτά δημιουργήθηκαν 178 Κανονισμοί Κατάρτισης και πιστοποιήθηκαν 37.834 καταρτισθέντες δημοσίων και ιδιωτικών ΙΕΚ.
- Αναπτύχθηκε δίκτυο βιβλιοθηκών στα δημόσια ΙΕΚ. Πραγματοποιήθηκε η προμήθεια 94.000 βιβλίων και υλικού σε ηλεκτρονική μορφή για τον εξοπλισμό των βιβλιοθηκών. Τέλος, συνδέθηκαν οι βιβλιοθήκες με την κεντρική βιβλιοθήκη του ΟΕΕΚ για βιβλιογραφική πληροφόρηση.

Όσον αφορά τους **λοιπούς φορείς αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης :**

- Ο **ΟΑΕΔ** χρηματοδοτήθηκε για τη λειτουργία 51 Σχολών Μαθητείας, στις οποίες συνολικά καταρτίστηκαν 101.006 σπουδαστές, εισήχθησαν 76.145 και αποφοίτησαν 55.800 σπουδαστές ενώ παρακολούθησαν πρακτική άσκηση 31.071 σπουδαστές. Επίσης, χρηματοδοτήθηκε η λειτουργία 35 δημοσίων ΙΕΚ του ΟΑΕΔ, στα οποία συνολικά καταρτίστηκαν 7.194 σπουδαστές σε 47 ειδικότητες. Επιπλέον, ο ΟΑΕΔ χρηματοδοτήθηκε για την υλοποίηση ενός αριθμού έργων, όπως :
  - Η επιμόρφωση 222 εκπαιδευτικών του Οργανισμού.
  - Η μηχανογράφηση των εκπαιδευτικών μονάδων του Οργανισμού.
  - Η εκπαίδευση 232 Ελληνοπαίδων δεύτερης γενιάς.
  - Η εκπόνηση μελετών για τον προσδιορισμό των αναγκών της αρχικής εκπαίδευσης στον πρωτογενή τομέα, τη διερεύνηση κοινωνικών δικτύων, για την επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων αρχικής

επαγγελματικής κατάρτισης και την ανάπτυξη του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

– Η παραγωγή και ανάπτυξη εκπαιδευτικών πακέτων.

- Το **Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)**, χρηματοδοτήθηκε για την λειτουργία 9 Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) οι οποίες προσέφεραν την ειδικότητα του Πλοιάρχου Εμπορικού Ναυτικού ενώ 4 από αυτές προσέφεραν και την ειδικότητα του Μηχανικού Εμπορικού Ναυτικού. Στις ΑΕΝ συνολικά εκπαιδεύτηκαν 7.540 και αποφοίτησαν 3.314 σπουδαστές. Επίσης, χρηματοδοτήθηκε η λειτουργία 2 Δημοσίων Λυκείων Εμπορικού Ναυτικού (ΔΛΕΝ), τα οποία παρέχουν την πρώτη βασική ναυτική εκπαίδευση.

Ταυτόχρονα χρηματοδοτήθηκε ο εκσυγχρονισμός της αρχικής επαγγελματικής ναυτικής κατάρτισης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διεθνούς Σύμβασης STCW/1995, μέσα από την υλοποίηση ενός αριθμού δράσεων, όπως μεταφράσεις ξενόγλωσσων βιβλίων, εκπαιδευτικές επισκέψεις (πραγματοποιήθηκαν 33 εκπαιδευτικά ταξίδια), επιμορφωτικά σεμινάρια, με σημαντικότερη την οργάνωση και λειτουργία βιβλιοθηκών σε 4 ΑΕΝ (Ασπροπύργου, Κρήτης, Μακεδονίας και Ηπείρου) και τη δικτύωσή τους με την κεντρική βιβλιοθήκη στην ΑΕΝ Ασπροπύργου. Για τη λειτουργία των βιβλιοθηκών πραγματοποιήθηκε προμήθεια 4.323 βιβλίων.

Τέλος, χρηματοδοτήθηκε η πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης πρωτοετών σπουδαστών ΑΕΝ επί πλοίου με αποτέλεσμα να ναυτολογηθούν 2.050 πρωτοετείς σπουδαστές σε εμπορικά πλοία με την ειδικότητα του Εκπαιδευομένου Σπουδαστή, αποκτώντας άμεση και ουσιαστική εμπειρία με το μελλοντικό τους επάγγελμα.

- Το **Υπουργείο Γεωργίας** χρηματοδοτήθηκε για τη λειτουργία 12 ΤΕΕ που ανήκουν στο Υπουργείο και του ΤΕΕ Αμερικάνικης Γεωργικής Σχολής Θεσ/νίκης. Στα πλαίσια της υποστήριξης της λειτουργίας των 12 ΤΕΕ του Υπ. Γεωργίας, συνολικά λειτούργησαν 14 ειδικότητες και αποφοίτησαν 991 σπουδαστές.

Επίσης, επιμορφώθηκαν εκπαιδευτικοί των ΤΕΕ του Υπ. Γεωργίας και ξεκίνησε προσπάθεια αναμόρφωσης του εκπαιδευτικού προγράμματος

στην κατεύθυνση της παροχής του «πράσινου πιστοποιητικού» από τα ΤΕΕ. Τέλος, υλοποιήθηκαν δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και πληροφόρησης του αγροτικού πληθυσμού σε θέματα αρχικής γεωργικής επαγγελματικής κατάρτισης, πραγματοποιήθηκαν συμμετοχές σε διεθνείς εκθέσεις που αφορούσαν την Γεωργία, την Ζωική Παραγωγή, την Εκπαίδευση και εκδόθηκε ειδικό ενημερωτικό υλικό.

- Οι **Σχολές Τουριστικών Επαγγελμάτων (ΣΤΕ)** χρηματοδοτήθηκαν για τη λειτουργία των ΤΕΕ-ΣΤΕ Αναβύσσου, Ηρακλείου, Ρόδου και της Ανώτερης Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων (ΑΣΤΕ) Αγίου Νικολάου. Στα πλαίσια αυτά, συνολικά εισήχθησαν 3.302 και αποφοίτησαν 2.383 σπουδαστές, ενώ παρακολούθησαν πρακτική άσκηση 6.001 σπουδαστές. Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ I ιδρύθηκαν δύο νέα τμήματα για την εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος κατάρτισης αποφοίτων Λυκείου ως Στελεχών Οργάνωσης Ψυχαγωγίας. Στα τμήματα αυτά, που ξεκίνησαν τη λειτουργία τους το εκπαιδευτικό έτος 1997-98, συνολικά εισήχθησαν 61 και αποφοίτησαν 13 σπουδαστές, ενώ παρακολούθησαν πρακτική άσκηση 49 σπουδαστές.
- Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ I, χρηματοδοτήθηκε η λειτουργία 7 **Σχολών Ξεναγών**, στις οποίες συνολικά εισήχθησαν 324 σπουδαστές και αποφοίτησαν 248. Στα πλαίσια του έργου πραγματοποιήθηκαν 1.524 ημέρες εκπαιδευτικών εκδρομών. Με νόμο οι Σχολές Ξεναγών πλέον ανήκουν στις Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης.
- Το **Υπουργείο Υγείας – Πρόνοιας** χρηματοδοτήθηκε για τη λειτουργία 16 πρώην Μέσων Τεχνικών Επαγγελματικών Νοσηλευτικών Σχολών (νυν ΤΕΕ, Α' κύκλου). Σ' αυτές καταρτίστηκαν 1.130 νέοι που μετά από φοίτηση 2 ετών και πτυχιακές εξετάσεις πήραν πτυχίο Βοηθού Νοσηλευτή και άδεια άσκησης επαγγέλματος .

Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ I τέθηκαν οι βάσεις για ουσιαστικές παρεμβάσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II, παρουσιάζεται επιτακτική η ανάγκη συνέχισης της ενίσχυσης τόσο των δημοσίων ΙΕΚ όσο και των λοιπών φορέων παροχής αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, με στόχο την υποστήριξη εφαρμογής καινοτομικών και ποιοτικών

δράσεων που θα συμβάλλουν στην βελτίωση και αναβάθμιση του επιπέδου της παρεχόμενης αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Πρέπει να τονιστεί ότι την περίοδο λειτουργίας του ΕΠΕΑΕΚ Ι επήλθαν διαφοροποιήσεις στο επίπεδο του δεύτερου κύκλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Έτσι, με το Ν. 2640/98, δημιουργήθηκαν τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ), τα οποία απευθύνονται σε νέους που έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση και παρέχουν επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες που βοηθούν τους νέους να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Τα ΤΕΕ έχουν δύο κύκλους σπουδών. Στον 1^ο κύκλο η φοίτηση διαρκεί 2 χρόνια ενώ στον 2^ο κύκλο η φοίτηση διαρκεί 1 χρόνο. Στην Α' τάξη του 1^{ου} κύκλου η διάρθρωση των ΤΕΕ περιλαμβάνει Τομείς Επαγγελμάτων ενώ στη Β' τάξη του 1^{ου} κύκλου και στην Α' τάξη του 2^{ου} κύκλου η διάρθρωση περιλαμβάνει Ειδικότητες ανά Τομέα Επαγγελμάτων.

Η παρούσα κατάσταση (σχολική χρονιά 2000-2001) όσον αφορά τα ΤΕΕ, με βάση τα στοιχεία του Β' τμήματος (ΤΕΕ) της Δ/νσης Σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ, έχει ως εξής :

- Λειτουργούν 447 ΤΕΕ σε όλη τη χώρα.
- Λειτουργούν 17 Τομείς Επαγγελμάτων και παρέχονται 67 Ειδικότητες στη Β' τάξη του 1^{ου} κύκλου και 85 στην Α' τάξη του 2^{ου} κύκλου. Ο αριθμός αυτός των ειδικοτήτων θεωρείται ότι είναι πολύ μεγάλος και ότι δημιουργεί στους μαθητές μία πρόωρη εξειδίκευση, η οποία δεν συνάδει με την σύγχρονη παγκόσμια τάση για την παροχή γενικών επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων που επιτρέπουν στους νέους να προσαρμόζονται εύκολα σε οποιοδήποτε εργασιακό περιβάλλον.
- Στην Α' τάξη του 1^{ου} κύκλου φοιτούν 50.263 μαθητές. Στην Β' τάξη του 1^{ου} κύκλου φοιτούν 46.897 μαθητές. Τέλος, στην Α' τάξη του 2^{ου} κύκλου φοιτούν 26.675 μαθητές.
- Οι μαθητές των ΤΕΕ ασκούνται εργαστηριακά στα Σχολικά Εργαστηριακά Κέντρα (ΣΕΚ), τα οποία εξυπηρετούν τρεις και πάνω σχολικές μονάδες ΤΕΕ της περιοχής τους ή στα Σχολικά εργαστήρια (ΣΕ), τα οποία εξυπηρετούν δύο και κάτω σχολικές μονάδες. Ο αριθμός των ΣΕΚ και ΣΕ,

που λειτουργούν Πανελλήνια είναι 116 και 106, αντίστοιχα. Ο εξοπλισμός που υπάρχει σήμερα στα ΣΕΚ και ΣΕ, σε αρκετές περιπτώσεις θεωρείται παλαιάς τεχνολογίας, ενώ υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις σε βασικά είδη, τα οποία δυσκολεύουν την εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος.

- Όσον αφορά τους καθηγητές των ΤΕΕ, διδάσκουν 9.973 καθηγητές μαθημάτων ειδικότητας και 2.500 καθηγητές μαθημάτων Γενικής Παιδείας.
- Όσον αφορά την κτιριακή υποδομή των ΤΕΕ, σύμφωνα με τα στοιχεία των ΤΕΕ 1998-99, που υπάρχουν στο Δ' τμήμα της Δ/νσης Σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ, τα κτίρια στα οποία στεγάζονται τα ΤΕΕ είναι σε ποσοστό 47,3% ιδιόκτητα, το 72,8% των ΤΕΕ στεγάζονται σε περισσότερα από 1 κτίρια και το 76% των ΤΕΕ συστεγάζεται με ένα ή περισσότερα σχολεία διαφορετικού τύπου (Ε.Λ., δημόσια ΙΕΚ κ.α.), πράγμα που δυσχεραίνει τη λειτουργία τους. Η συστέγαση των ΤΕΕ με άλλα σχολεία έχει ως αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση των ωραρίων λειτουργίας τους, με αποτέλεσμα μόνον το 52% των ΤΕΕ να λειτουργεί με πρωινό ωράριο, ενώ τα υπόλοιπα λειτουργούν με απογευματινό ή εναλλασσόμενο ωράριο.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, η σημερινή κατάσταση των ΤΕΕ, αποτυπώνεται ως εξής :

1. Υπάρχουν βιβλία τα οποία πρέπει να προσαρμοστούν στα νέα επιστημονικά δεδομένα και τις απαιτήσεις της νέας τεχνολογίας. Την τελευταία σχολική χρονιά εκδόθηκαν 281 νέα βιβλία (από το σύνολο των 900 περίπου που απαιτούνται), με βάση νέα προγράμματα σπουδών.
2. Ο εργαστηριακός εξοπλισμός χρειάζεται να αναβαθμιστεί και να συμπληρωθεί όπου δεν επαρκεί.
3. Το εκπαιδευτικό προσωπικό της ΤΕΕ είναι τριών βαθμίδων:
  - α) απόφοιτοι ΑΕΙ
  - β) απόφοιτοι ΣΕ.ΛΕ.ΤΕ. – ΤΕΙ και γ) απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (εργοδηγοί, Τ.Ε.Λ.). Εκτός αυτών υπάρχουν και οι τεχνίτες (εμπειροτεχνίτες ή απόφοιτοι των Τ.Ε.Σ.), οι οποίοι είναι βοηθοί στα εργαστήρια.

4. Οι εκπαιδευτικοί χρειάζεται να ενημερωθούν για την σύγχρονη τεχνολογία.
5. Η εκπαίδευση των μαθητών της ΤΕΕ χρειάζεται να γίνει ποιοτικότερη και αποτελεσματικότερη ώστε να συμβάλει ουσιαστικά στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας..
6. Η διασύνδεση σχολείου και παραγωγής παρουσιάζει ελλείψεις τόσο στο επίπεδο των οργανωμένων επισκέψεων, όσο και στη σύνταξη τεχνικών εκθέσεων και άλλων εργασιών από τους μαθητές.
7. Η κτιριακή υποδομή της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης δεν είναι ικανοποιητική. Συνήθως, δεν επαρκούν οι χώροι. Στα μεγάλα αστικά κέντρα έχουμε τις περισσότερες φορές συστεγάσεις δύο ή ακόμα και τριών σχολείων, κυρίως όταν λειτουργεί στο ίδιο κτίριο και νυχτερινό σχολείο. Οι συστεγάσεις δημιουργούν πολύ σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία των σχολείων.

Είναι, λοιπόν, εμφανής η ανάγκη υποστήριξης και αναβάθμισης των ΤΕΕ για να είναι σε θέση να παίξουν τον ρόλο που καλούνται να επιτελέσουν. Γι' αυτό το λόγο, στο ΕΠΕΑΕΚ II, προβλέπεται η πλήρης ένταξή τους στο παρόν Μέτρο που πραγματεύεται τη συνολική αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Στόχος του Μέτρου είναι η αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην χώρα μας. Για το λόγο αυτό, προκύπτει επιτακτική η ανάγκη διαμόρφωσης μιας στρατηγικής για την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, η οποία να στηρίζεται στους παρακάτω άξονες:

- Ανάπτυξη και καθιέρωση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συνεχής βελτίωση και προσαρμογή του συστήματος στις παραγωγικές και αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας. Η παρεχόμενη εκπαίδευση και η κατάρτιση πρέπει να συνδέονται με την αγορά εργασίας και τις εξελίξεις στην παραγωγή.
- Παροχή των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων σύμφωνα με τις αυξημένες ιδιομορφίες της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε οι νέοι να εξελιχθούν σε εξειδικευμένα στελέχη ιδιαίτερα σε δυναμικά εξελισσόμενους κλάδους ειδικοτήτων αλλά και σε εξειδικευμένους τομείς (γεωργία, ναυτιλία, τουρισμός, υγεία κλπ).
- Προσαρμογή της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε νέες τεχνολογίες και παραγωγικές συνθήκες με εξειδίκευση στη σύγχρονη Τεχνολογία και Τεχνογνωσία.
- Διασφάλιση ποιότητας στις λειτουργίες της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Ευαισθητοποίηση της ελληνικής κοινωνίας σε θέματα αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω προγράμματος επικοινωνιακής πολιτικής
- Επιμόρφωση εκπαιδευτών με στόχο την επικαιροποίηση των γνώσεων και την επαφή τους με τις σύγχρονες αντιλήψεις διδασκαλίας θεμάτων τεχνολογικού περιεχομένου για την απόδοση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους σπουδαστές, ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στις

εκάστοτε ανάγκες της αγοράς εργασίας με τη δημιουργία του κατάλληλα εκπαιδευμένου και εξειδικευμένου ανθρωπίνου δυναμικού.

- Αναμόρφωση, επικαιροποίηση και σύνταξη των αναλυτικών προγραμμάτων εκπαίδευσης με την επιλογή κατάλληλων ειδικοτήτων ώστε να παρέχεται αναβαθμισμένο επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων στους καταρτιζόμενους.
- Ενίσχυση του θεσμού της πρακτικής άσκησης με στόχο την προώθηση των αποφοίτων σε θέσεις απασχόλησης αντίστοιχες των επαγγελματικών τους προσόντων.
- Προώθηση της θεσμοθετημένης συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στις διαδικασίες της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης προκειμένου να υπάρχει μεταφορά των εξελίξεων από τον κοινωνικό και οικονομικό ιστό στο εκπαιδευτικό σύστημα, για την αποτελεσματικότερη διασύνδεση της αγοράς εργασίας με την εκπαίδευση και για τη διασφάλιση και την αναβάθμιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης.
- Ανάπτυξη καινοτομικών παρεμβάσεων με στόχο την αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης και την ανταπόκριση στις ανάγκες των νέων καθώς και την σύνδεση της εκπαίδευσης-κατάρτισης με την αγορά εργασίας.
- Ενίσχυση του θεσμού των βιβλιοθηκών μέσω του εξορθολογισμού του ήδη υπάρχοντος δικτύου και της εξασφάλισης άρτια οργανωμένων βιβλιοθηκών, σύμφωνες με τις σύγχρονες απαιτήσεις
- Μείωση της ανεργίας, ιδιαίτερα των νέων, με την αποτελεσματική μετάβαση των νέων στην σύγχρονη αγορά εργασίας με πιστοποιημένες επαγγελματικές γνώσεις.
- Αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, σε τοπικό επίπεδο, μέσω της προσαρμογής των επαγγελματικών εξειδικεύσεων του εργατικού δυναμικού και την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων.

Σε μία προσπάθεια ιεράρχησης των στόχων, βαρύτητα πρέπει να δοθεί στην βελτίωση της παρεχόμενης κατάρτισης μέσω της αναμόρφωσης και

επικαιροποίησης των αναλυτικών προγραμμάτων, της καθιέρωσης συστήματος διασφάλισης ποιότητας, της ανάπτυξης καινοτομικών παρεμβάσεων, της εξάπλωσης του θεσμού των βιβλιοθηκών και της ενίσχυσης της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

Το Μέτρο καλύπτει γεωγραφικά ολόκληρη τη χώρα.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στα πλαίσια του Μέρους, με στόχο τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης, εντάχθηκαν τρεις διακριτές ενέργειες που αφορούν :

- τα δημόσια ΙΕΚ (του ΟΕΕΚ)
- τα ΤΕΕ
- τις Σχολές των λοιπών φορέων αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων και των ΙΕΚ και ΤΕΕ των φορέων αυτών.

Ενέργεια 2.3.1 : Αναβάθμιση των δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)

Η σημαντική αύξηση των σπουδαστών αλλά και των προσφερόμενων προγραμμάτων στα δημόσια ΙΕΚ επιβάλλει την βέλτιστη αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών αναγκών των σπουδαστών και τη διασφάλιση της επαγγελματικής τους εξέλιξης μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Κρίνεται λοιπόν απαραίτητη η βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης μέσω της στήριξης του διδακτικού έργου των δημοσίων ΙΕΚ και των εκπαιδευτικών δομών τους.

Στα πλαίσια της Ενέργειας θα εκτελεστούν οι ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Υποστήριξη εκπαιδευτικών δομών των δημοσίων ΙΕΚ

Τα δημόσια ΙΕΚ προσφέρουν εκπαιδευτικά προγράμματα που καλύπτουν ποικίλες ανάγκες για εξειδικευμένα στελέχη σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Η αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για τέτοιου είδους στελέχη χρειάζεται συνεχή αναβάθμιση της ποιότητάς της και του επιπέδου της παρεχόμενης γνώσης ώστε να ανταποκρίνεται στις εξελίξεις και τις μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες και παραγωγικές δομές.

Η κατηγορία Πράξεων αυτή αναφέρεται στη στήριξη, στη βελτίωση και στην αναβάθμιση της λειτουργίας των υφισταμένων δομών των δημοσίων ΙΕΚ, και στη συμπλήρωση και ενίσχυση των κύριων δραστηριοτήτων της εκπαίδευσης για το χρονικό διάστημα από 1/7/2000 έως και 30/6/2003. Στο διάστημα αυτό θα συγχρηματοδοτηθεί μέρος του εκπαιδευτικού κόστους (αμοιβές ωρομισθίων ή συμβασιούχων ορισμένου χρόνου εκπαιδευτικών, προμήθεια και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού) με συνεχώς μειούμενο ποσοστό κάλυψης.

Όσον αφορά την περίοδο 1/1/2000 μέχρι 30/6/2000 θα χρηματοδοτηθεί το σύνολο του λειτουργικού κόστους των δημοσίων ΙΕΚ.

Κατηγορία Πράξεων β : Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων καινοτόμων ειδικοτήτων

Η κατηγορία αυτή αφορά την υλοποίηση προγραμμάτων συγκεκριμένων ειδικοτήτων αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας (είτε όσον αφορά το θέμα της ειδικότητας είτε όσον αφορά τον τρόπο διδασκαλίας), την κάλυψη των αυξημένων αναγκών της αγοράς εργασίας σε εκείνες τις ειδικότητες που παρουσιάζεται ζήτηση, όπως οι νέες τεχνολογίες πληροφορικής, καθώς και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας νέων που κατοικούν σε δυσπρόσιτες ή ακριτικές περιοχές της χώρας μέσω της κατάρτισής τους στα δημόσια ΙΕΚ. Πρέπει να τονιστεί ότι η συγχρηματοδότηση μίας καινοτόμου ειδικότητας δεν μπορεί να διαρκέσει άνω των 2 ετών και δεν μπορεί να επαναληφθεί για την ίδια ειδικότητα.

Κατηγορία Πράξεων γ : Υποτροφίες - Κίνητρα ανάπτυξης και εφαρμογής δεξιοτήτων καταρτιζόμενων

Ο ΟΕΕΚ, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μέριμνας, καθιέρωσε Κανονισμό Υποτροφιών για τους καταρτιζόμενους στα δημόσια ΙΕΚ, προκειμένου να συνδράμει τους κοινωνικά ασθενέστερους και να συμβάλλει στη δημιουργία κινήτρων και στην καλλιέργεια της άμιλλας μεταξύ των καταρτιζομένων. Οι καταρτιζόμενοι στους οποίους χορηγείται υποτροφία, απαλλάσσονται των διδάκτρων του επομένου εξαμήνου κατάρτισης και τους χορηγείται το ποσό των διδάκτρων ενός εξαμήνου κατάρτισης εφάπαξ. Το ποσοστό των υποτρόφων στα δημόσια ΙΕΚ ανέρχεται περίπου στο 14% του συνόλου των καταρτιζομένων κάθε έτους.

Ταυτόχρονα, θα παρέχονται κίνητρα στους καταρτιζόμενους στα δημόσια και ιδιωτικά ΙΕΚ για ανάπτυξη της δημιουργικής τους έκφρασης και της παραγωγικής τους ικανότητας κατά την διάρκεια της κατάρτισής τους. Οι καταρτιζόμενοι θα έχουν την δυνατότητα να δημιουργήσουν «πρότυπα» προϊόντα, για το οποία θα τους παρέχονται οι πρώτες ύλες και αναλώσιμα υλικά, με τη συνεργασία πάντα των καθηγητών τους στα πλαίσια του πρακτικού μέρους του μαθήματος. Επίσης, οι ίδιοι οι καταρτιζόμενοι σε συνεργασία με τις διοικήσεις των ΙΕΚ θα μπορούν να διοργανώνουν εκθέσεις στις οποίες μπορούν να προβλέπονται διαφόρου τύπου βραβεία χρηματικά ή μη.

Κατηγορία Πράξεων δ : Διασφάλιση ποιότητας και πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ο ΟΕΕΚ, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που του παρέχει ο Ν.2009/92 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), είναι ο αρμόδιος φορέας πιστοποίησης της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης. Μέχρι σήμερα, οι απόφοιτοι των ΙΕΚ (δημοσίων και ιδιωτικών) συμμετέχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης για την απόκτηση του Διπλώματος Επαγγελματικής Κατάρτισης. Το επίπεδο του διπλώματος καθορίζεται με βάση τα αναφερόμενα στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του Ν. 2009/92 και αναγνωρίζεται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση τις διατάξεις της 2^{ης} Κ.Ο. 92/51 και το Π.Δ 231/28-7-98.

Η παρούσα κατηγορία Πράξεων στοχεύει στα ακόλουθα :

- Βελτίωση των διαδικασιών Πιστοποίησης.
- Αξιοποίηση και βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού.
- Καθολική καθιέρωση και αναβάθμιση του θεσμού της Επαγγελματικής Κατάρτισης, μέσω της αποδοχής του θεσμού από τις τοπικές αγορές εργασίας.
- Συνολική διασφάλιση της ποιότητας στις λειτουργίες της κατάρτισης

Ο ΟΕΕΚ θα προχωρήσει σε αξιολόγηση της, μέχρι σήμερα, υπάρχουσας διαδικασίας με βάση τα καταγεγραμμένα προβλήματα και δυσλειτουργίες και με βάση τα πορίσματα της αξιολόγησης ενδέχεται να τροποποιηθεί βελτιωθεί ή και αλλάξει η διαδικασία διεξαγωγής της πιστοποίησης. Επίσης, μέσα στις προτάσεις εμπεριέχεται και ενδεχόμενη αλλαγή στο Οργανόγραμμα του Οργανισμού με διεύρυνση του Τμήματος της Πιστοποίησης ή και δημιουργία Δ/νσης Πιστοποίησης, σε συνδυασμό πάντα με τα πορίσματα της μελέτης αξιολόγησης.

Εκτιμάται ότι, με τη θεσμοθέτηση διαδικασιών ποιότητας στις λειτουργίες της κατάρτισης (επιλογής προσωπικού, εκπαιδευτών, χρήσης εκπαιδευτικών μέσων κλπ.) με την κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων) και τη βελτίωση της πιστοποίησης θα επιτευχθεί η βελτίωση της αξιοπιστίας και αποτελεσματικότητας του θεσμού της κατάρτισης.

Ενδεικτικά οι Πράξεις για την επίτευξη των παραπάνω στόχων της προτεινόμενης δράσης είναι :

- Μελέτη αξιολόγησης της υπάρχουσας διαδικασίας πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων και βελτίωσή της (ειδικά στο πρακτικό μέρος).
- Επανασχεδιασμός της οργανωτικής δομής του ΟΕΕΚ με στόχο την αναβάθμιση της υπάρχουσας διοικητικής μονάδας και γενικότερα των λειτουργιών πιστοποίησης σε Κέντρο Πιστοποίησης.
- Μελέτη δυνατότητας πιστοποίησης και άλλων ειδικών κατηγοριών, (επανακαταρτιζόμενοι διπλωματούχοι ΙΕΚ, πιστοποίηση επαγγελματικής εμπειρίας κλπ.) που μέχρι σήμερα αποκλείονται από την υπάρχουσα διαδικασία. Στη μελέτη μπορεί να περιληφθεί η δυνατότητα πιστοποίησης και άλλων μορφών κατάρτισης (π.χ. βραχυπρόθεσμης).

Το σκέλος αυτό διευκολύνει την ανάπτυξη και διάθεση του θεσμού Europass.

- Καθιέρωση διαδικασιών πιστοποίησης Εκπαιδευτών – Εξεταστών, αξιοποιώντας τα αποτελέσματα του έργου «Μητρώο Εκπαιδευτών» το οποίο εφαρμόστηκε σε πιλοτική μορφή στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II.
- Οργάνωση και καθιέρωση διαδικασιών πιστοποίησης υποδομών κατάρτισης (κτιριακών υποδομών – εργαστηριακών εξοπλισμών κλπ).
- Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών κατάρτισης.
- Εξασφάλιση της ποιότητας και ικανότητας επιχειρησιακών μονάδων, για την υποδοχή καταρτιζομένων στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης.
- Βελτίωση των διαδικασιών απονομής ισοτιμιών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Ενίσχυση των διαδικασιών κατοχύρωσης επαγγελματικών δικαιωμάτων για τις ειδικότητες Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης.
- Προβολή όλων των παραπάνω δράσεων για την ευαισθητοποίηση των συναρμοδίων Υπουργείων, των κοινωνικών εταίρων και την ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων.
- Ενίσχυση, γενικότερα, του επιτελικού ρόλου του ΟΕΕΚ, καθώς και της ικανότητας του να υποστηρίζει και να εποπτεύει την αποκεντρωμένη εφαρμογή των προγραμμάτων κατάρτισης και να τα συνδέει με την τοπική αγορά εργασίας
- Εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου του ΟΕΕΚ και προδιαγραφών ειδικών δράσεων και εκπόνηση εμπειρογνομοσυνών για την υποστήριξη του ΟΕΕΚ σε ειδικές δράσεις.

Κατηγορία Πράξεων ε : Λειτουργία και ανάπτυξη βιβλιοθηκών

Η αναβάθμιση της παρεχόμενης αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης απαιτεί την διάθεση στους εκπαιδευόμενους και στους εκπαιδευτές των σχολών της απαραίτητης βιβλιογραφίας ανά διδασκόμενη θεματική ενότητα και την πρόσβασή τους σε ό,τι υλικό κυκλοφορεί και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο μάθησης και προβληματισμού, το οποίο θα βρίσκεται στη διάθεση τους στις βιβλιοθήκες των εκπαιδευτικών μονάδων. Με την αξιοποίηση εκσυγχρονισμένων βιβλιοθηκών, όπου θα

παρέχεται κάθε μορφή εντύπου ή ηλεκτρονικού υλικού, επιτυγχάνεται η στήριξη των εκπαιδευομένων και των εκπαιδευτικών, η προώθηση νέων μεθόδων μάθησης και πληροφόρησης, η παροχή εργαλείων γνώσης στους εκπαιδευτικούς και η σύνδεση του συστήματος κατάρτισης με την κοινωνία της πληροφορίας.

Οι συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις θα αφορούν τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και κατάρτισης με την δημιουργία σύγχρονων Βιβλιοθηκών ή τη συντήρηση των ήδη υπαρχόντων, τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στην πληροφορία από όλους τους ενδιαφερόμενους με τις πλέον σύγχρονες τεχνικές, την ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων για την αναζήτηση της πληροφορίας, της γνώσης και της μόρφωσης, με απώτερο στόχο την άνοδο του μαθησιακού επιπέδου των αποφοίτων των σχολών.

Οι βιβλιοθήκες θα εμπλουτιστούν με τα κατάλληλα βιβλία και περιοδικά, ώστε να είναι δυνατή η πληροφόρηση από πολλαπλές πηγές ανά γνωστικό αντικείμενο και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες μελετών ειδικών θεμάτων και μελετών υψηλών προδιαγραφών.

Η λειτουργία των βιβλιοθηκών πρέπει να υποστηρίζεται από σύγχρονο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και λογισμικό, όπως επίσης και από την δικτύωση των βιβλιοθηκών μεταξύ τους.

Η δικτύωση των βιβλιοθηκών θα ελαχιστοποιήσει τις συνέπειες της γεωγραφικής διασποράς των σχολών ενώ ταυτόχρονα θα αυξηθεί σημαντικά η ταχύτητα και η ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών, όπως η διακίνηση κειμένων μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Η σύνδεση των βιβλιοθηκών με το διαδίκτυο θα γίνει με αμφίδρομη σχέση ανάκτησης και παροχής πληροφοριών δημιουργώντας έτσι την δυνατότητα πρόσβασης σε μια τεράστια πηγή πληροφοριών.

Κατηγορία Πράξεων στ : Προβολή του θεσμού της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης

Η κατηγορία αφορά την υλοποίηση προγράμματος δημοσιότητας και προβολής του θεσμού της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και του ρόλου του ΟΕΕΚ και γενικότερα του ΕΣΕΕΚ. Στα πλαίσια του προγράμματος

θα υλοποιηθούν εκδηλώσεις επικοινωνιακής πολιτικής και ενημέρωσης τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο.

Στόχοι της κατηγορίας Πράξεων είναι οι ακόλουθοι :

- Η επικοινωνία με το κοινό, προβάλλοντας σε αυτό το ρόλο και τη σημασία του θεσμού της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Η αποδοχή και η στήριξη του θεσμού από το σύνολο των κοινωνικών και των παραγωγικών φορέων.
- Η προβολή του ρόλου του ΟΕΕΚ, για την υλοποίηση των στόχων της επαγγελματικής κατάρτισης.
- Η προβολή του θεσμού των ΙΕΚ ως φορέων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα.
- Η ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις, εκάστοτε, προσφερόμενες και προσαρμοσθείσες στα νέα τεχνολογικά δεδομένα ειδικότητες αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.
- Η συνεργασία του ΟΕΕΚ με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.
- Η εξάλειψη των στοιχείων που συμβάλλουν στην ύπαρξη της πληροφοριακής ανεργίας.
- Η προβολή του θεσμού της Πιστοποίησης
- Ενημέρωση της κοινής γνώμης για τα Επαγγελματικά Δικαιώματα των ειδικοτήτων.
- Ενημέρωση για την δυνατότητα προώθησης των αποφοίτων στην απασχόληση μέσω του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης.

Ενέργεια 2.3.2 : Ανάπτυξη των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (ΤΕΕ) και των Σχολικών Εργαστηριακών Κέντρων (ΣΕΚ)

Η ανάπτυξη των ΤΕΕ και ΣΕΚ πρόκειται να υλοποιηθεί μέσω μίας ολοκληρωμένης και συνεκτικής πολιτικής που αποβλέπει στην ποιοτική αναβάθμισή τους. Θα υλοποιηθούν Πράξεις για το σχεδιασμό και την εφαρμογή μηχανισμών σύνδεσης με την παραγωγή και την αγορά εργασίας, για την αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών και την εισαγωγή καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων και μαθησιακών εργαλείων που ανταποκρίνονται στις νέες ανάγκες. Θα διερευνηθούν εναλλακτικές

προσεγγίσεις της ποιοτικής αναβάθμισης των ΤΕΕ σε πιλοτική βάση, οι οποίες στη συνέχεια, κατόπιν αξιολόγησης, θα εφαρμοστούν σε ευρεία κλίμακα. Έμφαση θα δοθεί στην εσωτερική ποιοτική αναβάθμιση της κάθε μονάδας ΤΕΕ και ΣΕΚ ως προς το ανθρώπινο δυναμικό, την οργάνωση και τις διαδικασίες αξιολόγησης.

Στα πλαίσια της Ενέργειας θα εκτελεστούν οι ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης (Action Plan) για την ΤΕΕ

Στόχος του Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης (Action Plan) είναι η συγκροτημένη διατύπωση όλου του πλέγματος Δράσεων και Πράξεων που απαιτούνται για την επίτευξη της αναβάθμισης της ΤΕΕ και η τεκμηρίωση της απαιτούμενης συνέργιας των Δράσεων και Πράξεων που οδηγούν σε αυτή την κατεύθυνση.

Στα πλαίσια της Πράξης, θα συγχρηματοδοτηθεί η εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης (Action Plan) για την ΤΕΕ, το οποίο ενδεικτικά θα προσδιορίζει τα ακόλουθα :

- Τις αδυναμίες λειτουργίας των ΤΕΕ και προτάσεις αναδιοργάνωσής τους.
- Τον λεπτομερή καθορισμό των Πράξεων και τα κριτήρια αξιολόγησής τους.
- Την ιεράρχηση μεταξύ των προτεινόμενων Πράξεων.
- Τις διασυνδέσεις μεταξύ των Πράξεων.
- Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των Πράξεων, δηλαδή ημερομηνίες έναρξης και λήξης, κρίσιμες ημερομηνίες, χρονική σύνδεση Πράξεων και ανεκτές χρονικές επικαλύψεις υλοποίησης.
- Τις απαραίτητες δομές διοίκησης και τις διαδικασίες, που πρέπει να υιοθετηθούν, για το συντονισμό, τη διασύνδεση και την ιεράρχηση των έργων.
- Τη συμβατότητα με τους κανονισμούς και διαδικασίες που επιβάλλονται από την κοινότητα, καθώς και με τις διατάξεις της Εθνικής νομοθεσίας και του Δημοσίου Λογιστικού.

Κατηγορία Πράξεων β : Δημιουργία Εικονικών Επιχειρήσεων στα ΤΕΕ

Η δημιουργία εικονικών επιχειρήσεων στα ΤΕΕ με προσομοιωμένες συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος θα έχουν σαν στόχο την εξοικείωση των μαθητών σε μεθόδους και διαδικασίες της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της επαγγελματικής και επιχειρηματικής νοτιροπίας, καθώς και τη στενότερη σύνδεση του σχολείου με την αγορά εργασίας.

Εικονικές επιχειρήσεις θα δημιουργηθούν πιλοτικά σε 60 ΤΕΕ και κατόπιν αξιολόγησης θα επεκταθούν στο σύνολο των ΤΕΕ της χώρας.

Αφού δημιουργηθεί η απαραίτητη υποδομή (κατάλληλοι χώροι και εξοπλισμός), οι μαθητές της ίδιας ειδικότητας Γ' τάξης ενός ή περισσότερων ΤΕΕ, με τη βοήθεια των καθηγητών τους, θα κατανέμονται στα τμήματα μιας επιχείρησης και θα εκτελούν εικονικά όλες τις λειτουργίες των τμημάτων, καθημερινά και εκ περιτροπής, ώστε όλοι να αποκτήσουν εμπειρίες από όλα τα τμήματα της επιχείρησης. Στην ανάπτυξη και τη λειτουργία των τμημάτων της εικονικής επιχείρησης στο σχολείο, καθώς και στην αξιολόγηση της λειτουργίας, μπορούν να συμμετέχουν συμβουλευτικά και πραγματικές επιχειρήσεις. Οι εικονικές επιχειρήσεις, όπου είναι δυνατόν, θα παράγουν προϊόντα ή θα παρέχουν υπηρεσίες, με αμοιβή, για αντιμετώπιση λειτουργικών ή άλλων εξόδων των επιχειρήσεων και για εξοικείωση εκτός άλλων και με τις σύγχρονες μεθόδους πώλησεως προϊόντων.

Στα πλαίσια αυτά, θα αναπτυχθούν αρχικά πρότυπα προγράμματα-οδηγοί δημιουργίας εικονικών επιχειρήσεων για κάθε τομέα ειδικότητας των ΤΕΕ. Οι οδηγοί ενδεικτικά θα περιλαμβάνουν: εκπαιδευτικό υλικό και τον τρόπο ένταξής του στο πρόγραμμα του σχολείου, τους τρόπους και διαδικασίες υλοποίησης του προγράμματος, πρόταση για το περιεχόμενο και τη διαδικασία επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών μέσω της δημιουργίας επιμορφωτών κ.α.

Παράλληλα, θα επιμορφωθούν εκπαιδευτικοί που θα αναλάβουν την επίβλεψη του στησίματος και της λειτουργίας των εικονικών επιχειρήσεων.

Κατηγορία Πράξεων γ : Προγράμματα επισκέψεων σε επιχειρήσεις και επαγγελματικούς ή επιστημονικούς φορείς

Στόχος αυτής της κατηγορίας είναι η ανάπτυξη και υλοποίηση στα ΤΕΕ προγραμμάτων επισκέψεων σε επιχειρήσεις και επαγγελματικούς ή επιστημονικούς φορείς και η διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων εντός του σχολείου, με σκοπό την επαγγελματική πληροφόρηση και την επαφή των μαθητών και εκπαιδευτικών των ΤΕΕ με τον κόσμο της εργασίας. Με τα προγράμματα αυτά θα ενημερώνονται άμεσα οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί για τις εργασιακές συνθήκες, για τις επαγγελματικές δυνατότητες, για τις ευκαιρίες απασχόλησης, για τις δυσκολίες του επαγγέλματος και γενικότερα για οποιοδήποτε θέμα, που έχει σχέση με την ειδικότητά τους

Στα πλαίσια της κατηγορίας Πράξεων, θα εκπονηθεί αρχικά μελέτη, η οποία θα καθορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη λειτουργία του θεσμού των επισκέψεων και ενημερωτικών εκδηλώσεων και ειδικότερα:

- τους παιδαγωγικούς στόχους των επισκέψεων ή ενημερωτικών εκδηλώσεων στο σχολείο και το περιεχόμενο των γνώσεων, εμπειριών και εικόνων που πρέπει να αποκομίσουν οι μαθητές.
- τις εκπαιδευτικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις για την πραγματοποίηση της επίσκεψης ή ενημερωτικής εκδήλωσης στο σχολείο,
- τους τρόπους, τους όρους και τις διαδικασίες που πρέπει να επιλεγούν για την πραγματοποίηση των επισκέψεων,
- τους όρους και διαδικασίες της χρηματοδότησής τους
- τις απαιτούμενες προδιαγραφές, που πρέπει να πληρούν οι φορείς και οι επιχειρήσεις (υποδομή, εμπειρία και οργάνωση) για την πραγματοποίηση του θεσμού των επισκέψεων και ενημερωτικών εκδηλώσεων και
- τις απαιτούμενες παρεμβάσεις στο νομικό πλαίσιο για την ανάπτυξη του θεσμού.

Στη συνέχεια, και με βάση τα πορίσματα της μελέτης, θα πραγματοποιηθούν οι επισκέψεις. Κάθε επιχείρηση ή φορέας θα δέχεται επισκέψεις από σχολεία του Νομού. Αν υπάρχουν επιχειρήσεις ή φορείς που έχουν αποκλειστικότητα στο αντικείμενο, θα είναι δυνατόν να δέχονται μαθητές από τα σχολεία όλης της χώρας. Επισκέψεις σε επιχειρήσεις θα πραγματοποιηθούν πιλοτικά από

60 ΤΕΕ και κατόπιν αξιολόγησης θα επεκταθούν στο σύνολο των ΤΕΕ της χώρας.

Κατηγορία Πράξεων δ : Δημιουργία Γραφείων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας

Αυτή η κατηγορία στοχεύει στη δημιουργία Γραφείων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας στα ΤΕΕ, στελεχωμένων κατάλληλα και εξοπλισμένων με νέες τεχνολογίες, που θα έχουν τις παρακάτω λειτουργίες:

- Θα είναι κέντρο υποδοχής και ενημέρωσης των νέων μαθητών και των γονιών τους, για την επιλογή ειδικότητας, τις επαγγελματικές προοπτικές και γενικότερα για την καλλιέργεια κλίματος ενθαρρυντικού και συμμετοχικού. Η ανάγκη αυτού του γραφείου είναι μεγάλη, γιατί οι νεοεγγραφόμενοι μαθητές στα ΤΕΕ, εισέρχονται σε ένα νέο και άγνωστο σ' αυτούς περιβάλλον με ένα πλήθος ειδικοτήτων που τους παρουσιάζεται για επιλογή και επομένως με έντονη την ανάγκη αφενός ψυχολογικής ενθάρρυνσης, ώστε να προσαρμοσθούν ομαλά και αφετέρου σωστής ενημέρωσης για να επιλέξουν αβίαστα την ειδικότητα που θα ακολουθήσουν.
- Θα συνεργάζεται με τους τοπικούς κοινωνικούς εταίρους και τον επιχειρηματικό κόσμο, με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας πρόβλεψης των αναγκών για νέα επαγγέλματα στην τοπική οικονομία. Το Γραφείο, σε συνεργασία με τις τοπικές Τριμερείς Συμβουλευτικές Επιτροπές, θα ανιχνεύει συνεχώς τις ανάγκες που παρουσιάζονται σε νέα προσόντα και δεξιότητες και θα εισηγείται την εφαρμογή νέων προγραμμάτων εκπαίδευσης, με στόχο την κάλυψη νέων θέσεων εργασίας στην τοπική οικονομία.
- Θα συλλέγει συστηματικά πληροφοριακό υλικό για την επαγγελματική εξέλιξη των αποφοίτων των ΤΕΕ και θα το προωθεί προς το Παρατηρητήριο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, με σκοπό την πραγματοποίηση ερευνών για την αποτελεσματικότητα της Τεχνικής

Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και την ανίχνευση των αναγκών της αγοράς εργασίας.

- Θα αναπτύσσει και υλοποιεί προγράμματα επισκέψεων σε επιχειρήσεις και επαγγελματικούς ή επιστημονικούς φορείς, και θα διοργανώνει εκδηλώσεις εντός του σχολείου, με σκοπό την επαγγελματική πληροφόρηση και την επαφή των μαθητών και εκπαιδευτικών των ΤΕΕ με τον κόσμο της εργασίας.
- Θα επιμελείται για την καλή λειτουργία του θεσμού της πρακτικής άσκησης των μαθητών, που θα πραγματοποιείται σε επαγγελματικούς φορείς και επιχειρήσεις, με στόχο την απόκτηση εργασιακών εμπειριών.
- Θα έχει την ευθύνη της λειτουργίας εικονικών επιχειρήσεων στα σχολεία, με σκοπό την εξοικείωση των μαθητών σε μεθόδους και διαδικασίες της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της επαγγελματικής και επιχειρηματικής νοοτροπίας.

Θα συγχρηματοδοτηθεί η πιλοτική δημιουργία 60 τέτοιων γραφείων, ένα σε καθ' ένα από τα 60 επιλεγμένα ΤΕΕ, τα οποία θα στελεχωθούν από ειδικά επιμορφωμένους επαγγελματικούς συμβούλους και κατόπιν αξιολόγησης θα επεκταθούν στο σύνολο των ΤΕΕ της χώρας.

Κατηγορία Πράξεων ε : Προγράμματα εναλλακτικών μεθόδων μάθησης

Τα προγράμματα αυτά αποβλέπουν στη συνεργασία και αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών και δημιουργούν προϋποθέσεις αυτόνομης μάθησης, με ανάπτυξη δραστηριοτήτων, όπως για παράδειγμα οι προτεινόμενες στο εκπαιδευτικό υλικό «Μαθηματικά σε περιβάλλον διαμορφωμένο για αυτόνομη μάθηση», το οποίο έχει εφαρμοσθεί στο πλαίσιο των «πιλοτικών προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας».

Τα προγράμματα ενεργητικών-εναλλακτικών μεθόδων μάθησης θα εφαρμοσθούν μόνον στις Α' και Β' τάξεις των ΤΕΕ ως εξής:

Για την Α' τάξη:

Θα αναπτυχθούν προγράμματα τύπου Smile, ομαδικές εργασίες μέσα στην τάξη κ.ά., κατά τη διάρκεια του σχολικού ωραρίου, στα πλαίσια των μαθημάτων “Ελληνικά”, “Μαθηματικά” και “Φυσικοχημεία”.

Για τη Β' τάξη:

- α) Θα πραγματοποιούνται, εκτός σχολικού ωραρίου ατομικά και συλλογικά, κατασκευές έργων και εκπόνηση εργασιών, στα πλαίσια των μαθημάτων ειδικότητας, με τη μέθοδο Σχεδίου Εργασίας (μέθοδος project).
- β) Θα πραγματοποιούνται εκτός σχολικού έτους, σε συνεργασία με επιχειρήσεις, ΟΤΑ κ.ά (συμμετοχή στη μελέτη και κατασκευή μικρών έργων, εμπλοκή στην παραγωγική εργασία με ταυτόχρονη εκπόνηση εργασιών κ.τ.λ.).

Για την εφαρμογή των προγραμμάτων εναλλακτικών μεθόδων μάθησης, θα επιμορφωθούν καθηγητές της Α' και Β' τάξης.

Τα προγράμματα αυτά θα λειτουργήσουν πιλοτικά σε 60 ΤΕΕ και κατόπιν αξιολόγησης θα επεκταθούν στο σύνολο των ΤΕΕ της χώρας.

Κατηγορία Πράξεων ζ : Ενδοεπιχειρησιακή επιμόρφωση εκπαιδευτικών

Στόχος της κατηγορίας Πράξεων είναι η εφαρμογή ενδοεπιχειρησιακής επιμόρφωσης πιλοτικού χαρακτήρα, σε πραγματικές συνθήκες εργασίας, σε εκπαιδευτικούς μαθημάτων ειδικότητας των ΤΕΕ. Αφού επιμορφωθούν, οι εκπαιδευτικοί θα επιλέξουν την επιχείρηση που θα απασχοληθούν, από έναν κατάλογο επιχειρήσεων της ευρύτερης περιοχής τους και θα προσλαμβάνονται για διάστημα 1 μηνός, με καθήκοντα ανάλογα της ειδικότητάς τους και των δυνατοτήτων τους.

Με την πιλοτική αυτή κατηγορία Πράξεων, οι εκπαιδευτικοί διαφόρων ειδικοτήτων, οι οποίοι δεν διαθέτουν πρόσφατη εργασιακή εμπειρία, θα εμπλακούν στο «εργασιακό γίγνεσθαι» δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων, αναλαμβάνοντας ρόλους και καθήκοντα, όπως ακριβώς και οι κανονικοί εργαζόμενοι της ίδιας ειδικότητας. Με τον τρόπο αυτό, προσδοκάται να αντληθούν από το χώρο δουλειάς οι απαραίτητες επαγγελματικές γνώσεις, δεξιότητες και πρακτικές, ώστε ο εκπαιδευτικός να τις μεταδώσει επιτυχώς στους μαθητές, με την κατάλληλη προσαρμογή της διδασκαλίας του.

Η ενδοεπιχειρησιακή επιμόρφωση θα πραγματοποιηθεί πιλοτικά σε 60 ΤΕΕ και κατόπιν αξιολόγησης θα επεκταθούν στο σύνολο των ΤΕΕ της χώρας.

Κατηγορία Πράξεων η : Ανάπτυξη και λειτουργία Βιβλιοθηκών

Στόχος της Πράξης είναι η δημιουργία βιβλιοθηκών, με έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό, στα 60 πιλοτικά ΤΕΕ, οι οποίες κατόπιν αξιολόγησης θα επεκταθούν στο σύνολο των ΤΕΕ της χώρας. Η βιβλιοθήκη στο σχολείο θα είναι ο χώρος όπου ο κάθε μαθητής θα βρίσκει το απαραίτητο έντυπο υλικό για εργασίες ή αναζητήσεις, καθώς και την απαραίτητη υπολογιστική και δικτυακή υποδομή για αναζήτηση πηγών από το διαδίκτυο. Μπορεί επίσης να αποτελέσει το χώρο για την υλοποίηση ατομικών ή ομαδικών εργασιών.

Οι βιβλιοθήκες θα εμπλουτιστούν με τα κατάλληλα βιβλία και περιοδικά, ώστε να είναι δυνατή η πληροφόρηση από πολλαπλές πηγές ανά γνωστικό αντικείμενο και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες μελετών ειδικών θεμάτων και μελετών υψηλών προδιαγραφών.

Η παρούσα Πράξη θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με την αντίστοιχη Κατηγορία Πράξεων του ΟΕΕΚ, λόγω της συστέγασης μερικών βιβλιοθηκών των ΤΕΕ με αυτές των ΙΕΚ (κοινοί χώροι, κοινό υλικό, κοινό προσωπικό κ.α.). Στις περιπτώσεις αυτές, τα έξοδα υποδομής και τα λειτουργικά θα βαρύνουν τα ΤΕΕ.

Κατηγορία Πράξεων θ : Ανάπτυξη και υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής ενημέρωσης και επιχειρηματικής ενθάρρυνσης σε θερινά σχολεία επιχειρηματικότητας για μαθητές των ΤΕΕ

Τα προγράμματα αυτά θα έχουν ως σκοπό το συνδυασμό: (α) της απόκτησης από τους μαθητές χρήσιμων γνώσεων επαγγελματικότητας και επιχειρηματικότητας και (β) της παραθεριστικής διαμονής σε οργανωμένες εγκαταστάσεις.

Οι μαθητές, μετά τη λήξη του διδακτικού έτους, επί ένα μήνα το καλοκαίρι, θα διαμένουν κατόπιν επιλογής σε κάποιο παραθεριστικό κέντρο, στο οποίο εκτός των παραθεριστικών υπηρεσιών, θα τους παρέχονται παράλληλα και προγράμματα επαγγελματικής ενδυνάμωσης και επιχειρηματικής ενθάρρυνσης.

Τα προγράμματα αυτά θα λειτουργήσουν το καλοκαίρι του 2002 πιλοτικά και στη συνέχεια, με βάση τα συμπεράσματα που θα εξαχθούν, θα επεκταθεί η εφαρμογή τους.

Κατηγορία Πράξεων ι : Αξιολόγηση των πιλοτικών Πράξεων

Στόχος της Πράξης είναι η αξιολόγηση του συνόλου των πιλοτικών δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν και αφορούν την πιλοτική αναβάθμιση των 60 ΤΕΕ και των αντιστοίχων ΣΕΚ.

Η αξιολόγηση αυτή θα έχει σκοπό την εξαγωγή των αναγκαίων συμπερασμάτων, για τη σταδιακή εφαρμογή του συνόλου, ή των πιο εφαρμόσιμων δραστηριοτήτων, στο σύνολο των ΤΕΕ και ΣΕΚ της χώρας και θα πραγματοποιηθεί στο τελικό στάδιο της υλοποίησής τους

Μετά την αξιολόγηση, θα υποβληθεί πρόταση, η οποία θα επισημαίνει τα κρίσιμα σημεία κατά την υλοποίηση, τα προβλήματα, τις ελλείψεις, τις αδυναμίες κ.τ.λ. και θα προτείνει τους τρόπους αποφυγής τους και τυχόν τροποποιήσεις-βελτιώσεις του σχεδιασμού κατά την ευρεία εφαρμογή.

Κατηγορία Πράξεων ια : Ευαισθητοποίηση - ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου για το ρόλο της ΤΕΕ

Θα επιχειρηθεί ευρεία ενημέρωση για την αναβάθμιση που απαιτείται να γίνει στα ΤΕΕ και ΣΕΚ, το σχεδιασμό που έχει γίνει για το σύνολο των έργων που θα ενταχθούν στο ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ. Η ενημέρωση αυτή θα γίνει με όλους τους δυνατούς διαθέσιμους τρόπους, όπως: ΜΜΕ, εφημερίδες περιοδικά, διαφημιστικά έντυπα, διαλέξεις, ημερίδες, συνέδρια, σελίδες διαδικτύου κ.τ.λ.

Θα συγχρηματοδοτηθεί η δημοσιότητα, προβολή και ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου για το ρόλο της ΤΕΕ μέσω διαφημίσεων στα ΜΜΕ, ενημερωτικών συναντήσεων και εκδηλώσεων καθώς και η έκδοση και διανομή ειδικών ενημερωτικών φυλλαδίων και εντύπων.

Κατηγορία Πράξεων ιβ : Ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων επίδειξης και βράβευσης εκπαιδευτικών έργων.

Θα υλοποιηθούν πιλοτικά προγράμματα «επίδειξης» εργασιών, που θα πραγματοποιούνται ατομικά ή συλλογικά, στα πλαίσια της εργαστηριακής άσκησης, της διδασκαλίας μαθημάτων, των εικονικών επιχειρήσεων κ.τ.λ. Στα προγράμματα αυτά, θα προβλέπεται, με το πέρας των ετήσιων σπουδών, ή κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, η οργάνωση κύκλου εκθέσεων και προβολής έργων και δραστηριοτήτων, σε περιφερειακή και πανελλήνια κλίμακα.

Επίσης, θα αναπτυχθεί και θα εφαρμοσθεί ο θεσμός του εκπαιδευτικού βραβείου σε μαθητές και εκπαιδευτικούς, των οποίων οι εργασίες ή άλλες δραστηριότητες διακρίθηκαν, όπως επίσης και σε ένα ΤΕΕ ανά περιφέρεια ή ανά νομό. Τα βραβεία θα απονέμονται με βάση κριτήρια αξιολόγησης, που θα αναπτυχθούν για το σκοπό αυτό.

Κατηγορία Πράξεων ιγ : Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών των ΤΕΕ και ΣΕΚ για να ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα της σχεδιαζόμενης αναβάθμισης του θεσμού

Η σχεδιαζόμενη αναβάθμιση των ΤΕΕ και ΣΕΚ, για να έχει καλύτερες προοπτικές επιτυχίας, θα πρέπει να στηριχθεί από ενημερωμένους, σχετικά με το χαρακτήρα και τις λεπτομέρειες της σχεδιαζόμενης αναβάθμισης, εκπαιδευτικούς, προκειμένου και αυτοί να συμβάλλουν με τη σειρά τους στην επιτυχία των επιδιωκόμενων στόχων. Στα πλαίσια αυτά θα διοργανωθούν ενημερωτικά σεμινάρια των εκπαιδευτικών, τα οποία θα πραγματοποιηθούν σε επίπεδο νομού.

Κατηγορία Πράξεων ιδ : Αναμόρφωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των βιβλίων της ΤΕΕ και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Στα πλαίσια της αναμόρφωσης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των βιβλίων της ΤΕΕ, θα συνταχθούν νέα σύγχρονα προγράμματα σπουδών για τις ειδικότητες εκείνες για τις οποίες δεν συντάχθηκαν στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ Ι. Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί η συγγραφή και έκδοση

βιβλίων για τις ειδικότητες για τις οποίες δεν εκδόθηκαν βιβλία στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι, διότι τα παλαιά δεν περιέχουν τις νεότερες εξελίξεις της τεχνολογίας και τις σύγχρονες γνώσεις και ως εκ τούτου κρίνονται ως ακατάλληλα.

Ταυτόχρονα, θα αξιολογηθούν τα νέα προγράμματα σπουδών και τα νέα βιβλία. Η αξιολόγηση θα γίνει σε πραγματικές συνθήκες διδασκαλίας, με κριτήριο τα παιδαγωγικά αποτελέσματα και την αποδοχή από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές. Ιδιαίτερα θα εξεταστεί κατά πόσο τα προγράμματα σπουδών και τα βιβλία αναπτύσσουν τις δεξιότητες κλειδιά (KEY SKILLS).

Η κατηγορία Πράξεων συμπεριλαμβάνει και τη δημιουργία του ευέλικτου και προσαρμόσιμου «βιβλίου-ντοσιέ» σε μαθήματα ειδικότητας του Β' κύκλου σπουδών των ΤΕΕ. Οι συχνές αλλαγές, που απαιτείται να γίνονται στα αναλυτικά προγράμματα, ώστε αυτά να παρακολουθούν τις αλλαγές στις τεχνολογικές εξελίξεις, έχουν ως αποτέλεσμα τη συνεχή προσαρμογή και των βιβλίων, η επανέκδοση των οποίων έχει μεγάλο κόστος και είναι χρονοβόρα. Η αντιμετώπιση του προβλήματος μπορεί να γίνει με τη χρήση του δυναμικού εγχειριδίου «βιβλίο ντοσιέ», η ύλη του οποίου εύκολα συμπληρώνεται ή αντικαθίσταται από κινητά φύλλα, με αποτέλεσμα να επικαιροποιείται σε σύντομο χρόνο και με μικρό κόστος. Το «βιβλίο ντοσιέ» δίνει και τη δυνατότητα να εντάσσονται σ' αυτό νέοι κανονισμοί, αποφάσεις, νόμοι, έγκυρα άρθρα και άλλα κείμενα που αφορούν την ειδικότητα. Στα πλαίσια αυτά, αρχικά θα εκπονηθεί μελέτη με την οποία θα καθορισθούν οι παιδαγωγικές και τεχνικές προδιαγραφές της δημιουργίας των «βιβλίων-ντοσιέ», διότι δεν υπάρχει προηγούμενη εμπειρία τέτοιας δραστηριότητας.

Τέλος, στα πλαίσια της κατηγορίας αυτής, προβλέπεται η αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών του ΟΕΕΚ προκειμένου να επιτευχθεί η σύνδεση της τεχνικής εκπαίδευσης με την αρχική επαγγελματική κατάρτιση, Πράξη που είχε ξεκινήσει από το ΕΠΕΑΕΚ Ι. Στα πλαίσια αυτά θα παραχθούν τεχνικά εγχειρίδια και λοιπό εκπαιδευτικό υλικό, τα οποία αφού αξιολογηθούν θα εφαρμοστούν στο σύνολο των δημοσίων ΙΕΚ.

Κατηγορία Πράξεων ιστ : Δημιουργία ιστοσελίδας και ένταξη εκπαιδευτικού υλικού για τα ΤΕΕ στο διαδίκτυο - Ανάπτυξη λογισμικού για την αναζήτηση εκπαιδευτικού υλικού από το διαδίκτυο

Στα πλαίσια της κατηγορίας Πράξεων θα πραγματοποιηθούν τα ακόλουθα:

- Δημιουργία ιστοσελίδας στο διαδίκτυο. Η ιστοσελίδα θα έχει ως στόχο τη συλλογή ή δημιουργία και φυσικά την ένταξη εκπαιδευτικού υλικού στο διαδίκτυο. Το υλικό αυτό μπορεί να είναι συμπληρωματικό, επεξηγηματικό, ενημερωτικό για εκπαιδευτικό λογισμικό, που θα δημιουργηθεί για τα μαθήματα των ειδικοτήτων των ΤΕΕ. Επίσης, μπορεί να είναι προϊόν δημόσιων και ιδιωτικών φορέων ή εκπαιδευτικών. Η ταξινόμηση στην ιστοσελίδα θα γίνει κατά επίπεδα, έτσι ώστε η αναζήτησή του να γίνεται όχι μόνο με θέμα (ειδικότητα), αλλά και την τάξη ή το μάθημα κλπ.
- Δημιουργία μηχανής αναζήτησης εκπαιδευτικού υλικού από το διαδίκτυο. Θα αφορά την ανάπτυξη κατάλληλου λογισμικού, για την εύκολη, γρήγορη και αποτελεσματική αναζήτηση εκπαιδευτικού υλικού, ή και άλλου εκπαιδευτικού υλικού από την ιστοσελίδα, το οποίο έχει ενταχθεί στο διαδίκτυο, για τα προγράμματα των ΤΕΕ. Η αναζήτηση θα γίνεται με διάφορα «κλειδιά» όπως το θέμα, ή και η τάξη για την οποία προορίζεται, ή ότι άλλο θεωρείται απαραίτητο. Το λογισμικό θα σχεδιασθεί έτσι ώστε να επιτρέπει τη σύνδεση με άλλες πηγές αναζήτησης. Ιδιαίτερα θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ταχύτητα αναζήτησης και ο αριθμός των χρηστών που μπορούν να εξυπηρετηθούν ταυτόχρονα.

Κατηγορία Πράξεων ιζ : Ανάπτυξη ειδικού εκπαιδευτικού λογισμικού και υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου στα ΤΕΕ

Οι στόχοι της ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού είναι:

1. Η χρήση του λογισμικού για την υποστήριξη της διδασκαλίας και γενικότερα του εκπαιδευτικού έργου της ΤΕΕ. Το λογισμικό θα είναι κατάλληλα σχεδιασμένο και επιλεγμένο με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της ΤΕΕ.

2. Ειμμέσως, η δημιουργία μηχανισμών παραγωγής, υποστήριξης, προώθησης και ανανέωσης εκπαιδευτικού λογισμικού στην ελληνική αγορά, για τη συνεχή τροφοδότηση των αναγκών της ΤΕΕ και την ενσωμάτωση των νέων δεδομένων που θα προκύπτουν.

Το εκπαιδευτικό λογισμικό, που θα παραχθεί για τα ΤΕΕ, θα πρέπει να έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Να πραγματεύεται ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων των ΤΕΕ.
- Να είναι εναρμονισμένο με τα προγράμματα σπουδών και τις ιδιαιτερότητες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.
- Να είναι προσαρμοσμένο στις γνώσεις και το επίπεδο επικοινωνίας των μαθητών και να λαμβάνει υπόψη σοβαρά την ηλικία τους και τις γνώσεις τους.
- Να απευθύνεται σε όλα τα επίπεδα χρηστών και να ενσωματώνει ποικίλες σχολικές πρακτικές.
- Να περιέχει πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό (με τη μορφή πολυμέσων).
- Να είναι φιλικό στη χρήση του.
- Να εκμεταλλεύεται, όπου είναι σκόπιμο και εφικτό, νέες υπολογιστικές και δικτυακές τεχνολογίες, όπως τα πολυμέσα και το Internet.

Στα πλαίσια της κατηγορίας Πράξεων, αρχικά θα αξιολογηθεί, προσαρμοστεί και ενταχθεί στα ΤΕΕ εκπαιδευτικό λογισμικό που είχε αναπτυχθεί από πιλοτικά έργα του ΕΠΕΑΕΚ Ι. Η αξιολόγηση του υλικού θα πραγματοποιηθεί με αυστηρά καθορισμένα κριτήρια έτσι ώστε να διαπιστωθεί η καταλληλότητα και αποτελεσματικότητά του. Επειδή το εκπαιδευτικό υλικό είχε δημιουργηθεί για άλλους τύπους σχολείων, απαιτείται η κατάλληλη προσαρμογή του στις σημερινές απαιτήσεις των ΤΕΕ, με βάση την παιδαγωγική προσέγγιση και τους στόχους που έχουν τεθεί στο πρόγραμμα σπουδών τους.

Η υλοποίηση της Πράξης θα γίνει σε δύο φάσεις. Η πρώτη θα αφορά λογισμικά για την Α' τάξη και η δεύτερη τα αντίστοιχα για την Β' και Γ' τάξη. Το λογισμικό, που θα προσαρμοστεί θα καλύψει μικρό μέρος των αναγκών των μαθημάτων ΤΕΕ και θα αποτελέσει τη βάση για την εκπόνηση μελετών

σχεδιασμού και παιδαγωγικής αξιοποίησης εκπαιδευτικού λογισμικού για ευρύτερες εφαρμογές και για περισσότερα μαθήματα.

Στη συνέχεια, θα αναπτυχθεί εκ νέου εκπαιδευτικό λογισμικό μόνον για τα θεωρητικά μαθήματα ειδικότητας των ΤΕΕ (τα μαθήματα γενικής παιδείας θεωρούμε ότι θα καλυφθούν με το προηγούμενο έργο) σύμφωνα με τις ίδιες αρχές που τέθηκαν από τις μελέτες και αξιολογήσεις για την προσαρμογή του προϋπάρχοντος λογισμικού, ή που προέκυψαν μετά την εφαρμογή του.

Η Πράξη θα αρχίσει να υλοποιείται 8 μήνες μετά την πλήρη ανάπτυξη της προηγούμενης Πράξης, ώστε να εφαρμοστεί επί 8μηνο στην τάξη και να εξαχθούν τα αναγκαία συμπεράσματα.

Κατηγορία Πράξεων ιη: Δημιουργία ενιαίου Σχεδίου για την συντονισμένη εισαγωγή και εφαρμογή των δικτυακών και υπολογιστών τεχνολογιών στα Τ.Ε.Ε

Στόχος της πράξης αυτής είναι η δημιουργία ενιαίου σχεδίου για τη συντονισμένη εφαρμογή στην εκαπιδευτική πραγματικότητα του συνόλου των δράσεων, που έχουν σχέση με την εισαγωγή των Δικτυακών και Υπολογιστικών Τεχνολογιών στα ΤΕΕ, ώστε:

- να συνδέονται και να αξιοποιούνται οι δράσεις αυτές στην εκπαιδευτική πραγματικότητα,
- να υπάρχει ενιαία και σωστή εφαρμογή των νέων διδακτικών μεθοδολογιών που εισάγονται στα σχολεία με την χρήση των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών.

Ενέργεια 2.3.3 : Λοιποί φορείς αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Οι Σχολές αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης των φορέων που εποπτεύονται από άλλα Υπουργεία είναι θεσμοθετημένοι φορείς οι οποίοι προσφέρουν εκπαιδευτικά προγράμματα που καλύπτουν ποικίλες ανάγκες για εξειδικευμένα στελέχη στους τομείς της ναυτιλίας, του τουρισμού, της υγείας, της γεωργίας, της μεταποίησης και των υπηρεσιών. Η

ποιότητα και η ανταγωνιστικότητα της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης για στελέχη στους τομείς αυτούς χρειάζεται συνεχή αναβάθμιση. Οι παρεμβάσεις για τους φορείς αυτούς θα είναι ανάλογες με εκείνες προς τα δημόσια ΙΕΚ και τα ΤΕΕ, οι οποίες θα τους επιτρέψουν τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών, τη βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρουν στους σπουδαστές, την ανάπτυξη καινοτομικών δράσεων, που θα προετοιμάζουν τους σπουδαστές για την μετάβαση από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας.

Στα πλαίσια της Ενέργειας θα εκτελεστούν οι ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Υποστήριξη εκπαιδευτικών δομών Σχολών της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η παρούσα κατηγορία Πράξεων αναφέρεται στη στήριξη, στην βελτίωση και στην αναβάθμιση της λειτουργίας των υφισταμένων δομών των εκπαιδευτικών μονάδων της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, και στην συμπλήρωση και ενίσχυση των κύριων δραστηριοτήτων της εκπαίδευσης για το χρονικό διάστημα από 1/1/2000 έως και 30/6/2003. Στο διάστημα αυτό θα συγχρηματοδοτηθεί μέρος του εκπαιδευτικού κόστους (αμοιβές ωρομισθίων ή συμβασιούχων ορισμένου χρόνου εκπαιδευτικών, προμήθεια και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, δαπάνες πρακτικής άσκησης εκπαιδευομένων) με συνεχώς μειούμενο ποσοστό κάλυψης.

Τονίζεται ότι η δαπάνες πρακτικής άσκησης θα καλύπτονται από την παρούσα κατηγορία Πράξεων μέχρι τις 30/6/2001 και μετά θα καλύπτονται από την κατηγορία Πράξεων η.

Κατηγορία Πράξεων β : Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων καινοτόμων ειδικοτήτων ή μαθημάτων

Η κατηγορία αυτή αφορά την υλοποίηση προγραμμάτων συγκεκριμένων ειδικοτήτων αρχικής επαγγελματικής και κατάρτισης με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας (όσο αφορά είτε το θέμα ειδικότητας είτε τον τρόπο διδασκαλίας), την κάλυψη των αυξημένων αναγκών της αγοράς εργασίας σε

εκείνες τις ειδικότητες που παρουσιάζεται ζήτηση, όπως οι νέες τεχνολογίες πληροφορικής, καθώς και τη διευκόλυνση της πρόσβασης νέων που κατοικούν σε δυσπρόσιτες ή ακριτικές περιοχές της χώρας στις δομές της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Σε περιπτώσεις φορέων αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που προσφέρουν 1 ή 2 ειδικότητες μόνο, η κατηγορία αυτή θα αφορά την υλοποίηση συγκεκριμένων μαθημάτων που θα τεκμηριώνονται ως καινοτόμα, εξειδικευμένα, με ιδιαίτερα αυξημένη ζήτηση από την αγορά εργασίας ή /και που καλύπτουν ανάγκες κατάρτισης σε δυσπρόσιτες ή ακριτικές περιοχές της χώρας.

Πρέπει να τονιστεί η συγχρηματοδότηση μίας καινοτόμου ειδικότητας ή μαθήματος δεν μπορεί να διαρκέσει άνω των 2 ετών και δεν μπορεί να επαναληφθεί για την ίδια ειδικότητα ή μάθημα.

Κατηγορία Πράξεων γ : Επιμόρφωση Εκπαιδευτών

Οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν στα προγράμματα αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μόνιμοι και ωρομίσθιοι, πέρα από τα καθαρά διδακτικά καθήκοντα που έχουν, συμμετέχουν επίσης και στον έλεγχο και την παρακολούθηση της πρακτικής άσκησης και των εργασιών, αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις σε εξειδικευμένα καθήκοντα (π.χ. στην εξεύρεση θέσεων πρακτικής άσκησης των εκπαιδευομένων). Ο ρόλος τους επομένως είναι πολλαπλός και οι απαιτήσεις για την σωστή λειτουργία όλου του συστήματος είναι ιδιαίτερα αυξημένες.

Η κατηγορία Πράξεων αποβλέπει στην ενίσχυση των γνώσεων των εκπαιδευτικών και την αναβάθμισή τους στα πλαίσια των γνωστικών αντικειμένων που διδάσκουν καθώς και στην άμεση σύνδεση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών με τις εξελίξεις στην παραγωγική διαδικασία, τον τεχνολογικό μετασχηματισμό, την είσοδο των νέων τεχνολογιών σε όλους τους τομείς και κλάδους της παραγωγής, τις αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας.

Θα αναπτυχθούν Πράξεις συγκεκριμένων προγραμμάτων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και ειδικότερα σε εξειδικευμένες ειδικότητες, για την παροχή υψηλού επιπέδου γνώσεων στους μαθητές -σπουδαστές.

Επιδιώκεται η καθιέρωση ενός συστήματος συνεχούς επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ώστε να αναπτύσσεται αποτελεσματικά το ανθρώπινο δυναμικό που διδάσκει και να αποκτήσει εκείνα τα γνωστικά εργαλεία που να του επιτρέπουν να συμμετέχει στο σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων συμβατών με τις εκάστοτε ανάγκες της αγοράς εργασίας και τις σύγχρονες αντιλήψεις διδασκαλίας, ώστε να ικανοποιούνται οι συνθήκες στήριξης των ανθρώπινων πόρων που πρέπει συνεχώς να αποδίδουν υψηλή ποιότητα υπηρεσιών στους εκπαιδευόμενους.

Κατηγορία Πράξεων δ : Αναμόρφωση Εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Η αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών ως διαμόρφωση θεσμικών εργαλείων διασύνδεσης της εκπαίδευσης με την παραγωγή είναι αναγκαία ώστε με το αναβαθμισμένο επίπεδο παροχής γνώσεων και δεξιοτήτων στους μαθητές – σπουδαστές να ικανοποιεί τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και τις νέες παραγωγικές συνθήκες. Έτσι, θα επιτευχθεί η σωστή κατάρτιση των νέων με συνέπεια την ομαλή και γρήγορη ένταξή τους στην αγορά εργασίας και τη μείωση της ανεργίας, τη δυνατότητα άμεσης προσαρμογής στις εξελίξεις της αγοράς εργασίας, τη βελτίωση της ποιότητας της παραγωγής, την αύξηση της παραγωγικότητας και την ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής οικονομίας.

Η κατηγορία Πράξεων αποβλέπει στην προσαρμογή των προγραμμάτων της αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ή/και στη διαμόρφωση νέων προγραμμάτων, σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, τις εξελίξεις στον τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής έτσι ώστε οι νέοι να αποκτούν τα αναγκαία εκείνα προσόντα και δεξιότητες ώστε να μπορούν να ενταχθούν επιτυχώς στην οικονομική ζωή, απαραίτητη άλλωστε προϋπόθεση και για την ομαλή τους κοινωνική ένταξη.

Στα πλαίσια αυτά, θα επιλεγούν εκείνες οι ειδικότητες των οποίων το πρόγραμμα σπουδών χρειάζεται αναμόρφωση, θα συνταχθούν κατάλληλα προγράμματα σπουδών κατάρτισης, θα επικαιροποιηθούν υφιστάμενα προγράμματα, λαμβάνοντας υπόψη τη σύνδεση της εκπαίδευσης και των πολιτικών αρχικής κατάρτισης με τις πολιτικές απασχόλησης και την παρακολούθηση της αγοράς εργασίας.

Κατηγορία Πράξεων ε : Λειτουργία και ανάπτυξη Βιβλιοθηκών

Η αναβάθμιση της παρεχόμενης αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης απαιτεί την διάθεση στους εκπαιδευόμενους και στους εκπαιδευτές των σχολών της απαραίτητης βιβλιογραφίας ανά διδασκόμενη θεματική ενότητα και την πρόσβασή τους σε ό,τι υλικό κυκλοφορεί και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο μάθησης και προβληματισμού, το οποίο θα βρίσκεται στη διάθεση τους στις βιβλιοθήκες των εκπαιδευτικών μονάδων. Με την αξιοποίηση εκσυγχρονισμένων βιβλιοθηκών, όπου θα παρέχεται κάθε μορφή εντύπου ή ηλεκτρονικού υλικού, επιτυγχάνεται η στήριξη των εκπαιδευομένων και των εκπαιδευτικών, η προώθηση νέων μεθόδων μάθησης και πληροφόρησης, η παροχή εργαλείων γνώσης στους εκπαιδευτικούς και η σύνδεση του συστήματος κατάρτισης με την κοινωνία της πληροφορίας.

Οι συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις θα αφορούν τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και κατάρτισης με την δημιουργία σύγχρονων Βιβλιοθηκών ή την αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των ήδη υπαρχόντων, τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στην πληροφορία από όλους τους ενδιαφερόμενους με τις πλέον σύγχρονες τεχνικές, την ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων για την αναζήτηση της πληροφορίας, της γνώσης και της μόρφωσης, με απώτερο στόχο την άνοδο του μαθησιακού επιπέδου των αποφοίτων των σχολών.

Οι βιβλιοθήκες θα εμπλουτιστούν με τα κατάλληλα βιβλία και περιοδικά, ώστε να είναι δυνατή η πληροφόρηση από πολλαπλές πηγές ανά γνωστικό αντικείμενο και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες μελετών ειδικών θεμάτων και μελετών υψηλών προδιαγραφών.

Η λειτουργία των βιβλιοθηκών πρέπει να υποστηρίζεται από σύγχρονο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και λογισμικό, όπως επίσης και από την δικτύωση των βιβλιοθηκών μεταξύ τους.

Η δικτύωση των βιβλιοθηκών θα ελαχιστοποιήσει τις συνέπειες της γεωγραφικής διασποράς των σχολών ενώ ταυτόχρονα θα αυξηθεί σημαντικά η ταχύτητα και η ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών, όπως η διακίνηση κειμένων μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Η σύνδεση των βιβλιοθηκών με το διαδίκτυο θα γίνει με αμφίδρομη σχέση ανάκτησης και παροχής πληροφοριών δημιουργώντας έτσι την δυνατότητα πρόσβασης σε μια τεράστια πηγή πληροφοριών.

Κατηγορία Πράξεων στ : Ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των σχολών της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Στόχος της κατηγορίας είναι η δημιουργία ενός συστήματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η αξιολόγηση των συντελεστών του εκπαιδευτικού έργου αποτελεί προϋπόθεση για την ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης και η έλλειψη συστηματικής και ουσιαστικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού συστήματος δεν έχει αναδείξει τις εγγενείς αδυναμίες του συστήματος που πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα.

Το σύστημα αξιολόγησης θα πρέπει να επεκταθεί και στην παρακολούθηση της επαγγελματικής ένταξης των αποφοίτων της αρχικής κατάρτισης με στόχο την συνολική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου μέσα από τα αποτελέσματα που έχει στην διευκόλυνση των επαγγελματικών και εκπαιδευτικών διαδρομών των αποφοίτων και στην επιτυχή οικονομική και κοινωνική ένταξη των νέων.

Οι συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις θα αφορούν κυρίως μελέτες αξιολόγησης των δομών της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και του εκπαιδευτικού έργου που παρέχουν καθώς και τη δημιουργία συστημάτων και εργαλείων συνεχούς αξιολόγησης που να εξασφαλίζουν την παροχή υψηλών προδιαγραφών εκπαιδευτικού έργου απολύτως συμβατού με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας όπως αυτές διαμορφώνονται υπό το πρίσμα των εκάστοτε εξελίξεων.

Κατηγορία Πράξεων ζ : Πιστοποίηση με αναγνωρισμένα πρότυπα ποιότητας για τις σχολές

Η κατηγορία αυτή αποβλέπει στην εναρμόνιση των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με διεθνή πρότυπα ποιότητας

παροχής εκπαίδευσης διαμορφώνοντας ένα νέο περιβάλλον στη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, το οποίο χαρακτηρίζεται από αναβάθμιση των προτύπων ποιότητας αλλά και αποδοχή κοινών προτύπων σε παγκόσμιο επίπεδο. Επίσης, θα αφορούν καθορισμό μηχανισμού εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου της ποιότητας της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε σχέση με το ισχύον πλαίσιο επαγγελματικών δικαιωμάτων και ισοτιμιών.

Κατηγορία Πράξεων η : Πρακτική Άσκηση.

Θα ενισχυθούν προγράμματα πρακτικής άσκησης των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έτσι ώστε να δημιουργηθούν επιτυχείς διασυνδέσεις της εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας αλλά και να συμπληρωθούν οι θεωρητικές γνώσεις και τα εργαστηριακά μαθήματα με την εκπαίδευση στους ίδιους τους δυνητικούς χώρους εργασίας. Επιδιώκεται η προσαρμογή των γνώσεων στις πραγματικές ανάγκες της παραγωγικής διαδικασίας καθώς και η ενίσχυση των ικανοτήτων των μαθητών για ευκολότερη κοινωνικοποίηση στους χώρους της εργασίας, αναπτύσσοντας δεξιότητες αναγκαίες για την επαγγελματική τους ένταξη. Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι επιθυμητή και η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, η οποία μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση των διαθέσιμων θέσεων πρακτικής άσκησης καθώς και να διευκολύνει την εξεύρεση θέσεων εργασίας.

Κατηγορία Πράξεων θ : Επαγγελματικός προσανατολισμός.

Η παρούσα κατηγορία Πράξεων στοχεύει στην υποστήριξη και ανάπτυξη δομών συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού καθώς και στην υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού στα πλαίσια της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Σκοπός είναι να παρασχεθεί ουσιαστική βοήθεια στους υποψήφιους σπουδαστές για την επιλογή επαγγέλματος, να αποκτήσει ουσιαστικό νόημα ο επαγγελματικός προσανατολισμός των νέων με προγράμματα ενημέρωσης και συμβουλευτικής, με παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των νέων, κλπ.

Κατηγορία Πράξεων 1 : α) Ενισχυτικά προγράμματα επαγγελματικών προσόντων
β) Ειδικά προγράμματα συμπληρωματικής εκπαίδευσης

Λαμβάνοντας υπόψη ότι συχνά στην αρχική ένταξη και την ανάπτυξη της επαγγελματικής ζωής ο επαγγελματίας αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα και πρέπει να έχει επαγγελματικές γνώσεις επιπλέον αυτών που διδάχθηκε στο θεσμοθετημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στις σχολές αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορεί να εφαρμοσθεί ειδικό ενισχυτικό πρόγραμμα επαγγελματικών προσόντων. Ως ενισχυτικά προγράμματα νοούνται εκείνα τα προγράμματα που προσφέρουν επιπλέον ώρες διδασκαλίας στους σπουδαστές πάνω στα ήδη υπάρχοντα μαθήματα, με στόχο την κάλυψη κενών γνώσεων που δεν αρκούν οι κανονικές ώρες διδασκαλίας για να τα καλύψουν.

Επιπλέον μπορεί να λειτουργήσουν τμήματα συμπληρωματικής εκπαίδευσης στις σχολές αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα οποία να αναφέρονται είτε στους νεοεισαχθέντες, σε περιπτώσεις όπου κρίνεται ότι οι σπουδαστές έχουν ανάγκη συμπληρωματικών γνώσεων για να παρακολουθήσουν επιτυχώς τα παρεχόμενα προγράμματα, είτε στους ήδη εκπαιδευόμενους, στις περιπτώσεις όπου παρατηρείται ότι χρειάζεται περαιτέρω συμπλήρωση των προσόντων τους. Ως συμπληρωματική εκπαίδευση νοούνται οι επιπλέον ώρες διδασκαλίας που αφορούν μαθήματα που δεν περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών με στόχο την προσφορά συμπληρωματικών, παράλληλων προς την κύρια κατεύθυνση της ειδικότητας, γνώσεων.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ**Α. ΙΕΚ (ΟΕΕΚ)**

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων από τα δημόσια ΙΕΚ	45.337	100.000	130.000
Συνολικός αριθμός καινοτόμων ή εξειδικευμένων ειδικοτήτων δημοσίων ΙΕΚ	0	30	50
Συνολικός αριθμός πιστοποιημένων αποφοιτησάντων δημοσίων και ιδιωτικών ΙΕΚ	38.881	60.000	90.000
Αριθμός βιβλιοθηκών δημοσίων ΙΕΚ	13	60	65
Β. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ			
Ποσοστό διαρροής καταρτιζομένων δημοσίων ΙΕΚ	25%	22%	20%

Β. ΤΕΕ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Αριθμός ΤΕΕ που θα αναβαθμιστούν	0	60	447
Αριθμός εκπαιδευτικών επισκέψεων σε επιχειρήσεις και επαγγελματικούς φορείς	0	600	7.200
Αριθμός πρακτικά ασκούμενων μαθητών	0	1.800	21.600
Αριθμός εικονικών επιχειρήσεων που θα δημιουργηθούν στα ΤΕΕ	0	120	880
Αριθμός ΓΡΑΣΕΠ	0	60	310
Αριθμός εκπαιδευτικών που επιμορφώνονται στα ενδοεργαστηριακά και ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα	0	600	5.500
Εξοπλισμός και αναβάθμιση βιβλιοθηκών στα ΤΕΕ	34	60	447
Αριθμός νέων προγραμμάτων σπουδών που θα συνταχθούν	757	1.135	1.135
Αριθμός νέων βιβλίων που θα εκδοθούν	391	614	614
Αριθμός βιβλίων-ντισιέ που θα δημιουργηθούν	0	20	85
Αριθμός εκθέσεων ή εκδηλώσεων για την προβολή εκπαιδευτικών εργασιών και δραστηριοτήτων ΤΕΕ	0	50	450
Αριθμός μαθητών που θα συμμετάσχουν στα προγράμματα επαγγελματικής ενημέρωσης και επιχειρηματικής ενθάρρυνσης, τα οποία θα πραγματοποιηθούν σε θερινά σχολεία ή κέντρα επιχειρηματικότητας	0	2.500	11.000

Γ. ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων από τις σχολές αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	63.886	90.000	120.000
Αριθμός καινοτόμων /εξειδικευμένων ειδικοτήτων ή μαθημάτων	0	27	45
Αριθμός πρακτικά ασκούμενων σπουδαστών	16.467	50.000	85.000
Αριθμός αξιολογηθέντων προγραμμάτων σπουδών	51	80*	140*
Αριθμός επιμορφούμενων εκπαιδευτών	234	1.564	3.984
Αριθμός προγραμμάτων σπουδών που αναμορφώνονται	39	73	127
Αριθμός ΓΡΑΣΕΠ	0	18	36

* Ενώ στην τιμή βάσης υπάρχουν ποσοτικά στοιχεία που αφορούν και τον ΟΑΕΔ, στην τιμή στόχου 2003 και 2006 ο ΟΑΕΔ αδυνατεί να δώσει στοιχεία αφού αυτά θα προκύψουν με την ολοκλήρωση σχετικής μελέτης

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ: 2.3																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ														<i>(σε ευρώ)</i>			
Έτος	ΠΠ	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή		Εθνική Συμμετοχή											
			Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΤΙΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.	Τοπική	Άλλη					
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		128.434.639	128.434.639	96.325.979		96.325.979			32.108.660	32.108.660							
2002		118.468.745	118.468.745	88.851.559		88.851.559			29.617.186	29.617.186							
2003		91.715.436	91.715.436	68.786.577		68.786.577			22.928.859	22.928.859							
2004		68.423.886	68.423.886	51.317.915		51.317.915			17.105.972	17.105.972							
2005		75.692.752	75.692.752	56.769.564		56.769.564			18.923.188	18.923.188							
2006		82.729.832	82.729.832	62.047.374		62.047.374			20.682.458	20.682.458							
ΣΥΝΟΛΟ		565.465.290	565.465.290	424.098.968		424.098.968			141.366.323	141.366.323							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη

συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Ειδικότερα:

Ο ΟΕΕΚ και οι άλλοι φορείς αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης (Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Σχολές Τουριστικών Επαγγελμάτων, Σχολές Νοσηλευτών, ΟΑΕΔ, Σχολές Υπουργείου Γεωργίας) θα κληθούν να υποβάλλουν προτάσεις μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στα πλαίσια των προβλεπόμενων κατηγοριών πράξεων.

Ειδικότερα για τα έργα που αφορούν την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση θα εκπονηθεί Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης το οποίο θα προδιαγράψει τις βέλτιστες διαδικασίες εφαρμογής των πράξεων.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Ενδεικτικοί τελικοί δικαιούχοι είναι ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, Δημόσιες Υπηρεσίες, Οργανισμοί Εποπτευόμενοι από το ΥΠΕΠΘ, Σχολικές Μονάδες των ΤΕΕ, τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ο ΟΕΕΚ και οι δημόσιοι φορείς που παρέχουν αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, όπως ο ΟΑΕΔ, το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ), οι Σχολές Τουριστικών Επαγγελμάτων (ΣΤΕ), το Υπουργείο Γεωργίας και το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέρους.

Z. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Z1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπομένων πράξεων με τις επιλέξιμες δράσεις του Κανονισμού 1260/1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/99, καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον, στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν την ισότητα των δύο φύλων.
- Συνέπεια με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές Στρατηγικές για την Απασχόληση την κοινωνική ενσωμάτωση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο.
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, σχετικά με την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στη χώρα μας.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Δείκτης εκροής / Επιθυμητό Στόχο των ΤΕΕ και ΣΕΚ που θα αναβαθμιστούν, Εκπαιδευτικών ΤΕΕ που θα επιμορφωθούν, μαθητών που θα πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση, Γραφείων επαγγελματικού προσανατολισμού που θα δημιουργηθούν)
- Άμεσα/έμμεσα ωφελούμενοι μαθητές Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, Εκπαιδευτικοί Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης.
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (Ανάλυση κόστους-οφέλους)-Διατηρησιμότητα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας, οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.

- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

ΠΡΩΘΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΜΕΤΡΟ 2.4

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

**Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Σύνδεση με την Αγορά
Εργασίας**

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
2	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης
2.4	ΜΕΤΡΟ	Επαγγελματικός προσανατολισμός και σύνδεση με την αγορά εργασίας
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθητές, φοιτητές/ σπουδαστές, καταρτιζόμενοι/ απόφοιτοι δημοσίων ΙΕΚ εκπαιδευτικοί, κοινωνικό σύνολο
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	117.672,4		7,7		4,7	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	117.672,4		7,7	7,7	4,7	4,7
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	88.254,3	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	29.418,1	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η διεθνοποίηση της οικονομίας, η αλματώδης εξέλιξη των νέων τεχνολογιών και οι θεαματικές επιπτώσεις τους στην απασχόληση και στις μεθόδους παραγωγής και διάθεσης των αγαθών, επηρεάζουν καθοριστικά τόσο την αγορά εργασίας όσο και την εξέλιξη των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση.

Η ενίσχυση των τάσεων αυτών, σε συνδυασμό και με τις μεταβολές των μεθόδων παραγωγής απαιτούν επιχειρηματική και παραγωγική ευελιξία και υψηλό βαθμό προσαρμοστικότητας τόσο των εργαζομένων όσο και των ίδιων των επιχειρήσεων στις συνεχείς αλλαγές.

Οι παραπάνω εξελίξεις καθιστούν ολοένα και πιο δύσκολο τον αρχικό επαγγελματικό προσανατολισμό των ατόμων και δημιουργούν συνθήκες, οι οποίες επιβάλλουν συνεχείς επαναπροσανατολισμούς κατά τη διάρκεια της ζωής των εργαζομένων.

Οι διαδικασίες πρόσληψης στο δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα αλλάζουν. Τα τυπικά προσόντα παραχωρούν συνεχώς τη θέση τους στα ουσιαστικά προσόντα, στην προηγούμενη εμπειρία, την ουσιαστική ικανότητα, την πραγματική γνώση και τις δεξιότητες του ατόμου.

Κοντά σε όλα αυτά αυξάνονται και οι εργασίες που μπορούν να γίνονται στο σπίτι. Η διάκριση ανάμεσα στο χρόνο εργασίας και στον ελεύθερο χρόνο, ανάμεσα στην επαγγελματική και οικογενειακή ζωή γίνεται όλο και πιο ασαφής. Όλα αυτά δημιουργούν νέα δεδομένα στον επαγγελματικό προσανατολισμό των ατόμων.

Η κατάσταση αυτή ενισχύεται και από τις εξελίξεις που πραγματοποιούνται στις βασικές δομές της ελληνικής οικονομίας. Ο ανταγωνισμός και οι νέες συνθήκες που θα επικρατήσουν στην αγορά εργασίας αναμένεται να οδηγήσουν στην αύξηση του ποσοστού των ατόμων που θα προσφέρουν προϊόντα (υπηρεσίες, υλικά, κλπ.) σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις ως εξωτερικοί συνεργάτες.

Δεν πρέπει τέλος να αγνοηθούν και οι εξελίξεις στον κοινωνικό και δημογραφικό τομέα, οι οποίες επηρεάζουν την αγορά εργασίας, την εκπαίδευση και το σχολικό και επαγγελματικό προσανατολισμό. Η άμβλυση των κοινωνικών διακρίσεων ως προς το ρόλο των δύο φύλων θα οδηγήσει στην αύξηση της συμμετοχής των

γυναικών στο εργατικό δυναμικό και κυρίως σε ορισμένους επαγγελματικούς κλάδους, στους οποίους η παρουσία τους ήταν μέχρι σήμερα μικρή.

Οι εξελίξεις και οι αναγκαιότητες που προαναφέρθηκαν απαιτούν, μεταξύ των άλλων, την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού συστήματος Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Π.) ικανού να προσφέρει σε μαθητές, γονείς και εργαζομένους:

- Έγκυρη και αξιόπιστη πληροφόρηση για τις σπουδές και τα επαγγέλματα, η οποία πρέπει να επαναλαμβάνεται - με κατάλληλες προσαρμογές- κατά τη διάρκεια της φοίτησης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Ενημέρωση για τις εξελίξεις στην οικονομία, την παραγωγή και την αγορά εργασίας
- Σωστή επαγγελματική διαπαιδαγώγηση έτσι ώστε οι νέοι, κυρίως, να απαλλαγούν από τα κοινωνικο-επαγγελματικά στερεότυπα, να συνειδητοποιήσουν τις αλλαγές στο χώρο της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας, να αποκτήσουν αυτογνωσία ως προς τις ιδιαιτερότητες, τις κλίσεις, τις αξίες και τα ενδιαφέροντα τους και να καταστούν ικανοί να παίρνουν οι ίδιοι υπεύθυνες αποφάσεις έχοντας πλήρη συνείδηση των συνεπειών τους.
- Συμβουλευτική υποστήριξη σε όλες τις κρίσιμες φάσεις λήψης αποφάσεων, όχι μόνο κατά τη διάρκεια της αρχικής τους εκπαιδευτικής πορείας, αλλά και μετά την είσοδο στην αγορά εργασίας.

Τα προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού, τα προγράμματα πρακτικής άσκησης και τα προγράμματα ανάπτυξης ατομικών δεξιοτήτων, στόχο έχουν την σύνδεση της εκπαίδευσης (δευτεροβάθμιας, τεχνικής, αρχικής επαγγελματικής και τριτοβάθμιας) με την αγορά εργασίας και την βελτίωση των πιθανοτήτων εύρεσης ικανοποιητικής απασχόλησης.

Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι έγιναν πολλές προσπάθειες για την σύνδεση της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων με την αγορά εργασίας, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την απόκτηση εμπειριών που διευκολύνουν την επαγγελματική επιλογή, ένταξη και πρόοδο.

Ειδικότερα :

B1. Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Όσον αφορά τη **Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό** στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση:

- καταρτίστηκαν 90 Υπεύθυνοι ΣΕΠ, 78 καθηγητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως τεκμηριωτές πληροφοριακού υλικού, και 870 καθηγητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό.
- Οργανώθηκαν, εξοπλίστηκαν και λειτουργούν 68 Κέντρα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ) και 200 Γραφεία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓραΣΕΠ) σε όλη τη χώρα
- Ιδρύθηκε και άρχισε να λειτουργεί το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ), το οποίο θεσμικά συνδέει την εκπαίδευση με την απασχόληση, αφού αποτελεί κοινό όργανο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Εργασίας.
- Εκπονήθηκε κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό για θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού, το οποίο θα εκδοθεί για ευρεία διανομή. Επίσης, δημιουργήθηκε ηλεκτρονική βάση δεδομένων για την εκπαιδευτική και επαγγελματική πληροφόρηση.
- Κατασκευάστηκαν μια σειρά από ψυχολογικά τεστ για τον ΣΕΠ.
- Μελετήθηκαν, σχεδιάστηκαν και αναπτύχθηκαν προγράμματα για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες και για Άτομα που κινδυνεύουν με Κοινωνικό Αποκλεισμό.
- Εκπονήθηκαν μελέτες που αφορούσαν τη διαμόρφωση των στάσεων και αντιλήψεων των εφήβων κατά τη μετάβασή τους στην ενήλικη ζωή, όσον αφορά στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τους επιλογές, τις επιδράσεις που ασκούν τα ΜΜΕ στην πληροφόρηση και στη διαμόρφωση των επαγγελματικών στάσεων, κλπ.
- Εκπονήθηκε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο μελέτη σκοπιμότητας, βασισμένη σε πανελλήνια έρευνα 5.000 μαθητών, για την ίδρυση Παρατηρητηρίου Παρακολούθησης Αποφοίτων στην αγορά εργασίας.

Οι παραπάνω δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ Ι για τη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό περιλαμβάνονται μεταξύ των σημαντικότερων προσπαθειών που έγιναν στη χώρα μας για την ανάπτυξη του θεσμού αυτού. Ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται η δημιουργία των ΚΕΣΥΠ και ΓΡΑΣΕΠ, τα οποία προσφέρουν αξιόλογες υπηρεσίες σε μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς, καθώς και στο ευρύτερο κοινό. Παρ' όλα αυτά, ο αριθμός των λειτουργούντων ΚΕΣΥΠ και, κυρίως, των ΓΡΑΣΕΠ δεν είναι επαρκής και δεν καλύπτει τις υπάρχουσες ανάγκες, γεγονός το οποίο επιβάλλει την επέκτασή τους. Ιδιαίτερη ανάγκη υπάρχει για την δημιουργία ΓΡΑΣΕΠ που θα καλύψουν τα ΤΕΕ και τα νυχτερινά σχολεία.

Η επιμόρφωση των υπευθύνων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού και εκπαιδευτικών στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, είχε πολλαπλές θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη του θεσμού και στην καλύτερη εφαρμογή του στα σχολεία. Κρίνεται απαραίτητο να συνεχιστεί και να επεκταθεί η επιμόρφωση για την κάλυψη μεγαλύτερου αριθμού εκπαιδευτικών.

Παράλληλα, απαιτείται η παραγωγή νέου συμπληρωματικού εκπαιδευτικού και πληροφοριακού υλικού, ιδιαίτερα στους τομείς των επαγγελματικών μονογραφιών, των νέων ευκαιριών που προσφέρονται στους νέους, των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και της άτυπης εκπαίδευσης. Ακόμη μεγαλύτερη είναι η ανάγκη παροχής συστηματικότερων πληροφοριών στους νέους, κυρίως, για τις εξελίξεις στην οικονομία και παραγωγή και ειδικότερα για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Όσον αφορά τα **προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων**, η έμφαση του ΕΠΕΑΕΚ Ι ήταν στα προγράμματα της Αγωγής Υγείας, Κινητικότητας Μαθητών – Εκπαιδευτικών και Αγωγή του Καταναλωτή, όπου:

- χρηματοδοτήθηκαν 2.190 προγράμματα ενίσχυσης σχολικών πρωτοβουλιών σε θέματα Αγωγής Υγείας,
- υποστηρίχθηκε το δίκτυο των Υπευθύνων Υγείας,

- αναπτύχθηκε εκπαιδευτικό υλικό κατάλληλο για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια
- επιμορφώθηκαν 3.740 εκπαιδευτικοί και 120 στελέχη της Αγωγής Υγείας.
- Χρηματοδοτήθηκαν 2.000 Προγράμματα Κινητικότητας Μαθητών – Εκπαιδευτικών και 1.200 Προγράμματα Αγωγής του Καταναλωτή.

Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II θα ενισχυθούν προγράμματα ανάπτυξης ατομικών και ομαδικών δεξιοτήτων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που θα στοχεύουν άμεσα στην διαμόρφωση θετικής αυτοεκτίμησης και έμμεσα στην βελτίωση της επίδοσης των εκπαιδευομένων μαθητών.

B2. Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και ΙΕΚ

Όσον αφορά την **Πρακτική Άσκηση**:

- χρηματοδοτήθηκαν 144 προγράμματα Πρακτικής Άσκησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στα οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 89.000 φοιτητές και σπουδαστές.
- προωθήθηκε η πρακτική άσκηση των σπουδαστών των δημοσίων ΙΕΚ

Το πρώτο διάστημα υλοποίησης της Πρακτικής Άσκησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η συμβολή των μελών ΔΕΠ στη διαμόρφωση της επαφής με τον παραγωγικό χώρο ήταν σημαντική (π.χ. παραγωγή υλικών και άυλων προϊόντων και υπηρεσιών), ιδιαίτερα όσον αφορά στα Τμήματα που για πρώτη φορά εντάσσονταν στο θεσμό αυτό. Στη συνέχεια, ο θεσμός οργανώθηκε, τυποποιήθηκαν σε μεγάλο μέρος οι λειτουργίες του και σταδιακά, με διαφορετικές μορφές, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και την εμπειρία κάθε Τμήματος, προχώρησε εμφανίζοντας σε όλες τις περιπτώσεις συνεχή αύξηση του ενδιαφέροντος τόσο των φοιτητών-σπουδαστών, όσο και των επιχειρήσεων που συμμετείχαν.

Οι φοιτητές ανταποκρίθηκαν θετικά και μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις η ζήτηση υπερέβη την προσφορά θέσεων. Ο παραγωγικός χώρος, αρχικά με διστακτικότητα σε ορισμένες περιπτώσεις, ανταποκρίθηκε θετικά στη συνέχεια έτσι ώστε να τεθούν οι βάσεις για την εδραίωση σταθερής και μόνιμης συνεργασίας μεταξύ ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και αγοράς εργασίας. Οι φοιτητές μπόρεσαν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους, να αντιληφθούν το

εργασιακό περιβάλλον και να αποκτήσουν εμπειρίες που συνέβαλαν θετικά στην ολοκλήρωση των σπουδών τους και στην ένταξή τους στο επάγγελμα.

Είναι σαφής λοιπόν η αναγκαιότητα ενίσχυσης και επέκτασης του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Όσον αφορά τα **Γραφεία Διασύνδεσης** :

Δημιουργήθηκαν 33 Γραφεία Διασύνδεσης τα οποία λειτουργούν πλέον σε όλα τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας και τείνουν να καταξιωθούν ως θεσμός στην εκπαιδευτική και την παραγωγική κοινότητα. Τα Γραφεία βρίσκονται σε διαρκή επικοινωνία τόσο με την ακαδημαϊκή κοινότητα, όσο και με φορείς της παραγωγής.

Για την επίτευξη των σκοπών τους πολλά από τα Γραφεία Διασύνδεσης έχουν αναπτύξει βάσεις δεδομένων και ιστοσελίδες στο διαδίκτυο με διάφορα εργαλεία αποθήκευσης, κωδικοποίησης και συστηματικής ανάλυσης των πληροφοριών που εμπεριέχουν, και έχουν οργανώσει έναν αρκετά σημαντικό αριθμό δραστηριοτήτων (ημερίδων, εργαστηρίων, σεμιναρίων, συνεδρίων) με πανεπιστημιακούς, στελέχη επιχειρήσεων και φοιτητές-σπουδαστές, για την αποδοτικότερη συνεργασία τους στα πλαίσια των εργασιών τους. Κοινός παρανομαστής όλων αυτών των δραστηριοτήτων είναι η ανάπτυξη πνεύματος κατανόησης και ανταλλαγής απόψεων με τον κόσμο της αγοράς, όπου εξελίχθηκαν πολύτιμες συνεργασίες με άλλους φορείς όπως επιμελητήρια, εργοδοτικούς φορείς, ΟΑΕΔ κλπ.

- Ιδρύθηκε και λειτουργεί ένα Κέντρο Σταδιοδρομίας του ΟΕΕΚ στη Λαμία.

Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II θα πρέπει να ολοκληρωθεί και διευρυνθεί η υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Γραφείων Διασύνδεσης που ξεκίνησαν από το ΕΠΕΑΕΚ I και να ενταχθούν νέες δράσεις, που θα αντιμετωπίζουν τις ανάγκες που προέκυψαν κατά το διάστημα της λειτουργίας των Γραφείων, τόσο ως αποτέλεσμα των εξελίξεων στους χώρους της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας, όσο και της ίδιας της εμπειρίας που αποκτήθηκε από τα Γραφεία κατά τις επαφές που πραγματοποίησαν με τους διάφορους συνεργάτες ή / και χρήστες των υπηρεσιών τους.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Ο κύριος στόχος του Μέτρου είναι η σύνδεση όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού των νέων, της εξάπλωσης του θεσμού της πρακτικής άσκησης στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και στην ανάπτυξη των ατομικών δεξιοτήτων των νέων.

Για την υλοποίηση των στόχων του παρόντος Μέτρου, θα αναληφθούν μια σειρά δράσεων που είναι αλληλένδετες.

Στα πλαίσια του Επαγγελματικού Προσανατολισμού θα προωθηθούν δράσεις που βελτιώνουν την πληροφόρηση των μαθητών, των σπουδαστών και των φοιτητών για τις εκπαιδευτικές δυνατότητες και για τον κόσμο της απασχόλησης. Μέσα από τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την συμβουλευτική, οι μαθητές, οι σπουδαστές και οι φοιτητές οδηγούνται στην αποσαφήνιση των στόχων τους, στην ενδυνάμωση της αυτοπεποίθησης και της αυτοεκτίμησής τους και προετοιμάζονται επαρκώς για την ζωή του εργαζόμενου και του πολίτη.

Παράλληλα, μέσα από προγράμματα πρακτικής άσκησης επιχειρείται η σύνδεση των προγραμμάτων της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τον κόσμο της εργασίας.

Επιπλέον, θα δοθεί η ευκαιρία και θα παρέχεται καθοδήγηση στους νέους για να αναπτύξουν δεξιότητες και να αποκτήσουν γνώσεις που απαιτούνται για την μελλοντική τους πρόοδο. Η σφαιρική αντίληψη για τις ευθύνες και τους ρόλους που καλούνται να παίξουν ως μελλοντικοί ενήλικες βοηθά την ωρίμανση των νέων και τους παρακινεί να αναπτύξουν ατομικές ή ομαδικές δεξιότητες,.

Το παρόν Μέτρο συνδέεται άμεσα και με τα Μέτρα, που αφορούν την δια βίου εκπαίδευση (Μέτρο 2.5), την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας (Μέτρο 3.1) και την υιοθέτηση δράσεων που συμβάλλουν στην βελτίωση της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας (Μέτρο 4.1 και Μέτρο 4.2).

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για την σύνδεση όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, το Μέτρο περιλαμβάνει τις ακόλουθες Ενέργειες, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια σε κατηγορίες Πράξεων:

Ενέργεια 2.4.1 : Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Η Ενέργεια στοχεύει στην υποστήριξη της ανάπτυξης των δομών συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Επίσης, στοχεύει στην συνέχιση της ανάπτυξης πληροφοριακού υλικού και ψυχομετρικών εργαλείων για όλους τους μαθητές και σπουδαστές συμπεριλαμβανόμενων και εκείνων με ειδικές ανάγκες ή εκείνων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Τέλος, θα προωθηθεί η υλοποίηση προγραμμάτων συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού στις εκπαιδευτικές μονάδες.

Στα πλαίσια αυτά θα εκτελεστούν κατηγορίες Πράξεων που αφορούν τις δομές, το ανθρώπινο δυναμικό, το ψυχοπαιδαγωγικό υλικό καθώς και υποστηρικτικές ενέργειες. Ενδεικτικά οι κατηγορίες Πράξεων συμπεριλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Κατηγορία Πράξεων α : Ενίσχυση των δομών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας Πράξεων θα επιδιωχθεί η ενίσχυση των λειτουργούντων ΓΡΑΣΕΠ και ΚΕΣΥΠ μέσω της αύξησης του προσωπικού τους, της στελέχωσής τους με εξειδικευμένο προσωπικό (Συμβούλους Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Ψυχολόγους, Κοινωνιολόγους, Κοινωνικούς Λειτουργούς, κτλ.) και της αναβάθμισης της υλικοτεχνικής τους υποδομής για να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στο έργο τους. Επίσης, θα υποστηριχθεί η δημιουργία νέων ΓΡΑΣΕΠ και ΚΕΣΥΠ έτσι ώστε να καλυφθούν και οι ανάγκες των ΤΕΕ και εσπερινών λυκείων. Η ανάγκη αυτή γίνεται πιο επιτακτική αν ληφθεί υπόψη ότι μέσω αυτών των δομών θα υποστηριχθούν και άλλες Ενέργειες

του ΕΠΕΑΕΚ II, όπως τα προγράμματα ανάπτυξης επιχειρηματικότητας ή τα προγράμματα που θα συμβάλλουν στην βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Παράλληλα, θα υποστηριχθεί η ανάπτυξη του Εθνικού Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ) μέσω της ηλεκτρονικής σύνδεσής του με όλα τα δίκτυα πληροφοριών που λειτουργούν σήμερα και υποστηρίζουν τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό (Στατιστική Υπηρεσία, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΚΕΣΥΠ, Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, κτλ). Επίσης, κρίνεται σκόπιμη η ενίσχυση της βιβλιοθήκης του, των υπηρεσιών τεκμηρίωσης και διάδοσης ενημερωτικού υλικού και η ανάπτυξη βάσεων και Τράπεζας Πληροφοριών. Παράλληλα θα ενισχυθούν και οι υφιστάμενες δομές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, για την υποστήριξη των αποκεντρωμένων ΚΕΣΥΠ/ΓΡΑΣΕΠ.

Για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των παραπάνω, θα αξιοποιηθούν τα πορίσματα υφιστάμενων μελετών, σχετικά με την εκτίμηση των αναγκών της αγοράς εργασίας, την ανεργία των νέων, τη σχολική διαρροή και τη σχολική αποτυχία και θα εκπονηθούν συμπληρωματικές έρευνες όπου κριθεί αναγκαίο όπως, η οργάνωση των ΚΕΣΥΠ και ΓΡΑΣΕΠ σε σχέση με τη διευρυμένη αποστολή τους.

Κατηγορία Πράξεων β : Παρατηρητήριο Παρακολούθησης Αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης

Απαραίτητη κρίνεται η θεσμοθέτηση και ανάπτυξη του Παρατηρητηρίου Παρακολούθησης Αποφοίτων. Στόχος του Παρατηρητηρίου είναι η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της μελέτης σκοπιμότητας που εκπονήθηκε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και η δημιουργία (θεσμικά και ουσιαστικά) ενός οργάνου, ικανού να παρακολουθεί την εξέλιξη όλων των αποφοίτων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Ενιαία Λύκεια και ΤΕΕ). Το παρατηρητήριο θα συνεργάζεται με τα Κέντρα Σταδιοδρομίας του ΟΕΕΚ και τα Γραφεία Διασύνδεσης των ΤΕΕ

Κατηγορία Πράξεων γ : Ανάπτυξη ειδικού επιμορφωτικού υλικού για την επιμόρφωση Συμβούλων Συμβουλευτικής & Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Η συνεχής εξέλιξη των νέων τεχνολογιών προκαλεί ραγδαίες αλλαγές στις μεθόδους παραγωγής και επηρεάζει αποφασιστικά το χώρο των επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Η επιμόρφωση και συνεχής ενημέρωση των Συμβούλων Συμβουλευτικής είναι επιβεβλημένη. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητη η ανάπτυξη ειδικού επιμορφωτικού υλικού καθώς επίσης και η χρήση της νέας τεχνολογίας για επιμόρφωση όπως η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, κ.α.

Κατηγορία Πράξεων δ : Ανάπτυξη και διάχυση του πληροφοριακού και του ψυχο-παιδαγωγικού υλικού

Αναγκαία κρίνεται η περαιτέρω ανάπτυξη του υποστηρικτικού, έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού για την εφαρμογή της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Το υλικό αυτό διακρίνεται σε:

- α) ψυχοπαιδαγωγικό και ενημερωτικό υλικό, έντυπο και ηλεκτρονικό, που αφορά τον τομέα της εκπαίδευσης (κατευθύνσεις σπουδών) και
- β) πληροφοριακό υλικό, έντυπο και ηλεκτρονικό, που αφορά την αγορά εργασίας και τις εξελίξεις στην ελληνική οικονομία.

Κατηγορία Πράξεων ε: Εφαρμογή προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε εκπαιδευτικές μονάδες

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας Πράξεων θα επιχειρηθεί η διάχυση θεμάτων του ΣΕΠ στα σχολικά μαθήματα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η ανάπτυξη καινοτόμων προγραμμάτων επαγγελματικής διαπαιδαγώγησης στις σχολικές μονάδες και θα ενθαρρυνθούν προγράμματα σύνδεσης του σχολείου με την αγορά εργασίας. Επίσης, θα υποστηριχθούν προγράμματα για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών που απευθύνονται σε άτομα ειδικών αναγκών και ειδικών κατηγοριών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Ενέργεια 2.4.2 : Πρακτική Άσκηση και Γραφεία Διασύνδεσης

Η παρούσα Ενέργεια στοχεύει, μέσω δύο διακριτών παρεμβάσεων, στην ουσιαστική σύζευξη της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

Η πρώτη παρέμβαση αφορά τη δυνατότητα παροχής οργανωμένης Πρακτικής Άσκησης στους φοιτητές και σπουδαστές των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και στους σπουδαστές της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η Πρακτική Άσκηση συμβάλλει στη καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησαν οι φοιτητές και οι σπουδαστές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στην ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξη των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο παραγωγικό σύστημα της χώρας, καθώς και στη δημιουργία ενός δίαυλου αμφίδρομης μετάδοσης των πληροφοριών μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων.

Όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση, θα απαιτηθεί σχέδιο βιωσιμότητας έτσι ώστε η Πρακτική Άσκηση να αποτελέσει πλέον αναπόσπαστο μέρος του Προγράμματος Σπουδών για όσα Τμήματα κρίνεται απαραίτητο, είτε ως υποχρεωτική είτε ως προαιρετική δυνατότητα.

Η δεύτερη παρέμβαση αφορά την επέκταση και ενίσχυση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα Γραφεία Διασύνδεσης, τα οποία θα επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους ώστε να καλύψουν τόσο την οργάνωση και τον συντονισμό της Πρακτικής Άσκησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και την προώθηση δραστηριοτήτων του προγράμματος της Επιχειρηματικότητας (συνέργια με Μέτρο 3.1) που εισάγεται για πρώτη φορά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Τα Γραφεία Διασύνδεσης από τη φύση τους οφείλουν να συντονίζουν και να περιλαμβάνουν όλες τις δραστηριότητες που εμπεριέχουν επικοινωνία με τις επιχειρήσεις και τους κοινωνικούς φορείς, δηλαδή να καλύπτουν υπηρεσίες υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης, της προώθησης της επιχειρηματικότητας των φοιτητών, την ανάπτυξη καινοτομικών προϊόντων – υπηρεσιών από τους αποφοίτους. Τα Γραφεία αυτά έχουν ήδη αναπτύξει υποδομές, μεθοδολογίες, επικοινωνιακές μεθόδους και διαδικασίες

παρακολούθησης που αποτελούν επενδυμένο κεφάλαιο απαραίτητο για τη συστηματική και αποτελεσματική προώθηση των νέων δραστηριοτήτων.

Λόγω της εξειδίκευσης του προσωπικού τους, τα Γραφεία Διασύνδεσης έχουν τη δυνατότητα χωρίς ιδιαίτερες επιβαρύνσεις να καλύψουν τις διαχειριστικές δραστηριότητες των προγραμμάτων Πρακτικής Άσκησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προσφέροντας έτσι σημαντική εξοικονόμηση πόρων και προσπάθειας.

Οι κατηγορίες Πράξεων της Ενέργειας ενδεικτικά περιλαμβάνουν:

Κατηγορία Πράξεων α : Πρακτική Άσκηση Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Βασικός στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι η υποστήριξη, αναμόρφωση, και διεύρυνση του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης στα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και στα εκπαιδευτικά κέντρα της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να καταστεί βιώσιμη. Με αυτόν τον τρόπο θα επιτευχθεί όχι μόνο η ουσιαστικότερη αφομοίωση της ακαδημαϊκής και εκπαιδευτικής γνώσης αλλά και η εξοικείωση των φοιτητών και των σπουδαστών με το εργασιακό περιβάλλον και τις απαιτήσεις του επαγγελματικού χώρου, καθώς και η ομαλότερη μετάβασή τους από τον ακαδημαϊκό χώρο στο χώρο της παραγωγής, των επιχειρήσεων και των οργανισμών, με την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας αλλά και σχέσεων με το χώρο εργασίας.

Κατηγορία Πράξεων β : Γραφεία Διασύνδεσης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η παρούσα κατηγορία Πράξεων αφορά την ανάπτυξη των Γραφείων Διασύνδεσης των Ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Τα Γραφεία Διασύνδεσης :

- θα ολοκληρώσουν και θα διευρύνουν τις υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού προς τους φοιτητές και αποφοίτους,
- θα παρέχουν άμεση και ουσιαστική ενημέρωση στους φοιτητές και απόφοιτους για την πιθανή πορεία τους μετά το πέρας των προπτυχιακών σπουδών,
- θα παρέχουν πληροφόρηση για την ζήτηση εργασίας, τις διαθέσιμες θέσεις και τις απαιτούμενες προδιαγραφές τους,

- θα παρέχουν πληροφορίες για τις παραγωγικές δραστηριότητες και την οικονομική υπόσταση επιχειρήσεων που ζητούν στελέχη.
- θα υλοποιήσουν δράσεις, σε τοπικό επίπεδο, συνεργασίας με τους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς.
- θα παρέχουν υποστήριξη στο πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης.
Για την υποβοήθηση των φοιτητών και σπουδαστών θα δημιουργηθεί Αναγνωστήριο έντυπων αλλά και ηλεκτρονικών Οδηγών Σπουδών που θα παρέχουν πληροφορίες για περαιτέρω σπουδές μετά το βασικό πτυχίο (τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό), δηλαδή για μεταπτυχιακές σπουδές, για προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, για δυνατότητες εναλλακτικής και δια βίου εκπαίδευσης, κλπ. Επίσης, θα παρέχονται πληροφορίες για διαθέσιμες υποτροφίες.

Παράλληλα, μέσω των Γραφείων Διασύνδεσης, θα υποστηριχθεί η συνεργασία των Ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τους φορείς της αγοράς εργασίας με στόχο την ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων εναλλακτικής και δια βίου εκπαίδευσης για λογαριασμό των Ινστιτούτων Δια Βίου Εκπαίδευσης (Ι.Δ.Ε.).

Θα υποστηριχθεί επίσης η οργάνωση, ο συντονισμός και η παρακολούθηση των προγραμμάτων της Πρακτικής Άσκησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Τα Γραφεία Διασύνδεσης θα αναλάβουν ως κομβική υπηρεσία τις προσπάθειες των Τμημάτων και του οικείου Ινστιτούτου Δια Βίου Εκπαίδευσης (Ι.Δ.Ε) για παροχή εμπειριών επιχειρηματικής φύσεως προς τους φοιτητές και αποφοίτους αντίστοιχα. Σημαντική σε αυτή την προσπάθεια θεωρείται η ζωντανή σχέση των Ιδρυμάτων με τις οργανωμένες «Ενώσεις Αποφοίτων» τους.

Κατηγορία Πράξεων γ: Οριζόντιες Δράσεις υποστήριξης των Γραφείων Διασύνδεσης.

Στα πλαίσια της κατηγορίας αυτής θα εκπονηθούν έρευνες αναφορικά με την προσφορά και ζήτηση ανά ειδικότητα και γεωγραφική περιοχή και θα δημιουργηθούν «Οδηγοί Περιγραφής Επαγγελμάτων», σε συνέργεια με τις ανάλογες δράσεις του Υπουργείου Εργασίας όπου θα περιγράφονται οι

αναδυόμενες ανάγκες της παραγωγής σε νέες δεξιότητες των εργαζομένων, και μέσω των οποίων εκτιμάται ότι θα υπάρξει ανάδραση για πιθανή επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών.

Κατηγορία Πράξεων δ: Κέντρα σταδιοδρομίας ΟΕΕΚ.

Θα ιδρυθούν σε περιφερειακό επίπεδο Κέντρα Σταδιοδρομίας του ΟΕΕΚ που απευθύνονται σε καταρτιζόμενους των δημοσίων ΙΕΚ. Στόχος των Κέντρων αυτών είναι, σε συνεργασία με τα τοπικά ΓΡΑΣΕΠ, η παροχή έγκαιρου και σωστού επαγγελματικού προσανατολισμού και η παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής στους σπουδαστές των δημοσίων ΙΕΚ, καθώς και η ευθύνη της ενίσχυσης του θεσμού της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών των δημοσίων ΙΕΚ .

Επίσης, θα προωθηθούν προγράμματα γνωριμίας (επισκέψεις, διαλέξεις, ανοικτές εγκαταστάσεις, κλπ.) μεταξύ των Ιδρυμάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και των μαθητών Λυκείου, των ΤΕΕ και των δημοσίων ΙΕΚ σε συνεργασία με τις εντεταλμένες υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Τα προγράμματα αυτά θα στοχεύουν στην παρουσίαση του προγράμματος σπουδών των Ιδρυμάτων και θα έχουν μία γενικότερη συμβολή στον επαγγελματικό προσανατολισμό των μαθητών και αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αναφορικά με τις εξειδικεύσεις και το προσφερόμενο έργο των Τριτοβάθμιων Ιδρυμάτων (φυλλάδια, ιστοσελίδες, ενημέρωση των υπευθύνων για τα σχολικά βιβλία, κλπ).

Κατηγορία Πράξεων ε : Πρακτική Άσκηση ΤΕΕ

Στόχος της κατηγορίας αυτής είναι η εισαγωγή του θεσμού της πρακτικής άσκησης στα ΤΕΕ έτσι ώστε να συνδεθεί το σχολείο με την αγορά εργασίας. Ο σκοπός του θεσμού αυτού είναι η απόκτηση εργασιακών εμπειριών από τους μαθητές και η σύνδεση του σχολείου με την αγορά εργασίας, για την ευκολότερη προσαρμογή της εκπαίδευσης στις ανάγκες της αγοράς.

Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης θα εφαρμοστεί πιλοτικά σε 60 ΤΕΕ και, κατόπιν αξιολόγησης, θα επεκταθεί στο σύνολο των ΤΕΕ της χώρας. Κατά την πιλοτική υλοποίηση, ένας επιλεγμένος αριθμός (κατά μέσον όρο 15) τελειόφοιτων μαθητών των σχολικών μονάδων που συμμετέχουν, θα

προσλαμβάνονται σε περιόδους που δεν εμποδίζεται η σχολική διαδικασία, για χρονικό διάστημα 2 μηνών, από επαγγελματικούς φορείς ή επιχειρήσεις, με αντικείμενο σχετικό με την ειδικότητά τους και θα παρέχουν υπηρεσίες ανάλογες με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

Ενέργεια 2.4.3: Ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας

Τα προγράμματα ανάπτυξης ατομικών δεξιοτήτων, συμβουλευτικής και σύνδεσης του σχολικού περιβάλλοντος με την αγορά εργασίας στοχεύουν στην στήριξη των μαθητών, από ακαδημαϊκή και ψυχολογική σκοπιά. Συχνά οι νέοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες προσαρμογής στην εφηβεία, όπου οι απαιτήσεις των διαφόρων ρόλων (μαθητή, παιδιού, φίλου, πολίτη, κλπ) συγκρούονται και χρειάζεται η ανάπτυξη ενός συστήματος αξιών, έτσι ώστε το προσωπικό σύστημα να ταιριάζει με το κοινωνικό σύστημα αξιών, που θα συναντήσουν στην ενήλικη και επαγγελματική τους ζωή. Μέσα από εκπαιδευτικές δραστηριότητες οι νέοι θα ξεκαθαρίσουν τις προτεραιότητές τους θα ενημερωθούν για θέματα που δεν καλύπτονται από το επίσημο σχολικό πρόγραμμα και θα μάθουν να επικοινωνούν με τους γύρω τους (γονείς, συνομήλικους, καθηγητές, εργοδότες, κλπ).

Κατηγορία Πράξεων α : Πιλοτικά προγράμματα σχολείων (Γυμνάσια, Ενιαία Λύκεια, ΤΕΕ)

Τα πιλοτικά προγράμματα των σχολείων στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και διαμόρφωση ατόμων με κριτική στάση, στη συνεργατική ομαδική μάθηση, στην ψυχολογική στήριξη μαθητών που παρουσιάζουν υψηλή πιθανότητα εγκατάλειψης του σχολείου, εξαιτίας ψυχο-κοινωνικών και μαθησιακών προβλημάτων:

- α) σε ατομικό επίπεδο (ψυχολογική παρακολούθηση) και
- β) σε οικογενειακό επίπεδο (παροχή συμβουλών στην οικογένεια) και στη δημιουργία μιας υποστηρικτικής υπηρεσίας προς το σχολικό πλαίσιο για ελάττωση των φαινομένων της σχολικής εγκατάλειψης και της σχολικής αποτυχίας.

Οι Πράξεις που θα αναπτυχθούν θα αποτελούν τους κατάλληλους και ενδεδειγμένους τρόπους παρέμβασης στην οικογένεια για τη δημιουργία υποστηρικτικού οικογενειακού πλαισίου για το μαθητή, στην ενίσχυση και στήριξη του μαθητή σε ατομικό επίπεδο (επικοινωνία, αποδοχή, επιβράβευση, ανάπτυξη δεξιοτήτων όπως αυτοεκτίμηση, αυτοπεποίθηση, υπευθυνότητα) και στο σχολείο προκειμένου να λειτουργήσει ενισχυτικά και υποστηρικτικά κυρίως σε μαθητές με μεγάλο αριθμό απουσιών με χαμηλή βαθμολογία και με προβλήματα συμπεριφοράς.

Οι δεξιότητες των μαθητών, των οποίων θα επιδιωχθεί η ανάπτυξη, χωρίζονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Διερευνητικές δεξιότητες (π.χ. ικανότητα οργάνωσης στοιχειώδους μελέτης ή εξέτασης)
- Αναλυτικές δεξιότητες (π.χ. ικανότητα συγκέντρωσης στοιχείων)
- Ερμηνευτικές δεξιότητες (π.χ. ικανότητα επισήμανσης ισχυρής πληροφόρησης)
- Επικοινωνιακές και συναισθηματικές δεξιότητες (π.χ. ικανότητα σύνθεσης λόγου ή κειμένου, διαχείρισης μιας σύγκρουσης)
- Εκπαιδευτική δεξιότητα (π.χ. ικανότητα επιρροής σε άλλους)
- Οργανωτική δεξιότητα (π.χ. ικανότητα να χειρίζεται κάποιος χρόνο ή οικονομικούς πόρους)

Κατηγορία Πράξεων β : Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

Απαραίτητη κρίνεται η επιμόρφωση εκπαιδευτικών στο εσωτερικό ή και εξωτερικό, σε νέες μεθόδους διδακτικής προσέγγισης που αναπτύσσουν την ενεργητική μάθηση και στοχεύουν στη βιωματική μάθηση γύρω από τις ανθρώπινες σχέσεις. Στόχος των ενεργειών επιμόρφωσης εκπαιδευτικών είναι η βελτίωση των γνώσεών τους στη βιωματική και συμμετοχική μεθοδολογία διδασκαλίας, καθώς και σε θέματα αγωγής (ψυχικής και σωματικής) υγείας. Αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών κατά την ανάπτυξη και εφαρμογή των ενεργειών ανάπτυξης δεξιοτήτων και αγωγής υγείας.

Κατηγορία Πράξεων γ : Προγράμματα ενίσχυσης πρωτοβουλιών σε θέματα αγωγής υγείας.

Οι σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και των ΤΕΕ καθώς και τα εκπαιδευτικά κέντρα του ΟΕΕΚ θα αναπτύξουν προγράμματα προώθησης θεμάτων που άπτονται της Αγωγής Υγείας αξιοποιώντας το εκπαιδευτικό υλικό που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ Ι. Στόχος είναι όχι μόνο η πρόληψη των ψυχολογικών και σωματικών προβλημάτων, αλλά και η ανάπτυξη υγιών στάσεων αντιμετώπισης των διαπροσωπικών σχέσεων και του τρόπου αντιμετώπισης προσωπικών δυσκολιών.

Κατηγορία Πράξεων δ : Υποστηρικτικές δράσεις

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας Πράξεων εντάσσεται η δικτύωση των συμβουλευτικών υπηρεσιών και των σχολικών μονάδων, η διαρκής αξιολόγηση των προγραμμάτων, η καταγραφή των αποτελεσμάτων (ψυχολογικών και εκπαιδευτικών) και οι ημερίδες ενημέρωσης και διάδοσης επιτυχημένων πρακτικών.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Αριθμός ΚΕΣΥΠ	68	70	75
Αριθμός ΓΡΑΣΕΠ	200	300	470
Αριθμός μαθητών αποφοίτων και γονέων που εξυπηρετούνται σε ΚΕΣΥΠ/ΓΡΑΣΕΠ	-*	75.000	110.000
Αριθμός εκπαιδευτικών και λοιπών επαγγελματιών που θα επιμορφωθούν στη συμβουλευτική και τον ΣΕΠ με διάφορους μεθόδους	950	1.400	2.200
Αριθμός αποφοίτων υποχρεωτικής, τεχνικής και γενικής εκπαίδευσης των οποίων η εκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη καταγράφεται στο Παρατηρητήριο Παρακολούθησης Αποφοίτων	5.000	8.000	18.000
Συνεργασίες με επιχειρήσεις	2.000	2.500	3.000
Θέσεις Πρακτικής Άσκησης	26.000	36.000	60.000

* Δεν υπάρχουν στοιχεία

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ: 2.4																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ															<i>(σε ευρώ)</i>		
Έτος	ΠΠ	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή		Εθνική Συμμετοχή											
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		20.650.853	20.650.853	15.488.140		15.488.140			5.162.713	5.162.713							
2002		25.534.471	25.534.471	19.150.853		19.150.853			6.383.618	6.383.618							
2003		20.534.471	20.534.471	15.400.853		15.400.853			5.133.618	5.133.618							
2004		17.534.471	17.534.471	13.150.853		13.150.853			4.383.618	4.383.618							
2005		17.650.854	17.650.854	13.238.141		13.238.141			4.412.714	4.412.714							
2006		15.767.237	15.767.237	11.825.428		11.825.428			3.941.809	3.941.809							
ΣΥΝΟΛΟ		117.672.357	117.672.357	88.254.268		88.254.268			29.418.089	29.418.089							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥπΠΕΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

- Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τον κανονισμό και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥπΠΕΘ έχουν την ευθύνη για τη διασφάλιση της συνέπειας των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές πολιτικές

εφαρμογής τους καθώς και την ανάληψη των απαραίτητων διοικητικών πράξεων για την διευκόλυνση της εφαρμογής των πράξεων θα έχουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥπΕΠΘ.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων είναι σε κάθε περίπτωση αυτές τις οποίες ο τελικός δικαιούχος δύναται να ακολουθήσει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και το νομικό πλαίσιο που τον διέπει (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

- Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Συγκεκριμένα:

Ιδιαίτερο ρόλο στην υλοποίηση των προγραμμάτων σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα αναλάβει το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ), σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το οποίο θα συμβάλει στην εκπόνηση του εκπαιδευτικού υλικού.

Για όλες τις ενέργειες του Μέτρου που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση (κατηγορίες πράξεων Γραφεία Διασύνδεσης και Πρακτική Άσκηση) θα υπάρξει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς όλα τα τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα αξιολογηθούν από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα παραδοθούν στη διαχειριστική αρχή.

Για τις πράξεις Προγραμμάτων Ανάπτυξης Δεξιοτήτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα υπάρξει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή τελικών δικαιούχων που θα συγκεντρώσουν τις προτάσεις των ενδιαφερομένων σχολικών μονάδων. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα αξιολογηθούν από ανεξάρτητους επιστήμονες και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα υποβληθούν στη διαχειριστική αρχή.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δυνητικοί τελικοί δικαιούχοι είναι οι σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα ΤΕΕ, ο ΟΕΕΚ, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ), το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ), τα Κέντρα Συμβουλευτικής & Προσανατολισμού (ΚΕΣΥΠ), τα Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓΡΑΣΕΠ), τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, διάφορα ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), επιστημονικές ενώσεις ή και συμπράξεις των ανωτέρω φορέων. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέρους.

Ζ. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ζ1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπομένων πράξεων με τις επιλέξιμες δράσεις του Κανονισμού 1260/1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/99, καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέρους στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέρους (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Ζ2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον, στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.

- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν την ισότητα των δύο φύλων.
- Συνέπεια με την Εθνική και Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο.
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, για την προώθηση του επαγγελματικού προσανατολισμού και της σύνδεσης με την αγορά εργασίας.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Δείκτης εκροής/ Επιθυμητό Στόχο των ΚΕΣΥΠ/ΓΡΑΣΕΠ που θα δημιουργηθούν, μαθητών, αποφοίτων και γονέων που εξυπηρετούνται σε ΚΕΣΥΠ/ΓΡΑΣΕΠ, εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε επιμορφωτικά προγράμματα ΣΕΠ, θέσεων πρακτικής άσκησης, συνεργασιών με επιχειρήσεις, αποφοίτων υποχρεωτικής, τεχνικής και γενικής εκπαίδευσης των οποίων η εκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη καταγράφεται στο Παρατηρητήριο Απασχόλησης, σχολικών μονάδων που θα υλοποιήσουν προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων).
- Άμεσα (ή έμμεσα) ωφελούμενοι μαθητές, φοιτητές/ σπουδαστές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί και κοινωνικό σύνολο.
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (Ανάλυση κόστους-οφέλους)-Διατηρησιμότητα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.

- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας, οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

ΠΡΩΘΗΣΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΜΕΤΡΟ 2.5

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

Δια Βίου Εκπαίδευση

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
2	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης
2.5	ΜΕΤΡΟ	Δια βίου εκπαίδευση
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Φοιτητές και απόφοιτοι Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, απόφοιτοι ενιαίου λυκείου η αντιστοίχου τίτλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης άνω των 25 ετών.
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε κιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤ Ο ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	85.702,3		5,6		3,4	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	85.702,3					
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	64.276,8	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	21.425,6	25%				
Δ. Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Στις αποφάσεις και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της Λισσαβόνας, η υιοθέτηση μιας στρατηγικής για τη Δια Βίου Μάθηση (Lifelong Learning) αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα και βασικό στοιχείο του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου. Είναι ο βασικός άξονας που συναρθρώνει γύρω του τόσο τις διάφορες βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος, όσο και τον χώρο της εργασίας και των επιχειρήσεων, την τοπική κοινότητα, την οικογένεια, καθώς επίσης και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, προωθώντας νέες καινοτομικές μεθόδους και χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες της πληροφορίας.

Δύο είναι οι στόχοι της δια βίου μάθησης:

- Η προώθηση της ενεργού συμμετοχής στο κοινωνικό γίνεσθαι, και
- Η αύξηση των δυνατοτήτων απασχόλησης (απασχολησιμότητα).

Σημειώνεται ότι η απασχολησιμότητα αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επίτευξη πλήρους απασχόλησης και ευημερίας στη «νέα οικονομία». Τόσο η απασχολησιμότητα όσο και η ενεργός συμμετοχή στο κοινωνικό γίνεσθαι προϋποθέτουν επαρκείς και σύγχρονες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες συμμετοχής και συνεισφοράς στην οικονομική και κοινωνική ζωή.

Τα βασικά πεδία δράσης στα πλαίσια της στρατηγικής για τη δια βίου μάθηση είναι:

1. Παροχή νέων βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων για όλους.

Στην πληροφορική, στις ξένες γλώσσες, την τεχνολογία, το επιχειρηματικό πνεύμα και τις κοινωνικές δεξιότητες, μαζί με τις παραδοσιακές δεξιότητες της γραφής, της ανάγνωσης και της αρίθμησης.

2. Αύξηση των επενδύσεων στους ανθρώπινους πόρους.

Η επένδυση σε ανθρώπινους πόρους αποτελεί βασική προτεραιότητα της οικονομίας. Οι ιδιωτικές οικονομικές δυνάμεις πρέπει να πεισθούν στην αναγκαιότητα αυτής της άυλης επένδυσης ώστε να πραγματοποιηθεί το όραμα της κοινωνίας της γνώσης.

3. Ανάπτυξη των καινοτομιών όσον αφορά τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Ανάπτυξη πιο αποτελεσματικών μεθόδων και πλαισίων διδασκαλίας με αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας.

4. Αξιολόγηση της εκπαίδευσης.

Βελτίωση των τρόπων αξιολόγησης της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων της εκπαίδευσης.

5. Αναθεώρηση των τρόπων Προσανατολισμού και Συμβουλευτικής.

Εξασφάλιση στον καθένα της εύκολης πρόσβασης σε καλής ποιότητας πληροφορίες και παροχή συμβούλων σχετικά με τις δυνατότητες σπουδών καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής.

6. Η εκπαίδευση να έρθει πιο κοντά στην οικογένεια.

Η εκπαίδευση να γίνει κινητήριος μοχλός της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Να αναπτυχθούν εταιρικές σχέσεις και συμπράξεις και να γίνουν τα σχολεία και τα κέντρα εκπαίδευσης, που θα είναι συνδεδεμένα στο Internet, προσιτά μέσω συστημάτων ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε άτομα όλων των ηλικιών.

Μια από τις πέντε βασικές πολιτικές του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου είναι «η προώθηση της απασχολησιμότητας, των δεξιοτήτων και της κινητικότητας μέσω της δια βίου μάθησης». Άμεση συνέπεια της πολιτικής αυτής είναι η επέκταση της μαθησιακής διαδικασίας από την συμβατική της «τυπικής εκπαίδευσης», στην εκπαίδευση καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου.

Στο πλαίσιο του Μέτρου πραγματοποιείται συνολική προσπάθεια δημιουργίας ενός ανοικτού και ευέλικτου ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού συστήματος που να κατοχυρώνει την πρόσβαση στη δια βίου μάθηση για όλα τα μέλη της κοινωνίας. Στην κατεύθυνση αυτή θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις που θα βοηθήσουν ηλικιακές ομάδες που σήμερα δεν μπορούν να εισέλθουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση να το πραγματοποιήσουν μέσω της ανάπτυξης των ήδη υπάρχουσών ή μέσω της δημιουργίας νέων δομών. Παράλληλα στον

Άξονα προτεραιότητας 1 μέτρο 1.1. θα υλοποιηθούν δράσεις που εντάσσονται στον τομέα της δια βίου μάθησης και αφορούν τα σχολεία Β' ευκαιρίας και την εκπαίδευση ενηλίκων. Τέλος στον Άξονα προτεραιότητας 2 μέτρο 2.3. προβλέπεται να πραγματοποιηθούν ενισχυτικά προγράμματα επαγγελματικών προσόντων καθώς και ειδικά προγράμματα συμπληρωματικής εκπαίδευσης.

Η πρώτη προσπάθεια εμπλοκής του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος στην υλοποίηση του νέου ολοκληρωμένου θεσμού της δια βίου μάθησης και δημιουργίας των προϋποθέσεων εκείνων που θα επιτρέψουν τη δημιουργία ευέλικτων εκπαιδευτικών δομών και διαδικασιών, ξεκίνησε στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι. Όλες οι ενέργειες που υλοποιήθηκαν ήταν καινοτομικές και γι' αυτό αναπτύχθηκαν πιλοτικά, καταλαμβάνοντας ένα ευρύ φάσμα του εκπαιδευτικού συστήματος, τόσο στην υποχρεωτική εκπαίδευση με την εισαγωγή του σχολείου δεύτερης ευκαιρίας όσο και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Πιο συγκεκριμένα, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες παρεμβάσεις :

▪ **Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ)**

Στα πλαίσια του ΕΑΠ λειτούργησαν σε πρώτη φάση 5 προγράμματα προπτυχιακών σπουδών, 9 προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών και 3 μεταπτυχιακά προγράμματα επιμόρφωσης. Ήδη στο ΕΑΠ φοιτούν περίπου 5.000 άτομα διαφόρων ηλικιών. Επίσης, το ΕΑΠ έχει ολοκληρώσει την παραγωγή διδακτικού υλικού για ακόμα 1 προπτυχιακό πρόγραμμα, 7 μεταπτυχιακά προγράμματα και 5 μεταπτυχιακά προγράμματα επιμόρφωσης.

▪ **Τα Προγράμματα Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ)**

Στα πλαίσια των ΠΣΕ δημιουργήθηκαν 8 τμήματα σε ΑΕΙ και 14 τμήματα σε ΤΕΙ, τα οποία καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα εξειδικευμένων επιστημονικών και τεχνολογικών αντικειμένων. Στα τμήματα αυτά φοιτούν περίπου 6.500 άτομα διαφόρων ηλικιών.

- **Τα Προγράμματα Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης**

Λειτουργήσαν 16 Προγράμματα εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης με 1.445 φοιτητές. Αποκτήθηκε τεχνογνωσία και εξήχθησαν συμπεράσματα ως προς τη μεθοδολογία. Δημιουργήθηκαν και δοκιμάστηκαν ως προς το παιδαγωγικό τους μέρος πακέτα εκπαιδευτικού υλικού, τα οποία μπορούν να αναπτυχθούν και να βελτιωθούν περαιτέρω βάση της εμπειρίας από την εφαρμογή τους.

- **Τα Προγράμματα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης**

Στα πλαίσια των Προγραμμάτων Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης αναπτύχθηκαν σε πολλά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης προγράμματα διαφόρων μορφών και μοντέλων, από την εμπειρία των οποίων μπορούν να συναχθούν πολύτιμα συμπεράσματα για την μορφή που πρέπει να πάρουν τα Προγράμματα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης. Συνολικά αναπτύχθηκαν 19 Προγράμματα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης τα οποία παρακολούθησαν περίπου 1.800 άτομα.

Η λειτουργία όλων των ανωτέρω προγραμμάτων απέδειξε μια σειρά από προβλήματα που σχετίζονται με τον συντονισμό, την ενημέρωση, τις επικαλύψεις, τη διοικητική οργάνωση, την αυτοχρηματοδότηση κλπ. Οι προσπάθειες που έγιναν για την επίλυση των προβλημάτων αυτών αποδείχτηκαν πολύτιμότες για την απόκτηση της αναγκαίας εμπειρίας, που θα επιτρέψει αφενός την απρόσκοπτη συνέχιση της λειτουργίας των προγραμμάτων αυτών στο προσεχές μέλλον, αφετέρου την εισαγωγή στο σύστημα ορισμένων απαραίτητων καινοτομιών, που θα υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια του ΕΠΕΑΕΚ II και που προβλέπεται να ικανοποιήσουν το στόχο της εγκατάστασης και λειτουργίας ενός αποτελεσματικού και ολοκληρωμένου συστήματος δια βίου μάθησης.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Ο γενικός στόχος του Μέτρου είναι η παροχή εναλλακτικών μορφών δια βίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιμόρφωσης σε ομάδες πληθυσμού που δεν ανήκουν υποχρεωτικά στις συμβατικές ομάδες φοιτητών / σπουδαστών. Μέσω αυτών των προγραμμάτων θα προωθηθεί η διευκόλυνση της προσαρμοστικότητας των πτυχιούχων και άλλων εργαζομένων, η βελτίωση της κινητικότητας στον εργασιακό χώρο και η εναρμόνιση του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε σχέση με τις εξελίξεις και τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και των νέων τεχνολογιών.

Στα πλαίσια του Μέτρου ειδική μέριμνα δίνεται :

- στην ενίσχυση των σπουδών της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών έτσι ώστε να καλυφθεί η ανάγκη του «ψηφιακού αλφαριθμητισμού» στη χρήση τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας όχι μόνο των εκπαιδευτικών αλλά και του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού. Τα προγράμματα αυτά θα χρηματοδοτηθούν κατά προτεραιότητα.
- στην υποστήριξη των προγραμμάτων με τη χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας όπως π.χ. η εκπαίδευση από απόσταση.
- στη δημιουργία συνθηκών για την προσέλκυση γυναικών σε τομείς όπου η παρουσία τους είναι περιορισμένη.

Η εμπειρία που αποκτήθηκε στο ΕΠΕΑΕΚ Ι επέτρεψε το σχεδιασμό ενός εξειδικευμένου φορέα, του Ινστιτούτου Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΕ), που θα έχει σαν αποστολή τον συντονισμό της υλοποίησης των Προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στο πλαίσιο των ΙΔΕ, που θα θεσμοθετηθούν με Νόμο, θα αναπτυχθούν και θα εφαρμοστούν Προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης συμβατά με την εθνική και ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική τα οποία θα υποστηριχθούν από τις Πράξεις του παρόντος Μέτρου.

Η στρατηγική για την επίτευξη του στόχου αποβλέπει αφενός στην υποστήριξη της ίδρυσης των ΙΔΕ, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο και αφετέρου στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών.

Επίσης, θα ενισχυθούν δομές που αναπτύχθηκαν στο ΕΠΕΑΕΚ Ι όπως π.χ. τα προγράμματα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου τα οποία θα εναρμονιστούν με τις προδιαγραφές του Νόμου.

Τα προγράμματα που θα προσφέρονται, θα εφαρμόζονται είτε με συμβατικούς τρόπους είτε με χρήση εργαλείων των νέων τεχνολογιών είτε μέσα από κάποιο μικτό ευέλικτο σχήμα. Επίσης, θα ενισχυθούν συνεργασίες των ΙΔΕ για την ανάπτυξη των προγραμμάτων τους με επαγγελματικές και επιστημονικές οργανώσεις και αντίστοιχα τμήματα της Ελλάδας ή/και του εξωτερικού.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για την προώθηση του νέου μοντέλου δια βίου εκπαίδευσης, το Μέτρο περιλαμβάνει Πράξεις που θα συμβάλλουν στην υλοποίηση των προγραμμάτων που θα προβλέπονται από τον υπό ψήφιση Νόμο και που κατηγοροποιούνται ως εξής :

Κατηγορία Πράξεων α : Ανάπτυξη των ΙΔΕ και του ΕΑΠ

Θα υποστηριχτούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την αρχική εγκατάσταση και λειτουργία των υπό θεσμοθέτηση ΙΔΕ καθώς και για την περαιτέρω ανάπτυξη και λειτουργία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ).

Κατηγορία Πράξεων β : Ανάπτυξη και λειτουργία προγραμμάτων άτυπης δια βίου εκπαίδευσης

Θα αναπτυχθούν και θα υλοποιηθούν, σύμφωνα με τα προδιαγεγραμμένα στο νομοσχέδιο, τα ακόλουθα προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης :

- *Προγράμματα επιμόρφωσης* : τα προγράμματα αυτά είναι βραχύχρονα (περίπου 80 ωρών) μέσα από ανεξάρτητες διδακτικές ενότητες και οδηγούν σε πιστοποιητικό επιμόρφωσης. Απευθύνονται σε κατόχους

τίτλου απολυτηρίου ενιαίου λυκείου ή αντίστοιχο τίτλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης συμπεριλαμβανομένων πτυχίων ΤΕΕ α' και β' κύκλων.

- *Προγράμματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης* : τα προγράμματα αυτά είναι βραχύχρονα (80 περίπου ωρών) απευθύνονται αποκλειστικά σε πτυχιούχους Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγούν σε χορήγηση πιστοποιητικού συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.
- *Προγράμματα συμπληρωματικής εκπαίδευσης* : τα προγράμματα αυτά είναι μεγαλύτερης διάρκειας (άνω των 200 ωρών) απευθύνονται σε πτυχιούχους Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγούν σε χορήγηση πιστοποιητικού συμπληρωματικής εκπαίδευσης.

Στα παραπάνω σεμινάρια και προγράμματα είναι δυνατή η παρακολούθηση μεμονωμένων διδακτικών ενοτήτων (σπονδύλων, modules) που οδηγούν σε χορήγηση πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των αντιστοιχών ενοτήτων, και πιθανώς σε πιστοποιήσιμο αρθρωτό πρόγραμμα. Αυτή η κατηγορία πράξεων θα χρηματοδοτηθεί εφόσον τα έργα προβλέψουν και εκτελέσουν με επιτυχία ειδικά μέτρα για την βιωσιμότητα τους.

Κατηγορία Πράξεων γ : Προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης

- *Προγράμματα Πτυχίου*: Τα προγράμματα αυτά είναι αντίστοιχα των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που παρέχονται στα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγούν σε χορήγηση ισότιμου πτυχίου. Απευθύνονται σε άτομα ηλικίας άνω των 25 ετών με απολυτήριο Ενιαίου Λυκείου ή αντίστοιχο τίτλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και σε πτυχιούχους άλλων Τμημάτων. Η διδασκαλία μπορεί να παρέχεται και εξ αποστάσεως όπως το πράττει το ΕΑΠ ή κάνοντας χρήση νέων τεχνολογιών (τηλεκπαίδευση) ή με τον συμβατικό τρόπο ή και με μικτό τρόπο καθώς και με την παρακολούθηση εντατικών κύκλων σπουδών (θερινά τμήματα κ.λ.π.).
- *Προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών*: Θα χρηματοδοτηθούν επίσης προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών με διαδικασίες ευέλικτης διδασκαλίας (ανοικτή, εξ αποστάσεως, σεμινάρια, εντατικοί κύκλοι μαθημάτων, θερινά μαθήματα, κλπ.)

Για τον σχεδιασμό και την έναρξη λειτουργίας «προγραμμάτων τυπικής εκπαίδευσης» από τα ΙΔΕ θα απαιτείται έγκριση από τα οικεία ανώτατα διοικητικά όργανα των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Σύγκλητος ή Διοικητικό Συμβούλιο).

Τονίζεται ότι μεταβατικά, θα συνεχιστεί η λειτουργία και η χρηματοδότηση των Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ) μέχρι την αποφοίτηση των εισαχθέντων φοιτητών. Παράλληλα μέχρι τη θεσμοθέτηση των ΙΔΕ προβλέπεται η χρηματοδότηση του ΕΑΠ για την επέκταση του θεσμού της δια βίου μάθησης. Αναμένεται ότι με την ίδρυση των ΙΔΕ θα δημιουργηθούν συνθήκες άμιλλας και αλληλοσυμπλήρωσης μεταξύ των δύο θεσμών δια βίου εκπαίδευσης (ΕΑΠ και ΙΔΕ).

Κατηγορία Πράξεων δ : Δραστηριότητες συνεχούς αυτο-βελτίωσης

Μετά την ίδρυση οργάνωση και αρχική λειτουργία τους, τα ΙΔΕ θα μπορούν να προβούν σε συνεργασίες είτε μεταξύ τους, είτε με το ΕΑΠ, είτε με επιμελητήρια και επιστημονικές ενώσεις, καθώς και να εκπονούν μελέτες και να αναπτύσσουν μεθόδους για αποτελεσματικότερους τρόπους εκπαίδευσης και για αξιολόγηση της λειτουργίας τους και πιστοποίηση των προσφερόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών τους.

Συνεργασίες : Δικαιούχοι έργων μπορεί να είναι και «δίκτυα συνεργασίας» για τα οποία οι κανόνες επιλεξιμότητας δράσεων και δαπανών θα παραμείνουν οι ίδιες όπως και για τα μεμονωμένα ΙΔΕ ή το ΕΑΠ.

Μελέτες : Τα ΙΔΕ θα προωθήσουν την διενέργεια μελετών που θα έχουν σαν στόχο τον εντοπισμό των αναγκών για δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση, και οι οποίες θα βοηθήσουν στο συντονισμό όλων των ενεργειών που γίνονται πανελλαδικά κυρίως στην περίπτωση ΙΔΕ και δικτύων συνεργασίας τα οποία είναι μοναδικά στην πλειονότητα των προσφερόμενων από αυτά υπηρεσιών δια βίου εκπαίδευσης.

Ερευνητικές και Καινοτομικές Δραστηριότητες : Τα ΙΔΕ και το ΕΑΠ θα προωθήσουν την ανάπτυξη ερευνητικών και καινοτομικών δραστηριοτήτων αναγκαίων για την υποστήριξη αλλά και τη συνεχή ανάπτυξη και ποιοτική βελτίωση του εκπαιδευτικού τους έργου. Μεταξύ των δράσεων που θα εκτελεστούν περιλαμβάνονται η ανάπτυξη και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και μέσων, η έρευνα για την αποτελεσματικότερη δυνατή αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών, η ανάπτυξη διδακτικών και παιδαγωγικών μεθόδων για τις διάφορες μορφές δια βίου εκπαίδευσης.

Σύστημα αξιολόγησης-πιστοποίησης : Τα ΙΔΕ θα υποστηρίξουν τη δημιουργία ενός συνεχούς συστήματος αξιολόγησης των δομών και λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών δια βίου εκπαίδευσης. Στόχο θα αποτελεί η δημιουργία ιδρυματικών ή διΐδρυματικών συστημάτων πιστοποίησης για την κατοχύρωση των δομών που ήδη υπάρχουν ή πρόκειται να δημιουργηθούν, την διασφάλιση της ακαδημαϊκότητας, και την πιθανή χορήγηση πιστωτικών διδακτικών μονάδων των με επιτυχία περαιώμενων modules έναντι βασικού ή μεταπτυχιακού τίτλου.

Σημειώνεται ότι για να είναι δυνατή η υλοποίηση των παραπάνω κατηγοριών πράξεων είναι απαραίτητη η δημιουργία υλικοτεχνικής υποδομής των ΙΔΕ (π.χ. εργαστήρια, παραρτήματα, studios τηλεεκπαίδευσης κλπ.), είτε ενισχύοντας τις ήδη υπάρχουσες δομές στα ιδρύματα που μπορούν να εξυπηρετούν και τα προγράμματα σπουδών των ΙΔΕ, είτε δημιουργώντας νέες απαραίτητες δομές.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Ενεργός συνολικός αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών ΕΑΠ, ΙΔΕ	15.000	30.000	45.000
Δημιουργηθέντα ΙΔΕ	0	10	20
Βραχύχρονα προγράμματα επιμόρφωσης	0	25	60
Β. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Αριθμός παρεχομένων προπτυχιακών – μεταπτυχιακών κύκλων σπουδών	35	40	70

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ: 2.5		ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ																	
Έτος	ΙΙΠ	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας													(σε ευρώ)			
			Σύνολο	Κοινωνική Συμμετοχή		ΕΚΤ		ΕΠΤΕ	ΧΜΠΑ	Εθνική Συμμετοχή		Περιφ.	Τοπική	Άλλη	Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτ κείμενα	Άνεργα ΕΤΕ	
			Σύνολο	Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΠΤΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφ.	Τοπική	Άλλη	13	14	15	16		
2000		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
2001		11.570.234	11.570.234	8.677.676		8.677.676			2.892.559	2.892.559									
2002		13.855.350	13.855.350	10.391.513		10.391.513			3.463.838	3.463.838									
2003		15.140.467	15.140.467	11.355.350		11.355.350			3.785.117	3.785.117									
2004		14.425.584	14.425.584	10.819.188		10.819.188			3.606.396	3.606.396									
2005		15.140.467	15.140.467	11.355.350		11.355.350			3.785.117	3.785.117									
2006		15.570.234	15.570.234	11.677.676		11.677.676			3.892.559	3.892.559									
ΣΥΝΟΛΟ		85.702.336	85.702.336	64.276.752		64.276.752			21.425.584	21.425.584									

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές πολιτικές.

Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό. Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Ειδικότερα:

Για την εφαρμογή του Μέτρου θα συσταθούν και θα λειτουργήσουν τα Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΕ) στα Τριτοβάθμια Ιδρύματα. Το ΥΠΕΠΘ επεξεργάζεται σχετικό νόμο. Μέχρι την ψήφιση του νόμου και τη λειτουργία των ΙΔΕ θα υποβάλλει πρόταση το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο για την εκτέλεση των προγραμμάτων του για από απόσταση εκπαίδευση.

Στη συνέχεια θα υπάρξει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς όλα τα τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας (συμπεριλαμβανομένου του ΕΑΠ). Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα αξιολογηθούν από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα παραδοθούν στη διαχειριστική αρχή.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Ενδεικτικοί τελικοί δικαιούχοι ορίζονται τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας συμπεριλαμβανομένου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ). Οι δικαιούχοι αυτοί έχουν τη δυνατότητα να συμπράξουν με φορείς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με επιμελητήρια, ιδρύματα με συναφές αντικείμενο, επιστημονικούς συλλόγους καθώς και κοινοπραξίες των παραπάνω. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέτρου.

Z. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Z1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπομένων πράξεων με τις επιλέξιμες δράσεις του Κανονισμού 1260 /1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/99, καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν την ισότητα των δύο φύλων.
- Συνέπεια με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές Στρατηγικές για την Απασχόληση και τη Δια Βίου Μάθηση.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο (συνέπεια με τον υπό ψήφιση νόμο για τα ινστιτούτα δια βίου εκπαίδευσης).
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, σχετικά με τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, μείωση του ποσοστού ανεργίας.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Δείκτης εκροής / Επιθυμητό Στόχο δημιουργίας Ινστιτούτων Δια Βίου Εκπαίδευσης, ανάπτυξη του ΕΑΠ, και Προγραμμάτων Δια Βίου Εκπαίδευσης συμβατών και από απόσταση).
- Άμεσα/έμμεσα ωφελούμενοι σπουδαστές, φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εργαζόμενοι και άνεργοι.
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (ανάλυση κόστους-οφέλους)- Διατηρησιμότητα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας, οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :

- των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
  - Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

ΠΡΩΘΗΣΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΜΕΤΡΟ 2.6

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

**Προγράμματα Προστασίας Περιβάλλοντος
και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης**

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
2	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης
2.6	ΜΕΤΡΟ	Προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθητές, εκπαιδευτικοί, τοπική κοινωνία φοιτητές – σπουδαστές, σπουδαστές σχολών επαγγελματικής κατάρτισης, ερευνητές, καταρτιζόμενοι και εκπαιδευτές των ΙΕΚ, καθηγητές, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	106.756,0		7		4,3	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	106.756,0		7	7	4,3	4,3
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	80.067,0	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	26.689,0	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Το παρόν Μέτρο έχει οριζόντια δομή και διατρέχει όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Έχει σκοπό τόσο να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές σε θέματα Περιβάλλοντος όσο και να εφοδιάσει την ελληνική κοινωνία με εξειδικευμένα στελέχη και δομές για την καλύτερη πληροφόρηση και αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Παράλληλα το μέτρο έχει άμεση σχέση με τους γενικότερους στόχους για το περιβάλλον όπως διατυπώνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον. Οι στόχοι αυτοί θα ληφθούν υπόψη στην επιλογή και την υλοποίηση των επί μέρους έργων του μέτρου.

Η υλοποίηση των στόχων του Άξονα 2 του Ε.Π., οι οποίοι αφορούν την ανάπτυξη και προώθηση καινοτόμων δράσεων στην εκπαιδευτική διαδικασία, προϋποθέτει την υιοθέτηση και εκτέλεση παρεμβάσεων για την προώθηση της Περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης στην ελληνική κοινωνία.

Σημαντικές παρεμβάσεις που θα εκτελεστούν στα πλαίσια του Μέρου αποτελούν συνέχεια Πράξεων του ΕΠΕΑΕΚ Ι, οι οποίες επεκτείνονται ώστε να καλύψουν περισσότερους τομείς. Παράλληλα, εισάγονται καινοτομίες στην εκπαίδευση και ενισχύεται περαιτέρω η έρευνα σε περιβαλλοντικά θέματα.

Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα έργα :

- A) Ιδρύθηκαν, σε συνεργασία με τους ΟΤΑ ή το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας, και λειτουργούν 17 **Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.)**. Τα Κ.Π.Ε. υλοποιούν εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα (σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες), αναπτύσσουν θεματικά δίκτυα, τοπικές και διεθνείς συνεργασίες. Διαθέτουν κτιριακές υποδομές και εκπαιδευτικό εξοπλισμό καθώς και παιδαγωγική ομάδα που ασχολείται αποκλειστικά με τα παραπάνω έργα, ενώ τα περισσότερα διαθέτουν επίσης και κοιτώνες. Συμβάλλουν στη δημιουργία γνωστικών και αξιακών προϋποθέσεων για τη σωστή διαχείριση του Περιβάλλοντος στην κατεύθυνση της οικολογικής ισορροπίας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα των λειτουργούντων ΚΠΕ παρακολούθησαν περίπου 55.000 μαθητές και 5.000 εκπαιδευτικοί, ενώ αναπτύχθηκαν 9 περιφερειακά ή εθνικά δίκτυα με συμμετοχή

εκατοντάδων σχολείων. Στα επιμορφωτικά προγράμματα πήραν μέρος 6.000 εκπαιδευτικοί. Αναπτύχθηκαν επίσης 50 διεθνείς συνεργασίες.

- Β) **Η επιμόρφωση στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (Π.Ε.)** παρέχεται από τα Περιφερειακά Εκπαιδευτικά Κέντρα, (Π.Ε.Κ.), τα Κ.Π.Ε., τους Υπευθύνους Π.Ε., τα ΑΕΙ και άλλους φορείς. Από το Β' ΚΠΣ χρηματοδοτήθηκαν επιμορφωτικά σεμινάρια των ΑΕΙ και των Κ.Π.Ε. Από τα ΑΕΙ αναπτύχθηκαν σε διάστημα δύο ετών 78 συνολικά επιμορφωτικά προγράμματα (διάρκειας 35 ωρών το καθένα) για εκπαιδευτικούς σ' όλες τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης της χώρας. Στα σεμινάρια των Α.Ε.Ι. επιμορφώθηκαν 3.500 εκπαιδευτικοί και στα σεμινάρια των Κ.Π.Ε. (85 συνολικά), 6.000 εκπαιδευτικοί. Στο πλαίσιο των δράσεων ευαισθητοποίησης ενισχύθηκε η διεξαγωγή 9 θεματικών συνεδρίων Π.Ε.
- Γ) Πραγματοποιήθηκε **παραγωγή Εκπαιδευτικού Υλικού** κυρίως με πρωτοβουλία των Κ.Π.Ε. και σε συνεργασία με άλλους φορείς σε θεματικά δίκτυα. Πιο συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκε προμήθεια και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού που κατευθύνθηκε στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, στα Κ.Π.Ε. και σε επιλεγμένες βιβλιοθήκες, αλλά το υλικό αυτό δεν έχει ακόμα δοκιμαστεί στην πράξη. Το έργο της ανάπτυξης του εκπαιδευτικού υλικού περιλαμβάνει : αγορά 4000 cd-rom και 18.000 εκπαιδευτικών πακέτων ποικίλης θεματολογίας (ντοσιέ, διαφάνειες, εκπαιδευτικά παιχνίδια) και σχεδιασμό 12 θεματικών πακέτων εκπαιδευτικού υλικού για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση από συμπράξεις φορέων με την ευθύνη των ΑΕΙ.
- Δ) Επιπλέον, υλοποιήθηκε ένα **πilotικό πρόγραμμα μελέτης ενσωμάτωσης Περιβαλλοντικών θεμάτων στα αναλυτικά προγράμματα του Γυμνασίου** (Γεωγραφία, Βιολογία, Φυσική και Χημεία) με πειραματική εφαρμογή σε 14 Γυμνάσια της χώρας. Τα πορίσματα του έργου περιλαμβάνονται σε μια έκδοση εννέα τόμων που προωθήθηκε σε Υπευθύνους, Κέντρα, Βιβλιοθήκες, κλπ.

- Ε) Πραγματοποιήθηκε ένας μεγάλος αριθμός (περίπου 3.000) **σχολικών προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης** κάθε χρόνο στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στα προγράμματα αυτά εντοπίζονται κυρίως προβλήματα βιωσιμότητας, έλλειψη επαρκούς συντονισμού και υποστήριξης (κυρίως οικονομικής), ενώ στα θετικά συγκαταλέγεται η συμμετοχή τους σε θεματικά δίκτυα.
- ΣΤ) Στο πλαίσιο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αν και δεν είχε προβλεφθεί η αυτόνομη ανάπτυξη δράσεων αναφορικά με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, δημιουργήθηκαν 7 **μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών**, έγιναν αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών σε 2 τμήματα και δημιουργήθηκαν 6 νέα **προπτυχιακά τμήματα**.
- Ζ) Εκτός των παραπάνω υλοποιήθηκαν δράσεις μέσω άλλων χρηματοδοτικών μέσων οι οποίες συνάδουν με την περιβαλλοντική εκπαίδευση και μπορούν να υποστηρίξουν αντίστοιχες δραστηριότητες. Ιδιαίτερη σημασία έχουν τα Κέντρα Πληροφόρησης, τα οποία κατασκευάστηκαν κυρίως μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον σε προστατευόμενες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος. Επίσης, υλοποιήθηκαν δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης από Μη Κυβερνητικές Περιβαλλοντικές Οργανώσεις.

Η εμπειρία και γνώση που αποκτήθηκε από το ΕΠΕΑΕΚ Ι, καθώς και από την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον του Β' ΚΠΣ, θα αξιοποιηθεί στην κατεύθυνση της θεματικής συνοχής, της συμπληρωματικότητας και της βέλτιστης αξιοποίησης πόρων, ούτως ώστε οι παρεμβάσεις που θα εκτελεστούν στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ να έχουν καινοτομικό χαρακτήρα, να συμβάλουν στην βελτίωση της ποιότητας της παρεχομένης εκπαίδευσης σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες και να οδηγούν στην επέκταση των δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν επιτυχώς κατά την υλοποίηση του ΕΠΕΑΕΚ Ι.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Ο κύριος στόχος του Μέτρου είναι η δημιουργία γνωστικού υπόβαθρου για την προστασία της οικολογικής ισορροπίας και της ποιότητας ζωής, η παροχή συγκεκριμένης εκπαίδευσης στους νέους καθώς και η επιμόρφωση στελεχών και εκπαιδευτικών στην Περιβαλλοντική αγωγή.

Μέσω των Πράξεων που θα εκτελεστούν στο πλαίσιο του Μέτρου, επιχειρείται μέσα από με μία ολοκληρωμένη θεώρηση των θεμάτων προστασίας Περιβάλλοντος, η ανάπτυξη και παροχή περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Η προσπάθεια αυτή αφορά τη δημιουργία, υποστήριξη και επέκταση θεσμών (π.χ. Κ.Π.Ε.), τη δημιουργία ειδικευμένων στελεχών σε Περιβαλλοντικά ζητήματα, την ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση του μαθητικού κυρίως πληθυσμού, προς μία διαφορετική αντίληψη και νοοτροπία για τα περιβαλλοντικά ζητήματα. Η ευαισθητοποίηση και η καλλιέργεια περιβαλλοντικής κουλτούρας πρέπει να είναι πρώτιστο μέλημα των εκπαιδευτικών. Οι Πράξεις έχουν ως στόχο επίσης την ενίσχυση του έργου των εκπαιδευτικών προκειμένου οι νέοι (κυρίως μαθητές πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης) να έρθουν σε επαφή με το Περιβάλλον και να το προστατεύσουν.

Εκτός όμως από την περιβαλλοντική εκπαίδευση, που απευθύνεται κυρίως στους νέους (μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές), μια σειρά από Πράξεις (π.χ. καινοτομικές δράσεις, έρευνες) έχουν ως στόχο τη διερεύνηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων και την ανάπτυξη μεθόδων και πρακτικών που οδηγούν στον περιορισμό της περιβαλλοντικής καταστροφής. Η ενεργός συμμετοχή των Ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σε συνεργασία με άλλους φορείς που ειδικεύονται σε περιβαλλοντικά θέματα, θα οδηγήσει στην ανάπτυξη εργαλείων και μεθόδων που θα βοηθήσουν στον περιορισμό των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στις δομές και τους φορείς που λειτουργούν ή προβλέπεται να λειτουργήσουν για ζητήματα περιβάλλοντος και η συμμετοχή των οποίων θα είναι σημαντική στην επίτευξη των στόχων του μέτρου. Οι Ειδικοί Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, που έχουν θεσμοθετηθεί ή προβλέπεται να θεσμοθετηθούν βάσει του άρθρου 15 του Ν. 2742/1999, θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στην υλοποίηση των έργων του μέτρου είτε σε συνεργασία με τα ΚΠΕ είτε υλοποιώντας άμεσα προγράμματα σε προστατευόμενες περιοχές.

Η ευαισθησία σε περιβαλλοντικά ζητήματα, η καλλιέργεια περιβαλλοντικής κουλτούρας, η επαφή και γνωριμία με τη φύση, η αύξηση του αριθμού των επιστημόνων σε θέματα περιβάλλοντος, η ανάπτυξη μεθόδων και πρακτικών περιορισμού των περιβαλλοντικών προβλημάτων, η ανάπτυξη και καθιέρωση θεσμών που προωθούν την περιβαλλοντική εκπαίδευση και έρευνα, θα επιτευχθούν μέσα από την εκτέλεση των Πράξεων.

Τόσο οι στόχοι που έχουν τεθεί στο Μέτρο όσο και οι Πράξεις μέσω των οποίων αυτοί θα επιτευχθούν, συνδέονται άμεσα με τους στόχους που έχουν τεθεί στα υπόλοιπα Μέτρα κυρίως του Άξονα 2. Υπάρχει επομένως συνάφεια μεταξύ των στόχων προκειμένου να επιτευχθούν οι κύριοι-γενικοί στόχοι, που έχουν τεθεί για τον Άξονα 2. Το σύνολο των Πράξεων, εκτός από αυτή που αφορά τα Κ.Π.Ε., συναντώνται ως Μέτρα ή Ενέργειες στον Άξονα 2. Η διαφορά που υπάρχει αφορά στο ότι το θεματικό πεδίο όλων των Πράξεων αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στο περιβάλλον και ειδικότερα στην περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για την προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, τη δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης και τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος, το Μέτρο περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠ.Ε.)

Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης τυγχάνουν ιδιαίτερης αποδοχής από τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και τις τοπικές κοινωνίες.

Στο πλαίσιο της κατηγορίας αυτής θα ιδρυθούν τουλάχιστον 13 νέα ΚΠ.Ε. Η αναγκαιότητα αύξησης των Κ.Π.Ε. προέκυψε από την ανταπόκριση που είχαν όσα λειτούργησαν στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι καθώς και από το γεγονός ότι μεγάλο τμήμα της χώρας (κυρίως το νησιωτικό) παραμένει χωρίς Κ.Π.Ε, εξαιτίας της μεγάλης γεωγραφικής ανισοκατανομής τους. Μέσω των Πράξεων επιχειρείται η γεωγραφική εξάπλωση του θεσμού και η αντιμετώπιση της χωροταξικής ανισοκατανομής λαμβάνοντας υπόψη και την πληθυσμιακή κατάσταση.

Οι Πράξεις που θα αναπτυχθούν από τα Κ.Π.Ε., σε μία προσπάθεια αξιοποίησης των ήδη διαπιστωθέντων θετικών στοιχείων της λειτουργίας τους και της καινοτομικής μετεξέλιξής τους, είναι: θεματικά δίκτυα σχολείων, επιμορφωτικά σεμινάρια τριών επιπέδων, εκπαιδευτικά προγράμματα σχολικών ομάδων, τοπικές και διεθνείς συνεργασίες, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, εκπόνηση μελετών του ευρύτερου περιβάλλοντος χώρας εντός του οποίου λειτουργούν τα Κ.Π.Ε., ανάπτυξη σχέσης περιβάλλοντος με κοινωνικό χώρο κλπ.

Επιπλέον, θα δημιουργηθεί γραφείο οργάνωσης, παρακολούθησης, συντονισμού, και υποστήριξης των Κ.Π.Ε., το οποίο θα αποβλέπει στην επιστημονική και οργανωτική υποστήριξη του θεσμού προκειμένου σταδιακά να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά του.

Κατηγορία Πράξεων β : Μελέτες – Αξιολογήσεις

Σημαντικό βήμα προς την ωριμότητα των Κ.Π.Ε. είναι αφενός η διασφάλιση της ποιότητας των δράσεών τους και αφετέρου η αποτελεσματικότητα της εσωτερικής τους οργάνωσης. Σε αυτήν την κατεύθυνση θα εκτελεστούν Πράξεις, όπως:

- Εκπόνηση μελετών αξιολόγησης των Κ.Π.Ε. (λειτουργία, αποτελεσματικότητα, εκπαιδευτικό υλικό), οι οποίες θα συμπληρώσουν τις δράσεις αξιολόγησης που ήδη εκτελούνται και στη συνέχεια θα επικεντρωθούν στη βιωσιμότητα των Κ.Π.Ε.

- Εκπόνηση μελέτης ενσωμάτωσης της περιβαλλοντική εκπαίδευση στα αναλυτικά προγράμματα πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης.
- Εκπόνηση μελετών με ερευνητικό χαρακτήρα σε θέματα περιβάλλοντος με στόχο την εξαγωγή πορισμάτων για την αντιμετώπιση τοπικών – κυρίως – περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Κατηγορία Πράξεων γ : Σχολικά Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Μέσω αυτής της κατηγορίας Πράξεων θα υλοποιηθούν σχολικά προγράμματα Περιβαλλοντική Εκπαίδευση που θα δώσουν στις σχολικές μονάδες όλων των βαθμίδων τη δυνατότητα να αναπτύξουν σειρά δραστηριοτήτων με κύριο στόχο την ευαισθητοποίηση του μαθητικού πληθυσμού σε περιβαλλοντικά ζητήματα. Τα προγράμματα, ενδεικτικά, μπορούν να περιλαμβάνουν: επισκέψεις στα Κ.Π.Ε. της περιοχής και επιμόρφωση σε θεματικά πεδία που αυτά έχουν αναπτύξει, επισκέψεις σε περιοχές με έντονο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον (δάση, ποτάμια κλπ.), συμμετοχή σε θεματικά δίκτυα και επισκέψεις σε πόλεις και σχολεία του εξωτερικού, οργάνωση, ανάλυση και παρουσίαση περιβαλλοντικών θεμάτων τοπικού χαρακτήρα (π.χ. πρόβλημα ρύπανσης, λειψυδρίας κλπ.), εξέταση στα εργαστήρια των σχολικών μονάδων φυσικών στοιχείων, οργάνωση και παρουσίαση περιβαλλοντικών ζητημάτων στους μαθητές της σχολικής μονάδας και στην τοπική κοινωνία.

Προβλέπονται επίσης ετήσιες ημερίδες όπου θα παρουσιάζονται οι καλύτερες εργασίες σε περιβαλλοντικά θέματα. Οι ομάδες των μαθητών με τα καλύτερα σχέδια συνοδευόμενοι από τους καθηγητές τους θα μπορούν να επισκέπτονται σχολεία του εξωτερικού που επεξεργάζονται αντίστοιχα θέματα ή περιοχές του εσωτερικού ή εξωτερικού που παρουσιάζουν αντίστοιχα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά.

Πρωταρχικό ρόλο στην υλοποίηση των σχολικών προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης έχουν οι εκπαιδευτικοί που έχουν επιμορφωθεί σε θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (στο πλαίσιο της κατηγορίας Πράξεων 4) και θα κληθούν να σχεδιάσουν και να υποστηρίξουν την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών στα σχολεία τους. Βασικός, επίσης, είναι ο ρόλος των υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης των

Διευθύνσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των στελεχών των Κ.Π.Ε. και των μη Κυβερνητικών Οργανώσεων οι οποίοι θα υποστηρίξουν το έργο των εκπαιδευτικών και θα παρέχουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία για την υλοποίηση των σχολικών προγραμμάτων.

Κατηγορία Πράξεων δ : Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών και Στελεχών Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας Πράξεων θα υλοποιηθούν επιμορφωτικά σεμινάρια τριών κατηγοριών: α) βασική επιμόρφωση εκπαιδευτικών, β) επιμόρφωση εκπαιδευτικών που είναι ήδη βασικά επιμορφούμενοι και εφαρμόζουν προγράμματα στο σχολείο και γ) επιμόρφωση στελεχών περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Όλα τα σεμινάρια θα αξιολογούνται τόσο από τους χρήστες όσο και από εξωτερικό αξιολογητή, ενώ η βασική υποχρέωση των επιμορφούμενων θα είναι η εφαρμογή προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στις σχολικές μονάδες. Είναι απαραίτητη η ισόρροπη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης. Τα σεμινάρια επίσης θα απευθύνονται και σε εκπαιδευτικούς για άτομα με ειδικές ανάγκες προκειμένου να μεταφέρουν την περιβαλλοντική εκπαίδευση στα άτομα της συγκεκριμένης ομάδας και να τα βοηθήσουν στην γνωριμία με το περιβάλλον.

Ο αριθμός των σεμιναρίων ανά νομό θα καθοριστεί, με βάση τα πληθυσμιακά δεδομένα, τις εκπαιδευτικές ανάγκες, το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών κάθε περιοχής και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της προηγούμενης εφαρμογής.

Κατηγορία Πράξεων ε : Εκπαιδευτικό Υλικό Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Η κατηγορία Πράξεων αυτή περιλαμβάνει την αξιολόγηση, αγορά, παραγωγή και αναπαραγωγή εκπαιδευτικού υλικού περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Το εκπαιδευτικό υλικό που έχει παραχθεί στο ΕΠΕΑΕΚ Ι και βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης, θα αποτελέσει την αφετηρία προκειμένου στη συνέχεια αφενός να αναπαραχθεί και να διατεθεί στις σχολικές μονάδες και

αφετέρου να προσδιοριστούν τα θεματικά πεδία που δεν έχουν καλυφθεί πλήρως προκειμένου αυτά να καλυφθούν.

Κατηγορία Πράξεων ζ : Προγράμματα για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ)

Προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της υποστήριξης και διάχυσης των περιβαλλοντικών ζητημάτων στη συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα. Η ύπαρξη αυτοτελούς κατηγορίας Πράξεων στοχεύει στην προώθηση και διασφάλιση της συγκεκριμένης ομάδας προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στις ειδικές σχολικές μονάδες και στους εμπλεκόμενους φορείς με ΑΜΕΑ να αναπτύξουν δράσεις που σχετίζονται με την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας θα υλοποιηθούν Πράξεις που αφορούν:

- α) την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού περιβαλλοντικής εκπαίδευσης προσαρμοσμένο στις ιδιαιτερότητες των συγκεκριμένων ομάδων και
- β) την υλοποίηση σχολικών προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων η : Διεύρυνση Προγραμμάτων Σπουδών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Προπτυχιακά, Μεταπτυχιακά, Εξειδίκευση)

Στόχος της κατηγορίας αυτής είναι η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, που θα μπορεί να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των φορέων που σχετίζονται με το περιβάλλον. Μια τέτοια ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού μπορεί να γίνει με τη δημιουργία νέων προγραμμάτων, με την εμφάνιση κατευθύνσεων στα ήδη υφιστάμενα προγράμματα, με προγράμματα συμπληρωματικής εκπαίδευσης για όσους πτυχιούχους παλαιότερων ετών θα ήθελαν να αποκτήσουν πρόσθετα εφόδια και τέλος με τη δημιουργία προγραμμάτων εξειδίκευσης.

Στα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η μελέτη και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν αντικείμενο σπουδών, τόσο σε προπτυχιακό, όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Μέσα από τις Πράξεις θα δημιουργηθούν νέα προγράμματα ή θα αναπτυχθούν τα υφιστάμενα, ώστε να επιμορφωθεί το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό, έτσι ώστε να μπορεί να αντιμετωπίσει τις

απαιτήσεις των επιχειρήσεων ή άλλων φορέων που σχετίζονται με το περιβάλλον και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στις ανάγκες που προκύπτουν από την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον και ενδεικτικά στους τομείς Φυσικό περιβάλλον (μεταπτυχιακές σπουδές για την εξειδίκευση στελεχών, φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, διαχείρισης απορριμμάτων, διαχείρισης λυμάτων).

Ενδεικτικά θα εκτελεστούν οι ακόλουθες Πράξεις :

- Υποστήριξη νεοδημιουργηθέντων από το ΕΠΕΑΕΚ Ι προπτυχιακών Τμημάτων και αναμόρφωση υπάρχοντων προγραμμάτων σπουδών
- Δημιουργία ειδικών κατευθύνσεων εντός άλλων σχετιζόμενων Τμημάτων
- Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών

Κατηγορία Πράξεων Θ : Καινοτόμες Εκπαιδευτικές Δράσεις και Έρευνα

Στο πλαίσιο της κατηγορίας θα αναπτυχθούν μια σειρά από Πράξεις, οι οποίες θα έχουν καινοτομικό και ερευνητικό χαρακτήρα και θα αποβλέπουν στη προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και γενικότερα των περιβαλλοντικών ζητημάτων στη χώρα. Μέσω των Πράξεων αυτών και της έρευνας που θα αναπτυχθεί, επιδιώκεται η ενεργός συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων προκειμένου να αξιοποιηθούν και να προβληθούν οι έρευνες που προωθούν την περιβαλλοντική εκπαίδευση, οδηγούν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, συμβάλλουν στον περιορισμό της καταστροφής του περιβάλλοντος, βοηθούν στην ευαισθητοποίηση τόσο του μαθητικού πληθυσμού όσο και γενικότερα της κοινωνίας και προτείνουν νέες μεθόδους για την αντιμετώπιση και διαχείριση των περιβαλλοντικών προβλημάτων (απόβλητα, ρύπανση υδάτων και γής κλπ).

Ως προς τη συγκεκριμένη κατηγορία Πράξεων αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένες Πράξεις, οι οποίες χαρακτηρίζονται από καινοτομία και για αυτό το λόγο κρίνεται ιδιαίτερα σκόπιμη ή εκτέλεσή τους. Ειδικότερα:

- Καινοτομικές εκπαιδευτικές δράσεις για το περιβάλλον.
- Διενέργεια ειδικών εκπαιδευτικών δράσεων στη διαχείριση συστημάτων ήπιων μορφών ενέργειας και φυσικών πόρων, στις μεταφορές με εναλλακτικά μέσα κ.ά.
- Αξιοποίηση του διαδικτύου για την περιβαλλοντική εκπαίδευση με παράλληλη δημιουργία δικτυακών τόπων (websites) για περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση.
- Δημιουργία εικονικών εκπαιδευτικών μουσείων σχετικά με το περιβάλλον.
- Βασική έρευνα τμημάτων τριτοβάθμιας (ΑΕΙ, ΤΕΙ) σε επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων και ανάπτυξη νέων μεθόδων.
- Καθιέρωση βραβείων για πρωτότυπες/καινοτόμες ιδέες/εργασίες φοιτητών/σπουδαστών που προωθούν την προστασία του περιβάλλοντος.
- Θερινά σχολεία για μαθητές και εκπαιδευτικούς.
- Καθιέρωση βραβείων σε προστατευόμενες περιοχές (κέντρα πληροφόρησης, Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, φορείς διαχείρισης) για την ιδιαίτερη προώθηση των θεμάτων της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- Διενέργεια ειδικών προγραμμάτων στην περιβαλλοντική παρακολούθηση (monitoring), όπως προγράμματα περιβαλλοντικής παρακολούθησης φυσικοχημικών και βιολογικών παραμέτρων των ενδιαιτημάτων, προγράμματα παρακολούθησης ειδών, κλπ. Δημιουργία δικτύου σχολείων στα οποία θα εφαρμόζονται αντίστοιχα προγράμματα και σύνδεση αυτών με συντονιστική επιτροπή προκειμένου να σχεδιαστούν, εκπονηθούν και αξιολογηθούν κατάλληλα τα ειδικά αυτά προγράμματα.
- Δημιουργία μεταφερόμενων μουσείων – εκθέσεων για το περιβάλλον (φυσικό, ανθρωπογενές, βιομηχανικό, κλπ) τα οποία θα περιλαμβάνουν βιωματικά παιχνίδια που απαιτούν τη συμμετοχή των παιδιών.

Κατηγορία Πράξεων 1: Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης

Στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ Ι χρηματοδοτήθηκαν ενέργειες με κύριο στόχο να δημιουργηθούν δομές στήριξης και να αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα «Δια βίου εκπαίδευσης». Όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι ενέργειες

αυτές αφορούσαν το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, τα Προγράμματα Σπουδών Επιλογής τα Προγράμματα Ανοικτής και εξ' Αποστάσεως Μάθησης, τα Προγράμματα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης κλπ.

Με την παρούσα κατηγορία πράξεων προωθείται αφενός η ενίσχυση των ήδη υπάρχοντων προγραμμάτων, (εμπλουτισμός, επέκταση, αναμόρφωση, παραγωγή νέου εκπαιδευτικού υλικού κλπ.) και αφετέρου ο σχεδιασμός και υλοποίηση νέων κύκλων σπουδών δια βίου μέσα από τις υπάρχουσες δομές του ΕΑΠ και από την δημιουργία των ΙΔΕ και των Δικτύων Συνεργασίας σε θεματικά πεδία που έχουν άμεση σχέση με την περιβαλλοντική εκπαίδευση και γενικότερα το περιβάλλον.

Κατηγορία Πράξεων ια : Προγράμματα σε προστατευόμενες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος

Στόχος είναι η υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε προστατευόμενες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος αξιοποιώντας τις υποδομές και τους μηχανισμούς που υπάρχουν ή προβλέπεται να δημιουργηθούν.

Μέσω των προβλεπόμενων πράξεων θα υποστηριχθούν τα Κέντρα Πληροφόρησης, τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και οι Ειδικοί Φορείς Διαχείρισης στην υλοποίηση προγραμμάτων με στόχο την εκπαίδευση, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση.

Ενδεικτικά θα εκτελεστούν οι ακόλουθες πράξεις:

- Προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε προστατευόμενες περιοχές για μαθητές, εκπαιδευτικούς. Περιλαμβάνονται ημερήσια προγράμματα για σχολεία καθώς και μεγαλύτερης διάρκειας προγράμματα που απευθύνονται σε μαθητές και εκπαιδευτικούς της περιοχής.
- Εκπόνηση πρότυπων προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε συνδυασμό με την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού..
- Προώθηση της συνεργασίας ΚΠΕ και κέντρων πληροφόρησης / φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Αριθμός Κ.Π.Ε.	17	25	30
Αριθμός συμμετεχόντων σχολικών μονάδων σε προγράμματα Π.Ε.	1.800	2.200	2.900
Αριθμός συμμετεχόντων μαθητών σε προγράμματα Π.Ε.	55.000	150.000	250.000
Αριθμός επιμορφωτικών σεμιναρίων	163	200	350
Αριθμός επιμορφούμενων εκπαιδευτικών στην Π.Ε.	3.500	5.000	9.500
Αριθμός προγραμμάτων προπτυχιακών, μεταπτυχιακών σπουδών σε θέματα περιβάλλοντος	9	24	27
Αριθμός καινοτόμων εκπαιδευτικών δράσεων και έρευνας σε θέματα περιβάλλοντος	0	160	285
Αριθμός σπουδαστών προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών περιβάλλοντος	600	1.000	1.600

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ: 2.6																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ														<i>(σε ευρώ)</i>			
Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτι κά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή		Εθνική Συμμετοχή					Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.				
Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ		ΕΓΤΠ.Ε.	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.	Τοπική	Άλλη							
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		6.190.000	6.190.000	4.642.500		4.642.500			1.547.500	1.547.500							
2002		20.412.000	20.412.000	15.309.000		15.309.000			5.103.000	5.103.000							
2003		20.477.000	20.477.000	15.357.750		15.357.750			5.119.250	5.119.250							
2004		20.331.000	20.331.000	15.248.250		15.248.250			5.082.750	5.082.750							
2005		19.608.000	19.608.000	14.706.000		14.706.000			4.902.000	4.902.000							
2006		19.738.000	19.738.000	14.803.500		14.803.500			4.934.500	4.934.500							
ΣΥΝΟΛΟ		106.756.000	106.756.000	80.067.000		80.067.000			26.689.000	26.689.000							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές

πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Συγκεκριμένα:

Για τις δράσεις του Μέτρου θα υπάρξουν προσκλήσεις υποβολής προτάσεων προς όλες τις ενδιαφερόμενες κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα αξιολογηθούν από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα παραδοθούν στη Διαχειριστική Αρχή.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Ενδεικτικοί τελικοί δικαιούχοι μπορεί να είναι φορείς του δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου φορέα, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και επαγγελματικές – επιστημονικές ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που διαθέτουν την απαραίτητη υποδομή και εμπειρία σε περιβαλλοντικά και επιμορφωτικά προγράμματα.

Ως τέτοιοι ορίζονται ενδεικτικά: Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ), Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ), Εθνικό Ινστιτούτο Νεότητας (ΕΙΝ), η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Γ.Γ.Ν.Γ.), ο ΟΕΕΚ, Υπηρεσίες – Τμήματα του ΥΠΕΠΘ, Διευθύνσεις πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, δημόσια σχολεία, τα Περιφερειακά Εκπαιδευτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ), Ερευνητικά Ινστιτούτα, Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, ΝΠΙΔ εποπτευόμενα από το ΥΠΕΠΘ και άλλα

Υπουργεία, Επιστημονικές και Επαγγελματικές Ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Εταιρείες του Δημόσιου Τομέα (ΟΤΕ, ΔΕΗ, Τράπεζες, κλπ)

Φορείς του ιδιωτικού τομέα (εταιρείες, ιδιωτικά σχολεία) μπορούν να συμμετέχουν ως συνεργαζόμενοι φορείς στην υλοποίηση των Πράξεων.

Δικαιούχοι φορείς των πράξεων δύναται να είναι οι Ειδικοί Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, που συστήνονται σύμφωνα με το νόμο είναι ΝΠΙΔ, κοινωφελούς χαρακτήρα, εποπτευόμενα από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ και συστήνονται με ΠΔ μετά από εισήγηση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και των κατά περίπτωση συναρμοδίων Υπουργών. Επίσης, δικαιούχοι φορείς δύναται να είναι και οι Μη Κυβερνητικές Περιβαλλοντικές Οργανώσεις. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέρους.

Z. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Z1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπόμενων πράξεων με τις επιλέξιμες δράσεις του Κανονισμού 1260/1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/99 (σχετικά με το ΕΚΤ), καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέρους στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέρους (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον, στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν την ισότητα των δύο φύλλων.
- Συνέπεια με την Εθνικές και Ευρωπαϊκές Στρατηγικές για την Απασχόληση, τη Δια βίου Μάθηση και το Περιβάλλον.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και τις πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο που αφορούν στην προστασία του Περιβάλλοντος και την ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα Περιβάλλοντος
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ για την εκπαίδευση, την επιμόρφωση, την έρευνα και τις καινοτομικές δράσεις στο πλαίσιο της εκπαίδευσης.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Δείκτης εκροής/ Επιθυμητό στόχο των μαθητών που συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα, εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε επιμορφωτικά προγράμματα, Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, ειδικευμένων στελεχών στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, σχολικών προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Προγραμμάτων Σπουδών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, εκπαιδευτικού υλικού, μελετών, ερευνών και καινοτομικών δράσεων σε θέματα που αφορούν στο Περιβάλλον).
- Άμεσα/έμμεσα ωφελούμενοι: μαθητές και εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, φοιτητές και σπουδαστές προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (Ανάλυση κόστους-οφέλους)-Διατηρησιμότητα.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας,οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΛΕΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Ο Άξονας Προτεραιότητας 3, που ταυτίζεται με το 4^ο πεδίο πολιτικής του ΕΚΤ, στόχο έχει να αναπτύξει εκείνες τις γνώσεις και τις δεξιότητες των νέων που προωθούν την επιχειρηματικότητα και αυξάνουν την προσαρμοστικότητα τους στις εξελίξεις της αγοράς εργασίας. Επίσης μεγάλη σημασία δίνεται στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 3 εντάσσεται ένα μόνο Μέτρο που αφορά την ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δράσης και των καινοτομικών εφαρμογών. Το Μέτρο αυτό, στοχεύει στην κατάλληλη προετοιμασία των νέων, ώστε να μπορούν να εργασθούν σε μικρές επιχειρήσεις ή να αναπτύξουν ατομικές επαγγελματικές δραστηριότητες (αυτο-απασχόληση). Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που υποστηρίζονται καλλιεργούν την καινοτόμο επιχειρηματική σκέψη και δράση, ώστε όσοι αποφοιτούν από αυτά να είναι σε θέση να συμβάλλουν, ως εργαζόμενοι, στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ανταγωνιστικότητας των φορέων που θα τους προσλάβουν, ή να είναι σε θέση να ξεκινήσουν την δική τους δουλειά.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 3 εντάσσονται στο παρακάτω Μέτρο:

Ενθάρρυνση επιχειρηματικής δράσης & καινοτομικών εφαρμογών

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3

**ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΤΗΣ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ**

ΜΕΤΡΟ 3.1

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

**Ενθάρρυνση Επιχειρηματικής Δράσης
και Καινοτομικών Εφαρμογών**

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
3	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και της προσαρμοστικότητας των νέων
3.1	ΜΕΤΡΟ	Ενθάρρυνση επιχειρηματικής ενέργειας & καινοτομικών εφαρμογών
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθητές δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, καταρτιζόμενοι δημοσίων ΙΕΚ και λοιπών σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, φοιτητές / σπουδαστές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	19.848,4		100		0,8	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	19.848,4		100	100	0,8	0,8
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	14.886,3	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	4.962,1	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η ελληνική εκπαίδευση δεν έχει δώσει, μέχρι σήμερα την απαιτούμενη βαρύτητα στα θέματα απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης των αποφοίτων. Οι όποιες δράσεις πραγματοποιήθηκαν κατά κύριο λόγο είχαν στόχο την παροχή στους νέους γνωστικών εφοδίων και δεξιοτήτων και όχι την καλλιέργεια πνεύματος επιχειρηματικότητας.

Πρωτοβουλίες, όπως το πρόγραμμα της Τεχνομάθειας που χρηματοδοτήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας στα πλαίσια του Β' ΚΠΣ, έδωσαν σε σχολικές μονάδες την ευκαιρία να αναπτύξουν πρωτοβουλίες για τη γνωριμία των μαθητών με τις τεχνολογικές εξελίξεις, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα και την επινοητικότητά τους.

Μαθήματα επιχειρηματικότητας δεν συμπεριλαμβάνονται στο σχολικό πρόγραμμα και οι μαθητές ασχολήθηκαν με αυτό το θέμα μόνο στα πλαίσια σχολικών πρωτοβουλιών. Η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς με τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μέσα από την διακρατική Ενέργεια EΥΓΕ-NET και το πρόγραμμα ADAPT) ξεκίνησε στο τέλος του 1999 να υλοποιεί το πρόγραμμα «Θυρίδες Νεανικής Επιχειρηματικότητας» σε τέσσερις πόλεις της Ελλάδας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Ιωάννινα) με στόχο την πληροφόρηση των νέων από ειδικευμένους επαγγελματίες, την εξέταση των οικονομικών τους σχεδίων και την ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΓΓ Νέας Γενιάς, από τους 1.000 περίπου νέους που επισκέφθηκαν τις «Θυρίδες Επιχειρηματικότητας», οι 162 κατόρθωσαν επιχειρηματικό σχέδιο και 88 εξ αυτών προχώρησαν στην έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Μαθήματα επιχειρηματικότητας δεν συμπεριλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Οι απόφοιτοι των δημοσίων ΙΕΚ και των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης διεκδικούν μια θέση στην παραγωγική διαδικασία έχοντας ως εφόδιο την επαγγελματική εξειδικευμένη κατάρτιση ως επί το πλείστον σε μεταλυκειακό επίπεδο.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση οι περισσότεροι φοιτητές/σπουδαστές των Οικονομικών Σχολών/Τμημάτων αποκτούν μεμονωμένες γνώσεις, π.χ. πάνω

στον τρόπο εκπόνησης ενός επιχειρηματικού σχεδίου, αλλά δεν προωθείται ενεργά η έννοια της επιχειρηματικότητας. Τα Γραφεία Διασύνδεσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προσπαθούν, στα πλαίσια της δραστηριότητάς τους, να αυξήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες των νέων σε θέματα που αφορούν την αγορά εργασίας, αλλά δεν προσφέρονται, για την ώρα, μαθήματα επιχειρηματικότητας στους φοιτητές ή στους αποφοίτους των Σχολών.

Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι, ελάχιστες παρεμβάσεις, όπως το **πρόγραμμα εικονικών επιχειρήσεων στη Σιβιτανίδειο** στόχευαν ευθέως στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος. Έτσι, δεν έχει αναπτυχθεί επαρκές εκπαιδευτικό υλικό κατάλληλο είτε για τους μαθητές της δευτεροβάθμιας, είτε για τους φοιτητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Παράλληλα, ενώ μέσω των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης συνδέεται η εκπαιδευτική διαδικασία με την απασχόληση, δεν έχει αναπτυχθεί ένα δίκτυο συνεργασίας των εκπαιδευτικών μονάδων με τους κοινωνικούς εταίρους σε θέματα επιχειρηματικής δράσης.

Συμπερασματικά, σήμερα απαιτείται συστηματική και ενεργή παρέμβαση στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και της αυτοαπασχόλησης των νέων. Για αυτό το λόγο και στα πλαίσια προσπάθειας δημιουργίας διεξόδου στο πρόβλημα της απασχόλησης των νέων, πρέπει να τονωθεί η κουλτούρα της επιχειρηματικότητας, και να ενθαρρυνθούν στη δημιουργία επιχειρήσεων ως μικροί επιχειρηματίες αντί να προσανατολιστούν σε θέσεις υπαλληλικές.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Στόχος του Μέτρου είναι η ενθάρρυνση των νέων να στραφούν προς την αυτοαπασχόληση μέσα από την ίδρυση υγιών επιχειρηματικών μονάδων, η προσφορά των κατάλληλων γνώσεων στους νέους για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και η στήριξη τους προς αυτές τις κατευθύνσεις.

Η ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δράσης θα υλοποιηθεί μέσω των Γραφείων Διασύνδεσης, των θυρίδων επιχειρηματικότητας και των Κέντρων Σταδιοδρομίας του ΟΕΕΚ.

Οι παρεμβάσεις για την προώθηση της επιχειρηματικότητας θα εφαρμοστούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης με μορφές αντίστοιχες των ομάδων –στόχου. Πιο συγκεκριμένα :

- Όσον αφορά τους μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Ενιαίου Λυκείου και ΤΕΕ), προβλέπεται η εκτέλεση σχετικών Πράξεων, που θα λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μαθητών καλλιεργώντας γενικότερα την έννοια του «επιχειρείν» και παράλληλα την εξειδικευμένη γνώση και τις δεξιότητες που σχετίζονται με την οργάνωση της επιχειρηματικής δράσης.
- Όσον αφορά την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, οι παρεμβάσεις αφορούν τη δημιουργία επιχειρήσεων από σπουδαστές και αποφοίτους των δημοσίων ΙΕΚ και των λοιπών σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Οι επιχειρήσεις, που θα ιδρυθούν, θα μπορούν να παράγουν προϊόντα ή/και να παρέχουν υπηρεσίες. Οι πελάτες τους θα είναι είτε οι τελικοί καταναλωτές ή άλλες επιχειρήσεις. Η άμεση στήριξη των επιχειρήσεων με κεφάλαια που απαιτούνται για την ίδρυση και αρχική λειτουργία τους

μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω των άλλων επιχειρησιακών σχεδίων, κυρίως του Υπουργείου Ανάπτυξης. Σημειώνεται ότι, για εξοπλισμό που αφορά την αγορά Η/Υ και τη σύνδεση με διαδίκτυο ο ΕΟΜΜΕΧ έχει ήδη εξαγγείλει τη χρηματοδότηση μικρών επιχειρήσεων. Επίσης, επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο την ανάπτυξη καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών μπορούν να απευθύνονται για στέγαση στα Τεχνολογικά Πάρκα. Για να ενισχυθεί πληρέστερα, η ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δράσης και των καινοτομικών εφαρμογών των σπουδαστών και αποφοίτων δημοσίων ΙΕΚ και των λοιπών σχολών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, χρειάζεται να παραχθεί κατάλληλο υποστηρικτικό υλικό και να υπάρξουν δομές, με αντικείμενο την ενθάρρυνση και στήριξη των νέων, που θέλουν να αρχίσουν επιχειρηματική δραστηριότητα. Οι δομές που θα δημιουργηθούν θα είναι ανοικτές και προσπελάσιμες από κάθε ενδιαφερόμενο νέο επιχειρηματία.

- Όσον αφορά τους σπουδαστές και τους αποφοίτους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, θα τους δοθεί η δυνατότητα να εκφράσουν τις επιχειρηματικές τους προθέσεις με την βοήθεια των υποστηρικτικών υπηρεσιών και των δομών, οι οποίες θα προσφέρονται μέσω των Γραφείων Διασύνδεσης. Επίσης, θα τους προσφερθούν μαθήματα επιχειρηματικότητας για την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για την ικανοποίηση των στόχων του παρόντος Μέτρου θα υλοποιηθούν οι παρακάτω ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων, οι οποίες έχουν ως στόχο :

- Την ενθάρρυνση των νέων να σχεδιάσουν την ίδρυση επιχειρήσεων.
- Την αρχική στήριξη των νέων επιχειρηματιών ώστε να δημιουργήσουν ανταγωνιστικές και βιώσιμες επιχειρηματικές μονάδες.
- Την έγκαιρη, συνεπή και έγκυρη ενημέρωση όλων των εμπλεκομένων για τις δυνατότητες που υπάρχουν για νέους επιχειρηματίες και για τις επιπτώσεις των ακολουθουμένων οικονομικών και εργασιακών πολιτικών.
- Την υλοποίηση προγραμμάτων-μαθημάτων επιχειρηματικότητας.

Κατηγορία Πράξεων α: Ίδρυση και λειτουργία κόμβων – θυρίδων επιχειρηματικότητας για την ενθάρρυνση και στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας

Η παρούσα κατηγορία Πράξεων έχει ως στόχο την ίδρυση, ενίσχυση και λειτουργία κόμβων-θυρίδων επιχειρηματικότητας για την ενθάρρυνση και στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας. Απευθύνεται σε φοιτητές, σπουδαστές, αποφοίτους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, των δημοσίων ΙΕΚ και των λοιπών σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και σε μαθητές και αποφοίτους των ΤΕΕ.

Οι νέοι σπουδαστές και απόφοιτοι, που ενδιαφέρονται να ιδρύσουν επιχειρήσεις έχουν ανάγκη από ενθάρρυνση και στήριξη. Ενθάρρυνση γιατί ο κόσμος των επιχειρήσεων είναι τις περισσότερες φορές άγνωστος σε αυτούς και στήριξη επειδή απαιτούνται γνώσεις που παρέχονται από ειδικούς, στους οποίους οι μελλοντικοί επιχειρηματίες δεν έχουν πρόσβαση.

Τα κομβικά σημεία για την ενθάρρυνση και στήριξη της επιχειρηματικότητας έχουν ως σκοπό :

- α) να γνωρίσουν στους σπουδαστές και απόφοιτους τη λειτουργία των επιχειρήσεων,
- β) να ενθαρρύνουν πιθανούς ενδιαφερόμενους να στραφούν σε επιχειρηματικές δραστηριότητες, και
- γ) να στηρίξουν αυτούς/αυτές που θα αποφασίσουν να προχωρήσουν στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Βασικές υπηρεσίες και πληροφορίες που θα παρέχονται από τις θυρίδες επιχειρηματικότητας θα σχετίζονται με τις διαδικασίες ίδρυσης επιχειρήσεων, νομικές ρυθμίσεις που διέπουν τη λειτουργία τους, πληροφορίες για μαθήματα επιχειρηματικότητας, θέματα Marketing, βοήθεια κατά τη κατάρτιση επιχειρησιακών σχεδίων, πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων σχετικών με επιχειρηματική δραστηριότητα. Όμως οι θυρίδες επιχειρηματικότητας δε πρέπει να περιοριστούν στην παροχή πληροφοριών και βοήθειας μόνο σε όσους τη ζητούν, αλλά θα πρέπει να αναλάβουν και ενεργό ρόλο για τη προσέλκυση νέων προς τις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Οι θυρίδες επιχειρηματικότητας θα διασυνδεθούν δικτυακά

με τα Γραφεία Διασύνδεσης μέσω ειδικού portal το οποίο θα χρηματοδοτηθεί μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Επίσης, αυτή η κατηγορία Πράξεων προωθεί τη δικτύωση των επιχειρηματικών κόμβων στην περίπτωση που προέρχονται από ανεξάρτητους φορείς. Με τον τρόπο αυτό αναμένεται να δημιουργηθεί ένας ανεξάρτητος αριθμός δικτύων ούτως ώστε αφενός να υπάρχει μεταξύ τους ένας υγιής ανταγωνισμός και αφετέρου το κάθε ένα από αυτά να απευθύνεται σε μία κρίσιμη μάζα ενδιαφερομένων.

Στις δραστηριότητες των κόμβων και των δικτύων τους, μπορούν να συμπεριλαμβάνονται η οργάνωση συναντήσεων μεταξύ νέων επιχειρηματιών και μεταξύ επιχειρηματιών και σπουδαστών και αποφοίτων δημοσίων ΙΕΚ και λοιπών σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και την ενθάρρυνση των σπουδαστών. Επίσης, προβλέπονται πιλοτικές πράξεις για την ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, με τη συμμετοχή σπουδαστών και αποφοίτων δημοσίων ΙΕΚ και λοιπών σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Τονίζεται ότι τόσο ο ΟΕΕΚ όσο και οι λοιπές σχολές αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σχεδιάζουν να οργανώσουν και να λειτουργήσουν Κέντρα Σταδιοδρομίας, τα οποία, συμπληρωματικά, θα αναλάβουν την υλοποίηση των πράξεων που αφορούν την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στους σπουδαστές και τους αποφοίτους τους. Επειδή μάλιστα ο ΟΕΕΚ σχεδιάζει να αναπτύξει από κοινού με την ΤΕΕ, σε εκείνα τα ΤΕΕ με τα οποία συστεγάζονται τα δημόσια ΙΕΚ, δομές επαγγελματικού προσανατολισμού και σύνδεσης με την αγορά εργασίας, αναμένεται ότι δυνητικοί ωφελούμενοι θα είναι και μαθητές των ΤΕΕ.

Κατηγορία Πράξεων β: Μαθήματα επιχειρηματικότητας

Κρίνεται αναγκαία η ανάπτυξη υλικού που θα επεξηγεί και θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία των επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη την εκπαίδευση των σπουδαστών και αποφοίτων των δημοσίων ΙΕΚ και των σχολών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ανάλογο υλικό θα αναπτυχθεί και για τους μαθητές των ΤΕΕ.

Το υλικό που θα δημιουργηθεί θα πρέπει να είναι κατάλληλο να διαδοθεί και μέσω του διαδικτύου. Επίσης, είναι επιθυμητή η ανάπτυξη interactive εκπαιδευτικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή.

Επίσης, η κατηγορία Πράξεων περιλαμβάνει την οργάνωση κύκλων μαθημάτων που θα απευθύνονται στους ενδιαφερόμενους νέους επιχειρηματίες.

Ενδεικτικά αναφέρονται θέματα που θεωρούνται ότι πρέπει να περιλαμβάνονται στην ύλη των μαθημάτων και του αντιστοίχου υλικού: Λογιστική, Αναζήτηση Πελατών, Marketing, χρήση Η/Υ στην επιχείρηση, Διασφάλιση Ποιότητας, Φορολογικές Υποχρεώσεις, Ισχύουσα Νομοθεσία, Κατάρτιση Επιχειρηματικού Σχεδίου.

Συμπληρωματικά, η κατηγορία Πράξεων περιλαμβάνει την εκπόνηση από σπουδαστές επιχειρηματικών σχεδίων που να αναφέρονται σε επιχειρήσεις, που παράγουν προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες και οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο ίδρυσης ή λειτουργίας.

Κατηγορία Πράξεων γ: Ίδρυση και λειτουργία Παρατηρητηρίου - μηχανισμού παρακολούθησης του επιχειρηματικού τοπίου, αποτίμησης των πολιτικών και πρόβλεψης

Η κατηγορία Πράξεων αφορά στη δημιουργία ενός μηχανισμού, του Παρατηρητηρίου, που θα συγκεντρώνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία που βοηθούν και προωθούν την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, τα οποία τις περισσότερες φορές βρίσκονται διάσπαρτα στους διάφορους φορείς. Το Παρατηρητήριο θα τα συλλέγει, θα τα επεξεργάζεται κατάλληλα, και στη συνέχεια θα τα θέτει στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το Παρατηρητήριο θα πρέπει :

- α) να έχει πρόσβαση ή να ιδρύσει, αν κριθεί απαραίτητο, Τράπεζα Πληροφοριών όπου θα συρρέουν πληροφορίες από κυβερνητικούς, κοινοτικούς, ευρωπαϊκούς και άλλους φορείς, π.χ. επιμελητήρια, των οποίων οι δραστηριότητες έχουν στόχο την επαγγελματική αποκατάσταση των νέων μέσω επιχειρήσεων,
- β) να συγκεντρώνει στοιχεία, που θα αντικατοπτρίζουν έγκαιρα τις ανάγκες για ίδρυση επιχειρήσεων στους διάφορους τομείς,

- γ) να διαχέει την πληροφόρηση με δομημένο και συστηματικό τρόπο και μέσω του διαδικτύου, και
- δ) να εκδίδει έντυπο ή/και να διαχέει πληροφόρηση για θέματα που αφορούν στην επιχειρηματικότητα .

Στα πλαίσια της τόνωσης της επιχειρηματικότητας, το Παρατηρητήριο θα προτείνει τη χορήγηση βραβείων επιχειρηματικής αριστείας.

Κατηγορία Πράξεων δ : Ενθάρρυνση επιχειρηματικών δράσεων, καινοτομικών εφαρμογών και μαθημάτων επιλογής φοιτητών και σπουδαστών

Σε αυτή την κατηγορία Πράξεων θα ενταχθούν αρχικά οι διδασκαλίες μαθημάτων επιλογής για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Φοιτητές που παραδοσιακά δεν έχουν, βάσει του προγράμματος σπουδών τους, την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μαθήματα που αφορούν την επιχειρηματικότητα ή δεν απολαμβάνουν την υποστήριξη εξειδικευμένων στελεχών στην εκπόνηση επιχειρησιακών σχεδίων, θα μπορούν να αναπτύξουν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες.

Παράλληλα, θα οργανωθούν διαγωνισμοί για την επιλογή καινοτόμων και πρωτοπόρων ιδεών καθώς και επιχειρηματικών σχεδίων τα οποία θα παρουσιάζονται σε ετήσιες εκθέσεις και θα επιβραβεύονται τα αρτιότερα με στόχο την προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στους νέους.

Τέλος, θα αναπτυχθεί σύγχρονο εκπαιδευτικό υλικό το οποίο θα υποβοηθά την καλλιέργεια επιχειρηματικών γνώσεων και δεξιοτήτων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Κατηγορία Πράξεων ε : Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών μέσα από τις δομές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Τα Γραφεία Διασύνδεσης που υπάρχουν στα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μπορούν, και πρέπει, να αναλάβουν τον ρόλο της υποστήριξης των φοιτητών, των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και αποφοίτων ΙΕΚ ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστούν και να υποβάλλουν προς υλοποίηση επιχειρηματικά ολοκληρωμένες προτάσεις.

Στα πλαίσια αυτά θα εξασφαλιστεί η πρόσθετη στελέχωση των Γραφείων Διασύνδεσης με εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο αφ' ενός θα ενημερώνει τους φοιτητές για τα τεκμαινόμενα στην αγορά εργασίας και τις υπάρχουσες ευκαιρίες, αφετέρου θα καλλιεργεί την συνεργασία του Ιδρύματος με εξωτερικούς φορείς (Κέντρα Τεχνολογικής Έρευνας, ΣΕΒ, ΕΒΕ, ΕΟΜΜΕΧ, κλπ).

Κατηγορία Πράξης ζ: Ενίσχυση προηγμένων εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών

Πολλά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν μεγάλη πείρα στην παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών. Η παρούσα κατηγορία Πράξεων σκοπεύει να βοηθήσει στην καλύτερη ανάπτυξη των εργαστηρίων των Ιδρυμάτων, με τη υπαγωγή σε σύστημα πιστοποίησης ISO 9000.

Κατηγορία Πράξης η: Αξιοποίηση καινοτόμων ιδεών με την υποβοήθηση δημιουργίας νέων επιχειρήσεων

Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας πράξεων, θα ενισχυθεί η δημιουργία και ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που έχουν αντικείμενο την εκμετάλλευση των καινοτόμων ιδεών που παράγονται κυρίως από τους προπτυχιακούς φοιτητές στα εργαστήρια των Ιδρυμάτων.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Αριθμός κόμβων – θυρίδων για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας	4	12	20
Αριθμός σπουδαστών-αποφοίτων δημοσίων ΙΕΚ και Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης που ωφελούνται από τους κόμβους	0	600	1.500
Αριθμός σπουδαστών-αποφοίτων δημοσίων ΙΕΚ και Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης που επισκέπτονται τους κόμβους	0	5.200	15.000
Αριθμός επιχειρηματικών σχεδίων που θα ενισχυθούν χρηματικά	0	150	600
Αριθμός κύκλων μαθημάτων	0	120	400
Αριθμός μαθητών, σπουδαστών ΤΕΕ δημοσίων ΙΕΚ και Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης που θα παρακολουθήσουν τους κύκλους μαθημάτων	0	2.500	8.000
Αριθμός χρηστών Τράπεζας πληροφοριών Παρατηρητηρίου	0	1.000	3.000
Αριθμός φοιτητών, σπουδαστών, αποφοίτων που θα εκπονήσουν επιχειρηματικά σχέδια	0	750	2.000
Αριθμός φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που θα παρακολουθήσουν μαθήματα επιχειρηματικότητας	0	25.000	65.000

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ: 3.1																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ														<i>(σε ευρώ)</i>			
Έτος	ΠΠ	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο		Κοινοτική Συμμετοχή		Εθνική Συμμετοχή										
			Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΥΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.	Τοπική	Άλλη					
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		864.000	864.000	648.000		648.000			216.000	216.000							
2002		3.254.000	3.254.000	2.440.500		2.440.500			813.500	813.500							
2003		3.835.000	3.835.000	2.876.250		2.876.250			958.750	958.750							
2004		3.980.000	3.980.000	2.985.000		2.985.000			995.000	995.000							
2005		3.997.000	3.997.000	2.997.750		2.997.750			999.250	999.250							
2006		3.918.352	3.918.352	2.938.764		2.938.764			979.588	979.588							
ΣΥΝΟΛΟ		19.848.352	19.848.352	14.886.264		14.886.264			4.962.088	4.962.088							

(ευρώ)

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές

πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Ειδικότερα:

Σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση των πράξεων που αφορούν τις Θυρίδες και το Παρατηρητήριο έχει η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς δεδομένου της σημαντικής εμπειρίας που ήδη διαθέτει.

Για τις ενέργειες του Μέτρου που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση θα υπάρξει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς όλα τα τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα αξιολογηθούν από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα παραδοθούν στη Διαχειριστική Αρχή.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Τελικοί δικαιούχοι είναι ενδεικτικά η Διεύθυνση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, το τμήμα Β' της Διεύθυνσης Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, ο ΕΟΜΜΕΧ, ο ΟΕΕΚ, οι Σχολές της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και Επιμελητήρια, ΑΕΙ και ΤΕΙ, τα οποία πιθανόν να συμπράξουν με κατάλληλους φορείς του επιχειρηματικού κόσμου και της παραγωγής. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέτρου.

Z. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Z1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπομένων πράξεων με τις επιλέξιμες δράσεις του Κανονισμού 1260 /1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/1999, καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν την ισότητα των δύο φύλλων.
- Συνέπεια με την Εθνική και Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο.
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, σχετικά με την ενθάρρυνση των νέων να στραφούν προς την αυτοαπασχόληση μέσα από την ίδρυση υγιών επιχειρηματικών

μονάδων, την προσφορά των κατάλληλων γνώσεων στους νέους για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και τη στήριξη τους προς αυτές τις κατευθύνσεις.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Δείκτης εκροής / Επιθυμητό Στόχο κόμβων - θυρίδων για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, επιχειρηματικών σχεδίων που θα ενισχυθούν χρηματικά, φοιτητών, σπουδαστών, αποφοίτων που θα εκπονήσουν επιχειρηματικά σχέδια, και μαθητών, σπουδαστών ΤΕΕ δημοσίων ΙΕΚ και Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης που θα παρακολουθήσουν τους κύκλους μαθημάτων).
- Άμεσα/έμμεσα ωφελούμενοι μαθητές δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, σπουδαστές δημοσίων ΙΕΚ και λοιπών σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, φοιτητές / σπουδαστές ΑΕΙ - ΤΕΙ, εκπαιδευτικοί.
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (ανάλυση κόστους-οφέλους) – Διατηρησιμότητα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των προτεινομένων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας, οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.

- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΛΕΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο Άξονας Προτεραιότητας 4, που ταυτίζεται με το 5^ο πεδίο πολιτικής του ΕΚΤ, στόχο έχει τη βελτίωση της εκπαιδευτικής προετοιμασίας των γυναικών ώστε να υποβοηθηθεί η επαγγελματική τους σταδιοδρομία και να ξεπεράσουν τα εμπόδια πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, μια σειρά από δράσεις, σε συνέργια με δράσεις άλλων Ενεργειών, αποσκοπούν στη μείωση της εξάρτησης των γυναικών από οικογενειακές υποχρεώσεις.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 4 εντάσσονται Μέτρα που οι δράσεις τους αφορούν τη βελτίωση της πρόσβασης και της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Επίσης δράσεις που αφορούν τη διάσταση της ισότητας των δύο φύλων συμπεριλαμβάνονται σε όλους τους άξονες του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Ο στόχος της «βελτίωσης της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας» γίνεται με τη βοήθεια δράσεων που στοχεύουν:

1. στην ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στην τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση (ΤΕΕ, ΙΕΚ, ΤΕΙ, Πολυτεχνικές Σχολές) προσφέροντας ειδικά κίνητρα και αξιοποιώντας τις δράσεις για τον επαγγελματικό προσανατολισμό,
2. στην απελευθέρωση της γυναίκας από τις οικογενειακές υποχρεώσεις που τη δεσμεύουν ως προς το ωράριο εργασίας, την αναζήτηση εργασίας ή και την περαιτέρω εκπαίδευσή της
3. στην εισαγωγή της ισότητας των φύλων στη σχολική διαπαιδαγώγηση,
4. στην αύξηση της επιχειρηματικότητας των γυναικών και την καταπολέμηση της διστακτικότητας των γυναικών να αναλάβουν ανώτερα διοικητικά καθήκοντα κλπ.

Με βάση τα ανωτέρω, η συμβολή του ΕΠ στην πραγματοποίηση του 5ου πεδίου πολιτικής του ΕΚΤ θα πρέπει να υπολογιστεί σαν το άθροισμα όλων των δράσεων που προάγουν ακόμη και έμμεσα το στόχο της ισότητας των δύο φύλων και όχι μόνον των δράσεων του Άξονα 4.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 4 εντάσσονται στα παρακάτω δύο Μέτρα:

- **Προγράμματα Υποστήριξης της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης & Εκπαίδευσης των Γυναικών**
- **Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις Προπτυχιακές και Μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών & ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες**

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΤΡΟ 4.1

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

**Προγράμματα Υποστήριξης της Αρχικής Επαγγελματικής
Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για Γυναίκες**

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
4	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
4.1	ΜΕΤΡΟ	Προγράμματα υποστήριξης της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για γυναίκες
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθήτριες/τες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σπουδαστές/τριες αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤ Ο ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	58.127,4		83,7		2,3	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	58.127,4		28,7	83,7	2,3	2,3
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	43.595,6	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	14.531,9	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η πολιτική για την προώθηση των γυναικών στην αγορά εργασίας αποτελεί στόχο της εκπαιδευτικής πολιτικής για την Ισότητα των Φύλων στο σχολείο, μιας πολιτικής που συνδέεται άμεσα με την κοινωνική Ισότητα, τις ισότιμες σχέσεις των φύλων και τη δημοκρατία.

Για το λόγο αυτό η Πολιτεία θεσπίζει μέτρα, σχεδιάζει και οργανώνει παρεμβάσεις, προκειμένου να επιτευχθεί :

- α) η εξάλειψη των διακρίσεων εις βάρος των κοριτσιών μέσα στην εκπαιδευτική κοινότητα (στερεότυπα, πρότυπα ρόλων)
- β) η ενσωμάτωση της πολιτικής της Ισότητας των δύο φύλων στο περιεχόμενο των προγραμμάτων σπουδών, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, κλπ.

Παρ' όλα τα σημαντικά θεσμικά μέτρα για την κατοχύρωση της Ισότητας, υπάρχει ακόμη ανάγκη για πρόσθετα και συμπληρωτικά μέτρα, γιατί πολλές μελέτες αποδεικνύουν ότι παρά τη δυναμική παρουσία του γυναικείου φύλου στην εκπαιδευτική διαδικασία, τις καλές επιδόσεις και την επιτυχία τους στις εξετάσεις, η θέση της γυναίκας στην αγορά εργασίας και γενικότερα στην κοινωνία δεν έχει αλλάξει σημαντικά, κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών.

Οι όποιες ανισότητες και διακρίσεις μπορούν να αντιμετωπισθούν και να διορθωθούν μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα, γιατί το σχολείο από χώρο διατήρησης και αναπαραγωγής σεξιστικών κοινωνικών στερεοτύπων μπορεί να μετεξελιχθεί σε χώρο καταπολέμησης των διακρίσεων αυτών.

Η έρευνα, αλλά και όλα τα στατιστικά στοιχεία αποδεικνύουν ότι κάθε φορά που οι μαθήτριες βρίσκονται αντιμέτωπες με διλήμματα επιλογών, παίρνουν αποφάσεις που σε υψηλό ποσοστό συνδέονται με την τυπική γυναικεία εργασία. Επιλέγουν επαγγέλματα που προωθούν παραδοσιακές ως προς το φύλο συμπεριφορές, χωρίς να εξασφαλίζουν υψηλή οικονομική αυτονομία, υψηλή θέση στην επαγγελματική ιεραρχία και πρόσβαση στο επίπεδο λήψης αποφάσεων. Το φαινόμενο γίνεται ιδιαίτερα αντιληπτό στην περίπτωση της επιλογής ειδικοτήτων στην τεχνική εκπαίδευση, στην μεταλυκειακή κατάρτιση και στην επιλογή κλάδων πανεπιστημιακών σπουδών.

Η σύγχρονη βιβλιογραφία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη σύνδεση του σχολείου με την αγορά εργασίας και στο ρόλο που αυτό διαδραματίζει στις μεταβατικές διαδικασίες των νεαρών ατόμων από την εφηβεία στην ενηλικίωση, από την εκπαίδευση στην επαγγελματική ζωή, προσδιορίζοντας τις προσδοκίες τους και την αντίληψή τους για τον μελλοντικό τους προορισμό ως ενηλίκων ατόμων. Θεωρείται ότι σε πολλές περιπτώσεις ο ρόλος του σχολείου είναι καταλυτικός και επηρεάζει με δραματικό τρόπο την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας.

Ειδικότερα, έχει διαπιστωθεί ότι

- το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα εξακολουθεί να προσανατολίζει τις νεαρές γυναίκες προς σπουδές και επαγγέλματα που χαρακτηρίζονται ως τυπικά γυναικεία, ανεξάρτητα από τη ζήτηση που αυτά έχουν στην αγορά εργασίας.
- το σχολείο και τα διδακτικά προγράμματα δεν δίνουν αρκετή έμφαση σε θέματα που αφορούν την ισότητα των φύλων και την ενημέρωση για τη θέση των γυναικών στην κοινωνία, στον καταμερισμό της εργασίας και των οικογενειακών ρόλων κατά φύλα και στο μοντέλο της γυναίκας που συμμετέχει ισότιμα στον επαγγελματικό χώρο και στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι πραγματοποιήθηκε ένα **πρόγραμμα ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών σε θέματα Ισότητας** σε πολλές Περιφέρειες της Ελλάδος. Το πρόγραμμα αυτό παρακολούθησαν 154 εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ πρέπει να σχεδιαστούν αποτελεσματικές στρατηγικές και παρεμβάσεις, που θα επιτρέπουν τη διάχυση του προβληματισμού της Ισότητας, τόσο στους εκπαιδευτικούς όσο και στο μαθητικό και σπουδαστικό πληθυσμό, με στόχο να επέλθει βελτίωση της θέσης των γυναικών στον επαγγελματικό χώρο και να προωθηθεί η Ισότητα των δύο φύλων στην αγορά εργασίας.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Κύριος στόχος του Μέτρου είναι η προώθηση της Ισότητας των δύο φύλων στο χώρο της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Θα εκτελεστούν Πράξεις, οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου του Μέτρου και οι οποίες επικεντρώνονται στα ακόλουθα :

- Στην επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών, ώστε να μπορούν να εντοπίζουν την ανισότητα των φύλων στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και τις σχολικές τάξεις, να διατυπώνουν τις παρατηρήσεις τους με επιστημονικό τρόπο και να παρεμβαίνουν με στόχο την ισότητα στην εκπαιδευτική διαδικασία
- Στη χρήση εκπαιδευτικών δομών (σταθμούς και κέντρα συμβουλευτικής, επαγγελματικό προσανατολισμό κλπ.) όπου θα παρέχονται υπηρεσίες για την αποτελεσματική προώθηση των ισότιμων σχέσεων των φύλων και θα φροντίζουν σε συλλογικό και ατομικό επίπεδο τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των κοριτσιών.
- Στην παραγωγή διδακτικού υλικού που θα παρουσιάζει μια νέα οπτική για τις σχέσεις των δύο φύλων στην ιστορία και τη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα και στη μελέτη των σχολικών βιβλίων με στόχο τη διατύπωση προτάσεων για αλλαγές ή/και προσθήκες έτσι ώστε να προωθείται η έννοια της ισότητας των φύλων φέρνοντας στο επίκεντρο της διδασκαλίας θέματα τα οποία αναφέρονται στις γυναίκες, τη ζωή τους, τις αξίες που πολιτισμικά θεωρούνται γυναικείες, τη γυναικεία εμπειρία γενικά.
- Στην εισαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα περιέχουν νέες θεματικές προσεγγίσεις μέσα από τη νέα οπτική των φύλων, νέες διδακτικές μεθοδολογίες που θα φέρουν τα κορίτσια και τα ενδιαφέροντά τους από την περιφέρεια στο κέντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

- Στην ενθάρρυνση των σπουδαστριών να παρακολουθήσουν προγράμματα αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με στόχο την απόκτηση ειδικοτήτων στους τομείς που το γυναικείο φύλο υποεκπροσωπείται.
- Στην ενίσχυση των βιβλιοθηκών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των ΤΕΕ και των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με βιβλιογραφία σχετικά με την ισότητα των φύλων.
- Στην παροχή βοήθειας στις μαθήτριες και σπουδάστριες κατά τη διαδικασία ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Ιεραρχώντας τις παρεμβάσεις διαφαίνεται ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών καθώς και στην ενθάρρυνση των μαθητριών και σπουδαστριών να στραφούν σε «ανδροκρατούμενες» ειδικότητες, οι οποίες έχουν ζήτηση στην αγορά εργασίας και στις οποίες η εκπροσώπηση του γυναικείου φύλου κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για τη διασφάλιση της προώθησης της ισότητας των φύλων στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην αρχικής επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, θα εκτελεστούν οι ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την προώθηση της ισότητας των φύλων

Στον τομέα της εκπαίδευσης-ευαισθητοποίησης εν ενεργεία εκπαιδευτικών δεν υπήρξε μέχρι στιγμής κάποια οργανωμένη και συνεχής προσπάθεια, η οποία θα στόχευε στην εισαγωγή του προβληματισμού για την ισότητα και τις σχέσεις των φύλων στις συνειδήσεις των εκπαιδευτικών. Κάποια προγράμματα και μοντέλα προγραμμάτων που εφαρμόστηκαν, είχαν πιλοτικό χαρακτήρα, απευθύνονταν σε μικρό αριθμό καθηγητών και καθηγητριών με περιορισμένα αποτελέσματα.

Τα αποτελέσματα αυτής της έλλειψης πολιτικής στο συγκεκριμένο τομέα είναι τα εξής :

- Απουσιάζει ο σχετικός προβληματισμός για τη σχέση της δημοκρατίας με την ισότητα των φύλων
- Απουσιάζει ο σχεδιασμός οποιασδήποτε στρατηγικής, καθώς ούτε παρεμβατικά μοντέλα έχουν υλοποιηθεί και αξιολογηθεί, ούτε έχει διαμορφωθεί η σχετική κουλτούρα που θα θεωρεί σημαντική κάποια παρόμοια δράση μέσα στο σύστημα.
- Οι Έλληνες εκπαιδευτικοί δεν είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τη διάκριση των φύλων ούτε στον ευρύτερο κοινωνικό περίγυρο ούτε στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλ. στα εκπαιδευτικά προγράμματα, στη δομή του σχολείου, στο διδακτικό υλικό, ούτε στις δικές τους αντιλήψεις και πρακτικές
- Η επίπτωση των παραπάνω ελλείψεων είναι εμφανής τόσο στους εκπαιδευτικούς, όσο και στο μαθητικό και σπουδαστικό πληθυσμό, καθώς οι σχετικές έρευνες αποδεικνύουν την προσκόλληση όλων σε πολύ παραδοσιακές αντιλήψεις για τις κοινωνικές σχέσεις των φύλων και τον προορισμό των ανδρών και των γυναικών στη ζωή.

Στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι η προσπάθεια αποτελεσματικής ευαισθητοποίησης εν ενεργεία εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έτσι ώστε :

- Να μπορούν να εντοπίζουν την ανισότητα, τη διάκριση και τα στερεότυπα όπου τα συναντούν στο εκπαιδευτικό σύστημα
- Να καταστούν ικανοί να αναπτύσσουν στρατηγικές παρέμβασης και να εκφέρουν επιστημονικό λόγο για την ισότητα ανάμεσα στα φύλα
- Να προωθηθεί η προοπτική της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση, στο πλαίσιο της σύνδεσης αυτής της τελευταίας με την αγορά εργασίας, με τη διερεύνηση του περιεχομένου των ανδρικών και γυναικείων ταυτοτήτων στην εφηβεία και την εφαρμογή μεθόδων παρέμβασης σε όλο το εκπαιδευτικό σύστημα.

Επιμέρους στόχοι της κατηγορίας Πράξεων είναι οι εξής :

- Να δώσει την ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς να προσεγγίσουν αποτελεσματικά θέματα που έχουν σχέση με την ανάπτυξη των ταυτοτήτων φύλου σε διάφορες ηλικίες
- Να δώσει την ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς να εξετάσουν κριτικά τις υπάρχουσες θεματικές και πρακτικές διδασκαλίας και να προτείνουν νέες προσεγγίσεις στα αντικείμενα που διδάσκουν
- Να εμπλουτίσει το ρόλο των εκπαιδευτικών, καθιστώντας τους εσωτερικούς μεταρρυθμιστές στα σχολεία τους
- Να σχεδιάσει και να υλοποιήσει στρατηγικές παρέμβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία
- Να προωθήσει τη χρήση νέων εναλλακτικών διδακτικών μεθοδολογιών

Στο πλαίσιο της παρούσας κατηγορίας, θα υλοποιηθούν Πράξεις που αφορούν δύο είδη προγραμμάτων :

- Προγράμματα ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ισότητα των φύλων. Τα προγράμματα θα έχουν καινοτόμο και πολλαπλασιαστικό χαρακτήρα. Θα αφορούν σεμινάρια επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, οι οποίοι θα εφαρμόσουν στρατηγικές παρέμβασης στις τάξεις τους, τα αποτελέσματα των οποίων θα συζητούν σε ομάδες εργασίας εκτός του ωρολογίου προγράμματος. Σε πρώτη φάση οι Πράξεις θα απευθύνονται σε σχετικά μικρό αριθμό εκπαιδευτικών, οι οποίοι θα δρουν πολλαπλασιαστικά στα σχολεία τους, ή στα εκπαιδευτικά κέντρα που εργάζονται, ευαισθητοποιώντας στη συνέχεια τους συναδέλφους τους.
- Παρεμβατικά προγράμματα που μπορούν να αφορούν το σύνολο ή μέρη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και θα σχεδιασθούν από εκπαιδευτικούς που θα έχουν ευαισθητοποιηθεί σε θέματα ισότητας των φύλων. Ο σχεδιασμός των παρεμβατικών προγραμμάτων θα γίνει με τη διαμόρφωση ομάδων εκπαιδευτικών των σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τη συνεργασία με συναδέλφους τους από άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Οι προτάσεις παρέμβασης πρέπει να συμπεριλαμβάνουν υποχρεωτικά και το μοντέλο αξιολόγησής τους και να προβλέπουν την παραγωγή ειδικού παιδαγωγικού ή/και διδακτικού υλικού. Οι παρεμβάσεις θα διαρκούν τουλάχιστον ένα ακαδημαϊκό έτος και θα έχουν προοπτική επέκτασης και τελικής ένταξής τους στο πρόγραμμα διδασκαλίας τους εκπαιδευτηρίου. Επίσης, οι παρεμβάσεις θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν τη συμμετοχή και συνεργασία αγοριών και κοριτσιών.

Στο πλαίσιο της αποτελεσματικότερης υλοποίησης των Πράξεων που περιγράφηκαν παραπάνω, κρίνεται σκόπιμη η καταρχήν εκπόνηση μελέτης, η οποία θα καταγράψει την υφιστάμενη κατάσταση στο χώρο της δευτεροβάθμιας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης όσο αφορά τα θέματα αντιμετώπισης της ισότητας των φύλων, θα διαγνώσει τις υπάρχουσες ανάγκες και θα προτείνει επιμορφωτικά σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς, θα προδιαγράφει τα εκπαιδευτικά πακέτα που θα χρησιμοποιηθούν στα σχολεία και τα εκπαιδευτικά κέντρα, καθώς και τα παρεμβατικά προγράμματα.

Κατηγορία Πράξεων β : Προγράμματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα γενικά δεν υπάρχει παράδοση ατομικής συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης σε εφήβους, ούτε η επαγγελματική συμβουλευτική. Ο σχετικά νέος θεσμός των Συμβουλευτικών Γραφείων άρχισε να λειτουργεί στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι και βρίσκεται ακόμη σε πρώιμη φάση.

Εκτός από τη συγκεκριμένη έλλειψη, όμως, αυτό που απουσιάζει παντελώς είναι η εξειδίκευση της συμβουλευτικής και του προσανατολισμού με βάση τη διάσταση του φύλου. Ούτε στα σχολεία γίνεται κάποια προσπάθεια, ούτε τα υπάρχοντα συμβουλευτικά γραφεία έχουν αντιληφθεί τη σημασία του παράγοντα φύλο τόσο στη διαμόρφωση της ταυτότητας του φύλου στην εφηβεία, όσο και στις διαδικασίες μετάβασης από την εφηβεία στην ενήλικη ζωή, από το σχολείο στην αγορά εργασίας. Έτσι, μια σειρά από

προβλήματα οφείλονται στην άγνοια και στον τρόπο με τον οποίο κατασκευάζεται κοινωνικά η ανδρική και γυναικεία ταυτότητα.

Στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι η καθιέρωση της ατομικής συμβουλευτικής, της ψυχολογικής στήριξης και του επαγγελματικού προσανατολισμού των εφήβων με έμφαση στη διάσταση του φύλου, βοηθώντας τους έτσι να προσανατολιστούν στη ζωή προχωρώντας σε λιγότερο παραδοσιακές επιλογές, ώστε να αντιμετωπίσουν ρεαλιστικότερα τα προβλήματα που οφείλονται στον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται οι ταυτότητες φύλου στην κοινωνία.

Για την ολοκληρωμένη υλοποίηση της κατηγορίας Πράξεων απαιτείται οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης συμβούλων Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ) και υπεύθυνων συμβουλευτικών γραφείων με θέμα τον παράγοντα φύλο στην εφηβεία και τις επαγγελματικές επιλογές. Πρέπει να τονιστεί ότι για τη στελέχωση των συμβουλευτικών γραφείων θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και στελέχη που θα έχουν καταρτιστεί στα πλαίσια των μεταπτυχιακών τμημάτων που θα λειτουργήσουν στα πλαίσια του Μέτρου 4.2.

Ενδεικτικά, θα υλοποιηθούν οι ακόλουθες Πράξεις :

- Η οργάνωση υπηρεσιών συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού με έμφαση στη διάσταση του φύλου σε Γυμνάσια, Λύκεια, ΤΕΕ, δημόσια ΙΕΚ, και λοιπές σχολές αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Οι υπηρεσίες αυτές θα παρέχονται στα ΓΡΑΣΕΠ, στα ΚΕΣΥΠ, και στα Κέντρα Σταδιοδρομίας του ΟΕΕΚ. Τονίζεται ότι μέσα από τις υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού θα πρέπει να ευαισθητοποιηθούν και να ενθαρρυνθούν μαθήτριες να παρακολουθήσουν παραδοσιακά «ανδροκρατούμενα» επαγγέλματα στα ΤΕΕ και στις σχολές αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αντίστοιχη ενθάρρυνση θα πρέπει να δοθεί και στους μαθητές για να παρακολουθήσουν παραδοσιακά «γυναικοκρατούμενα» επαγγέλματα στα ΤΕΕ και στις σχολές αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- Η πιλοτική εφαρμογή, σε πρώτη φάση, προγραμμάτων προσανατολισμού και συμβουλευτικής με έμφαση στη διάσταση του φύλου σε μικρό αριθμό σχολείων σε συνεργασία με τα ΓΡΑΣΕΠ. Τα προγράμματα αυτά θα εφαρμόζονται από τα εξειδικευμένα στελέχη που θα έχουν ήδη εγκατασταθεί στα ΓΡΑΣΕΠ, στα ΚΕΣΥΠ και στα Κέντρα Σταδιοδρομίας του ΟΕΕΚ. Στα πλαίσια των προγραμμάτων θα παράγεται κατάλληλο ενημερωτικό υλικό.
- Η αξιολόγηση της πιλοτικής εφαρμογής.
- Η επέκταση των προγραμμάτων προσανατολισμού και συμβουλευτικής με έμφαση στη διάσταση του φύλου και σε άλλες εκπαιδευτικές μονάδες.

Κατηγορία Πράξεων γ : Μελέτη διδακτικού υλικού / διδακτικών βιβλίων

Τα διδακτικά βιβλία και γενικά το διδακτικό υλικό αποτελούν ένα σημαντικό στοιχείο στην εκπαιδευτική πολιτική για την ισότητα, καθώς, με την πληροφόρηση που παρέχουν μεταβιβάζουν πρότυπα, διαμορφώνουν τις συνειδήσεις των νέων ως προς το τι είναι σημαντικό και τι όχι, δίνουν εικόνα για τη θέση των φύλων στην κοινωνία, διαμορφώνουν στάσεις και αντιλήψεις για τις σχέσεις των φύλων.

Ως σήμερα ελάχιστες αναλύσεις-μελέτες των διδακτικών βιβλίων όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζουν τα δύο φύλα ή χειρίζονται τον παράγοντα φύλο, έχουν πραγματοποιηθεί, και από αυτές οι περισσότερες αφορούν τα αναγνωστικά βιβλία του Δημοτικού Σχολείου. Λείπουν παντελώς μελέτες και προτάσεις για το διδακτικό υλικό της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις μελέτης ολόκληρου του υπάρχοντος διδακτικού υλικού που χρησιμοποιείται σήμερα στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στις σχολές αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και η διατύπωση προτάσεων για αλλαγές και προσθήκες όπου κρίνεται απαραίτητο. Ενδεικτικά, θα υλοποιηθούν Πράξεις που θα αφορούν την εκπόνηση μελετών-αναλύσεων των διδακτικών βιβλίων. Οι μελέτες αυτές θα πρέπει :

- να στοχεύουν σε μια κριτική του τρόπου με τον οποίο η παρεχόμενη γνώση χειρίζεται το θέμα των σχέσεων των φύλων
- να επικεντρώνονται στα πιθανά αποτελέσματα που έχουν τα υπάρχοντα διδακτικά βιβλία στη διαμόρφωση προτύπων, αξιών, αντιλήψεων για την κοινωνική θέση των φύλων
- να ανιχνεύουν τις επιπτώσεις των βιβλίων αυτών στον τρόπο με τον οποίο αγόρια και κορίτσια αποκτούν άποψη για τον κόσμο, διαμορφώνουν τις σχολικές τους επιδόσεις και τις επιλογές τους
- να προτείνουν αλλαγές, καλά παραδείγματα προς εφαρμογή, νέες διδακτικές μεθόδους κλπ.

Κατηγορία Πράξεων δ : Παραγωγή βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία

Όλα τα σχολικά εγχειρίδια, διδακτικά βιβλία, βιβλία για τον εκπαιδευτικό, καθώς και το υλικό που χρησιμοποιείται για τη διδασκαλία στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση δεν διαπνέεται από κανέναν προβληματισμό όσον αφορά την επικέντρωση σε θέματα που αφορούν τις γυναίκες, την ισότητα των φύλων, τη διαμόρφωση νέων αντιλήψεων για τις σχέσεις των φύλων εκ μέρους των μαθητών-τριών και σπουδαστών-τριών.

Το θέμα της προώθησης της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση είναι σημαντικό να προωθηθεί ανεξάρτητα από τα υπάρχοντα αναλυτικά προγράμματα, διδακτικά βιβλία και διδακτέα ύλη, και ο εκπαιδευτικός που επιθυμεί να εισαγάγει θέματα σχετικά με τα φύλα στην τάξη του, θα πρέπει να μπορεί να βρει κατάλληλο βοηθητικό εκπαιδευτικό υλικό.

Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο να εκπονηθεί τέτοιου τύπου βοηθητικό εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο θα πιστοποιηθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Το υλικό αυτό θα είναι στη διάθεση των εκπαιδευτικών που επιθυμούν την εισαγωγή και ανάλυση θεμάτων σχετικών με την ισότητα των φύλων κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Το νέο υλικό αυτό θα εφαρμοστεί πιλοτικά σε ένα ή δυο εκπαιδευτικά κέντρα, θα αξιολογηθεί και μετά θα επεκταθεί και στα υπόλοιπα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Κατηγορία Πράξεων ε : Δομές για τον έλεγχο και την προώθηση της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα: Παρατηρητήριο παρακολούθησης και αξιολόγησης

Η έλλειψη εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα των φύλων υπήρξε κατά τα τελευταία χρόνια βασικό χαρακτηριστικό του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Ποτέ ως σήμερα δεν υπήρξε ένας κεντρικός σχεδιασμός ή κάποιες εφαρμογές, γι αυτό και δεν υπήρξε ανάγκη ελέγχου, αξιολόγησης και καθιέρωσης κάποιων πολιτικών μέσα από ένα φορέα υπεύθυνο για το σκοπό αυτό.

Σήμερα, με την ευκαιρία που παρέχεται από το ΕΠΕΑΕΚ II για την εφαρμογή και αξιολόγηση πολιτικών με στόχο την ισότητα των φύλων στο εκπαιδευτικό σύστημα, η ανάγκη οργάνωσης μιας δομής που θα έχει ως κύριο έργο της την παρακολούθηση της εφαρμογής της ισότητας στην εκπαίδευση προβάλλει επιτακτική.

Στόχος της ίδρυσης του Παρατηρητηρίου είναι η οργάνωση και στελέχωση μιας δομής η οποία

- θα παρακολουθεί από κοντά όλες τις δράσεις με στόχο την ισότητα των φύλων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε όλους τους τύπους σχολείων
  - θα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των δράσεων αυτών
  - θα προτείνει νέες δράσεις και πολιτικές
  - θα ενημερώνει τους εκπαιδευτικούς φορείς, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τους υπεύθυνους του Υπουργείου Παιδείας για την πορεία των Πράξεων
- Για την οργάνωση του Παρατηρητηρίου κρίνεται σκόπιμη η συνεργασία μεταξύ Υπουργείου Παιδείας, Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ειδικών επιστημόνων (Πανεπιστημίων), και του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας.

Κατηγορία Πράξεων στ : Θετικές Ενέργειες υπέρ των γυναικών

Στο πλαίσιο της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και της προώθησης της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων, είναι δεδομένη η ανάγκη ενίσχυσης των γυναικών για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Σε αυτήν την κατεύθυνση θα δοθούν κίνητρα στις μαθήτριες των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για να παρακολουθήσουν ειδικότητες οι οποίες χαρακτηρίζονται «ανδροκρατούμενες» και παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας. Θα ενισχυθεί επίσης η πρακτική άσκηση των μαθητριών των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω της πριμοδότησης των επιχειρήσεων θεωρώντας ότι οι επιχειρήσεις δεν προτιμούν τις γυναίκες όταν επιλέγουν τους πρακτικά ασκούμενους. Τέλος, θα εμπλουτιστούν οι βιβλιοθήκες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των ΤΕΕ και των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και θα υποβοηθηθούν οι απόφοιτες τόσο των ΤΕΕ όσο και των Σχολών κατά τη διαδικασία ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας Πράξεων, θα υλοποιηθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες Πράξεις :

- Υποτροφίες σε νέες για να παρακολουθήσουν «ανδροκρατούμενες» ειδικότητες στις σχολές αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ιδιαίτερη έμφαση μπορεί να δοθεί στις ειδικότητες εκείνες που αναφέρονται σε Τεχνικούς Δικτύων Πληροφορικής και των οποίων οι απόφοιτοι θα έχουν ιδιαίτερη ζήτηση στα πλαίσια της εξάπλωσης της χρήσης των ΤΠΕ στο άμεσο μέλλον.
- Ενίσχυση της πρακτικής άσκησης των μαθητριών των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, δηλαδή επιδότηση τόσο των πρακτικά ασκούμενων όσο και των επιχειρήσεων.
- Εμπλουτισμός των βιβλιοθηκών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των ΤΕΕ και των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με βιβλιογραφία έντυπη και ηλεκτρονική σε θέματα φύλου και ισότητας και on-line σύνδεσή τους με την Βιβλιοθήκη Γυναικείων Θεμάτων (ΒΓΘ) που έχει αναπτυχθεί από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και βρίσκεται στην Αθήνα.
- Υποβοήθηση των γυναικών αποφοίτων των ΤΕΕ και των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Στα πλαίσια της Πράξης θα υλοποιηθούν επιμορφωτικά σεμινάρια γυναικών για έναρξη επιχειρήσεων και η παροχή τεχνικών

συμβουλών από εξειδικευμένα στελέχη όσον αφορά την ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας είτε ως μισθωτών είτε ως ελεύθερων επαγγελματιών. Για την παροχή των τεχνικών συμβουλών προτείνεται να χρησιμοποιηθούν οι δομές των ΓΡΑΣΕΠ και των ΚΕΣΥΠ ή των Κέντρων Σταδιοδρομίας του ΟΕΕΚ.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Αριθμός επιμορφωτικών προγραμμάτων	0	13	52
Αριθμός επιμορφούμενων εκπαιδευτικών	0	250	2.000
Αριθμός παρεμβατικών προγραμμάτων που θα πραγματοποιηθούν	0	200	600
Αριθμός σχολείων/ εκπαιδευτικών κέντρων που θα δρομολογήσουν υπηρεσίες συμβουλευτικής και προσανατολισμού με την οπτική του φύλου	0	13	52

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ: 4.1																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ														<i>(σε ευρώ)</i>			
Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή			Εθνική Συμμετοχή										
			Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.	Τοπική	Άλλη					
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		10.000.391	10.000.391	7.500.293		7.500.293			2.500.098	2.500.098							
2002		15.531.861	15.531.861	11.648.896		11.648.896			3.882.965	3.882.965							
2003		9.219.117	9.219.117	6.914.338		6.914.338			2.304.779	2.304.779							
2004		6.519.118	6.519.118	4.889.339		4.889.339			1.629.780	1.629.780							
2005		7.556.568	7.556.568	5.667.426		5.667.426			1.889.142	1.889.142							
2006		9.300.391	9.300.391	6.975.293		6.975.293			2.325.098	2.325.098							
ΣΥΝΟΛΟ		58.127.446	58.127.446	43.595.585		43.595.585			14.531.862	14.531.862							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές

πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Ιδιαίτερο ρόλο σε θέματα προγραμματισμού, συντονισμού, σύνταξης προδιαγραφών και υλοποίησης θα έχει η Γενική Γραμματεία Ισότητας και το Κέντρο Έρευνας για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ). Επίσης, για τις δράσεις που αφορούν τις Σχολικές Μονάδες θα γίνει ανοικτή πρόσκληση για την επιλογή τελικών δικαιούχων.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Τελικοί δικαιούχοι είναι η Γενική Γραμματεία Ισότητας, οι σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της τεχνικής εκπαίδευσης ή συνεργασίες αυτών με ΟΤΑ, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, ΟΕΕΚ, ΟΑΕΔ, Υπ. Γεωργίας, ΣΤΕ, Υπ. Υγείας Πρόνοιας, ΝΠΙΔ για θέματα ισότητας των δύο φύλων, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ΑΕΙ, ΤΕΙ, Π.Ι. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέρους.

Z. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Z1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπόμενων Πράξεων με τις προβλεπόμενες δράσεις του Κανονισμού 1260/1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/1999, ή ο κανονισμός 1783/1999 καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν την ισότητα των δύο φύλων.
- Συνέπεια με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές Στρατηγικές για την Απασχόληση, τη μη διάκριση και την ισότητα των δύο φύλων την κοινωνική ενσωμάτωση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο που αφορούν την προώθηση της διάστασης της ισότητας των δύο φύλων στην ελληνική οικονομία και κοινωνία.

- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, οι οποίες ενσωματώνουν τη διάσταση της ισότητας των δύο φύλων στην εκπαιδευτική διαδικασία και στοχεύουν στην διευκόλυνση της προώθησης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Επιμορφωτικά σεμινάρια για εκπαιδευτικούς, παρεμβατικά προγράμματα πάνω σε θέματα ισότητας των φύλων που υλοποιούνται σε εκπαιδευτικές μονάδες, υπηρεσίες συμβουλευτικής και προσανατολισμού με την οπτική του φύλου).
- Άμεσα ωφελούμενοι: Μαθητρίες/τες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σπουδαστριές/τες αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αναμενόμενοι έμμεσα ωφελούμενοι : ελληνική κοινωνία.
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (ανάλυση κόστους-οφέλους) – Διατηρησιμότητα, των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας.
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας,οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.

- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΤΡΟ 4.2

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

**Προγράμματα Υποστήριξης των Γυναικών
στις Προπτυχιακές και Μεταπτυχιακές Σπουδές.
Προγράμματα Σπουδών & Ερευνητικά Προγράμματα
για τις Γυναίκες**

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
4	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
4.2	ΜΕΤΡΟ	Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Φοιτήτριες / σπουδάστριες / πτυχιούχοι Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	11.341,8		16,3		0,5	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	11.341,8		16,3	16,3	0,5	0,5
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	8.506,3	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	2.835,4	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Στις σημερινές μεταβαλλόμενες κοινωνικές συνθήκες, η προώθηση της αρχής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, όπως επίσης και η αναγνώριση της διαφορετικής πολιτισμικής, φυλετικής και γλωσσικής προέλευσης, αποτελούν βασικά στοιχεία της σύγχρονης δημοκρατίας. Τα τελευταία χρόνια η πολιτεία έχει λάβει σημαντικά νομικά μέτρα για την κατοχύρωση της ισότητας, ωστόσο υπάρχει ανάγκη για πρόσθετα και συμπληρωματικά μέτρα σε καίριους και κρίσιμους τομείς όπως είναι αυτός της εκπαίδευσης. Πρόσφατα, το Συμβούλιο της Ε.Ε. προέβη σε ρητές συστάσεις στα κράτη-μέλη για την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η σύσταση : «...να ενθαρρύνουν, σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, τα κορίτσια και τις γυναίκες ώστε να συμμετέχουν και να εκφράζονται στις δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης τόσο πλήρως και ενεργώς όσο και τα αγόρια και οι άνδρες, και έτσι να προετοιμάζονται για να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία, συμπεριλαμβανομένου του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού βίου και ιδίως στη διαδικασία λήψης αποφάσεων».

Στην Ελλάδα σήμερα δεν υπάρχουν θεσμοθετημένα προγράμματα σπουδών με αντικείμενο τις Γυναικείες Σπουδές σε κανένα ΑΕΙ, ούτε σε μεταπτυχιακό αλλά ούτε και σε προπτυχιακό επίπεδο. Μέχρι στιγμής, η Ομάδα Γυναικείων Σπουδών του ΑΠΘ., αποτελεί τη μόνη συλλογική διεπιστημονική προσπάθεια εξέτασης αυτών των ζητημάτων στα ελληνικά ΑΕΙ. Η Ομάδα Γυναικείων Σπουδών λειτουργεί στο ΑΠΘ από το 1983. Το Μάιο του 1988 η Σύγκλητος του ΑΠΘ σε ειδική συνεδρίασή της αναγνώρισε την Ομάδα Γυναικείων Σπουδών ως «Διατμηματικό Ερευνητικό Πρόγραμμα Γυναικείων Σπουδών» με την υπ' αριθμό 2538/26-5-1988 απόφασή της.

Σε αντίθεση με όσα συμβαίνουν στον ελληνικό χώρο, οι Γυναικείες Σπουδές έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια σε όλα σχεδόν τα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, αποτελώντας την ακαδημαϊκή έκφραση των

πολιτικών, πολιτισμικών, οικονομικών και διανοητικών επεξεργασιών του γυναικείου κινήματος.

Οι Γυναικείες Σπουδές έχουν στόχο τη διεύρυνση και εξειδίκευση των πανεπιστημιακών προγραμμάτων σπουδών με τρόπους που να αντανakλούν και να προωθούν τις κοινωνικές αλλαγές για τη θέση των γυναικών. Στην πορεία της συγκρότησής τους στον ακαδημαϊκό χώρο, οι Γυναικείες Σπουδές έχουν έρθει σε δημιουργικό διάλογο με τις υπάρχουσες επιστημονικές περιοχές, αναδεικνύοντας τα θέματα της διεπιστημονικότητας και της αναθεώρησης των προγραμμάτων σπουδών, μέσω της διαπολιτισμικής και διεθνικής προοπτικής και προβληματικής.

Η ανάπτυξη μέχρι σήμερα των Γυναικείων Σπουδών στα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια έχει γίνει με αρκετά διαφοροποιημένους τρόπους ως προς την πανεπιστημιακή τους ένταξη σε σχέση με τη διδασκαλία και την έρευνα: τμήματα προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά, ερευνητικά κέντρα, κέντρα τεκμηρίωσης και πληροφόρησης, όπως επίσης και ως προς την ονομασία τους: «Γυναικείες Σπουδές», «Σπουδές Φύλου» ή «Φεμινιστικές Σπουδές». Η κοινή συνισταμένη όλων αυτών των διαφορετικών μορφών ύπαρξης και συγκρότησης των Γυναικείων Σπουδών είναι ο προσδιορισμός του γνωστικού τους πεδίου, ως της διαδικασίας εκείνης που καθιστά ορατή τη ζωή των γυναικών και τον έμφυλο χαρακτήρα των κοινωνικών σχέσεων, με τον ευρύτερο δυνατό τρόπο, μεταξύ ατόμων και συλλογικοτήτων.

Η Ε.Ε., αποδεχόμενη την αρχή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών ως βασικό στοιχείο της δημοκρατίας και του σεβασμού του ανθρώπινου είδους, εφαρμόζει από τη δεκαετία του 1980 ειδικά προγράμματα ενεργειών για την προώθηση των ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες σε όλες τις κοινοτικές και πολιτικές δραστηριότητες. Επιπλέον, η Ε.Ε. αναγνωρίζοντας τον θεμελιώδη ρόλο των Γυναικείων Σπουδών για την προώθηση της ισότητας, αλλά και για τη συμβολή τους σε θέματα κοινωνικής συνεκτικότητας, πολιτισμικής και ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, στήριξε με προγράμματα ERASMUS τις ανταλλαγές μεταξύ Πανεπιστημίων που διαθέτουν τμήματα ή προγράμματα Γυναικείων

Σπουδών. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1995 πάνω από 15 ICP εγκρίθηκαν και κατέστησαν δυνατές ανταλλαγές διδασκόντων και φοιτητών/τριών μεταξύ αντιστοίχων Πανεπιστημίων της Ε.Ε.

Στο ΕΠΕΑΕΚ II δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στα θέματα ισότητας των δύο φύλων και θα πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις με στόχο την προώθηση των Γυναικείων Σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την στήριξη των γυναικών που σπουδάζουν.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Ο κύριος στόχος του Μέτρου είναι η προώθηση και προαγωγή της ισότητας των φύλων, ιδιαίτερα στο επίπεδο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας, καθώς επίσης και η εφαρμογή της έννοιας της δια βίου εκπαίδευσης. Ο στόχος θα υλοποιηθεί μέσα από μία σειρά Πράξεων οι οποίες αποβλέπουν στα ακόλουθα:

- Στη διεπιστημονική προσέγγιση της διδασκαλίας και της έρευνας που θα εξασφαλίσει στους φοιτητές/τριες μια ευρεία γνώση και εξοικείωση με τις φεμινιστικές θεωρίες και προσεγγίσεις.
- Στην ευαισθητοποίηση των νέων επιστημόνων σε θέματα κοινωνικού φύλου μέσα από θεωρητικές και αναλυτικές επεξεργασίες για τη διαπλοκή επιστήμης-κοινωνίας.

- Στη διεύρυνση και εξειδίκευση των πανεπιστημιακών προγραμμάτων σπουδών ώστε η εκπαίδευση να αντικατοπτρίζει και να διευρύνει τις προϋποθέσεις για βελτίωση της θέσης της γυναίκας.
- Στη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων επιστημών και τεχνολογιών που απευθύνονται σε γυναίκες.
- Στη δημιουργία προτύπων ειδικών βιβλιοθηκών και κέντρων τεκμηρίωσης για θέματα φύλου.
- Στη δημιουργία ενός νέου επιστημονικού δυναμικού ικανού να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των σημερινών πολύ-πολιτισμικών κοινωνιών και να προωθεί την αρχή της ισότητας στη βάση της ετερότητας σε όλους τους τομείς (εκπαίδευση, διοίκηση, οικονομία κτλ.).

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για τη διασφάλιση της προώθησης της έννοιας της ισότητας των φύλων στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα εκτελεστούν οι ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε θέματα φύλου και ισότητας.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στο επίπεδο των ΜΠΣ παρατηρείται έλλειψη δράσεων που άπτονται θεμάτων φύλου και ισότητας.

Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι:

- Η καθυστέρηση προσαρμογής της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις νέες απαιτήσεις για τη βελτίωση της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας.
- Η καθυστέρηση στη δημιουργία ενός νέου επιστημονικού δυναμικού ικανού να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των σημερινών πολυπολιτισμικών κοινωνιών και να προωθεί την αρχή της ισότητας στη βάση της ετερότητας σε όλους τους τομείς (εκπαίδευση, διοίκηση, οικονομία, νέες τεχνολογίες κτλ.).

Κύριος στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι :

- η προαγωγή της γνώσης, η ανάπτυξη της έρευνας, η μετεκπαίδευση και εξειδίκευση στις Γυναικείες Σπουδές, η προώθηση δηλαδή της αρχής της ισότητας και στο γνωστικό πεδίο των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Επιμέρους στόχοι είναι :

- Η συστηματική ανάπτυξη και διάχυση της μελέτης του έμφυλου χαρακτήρα των κοινωνικών σχέσεων και της τεκμηρίωσης της κοινωνικής ανισότητας σε θέματα φύλου.
- Η ανάπτυξη μιας νέας επιστημονικής προσέγγισης σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα που θα κάνει αισθητή την παρουσία των γυναικών στο κοινωνικοοικονομικό και επιστημονικό γίγνεσθαι.
- Η δημιουργία ενός νέου επιστημονικού δυναμικού ικανού να κατανοεί και να προωθεί την αρχή της ισότητας σε όλους τους τομείς της κοινωνίας (εκπαίδευση, διοίκηση, οικονομία, τεχνολογία κλπ.).
- Η ευαισθητοποίηση του εκπαιδευτικού – ακαδημαϊκού δυναμικού στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε θέματα ισότητας και φύλου.

Στα πλαίσια της κατηγορίας αυτής, θα υλοποιηθούν Πράξεις σχεδιασμού και λειτουργίας Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών σε θέματα φύλου και ισότητας.

Ενδεικτικά, θα υλοποιηθούν οι ακόλουθες Πράξεις:

- Η εκπόνηση προκαταρκτικής μελέτης, πάνω στην οποία θα βασιστεί ο σχεδιασμός του Μεταπτυχιακού Προγράμματος, και θα συμπεριλαμβάνει:
  - την ανάλυση της ισχύουσας κατάστασης σε σχέση με τις γυναικείες σπουδές στην Ελλάδα.
  - τον προσδιορισμό των αναγκών της Ελληνικής οικονομίας και της αγοράς εργασίας.
  - την ανάλυση υποδειγματικών προγραμμάτων σπουδών διεθνώς.

- το σχεδιασμό και την οργάνωση Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων σε θέματα φύλου και ισότητας
- την πιλοτική εφαρμογή, αξιολόγηση, προσαρμογή και εκ νέου εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών.

Με την οργάνωση Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, θα δημιουργηθούν όλες οι προϋποθέσεις για τη στελέχωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό που αφενός θα προωθήσει τη διδασκαλία και έρευνα των θεμάτων του φύλου και της ισότητας σε όλα τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα και αφετέρου θα καλύψει τις απαιτήσεις για στελέχωση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για θέματα ισότητας και φύλου με την εφαρμογή του Μέτρου 4.1.

Κατηγορία Πράξεων β : Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας

Στην Ελλάδα σήμερα, παρατηρείται σχετική έλλειψη Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε τομείς που άπτονται θεμάτων φύλου και ισότητας. Κάποια μεμονωμένα μαθήματα σε ορισμένα τμήματα των ΑΕΙ τα οποία διαπραγματεύονται την ανάπτυξη της οπτικής του φύλου σε συγκεκριμένα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα όπως πχ. εκπαίδευση, οικογενειακό δίκαιο, γλωσσολογία, λογοτεχνία, κτλ., δεν καλύπτουν επαρκώς μια διεπιστημονική προβληματική των προσεγγίσεων του φύλου στην επιστήμη, σε προπτυχιακό επίπεδο σπουδών, στα Ιδύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Κύριος στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι :

- Η προώθηση μαθημάτων φύλου και ισότητας σε προπτυχιακό επίπεδο στα Ιδύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Επιμέρους στόχος είναι :

- Η ενθάρρυνση της ακαδημαϊκής κοινότητας που έχει υιοθετήσει αυτή την προσέγγιση σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα, ώστε να συνεργαστούν και να συντονιστούν οι πανεπιστημιακοί, για την επεξεργασία προγραμμάτων μαθημάτων επιλογής σε θέματα φύλου και ισότητας. Κατά συνέπεια, θα προωθηθεί η διεύρυνση επιλεγμένων γνωστικών αντικειμένων και πτυχίων, π.χ. πτυχίο κοινωνιολογίας ή νομικής ή ιστορίας κτλ. με ειδική έμφαση σε θέματα φύλου και ισότητας.

Ενδεικτικά, θα υλοποιηθούν οι ακόλουθες Πράξεις:

- Η εκπόνηση προκαταρκτικής μελέτης σε ιδρυματικό ή διδρυματικό επίπεδο, η οποία θα συμπεριλαμβάνει
  - την καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης ανάλογων μαθημάτων και μελών ΔΕΠ/ΕΠ που έχουν ασχοληθεί με αυτά και την καταγραφή μελετών περιπτώσεων.
- Ο σχεδιασμός νέων μαθημάτων, δηλαδή:
  - Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ενός εισαγωγικού διεπιστημονικού μαθήματος επιλογής σε θέματα φύλου και ισότητας, για τμήματα των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
  - Η συγκρότηση ομάδων μαθημάτων επιλογής που θα απευθύνονται κατά προτεραιότητα σε ομάδες Τμημάτων όπως πχ. Φιλοσοφική, Λογοτεχνία – Ιστορία – Εκπαίδευση Επιστήμη και Τεχνολογία, κτλ.
  - Η πιλοτική εφαρμογή των παραπάνω μαθημάτων σε επιλεγμένο αριθμό τμημάτων.
  - Η αξιολόγηση των μαθημάτων αυτών, η προσαρμογή τους και η εκ νέου εφαρμογή τους
  - Η διάχυση των αποτελεσμάτων.

Κατηγορία Πράξεων γ : Ερευνητικά προγράμματα για την μελέτη θεμάτων φύλου και ισότητας στην επιστήμη και την τεχνολογία.

Μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί ερευνητικά προγράμματα για τη μελέτη θεμάτων φύλου και ισότητας, κυρίως από γυναίκες πανεπιστημιακούς, προσανατολισμένα σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης εκπαιδευτικών και σε συνεργασία με Ερευνητικά Ιδρύματα και φορείς για την Ισότητα. Δεν έχουν πραγματοποιηθεί όμως ερευνητικά προγράμματα που να διερευνούν τα ζητήματα φύλου και ισότητας στις γνωστικές περιοχές των Θετικών Επιστημών, στην Ιατρική – Βιολογία και στην Τεχνολογία. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την πολλαπλή υστέρηση στην κατανόηση τόσο της σύγχρονης θέσης των γυναικών στην Ελλάδα όσο και της ανάπτυξης πολιτικών σε όλους τους τομείς – οικονομικούς, κοινωνικούς, εκπαιδευτικούς- που θα τους εναρμόνιζαν με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ισότητας.

Κύριος στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι :

- η ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων που θα ενθαρρύνουν την διεπιστημονική προσέγγιση, συνεργασία και επιστημονικό διάλογο σε θέματα φύλου και ισότητας στην Επιστήμη και την Τεχνολογία.

Επιμέρους στόχοι είναι :

- Η ενθάρρυνση των μελών ΔΕΠ/ΕΠ και των ερευνητών που έχουν ανάλογα ερευνητικά ενδιαφέροντα με σκοπό τη συγκρότηση διεπιστημονικών ερευνητικών ομάδων για τη μελέτη της παραμέτρου του φύλου σε θέματα όπως:
  - Φύλο και κοινωνικο-οικονομική αλλαγή
  - Φύλο και Πολιτισμός
  - Φύλο, Επιστήμη, Τεχνολογία
  - Φύλο, επαγγελματική σταδιοδρομία, υγεία και κοινωνικο-ψυχολογικοί παράγοντες
- Η δημιουργία μιας κεντρικής βάσης δεδομένων για τις μέχρι σήμερα, ερευνητικές προσπάθειες σε ανάλογα θέματα. Στο πλαίσιο αυτό θα

ξεκινήσει μια σειρά καινοτόμων και πολλαπλασιαστικού χαρακτήρα ερευνητικών προσεγγίσεων που θα είναι ανοιχτές στις νέες κοινωνικές πραγματικότητες για άντρες και γυναίκες. Η βάση αυτή θα χρηματοδοτηθεί σε συνέργια με τη δημιουργία του Παρατηρητηρίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης για την Ισότητα στα πλαίσια του Μέτρου 4.1.

Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας Πράξεων, θα προκηρυχθούν ερευνητικά προγράμματα στη θεματική περιοχή «Φύλο και Ισότητα στην Επιστήμη και την Τεχνολογία» και τα οποία θα περιλαμβάνουν :

1^η Φάση :

- καταγραφή, εποπτεία του εύρους της θεματικής περιοχής
- διερεύνηση, συγκέντρωση, τεκμηρίωση του ερευνητικού αντικειμένου σε σχέση με ότι έχει παραχθεί μέχρι σήμερα στην Ελλάδα
- ανασκόπηση της διεθνούς εμπειρίας

2^η Φάση :

- Διαμόρφωση, εντοπισμός των επιμέρους προς μελέτη ερευνητικών ζητημάτων

3^η Φάση :

- Ανάπτυξη ενός πιλοτικού ερευνητικού προγράμματος για την μελέτη των Ελληνικών συνθηκών.

Κατηγορία Πράξεων δ : Ειδικό πρόγραμμα των γυναικών ως ερευνητριών.

Αυτή η κατηγορία Πράξεων περιλαμβάνει τη διεξαγωγή προγραμμάτων έρευνας που αφορούν γυναικεία θέματα και θα προτιμηθεί η συμμετοχή των γυναικών σε ερευνητικές περιοχές, στις οποίες υπο-αντιπροσωπεύονται.

Κατηγορία Πράξεων ε : Ενίσχυση της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας σε θέματα φύλου και ισότητας.

Σήμερα στην Ελλάδα υπάρχει η Βιβλιοθήκη Γυναικείων Θεμάτων (ΒΓΘ) που έχει αναπτυχθεί από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και βρίσκεται στην Αθήνα. Αντίθετα, καμιά Ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη δεν έχει προμηθευτεί με υπάρχουσα βιβλιογραφία σε θέματα που αφορούν τη μελέτη του φύλου και της ισότητας που αναπτύχθηκε τα τελευταία τριάντα (30) χρόνια σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα.

Η έλλειψη αυτή έχει πολλαπλές αρνητικές επιπτώσεις που αφορούν τόσο στην υποτίμηση μιας νέας επιστημονικής προσέγγισης που βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη, όσο και στην αδυναμία ενημέρωσης όσων ασχολούνται ή θα ήθελαν να ασχοληθούν με αυτήν.

Κύριος στόχος της παρούσας κατηγορίας Πράξεων είναι :

- Να καλυφθεί η έλλειψη που παρατηρείται σε Ακαδημαϊκό επίπεδο σε βιβλιογραφία πάνω σε θέματα φύλου και ισότητας.

Επιμέρους στόχοι είναι οι εξής :

- Η στήριξη των Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων που άπτονται θεμάτων Γυναικείων Σπουδών και Ισότητας
- Η στήριξη των ερευνητικών προγραμμάτων σε θέματα φύλου και ισότητας.
- Η αναγνώριση της θεματικής του φύλου ως αυτόνομης επιστημονικής κατηγορίας στους καταλόγους των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας Πράξεων, θα χρηματοδοτηθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες Πράξεις :

- Η αναβάθμιση, ο εμπλουτισμός και η ηλεκτρονική σύνδεση της Βιβλιοθήκης Γυναικείων Θεμάτων που έχει αναπτυχθεί από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας με το Δίκτυο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Με αυτόν τον τρόπο όλες οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες της χώρας θα αποκτήσουν πρόσβαση στο εξειδικευμένο υλικό της Βιβλιοθήκης Γυναικείων Θεμάτων.

- Η ενίσχυση των συνδρομών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων για θέματα ισότητας και φύλου μέσω του μηχανισμού που έχει αναπτύξει το Δίκτυο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Ενέργεια 2.1.3).

Κατηγορία Πράξεων στ : Δια βίου εκπαίδευση γυναικών

Η παρούσα κατηγορία Πράξεων στοχεύει στην παροχή εναλλακτικών μορφών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιμόρφωσης σε γυναίκες. Μέσω αυτών των προγραμμάτων θα προωθηθεί η βελτίωση της κινητικότητας των γυναικών στον εργασιακό χώρο, θα διευκολυνθεί η προσαρμοστικότητά τους καθώς και η επαφή τους με τον χώρο των νέων τεχνολογιών και τις νέες απαιτήσεις στην αγορά εργασίας.

Ειδική βαρύτητα θα δοθεί :

- Στην παροχή δια βίου εκπαίδευσης σε θέματα ισότητας των φύλων
- Στη δημιουργία συνθηκών για την προσέλκυση γυναικών σε τομείς όπου η παρουσία τους είναι περιορισμένη. Εμφαση θα δοθεί στην εκπαίδευση των γυναικών σε σπουδές πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών ώστε να καλυφθεί το κενό του εναλφαβατισμού στην χρήση τεχνολογιών πληροφορικής.

Επισημαίνεται ότι αναμένεται να ψηφιστεί νόμος, ο οποίος θα αφορά την δια βίου εκπαίδευση. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον νόμο, ιδρύεται σε κάθε Ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης το Ινστιτούτο Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΕ) το οποίο έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα οργάνωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων και των εν γένει δραστηριοτήτων δια βίου εκπαίδευσης.

Στα πλαίσια της παρούσας κατηγορίας Πράξεων, θα υλοποιηθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες Πράξεις :

- Προγράμματα επιμόρφωσης : τα προγράμματα αυτά θα είναι βραχυχρόνια και τουλάχιστον 80 ωρών μέσα από ανεξάρτητες διδακτικές ενότητες και οδηγούν σε πιστοποιητικό επιμόρφωσης.
- Προγράμματα πτυχίου : τα προγράμματα αυτά είναι αντίστοιχα των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που παρέχονται στα Ιδρύματα

Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγούν σε χορήγηση ισότιμου πτυχίου. Απευθύνονται σε γυναίκες άνω των 25 ετών με απολυτήριο Ενιαίου Λυκείου ή με αντίστοιχο τίτλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

- Προγράμματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης : τα προγράμματα αυτά είναι περίπου 80 ωρών και απευθύνονται αποκλειστικά σε πτυχιούχους Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγούν σε χορήγηση πιστοποιητικού συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.
- Προγράμματα συμπληρωματικής εκπαίδευσης : τα προγράμματα αυτά είναι μεγαλύτερης διάρκειας (άνω των 200 ωρών) απευθύνονται σε πτυχιούχους Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οδηγούν σε χορήγηση πιστοποιητικού συμπληρωματικής εκπαίδευσης.
- Είναι δυνατή η παρακολούθηση μεμονωμένων διδακτικών ενοτήτων που οδηγούν σε χορήγηση πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των αντίστοιχων ενοτήτων.

Τονίζεται ότι η μορφή των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων θα οριστικοποιηθεί με βάση την τελική μορφή του νόμου που θα αφορά την δια βίου εκπαίδευση.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α.ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων που θα ξεκινήσουν για υλοποίηση	1	2	2
Αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριων που θα δηλώσουν συμμετοχή	0	60	90
Αριθμός φοιτητών/τριων που θα τα παρακολουθήσουν	0	60	90
Αριθμός προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης	0	5	10

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ: 4.2																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ														<i>(σε ευρώ)</i>			
Έτος	ΠΠ	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή			Εθνική Συμμετοχή					Περιφερ.	Τοπική				
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΙΑ	Σύνολο	Κεντρική							
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		2.548.609	2.548.609	1.911.457		1.911.457			637.152	637.152							
2002		2.695.139	2.695.139	2.021.354		2.021.354			673.785	673.785							
2003		1.752.883	1.752.883	1.314.662		1.314.662			438.221	438.221							
2004		1.748.882	1.748.882	1.311.662		1.311.662			437.221	437.221							
2005		1.136.432	1.136.432	852.324		852.324			284.108	284.108							
2006		1.459.842	1.459.842	1.094.882		1.094.882			364.961	364.961							
ΣΥΝΟΛΟ		11.341.787	11.341.787	8.506.340		8.506.340			2.835.447	2.835.447							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη συνέπεια των

συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Συγκεκριμένα όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των πράξεων και των τελικών δικαιούχων, θα υπάρξει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς όλα τα τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα αξιολογηθούν από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα παραδοθούν στη διαχειριστική αρχή.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δυνητικοί τελικοί δικαιούχοι είναι τα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συμπεριλαμβανομένου και του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ), το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας ΚΕΕ), τα Ερευνητικά Ιδρύματα, επιστημονικοί φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ που ασχολούνται με θέματα ισότητας των φύλων, η Γενική Γραμματεία Ισότητας (Βιβλιοθήκη Γυναικείων Θεμάτων), Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέρους.

Z. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Z1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπόμενων Πράξεων με τις προβλεπόμενες δράσεις του Κανονισμού 1260/1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1784/1999, ή ο κανονισμός 1783/1999 καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με τις κατευθύνσεις πολιτικής που αφορούν την ισότητα των δύο φύλων.
- Συνέπεια με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές Στρατηγικές για την Απασχόληση, τη μη διάκριση και την ισότητα των δύο φύλων, την κοινωνική ενσωμάτωση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές άλλων τομέων σε εθνικό επίπεδο που αφορούν την προώθηση της διάστασης της ισότητας των δύο φύλων στην ελληνική οικονομία και κοινωνία.

- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, οι οποίες ενσωματώνουν τη διάσταση της ισότητας των δύο φύλων στην εκπαιδευτική διαδικασία και στοχεύουν στην διευκόλυνση της προώθησης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Μεταπτυχιακά προγράμματα σε θέματα φύλου και ισότητας, αριθμός προπτυχιακά προγράμματα σε θέματα φύλου και ισότητας, ερευνητικά προγράμματα για την μελέτη θεμάτων φύλου και ισότητας στην επιστήμη και την τεχνολογία, προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης για γυναίκες).
- Αναμενόμενοι άμεσα ωφελούμενοι: Φοιτήτριες/τες, σπουδάστριες/τες, πτυχιούχοι ΑΕΙ ΤΕΙ, καθηγητές ΑΕΙ, ΤΕΙ. Αναμενόμενοι έμμεσα ωφελούμενοι : ελληνική κοινωνία.
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (ανάλυση κόστους-οφέλους) – Διατηρησιμότητα, των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας.
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας,οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αρτιότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΛΕΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ & ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ Ε.Κ.Τ.

Η υλοποίηση των στόχων των Αξόνων Προτεραιότητας 1, 2 και 3 απαιτεί πόρους του ΕΤΠΑ για τη χρηματοδότηση της δημιουργίας ή ενίσχυσης κτιριακών υποδομών και την αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού. Οι δαπάνες αυτές εντάσσονται στον Άξονα Προτεραιότητας 5 και αφορούν δύο Μέτρα που συγχρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 5 δεν ταυτίζεται με συγκεκριμένο πεδίο πολιτικής του ΕΚΤ, αλλά υποστηρίζει τις δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 1 που συντελούν στη διευκόλυνση της πρόσβασης όλων και ιδιαίτερα εκείνων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό στην αγορά εργασίας, και του Άξονα Προτεραιότητας 2 που στοχεύουν στην ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 5 εντάσσονται στα παρακάτω δύο Μέτρα:

- **Αναβάθμιση Υποδομών & Εξοπλισμών για την προώθηση ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας**
- **Αναβάθμιση Υποδομών & Εξοπλισμών για την βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης**

Στο πρώτο μέτρο εντάσσονται οι κτιριακές υποδομές και ο εξοπλισμός για την υλοποίηση προγραμμάτων του Άξονα Προτεραιότητας 1 που αφορούν μαθητές με ειδικές ανάγκες, μαθητές των ολοήμερων σχολείων και σπουδαστές των σχολείων β' ευκαιρίας.

Στο δεύτερο μέτρο εντάσσονται ενέργειες του Άξονα Προτεραιότητας 2 που θα αφορούν τις κτιριακές υποδομές και τον εξοπλισμό για την συμπλήρωση των σχολικών αιθουσών και την εξάλειψη της «διπλοβάρδιας», τη διεύρυνση του δικτύου των βιβλιοθηκών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, την ανάπτυξη εργαστηρίων τεχνολογίας και φυσικών επιστημών στη δευτεροβάθμια και στην τεχνική εκπαίδευση, την αναβάθμιση του εξοπλισμού των ΙΕΚ και των λοιπών σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, καθώς και τη συμπλήρωση και τον εκσυγχρονισμό των εργαστηρίων των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΕΚΤ

ΜΕΤΡΟ 5.1

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

**Αναβάθμιση Υποδομών & Εξοπλισμών για την Προώθηση
Ισότητας Ευκαιριών Πρόσβασης στην Αγορά Εργασίας**

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
5	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Δημιουργία και ενίσχυση υποδομών για την υλοποίηση των Μέτρων ΕΚΤ
5.1	ΜΕΤΡΟ	Αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμών για την προώθηση ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθητές και εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ειδικής αγωγής, δημοσίων ΙΕΚ
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	29.745,0		5,8		1,2	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	29.745,0		5,8	5,8	1,2	1,2
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	22.309,0	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	7.436,0	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η πρόληψη και ελάττωση της σχολικής διαρροής, ο περιορισμός του αναλφαβητισμού και η καταπολέμηση της περιθωριοποίησης και του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας, μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος και συμπληρωματικών παρεμβάσεων που αφορούν ενήλικες, είναι οι κύριοι στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας 1 του ΕΠΕΑΕΚ II.

Η δημιουργία των κατάλληλων υποδομών για την επίτευξη των στόχων του Άξονα Προτεραιότητας 1 και την επιτυχημένη υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος Μέτρου που συγχρηματοδοτείται από πόρους του ΕΤΠΑ.

Για την υλοποίηση των παρεμβάσεων θα αξιοποιηθεί η εμπειρία από παρόμοιες δραστηριότητες του ΕΠΕΑΕΚ I. Οι δραστηριότητες αυτές ήταν κατά κύριο λόγο συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ και μόνο εν μέρει αντιμετωπίστηκε το θέμα των υποδομών και του εξοπλισμού.

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ I:

- χρηματοδοτήθηκαν **υποδομές για την εξυπηρέτηση της εκπαίδευσης ατόμων ειδικών κατηγοριών**. Κατασκευάστηκαν δύο Ειδικά Σχολεία (1ο Ειδικό Σχολείο Πειραιά και η Τεχνική Επαγγελματική Σχολή Σερρών)
- χρηματοδοτήθηκε η δημιουργία Τράπεζας Πληροφοριών **Ειδικής Αγωγής**
- χρηματοδοτήθηκε η διαμόρφωση και ο εξοπλισμός ενός **Σχολείου Β' Ευκαιρίας**
- εξοπλίστηκαν εικοσιοκτώ (28) **Ολοήμερα Σχολεία**
- κατά την εκτέλεση άλλων παρεμβάσεων (όπως πρόσθετη διδακτική στήριξη, εκπαίδευση ειδικών ομάδων πληθυσμού) αποκτήθηκαν περιορισμένοι και απολύτως αναγκαίοι **εξοπλισμοί**, χωρίς όμως συνολική και μεθοδική αντιμετώπιση των απαιτήσεων.

Κρίνεται, λοιπόν, αναγκαίο, στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II, να υπάρξει ολοκληρωμένος σχεδιασμός όσον αφορά το θέμα των κτιριακών παρεμβάσεων, για τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών καθώς και την

προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού έτσι ώστε να διασφαλιστεί η άρση της κοινωνικής ανισότητας και να καταπολεμηθεί ο κίνδυνος περιθωριοποίησης ατόμων και μαθητικών ομάδων με ιδιαιτερότητες καθώς και ενηλίκων που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα του αναλφαβητισμού.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Η νέα προγραμματική περίοδος 2000-2006, έρχεται ως συνέχεια του ΕΠΕΑΕΚ Ι να υποστηρίξει, από την πλευρά της υλικοτεχνικής υποδομής, τις πολιτικές που ακολουθούνται για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης στο εκπαιδευτικό σύστημα και μέσω αυτού, στην αγορά εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό θα εκσυγχρονιστούν και θα εξοπλιστούν υφιστάμενες εκπαιδευτικές μονάδες, ενώ ενδέχεται να δημιουργηθούν και νέες, για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Ταυτόχρονα θα διαμορφωθούν και θα εξοπλιστούν κατάλληλα κτίρια στα οποία θα λειτουργήσουν τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, και τα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων. Επιπλέον, στα σχολεία που θα επιλεγούν να λειτουργήσουν ως Ολοήμερα θα πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες διαρρυθμίσεις χώρου και συμπληρώσεις του εξοπλισμού ώστε τα σχολεία αυτά να προσφέρουν αναβαθμισμένες υπηρεσίες σε μαθητές που προέρχονται από χαμηλά κοινωνικοοικονομικά στρώματα.

Οι προτεινόμενες Πράξεις θα απευθύνονται στις εξής δύο κατηγορίες ατόμων, που θα είναι και οι άμεσα ωφελούμενοι από τα αποτελέσματα του Μέτρου :

- Μαθητές της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης για τους οποίους απαιτούνται ειδικά μέτρα προκειμένου να ενταχθούν και να παραμείνουν στο εκπαιδευτικό σύστημα.

- Ενήλικες που επειδή δεν ολοκλήρωσαν την υποχρεωτική εκπαίδευση, κινδυνεύουν να αποκλεισθούν από την αγορά εργασίας λόγω έλλειψης προσόντων και απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για την προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας των ατόμων ειδικών κατηγοριών, των μαθητών που αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο σχολικής διαρροής και των ενήλικων καθώς και την αντιμετώπιση του κοινωνικού τους αποκλεισμού, το Μέτρο περιλαμβάνει τις ακόλουθες Ενέργειες, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια σε κατηγορίες Πράξεων:

Ενέργεια 5.1.1 : Υποδομές για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες

Η Ενέργεια αυτή αναφέρεται στη δημιουργία κατάλληλων υποδομών και τον εξοπλισμό Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και των Κέντρων Διάγνωσης Αξιολόγησης και Υποστήριξης, με σκοπό τη διευκόλυνση της ένταξης των μαθητών με ειδικές ανάγκες στο εκπαιδευτικό σύστημα, την επαγγελματική τους κατάρτιση και την ενίσχυση της δυνατότητάς τους για αυτόνομη διαβίωση.

Στα πλαίσια της Ενέργειας προτείνεται η ακόλουθη ενδεικτική κατηγορία Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Ανάπτυξη και αναβάθμιση των υποδομών για άτομα με ειδικές ανάγκες

Θα γίνουν κτιριακές παρεμβάσεις σε σχολικές μονάδες που κατασκευάστηκαν πριν από την εφαρμογή του κτιριοδομικού κανονισμού για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες, ώστε να είναι προσβάσιμες και γενικότερα φιλικές σε άτομα με ειδικές ανάγκες.

Ταυτόχρονα, θα εξοπλιστούν Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑ) και οι Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές ώστε να μπορούν να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των ατόμων με ειδικές ανάγκες και θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην

αναβάθμιση της λειτουργίας των εργαστηρίων προ-επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Επίσης, θα καλυφθούν οι ανάγκες των Κέντρων Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (ΚΔΑΥ) σε εξοπλισμό και διαμορφώσεις χώρων για να μπορούν να ανταποκριθούν στην αποστολή τους.

Σημειώνεται ότι υποδομές ή εξοπλισμοί που αφορούν εκπαιδευόμενους με ειδικές ανάγκες στα ΤΕΕ και στα ΙΕΚ θα μπορούσαν να καλυφθούν από πόρους του Μέτρου 5.2 και τις αντίστοιχες Ενέργειες.

Ενέργεια 5.1.2 : Υποδομές και εξοπλισμοί Ολοήμερου Σχολείου

Η πιλοτική εφαρμογή του θεσμού του «Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου» σε 28 δημοτικά σχολεία στο ΕΠΕΑΕΚ Ι έδειξε την εκπαιδευτική και κοινωνική σημασία του Ολοήμερου Σχολείου.

Η εφαρμογή του θεσμού του Ολοήμερου Σχολείου θα υλοποιηθεί με τη βοήθεια των δύο παρακάτω διακριτών κατηγοριών Πράξεων που αναφέρονται στα δημοτικά σχολεία και στα νηπιαγωγεία, αντίστοιχα :

Κατηγορία Πράξεων α : Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία

Προβλέπεται η δημιουργία υποδομών (κτιριακές διαμορφώσεις και εξοπλισμοί) για 300 Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων. Τα κριτήρια επιλογής τους, θα είναι τα ίδια με αυτά που εφαρμόστηκαν για την καταγραφή των Περιοχών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΠΕΠ) σε έρευνα του ΕΚΚΕ.

Οι Πράξεις αφορούν τη δημιουργία των υλικοτεχνικών υποδομών στα Ολοήμερα Σχολεία ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που αναφέρονται στο Μέτρο 1.2 σε σχέση με το Ολοήμερο Σχολείο. Συγκεκριμένα:

- Θα γίνουν σημαντικές κτιριακές παρεμβάσεις σε όσα σχολεία συμμετέχουν στο πρόγραμμα σύμφωνα με το κτιριολογικό πρόγραμμα και τις προδιαγραφές που έχουν εκπονηθεί από το ΥπΕΠΘ.
- Θα εξοπλιστούν οι σχολικές μονάδες με όλα τα σύγχρονα μέσα διδασκαλίας και θα υποστηριχθεί η χρήση νέων τεχνολογιών (H/Y, πολυμέσα, κλπ.)

Κατηγορία Πράξεων β : Ολοήμερο Νηπιαγωγείο

Ο βασικός στόχος αυτής της κατηγορίας Πράξεων είναι η αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής των λειτουργούντων νηπιαγωγείων.

Οι Πράξεις αυτές θα συμβάλουν στην αύξηση της ελκυστικότητας των Ολοήμερων δημόσιων Νηπιαγωγείων, που λειτουργούν δωρεάν προσφέροντας βασικές εκπαιδευτικές και παιδοαναπτυξιακές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια ενός σημαντικά διευρυμένου ωραρίου. Επειδή, από τις υπηρεσίες αυτές ωφελούνται πρωτίστως τα παιδιά οικογενειών χαμηλού οικονομικού επιπέδου καθώς και οι γονείς τους, προτεραιότητα θα δοθεί στα νηπιαγωγεία που βρίσκονται στις ΠΕΠ.

Ενέργεια 5.1.3 : **Υποδομές και εξοπλισμός σχολείων δεύτερης ευκαιρίας**

Οι προτεραιότητες που τίθενται στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας είναι η ανάπτυξη Πράξεων που απευθύνονται καταρχήν σε νέους 18-30 ετών που έχουν εγκαταλείψει το σχολείο και επιθυμούν να συμπληρώσουν τη βασική τους εκπαίδευση ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και να γίνει με ευνοϊκότερους όρους η ένταξή τους σε αυτή.

Στα πλαίσια της Ενέργειας προτείνονται οι ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Ανάπτυξη υποδομών Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας

Η παρούσα κατηγορία Πράξεων θα δημιουργήσει τις απαραίτητες υποδομές και δίκτυα για 12 Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας. Επίσης, θα πραγματοποιηθεί η προμήθεια του κατάλληλου εξοπλισμού.

Κατηγορία Πράξεων β : Ανάπτυξη υποδομών για τη βασική εκπαίδευση ενηλίκων καθώς και για εκπαίδευση ενηλίκων μεταναστών στην ελληνική γλώσσα

Θα δημιουργηθούν υποδομές και δίκτυα για Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Παράλληλα, θα δημιουργηθεί Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ερευνών για την εκπαίδευση ενηλίκων. Τέλος, θα πραγματοποιηθεί η προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Εξοπλισμένα σχολεία β' ευκαιρίας	1	5	13
Κτιριακές παρεμβάσεις για δημιουργία σχολείων β' ευκαιρίας	1	5	13
Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων	0	8	18
Παρεμβάσεις σε κτίρια για τη λειτουργία του ολοήμερου σχολείου	28*	180	230
Εξοπλισμένα ολοήμερα δημοτικά σχολεία	28	220	328
Αριθμός ΣΜΕΑ με σύγχρονο εξοπλισμό	0	100	150
Αριθμός ΚΔΑΥ που θα εξοπλιστούν	0	21	50

* Χρηματοδοτήθηκε από Εθνικούς πόρους

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ: 5.1																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ														<i>(σε ευρώ)</i>			
Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή		Εθνική Συμμετοχή											
			Σύνολο	ΕΚΤ	ΕΤΠΑ	ΕΙΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.	Τοπική	Άλλη					
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		2.974.500	2.974.500	2.230.875		2.230.875			743.625	743.625							
2002		4.461.750	4.461.750	3.346.312		3.346.312			1.115.438	1.115.438							
2003		5.949.000	5.949.000	4.461.750		4.461.750			1.487.250	1.487.250							
2004		5.949.000	5.949.000	4.461.750		4.461.750			1.487.250	1.487.250							
2005		5.949.000	5.949.000	4.461.750		4.461.750			1.487.250	1.487.250							
2006		4.461.749	4.461.749	3.346.312		3.346.312			1.115.437	1.115.437							
ΣΥΝΟΛΟ		29.744.999	29.744.999	22.308.749		22.308.749			7.436.250	7.436.250							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές

πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Συγκεκριμένα όσον αφορά τις διαδικασίες επιλογής των πράξεων και των τελικών δικαιούχων, για όλες οι ενέργειες του Μέτρου θα υπάρξει πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς όλους τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα αξιολογηθούν από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα παραδοθούν στη διαχειριστική αρχή.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Ενδεικτικά, τελικοί δικαιούχοι μπορεί να είναι τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ), ΔΙΕΦΕΣ/ΥΠΕΠΘ, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) σε συνεργασία με Διευθύνσεις και Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ΟΕΕΚ, Σχολικές Επιτροπές. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέτρου.

Z. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Z1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπόμενων Πράξεων με τις προβλεπόμενες δράσεις του Κανονισμού 1260/1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1783/99 καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με την Εθνική και Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση μέσω της αύξησης των ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας ιδιαίτερα εκείνων των ατόμων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε ότι αφορά την αναβάθμιση υποδομών, για την προώθηση ισότητας ευκαιριών, ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, για την υποστήριξη και ενίσχυση υποδομών που προωθούν την ισότητα

ευκαιριών εκπαίδευσης, για μαθητές ειδικών κατηγοριών, σε περιοχές Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει (Δείκτης εκροής / Επιθυμητό Στόχο, αναβάθμισης των υποδομών και του εξοπλισμού Σχολείων Β'ευκαιρίας και Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Ολοήμερων Σχολείων, Σχολικών Μονάδων που διαθέτουν προσβάσεις σε άτομα ειδικών αναγκών, ΚΔΑΥ και ΣΜΕΑ).
- Αναμενόμενοι άμεσα/έμμεσα ωφελούμενοι, Μαθητές και Εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, της ειδικής αγωγής, ενήλικοι που δεν ολοκλήρωσαν την υποχρεωτική εκπαίδευση.
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.
- Αποδοτικότητα (Ανάλυση κόστους-οφέλους)-Διατηρησιμότητα, των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας,οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΕΚΤ

ΜΕΤΡΟ 5.2

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

**Αναβάθμιση Υποδομών & Εξοπλισμών για την Βελτίωση
της Ποιότητας της Εκπαίδευσης**

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
5	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Δημιουργία και ενίσχυση υποδομών για την υλοποίηση των Μέτρων ΕΚΤ
5.2	ΜΕΤΡΟ	Αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμών για τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΕΠΘ, Εποπτευόμενοι Φορείς
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, μαθητές τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, φοιτητές ανώτατης εκπαίδευσης
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤ Ο ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	480.170,0		94,2		19,3	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	480.170,0		94,2	94,2	19,3	19,3
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	360.127,5	75%				
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	120.042,5	25%				
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η υλοποίηση των στόχων του ΕΠΕΑΕΚ II όπως περιγράφονται στους Άξονες 2,3 και 4 απαιτεί και τη δημιουργία των καταλλήλων και σύγχρονων υποδομών για την ολοκλήρωση της αποτελεσματικότητας της παρέμβασης. Έτσι, είναι αναγκαία η χρηματοδότηση Πράξεων από το ΕΤΠΑ, σε στενή συνέργια και συνάρτηση με τις Πράξεις των λοιπών Αξόνων του Προγράμματος, για:

- να συμπληρωθούν και να βελτιωθούν οι κτιριακές υποδομές σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης,
- να αποκτηθούν οι απαιτούμενοι εκπαιδευτικοί και εργαστηριακοί εξοπλισμοί για την υποστήριξη των σύγχρονων εκπαιδευτικών πρακτικών που αναπτύσσονται μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα και τα προγράμματα του ΕΠΕΑΕΚ II.

Μολονότι έχουν γίνει σοβαρές προσπάθειες από το ΥπΕΠΘ για την εξάλειψη της διπλοβάρδιας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, το πρόβλημα δεν έχει εκλείψει στα μεγάλα αστικά κέντρα, ενώ παράλληλα η διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δημιούργησε πολλαπλές απαιτήσεις για χώρους διδασκαλίας, εργαστηρίων ή υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου. Τέλος, η προσπάθεια αναβάθμισης της τεχνικής και αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης απαιτεί τη δημιουργία ενός κατάλληλου (σύγχρονου και ελκυστικού) περιβάλλοντος, που θα προσελκύσει τους νέους και θα δώσει τις δυνατότητες στους εκπαιδευτικούς να επιτελέσουν το έργο τους.

Στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ I διατέθηκαν περισσότερα από 152 δισ. δρχ. για την ανάπτυξη των υποδομών της εκπαίδευσης και τον εκσυγχρονισμό ή τον εμπλουτισμό του εργαστηριακού εξοπλισμού της δευτεροβάθμιας, της αρχικής επαγγελματικής και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Παράλληλα, ένα σημαντικό μέρος των παραπάνω πόρων διατέθηκαν για την εισαγωγή της νέας τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία και για την δικτύωση των εκπαιδευτικών μονάδων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα, στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι χρηματοδοτήθηκαν :

- Κτιριακές παρεμβάσεις σε 1.600 Ενιαία Λύκεια για την δημιουργία 1.735 αιθουσών εργαστηρίων Φυσικών Επιστημών, Πληροφορικής και Τεχνολογίας
- Κτιριακές παρεμβάσεις-προσθήκες σε 13 σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Κατασκευές ή κτιριακές παρεμβάσεις σε 51 μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Προμήθεια Εξοπλισμού (οπτικο-ακουστικά & εποπτικά μέσα, εργαστηριακός εξοπλισμός) για τα περισσότερα σχολεία της τεχνικής εκπαίδευσης και τα Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια
- Κατασκευάστηκαν 9 βιβλιοθήκες σε ισάριθμα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ παράλληλα εξοπλίστηκαν 33 βιβλιοθήκες της τριτοβάθμιας.
- Ανεγέρσεις & επεκτάσεις 18 κτιρίων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Η αγορά και η ανακαίνιση κτιρίου του ΟΕΕΚ, ο εξοπλισμός περίπου 190 εργαστηρίων πληροφορικής, ο εξοπλισμός εργαστηρίων πλην αυτών της πληροφορικής (εργαστήρια αυτοκινήτων, αισθητικής, ψύξης-αερισμού-κλιματισμού, γεωτεχνικών, κλπ.), ο εξοπλισμός 56 σύγχρονων βιβλιοθηκών σε δημόσια ΙΕΚ

Οι διαθέσιμοι πόροι του παρόντος Μέτρου είναι κατά τι περισσότεροι από αυτούς που διατέθηκαν στο ΕΠΕΑΕΚ Ι, αλλά θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι από τα ΠΕΠ όλης της χώρας θα διατεθούν 250 δισ. δρχ. (περίπου 733,7 ΜΕΥΡΩ) για ανάλογα έργα υποδομής, ενώ και από το ΕΠ της Κοινωνίας της Πληροφορίας θα διατεθούν πόροι για την συμπλήρωση, ανάπτυξη και υποστήριξη των υποδομών της πληροφορικής σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Συνεπώς, στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ συνεχίζεται να δίνεται έμφαση στην κατασκευή νέων σχολικών αιθουσών για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διπλοβάρδιας στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Η έλλειψη σχολικών αιθουσών στην υποχρεωτική εκπαίδευση εξακολουθεί ακόμη να υπάρχει. Το πρόβλημα εστιάζεται κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα. Με το

πρόβλημα της διπλοβάρδιας είναι αδύνατη η επέκταση-διεύρυνση-εμπλουτισμός του κανονικού σχολικού προγράμματος, περιορίζεται σημαντικά η δυνατότητα των γυναικών (μητέρων) για κανονική απασχόληση και μειώνεται σε ορισμένες περιπτώσεις η σχολική αποτελεσματικότητα.

Ταυτόχρονα, συνεχίζεται η ανάπτυξη των υποδομών των εργαστηρίων του Ενιαίου Λυκείου, καθώς και η ανάπτυξη των βιβλιοθηκών και των νέων κτιρίων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης, συνεχίζεται το πρόγραμμα συμπλήρωσης και εκσυγχρονισμού των εξοπλισμών της εκπαίδευσης με την προμήθεια εξοπλισμού για ορισμένα εργαστήρια της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας, της τεχνικής και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι λειτουργούν πανελλήνια 116 Σχολικά Εργαστηριακά Κέντρα (ΣΕΚ) και 106 Σχολικά Εργαστήρια (ΣΕ) που εξυπηρετούν τα ΤΕΕ, αλλά η οργάνωση των ΣΕΚ - ΣΕ και η παλαιότητα του εξοπλισμού τους δεν συνεισφέρουν ουσιαστικά στην ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Οι ανάγκες της τεχνικής εκπαίδευσης είναι σήμερα πάρα πολλές γιατί υπάρχει μεγάλη ποικιλία ειδικοτήτων, καθεμία εκ των οποίων χρειάζεται σύγχρονα μέσα για την αποτελεσματική εκπαίδευση των μαθητών. Τέλος, θα ενισχυθεί το κτιριακό και το εξοπλιστικό πρόγραμμα του ΟΕΕΚ για την αντιμετώπιση των αναγκών της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Η νέα προγραμματική περίοδος 2000-2006, έρχεται σαν συνέχεια του ΕΠΕΑΕΚ I να υποστηρίξει, από την πλευρά της υλικοτεχνικής υποδομής, τις πολιτικές που ακολουθούνται στον χώρο της εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, οι πολιτικές αυτές αποτυπώνονται στον άξονα 2 του ΕΠΕΑΕΚ, ο οποίος συνεπικουρείται από πλευράς υποδομών από το Μέτρο 5.2.

Οι Πράξεις για την ενίσχυση των υποδομών καλύπτουν όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια, τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση) και αφορούν τόσο στη δημιουργία νέων κτιριακών υποδομών όσο και στην αναβάθμιση του εξοπλισμού.

Συγκεκριμένα:

Ενέργεια 5.2.1 : Βιβλιοθήκες Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Οι στόχοι των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν αντιστοιχούν στους στόχους του Μέρους 2.1 *Αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης*. Συγκεκριμένα προβλέπεται η ενίσχυση της υποδομής των κεντρικών βιβλιοθηκών των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων με τις ακόλουθες κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α : Κατασκευή Κτιρίων Κεντρικών Βιβλιοθηκών.

Όπως προαναφέρθηκε, με τα έργα του ΕΠΕΑΕΚ I, σε μεγάλο ποσοστό αντιμετωπίστηκε το θέμα της στέγασης των βιβλιοθηκών. Στόχος της νέας προγραμματικής περιόδου είναι να ολοκληρωθεί το πρόγραμμα στέγασης των κεντρικών βιβλιοθηκών. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί με τη παράλληλη χρηματοδότηση έργων από το ΕΠΕΑΕΚ και από τα ΠΕΠ.

Κατηγορία Πράξεων β : Εξοπλισμός Κεντρικών Βιβλιοθηκών.

Θα συνεχισθεί η αναβάθμιση του εξοπλισμού των κεντρικών βιβλιοθηκών. Θα χρηματοδοτηθούν δράσεις προμήθειας εξειδικευμένου εξοπλισμού βιβλιοθηκών (βιβλιοστάσια, αναγνωστήρια κλπ.), ηλεκτρονικού εξοπλισμού, λογισμικού κλπ.

Ενέργεια 5.2.2 : Ανάπτυξη Εργαστηρίων Τεχνολογίας & Φυσικών Επιστημών – Εποπτικά Μέσα

Οι σύγχρονες εκπαιδευτικές πρακτικές και μεθοδολογίες, όπως αποτυπώθηκαν και θεσμοθετήθηκαν στο Ν. 2525/97 δημιουργούν την ανάγκη δημιουργίας και αναβάθμισης των σχολικών εργαστηρίων. Συγκεκριμένα θα δημιουργηθούν εργαστήρια φυσικών επιστημών, τεχνολογίας και πληροφορικής (μόνο κτιριακή υποδομή και επίπλωση, ο εξοπλισμός αποτελεί αντικείμενο του ΕΠ «Κοινωνία της Πληροφορίας»). Για την επίτευξη του στόχου αυτού θα υλοποιηθούν οι ακόλουθες κατηγορίες Πράξεων, που αποτελούν τη συνέχεια των αντίστοιχων Πράξεων του ΕΠΕΑΕΚ Ι :

Κατηγορία Πράξεων α : Τεχνικοί Σύμβουλοι

Αφορά την πρόσληψη των Τεχνικών Συμβούλων που θα εμπλακούν στη διαδικασία υλοποίησης των Πράξεων. Οι Σύμβουλοι αυτοί είναι Μηχανικοί όλων των απαραίτητων ειδικοτήτων που θα συνδράμουν στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥπΕΠΘ για την έγκαιρη και ποιοτική ολοκλήρωση των εργαστηρίων. Τα κύρια καθήκοντα τους σχετίζονται με την εκπόνηση των μελετών και την επίβλεψη των διαμορφώσεων των χώρων.

Κατηγορία Πράξεων β : Κτιριακές Παρεμβάσεις

Θα γίνουν οι απαιτούμενες, με βάση τις εγκεκριμένες προδιαγραφές και τις μελέτες, διαμορφώσεις σε υπάρχοντες διαθέσιμους χώρους των σχολικών μονάδων.

Κατηγορία Πράξεων γ : Προμήθεια Εξοπλισμού

Βάσει των εγκεκριμένων προδιαγραφών ανά τύπο εργαστηρίου και σύμφωνα με τις απαιτήσεις των νέων αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών θα γίνει η

προμήθεια του εξοπλισμού και η εγκατάστασή του στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους των σχολικών μονάδων.

Επίσης, σε περιορισμένο αριθμό δημοτικών σχολείων θα δημιουργηθούν εργαστήρια Φυσικής, καλλιτεχνικών μαθημάτων και μουσικής για την αποτελεσματικότερη διδασκαλία και την ανάπτυξη των μαθητικών γνώσεων και δεξιοτήτων που καλλιεργούνται από τα παραπάνω γνωστικά αντικείμενα. Η ανάπτυξη των εργαστηρίων, θα καλύψει γεωγραφικά το σύνολο της χώρας και θα περιλαμβάνει τόσο τις απαραίτητες διαμορφώσεις χώρων όσο και τον εξοπλισμό των παραπάνω εργαστηρίων.

Κατηγορία Πράξεων δ : Εργαστήρια Φυσικής, καλλιτεχνικών μαθημάτων και μουσικής της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

Μέσα από την παρατήρηση, το πείραμα και την χρήση των εποπτικών μέσων οι μαθητές της πρωτοβάθμιας θα κατακτήσουν ευκολότερα και πιο αποτελεσματικά τις νέες γνώσεις μαθαίνοντας παράλληλα να αυτενεργούν και να κρίνουν. Σε κατάλληλα διαμορφωμένους και εξοπλισμένους χώρους οι μαθητές θα προσεγγίσουν το γνωστικό αντικείμενο της φυσικής όχι ως απλοί ακροατές αλλά μέσα από την προσωπική εμπλοκή.

Ενεργά αναμένεται να προσεγγίσουν οι μαθητές, στους χώρους που θα διαμορφωθούν και θα εξοπλιστούν, και τις δραστηριότητες της Αισθητικής Αγωγής ή της Μουσικής. Θα τους δοθεί η ευκαιρία να μάθουν, να εκφράζονται, να συνεργάζονται και να δημιουργούν.

Ενέργεια 5.2.3 : Σχολεία Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Θα συνεχιστεί και θα ολοκληρωθεί σε όλη τη χώρα η προσπάθεια αναβάθμισης της κτιριακής υποδομής και του εξοπλισμού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γενικής και τεχνικής) που ξεκίνησε με το ΕΠΕΑΕΚ Ι ενώ παράλληλα θα υλοποιηθεί αντίστοιχο πρόγραμμα κατασκευής κτιριακών υποδομών και εξοπλισμών και για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Τα έργα θα προκύψουν σε στενή συνέργια με τα αντίστοιχα έργα που υλοποιούνται με άλλες πηγές χρηματοδότησης (Εθνικοί Πόροι, Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα) και μετά από την εκπόνηση συνολικού προγραμματισμού αναγκών.

Ενέργεια 5.2.4: Αναβάθμιση των Υποδομών των δημοσίων ΙΕΚ και των Σχολών των λοιπών φορέων αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης

Η Ενέργεια 5.2.4 έρχεται να καλύψει τις ανάγκες υλικοτεχνικής υποδομής της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Οι Πράξεις ευρίσκονται σε στενή συνέργια και εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους με τις Πράξεις του Μέτρου 2.3, δημιουργώντας την κατάλληλη υποδομή, τόσο κτιριακή όσο και σε εκπαιδευτικό εξοπλισμό. Αναλυτικότερα, οι ενδεικτικές κατηγορίες Πράξεων είναι:

Κατηγορία Πράξεων α : Κτιριακή Υποδομή ΙΕΚ

Σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνεται η κατασκευή νέων κτιρίων, ή η αγορά και η ανακαίνιση υφιστάμενων κτιρίων για τη στέγαση και λειτουργία των δημοσίων ΙΕΚ, κυρίως σε αστικά κέντρα. Πρόκειται για κτίρια που θα καλύψουν τις ανάγκες των δημοσίων ΙΕΚ με μεγάλη δυναμικότητα καταρτιζομένων και περιλαμβάνουν ειδικούς χώρους όπως εργαστήρια κλπ. Για την υλοποίηση αυτών των έργων ο Ο.Ε.Ε.Κ. θα προχωρήσει άμεσα σε έρευνα των δυνατοτήτων αγοράς ήδη υπαρχόντων ακινήτων (βάση συγκεκριμένων προδιαγραφών), ή ανέγερσης κτιρίων.

Κατηγορία Πράξεων β: Εξοπλισμός Πληροφορικής

Το έργο αφορά την κάλυψη των αναγκών σε εξοπλισμό πληροφορικής των νέων και των ήδη λειτουργούντων δημοσίων ΙΕΚ, όπως αυτές προδιαγράφονται από τα προγράμματα κατάρτισης και από τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας.

Κατηγορία Πράξεων γ: Εξοπλισμός Λοιπών Εργαστηρίων

Το έργο αφορά την κάλυψη των αναγκών σε εξοπλισμό εκτός πληροφορικής, των νέων και των ήδη λειτουργούντων ΙΕΚ, με στόχο την παροχή κατάρτισης υψηλού επιπέδου, που θα δώσει στους καταρτιζόμενους τη δυνατότητα παρακολούθησης και αφομοίωσης της νέας τεχνολογίας και, κατά συνέπεια, καλύτερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Κατηγορία Πράξεων δ: Βιβλιοθήκες

Οι Πράξεις θα αφορούν αφενός στην συμπλήρωση με εξοπλισμό των υφισταμένων βιβλιοθηκών, που θα ξεκινήσει άμεσα και αφετέρου στον εξοπλισμό των βιβλιοθηκών των ιδιόκτητων δημοσίων ΙΕΚ που θα ακολουθεί την ολοκλήρωση της κτιριακής υποδομής. Σημειώνεται ότι οι νέοι χώροι των βιβλιοθηκών θα καλύπτουν πιο σωστά προδιαγεγραμμένους χώρους (μέχρι στιγμής χρησιμοποιήθηκαν χώροι σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που είχαν σχεδιαστεί για αίθουσες διδασκαλίας), καθώς και μεγαλύτερους χώρους αναγνωστηρίων, δανεισμού βιβλίων, καθώς και χώρους μελέτης για μελλοντικές εργασίες των καταρτιζομένων.

Κατηγορία Πράξεων ε: Εξοπλισμός Διδακτηρίων και Εκπαιδευτικού Κέντρου ΟΕΕΚ

Οι Πράξεις που θα χρηματοδοτηθούν αποβλέπουν στην εύρυθμη λειτουργία όλων των διδακτηρίων και του Εκπαιδευτικού Κέντρου του ΟΕΕΚ. Ειδικότερα, πρέπει να σημειωθεί ότι το Εκπαιδευτικό Κέντρο του ΟΕΕΚ προβλέπεται να καλύπτει σημαντικές οριζόντιες λειτουργίες της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης όπως:

- Κέντρο Πιστοποίησης
- Κέντρο Αναπαραγωγής Εκπαιδευτικού Υλικού
- Αίθουσα Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (M.I.S.), για την επεξεργασία στατιστικών και οικονομικών δεδομένων
- Χώροι επιμόρφωσης
- Κέντρο Τεκμηρίωσης για την ενημέρωση επί θεμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε σχέση με δράσεις του CEDEFOP.

Ο εξοπλισμός των διδακτηρίων περιλαμβάνει την επίπλωση των αιθουσών διδασκαλίας, των εργαστηρίων και των χώρων διοίκησης, εκπαιδευτικό εξοπλισμό, ειδικού εξοπλισμού εργαστηρίων (και κλιματιστικά) κλπ. Για το Εκπαιδευτικό Κέντρο θα αποκτηθεί εξοπλισμός χώρων, εκτυπωτική μονάδα, μονάδα παραγωγής CD-ROM κλπ.

Ενέργεια 5.2.5 : Ανάπτυξη των ΤΕΕ και των ΣΕΚ

Η Ενέργεια αφορά στην προμήθεια και εγκατάσταση σύγχρονου και επαρκούς εργαστηριακού εξοπλισμού στα Σχολικά Εργαστηριακά Κέντρα (ΣΕΚ) στα Σχολικά Εργαστήρια (ΣΕ) και στα Μουσικά Σχολεία, με τελικό στόχο τη γενίκευση της χρήσης των νέων εργαστηριακών τεχνικών και την εξοικείωση των εκπαιδευτικών και των μαθητών στη χρήση τους. Συγκεκριμένα:

Κατηγορία Πράξεων α : Εξοπλισμός των ΤΕΕ και των ΣΕΚ

Η αναβάθμιση του εξοπλισμού των ΤΕΕ και των ΣΕΚ με νέο σύγχρονο και επαρκή εργαστηριακό εξοπλισμό θα γίνει με βάση τα εξής κριτήρια ως προς την ιεράρχηση των αναγκών που θα καλύψει

- α) Μέγεθος μαθητικού πληθυσμού ανά τομέα ή ειδικότητα
- β) βαθμός ελλείψεων σε εξοπλισμό
- γ) παλαιότητα υφιστάμενου εξοπλισμού
- δ) Δυνατότητα χρήσης και προώθησης τεχνολογίας αιχμής από το εργαστήριο
- ε) Χωροταξική διασπορά των ΤΕΕ που θα προηγηθούν κατά την υλοποίηση
- στ) τα πιλοτικά ΤΕΕ που προβλέπονται στην Ενέργεια 2.3.2 θα εξοπλιστούν κατά προτεραιότητα

Επιπλέον στο πλαίσιο αυτής της πράξης προβλέπεται η αναβάθμιση του εξοπλισμού των Μουσικών Σχολείων, που παρέχουν μουσική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Ενέργεια 5.2.6 : Κτίρια Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Οι Πράξεις θα αναβαθμίσουν την κτιριακή υποδομή των τριτοβάθμιων Ιδρυμάτων της χώρας με στόχο να αναβαθμιστεί η ποιότητα της εκπαίδευσης με τη βελτίωση των συγκεκριμένων δεικτών για τις υποδομές όπως μ²/φοιτητή κλπ. Οι Πράξεις θα προκύψουν σε στενή συνέργια με τα αντίστοιχα έργα που υλοποιούνται με άλλες πηγές χρηματοδότησης (Εθνικοί Πόροι, Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα) και μετά από την εκπόνηση συνολικού προγραμματισμού αναγκών για όλα τα τριτοβάθμια ιδρύματα. Στο πλαίσιο της ενέργειας θα χρηματοδοτηθεί η ακόλουθη κατηγορία Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α : Κτιριακές υποδομές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Κατασκευή και αναβάθμιση κτιριακών υποδομών για τη στέγαση των εκπαιδευτικών και εργαστηριακών χώρων των Ιδρυμάτων. Κατασκευή και βελτίωση κτιριακών υποδομών, υποστηρικτικών προς την εκπαιδευτική διαδικασία, όπως φοιτητικές εστίες, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων κλπ.

Ενέργεια 5.2.7 : Εκπαιδευτικός εξοπλισμός της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Οι στόχοι των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν αντιστοιχούν στους στόχους του Μέτρου 2.2. που χρηματοδοτείται με πόρους του ΕΚΤ. Συγκεκριμένα προβλέπεται η χρηματοδότηση των ακόλουθων δράσεων:

Κατηγορία Πράξεων α : Αναμόρφωση / αναβάθμιση προγραμμάτων σπουδών

Θα χρηματοδοτηθούν δράσεις για τον εμπλουτισμό του **εκπαιδευτικού** εξοπλισμού. Συγκεκριμένα οι δράσεις αυτές θα υλοποιηθούν σε δύο φάσεις:

- Αρχικά θα χρηματοδοτηθεί κάλυψη των επείγουσών αναγκών εκπαιδευτικού εξοπλισμού. Η δράση αυτή θα υλοποιηθεί κατά την περίοδο 2000 –2001.
- Στη συνέχεια θα χρηματοδοτηθούν δράσεις απόκτησης εκπαιδευτικού εξοπλισμού που θα συνδέονται με Πράξεις αναμόρφωσης των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, όπως αυτές θα συγκεκριμενοποιηθούν από την εξειδίκευση της αντίστοιχης παρέμβασης ΕΚΤ (Μέτρο 2.2).

Κατηγορία Πράξεων β : Διεύρυνση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Οι Πράξεις θα αναφέρονται στη διαμόρφωση χώρων και στην απόκτηση εκπαιδευτικού και διοικητικού εξοπλισμού για τα νέα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Μέτρου 2.2. Οι Πράξεις θα αφορούν τα νέα τμήματα τόσο του πρώτου κύκλου της διεύρυνσης 1998-2000 όσο και του δεύτερου 2002-2004.

Κατηγορία Πράξεων γ : Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών

Αφορά την απόκτηση του εκπαιδευτικού εξοπλισμού που συνδέεται με την υλοποίηση Πράξεων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, όπως αυτές θα συγκεκριμενοποιηθούν από την εξειδίκευση της αντίστοιχης παρέμβασης ΕΚΤ (Μέτρο 2.2).

Ενέργεια 5.2.8 : **Υποστήριξη λοιπών Δράσεων του ΕΚΤ που απαιτούν Εξοπλισμό**

Οι Πράξεις που θα χρηματοδοτηθούν θα σχετίζονται με την ανάπτυξη υλικοτεχνικής υποδομής που κρίνεται απαραίτητη για την υλοποίηση αντίστοιχων Πράξεων των Αξόνων 2 και 3 και δεν προβλέπονται στις προηγούμενες κατηγορίες Πράξεων.

Γ3. ΔΕΙΚΤΕΣ

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Εργαστήρια Φυσικών Επιστημών Ενιαίων Λυκείων (κτιριακά)	661	1.100	1.100
Εργαστήρια Φυσικών Επιστημών πρωτοβάθμιας Εκπ/σης (κτιριακά)	0	13	300
Εργαστήρια Τεχνολογίας Ενιαίων Λυκείων (κτιριακά)	152	235	235
Εργαστήρια Πληροφορικής Ενιαίων Λυκείων (κτιριακά)	229	400	400
Εξοπλισμός Εργαστηρίων Ενιαίου Λυκείου	0	1.300	1.300
Κτιριακές παρεμβάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	18	22	38
Αριθμός εξοπλιζόμενων Βιβλιοθηκών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	33	33	33
Αριθμός ΑΕΙ-ΤΕΙ που εξοπλίζονται	32	32	33
Σχολικά κτίρια πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	64	70	105
Κεντρικές βιβλιοθήκες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	9	9	14

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ 5.2																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ																	
<i>(σε ευρώ)</i>																	
Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΚΤ	ΕΤΠΑ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΙΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ.	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		80.510.471	80.510.471	60.382.853		60.382.853			20.127.618	20.127.618							
2002		89.051.753	89.051.753	66.788.815		66.788.815			22.262.938	22.262.938							
2003		83.974.289	83.974.289	62.980.717		62.980.717			20.993.572	20.993.572							
2004		78.280.449	78.280.449	58.710.337		58.710.337			19.570.112	19.570.112							
2005		73.422.300	73.422.300	55.066.725		55.066.725			18.355.575	18.355.575							
2006		74.930.751	74.930.751	56.198.063		56.198.063			18.732.688	18.732.688							
ΣΥΝΟΛΟ		480.170.013	480.170.013	360.127.510		360.127.510			120.042.503	120.042.503							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την επιλογή των χρηματοδοτούμενων πράξεων και για τον ορισμό των τελικών δικαιούχων (φορέων υλοποίησης) που θα έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των πράξεων, θα εφαρμοσθούν διαδικασίες που εξασφαλίζουν τόσο την διαφάνεια όσο και την βέλτιστη αξιολόγηση των προτάσεων.

Συγκεκριμένα, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ, πριν από την ένταξη των χρηματοδοτούμενων πράξεων, θα ενημερώνει τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων του Μέτρου, και θα τους πληροφορεί για τις δυνατότητες πρότασης και χρηματοδότησης δράσεων. Η ενημέρωση γίνεται με τη δημοσιοποίηση και διανομή ειδικών τευχών που προδιαγράφουν την φύση των πράξεων που δύνανται να προτείνουν για ένταξη στο Μέτρο, τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι προτάσεις που θα υποβάλλονται, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις Διατάξεις Εφαρμογής του ΚΠΣ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και τα κριτήρια ένταξης του Μέτρου.

Εφόσον επιλέγεται η χρηματοδοτούμενη πράξη και ο φορέας υλοποίησής της, το ΥΠΕΠΘ συνάπτει με τον φορέα υλοποίησης σχετική σύμβαση με την οποία αυτός δεσμεύεται για την εκτέλεση του έργου όπως αυτό προδιαγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου. Μεταξύ των όρων της σύμβασης είναι η τήρηση του κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου όσον αφορά την υλοποίηση της πράξης και η παροχή των απαιτούμενων στοιχείων προόδου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΟΠΣ.

Η διασφάλιση της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας του ΚΠΣ 2000-2006 και αυτών του ΕΠΕΑΕΚ αποτελεί επιδίωξη και υπευθυνότητα της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Η διαχείριση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση (κατά τη διάρκεια και εκ των υστέρων) των έργων θα γίνεται από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ και του ΕΠ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή, θα διασφαλίσουν τη συνέπεια των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων με τις εθνικές εκπαιδευτικές

πολιτικές. Επίσης, οι Υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ έχουν την ευθύνη ανάληψης των απαραίτητων διοικητικών ενεργειών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή των πράξεων.

Οι διαδικασίες ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, από πλευράς τελικού δικαιούχου, είναι σε κάθε περίπτωση αυτές που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία (διαγωνισμοί, αυτεπιστασία, κλπ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην τήρηση των διατάξεων για την διαφάνεια και τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο θα αξιοποιηθούν Τεχνικοί Σύμβουλοι για την υποστήριξη των φορέων υλοποίησης των δράσεων.

Αναλυτικότερα:

Οι πράξεις εξοπλισμού Βιβλιοθηκών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης είναι υποστηρικτικά των αντίστοιχων πράξεων του Μέτρου 2.1 που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ. Ως εκ τούτου οι διαδικασίες επιλογής των πράξεων και των τελικών δικαιούχων είναι παράλληλες με τις αντίστοιχες διαδικασίες των έργων ΕΚΤ. Για τα κτίρια βιβλιοθηκών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα υποβληθούν προτάσεις των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων, οι οποίες και θα αξιολογηθούν.

Η ανάπτυξη των εργαστηρίων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα υλοποιηθεί από της ΔΙΕΦΕΣ /ΥΠΕΠΘ και άλλους φορείς μετά από αξιολόγηση.

Την κατασκευή των σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα εκτελέσει ο Οργανισμός Σχολείων Κτιρίων (ΟΣΚ Α.Ε.) και άλλοι φορείς.

Όσον αφορά την ενέργεια αναβάθμισης των υποδομών των φορέων αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα υποβληθούν προτάσεις από τους φορείς οι οποίες και θα αξιολογηθούν.

Τα αιτήματα για πράξεις που αφορούν στην Ανάπτυξη των ΤΕΕ θα συγκεντρωθούν και θα αξιολογηθούν από την Διεύθυνση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η οποία και θα καθορίσει τις προδιαγραφές για τον απαιτούμενο εξοπλισμό.

Οι εξοπλισμοί της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα υπάρξει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς όλα τα τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα αξιολογηθούν.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Ενδεικτικά, τελικοί δικαιούχοι των Πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν με πόρους του Μέτρου 5.2 είναι: ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ Α.Ε.), ΔΙΕΦΕΣ/ΥπΕΠΘ, οι Τεχνικές Υπηρεσίες των Ιδρυμάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, οι Τεχνικές Υπηρεσίες ΟΤΑ & Νομαρχιών, οι φορείς της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, ο ΟΕΕΚ, οι Σχολικές Επιτροπές, οι τελικοί δικαιούχοι των αντίστοιχων Πράξεων ΕΚΤ. Οι αναφερόμενοι στο Μέτρο ως τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι σχετικοί με το αντικείμενο των πράξεων του Μέτρου.

Ζ. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ζ1. ΦΥΣΗ & ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- Συμβατότητα των προβλεπόμενων Πράξεων με τις προβλεπόμενες δράσεις του Κανονισμού 1260/1999.
- Συμβατότητα των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης Πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτει ο κανονισμός 1783/99 καθώς και τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του κανονισμού 1685/2000.
- Συμβατότητα με τους ειδικούς στόχους των κατηγοριών Πράξεων του Μέτρου στο οποίο προτείνεται για ένταξη.
- Ο τελικός Δικαιούχος εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών Δικαιούχων του Μέτρου (σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού).
- Περίοδος υλοποίησης εντός της χρονικής περιόδου 2000-2006.

Z2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν στον ανταγωνισμό, στο περιβάλλον στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και όλων των προαπαιτούμενων από τη σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων.
- Εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.
- Συνέπεια με την Εθνική και Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση μέσω της αναβάθμισης και βελτίωσης των υποδομών της Εκπαίδευσης.
- Συνέπεια με το γενικότερο Εθνικό προγραμματισμό και πολιτικές των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε ότι αφορά την αναβάθμιση των Εκπαιδευτικών Υποδομών.
- Συνέπεια με το γενικότερο προγραμματισμό και πολιτικές του ΥΠΕΠΘ, για την υποστήριξη και ενίσχυση υποδομών που προωθούν την αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των προσφερομένων ευκαιριών εκπαίδευσης.

Z3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Συμβολή στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου και ανάγκες που καλύπτει, Δείκτης εκροής / Επιθυμητό Στόχο
- Κτιριακών Υποδομών Αβάθμιας, Ββάθμιας και Γβάθμιας Εκπαίδευσης,
- Εργαστηρίων τεχνολογίας και φυσικών επιστημών Ββάθμιας Εκπαίδευσης
- Εξοπλισμών και Βιβλιοθηκών Γβάθμιας Εκπαίδευσης
- Αναβαθμισμένων υποδομών των ΙΕΚ
- Κτιριακών υποδομών και εξοπλισμένων εργαστηρίων των ΤΕΕ
- Αναμενόμενοι άμεσα/έμμεσα ωφελούμενοι, Μαθητές, Φοιτητές ΑΕΙ και ΤΕΙ, Σπουδαστές των ΙΕΚ και ΤΕΕ, Εκπαιδευτικοί
- Ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ωφέλειες από την Πράξη.
- Ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα.

- Αποδοτικότητα (Ανάλυση κόστους-οφέλους)-Διατηρησιμότητα, των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των προτεινόμενων πράξεων.
- Βαθμός κινητοποίησης ιδίων πόρων.
- Βιωσιμότητα.
- Συνέργια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που υφίστανται, υλοποιούνται ή προτείνονται προς υλοποίηση.
- Κοινωνική Αποδοχή.

Z4. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Καθορισμός Φορέα Λειτουργίας
- Επάρκεια του φορέα λειτουργίας / διαχείρισης του έργου από άποψη διάθεσης της κατάλληλης τεχνογνωσίας,οργάνωσης και στελέχωσης και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Λειτουργικότητα της Πράξης αυτοτελώς ή όχι.
- Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου.

Z5. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

- Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης.
- Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης Πράξης.
- Επάρκεια του φορέα υλοποίησης να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί την πραγματοποίηση της πράξης από άποψη διάθεσης :
  - των κατάλληλων τεχνικών μέσων-υποδομών,
  - της κατάλληλης τεχνογνωσίας,
  - της απαραίτητης στελέχωσης, και
  - της εμπειρίας από συμμετοχή σε αντίστοιχο έργο.
- Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό Δικαιούχο ή/και από τρίτους, όπου απαιτούνται.
- Βαθμός προόδου αρχικών μελετών της Πράξης και υποστηρικτικών τεχνικών μελετών της Πράξης, όπου απαιτείται.

ΛΕΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Ο Άξονας Προτεραιότητας 6 περιλαμβάνει δράσεις που υποστηρίζουν οργανωτικά και διοικητικά την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Οι κυριότερες δράσεις αφορούν τις υπηρεσίες διαχείρισης, αξιολόγησης και δημοσιότητας, την τεχνική υποστήριξη της Επιτροπής Παρακολούθησης και της Διαχειριστικής Αρχής, την υποστήριξη της λειτουργίας των δομών παρακολούθησης και εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος, την εκπόνηση μελετών, υποστήριξης έργων/ ενεργειών που περιλαμβάνονται στους άξονες προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και στην παροχή τεχνικής υποστήριξης.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 6 εντάσσονται στο παρακάτω Μέτρο:

- **Τεχνική βοήθεια**

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΜΕΤΡΟ 6.1

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ

Τεχνική Βοήθεια

ΜΑΪΟΣ 2001

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ

ΚΩΔ.ΟΠΣ		
3	ΚΠΣ	2000-2006
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
6	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Τεχνική Βοήθεια
6.1	ΜΕΤΡΟ	Τεχνική Βοήθεια
	ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	Ειδική υπηρεσία διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ II
	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Όλη η χώρα
	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	Η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II, οι δυνητικοί τελικοί δικαιούχοι, όλοι οι ωφελούμενοι από το ΕΠΕΑΕΚ II
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2000-2006
	ΠΕΔΙΟ/Α ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ

Σε χιλ. ΕΥΡΩ

	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ Δ.Δ. ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
			%Σ.Κ.	%Δ.Δ.	%Σ.Κ.	%Δ.Δ.
Συνολικό Κόστος (Σ.Κ.)	22.684		100		0,91	
Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.)	22.684		100	100	0,91	0,91
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΚΤ)	17.013	75%	75	75	0,68	0,68
Εθνική Δημόσια Δαπάνη	5.671	25%	25	25	0,22	0,22
Ιδιωτική Συμμετοχή						
Δανεισμός						

B. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΣΥΝΟΨΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η υλοποίηση των στόχων του Άξονα Προτεραιότητας 6 του ΕΠΕΑΕΚ II για την τεχνική, οργανωτική και διοικητική υποστήριξη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II και μέσω αυτής των Τελικών Δικαιούχων, για να μπορούν να ανταποκριθούν με αποτελεσματικότητα, αξιοπιστία και διαφάνεια στις υποχρεώσεις τους για τον προγραμματισμό, σχεδιασμό, εφαρμογή, παρακολούθηση, έλεγχο και αξιολόγηση των έργων και των Μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ II καθώς και η ευρεία, έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση των τελικών δικαιούχων, δυνητικών ωφελούμενων και της κοινής γνώμης, για τις διαρθρωτικές παρεμβάσεις που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ μέσω του ΕΠΕΑΕΚ II, προϋποθέτει την υιοθέτηση και εκτέλεση σχετικών παρεμβάσεων μέρος των οποίων θα στηρίζονται εξολοκλήρου ή μερικά σε υποδομές, συνεργασίες και εμπειρίες που δημιουργήθηκαν και αναπτύχθηκαν από Πράξεις που εκτελέστηκαν στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ I.

Στο πλαίσιο της Τεχνικής Βοήθειας του ΕΠΕΑΕΚ I στο Β' Κ.Π.Σ υλοποιήθηκαν από την Εταιρεία Διαχείρισης Τεχνικής Βοήθειας (ΕΔΤΒ) ΕΠΕ και την Εθνική Τεχνική Βοήθεια, τα παρακάτω:

- Προμήθεια Η/Υ και εκτυπωτών, με αποτέλεσμα να επιτευχθεί η αναλογία ενός Η/Υ ανά άτομο.
- Κατασκευή ιστοσελίδας (site) για πληροφόρηση σχετικά με θέματα που αφορούν στο ΕΠΕΑΕΚ I.
- Δημιουργία και λειτουργία εφαρμογής (Πληροφοριακό Σύστημα) για την παρακολούθηση της πορείας των έργων του ΕΠΕΑΕΚ I.
- Προσλήφθηκε Σύμβουλος Διαχείρισης ο οποίος συνέβαλε στην υλοποίηση του συνόλου του προγράμματος καθώς και στις διαδικασίες σχεδιασμού του ΕΠΕΑΕΚ II.
- Προσλήφθηκε Σύμβουλος Αξιολόγησης με σκοπό την εκπόνηση επιμέρους εκθέσεων αξιολόγησης, επιμέρους εκθέσεων αξιολόγησης για την μετάβαση, καθώς και την τελική έκθεση αξιολόγησης.

- Προσελήφθη Σύμβουλος Δημοσιότητας ο οποίος ανέλαβε σε συνεργασία με την Δ/νση Κ.Π.Σ του ΥΠΕΠΘ τα θέματα δημοσιότητας και προβολής του προγράμματος.
- Προσελήφθη Σύμβουλος Μηχανοργάνωσης ο οποίος βοήθησε στην υλοποίηση του προγράμματος διοικητικού εκσυγχρονισμού.
- Υπήρξε συνεργασία και πλήρης υποστήριξη της Εταιρίας Διαχείρισης Τεχνικής Βοήθειας που διαχειρίστηκε ίδια για λογαριασμό του Προγράμματος και βοήθησε στην κάλυψη των λειτουργικών δαπανών, στην συντήρηση του εξοπλισμού, τις δαπάνες προετοιμασίας και οργάνωσης Επιτροπής Παρακολούθησης και άλλων ενημερωτικών συναντήσεων και δελτίων του Προγράμματος.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ1. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΤΡΟΥ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΤΟΥΣ

Το Μέτρο 6.1 "Τεχνική Βοήθεια" έχει στόχο:

1. να ενδυναμώσει, να στηρίξει και να βελτιώσει το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης II.
2. να υποστηρίξει οργανωτικά και διοικητικά την αποτελεσματική υλοποίηση του ΕΠΕΑΕΚ II, πέραν αυτών που προβλέπονται σε κάθε άξονα προτεραιότητας και μέτρο ξεχωριστά, καλύπτοντας και τα ενδεχόμενα κενά σε ότι αφορά στην αξιολόγηση των στόχων και δράσεων, μελετών κ.λ..π.

Αναλυτικότερα οι στόχοι της τεχνικής βοήθειας είναι:

- Η ενίσχυση της ποιότητας της διαχείρισης και η επιτάχυνση της συνέπειας των χρηματοδοτήσεων των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΚΤ, ΕΤΠΑ) ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και βέλτιστη χρησιμοποίησή τους.
- Η βελτίωση των διοικητικών και τεχνικών ικανοτήτων των εμπλεκόμενων στο σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου κατά την συμμετοχή τους στις διάφορες φάσεις, του σχεδιασμού, προγραμματισμού, αξιολόγησης, επιλογής,, παρακολούθησης και ελέγχου των έργων.
- Η δημοσιότητα και πληροφόρηση των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II με επιμέρους στόχους:
  - Την εξασφάλιση της διαφάνειας για τους δυνητικούς και τελικούς δικαιούχους και τις ενδιαφερόμενες για το ΕΠΕΑΕΚ II ομάδες,
  - Την ενημέρωση της κοινής γνώμης.
- Η εξωτερική αξιολόγηση των πράξεων.

Το Μέτρο 6.1 περιλαμβάνει δύο (2) Δράσεις:

1. **Υποστήριξη υλοποίησης** του Επιχειρησιακού Προγράμματος, με στόχο να εξασφαλισθούν οι απαραίτητες συνθήκες και προϋποθέσεις ώστε τόσο η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II όσο και όλοι οι άλλοι εμπλεκόμενοι φορείς (όπως τελικοί δικαιούχοι, σύμβουλοι τεχνικής υποστήριξης) να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους με διαφανείς, αξιόπιστες και αποτελεσματικές διαδικασίες.
Η Δράση αυτή διέπεται από τους Κανονισμούς 1260/1999, 1685/2000, 1784/1999, 438/2001, 448/2001 και από τη σχετική Εθνική Νομοθεσία.
2. **Πληροφόρηση - Δημοσιότητα**, με στόχο την πληροφόρηση, των τελικών δικαιούχων, των ενδιαφερομένων και των ωφελουμένων και ευαισθητοποίηση και ενημέρωση της κοινής γνώμης με στόχο την

εξασφάλιση της διαφάνειας σχετικά με τις δυνατότητες που παρέχει η κοινή παρέμβαση ΕΕ και Ελλάδας.

Η Δράση αυτή διέπεται από τους Κανονισμούς 1260/1999, 1685/2000, 1784/1999, 1159/2000, 438/2001, 448/2001 και από τη σχετική Εθνική Νομοθεσία.

Το μέτρο αυτό δρα συμπληρωματικά ως προς όλα τα μέτρα των υπολοίπων Αξόνων Προτεραιότητας του ΕΠΕΑΕΚ II.

Γ2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ενέργεια 6.1.1 Υποστήριξη υλοποίησης του ΕΠΕΑΕΚ II

Σκοπός της συγκεκριμένης δράσης είναι:

- η υποστήριξη της προετοιμασίας, (προγραμματισμός, σχεδιασμός), επιλογής, εφαρμογή, αξιολόγησης, παρακολούθησης και αποτίμησης της παρέμβασης και των δράσεων του Ε.Π., ο έλεγχος των πράξεων καθώς και η υποστήριξη των συνεδριάσεων των Επιτροπών Παρακολούθησης.
- η υποστήριξη της εφαρμογής του προγράμματος μέσω μελετών, ημερίδων και επιμορφωτικών σεμιναρίων.

Περιλαμβάνονται:

- Ανάπτυξη ενεργειών που αφορούν στην:
  - Προετοιμασία, (προγραμματισμός, σχεδιασμός), επιλογή, εφαρμογή, υλοποίηση, αξιολόγηση, παρακολούθηση και αποτίμηση της παρέμβασης και των πράξεων του ΕΠΕΑΕΚ II. Όπως η πρόσληψη συμβούλων τεχνικής υποστήριξης.
  - Διενέργεια λογιστικών ελέγχων και ελέγχων των πράξεων, μεταξύ των οποίων η παροχή υπηρεσιών από εξωτερικούς συμβούλους και εμπειρογνώμονες του ελέγχου μέτρων και έργων του ΕΠΕΑΕΚ II.
  - Διοργάνωση συνεδριάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης και Τεχνικών Συσκέψεων του ΕΠΕΑΕΚ I και λοιπών επιτροπών, υποεπιτροπών και ομάδων εμπειρογνομώνων.

Μετάκληση εμπειρογνομόνων και παροχή ανάλογων υπηρεσιών για την υποστήριξη της Επιτροπής Παρακολούθησης και των Τεχνικών Συναντήσεων.

Θα διεξάγονται περίπου 2 Επιτροπές Παρακολούθησης κάθε έτος, ενώ θα προηγούνται κάθε Επιτροπής Παρακολούθησης Τεχνικές Συσκέψεις (υπολογίζονται 2 με 3 περίπου για κάθε Επ. Πα). Σε αυτές μπορεί να καλούνται να συμμετέχουν εξωτερικοί εμπειρογνώμονες.

- Κάλυψη εξόδων φιλοξενίας, ταξιδίων, της υλικοτεχνικής υποδομής καθώς και των αναλωσίμων και της λειτουργίας της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II.
  - Εγκατάσταση και λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων για διαχείριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων του Ε.Π., ή της εγκατάστασης και λειτουργίας άλλων απαραίτητων λειτουργικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υποστήριξης της λειτουργίας του εν λόγω εξοπλισμού και λογισμικού.
  - Κάλυψη δαπανών συνδρομών και συμμετοχών σε Συνέδρια και (Ελληνικές και Διεθνείς) Εκθέσεις με σκοπό την πληροφόρηση και ενημέρωση σε θέματα σχετικά με τους στόχους του ΕΠΕΑΕΚ.
  - Αξιολόγηση των δράσεων και των έργων του προγράμματος όπως παροχή υπηρεσιών συμβούλου αξιολόγησης με σκοπό την πραγματοποίηση εξωτερικών αξιολογήσεων, αξιολόγησης / αποτίμησης κατά την διάρκεια (on going) και εκ των υστέρων (ex post) των αποτελεσμάτων του ΕΠ.
- Χρηματοδότηση οριζόντιων μελετών/εμπειρογνωμοσύνων, καθώς και μελετών/εμπειρογνωμοσύνων οι οποίες θα αποτελέσουν μέσο για την ωρίμανση και περαιτέρω ένταξη πράξεων στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ, όπως.

- Προκαταρκτικές μελέτες κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και επιπτώσεων.
  - Μελέτες εξειδίκευσης μέτρων ή δράσεων του ΕΠΕΑΕΚ II και επεξεργασίας μεθόδων αξιολόγησης, επιλογής και διαχείρισης έργων.
  - Μελέτες για τις επερχόμενες καινοτομίες και τις διαμορφούμενες ανάγκες στον τομέα της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και ιδιαίτερα υπέρ ειδικών ομάδων στόχων.
  - Μελέτες σχετικά με την εκπαίδευση και την προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στην τεχνολογική, οικονομική και διαρθρωτική προσαρμογή.
  - Στατιστικές αναλύσεις και αναλύσεις επιπτώσεων, προσδιορισμού φυσικών δεικτών και επιπτώσεων.
  - Επιχειρησιακά σχέδια, μελέτες αποτύπωσης και μελέτες διοικητικής και οργανωτικής αναβάθμισης.
- Μέσω της οργάνωσης ή και της συμμετοχής σε ημερίδες και επιμορφωτικά σεμινάρια, εκπαιδευτικές επισκέψεις / ταξίδια κ.λ. αναμένεται να επιτευχθεί η διαρκής επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II, του ΕΠ ευρύτερα, αλλά και των εμπλεκόμενων στο ΕΠ φορέων / τελικών δικαιούχων. Ο στόχος είναι η κατάρτιση, η μεταφορά τεχνογνωσίας και η ανταλλαγή εμπειριών σε αντικείμενα αρμοδιότητας των παραπάνω, καθώς και στη χρήση των εργαλείων διαχείρισης ή και της εφαρμογής των κοινοτικών και εθνικών πολιτικών.

Ενέργεια 6.1.2 Πληροφόρηση - Δημοσιότητα

Η Δράση αυτή περιλαμβάνει ενέργειες για την Δημοσιότητα και Προβολή του ΕΠΕΑΕΚ, οι οποίες έχουν σαν στόχο την δημιουργία ενός κατάλληλου συστήματος διάδοσης πληροφοριών προς:

- Τους τελικούς αποδέκτες και ωφελούμενους από τις πράξεις του Ε.Π.
- Τις κατηγορίες δυνητικών τελικών δικαιούχων, καθώς και τις περιφερειακές, τοπικές και άλλες δημόσιες αρχές, τις επαγγελματικές οργανώσεις και οικονομικούς κύκλους, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις (ιδίως τις οργανώσεις της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και τις οργανώσεις που δρουν για τη βελτίωση και προστασία του περιβάλλοντος) και τους παράγοντες ή φορείς έργων, για την εξασφάλιση της διαφάνειας σχετικά με τις δυνατότητες που παρέχει η κοινή παρέμβαση της ΕΕ και του κράτους μέλους.
- Την κοινή γνώμη για την πορεία υλοποίησης και τα αποτελέσματα των δράσεων του ΕΠΕΑΕΚ.

Προβλέπονται ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας με διάφορα μέσα (πχ φυλλάδια, αφίσες, video, cd-rom, sites στο διαδίκτυο, εκδηλώσεις, συνέδρια, ημερίδες, προβολή και δημοσιεύσεις στα ΜΜΕ, συναντήσεις εργασίας, ενημερωτικά δελτία) καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες προβολής (πρόσληψη συμβούλου δημοσιότητας) προς την ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II.

Γ3. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΔΕΙΚΤΕΣ

Ενέργεια 6.1.1. Υποστήριξη υλοποίησης του ΕΠΕΑΕΚ II

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Πραγματοποιούμενες συνεδριάσεις Επιτροπής Παρακολούθησης	0	6	12
Πραγματοποιούμενες τεχνικές συναντήσεις	0	12	16
Μελέτες – Ενέργειες	0	2	4
Εκδηλώσεις (ημερίδες, σεμινάρια)	0	8	12
Μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες	0	10	20

Ενέργεια 6.1.2. Πληροφόρηση - Δημοσιότητα

Α. ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003	ΣΤΟΧΟΣ 2006
Εκδόσεις (βιβλία, ενημερωτικά έντυπα κ.λ.)	0	10	20
Εκδηλώσεις (Ημερίδες, συνέδρια, συμμετοχή σε συνέδρια κ.λ.)	0	20	40
Εκπόνηση και διάθεση ηλεκτρονικού (cd-rom) διαφημιστικού και προωθητικού υλικού	0	2	4
Ανάπτυξη και διάθεση οπτικοακουστικού υλικού δημοσιοποίησης (φίλμ, βίντεο, ταινίες, κασέτες κ.λ.)	0	4	8
Ενέργειες διάχυσης στα ΜΜΕ	0	4	4
Ανάπτυξη επικαιροποίηση συντήρηση ιστοσελίδων στο διαδίκτυο (πλήθος site)	0	1	1

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΜΕΤΡΟ 6.1																	
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ														<i>(σε ευρώ)</i>			
Έτος	ΠΠ	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας										Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ	
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή		Εθνική Συμμετοχή					Περιφερ.	Τοπική					Άλλη
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική							
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		5.400.000	5.400.000	4.050.000		4.050.000			1.350.000	1.350.000							
2002		4.650.000	4.650.000	3.487.500		3.487.500			1.162.500	1.162.500							
2003		4.734.000	4.734.000	3.550.500		3.550.500			1.183.500	1.183.500							
2004		2.988.000	2.988.000	2.241.000		2.241.000			747.000	747.000							
2005		2.386.000	2.386.000	1.789.500		1.789.500			596.500	596.500							
2006		2.525.831	2.525.831	1.894.373		1.894.373			631.458	631.458							
ΣΥΝΟΛΟ		22.683.831	22.683.831	17.012.873		17.012.873			5.670.958	5.670.958							

Ε. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Ενέργεια 6.1.1. Υποστήριξη υλοποίησης του ΕΠΕΑΕΚ II

Η εφαρμογή της Δράσης διέπεται από το Νόμο 2860/ΦΕΚ 251 Α/14-11-2000 άρθρο 12 και τους Κανονισμούς 1260/1999, 438/2001, 1783/1999 και 1685/2000.

Οι ενέργειες που περιλαμβάνονται συνίστανται ιδίως στην προμήθεια αγαθών και λήψη υπηρεσιών, την κάλυψη λειτουργικών δαπανών και δαπανών αμοιβών, καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη δαπάνη.

Η επιλογή συμβούλων, μελετητών και εμπειρογνομόνων για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς την ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ και τους τελικούς δικαιούχους θα γίνει σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της αντίστοιχης εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Σύμβουλοι Τεχνικής Υποστήριξης προβλέπονται για την υποστήριξη των τελικών δικαιούχων για την υλοποίηση των Μέτρων και Δράσεων της ευθύνης τους. Οι υποχρεώσεις των Συμβούλων Τεχνικής Υποστήριξης περιλαμβάνουν τις ενέργειες εκείνες που αφορούν όλες τις φάσεις υλοποίησης ενός μέτρου (σχεδιασμός και εξειδίκευση των προδιαγραφών έργων, προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, προκηρύξεις, αξιολογήσεις προτάσεων, παρακολούθηση, συλλογή στοιχείων προόδου, πιστοποίηση ολοκλήρωσης κλ.).

Οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών για τους Συμβούλους Τεχνικής Υποστήριξης θα γίνουν από την ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II ή μέσω ΜΟΔ με ανοικτή διαδικασία επιλογής και σύμφωνα με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία και θα υπογραφούν οι σχετικές συμβάσεις.

Οι ενέργειες εκπαίδευσης και κατάρτισης θα γίνουν στο πλαίσιο της διαρκούς επιμόρφωσης του προσωπικού της ειδικής υπηρεσίας διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II καθώς και του ανθρώπινου δυναμικού που εμπλέκεται στο ΕΠ (τελικοί δικαιούχοι). Έχουν σαν στόχο τη διασφάλιση της διαφανούς, έγκυρης, αξιόπιστης και αποτελεσματικής διαδικασίας διαχείρισης και εκτέλεσης έργων, την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειρίας και βέλτιστων πρακτικών και την ενημέρωση σε καίρια θέματα που αφορούν τα

περιεχόμενα, τους στόχους, τις δράσεις και τις ομάδες στόχου του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ. Θα οργανωθούν σεμινάρια, συναντήσεις εργασίας, εκπαιδευτικές επισκέψεις και ημερίδες σε όλη την διάρκεια του προγράμματος σε συνεργασία με τις εθνικές και κοινοτικές αρχές.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ καταρτίζει και εκτελεί ετήσιο πρόγραμμα ενεργειών τεχνικής βοήθειας το οποίο υποβάλλει για έγκριση στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

Ενέργεια 6.1.2 Πληροφόρηση - Δημοσιότητα

Οι Δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας ορίζονται από το άρθρο 46 του Καν.(ΕΚ) 1260/99. Οι λεπτομερείς όροι της υλοποίησης, το περιεχόμενο και η στρατηγική των ενεργειών της πληροφόρησης και της δημοσιότητας, οι εργασίες των Επιτροπών Παρακολούθησης, η υλοποίηση της εταιρικής σχέσης και της ανταλλαγής εμπειριών καθώς και οι προβλεπόμενοι όροι για την εφαρμογή εργαλείων πληροφόρησης και δημοσιότητας, ορίζονται από τον ειδικό Καν.(ΕΚ) 1159/2000 "σχετικά με τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να διεξαχθούν από τα κράτη μέλη, όσον αφορά τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων".

Η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ έχει την ευθύνη για την υλοποίηση των δράσεων σχετικά με τη δημοσιότητα.

Για την εξασφάλιση της ομοιογένειας, συνοχής και συνέργιας μεταξύ των μέτρων δημοσιότητας και πληροφόρησης του ΚΠΣ και των επιχειρησιακών προγραμμάτων, η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ συνεργάζεται με τη Διαχειριστική Αρχή του ΚΠΣ η οποία παρέχει ενιαίες αρχές και πλαίσια και φροντίζει για τη συνολική παρακολούθηση, εποπτεία και συντονισμό.

Η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ , συνεργάζεται με την Επιτροπή ΕΚ, η οποία ενημερώνεται για τα μέτρα που λαμβάνονται για την επίτευξη αυτών των στόχων. Στο πλαίσιο της ετήσιας συνάντησης, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 34 παρ. 2 του Καν.(ΕΚ)1260/1999, πληροφορεί την Επιτροπή ΕΚ για την πρόοδο των θεμάτων πληροφόρησης και δημοσιότητας. Η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ διασφαλίζει επαρκή πληροφόρηση για τις εργασίες της Επιτροπής Παρακολούθησης. Σε

σημαντικές εκδηλώσεις που συνδέονται με τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης, τις συναντήσεις υψηλού επιπέδου ή εγκαίνια, ενημερώνει την Επιτροπή ΕΚ και την αντιπροσωπεία της στην Ελλάδα.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει την ετήσια έκθεση εκτέλεσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 37 του Καν.(ΕΚ)1260/1999, στην οποία περιλαμβάνεται ένα κεφάλαιο σχετικό με τα μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης, σύμφωνα με το άρθρο 35 του ίδιου Κανονισμού. Η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ υποβάλλει στην Επιτροπή Παρακολούθησης τις απαιτούμενες πληροφορίες για την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των ενεργειών που έχουν υλοποιηθεί με σκοπό την πληροφόρηση και την δημοσιότητα καθώς επίσης και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία.

Η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ υποβάλλει την έκθεση αυτή και στις Ελληνικές Αρχές ώστε αυτές να μεταβιβάσουν στην Επιτροπή ΕΚ, με την ετήσια έκθεση που προβλέπεται από το άρθρο 45 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999, όλα τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη σύμφωνα με το άρθρο 46 του εν λόγω Κανονισμού. Αυτές οι πληροφορίες πρέπει να είναι επαρκείς ώστε βάσει αυτών να κρίνεται η τήρηση των διατάξεων του Καν.(ΕΚ)1159/2000.

Για την υλοποίηση των ενεργειών πληροφόρησης και δημοσιότητας θα εξεταστεί η δυνατότητα επιλογής, μετά από ανοιχτό διαγωνισμό, συμβούλου επικοινωνίας ο οποίος σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή θα αναλάβει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τις μετρήσεις αποτελεσματικότητας της επικοινωνιακής στρατηγικής του συνόλου των Δράσεων του ΕΠΕΑΕΚ ή επί μέρους θεματικών αντικειμένων του.

ΣΤ. ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση & Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση».

Ζ. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**Ζ1. ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ**

1. Συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους όρους επιλεξιμότητας που θέτουν οι Κανονισμοί 1260/1999, 1784/1999, 1685/2000, των προβλεπόμενων δαπανών της προτεινόμενης πράξης.
2. Συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους Άξονες Προτεραιότητας – στόχους του Προγράμματος καθώς και με τους ειδικούς στόχους και κατηγορίες πράξεων του Μέτρου, στα οποία προτείνεται προς ένταξη.
3. Εξασφάλιση ότι η περίοδος υλοποίησης της πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του Μέτρου.
4. Ο τελικός δικαιούχος της προτεινόμενης πράξης να εμπίπτει στις κατηγορίες τελικών δικαιούχων του Μέτρου.

Ζ2. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

1. Συμβολή της προτεινόμενης πράξης στην επίτευξη των στόχων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Μέτρου.
2. Ανάγκες που καλύπτει η προτεινόμενη πράξη και καταλληλότητα του μεγέθους της σε σχέση με αυτές τις ανάγκες.
3. Συμπληρωματικότητα και συνέργια της προτεινόμενης Πράξης με άλλες Πράξεις του Μέτρου 6.1 «Τεχνική Βοήθεια» ή άλλου Μέτρου του ΕΠΕΑΕΚ II.

Z3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ

1. Πληρότητα περιεχομένου προτεινόμενης πράξης σε σχέση με τους στόχους του Μέτρου (π.χ. η προτεινόμενη πράξη συμβάλλει αυτοτελώς στην επίτευξη των στόχων του Μέτρου ή αποτελεί μέρος ήδη ενταγμένης πράξης, διαθεσιμότητα αναγκαίων οικονομικών πόρων κ.α.).
2. Λειτουργικότητα της πράξης αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με άλλο έργο που υλοποιείται ή έχει ήδη υλοποιηθεί.

Z4. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ

1. Αριότητα υποβαλλόμενης πρότασης (σύμφωνα με τα ΤΔΕ και όπως αυτά θα προσδιοριστούν οριστικά π.χ παρουσίαση αναγκών που καλύπτονται , στόχων, φυσικού αντικειμένου κλπ).
2. Ακρίβεια και σαφήνεια των στοιχείων της προτεινόμενης πράξης (π.χ στόχων, φυσικού, οικονομικού αντικειμένου κλπ).
3. Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών που πρέπει να γίνουν από τον τελικό δικαιούχο.

Z5. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ

1. Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν τον ανταγωνισμό.
2. Εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών.
3. Εφαρμογή όλων των απαιτούμενων, από την σχετική νομοθεσία μελετών ή άλλων προϋποθέσεων (π.χ. αποφάσεις συλλογικών οργάνων κλπ) προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο.
4. Εφαρμογή κοινοτικών κανόνων (Κανονισμός 1159/2000) περί πληροφόρησης και δημοσιότητας.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΙ

ΠΙΝΑΚΕΣ

ΕΤΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ	Συνολικό Κόστος	Δημόσια Δαπάνη											Ιδιωτική	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά Χρημ./τακ. Μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Δημόσια Δαπάνη								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ-Π	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφέρ.	Τοπ.	Άλλοι				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000	A1	0	0	0		0			0	0							
	<i>Μέτρο 1.1</i>	0	0	0		0			0	0							
	<i>Μέτρο 1.2</i>	0	0	0		0			0	0							
2001	A1	44.664.000	44.664.000	33.498.000		33.498.000			11.166.000	11.166.000							
	<i>Μέτρο 1.1</i>	11.470.000	11.470.000	8.602.500		8.602.500			2.867.500	2.867.500							
	<i>Μέτρο 1.2</i>	33.194.000	33.194.000	24.895.500		24.895.500			8.298.500	8.298.500							
2002	A1	59.964.000	59.964.000	44.973.000		44.973.000			14.991.000	14.991.000							
	<i>Μέτρο 1.1</i>	19.338.000	19.338.000	14.503.500		14.503.500			4.834.500	4.834.500							
	<i>Μέτρο 1.2</i>	40.626.000	40.626.000	30.469.500		30.469.500			10.156.500	10.156.500							
2003	A1	60.417.000	60.417.000	45.312.750		45.312.750			15.104.250	15.104.250							
	<i>Μέτρο 1.1</i>	20.680.000	20.680.000	15.510.000		15.510.000			5.170.000	5.170.000							
	<i>Μέτρο 1.2</i>	39.737.000	39.737.000	29.802.750		29.802.750			9.934.250	9.934.250							
2004	A1	54.562.000	54.562.000	40.921.500		40.921.500			13.640.500	13.640.500							
	<i>Μέτρο 1.1</i>	24.286.000	24.286.000	18.214.500		18.214.500			6.071.500	6.071.500							
	<i>Μέτρο 1.2</i>	30.276.000	30.276.000	22.707.000		22.707.000			7.569.000	7.569.000							
2005	A1	54.179.000	54.179.000	40.634.250		40.634.250			13.544.750	13.544.750							
	<i>Μέτρο 1.1</i>	31.619.000	31.619.000	23.714.250		23.714.250			7.904.750	7.904.750							
	<i>Μέτρο 1.2</i>	22.560.000	22.560.000	16.920.000		16.920.000			5.640.000	5.640.000							
2006	A1	56.462.228	56.462.228	42.346.671		42.346.671			14.115.557	14.115.557							
	<i>Μέτρο 1.1</i>	31.460.493	31.460.493	23.595.370		23.595.370			7.865.123	7.865.123							
	<i>Μέτρο 1.2</i>	25.001.735	25.001.735	18.751.301		18.751.301			6.250.434	6.250.434							
	Σύνολο Άξονα	330.248.228	330.248.228	247.686.171		247.686.171			82.562.057	82.562.057							
	<i>Σύνολο Μέτρου 1.1</i>	<i>138.853.493</i>	<i>138.853.493</i>	<i>104.140.120</i>		<i>104.140.120</i>			<i>34.713.373</i>	<i>34.713.373</i>							
	<i>Σύνολο Μέτρου 1.2</i>	<i>191.394.735</i>	<i>191.394.735</i>	<i>143.546.051</i>		<i>143.546.051</i>			<i>47.848.684</i>	<i>47.848.684</i>							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 1

ΜΕΤΡΟ: 1.1

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		11.470.000	11.470.000	8.602.500		8.602.500			2.867.500	2.867.500							
2002		19.338.000	19.338.000	14.503.500		14.503.500			4.834.500	4.834.500							
2003		20.680.000	20.680.000	15.510.000		15.510.000			5.170.000	5.170.000							
2004		24.286.000	24.286.000	18.214.500		18.214.500			6.071.500	6.071.500							
2005		31.619.000	31.619.000	23.714.250		23.714.250			7.904.750	7.904.750							
2006		31.460.493	31.460.493	23.595.370		23.595.370			7.865.123	7.865.123							
ΣΥΝΟΛΟ		138.853.493	138.853.493	104.140.120		104.140.120			34.713.373	34.713.373							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:

1

ΜΕΤΡΟ:

1.2

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		33.194.000	33.194.000	24.895.500		24.895.500			8.298.500	8.298.500							
2002		40.626.000	40.626.000	30.469.500		30.469.500			10.156.500	10.156.500							
2003		39.737.000	39.737.000	29.802.750		29.802.750			9.934.250	9.934.250							
2004		30.276.000	30.276.000	22.707.000		22.707.000			7.569.000	7.569.000							
2005		22.560.000	22.560.000	16.920.000		16.920.000			5.640.000	5.640.000							
2006		25.001.735	25.001.735	18.751.301		18.751.301			6.250.434	6.250.434							
ΣΥΝΟΛΟ		191.394.735	191.394.735	143.546.051		143.546.051			47.848.684	47.848.684							

ΕΤΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ	Συνολικό Κόστος	Δημόσια Δαπάνη											Ιδιωτική	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά Χρημ./τακά Μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Δημόσια Δαπάνη								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ-Π	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφέρ.	Τοπ.	Άλλοι				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000	A2	0	0	0		0			0	0							
	<i>Μέτρο 2.1</i>	0	0	0		0			0	0							
	<i>Μέτρο 2.2</i>	0	0	0		0			0	0							
	<i>Μέτρο 2.3</i>	0	0	0		0			0	0							
	<i>Μέτρο 2.4</i>	0	0	0		0			0	0							
	<i>Μέτρο 2.5</i>	0	0	0		0			0	0							
	<i>Μέτρο 2.6</i>	0	0	0		0			0	0							
2001	A2	263.426.389	263.426.389	197.569.793		197.569.793			65.856.598	65.856.598							
	<i>Μέτρο 2.1</i>	38.245.313	38.245.313	28.683.985		28.683.985			9.561.328	9.561.328							
	<i>Μέτρο 2.2</i>	58.335.350	58.335.350	43.751.513		43.751.513			14.583.838	14.583.838							
	<i>Μέτρο 2.3</i>	128.434.639	128.434.639	96.325.979		96.325.979			32.108.660	32.108.660							
	<i>Μέτρο 2.4</i>	20.650.853	20.650.853	15.488.140		15.488.140			5.162.713	5.162.713							
	<i>Μέτρο 2.5</i>	11.570.234	11.570.234	8.677.676		8.677.676			2.892.559	2.892.559							
	<i>Μέτρο 2.6</i>	6.190.000	6.190.000	4.642.500		4.642.500			1.547.500	1.547.500							
2002	A2	289.238.454	289.238.454	216.928.841		216.928.841			72.309.614	72.309.614							
	<i>Μέτρο 2.1</i>	50.854.088	50.854.088	38.140.566		38.140.566			12.713.522	12.713.522							
	<i>Μέτρο 2.2</i>	60.113.800	60.113.800	45.085.350		45.085.350			15.028.450	15.028.450							
	<i>Μέτρο 2.3</i>	118.468.745	118.468.745	88.851.559		88.851.559			29.617.186	29.617.186							
	<i>Μέτρο 2.4</i>	25.534.471	25.534.471	19.150.853		19.150.853			6.383.618	6.383.618							
	<i>Μέτρο 2.5</i>	13.855.350	13.855.350	10.391.513		10.391.513			3.463.838	3.463.838							
	<i>Μέτρο 2.6</i>	20.412.000	20.412.000	15.309.000		15.309.000			5.103.000	5.103.000							
2003	A2	260.692.482	260.692.482	195.519.361		195.519.361			65.173.121	65.173.121							
	<i>Μέτρο 2.1</i>	53.253.917	53.253.917	39.940.438		39.940.438			13.313.479	13.313.479							
	<i>Μέτρο 2.2</i>	59.571.191	59.571.191	44.678.393		44.678.393			14.892.798	14.892.798							
	<i>Μέτρο 2.3</i>	91.715.436	91.715.436	68.786.577		68.786.577			22.928.859	22.928.859							
	<i>Μέτρο 2.4</i>	20.534.471	20.534.471	15.400.853		15.400.853			5.133.618	5.133.618							
	<i>Μέτρο 2.5</i>	15.140.467	15.140.467	11.355.350		11.355.350			3.785.117	3.785.117							
	<i>Μέτρο 2.6</i>	20.477.000	20.477.000	15.357.750		15.357.750			5.119.250	5.119.250							

ΕΤΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ	Συνολικό Κόστος	Δημόσια Δαπάνη											Ιδιωτική	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά Χρημ./τακ. Μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Δημόσια Δαπάνη								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ-Π	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφέρ.	Τοπ.	Άλλοι				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2004	A2	233.082.658	233.082.658	174.811.994		174.811.994			58.270.665	58.270.665							
	Μέτρο 2.1	53.253.917	53.253.917	39.940.438		39.940.438			13.313.479	13.313.479							
	Μέτρο 2.2	59.113.800	59.113.800	44.335.350		44.335.350			14.778.450	14.778.450							
	Μέτρο 2.3	68.423.886	68.423.886	51.317.915		51.317.915			17.105.972	17.105.972							
	Μέτρο 2.4	17.534.471	17.534.471	13.150.853		13.150.853			4.383.618	4.383.618							
	Μέτρο 2.5	14.425.584	14.425.584	10.819.188		10.819.188			3.606.396	3.606.396							
	Μέτρο 2.6	20.331.000	20.331.000	15.248.250		15.248.250			5.082.750	5.082.750							
2005	A2	240.681.340	240.681.340	180.511.006		180.511.006			60.170.336	60.170.336							
	Μέτρο 2.1	53.253.917	53.253.917	39.940.438		39.940.438			13.313.479	13.313.479							
	Μέτρο 2.2	59.335.350	59.335.350	44.501.513		44.501.513			14.833.838	14.833.838							
	Μέτρο 2.3	75.692.752	75.692.752	56.769.564		56.769.564			18.923.188	18.923.188							
	Μέτρο 2.4	17.650.854	17.650.854	13.238.141		13.238.141			4.412.714	4.412.714							
	Μέτρο 2.5	15.140.467	15.140.467	11.355.350		11.355.350			3.785.117	3.785.117							
	Μέτρο 2.6	19.608.000	19.608.000	14.706.000		14.706.000			4.902.000	4.902.000							
2006	A2	245.313.245	245.313.245	183.984.935		183.984.935			61.328.311	61.328.311							
	Μέτρο 2.1	52.408.433	52.408.433	39.306.325		39.306.325			13.102.108	13.102.108							
	Μέτρο 2.2	59.099.509	59.099.509	44.324.632		44.324.632			14.774.877	14.774.877							
	Μέτρο 2.3	82.729.832	82.729.832	62.047.374		62.047.374			20.682.458	20.682.458							
	Μέτρο 2.4	15.767.237	15.767.237	11.825.428		11.825.428			3.941.809	3.941.809							
	Μέτρο 2.5	15.570.234	15.570.234	11.677.676		11.677.676			3.892.559	3.892.559							
	Μέτρο 2.6	19.738.000	19.738.000	14.803.500		14.803.500			4.934.500	4.934.500							
	Σύνολο Άξονα	1.532.434.568	1.532.434.568	1.149.325.930		1.149.325.930			383.108.645	383.108.645							
	Σύνολο Μέτρου 2.1	301.269.585	301.269.585	225.952.190	0	225.952.190	0	0	75.317.395	75.317.395							
	Σύνολο Μέτρου 2.2	355.569.000	355.569.000	266.676.751	0	266.676.751	0	0	88.892.251	88.892.251							
	Σύνολο Μέτρου 2.3	565.465.290	565.465.290	424.098.968	0	424.098.968	0	0	141.366.323	141.366.323							
	Σύνολο Μέτρου 2.4	117.672.357	117.672.357	88.254.268	0	88.254.268	0	0	29.418.090	29.418.090							
	Σύνολο Μέτρου 2.5	85.702.336	85.702.336	64.276.753	0	64.276.753	0	0	21.425.586	21.425.586							
	Σύνολο Μέτρου 2.6	106.756.000	106.756.000	80.067.000	0	80.067.000	0	0	26.689.000	26.689.000							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:

2

ΜΕΤΡΟ:

2.1

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		38.245.313	38.245.313	28.683.985		28.683.985			9.561.328	9.561.328							
2002		50.854.088	50.854.088	38.140.566		38.140.566			12.713.522	12.713.522							
2003		53.253.917	53.253.917	39.940.438		39.940.438			13.313.479	13.313.479							
2004		53.253.917	53.253.917	39.940.438		39.940.438			13.313.479	13.313.479							
2005		53.253.917	53.253.917	39.940.438		39.940.438			13.313.479	13.313.479							
2006		52.408.433	52.408.433	39.306.325		39.306.325			13.102.108	13.102.108							
ΣΥΝΟΛΟ		301.269.585	301.269.585	225.952.189		225.952.189			75.317.396	75.317.396							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 2

ΜΕΤΡΟ: 2.2

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		58.335.350	58.335.350	43.751.513		43.751.513			14.583.838	14.583.838							
2002		60.113.800	60.113.800	45.085.350		45.085.350			15.028.450	15.028.450							
2003		59.571.191	59.571.191	44.678.393		44.678.393			14.892.798	14.892.798							
2004		59.113.800	59.113.800	44.335.350		44.335.350			14.778.450	14.778.450							
2005		59.335.350	59.335.350	44.501.513		44.501.513			14.833.838	14.833.838							
2006		59.099.509	59.099.509	44.324.632		44.324.632			14.774.877	14.774.877							
ΣΥΝΟΛΟ		355.569.000	355.569.000	266.676.750		266.676.750			88.892.250	88.892.250							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 2

ΜΕΤΡΟ: 2.3

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		128.434.639	128.434.639	96.325.979		96.325.979			32.108.660	32.108.660							
2002		118.468.745	118.468.745	88.851.559		88.851.559			29.617.186	29.617.186							
2003		91.715.436	91.715.436	68.786.577		68.786.577			22.928.859	22.928.859							
2004		68.423.886	68.423.886	51.317.915		51.317.915			17.105.972	17.105.972							
2005		75.692.752	75.692.752	56.769.564		56.769.564			18.923.188	18.923.188							
2006		82.729.832	82.729.832	62.047.374		62.047.374			20.682.458	20.682.458							
ΣΥΝΟΛΟ		565.465.290	565.465.290	424.098.968		424.098.968			141.366.323	141.366.323							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 2

ΜΕΤΡΟ: 2.4

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		20.650.853	20.650.853	15.488.140		15.488.140			5.162.713	5.162.713							
2002		25.534.471	25.534.471	19.150.853		19.150.853			6.383.618	6.383.618							
2003		20.534.471	20.534.471	15.400.853		15.400.853			5.133.618	5.133.618							
2004		17.534.471	17.534.471	13.150.853		13.150.853			4.383.618	4.383.618							
2005		17.650.854	17.650.854	13.238.141		13.238.141			4.412.714	4.412.714							
2006		15.767.237	15.767.237	11.825.428		11.825.428			3.941.809	3.941.809							
ΣΥΝΟΛΟ		117.672.357	117.672.357	88.254.268		88.254.268			29.418.089	29.418.089							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 2

ΜΕΤΡΟ: 2.5

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		11.570.234	11.570.234	8.677.676		8.677.676			2.892.559	2.892.559							
2002		13.855.350	13.855.350	10.391.513		10.391.513			3.463.838	3.463.838							
2003		15.140.467	15.140.467	11.355.350		11.355.350			3.785.117	3.785.117							
2004		14.425.584	14.425.584	10.819.188		10.819.188			3.606.396	3.606.396							
2005		15.140.467	15.140.467	11.355.350		11.355.350			3.785.117	3.785.117							
2006		15.570.234	15.570.234	11.677.676		11.677.676			3.892.559	3.892.559							
ΣΥΝΟΛΟ		85.702.336	85.702.336	64.276.752		64.276.752			21.425.584	21.425.584							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 2

ΜΕΤΡΟ: 2.6

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		6.190.000	6.190.000	4.642.500		4.642.500			1.547.500	1.547.500							
2002		20.412.000	20.412.000	15.309.000		15.309.000			5.103.000	5.103.000							
2003		20.477.000	20.477.000	15.357.750		15.357.750			5.119.250	5.119.250							
2004		20.331.000	20.331.000	15.248.250		15.248.250			5.082.750	5.082.750							
2005		19.608.000	19.608.000	14.706.000		14.706.000			4.902.000	4.902.000							
2006		19.738.000	19.738.000	14.803.500		14.803.500			4.934.500	4.934.500							
ΣΥΝΟΛΟ		106.756.000	106.756.000	80.067.000		80.067.000			26.689.000	26.689.000							

ΕΤΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ	Συνολικό Κόστος	Δημόσια Δαπάνη											Ιδιωτική	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά Χρημ./τακά Μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Δημόσια Δαπάνη								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ-Π	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφέρ.	Τοπ.	Άλλοι				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000	A3	0	0	0		0			0	0							
2001	A3	864.000	864.000	648.000		648.000			216.000	216.000							
2002	A3	3.254.000	3.254.000	2.440.500		2.440.500			813.500	813.500							
2003	A3	3.835.000	3.835.000	2.876.250		2.876.250			958.750	958.750							
2004	A3	3.980.000	3.980.000	2.985.000		2.985.000			995.000	995.000							
2005	A3	3.997.000	3.997.000	2.997.750		2.997.750			999.250	999.250							
2006	A3	3.918.352	3.918.352	2.938.764		2.938.764			979.588	979.588							
Σύνολο Άξονα		19.848.352	19.848.352	14.886.264		14.886.264			4.962.088	4.962.088							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 3

ΜΕΤΡΟ: 3.1

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		864.000	864.000	648.000		648.000			216.000	216.000							
2002		3.254.000	3.254.000	2.440.500		2.440.500			813.500	813.500							
2003		3.835.000	3.835.000	2.876.250		2.876.250			958.750	958.750							
2004		3.980.000	3.980.000	2.985.000		2.985.000			995.000	995.000							
2005		3.997.000	3.997.000	2.997.750		2.997.750			999.250	999.250							
2006		3.918.352	3.918.352	2.938.764		2.938.764			979.588	979.588							
ΣΥΝΟΛΟ		19.848.352	19.848.352	14.886.264		14.886.264			4.962.088	4.962.088							

ΕΤΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ	Συνολικό Κόστος	Δημόσια Δαπάνη											Ιδιωτική	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά Χρημ./τακά Μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Δημόσια Δαπάνη								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ-Π	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφέρ.	Τοπ.	Άλλοι				
1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
2000	A4	0	0	0		0				0	0						
	Μέτρο 4.1	0	0	0		0				0	0						
	Μέτρο 4.2	0	0	0		0				0	0						
2001	A4	12.549.000	12.549.000	9.411.750		9.411.750				3.137.250	3.137.250						
	Μέτρο 4.1	10.000.391	10.000.391	7.500.293		7.500.293				2.500.098	2.500.098						
	Μέτρο 4.2	2.548.609	2.548.609	1.911.457		1.911.457				637.152	637.152						
2002	A4	18.227.000	18.227.000	13.670.250		13.670.250				4.556.750	4.556.750						
	Μέτρο 4.1	15.531.861	15.531.861	11.648.896		11.648.896				3.882.965	3.882.965						
	Μέτρο 4.2	2.695.139	2.695.139	2.021.354		2.021.354				673.785	673.785						
2003	A4	10.972.000	10.972.000	8.229.000		8.229.000				2.743.000	2.743.000						
	Μέτρο 4.1	9.219.117	9.219.117	6.914.338		6.914.338				2.304.779	2.304.779						
	Μέτρο 4.2	1.752.883	1.752.883	1.314.662		1.314.662				438.221	438.221						
2004	A4	8.268.000	8.268.000	6.201.001		6.201.001				2.067.001	2.067.001						
	Μέτρο 4.1	6.519.118	6.519.118	4.889.339		4.889.339				1.629.780	1.629.780						
	Μέτρο 4.2	1.748.882	1.748.882	1.311.662		1.311.662				437.221	437.221						
2005	A4	8.693.000	8.693.000	6.519.750		6.519.750				2.173.250	2.173.250						
	Μέτρο 4.1	7.556.568	7.556.568	5.667.426		5.667.426				1.889.142	1.889.142						
	Μέτρο 4.2	1.136.432	1.136.432	852.324		852.324				284.108	284.108						
2006	A4	10.760.233	10.760.233	8.070.175		8.070.175				2.690.059	2.690.059						
	Μέτρο 4.1	9.300.391	9.300.391	6.975.293		6.975.293				2.325.098	2.325.098						
	Μέτρο 4.2	1.459.842	1.459.842	1.094.882		1.094.882				364.961	364.961						
	Σύνολο Άξονα	69.469.233	69.469.233	52.101.926		52.101.926				17.367.310	17.367.310						
	Σύνολο Μέτρου 4.1	58.127.446	58.127.446	43.595.585		43.595.585				14.531.862	14.531.862						
	Σύνολο Μέτρου 4.2	11.341.787	11.341.787	8.506.341		8.506.341				2.835.448	2.835.448						

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 4

ΜΕΤΡΟ: 4.1

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματο- δοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		10.000.391	10.000.391	7.500.293		7.500.293			2.500.098	2.500.098							
2002		15.531.861	15.531.861	11.648.896		11.648.896			3.882.965	3.882.965							
2003		9.219.117	9.219.117	6.914.338		6.914.338			2.304.779	2.304.779							
2004		6.519.118	6.519.118	4.889.339		4.889.339			1.629.780	1.629.780							
2005		7.556.568	7.556.568	5.667.426		5.667.426			1.889.142	1.889.142							
2006		9.300.391	9.300.391	6.975.293		6.975.293			2.325.098	2.325.098							
ΣΥΝΟΛΟ		58.127.446	58.127.446	43.595.585		43.595.585			14.531.862	14.531.862							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 4

ΜΕΤΡΟ: 4.2

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματο- δοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		2.548.609	2.548.609	1.911.457		1.911.457			637.152	637.152							
2002		2.695.139	2.695.139	2.021.354		2.021.354			673.785	673.785							
2003		1.752.883	1.752.883	1.314.662		1.314.662			438.221	438.221							
2004		1.748.882	1.748.882	1.311.662		1.311.662			437.221	437.221							
2005		1.136.432	1.136.432	852.324		852.324			284.108	284.108							
2006		1.459.842	1.459.842	1.094.882		1.094.882			364.961	364.961							
ΣΥΝΟΛΟ		11.341.787	11.341.787	8.506.340		8.506.340			2.835.447	2.835.447							

ΕΤΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ	Συνολικό Κόστος	Δημόσια Δαπάνη											Ιδιωτική	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά Χρημ/τικά Μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Δημόσια Δαπάνη								
				Σύνολο	ΕΚΤ	ΕΤΠΑ	ΕΓΤΠΕ-Π	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφέρ.	Τοπ.	Άλλοι				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000	A5	0	0	0		0			0	0							
	<i>Μέτρο 5.1</i>	0	0	0		0			0	0							
	<i>Μέτρο 5.2</i>	0	0	0		0			0	0							
2001	A5	83.484.971	83.484.971	62.613.728		62.613.728			20.871.243	20.871.243							
	<i>Μέτρο 5.1</i>	2.974.500	2.974.500	2.230.875		2.230.875			743.625	743.625							
	<i>Μέτρο 5.2</i>	80.510.471	80.510.471	60.382.853		60.382.853			20.127.618	20.127.618							
2002	A5	93.513.503	93.513.503	70.135.127		70.135.127			23.378.376	23.378.376							
	<i>Μέτρο 5.1</i>	4.461.750	4.461.750	3.346.312		3.346.312			1.115.438	1.115.438							
	<i>Μέτρο 5.2</i>	89.051.753	89.051.753	66.788.815		66.788.815			22.262.938	22.262.938							
2003	A5	89.923.289	89.923.289	67.442.467		67.442.467			22.480.822	22.480.822							
	<i>Μέτρο 5.1</i>	5.949.000	5.949.000	4.461.750		4.461.750			1.487.250	1.487.250							
	<i>Μέτρο 5.2</i>	83.974.289	83.974.289	62.980.717		62.980.717			20.993.572	20.993.572							
2004	A5	84.229.449	84.229.449	63.172.087		63.172.087			21.057.362	21.057.362							
	<i>Μέτρο 5.1</i>	5.949.000	5.949.000	4.461.750		4.461.750			1.487.250	1.487.250							
	<i>Μέτρο 5.2</i>	78.280.449	78.280.449	58.710.337		58.710.337			19.570.112	19.570.112							
2005	A5	79.371.300	79.371.300	59.528.475		59.528.475			19.842.825	19.842.825							
	<i>Μέτρο 5.1</i>	5.949.000	5.949.000	4.461.750		4.461.750			1.487.250	1.487.250							
	<i>Μέτρο 5.2</i>	73.422.300	73.422.300	55.066.725		55.066.725			18.355.575	18.355.575							
2006	A5	79.392.500	79.392.500	59.544.375		59.544.375			19.848.125	19.848.125							
	<i>Μέτρο 5.1</i>	4.461.749	4.461.749	3.346.312		3.346.312			1.115.437	1.115.437							
	<i>Μέτρο 5.2</i>	74.930.751	74.930.751	56.198.063		56.198.063			18.732.688	18.732.688							
	Σύνολο Άξονα	509.915.012	509.915.012	382.436.259		382.436.259			127.478.753	127.478.753							
	Σύνολο Μέτρου 5.1	29.744.999	29.744.999	22.308.749		22.308.749			7.436.250	7.436.250							
	Σύνολο Μέτρου 5.2	480.170.013	480.170.013	360.127.510		360.127.510			120.042.503	120.042.503							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:

5

ΜΕΤΡΟ:

5.1

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΚΤ	ΕΤΠΑ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		2.974.500	2.974.500	2.230.875		2.230.875			743.625	743.625							
2002		4.461.750	4.461.750	3.346.312		3.346.312			1.115.438	1.115.438							
2003		5.949.000	5.949.000	4.461.750		4.461.750			1.487.250	1.487.250							
2004		5.949.000	5.949.000	4.461.750		4.461.750			1.487.250	1.487.250							
2005		5.949.000	5.949.000	4.461.750		4.461.750			1.487.250	1.487.250							
2006		4.461.749	4.461.749	3.346.312		3.346.312			1.115.437	1.115.437							
ΣΥΝΟΛΟ		29.744.999	29.744.999	22.308.749		22.308.749			7.436.250	7.436.250							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:

5

ΜΕΤΡΟ:

5.2

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΚΤ	ΕΤΠΑ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		80.510.471	80.510.471	60.382.853		60.382.853			20.127.618	20.127.618							
2002		89.051.753	89.051.753	66.788.815		66.788.815			22.262.938	22.262.938							
2003		83.974.289	83.974.289	62.980.717		62.980.717			20.993.572	20.993.572							
2004		78.280.449	78.280.449	58.710.337		58.710.337			19.570.112	19.570.112							
2005		73.422.300	73.422.300	55.066.725		55.066.725			18.355.575	18.355.575							
2006		74.930.751	74.930.751	56.198.063		56.198.063			18.732.688	18.732.688							
ΣΥΝΟΛΟ		480.170.013	480.170.013	360.127.510		360.127.510			120.042.503	120.042.503							

ΕΤΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ	Συνολικό Κόστος	Δημόσια Δαπάνη											Ιδιωτική	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά Χρημ/τικά Μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή				Εθνική Δημόσια Δαπάνη									
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ-Π	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφέρ.	Τοπ.	Άλλοι				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000	A6	0	0	0		0			0	0							
2001	A6	5.400.000	5.400.000	4.050.000		4.050.000			1.350.000	1.350.000							
2002	A6	4.650.000	4.650.000	3.487.500		3.487.500			1.162.500	1.162.500							
2003	A6	4.734.000	4.734.000	3.550.500		3.550.500			1.183.500	1.183.500							
2004	A6	2.988.000	2.988.000	2.241.000		2.241.000			747.000	747.000							
2005	A6	2.386.000	2.386.000	1.789.500		1.789.500			596.500	596.500							
2006	A6	2.525.831	2.525.831	1.894.373		1.894.373			631.458	631.458							
Σύνολο Άξονα		22.683.831	22.683.831	17.012.873		17.012.873			5.670.958	5.670.958							

Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:

6

ΜΕΤΡΟ:

6.1

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

(σε ευρώ)

Έτος	Π Π	Συνολικό κόστος	Δημόσιος τομέας											Ιδιώτες	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά χρηματοδοτικά μέσα	Δάνεια ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Συμμετοχή								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφερ	Τοπική	Άλλη				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2000		0	0	0		0			0	0							
2001		5.400.000	5.400.000	4.050.000		4.050.000			1.350.000	1.350.000							
2002		4.650.000	4.650.000	3.487.500		3.487.500			1.162.500	1.162.500							
2003		4.734.000	4.734.000	3.550.500		3.550.500			1.183.500	1.183.500							
2004		2.988.000	2.988.000	2.241.000		2.241.000			747.000	747.000							
2005		2.386.000	2.386.000	1.789.500		1.789.500			596.500	596.500							
2006		2.525.831	2.525.831	1.894.373		1.894.373			631.458	631.458							
ΣΥΝΟΛΟ		22.683.831	22.683.831	17.012.873		17.012.873			5.670.958	5.670.958							

Αξονας / Μέτρο	Πεδίο Παρέμβασης	Συνολικό Κόστος	Δημόσια Δαπάνη											Ιδιωτική	Ταμείο Συνοχής	Λοιπά Χρηματοδοτικά Μέσα	Άλλ. ΕΤΕ
			Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	Κοινοτική Συμμετοχή					Εθνική Δημόσια Δαπάνη								
				Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΓΤΠΕ-Π	ΧΜΠΑ	Σύνολο	Κεντρική	Περιφέρεια	Τοπ.	Άλλοι				
		1=2+13	2=3+8	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1: Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό		330.248.228	330.248.228	247.686.171		247.686.171			82.562.057	82.562.057							
1.1:Βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα ατόμων ειδικών κατηγοριών		138.853.493	138.853.493	104.140.120		104.140.120			34.713.373	34.713.373							
1.2:Καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής με εναλλακτικές μορφές μάθησης		191.394.735	191.394.735	143.546.051		143.546.051			47.848.684	47.848.684							
2:Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης & της επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης		1.532.434.568	1.532.434.568	1.149.325.926		1.149.325.926			383.108.642	383.108.642							
2.1: Αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης		301.269.585	301.269.585	225.952.189		225.952.189			75.317.396	75.317.396							
2.2:Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών – Διεύρυνση Γ' βάρθμιας Εκπαίδευσης		355.569.000	355.569.000	266.676.750		266.676.750			88.892.250	88.892.250							
2.3:Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση & Κατάρτιση		565.465.290	565.465.290	424.098.968		424.098.968			141.366.323	141.366.323							
2.4:Επαγγελματικός Προσανατολισμός & Σύνδεση με Αγορά Εργασίας		117.672.357	117.672.357	88.254.268		88.254.268			29.418.089	29.418.089							
2.5:Δια βίου Εκπαίδευση		85.702.336	85.702.336	64.276.752		64.276.752			21.425.584	21.425.584							
2.6:Προγράμματα Προστασίας Περιβάλλοντος & Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης		106.756.000	106.756.000	80.067.000		80.067.000			26.689.000	26.689.000							
3: Ανάπτυξη & προώθηση της επιχειρηματικότητας & της προσαρμοστικότητας των νέων		19.848.352	19.848.352	14.886.264		14.886.264			4.962.088	4.962.088							
3.1:Ενθάρρυνση επιχειρηματικής δράσης & καινοτομικών εφαρμογών		19.848.352	19.848.352	14.886.264		14.886.264			4.962.088	4.962.088							
4: Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας		69.469.233	69.469.233	52.101.925		52.101.925			17.367.308	17.367.308							
4.1:Προγράμματα Υποστήριξης της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης & Εκπαίδευσης των Γυναικών		58.127.446	58.127.446	43.595.585		43.595.585			14.531.862	14.531.862							
4.2:Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις Προπτυχιακές και Μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών & ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες		11.341.787	11.341.787	8.506.340		8.506.340			2.835.447	2.835.447							
5: Δημιουργία και ενίσχυση υποδομών για την υλοποίηση των μέτρων ΕΚΤ		509.915.012	509.915.012	382.436.259	382.436.259				127.478.753	127.478.753							
5.1:Αναβάθμιση Υποδομών & Εξοπλισμών για την προώθηση ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας		29.744.999	29.744.999	22.308.749	22.308.749				7.436.250	7.436.250							
5.2:Αναβάθμιση Υποδομών & Εξοπλισμών για την βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης		480.170.013	480.170.013	360.127.510	360.127.510				120.042.503	120.042.503							
6: Τεχνική βοήθεια		22.683.831	22.683.831	17.012.873		17.012.873			5.670.958	5.670.958							
6.1: Τεχνική βοήθεια		22.683.831	22.683.831	17.012.873		17.012.873			5.670.958	5.670.958							
Σύνολο		2.484.599.224	2.484.599.224	1.863.449.418	382.436.259	1.481.013.159			621.149.806	621.149.806							
Σύνολο ΕΤΠΑ		509.915.012	509.915.012	382.436.259	382.436.259				127.478.753	127.478.753							
Σύνολο ΕΚΤ		1.974.684.212	1.974.684.212	1.481.013.159		1.481.013.159			493.671.053	493.671.053							

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

Άξονας Προτεραιότητας	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003
1. Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με Κοινωνικό αποκλεισμό	Αριθμός προγραμμάτων επιμόρφωσης για ενήλικες	42	270
	Αριθμός ωφελουμένων ενηλίκων από την επιμόρφωση (Αριθμός γυναικών)	715 (373)	6.300 (3.400)
	Αριθμός ωφελούμενων μαθητών με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες	25.750	75.000
	Αριθμός σχολείων που φοιτούν μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες	350	600
	Πλήθος Σχολικών Μονάδων για μαθητές με μαθησιακά προβλήματα	0	20
	Πλήθος Εκπαιδευτικών που θα επιμορφωθούν για μαθητές με μαθησιακά προβλήματα	0	60
	Πλήθος μαθητών με μαθησιακά προβλήματα που θα επωφεληθούν	0	1.800
	Πλήθος Σχολικών Μονάδων που εφαρμόζουν προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας	127	250
	Πλήθος εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας	500	1.750
	Πλήθος μαθητών που θα επωφεληθούν από προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας	8.000	20.000
	Αριθμός Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων	28	220
	Αριθμός μαθητών που παρακολουθούν Προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης	46.000	170.000
Αριθμός σχολικών μονάδων που εφαρμόζουν Προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης	1.370	1.750	

Άξονας Προτεραιότητας	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003
2. Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της Δια Βίου Μάθησης	Αριθμός Εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στην εισαγωγική επιμόρφωση	5.740	7.100
	Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στην ταχύρυθμη επιμόρφωση	101.000	165.000
	Σχολεία που θα συμμετάσχουν στην ενδοσχολική επιμόρφωση	450	850
	Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε επιμορφωτικά προγράμματα μέσης ή μακράς διάρκειας	480	1.500
	Αριθμός στελεχών εκπαίδευσης που θα επιμορφωθούν σε θέματα διοίκησης	640	1.440
	Αριθμός εκπαιδευτικών ΤΕΕ & δημοσίων ΙΕΚ που θα παρακολουθήσουν επιμορφωτικά προγράμματα	1.500	5.600
	Αριθμός χρηστών Σχολικών Βιβλιοθηκών	40.000	100.000
	Αριθμός συμμετεχόντων Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπ/σης στον Συλλογικό Κατάλογο	5	20
	Νέα πακέτα διδακτικού υλικού δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	0	20
	Πακέτα διδακτικού υλικού δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για πειραματική εφαρμογή	0	60
	Δημιουργία κεντρικής μονάδας υποστήριξης εκπαιδευτικού έργου στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	0	10
	Παρεμβάσεις σε προπτυχιακά προγράμματα σπουδών	0	120
	Νέα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών	0	7
	Παρεμβάσεις Αναβάθμισης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών	104	286
	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων από τα δημόσια ΙΕΚ	45.337	100.000
	Συνολικός αριθμός καινοτόμων ή εξειδικευμένων ειδικοτήτων δημοσίων ΙΕΚ	0	30
	Συνολικός αριθμός πιστοποιημένων αποφοιτησάντων δημοσίων και ιδιωτικών ΙΕΚ	38.881	60.000
	Αριθμός ΤΕΕ που θα αναβαθμιστούν	0	60
	Αριθμός πρακτικά ασκούμενων μαθητών ΤΕΕ	0	1.800
	Αριθμός εικονικών επιχειρήσεων που θα δημιουργηθούν στα ΤΕΕ	0	120
Αριθμός ΓΡΑΣΕΠ	200	378	
Εξοπλισμός και αναβάθμιση βιβλιοθηκών στα ΤΕΕ	34	60	
Αριθμός νέων βιβλίων που θα εκδοθούν	391	614	

Άξονας Προτεραιότητας	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003
2. Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της Δια Βίου Μάθησης	Αριθμός μαθητών που θα συμμετάσχουν στα προγράμματα επαγγελματικής ενημέρωσης και επιχειρηματικής ενθάρρυνσης, τα οποία θα πραγματοποιηθούν σε θερινά σχολεία ή κέντρα επιχειρηματικότητας	0	2.500
	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων από τις σχολές αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	63.886	90.000
	Αριθμός καινοτόμων / εξειδικευμένων ειδικοτήτων ή μαθημάτων φορέων αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	0	27
	Αριθμός πρακτικά ασκούμενων σπουδαστών φορέων αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	16.467	50.000
	Αριθμός επιμορφούμενων εκπαιδευτών φορέων αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	234	1.564
	Αριθμός προγραμμάτων σπουδών που αναμορφώνονται φορέων αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	39	73
	Αριθμός μαθητών αποφοίτων και γονέων που εξυπηρετούνται σε ΚΕΣΥΠ/ΓΡΑΣΕΠ	-	75.000
	Αριθμός αποφοίτων υποχρεωτικής, τεχνικής και γενικής εκπαίδευσης των οποίων η εκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη καταγράφεται στο Παρατηρητήριο Παρακολούθησης Αποφοίτων	5.000	8.000
	Συνεργασίες Γραφείων Διασύνδεσης με επιχειρήσεις	2.000	2.500
	Θέσεις Πρακτικής Άσκησης φοιτητών και σπουδαστών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	26.000	36.000
	Ενεργός συνολικός αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Ινστιτούτων Δια βίου Εκπαίδευσης	15.000	30.000
	Δημιουργηθέντα Ινστιτούτα Δια βίου Εκπαίδευσης	0	10
	Αριθμός Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης	17	25
	Αριθμός συμμετεχόντων σχολικών μονάδων σε προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπ/σης	1.800	2.200
	Αριθμός συμμετεχόντων μαθητών σε προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης	55.000	150.000
	Αριθμός επιμορφωτικών σεμιναρίων	163	200
	Αριθμός επιμορφούμενων εκπαιδευτικών στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	3.500	5.000
Αριθμός προγραμμάτων προπτυχιακών, μεταπτυχιακών σπουδών σε θέματα περιβάλλοντος	9	24	
Αριθμός καινοτόμων εκπαιδευτικών δράσεων και έρευνας σε θέματα περιβάλλοντος	0	170	
Αριθμός σπουδαστών προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών περιβάλλοντος	600	1.000	

Άξονας Προτεραιότητας	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003
3. Ανάπτυξη & προώθηση της επιχειρηματικότητας & της προσαρμοστικότητας των νέων	Αριθμός κόμβων για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας	4	12
	Αριθμός σπουδαστών-αποφοίτων δημοσίων ΙΕΚ και Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης που ωφελούνται από τους κόμβους	0	600
	Αριθμός σπουδαστών-αποφοίτων δημοσίων ΙΕΚ και Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης που επισκέπτονται τους κόμβους	0	5.200
	Αριθμός επιχειρηματικών σχεδίων που θα ενισχυθούν χρηματικά	0	150
	Αριθμός μαθητών, σπουδαστών ΤΕΕ δημοσίων ΙΕΚ και Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης που θα παρακολουθήσουν τους κύκλους μαθημάτων επιχειρηματικότητας	0	2.500
	Αριθμός χρηστών Τράπεζας πληροφοριών Παρατηρητηρίου	0	1.000
	Αριθμός φοιτητών, σπουδαστών, αποφοίτων που θα εκπονήσουν επιχειρηματικά σχέδια	0	750
	Αριθμός φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που θα παρακολουθήσουν μαθήματα επιχειρηματικότητας	0	25.000

Άξονας Προτεραιότητας	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003
4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας	Αριθμός επιμορφωτικών προγραμμάτων σε θέματα ισότητας των φύλων	0	13
	Αριθμός επιμορφούμενων εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας των φύλων	0	250
	Αριθμός παρεμβατικών προγραμμάτων που θα πραγματοποιηθούν σε θέματα ισότητας των φύλων	0	200
	Αριθμός σχολείων/ εκπαιδευτικών κέντρων που θα δρομολογήσουν υπηρεσίες συμβουλευτικής και προσανατολισμού με την οπτική του φύλου	0	13
	Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων που θα ξεκινήσουν για υλοποίηση σε θέματα ισότητας των φύλων	1	2
	Αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών που θα δηλώσουν συμμετοχή	0	60
	Αριθμός φοιτητών/τριών που θα τα παρακολουθήσουν	0	60
	Αριθμός προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης	0	5

Άξονας Προτεραιότητας	ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2003
5. Υποστήριξη Υλοποίησης Μέτρων ΕΚΤ	Εξοπλισμένα σχολεία β' ευκαιρίας	1	5
	Κτιριακές παρεμβάσεις για δημιουργία σχολείων β' ευκαιρίας	1	5
	Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων	0	8
	Παρεμβάσεις σε κτίρια για τη λειτουργία του ολοήμερου σχολείου	28	180
	Εξοπλισμένα ολοήμερα δημοτικά σχολεία	28	220
	Αριθμός ΣΜΕΑ με σύγχρονο εξοπλισμό	0	100
	Αριθμός ΚΔΑΥ που θα εξοπλιστούν	0	21
	Εργαστήρια Φυσικών Επιστημών Ενιαίων Λυκείων (κτιριακά)	661	1.100
	Εργαστήρια Φυσικών Επιστημών Πρωτοβάθμιας Εκπ/σης (κτιριακά)	0	13
	Εργαστήρια Τεχνολογίας Ενιαίων Λυκείων (κτιριακά)	152	235
	Εργαστήρια Πληροφορικής Ενιαίων Λυκείων (κτιριακά)	229	400
	Εξοπλισμός Εργαστηρίων Ενιαίου Λυκείου	0	1.300
	Κτιριακές παρεμβάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	18	22
	Σχολικά κτίρια πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	64	70
	Κεντρικές βιβλιοθήκες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	9	9

ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ & ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Βασικός στόχος του παρόντος σχεδίου πληροφόρησης και δημοσιότητας είναι η πληρέστερη δυνατή ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ενδιαφερόμενων δυνητικών και τελικών δικαιούχων αλλά και της κοινής γνώμης γενικότερα σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο για τους σκοπούς, τις κατευθύνσεις, τις προτεραιότητες και τις δράσεις του ΕΠΕΑΕΚ II και της συμβολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω ενός επιλεγμένου φάσματος επικοινωνιακών ενεργειών και μέσων προβολής.

Η στρατηγική επικοινωνία του ΕΠΕΑΕΚ II εναρμονίζεται με το γενικό πλαίσιο και τη γενική στρατηγική του Γ' ΚΠΣ και συναρθρώνεται με την επικοινωνιακή εκστρατεία εθνικής κλίμακας του ΚΠΣ.

Με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την Πληροφόρηση και την Δημοσιότητα του ΕΠΕΑΕΚ II δημιουργείται ένα ενιαίο και ολοκληρωμένο σύστημα με προγραμματισμένες ενέργειες και δράσεις, με χρήση όλων των ενδεδειγμένων μέσων και μεθόδων με στόχο την γνωστοποίηση των ωφελειών από την εφαρμογή του ΚΠΣ και την δημιουργία συναίνεσης από το σύνολο της κοινής γνώμης, τους χρήστες, τους δικαιούχους, τους εμπλεκόμενους φορείς, τις ενδιαφερόμενες ομάδες κοινού στόχου και τους πολίτες γενικότερα..

Στο πλαίσιο αυτό οι στόχοι επικοινωνίας του ΕΠΕΑΕΚ II επικεντρώνονται στα εξής:

- ενημέρωση δυνητικών τελικών δικαιούχων και τελικών αποδεκτών
- γνωστοποίηση του Προγράμματος και ενημέρωση για τους τομείς δράσης του.
- δημιουργία θετικού κλίματος για την αποδοχή και την υποστήριξή του από την μαθητική και εκπαιδευτική κοινότητα και την ελληνική κοινωνία
- ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των Υπηρεσιών του Δημοσίου και των εποπτευόμενων φορέων

Οι κανόνες που διέπουν την κατάρτιση του παρόντος σχεδίου δράσεων επικοινωνίας του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι:

- α. ο Κανονισμός (ΕΚ) 1260/99 του Συμβουλίου «Περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά Ταμεία» και ιδιαίτερα το άρθρο 46,
- β. ο Κανονισμός (ΕΚ) της Επιτροπής 1159/00 «Για τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη, σχετικά με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων»,
- γ. ο Νόμος 2860/00 «Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλες διατάξεις» καθώς και οι διατάξεις εφαρμογής του ΚΠΣ 2000-2006 και του εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος. Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ II).

A. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΤΟΥΜΕΝΟ ΚΟΙΝΟ

Στόχος Α.

Εξασφάλιση της διαφάνειας των δράσεων του ΕΠΕΑΕΚ II και των δυνατοτήτων που συνεπάγεται η από κοινού αυτή παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ελληνικών Αρχών απέναντι :

- Στους δυνητικούς και τελικούς δικαιούχους αλλά και αποδέκτες των δράσεων του ΕΠΕΑΕΚ II όπως αυτοί αναφέρονται στο συμπλήρωμα προγραμματισμού
- Στις εμπλεκόμενες με το ΕΠΕΑΕΚ II περιφερειακές και τοπικές αρχές και λοιπές δημόσιες αρχές
- Στις σχετιζόμενες με το ΕΠΕΑΕΚ II επαγγελματικές οργανώσεις
- Στους σχετιζόμενους με το ΕΠΕΑΕΚ II οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς (ιδιαίτερα σχετιζόμενους οργανισμούς για την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων και τους οργανισμούς που εργάζονται για την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος)
- Στους παράγοντες και φορείς πράξεων του ΕΠΕΑΕΚ II

Στόχος Β.

Πληροφόρηση της κοινής γνώμης σχετικά με το ρόλο που διαδραματίζουν η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ελληνικές αρχές για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και για τα αποτελέσματα από την υλοποίησή του.

Στοχοθετούμενο κοινό των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας:

- το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. Πιο ειδικά:
Μαθητές πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, φοιτητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καταρτιζόμενοι και εκπαιδευτές σε δημόσια ΙΕΚ, ερευνητές.

Η Διαχειριστική αρχή φροντίζει για την καταγραφή αναλυτικών στοιχείων επικοινωνίας με το στοχοθετούμενο κοινό του επικοινωνιακού στόχου Α (Υπεύθυνοι, Διευθυνσιολόγιο, τηλέφωνα, fax, emails).

B. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ**Στρατηγική των μέσων**

Το σχέδιο δράσης για την πληροφόρηση και δημοσιότητα του ΕΠΕΑΕΚ II περιλαμβάνει την χρήση τριών διαφορετικών κατηγοριών μέσων και μεθόδων προβολής.

- Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν όλα τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, όπως είναι οι εφημερίδες, τα περιοδικά, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση και το διαδίκτυο.
- Στην δεύτερη κατηγορία ανήκουν οι προωθητικές ενέργειες, όπως είναι τα έντυπα, τα φυλλάδια, τα ενημερωτικά δελτία, τα δελτία Τύπου, η αρθρογραφία, η παραγωγή τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών, τα CD-ROM.
- Στην τρίτη κατηγορία ανήκουν οι ενέργειες άμεσης επικοινωνίας, όπως είναι τα κέντρα πληροφόρησης, οι Εκθέσεις, οι Ημερίδες, τα Σεμινάρια, τα Συνέδρια, τα κέντρα τηλεφωνικής επικοινωνίας, οι ειδικές εκδηλώσεις.

Κατά τη φάση υλοποίησης του σχεδίου δράσης μπορούν να εξειδικεύονται τόσο οι ενέργειες όσο και η στρατηγική των μέσων, ανάλογα με τις διαπιστούμενες ανάγκες πληροφόρησης και δημοσιότητας και τα επιτευχθέντα επικοινωνιακά αποτελέσματα.

B1. ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Για την εξασφάλιση της Πληροφόρησης και Δημοσιότητας του ΕΠΕΑΕΚ II η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης θα επιλέξει, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, μεταξύ των ακόλουθων βασικών εργαλείων προσαρμόζοντας το περιεχόμενο ανάλογα με το στοχοθετούμενο κοινό, δίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών της πληροφόρησης και επικοινωνίας (INTERNET , CD ROM κλπ)

1. *Έντυπο υλικό* (ενημερωτικά δελτία και οδηγοί, περιοδικές εκδόσεις, εφημερίδες κλπ)
2. *Σεμινάρια, ενημερωτικές συναντήσεις, συνέδρια κλπ*
3. *Σημεία πληροφόρησης και τεκμηρίωσης*, (π.χ. στα Κέντρα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, στα Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και στα Γραφεία Διασύνδεσης), *διδασκτικά βοηθήματα και διδασκτικό υλικό*
4. *Μαθητικοί, σπουδαστικοί, φοιτητικοί διαγωνισμοί/ Εκθέσεις με θέματα που σχετίζονται με την δημοσιότητα*
5. *Τηλεόραση και ραδιόφωνο, βιντεοκασέτες και CD-ROMS*
6. *Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων*

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ έχει προσθέσει στην εισαγωγική σελίδα του Υπουργείου στο διαδίκτυο ειδική ενότητα για το ΕΠΕΑΕΚ II 2000-2006 όπου θα αναπτύσσεται η σχετιζόμενη με το πρόγραμμα πληροφορία

Στην πλήρη ανάπτυξή της, που θα γίνεται σταδιακά, η ενότητα αυτή θα διαθέτει μια ποικίλη θεματολογία πληροφόρησης, που θα ενημερώνονται τακτικά με ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής

Θα εξασφαλίζεται επίσης και μέσω του διαδικτύου η διάδοση των πληροφοριών που περιλαμβάνουν σαφείς ενδείξεις για διοικητικές διαδικασίες κ.τ.λ. αναφέροντας πχ ιστοσελίδες υπεύθυνων τελικών δικαιούχων, ονόματα υπευθύνων κλπ Θα προβλέπεται επίσης μια θεματική ενότητα με τα «Νέα» και τις πιθανές προγραμματιζόμενες εκδηλώσεις ημερίδες κλπ.

Γενικά το διαδίκτυο θα αποτελέσει ένα βασικό επικοινωνιακό μέσο για την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

B2. ΒΑΣΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ:

Ως βασικοί τύποι επικοινωνιακών ενεργειών που θα χρησιμοποιήσει η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης αναφέρονται :

- Ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας (ημερίδες, σεμινάρια, δελτία τύπου, παρουσιάσεις, οργάνωση συνεδρίων, συμμετοχή σε εκθέσεις, σημεία πληροφόρησης, Internet κλπ)
- Ενέργειες εκτύπωσης και παραγωγής (πχ. Φυλλάδια, ενημερωτικά δελτία και οδηγοί, περιοδικές εκδόσεις, Newsletters κλπ)
- Ενέργειες προβολής με τη χρήση Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Τηλεόραση, Ραδιόφωνο, Τύπος, Internet κλπ)

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης θα φροντίσει για την ομοιογενή παρουσίαση του επικοινωνιακού υλικού. Μέσω της κάθε επικοινωνιακής ενέργειας θα παρέχονται σαφείς πληροφορίες για τη συμμετοχή της Ε.Ε. (κυρίως με την αναφορά στο ύψος της κοινοτικής συνδρομής και το ποσοστό συμμετοχής των προβαλλόμενων δράσεων), ενώ το ευρωπαϊκό έμβλημα θα εμφανίζεται εξίσου με κάθε εθνικό έμβλημα.

B3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΦΑΣΕΙΣ –ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Για την εφαρμογή των ενεργειών Πληροφόρησης και Δημοσιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος προβλέπεται μια αλληλουχία επικοινωνιακών φάσεων κλιμακούμενου χαρακτήρα.

Στόχος είναι κάθε φάση επικοινωνίας να αποτελεί συνέχεια, συμπλήρωση και εξειδίκευση της προηγούμενης φάσης. Η πληροφορία, τα μηνύματα, και τα επικοινωνιακά μέσα, εργαλεία και μέθοδοι που θα χρησιμοποιούνται θα εξελίσσονται από απλά κατά την έναρξη της επικοινωνίας έως πλέον σύνθετα στις επόμενες φάσεις, προσαρμοζόμενα ανάλογα με το εκτιμώμενο επίπεδο γνώσης και δυνατότητας αξιολόγησης / αξιοποίησης της πληροφορίας από τους αποδέκτες της.

Με μια πρώτη προσέγγιση, διακρίνουμε τρεις βασικές επικοινωνιακές φάσεις (που αφορούν και τους δύο βασικούς επικοινωνιακούς στόχους) :

- Γενική πληροφόρηση για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και τις δράσεις του
- Απόκτηση γνώσης για το Πρόγραμμα και τις δράσεις του και δημιουργία ευκαιριών χρηστικής δημοσιότητας
- Πληροφόρηση και δημοσιότητα για τα επιτευχθέντα αποτελέσματα από τις πράξεις του Προγράμματος

Οι φάσεις αυτές μπορεί να παρουσιάζουν σημεία επικάλυψης, εξειδικεύονται δε σε επιμέρους απαραίτητες φάσεις που ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο και τις επικοινωνιακές ανάγκες του ΕΠΕΑΕΚ II.

Χρονοπρογραμματισμός της Πληροφόρησης και Δημοσιότητας

Το πρόγραμμα Δημοσιότητας καλύπτει χρονικά όλη την περίοδο εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος αλλά παρουσιάζει ιδιαίτερη ένταση σε τρεις χρονικές στιγμές. Στην αρχή του Προγράμματος, με βασική αιχμή την ενημέρωση των τελικών δικαιούχων και τελικών αποδεκτών για τις δυνατότητες χρηματοδότησής τους από το Πρόγραμμα, τη γνωστοποίηση του προγράμματος, των διαδικασιών ένταξης και των διαδικασιών παρακολούθησης, διαχείρισης και ελέγχων στους εν δυνάμει ωφελούμενους, στο γενικό πληθυσμό και στους εμπλεκόμενους φορείς.

Στην μέση του Προγράμματος με αιχμή την ενημέρωση των ίδιων ομάδων για την πορεία του Προγράμματος τα πρώτα αποτελέσματα που έχει επιφέρει καθώς και πιθανές τροποποιήσεις στο περιεχόμενό του.

Στο κλείσιμο του Προγράμματος, με αιχμή στα συνολικά αποτελέσματα και τις επιπτώσεις από την εφαρμογή του.

Οι δράσεις δημοσιότητας που αφορούν στην Περιφέρεια θα γίνει προσπάθεια να συμβαδίσουν χρονικά με την αντίστοιχη δημοσιότητα των ΠΕΠ προκειμένου να υπάρξουν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Β4. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΑΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΦΑΣΗ–ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Στην δράση περιλαμβάνονται ενδεικτικά:

- Η Δημιουργία Γραφείου Πληροφόρησης στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II
- Η Δημιουργία Τράπεζας Πληροφοριών
- Η διενέργεια στο μέσο του Προγράμματος έρευνας για την διακρίβωση της αναγνωρισιμότητας του ΕΠΕΑΕΚ II και εξαγωγή συμπερασμάτων για αναπροσαρμογή του Σχεδίου δράσης για την Δημοσιότητα

Η πρώτη φάση επικοινωνίας αφορά στη **γενική πληροφόρηση** σχετικά με Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, το βασικό του περιεχόμενο (Στρατηγική, Προτεραιότητες, αναμενόμενα αποτελέσματα κλπ) που σηματοδοτείται με την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Κατά τη φάση αυτή θα δοθούν πληροφορίες με απλό και κατανοητό για το ευρύ κοινό τρόπο για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα Διαρθρωτικά Ταμεία, τις αρμόδιες Εθνικές Αρχές, το ρόλο τους υπέρ του Προγράμματος, για τη Διαχειριστική Αρχή, αλλά και βασικές πληροφορίες για τον τρόπο που σχεδιάστηκε και θα υλοποιηθεί το πρόγραμμα.

Για το σκοπό αυτό η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης μεριμνά ιδίως:

- Για τη δημοσιοποίηση των εγκεκριμένων εγγράφων του Επιχειρησιακού Προγράμματος
- Για την έκδοση και διάδοση περίληψης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, η οποία θα λειτουργήσει σαν ενημερωτικός οδηγός που θα παρέχει, σε απλή και κατανοητή γλώσσα και νοήματα, βασική γνώση για το πρόγραμμα και για τη συμβολή των συμμετεχόντων διαρθρωτικών ταμείων ΕΕ.
- Αποστέλλει ενημερωτική αλληλογραφία, emails κλπ
- Διοργανώνει ενημερωτικές συναντήσεις, συνεντεύξεις τύπου κλπ.

Επίσης, σε αυτή τη φάση που αφορά στη γενική πληροφόρηση περιλαμβάνεται η παραγωγή τηλεοπτικών spots γενών και θεματικών περιεχομένων και προβολή τους τόσο από τα εθνικής όσο και από τα περιφερειακής εμβέλειας κανάλι. Η παραγωγή και προβολή ραδιοφωνικών μηνυμάτων θα είναι αντίστοιχα γενικού και θεματικού περιεχομένου.

Η δεύτερη φάση επικοινωνίας στόχο έχει **την απόκτηση γνώσης** για το περιεχόμενο και την εξέλιξη του προγράμματος, την πληροφόρηση για τη **δημιουργία ευκαιριών χρηστικής δημοσιότητας**, διάδοση και αναλυτική πληροφόρηση για το συμπλήρωμα προγραμματισμού, τα κριτήρια και τις διαδικασίες ένταξης των πράξεων στις διάφορες κατηγορίες μέτρων του προγράμματος, για τους κανόνες της νέας προγραμματικής περιόδου, για τη διαχείριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος κλπ.

Κατά τη φάση αυτή προβλέπεται η έκδοση και διανομή ειδικών ενημερωτικών οδηγιών, η συστηματική οργάνωση θεματικών συναντήσεων και σεμιναρίων με τους δυνητικούς και τελικούς δικαιούχους και τις ενδιαφερόμενες ομάδες κατά κατηγορία μέτρων. Γίνεται ευρεία χρήση του INTERNET, αξιοποιούνται τα διαθέσιμα δίκτυα πληροφόρησης για την προσέγγιση- προσέλκυση των δυνητικών αποδεκτών –ωφελουμένων, και παρουσιάζονται παραδειγματικά έργα και «άριστες πρακτικές» κλπ.

Η κοινή γνώμη προσεγγίζεται με μεγαλύτερη ποικιλία επικοινωνιακών μέσων, ιδίως μέσω της δημοσιότητας που δίδεται στο πλαίσιο των εργασιών των Επιτροπών Παρακολούθησης του Προγράμματος, μέσω περιοδικών συνεντεύξεων τύπου, θεματικών συναντήσεων με τους εκπροσώπους του τύπου, ενημέρωσης για τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα, μέσω ενεργειών δημοσιότητας και προβολής στα ΜΜΕ, επισκέψεων σε έργα κλπ.

Η τρίτη φάση επικοινωνίας, που κυρίως αναφέρεται στο στάδιο πλήρους εξέλιξης του Προγράμματος το οποίο παρουσιάζει μεγάλο βαθμό εξειδίκευσης, δίδεται ιδιαίτερη έμφαση **στην πληροφόρηση και δημοσιότητα των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων** των δράσεων του Προγράμματος, στην ενημέρωση για την εξέλιξη του Προγράμματος, στην προβολή υλοποιηθέντων έργων, προβολή καλών παραδειγμάτων και βέλτιστων πρακτικών, οργάνωση εκδηλώσεων, επισκέψεις έργων, ενημέρωση των διαμορφωτών της κοινής γνώμης, εγκαίνια έργων κλπ. Και σε αυτή τη φάση δίδεται έμφαση στη χρήση του INTERNET καθώς και στην χρήση του Κέντρου Πληροφόρησης της Διαχειριστικής Αρχής.

Ενδεικτικός πίνακας ενεργειών Πληροφόρησης και Δημοσιότητας

	ΣΤΟΧΟΣ Α				ΣΤΟΧΟΣ Β	
	Εξασφάλιση διαφάνειας απέναντι στους δυνητικούς και τελικούς δικαιούχους και λοιπές ενδιαφερόμενες ομάδες (3.2.1 και 6 παρ Καν 1159/00)				Ενημέρωση της κοινής γνώμης	
	Δημο-σιοποι- ηση ΕΠ	Πληροφόρηση περιεχομένου ΣΠ (Κριτήρια ένταξης κλπ)	Πληροφόρηση για την εξέλιξη του ΕΠ	Πληροφόρηση σχετικά με διαχείριση – παρακολούθη- ση αξιολόγηση ΕΠ		
Α' φάση επικοινωνίας	X	X	X	X	X	Internet, ανακοινώσεις στον τύπο, αρθρογραφία., ενημερωτικές εκδηλώσεις κλπ
Β' φάση επικοινωνίας		X	X	X	X	Ενέργειες δημοσιότητας και προβολής (Τηλεόραση -τύπος ραδιόφωνο), Internet , αφίσες κλπ
Γ' φάση επικοινωνίας		X	X	X	X	Ενέργειες δημοσιότητας και προβολής (Τηλεόραση -τύπος ραδιόφωνο), Internet, αφίσες, εγκαίνια κλπ

Στις παραπάνω ενέργειες προστίθενται επιπλέον οι ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας των εργασιών των επιτροπών παρακολούθησης ΕΠ.

Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Η ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Η **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II** έχει την ευθύνη για την υλοποίηση των ενεργειών Πληροφόρησης και Δημοσιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η αξιολόγηση των επιμέρους ενεργειών που θα επιλέγονται θα γίνεται από τη Διαχειριστική Αρχή με βάση τη συμβολή των ενεργειών στην επίτευξη των στόχων του σχεδίου επικοινωνίας και σύμφωνα με ποιοτικούς ή ποσοτικούς στόχους ανάλογα με τη φύση των ενεργειών (πχ. αριθμός συμμετεχόντων σε ενημερωτική ημερίδα, κάλυψη από ΜΜΕ κλπ)

Σημειώνεται ότι η υλοποίηση μέτρων **δημοσιότητας έργων** του Επιχειρησιακού Προγράμματος όπως τοποθέτηση πινακίδων στα εργοτάξια των έργων υποδομής, αναμνηστικές πλάκες κλπ αποτελούν ευθύνη και υποχρέωση των τελικών δικαιούχων των έργων αυτών κατά τα σχετικά οριζόμενα στην απόφαση ένταξης των έργων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Το κόστος υλοποίησης της δημοσιότητας έργων βαρύνει τον προϋπολογισμό του έργου. Η Διαχειριστική Αρχή παρακολουθεί την ορθή τήρηση των υποχρεώσεων αυτών από τους τελικούς δικαιούχους., επιτόπιοι έλεγχοι κλπ)

Η υλοποίηση των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας αναστέλλονται δύο μήνες πριν τη διεξαγωγή των ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών, νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών. Η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για την τήρηση του μέτρου αυτού.

Η τήρηση των κανόνων δημοσιότητας θα επιβεβαιώνεται στο πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος καθώς και στους διενεργούμενους ελέγχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

**ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕ Ε.Ε.**

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕ Ε.Ε.

Η ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή γίνεται με τυποποιημένα αρχεία (flat files) που προβλέπονται στον Δημοσιονομικό Κανονισμό. Η ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων θα γίνεται μέσω του Ο.Π.Σ. και τα αρχεία αυτά καθώς και οι αρμόδιες αρχές είναι :

1. Programming Interface Files.

Το αρχείο αυτό αναφέρεται στους Χρηματοδοτικούς Πίνακες :

- A) για το ΚΠΣ με αρμόδια αρχή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΚΠΣ.
- B) για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με αρμόδια αρχή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.
- Γ) για το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού με αρμόδια αρχή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.
- Δ) για τα μεγάλα έργα ή τις συνολικές επιχορηγήσεις με αρμόδια αρχή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.

2. Payment Request Interface Files.

Οι αιτήσεις πληρωμών κατά Διαρθρωτικό Ταμείο με αρμόδια την Αρχή Πληρωμής.

3. Forecast Interface Files.

Οι προβλέψεις πληρωμών κατά Διαρθρωτικό Ταμείο με αρμόδια την Αρχή Πληρωμής.

4. Annual / final Report Interface Files.

Ετήσια και Τελική Έκθεση του Ε.Π. με αρμόδια αρχή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.

5. Monitoring Interface Files.

Παρακολούθηση προϋπολογισμού και πληρωμών κατά Μέτρο με αρμόδια αρχή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.

6. E.C. Commitments and Payments Interface Files.

Οι δεσμεύσεις και πληρωμές από τον Κοινοτικό Προϋπολογισμό με αρμόδια την Αρχή Πληρωμής.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 1.1

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 1.1

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ

Όνομα Μέτρου	Ένταξη Ατόμων Ειδικών Κατηγοριών στο Εκπαιδευτικό Σύστημα			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	138.853,35	42%	5.58%	
Τριετίας (2001-2003)	51.488			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ /ΩΡΙΜΑΝΣΗ
Ένταξη των παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα	<ul style="list-style-type: none"> - 7.500 επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί για μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες - 350 σχολεία όπου φοιτούν μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες - 99.250 ωφελούμενοι μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες 	✓		Μεγάλη
Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες	<ul style="list-style-type: none"> - 61 ολοκληρωμένα προγράμματα ειδικής αγωγής - 160 καταρτιζόμενα ΑΜΕΑ σε δημ. ΙΕΚ 	✓		Μεγάλη
Έγκαιρη και συστηματική ανίχνευση των μαθητών με μαθησιακά προβλήματα λόγου και ομιλίας	<ul style="list-style-type: none"> - 200 σχολ. μονάδες όπου εφαρμ. προγρ. για μαθητές με μαθησιακά προβλήματα - 24000 ωφελούμενοι μαθητές με μαθησιακά προβλήματα - 800 επιμορφούμενοι καθηγητές για μαθητές με μαθησιακά προβλήματα 		✓	Μεγάλη
Εκπαίδευση ενηλίκων – Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας	<ul style="list-style-type: none"> - 518 προγράμματα για ενήλικες - 11.985 (6.627) ωφελούμενοι ενήλικες (γυναίκες) 	✓		Μεγάλη
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

2.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ1.1 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ1

Οι **γενικοί στόχοι του ΑΠ-1** είναι οι ακόλουθοι:

1. Η πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού με την παροχή σε όλους ίσων ευκαιριών ένταξης στο σύστημα εκπαίδευσης και η αποφυγή της σχολικής αποτυχίας και διαρροής
2. Η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού επιδιώκοντας τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των ατόμων με την παροχή βασικών εκπαιδευτικών δεξιοτήτων μέσα από τη διαδικασία της δια βίου εκπαίδευσης

Οι **επιχειρησιακοί στόχοι του μέτρου 1.1** είναι:

- i Καταπολέμηση της σχολικής διαρροής και αποτυχίας μέσω της στήριξης ατόμων με ιδιαιτερότητες (κοινωνικές, γλωσσικές, πολιτισμικές και μαθησιακές δυσκολίες) και ειδικές ανάγκες
- ii Βελτίωση των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων ενηλίκων που έχουν εγκαταλείψει πρόωρα το εκπαιδευτικό σύστημα

Η νοητική –θεωρητική συσχέτιση γενικών – επιχειρησιακών στόχων είναι προφανής. Ειδικότερα η εξασφάλιση της παραμονής στο εκπαιδευτικό σύστημα μαθητών, οι οποίοι αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο περιθωριοποίησης συμβάλλει στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, ενώ παράλληλα βελτιώνει την απασχολησιμότητα ενηλίκων προσφέροντας το αναγκαίο εκπαιδευτικό συμπλήρωμα μέσα από διαδικασίες δια βίου εκπαίδευσης. Το μέτρο εξειδικεύει τους στόχους του άξονα στις πληθυσμιακές ομάδες μαθητών Α'βάθμιας και Β' βάθμιας (6-18 ετών) καθώς και στους ενήλικες (ιδιαίτερα στις ηλικίες 18-30 ετών).

Η λειτουργική σχέση γενικών-επιχειρησιακών στόχων αναδεικνύεται από τις μήτρες συνάφειας (παρουσιάζονται στο Παράρτημα), όπου το M1.1. παρουσιάζει επιρροή σε τρεις (3) από τις αδυναμίες/ απειλές και ειδικότερα εκείνες που σχετίζονται με την περιορισμένη δυνατότητα πρόσβασης αναλφάβητων στο εκπαιδευτικό σύστημα, την υψηλή διαρροή και αποτυχία κατά την υποχρεωτική εκπαίδευση και την χαμηλή ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Επιπλέον το M1.1. υπηρετεί τρεις (3) από τις δυνατότητες/ευκαιρίες του εκπαιδευτικού συστήματος και συγκεκριμένα εκείνες που αναφέρονται στη δημιουργία ανοικτής και συνεκτικής κοινωνίας, στον περιορισμό της σχολικής διαρροής και στη δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση.

Το μέτρο εμφανίζει ισχυρή συνέργεια με το M2.1. «Αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης», η οποία εντοπίζεται κυρίως στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών μέσω της οποίας μπορούν να αναπτυχθούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα για τις ειδικές ομάδες μαθητών. Επίσης το M1.1. εμφανίζει ισχυρή συνέργεια με το M2.2. «Αναμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων» καθώς η αναμόρφωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του εκπαιδευτικού υλικού καθιστά το σχολείο ελκυστικότερο και φιλικότερο προς τις ειδικές μαθητικές ομάδες. Το M1.1. σχετίζεται ελαφρά με το M2.4. «Επαγγελματικός προσανατολισμός και σύνδεση με την αγορά εργασίας», το M2.5. «Δια βίου εκπαίδευση» ενώ έχει μεγάλη συμπληρωματικότητα με το M5.1. «Αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής» όπου περιλαμβάνονται υποδομές για την εξυπηρέτηση της εκπαίδευσης ατόμων με ειδικές ανάγκες και των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας. Οι πίνακες 1 και 2 παρουσιάζουν την εσωτερική συνέργεια του νέου ΕΠΕΑΕΚ¹.

Από την θεώρηση της εσωτερικής συνοχής του παρόντος μέτρου φαίνεται ότι έχει συντελεστή εσωτερικής συνοχής αρκετά υψηλό ίσο με 0.75 από όπου συνάγεται ότι η ορθή υλοποίηση του επηρεάζει και επηρεάζεται από την υλοποίηση αρκετών μέτρων στο πρόγραμμα.

¹ Πρβλ. MEANS Handbook No 7 «Analyzing the synergy and Cross Impact of Programmes: An Empirical Method», Commission of the European Communities, DG XVI/G2

Πίνακας 1. Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

		ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5	
		M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2
ΑΠ 1	M1.1			2	2	1		1	1				2	
	M1.2			2	2			1			1	1	2	
ΑΠ 2	M2.1	2	2		2		1		2		1			2
	M2.2	2	2	2			1	1	2	1		2		2
	M2.3	1					2			1	2			2
	M2.4			1	1			2		1	2			
	M2.5	1	1		1		2		2					
	M2.6	1		2	2	2		1						1
ΑΠ 3	M3.1				1	1	1							
ΑΠ 4	M4.1		1	1		2	2					2		
	M4.2		1		2						2			
ΑΠ 5	M5.1	2	2											2
	M5.2			2	2	2			1				2	
ΑΠ 6	M6.1													

Πίνακας 2. Υπολογισμός συντελεστών εσωτερικής συνοχής ΕΠΕΑΕΚ

	S+	S-	N+	N-	Cs+	Cs-
M1.1	9	0	6	0	0,75	0
M1.2	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 1	9	0	6	0	0,75	0
M2.1	12	0	7	0	0,86	0
M2.2	15	0	9	0	0,83	0
M2.3	8	0	5	0	0,80	0
M2.4	7	0	5	0	0,70	0
M2.5	7	0	5	0	0,70	0
M2.6	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 2	9,67	0	6,17	0	0,78	0
M3.1	3	0	3	0	0,50	0
ΑΠ 3	3	3	3	0	0,50	0
M4.1	8	0	5	0	0,80	0
M4.2	5	0	3	0	0,83	0
ΑΠ 4	6,5	0	4	0	0,81	0
M5.1	6	0	3	0	1,00	0
M5.2	9	0	5	0	0,90	0
ΑΠ 5	7,5	0	4	0	0,94	0
Σύνολο	32,67	0	20,17	0	0,81	0

Συντελεστής θετικών συνεργιών

$$Cs+ = \frac{\text{Άθροισμα θετικών κελιών}}{(\text{αριθμός θετικών κελιών}) \times 2}$$

Συντελεστής αρνητικών συνεργιών

$$Cs- = \frac{\text{Άθροισμα αρνητικών κελιών}}{(\text{αριθμός αρνητικών κελιών}) \times 2}$$

S+ άθροισμα θετικών κελιών

S- άθροισμα αρνητικών κελιών

N+ πλήθος θετικών κελιών

N- πλήθος αρνητικών κελιών

Cs+ συντελεστής θετικής συνέργειας

Cs- συντελεστής αρνητικής συνέργειας

Τιμές συντελεστών:

0 απουσία συνέργειας

1 μικρή συνέργεια

2 πλήρης συνέργεια

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Στον ακόλουθο πίνακα επιχειρείται μία εκτίμηση του ΣΑ για τη συσχέτιση του μέτρου με τις βασικές κοινοτικές πολιτικές.

Ειδικότερα :

- Όσον αφορά την απασχόληση είναι προφανές ότι οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας κατά την εκτέλεση των έργων, ενώ παράλληλα με την ολοκλήρωσή τους θα επιτρέψουν την απασχόληση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων με ειδικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες ως συνέπεια των δεξιοτήτων που θα αποκτήσουν. Επιπρόσθετα το μέτρο σχετίζεται με τον πρώτο πυλώνα «Βελτίωση της Απασχολησιμότητας» του ΕΣΔΑ και ειδικότερα την κατευθυντήρια γραμμή 9, ενώ υπηρετεί το 2^ο πεδίο πολιτικής του ΕΚΤ
- Καμία από τις ενέργειες ή πράξεις του μέτρου δεν μπορεί να θεωρηθεί καινοτομική καθόσον η υλοποίηση παρόμοιων δράσεων είχε ξεκινήσει από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο
- Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις διαμορφώνουν ευνοϊκό πεδίο για ίσες ευκαιρίες καθόσον ένα σημαντικό ποσοστό των ωφελούμενων ατόμων είναι γυναίκες. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στην επιμόρφωση ενηλίκων το 55% είναι γυναίκες.
- Όλες οι ενέργειες και οι πράξεις είναι αδιάφορες ως προς το περιβάλλον εκτός των περιπτώσεων που κάποιο μέρος του παραχθισμένου εκπαιδευτικού υλικού εμπεριέχει θεματικές σχετικές με το περιβάλλον

Όσον αφορά την εθνική πολιτική, όπως αυτή αναλύεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση² το παρόν μέτρο 1.1. σχετίζεται με:

- Την κατευθυντήρια γραμμή 6 «*Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης*» όπου αναφέρεται το πρόγραμμα της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, το οποίο επιδιώκει την ανάπτυξη ευέλικτων μορφών συνεχιζόμενης επιμόρφωσης για τον ενήλικο πληθυσμό (>16 ετών). Το έτος 2000 αναφέρονται στο συγκεκριμένο πρόγραμμα 1000 ωφελούμενοι (60% γυναίκες) και από το

² πρβλ. ΕΣΔΑ 2000. Το ΕΣΔΑ 2001 δεν είχε εκδοθεί τη στιγμή συγγραφής της ex ante αξιολόγησης του Συμπληρώματος Προγραμματισμού

λειτουργούν σχολείο δεύτερης ευκαιρίας, που συστήθηκε στα πλαίσια του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ, 40 ωφελούμενοι (62% γυναίκες)

- Την κατευθυντήρια γραμμή 9 «Προώθηση μιας αγοράς εργασίας ανοικτής σε όλους» όπου εθνική επιδίωξη είναι η ισότιμη συμμετοχή ειδικών κοινωνικών ομάδων στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης και η ομαλή ένταξη τους στην κοινωνία. Ειδικότερα η συγκεκριμένη πολιτική επικεντρώνεται αφενός στη βελτίωση των δομών και του θεσμικού πλαισίου για παροχή υψηλότερης ποιότητας υπηρεσιών εκπαίδευσης & κατάρτισης και αφετέρου στη βελτίωση των προγραμμάτων ενίσχυσης της απασχολησιμότητας των ατόμων αυτών. Για το έτος 2000 οι ωφελούμενοι από τη δράση της ειδικής αγωγής ανήλθαν σε 4500 (55.5% γυναίκες).

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
Ένταξη των παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα				✓	✓
Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες				✓	✓
Έγκαιρη και συστηματική ανίχνευση των μαθητών με μαθησιακά προβλήματα λόγου και ομιλίας				✓	✓
Εκπαίδευση ενηλίκων – Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας				✓	✓

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΦΡΩΝ

Η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι ικανοποιητική. Στον ακόλουθο πίνακα 3 δίδεται συνοπτικά η κατάσταση της ποσοτικοποίησης του Μ1.1. Η εκτίμηση του ΣΑ είναι ότι η ποσοτικοποίηση του μέτρου ανέρχεται στο 95% του συνολικού του π/υ. Η αρχική κατάρτιση και επαγγελματική εκπαίδευση

ατόμων ειδικών κατηγοριών (κατηγ. 2β, 2γ) δεσμεύει περίπου το 3% του μέτρου.

Πίνακας 3. Κατάσταση ποσοτικοποίησης Μ1.1.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
Ενέργεια 1	1α. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και ευαισθητοποίηση κοινοτήτων	
	1β. Ένταξη των παιδιών στο σχολείο	2
	1γ. Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού	
Ενέργεια 2	2α. Αναβάθμιση και επέκταση του θεσμού της εκπαίδευσης ΑΜΕΑ στην Α- & Β' βάρθμια	1
	2β Εκπαίδευση και τηλεεκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες ΤΕΕ	
	2γ Κατάρτιση ατόμων με ειδικές ανάγκες στα ΙΕΚ	1
Ενέργεια 3	3α Εργαλεία ανίχνευσης μαθησιακών δυσκολιών	
	3β Πιλοτική και διευρυμένη υλοποίηση σχολικών παρεμβάσεων	3
	3γ ανάπτυξη επιμορφωτικού υλικού	
	3δ ευαισθητοποίηση επιμόρφωση εκπαιδευτικών-γονιών	1
Ενέργεια 4	4α. Επέκταση αναβάθμιση σχολείων δεύτερης ευκαιρίας	1
	4β εκπαίδευση ενηλίκων	2
	4γ εκπαίδευση ενηλίκων μεταναστών	
ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΚΤΩΝ		11

Ακολουθεί ένας σύντομος σχολιασμός του τρόπου υπολογισμού των δεικτών και της αξιοπιστίας τους.

- Όλες οι τιμές βάσεων που αναφέρονται στους δείκτες αποτελούν εκροές του προηγούμενου ΕΠΕΑΕΚ και έχουν δοθεί από τους αρμόδιους χειριστές των σχετικών δράσεων.
- Το μέτρο είναι σχετικά οπισθοβαρές καθόσον δεσμεύει μόνο το 37% του π/υ του για την πρώτη τριετία.
- Ο «δείκτης δομές για την εκπαίδευση ενηλίκων» έχει ως τιμή βάσης 5 γιατί σε αυτόν υπολογίζεται το 1 ΣΔΕ που δημιουργήθηκε με το 1^ο ΕΠΕΑΕΚ καθώς και 4 Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων(ΚΕΕ).
- Ο δείκτης «αριθμός προγραμμάτων επιμόρφωσης για ενηλίκους» έχει υπολογισθεί με βάση το μοναδιαίο κόστος εκπεφρασμένο σε δρχ ανά

ανθρωπόφρες κατάρτισης και με την υπόθεση ότι το κάθε τμήμα εκπαίδευσης περιέχει κατά μέσο όρο 18 ενήλικες.

- Ο δείκτης «αριθμός ωφελούμενων ενηλίκων» προέρχεται από τον προηγούμενο δείκτη στον οποίο αθροίζονται και οι ωφελούμενοι ενήλικες μαθητές που φοιτούν στα ΣΔΕ.
- Ο δείκτης «αριθμός σχολείων που φοιτούν μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες» υπολογίστηκε από την επιτροπή σχεδιασμού και εδράζεται στην εμπειρία του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ³
- Ο δείκτης «αριθμός μαθητών με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες» υπολογίστηκε με βάση τον προηγούμενο δείκτη και τον αριθμό ωφελούμενων μαθητών ανά σχολική μονάδα προσαυξημένο με τον αριθμό των ωφελούμενων μαθητών στους οποίους θα αποσταλεί εκπαιδευτικό υλικό (κυρίως όσον αφορά το πρόγραμμα της εκπαίδευσης των ομογενών)⁴.
- Ο δείκτης «πλήθος σχολικών μονάδων για μαθητές με μαθησιακά προβλήματα» έχει υπολογισθεί bottom up από την επιτροπή σχεδιασμού. Στο προηγούμενο ΚΠΣ υλοποιήθηκε μόνο μία πιλοτική δράση (για τη δυσλεξία). Ο δείκτης αυτός παρουσιάζει μικρή ποσοτικοποίηση για την ενδιάμεση περίοδο και πολύ μεγάλη αύξηση στη συνέχεια (της τάξης του 900%!). Το φαινόμενο αποδίδεται στο ότι η εκροή 2003 αναφέρεται σε πιλοτικά προγράμματα, τα οποία έχουν πολύ μεγαλύτερο κόστος, ενώ η εκροή 2006 αναφέρεται στην εξάπλωση και εφαρμογή των προγραμμάτων την υπόλοιπη προγραμματική περίοδο.
- Με βάση αυτό τον δείκτη ποσοτικοποιείται και ο δείκτης «πλήθος εκπαιδευτικών που επιμορφωθούν για μαθητές με μαθησιακά προβλήματα» με βάση την υπόθεση ότι σε κάθε σχολική μονάδα θα επιμορφωθούν 3 έως 4 εκπαιδευτικοί.

³ στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ υπήρχαν 5 προγράμματα (Τσιγγανοπαίδων, Μουσουλμανοπαίδων, Παλινοστούτων, Ομογενών και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μαθητών στη Θράκη). Τέσσερα από αυτά είναι συνεχιζόμενα και κατά συνέπεια υπάρχει εμπειρία στους φορείς όσον αφορά στην ποσοτικοποίηση των εκροών ενδιάμεσης και τελικής στοχοθεσίας

⁴ Εδώ σημειώνεται ότι στους ωφελούμενους πέραν των άμεσα ωφελούμενων (Τσιγγανόπαιδες κλπ) περιλαμβάνονται και οι έμμεσα ωφελούμενοι που ανήκουν μεν στην ίδια σχολική μονάδα, αλλά δεν περιλαμβάνονται στην ακριβή ομάδα στόχο (πηγή: συζήτηση με χειριστή)

Όσον αφορά τη συσχέτιση της ποσοτικοποίησης του Μ1.1 με την αντίστοιχη του Επιχειρησιακού Προγράμματος συστηματοποιείται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 4: Σύγκριση της ποσοτικοποίησης του Μ1.1. και του Ε.Π.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ		
		Ε.Π.	Σ.Π.	Απόκλιση
Ενέργεια 1	αριθμός υποστηριζόμενων (ωφελομένων) μαθητών	45000	99250	121%
	αριθμός σχολικών μονάδων που φοιτούν μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες	300	350	+16%
Ενέργεια 3	αριθμός υποστηριζόμενων μαθητών με ειδικές ανάγκες	25000	δεν αναφέρεται	
Ενέργεια 3	% μαθητών πρώτων τάξεων δημοτικού σχολείου που θα εξετασθούν για ανίχνευση προβλημάτων	50%	δεν αναφέρεται	
Ενέργεια 4	αριθμός ωφελομένων ενηλίκων	30000	11985	-60%
	% ωφελομένων ενηλίκων γυναικών	65%	55%	-15%
	αριθμός ΣΔΕ	10	12	20%

Από τον πίνακα αυτό παρατηρούνται ορισμένες σημαντικές αποκλίσεις προς τα κάτω στο Συμπλήρωμα Προγραμματισμού σε τρεις δείκτες. Η απόκλιση που παρατηρείται στην ποσοτικοποίηση του δείκτη «αριθμός ωφελομένων ενηλίκων» μεταξύ Ε.Π και Σ.Π. αποδίδεται στο γεγονός ότι στην ποσοτικοποίηση του Ε.Π. είχε ληφθεί υπόψη μία μεγαλύτερη ομάδα ενηλίκων, στους οποίους ανήκαν και ειδικές κατηγορίες που θα παρακολουθούσαν μαθήματα προκατάρτισης στην ελληνική γλώσσα⁵.

3.2 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το μέτρο παρουσιάζει μόνο ένα δείκτη αποτελέσματος που σχετίζεται με την αύξηση δυναμικότητας δομών ενηλίκων. Ο «δείκτης δομές για την εκπαίδευση ενηλίκων» έχει ως τιμή βάσης 5 γιατί σε αυτόν υπολογίζεται το 1 ΣΔΕ που δημιουργήθηκε με το 1^ο ΕΠΕΑΕΚ καθώς και 4 υφιστάμενες δομές κατάρτισης ενηλίκων της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων

(πρώην ΓΓΛΕ) Ομοίως συνυπολογίζονται στην εκροή 2006 τα 12 ΣΔΕ και τα 18 ΚΕΕ.

Ένας ακόμη τυπικός δείκτης αποτελεσμάτων (ή και επιπτώσεων) που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί είναι η δημιουργούμενη πρόσκαιρη απασχόληση. Ο υπολογισμός της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά την διάρκεια υλοποίησης των έργων υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{εκτ} = \frac{\overline{ΠΥ}_{01-06} \times \Sigma_{δα}}{\overline{ΗΜ} \times ΗΕΜ \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{εκτ}$ = Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα

πλήρους ετήσιας απασχόλησης

$\overline{ΠΥ}_{01-06}$ = προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ.

$\Sigma_{δα}$ = Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%]

$\overline{ΗΜ}$ = μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα

$ΗΕΜ$ = ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Η μέτρηση της δημιουργούμενης πρόσκαιρης απασχόλησης δεν μπορεί να υπολογισθεί καθόσον για το συγκεκριμένο μέτρο δεν υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία συντελεστού δαπάνης απασχόλησης ανά κατηγορία πράξης⁶.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ1.1. δεν αναμένεται να εμφανίσει ιδιαίτερα προβλήματα υλοποίησης για τους εξής λόγους:

- i Υπάρχει εμπειρία παρόμοιων δράσεων από το 1^ο ΕΠΕΑΕΚ, ενώ παράλληλα τόσο η διαχειριστική αρχή όσο και η Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής έχουν μεγάλη εμπειρία στο αντικείμενο.

⁵ συζήτηση με χειριστή

- ii Έχει τακτοποιηθεί ένα θεσμικό έλλειμμα που παρατηρήθηκε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο με την ψήφιση του νόμου της Ειδικής Αγωγής (Ν. 2817/2000).
- iii Το μέτρο χαρακτηρίζεται από σημαντική ετοιμότητα καθόσον έχουν καταγραφεί σε μελέτη υλοποιηθείσα την προηγούμενη περίοδο οι Περιοχές Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας προς τις οποίες θα εστιασθούν κυρίως οι δράσεις για το μαθητικό πληθυσμό με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Αντίστοιχα όμως δεν ολοκληρώθηκε η Χαρτογράφηση της Ειδικής Αγωγής⁷, που θα επέτρεπε σαφέστερη γεωγραφική διασπορά των προς ένταξη έργων.
- iv Για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών χρήσιμο είναι να συσταθεί ο Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών, ο οποίος θα συντονίζει όλες τις σχετικές δράσεις.

Ιδιαίτερη προσοχή προτείνεται να υπάρξει στην ενέργεια 1.1.4. «Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας-Εκπαίδευση Ενηλίκων» και τούτο γιατί αντίστοιχο έργο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου παρουσίασε σημαντικές καθυστερήσεις και ως εκ τούτου περικοπές πόρων οφειλόμενες κυρίως στην ανετοιμότητα του φορέα υλοποίησης (ΙΔΕΚΕ).

4.2 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρωθούν οι διατάξεις του σχετικού νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσης της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου ex ante εκτιμάται ότι σε γενικές γραμμές προβλέπεται αγαστή κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος

---

⁶ Η έλλειψη στοιχείων δαπάνης απασχόλησης για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ οφείλεται αφενός στο είδος των παρεμβάσεων και αφετέρου στην απροθυμία των φορέων υλοποίησης να δώσουν σχετικά στοιχεία στα ειδικά έντυπα της Αξιολόγησης πρβλ. Τρίτη Έκθεση Αξιολόγησης 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ, Απρίλιος 2000, σελ. 3-20 έως 3-26

⁷ στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ υπήρχε το έργο «Χαρτογράφηση της Ειδικής Αγωγής» (ανήκε στην Ενέργεια 1.1ζ2), το οποίο όμως απεντάχθηκε.

είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Π), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων
- Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του
- Η εξέταση της τελική και ετήσια έκθεσης εκτέλεσης
- Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 1.2

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 1.2**1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ**

Όνομα Μέτρου	Καταπολέμηση Σχολικής Αποτυχίας και Διαρροής με Εναλλακτικές Μορφές Μάθησης			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	191.394,7	57,95%	7,70%	
Τριετίας (2001-2003)	113.577,0			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
Αναπροσαρμογή των μεθόδων διδασκαλίας προς πιο εξατομικευμένες και συμμετοχικές μεθόδους	<ul style="list-style-type: none"> - 123 σχολικές μονάδες που εφαρμόζουν προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας - 1700 εκπαιδευτικοί συμμετέχοντες σε προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας - 32000 ωφελούμενοι μαθητές από πρ. εξατομικευμένης διδασκαλίας 	✓		Μεγάλη
Προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης	<ul style="list-style-type: none"> - 204.000 μαθητές σε ΠΔΣ - 380 σχολικές μονάδες όπου εφαρμόζονται προγράμματα ΠΔΣ 	✓		Μεγάλη
Ολοήμερο Σχολείο	<ul style="list-style-type: none"> - 300 ολοήμερα δημοτικά σχολεία 	✓		Μεγάλη
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1**2.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ1.2 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ1**

Οι αναφερόμενοι στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα **γενικοί στόχοι του ΑΠ 1** είναι οι ακόλουθοι:

1. Η πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού με την παροχή σε όλους ίσων ευκαιριών ένταξης στο σύστημα εκπαίδευσης και η αποφυγή της σχολικής αποτυχίας και διαρροής.

2. Η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού επιδιώκοντας τη βελτίωση της απασχολησιμότητας ατόμων με την παροχή βασικών εκπαιδευτικών δεξιοτήτων μέσα από τη διαδικασία της δια βίου μάθησης.

Ο **επιχειρησιακός στόχος του μέτρου 1.2.** είναι η υποστήριξη των αδυνάτων (ακαδημαϊκά) μαθητών ώστε να καλύπτονται τα μαθησιακά τους κενά και να περιορίζεται η σχολική αποτυχία που συχνά οδηγεί στην εγκατάλειψη του σχολείου.

Είναι προφανές ότι η στοχοθεσία του Μ1.2. υπηρετεί τον πρώτο γενικό στόχο του ΑΠ 1 καθόσον με την υλοποίηση του μέτρου δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές που προέρχονται από φτωχές οικογένειες ή στους αδύνατους μαθητές να παραμείνουν στο σχολείο και να αναπληρώσουν τυχόν μαθησιακά κενά τους αποφεύγοντας τον κίνδυνο να εγκαταλείψουν το σχολείο και να περιθωριοποιηθούν κοινωνικά.

Η στρατηγική του Μ1.2. εξειδικεύεται ανάλογα με τη βαθμίδα της εκπαίδευσης. Ειδικότερα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση δίδεται έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων στους μαθητές που βοηθούν στην εξέλιξη των μαθητών. Στην δευτεροβάθμια και τεχνική εκπαίδευση εστιάζεται το ενδιαφέρον στην ανάπτυξη δεξιοτήτων μάθησης και κριτικής σκέψης ώστε να οι μαθητές να διαμορφώσουν θετική αντίληψη και στάση για τις απαιτήσεις του σχολικού περιβάλλοντος.

Όσον αφορά τη σχέση της στοχοθεσίας του μέτρου με τις δυνατότητες/ευκαιρίες και τις αδυναμίες /απειλές του εκπαιδευτικού συστήματος, όπως αυτές συστηματοποιήθηκαν στην ex ante αξιολόγηση του Ε.Π. διαπιστώνεται από τις σχετικές μήτρες (πρβλ. Παράρτημα) ότι το Μ1.2. ασκεί επίδραση σε τρεις (3) από τις αδυναμίες/ απειλές και ειδικότερα εκείνες που σχετίζονται με την περιορισμένη δυνατότητα πρόσβασης αναλφάβητων στο εκπαιδευτικό σύστημα, την υψηλή διαρροή και αποτυχία κατά την υποχρεωτική εκπαίδευση και την χαμηλή ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Επιπλέον το Μ1.2. συμβάλλει στην ανάδειξη δύο (2) δυνατοτήτων/ευκαιριών που σχετίζονται με τη δημιουργία

ανοικτής και συνεκτικής κοινωνίας καθώς και τον περιορισμό της σχολικής διαρροής.

Η εσωτερική συνοχή του Μ1.2. σε σχέση με τα λοιπά μέτρα του Σ.Π. αναλύεται στη μήτρα συνεργιών του Σ.Π. (πίνακες 1 και 2¹). Διαπιστώνεται ότι το μέτρο έχει υψηλό συντελεστή εσωτερικής συνοχής (0.75), που σημαίνει ότι η υλοποίηση του μέτρου πέραν από την επίτευξη των στόχων του συμβάλει και στην επίτευξη των στόχων σημαντικού αριθμού λοιπών μέτρων του Σ.Π.

Πίνακας 1. Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

		ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5	
		Μ1.1.	Μ1.2	Μ2.1	Μ2.2	Μ2.3	Μ2.4	Μ2.5	Μ2.6	Μ3.1	Μ4.1	Μ4.2	Μ5.1	Μ5.2
ΑΠ 1	Μ1.1			2	2	1		1	1				2	
	Μ1.2			2	2			1			1	1	2	
ΑΠ 2	Μ2.1	2	2		2		1		2		1			2
	Μ2.2	2	2	2			1	1	2	1		2		2
	Μ2.3	1					2			1	2			2
	Μ2.4			1	1			2		1	2			
	Μ2.5	1	1		1		2		2					
	Μ2.6	1		2	2	2		1						1
ΑΠ 3	Μ3.1				1	1	1							
ΑΠ 4	Μ4.1		1	1		2	2					2		
	Μ4.2		1		2						2			
ΑΠ 5	Μ5.1	2	2											2
	Μ5.2			2	2	2			1				2	
ΑΠ 6	Μ6.1													

¹ Πρβλ. MEANS Handbook No 7 «Analyzing the synergy and Cross Impact of Programmes: An Empirical Method», Commission of the European Communities, DG XVI/G2

Πίνακας 2. Υπολογισμός συντελεστών εσωτερικής συνοχής ΕΠΕΑΕΚ

	S+	S-	N+	N-	Cs+	Cs-
M1.1	9	0	6	0	0,75	0
M1.2	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 1	9	0	6	0	0,75	0
M2.1	12	0	7	0	0,86	0
M2.2	15	0	9	0	0,83	0
M2.3	8	0	5	0	0,80	0
M2.4	7	0	5	0	0,70	0
M2.5	7	0	5	0	0,70	0
M2.6	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 2	9,67	0	6,17	0	0,78	0
M3.1	3	0	3	0	0,50	0
ΑΠ 3	3	3	3	0	0,50	0
M4.1	8	0	5	0	0,80	0
M4.2	5	0	3	0	0,83	0
ΑΠ 4	6,5	0	4	0	0,81	0
M5.1	6	0	3	0	1,00	0
M5.2	9	0	5	0	0,90	0
ΑΠ 5	7,5	0	4	0	0,94	0
Σύνολο	32,67	0	20,17	0	0,81	0

Συντελεστής θετικών συνεργειών

$$Cs+ = \frac{\text{Άθροισμα θετικών κελιών}}{(\text{αριθμός θετικών κελιών}) \times 2}$$

Συντελεστής αρνητικών συνεργειών

$$Cs- = \frac{\text{Άθροισμα αρνητικών κελιών}}{(\text{αριθμός αρνητικών κελιών}) \times 2}$$

S+ άθροισμα θετικών κελιών

S- άθροισμα αρνητικών κελιών

N+ πλήθος θετικών κελιών

N- πλήθος αρνητικών κελιών

Cs+ συντελεστής θετικής συνέργειας

Cs- συντελεστής αρνητικής συνέργειας

Τιμές συντελεστών:

0 απουσία συνέργειας

1 μικρή συνέργεια

2 πλήρης συνέργεια

Το Μέτρο 1.2. σχετίζεται με τα M2.1 και M2.2. καθόσον για την καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής απαιτούνται κατάλληλα επιμορφωμένοι εκπαιδευτικοί, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, επικαιροποιημένα εκπαιδευτικά προγράμματα και σύγχρονα εκπαιδευτικά μέσα. Το M1.2. εξαρτά την βέλτιστη υλοποίηση του από το M5.1. που αναβαθμίζει την υλικοτεχνική υποδομή των σχολικών μονάδων της υποχρεωτικής εκπαίδευσης ώστε να υπάρχει επάρκεια χώρων και κατάλληλος εξοπλισμός για την εισαγωγή και χρήση της νέας τεχνολογίας. Επιπρόσθετα το M1.2. σχετίζεται με το M2.5. που αφορά την δια βίου εκπαίδευση και ειδικότερα την εξυπηρέτηση των μητέρων, των οποίων τα παιδιά έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα του Ολοήμερου Σχολείου. Τέλος το M1.2. συνδέεται άμεσα και με τα M4.1. και M4.2. και τούτο γιατί αφενός οι δράσεις του μέτρου προλαμβάνουν και θεραπεύουν την τάση των κοριτσιών να αποφεύγουν επαγγέλματα σχετιζόμενα με θετικές επιστήμες (με την καλλιέργεια των γνώσεων μαθηματικών, τεχνολογία κλπ) και αφετέρου επιτρέπουν στις μητέρες των μαθητών είτε να εργασθούν κανονικά είτε να

αποκτήσουν πρόσθετα επαγγελματικά εφόδια για την βελτίωση της πρόσβασης τους στην αγορά εργασίας.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Στον ακόλουθο πίνακα επιχειρείται μία εκτίμηση του ΣΑ για τη συσχέτιση του μέτρου με τις βασικές κοινοτικές πολιτικές.

Πίνακας 3 Συσχέτιση ενεργειών του μέτρου με κοινοτικές πολιτικές

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
Αναπροσαρμογή των μεθόδων διδασκαλίας προς πιο εξατομικευμένες και συμμετοχικές μεθόδους				✓	✓
Προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης				✓	✓
Ολοήμερο Σχολείο				✓	✓

- Όσον αφορά την απασχόληση θεωρείται ότι οι πράξεις του μέτρου συμβάλλουν στην απασχόληση είτε με την εφαρμογή προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας είτε με την εφαρμογή προγραμμάτων πρόσθετης διδακτικής στήριξης. Την προηγούμενη προγραμματικής περίοδο, στα προγράμματα πρόσθετης διδακτικής στήριξης η αναλογία μόνιμων εκπαιδευτικών προς αναπληρωτές ήταν 80% και 20% αντίστοιχα², ενώ εκτιμάται ότι θα είναι υψηλότερη κατά τη νέα προγραμματική περίοδο. Στα ολοήμερα δημοτικά και νηπιαγωγεία, όπου επιμηκύνεται ο χρόνος λειτουργίας δημιουργούνται νέες απαιτήσεις σε διδακτικό προσωπικό, ενώ αντίστοιχες ανάγκες απασχόλησης αναμένεται να προκύψουν με την ανάπτυξη

² πρβλ. «Ειδική Μελέτη για την Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη», Σύμβουλος Αξιολόγησης ΕΠΕΑΕΚ, Αθήνα Οκτώβριος 2000. Ο συνολικός αριθμός διδασκόντων στην ΠΔΣ την περίοδο 1998-2000 ανήλθε σε 15.743

σπουδαστηρίων στα νέα σχολεία, που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα της ενισχυτικής διδασκαλίας.

- Με δεδομένο ότι οι δράσεις του Μ1.2. εστιάζονται κύρια στην υποχρεωτική εκπαίδευση όπου με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία το 57.5% των εκπαιδευτικών είναι γυναίκες θεωρείται ότι a priori το παρόν μέτρο συμβάλει στις mainstream ενέργειες για τη γυναικεία απασχόληση. Επιπρόσθετα με τη λειτουργία των ολοήμερων σχολείων δίνεται η δυνατότητα ενίσχυσης της γυναικείας απασχόλησης και παροχής ίσων ευκαιριών για γυναίκες καθόσον οι μητέρες μπορούν να αφήνουν τα παιδιά τους στο σχολείο μέχρι τη λήξη του ωραρίου τους και άρα να μπορούν να διεκδικήσουν με ίσους όρους προς τους άνδρες είτε την πρόσβαση στην αγορά εργασίας είτε τη διατήρηση της θέσεως εργασίας τους.
- Όλες οι πράξεις του μέτρου αποτελούν συνέχεια αντίστοιχων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ και κατά συνέπεια δεν μπορούν να θεωρηθούν καινοτομικές.

Όσον αφορά την εθνική πολιτική, όπως αυτή αναλύεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση³ το παρόν μέτρο 1.2. σχετίζεται με την κατευθυντήρια γραμμή 7 «Διευκόλυνση της μετάβασης από το σχολείο στην εργασία» του Πυλώνα Ι όπου αναφέρονται οι δράσεις της πρόσθετης διδακτικής στήριξης και της ενισχυτικής διδασκαλίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΣΔΑ 2000 οι ωφελοούμενοι το 2000 από την ΠΔΣ είναι 80.150 (50% γυναίκες) και από την ενισχυτική διδασκαλία 5000 (48%)

---

³ πρβλ. ΕΣΔΑ 2000. Το ΕΣΔΑ 2001 δεν είχε εκδοθεί τη στιγμή συγγραφής της ex ante αξιολόγησης του Συμπληρώματος Προγραμματισμού

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1. ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΡΩΝ

Η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι επαρκέστατη καθόσον όλες οι ενέργειες δια των οποίων εκφράζεται το φυσικό αντικείμενο του Μ1.2 είναι πλήρως ποσοτικοποιημένες ως προς τις αναμενόμενες εκροές τους. Ειδικότερα ο πίνακας 4 συνοψίζει την κατάσταση ποσοτικοποίησης του μέτρου

Πίνακας 4. Κατάσταση ποσοτικοποίησης του Μ1.2.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
Ενέργεια 1	1α. Δημιουργία αναβαθμισμένου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος	2
	1β. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και ευαισθητοποίηση κοινοτήτων	1
	1γ. Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού	
Ενέργεια 2	2α. Εφαρμογή προγραμμάτων ΠΔΣ στις σχολικές μονάδες	2
	2β. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης	
	2γ. Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού	
Ενέργεια 3	3α. Ολοήμερα δημοτικά σχολεία	1
	3β. Ολοήμερο Νηπιαγωγείο	
ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΚΤΩΝ		6

Με βάση τη θεώρηση του πίνακα 4 ο ΣΑ εκτιμά ότι η ποσοτικοποίηση των εκροών του μέτρου 1.2. είναι πολύ υψηλή και πάντως μεγαλύτερη του 90% του π/υ του.

Οι αναμενόμενες εκροές ποσοτικοποιήθηκαν με βάση το συνολικά προβλεπόμενο κόστος ανά ενέργεια και τον προϋπολογισμό της ενδιάμεσης περιόδου για την ποσοτικοποίηση των εκροών (2003). Μάλιστα παρατηρείται ότι το μέτρο δεσμεύει το 59% των διαθέσιμων πόρων του την πρώτη τριετία, γεγονός το οποίο μπορεί να ερμηνευθεί από το γεγονός ότι το μεγαλύτερο

μέρος των κατηγοριών πράξεων αποτελούν ώριμες δράσεις, οι οποίες υλοποιήθηκαν την προηγούμενη προγραμματική περίοδο⁴.

Η ποσοτικοποίηση έγινε με χρήση του μέσου μοναδιαίου κόστους, όπως αυτό εκτιμήθηκε από τη συσταθείσα επιτροπή για την εξειδίκευση του εν λόγω μέτρου. Από τη συστηματική εργασία bottom up του Συμβούλου Αξιολόγησης συγκεντρώθηκαν στοιχεία μόνο για το αρχικό μοναδιαίο κόστος συναφών δράσεων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Και τούτο γιατί στη Βάση Αξιολόγησης περιλαμβάνονται οι προϋπολογισμοί συναφών έργων του Β ΚΠΣ και οι προβλεπόμενες εκροές τους με βάση τα οποία στάθηκε δυνατόν να υπολογισθούν τα ex ante μοναδιαία κόστη τους. Η έλλειψη κατάστασης ολοκληρωμένων έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ με απολογιστικά στοιχεία πληρωμών και πραγματοποιηθέντος φυσικού αντικειμένου στερεί το σχεδιασμό από ένα χρήσιμο εργαλείο και συγκεκριμένα αυτό το μέσου μοναδιαίου κόστους ανά κατηγορία πράξης.

Όλες οι αναφερόμενες τιμές βάσης αποτελούν εκροές του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ

Για το δείκτη «πλήθος σχολικών μονάδων που εφαρμόζουν προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας» η εκροή του 2003 συμπίπτει με εκείνη του έτους 2006 (250 σχολεία, τα οποία εφαρμόζουν προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας), το οποίο ερμηνεύεται από το γεγονός ότι μέχρι την ενδιάμεση περίοδο θα αναπτυχθούν τα σπουδαστήρια στα νέα σχολεία, που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα και στη συνέχεια θα στηριχθεί το λειτουργικό τους κόστος.

Ο δείκτης «πλήθος μαθητών που θα ωφεληθούν από προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας» υπολογίστηκε με βάση τον προηγούμενο δείκτη των σχολικών μονάδων και με την υπόθεση ότι αυξάνονται τα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας. Από την αναλογική σχέση διαπιστώνεται ότι σε κάθε σχολείο θα ωφελούνται (ανά εξαετία) 80-160 μαθητές.

Ο δείκτης «αριθμός ολοήμερων σχολείων» έχει υπολογισθεί bottom up από την επιτροπή σχεδιασμού. Ο δείκτης «αριθμός μαθητών που παρακολουθούν προγράμματα ΠΔΣ» έχει υπολογισθεί με βάση την εμπειρία της

⁴ μάλιστα ήδη κάποια έργα υλοποιήθηκαν ως έργα γέφυρες το έτος 2000

προηγούμενης περιόδου σύμφωνα με την οποία κατά έτος παρακολουθούν περίπου 45000 μαθητές άρα στο σύνολο $45000 \times 6 \text{ έτη} = 230.000$ μαθητές (η εκροή 2006 είναι υπερτιμημένη). Επιπλέον ο υπολογισμός επιβεβαιώνεται και από στοιχεία μοναδιαίου κόστους της προηγούμενης περιόδου σε συνδυασμό με τον π/υ που φαίνεται να δεσμεύεται από την αντίστοιχη ενέργεια.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει μία συσχέτιση της ποσοτικοποίησης του Μ1.2. με αντίστοιχη ποσοτικοποίηση που αναφέρεται στο Ε.Π.

Πίνακας 5. Σύγκριση της ποσοτικοποίησης στο Ε.Π και στο Σ.Π.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ Α	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ		
		Ε.Π.	Σ.Π.	Απόκλιση
Ενέργεια 1	πλήθος μαθητών που θα ωφεληθούν από προγράμματα εξατομικευμένης διδασκαλίας	20.000	32.000	60%
Ενέργεια 2	αριθμός μαθητών που παρακολουθούν προγράμματα ΠΔΣ ετησίως	35.000	35.000	0%
Ενέργεια 3	αριθμός ολοήμερων δημοτικών σχολείων	300	300	0%

Από τον πίνακα αυτό διαπιστώνεται ότι υπάρχει ρεαλιστικότερη εκτίμηση προς τα πάνω της στοχοθεσίας στο Συμπλήρωμα Προγραμματισμού.

3.2 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το Μ1.2. δεν παρουσιάζει ποσοτικοποίηση των αποτελεσμάτων του.

Ως δείκτης μέτρησης αποτελεσμάτων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και η δημιουργούμενη πρόσκαιρη απασχόληση (δηλ. κατά την υλοποίηση των έργων), που υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{\text{εκτ}} = \frac{\Pi Y_{01-06} \times \Sigma \delta\alpha}{\text{HM} \times \text{HEM} \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{\text{εκτ}}$ = Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης

- ΠΥ₀₁₋₀₆ = προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ.
Δ_{δα} = Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%], ο οποίος ορίζεται ως ο λόγος μεταξύ της δαπάνης για εργατικά ανά κατηγορία πράξης προς το σύνολο της δαπάνης για τη συγκεκριμένη κατηγορία πράξης
 $\overline{HM}$ = μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα
HEM = ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Ο συντελεστής δαπάνης απασχόλησης λαμβάνεται από τα στοιχεία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ κυρίως λόγω απροθυμίας των φορέων υλοποίησης να δώσουν στοιχεία στα διανεμηθέντα σχετικά έντυπα⁵. Για το λόγο αυτό καθίσταται αδύνατη η εκτίμηση της ex ante αναμενόμενης (πρόσκαιρης) απασχόλησης.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ1.2. δεν φαίνεται να αντιμετωπίσει προβλήματα κατά την υλοποίηση για τους ακόλουθους λόγους:

- i. Υπάρχει εμπειρία των φορέων υλοποίησης καθόσον το μεγαλύτερο μέρος των κατηγοριών πράξεων έχει υλοποιηθεί και στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ είτε σε πιλοτική μορφή είτε ως κανονική εφαρμογή.
- ii. Σημαντικός παράγοντας είναι η ετοιμότητα την οποία έχει το μέτρο καθόσον ορισμένες πράξεις του (για παράδειγμα η ΠΔΣ), οι οποίες καλύπτουν ένα σημαντικό τμήμα του προϋπολογισμού της πρώτης περιόδου είναι έτοιμα προς ένταξη ή έχουν ξεκινήσει την υλοποίηση τους ως έργα γέφυρες κατά το μεταβατικό στάδιο μεταξύ των των δύο προγραμματικών περιόδων.

⁵ Πρβλ. Τρίτη Έκθεση Αξιολόγησης, Απρίλιος 2000, σελ. 3-20 έως 3-26

- iii. Ιδιαίτερα χρήσιμο είναι το γεγονός ότι υπάρχουν υποστηρικτικές μελέτες⁶ που επιτρέπουν την άμεση εξειδίκευση του μέτρου σε περιοχές όπου συναντώνται τα σημαντικότερα προβλήματα.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην επίλυση προβλημάτων που εμφανίσθηκαν την προηγούμενη περίοδο. Ειδικότερα, όσον αφορά την ενέργεια της Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης εμφανίσθηκαν στη διάρκεια του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ διαχειριστικά προβλήματα σχετιζόμενα με τη λογιστική εκκαθάριση, τα οποία πρέπει να επιλύσει ο φορέας υλοποίησης κατά την εξειδίκευση του μέτρου⁷.

Σημαντικός παράγοντας για τη βέλτιστη υλοποίηση είναι η ποιότητα της ενημέρωσης και προβολής των ομάδων στόχου. Τέλος στις πράξεις που αφορούν την επιμόρφωση των καθηγητών είναι απαραίτητο να συσταθεί ο Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών ώστε να αναλάβει το συντονισμό όλων των σχετικών δράσεων.

4.2 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρωθούν οι διατάξεις του σχετικού νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσης της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου ex ante εκτιμάται ότι σε γενικές γραμμές προβλέπεται αγαστή κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

⁶ π.χ. μελέτη του ΕΚΚΕ για τις Περιοχές Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας

⁷ ειδικότερα διαπιστώθηκαν προβλήματα που αφορούσαν το διαχειριστικό – διοικητικό σκέλος και υπήρξαν καθυστερήσεις στην εκκαθάριση και στην αποπληρωμή των δαπανών με αποτέλεσμα τη δημιουργία αρνητικών αισθημάτων στην εκπαιδευτική κοινότητα

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Π), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- i. Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- ii. Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- iii. Η εξέταση της τελική και ετήσια έκθεσης εκτέλεσης.
- iv. Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 2.1

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 2.1

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ

Όνομα Μέτρου	Αναβάθμιση της ποιότητας της Παρεχόμενης Εκπαίδευσης			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	301.269,6	19,6%	12%	
Τριετίας (2001-2003)	113..577,0			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
Επιμόρφωση εκπαιδευτικών	<ul style="list-style-type: none"> - 9260 εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στην εισαγωγική επιμόρφωση - 149.000 εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στην ταχύρυθμη επιμόρφωση - 850 σχολεία που θα συμμετάσχουν στην ενδοσχολική επιμόρφωση - 2320 εκπαιδευτικοί συμμετέχοντες σε επιμορφωτικά προγράμματα μέσης ή μακράς διάρκειας - 3800 στελέχη εκπαίδευσης που θα επιμορφωθούν σε θέματα διοίκησης - 6500 εκπαιδ. ΤΕΕ & ΙΕΚ που θα παρακολουθήσουν επιμορφωτικά προγράμματα 	✓		Μεγάλη
Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου	<ul style="list-style-type: none"> - 1200 σχολ.μονάδες συμμετέχουσες στην καταγραφή, αποτύπωση, αξιολόγηση - 35 στρατηγ.μελέτες για επιχειρ.σχέδια ιδρυμάτων Γ' βάθμιας 		✓	Μικρή
Ενίσχυση βιβλιοθηκών	<ul style="list-style-type: none"> - 460.000 χρήστες σχολικών βιβλιοθηκών - 10 portals ακαδημ.βιβλιοθηκών - 27 συμμετέχοντα ιδρύματα στον συλλογικό κατάλογο - 600 ηλεκτρονικές συνδρομές περιοδικών 	✓		Μεγάλη
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

2.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ2.1 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ2

Οι **γενικοί στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας 2**, οι οποίοι ανικνεύονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είναι οι ακόλουθοι:

- i. Βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος
  - Αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών
  - Δημιουργία ειδικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- ii. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση
  - Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών δια βίου εκπαίδευσης
  - Επαγγελματικό προσανατολισμό και συμβουλευτική
  - Καινοτομικά προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων
  - Επέκταση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης.

Η **ειδική στοχοθεσία του μέτρου 2.1.** εστιάζεται σε δύο σημεία:

- i Αντιμετώπιση των προβλημάτων της υπάρχουσας κατάστασης με καινοτομικές και εκσυγχρονιστικές δράσεις.
- ii Ανταπόκριση με επιτυχία στις προκλήσεις που δημιουργούν το διεθνές περιβάλλον της εκπαίδευσης, ο εκσυγχρονισμός του ανθρώπινου δυναμικού και οι νέες τεχνολογίες.

Από την ανάλυση αυτή διαπιστώνεται η προφανής συσχέτιση ανάμεσα στους ειδικούς στόχους του Μ2.1. με τον πρώτο στόχο του ΑΠ 2. Ουσιαστικά το Μ2.1. επιχειρεί μια οριζόντια (όσον αφορά τις εκπαιδευτικές βαθμίδες) παρέμβαση με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης με δράσεις όπως:

- Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
- Ενίσχυση της λειτουργίας βιβλιοθηκών.
- Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου.

- Εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Όσον αφορά τη σχέση της στοχοθεσίας του μέτρου με τις δυνατότητες/ευκαιρίες και τις αδυναμίες /απειλές του εκπαιδευτικού συστήματος, όπως αυτές συστηματοποιήθηκαν στην ex ante αξιολόγηση του Ε.Π. διαπιστώνεται από τις σχετικές μήτρες (πρβλ. Παράρτημα) ότι το Μ2.1 επιχειρεί να διορθώσει επτά (7) από τις αδυναμίες/ απειλές και ειδικότερα εκείνες που σχετίζονται με την χαμηλή απόδοση του εκπαιδευτικού προσωπικού, την χαμηλή ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, την ανεπαρκή δημόσια χρηματοδότηση, την έλλειψη πληροφόρησης σε θέματα επαγγελματικής αποκατάστασης και την υψηλή σχολική διαρροή. Το Μ2.1. εμφανίζεται να υπηρετεί τέσσερις (4) από τις δυνατότητες /ευκαιρίες και συγκεκριμένα εκείνες που σχετίζονται με την ευελιξία και προσαρμοστικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, τη βελτίωση της διοικητικής οργάνωσης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και εν γένει της ποιότητας στην παρεχόμενη εκπαίδευση.

Η συνοχή του Μ2.1. με τα άλλα μέτρα στο συμπλήρωμα προγραμματισμού διακρίνεται στη μήτρα συνεργιών του Προγράμματος (πίνακες 1 και 2). Από τη μελέτη των πινάκων αυτών παρατηρείται ότι το παρόν μέτρο έχει υψηλό συντελεστή εσωτερικής συνοχής, το οποίο σημαίνει ότι η σωστή υλοποίηση του επηρεάζει θετικά την υλοποίηση και άλλων μέτρων του προγράμματος.

Το Μ2.1. έχει ισχυρή θετική συνέργια με τα Μ1.1. και Μ1.2., τα οποία στοχεύουν στην καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής και την ένταξη μαθητών ειδικών κατηγοριών στην εκπαίδευση. Η συνέργια προκύπτει από το γεγονός ότι για να καταπολεμηθεί η σχολική αποτυχία και διαρροή απαιτούνται κατάλληλα επιμορφωμένοι εκπαιδευτικοί, σύγχρονα εκπαιδευτικά μέσα, επικαιροποιημένα προγράμματα σπουδών και συνεχής αξιολόγηση.

Πίνακας 1. Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

		ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5	
		M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2
ΑΠ 1	M1.1			2	2	1		1	1				2	
	M1.2			2	2			1			1	1	2	
ΑΠ 2	M2.1	2	2		2		1		2		1			2
	M2.2	2	2	2			1	1	2	1		2		2
	M2.3	1					2			1	2			2
	M2.4			2	1			2		1	2			
	M2.5	1	1		1		2		2					
	M2.6	1		1	2	2		1						1
ΑΠ 3	M3.1				1	1	1							
ΑΠ 4	M4.1		1	1		2	2					2		
	M4.2		1		2						2			
ΑΠ 5	M5.1	2	2											2
	M5.2			2	2	2			1				2	
ΑΠ 6	M6.1													

Πίνακας 2. Υπολογισμός συντελεστών εσωτερικής συνοχής ΕΠΕΑΕΚ

	S+	S-	N+	N-	Cs+	Cs-
M1.1	9	0	6	0	0,75	0
M1.2	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 1	9	0	6	0	0,75	0
M2.1	12	0	7	0	0,86	0
M2.2	15	0	9	0	0,83	0
M2.3	8	0	5	0	0,80	0
M2.4	7	0	5	0	0,70	0
M2.5	7	0	5	0	0,70	0
M2.6	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 2	9,67	0	6,17	0	0,78	0
M3.1	3	0	3	0	0,50	0
ΑΠ 3	3	3	3	0	0,50	0
M4.1	8	0	5	0	0,80	0
M4.2	5	0	3	0	0,83	0
ΑΠ 4	6,5	0	4	0	0,81	0
M5.1	6	0	3	0	1,00	0
M5.2	9	0	5	0	0,90	0
ΑΠ 5	7,5	0	4	0	0,94	0
Σύνολο	32,670	0	20,170	0	0,810	0

Συντελεστής θετικών συνεργιών

$$Cs+ = \frac{\text{Άθροισμα θετικών κελιών}}{(\text{αριθμός θετικών κελιών}) \times 2}$$

Συντελεστής αρνητικών συνεργιών

$$Cs- = \frac{\text{Άθροισμα αρνητικών κελιών}}{(\text{αριθμός αρνητικών κελιών}) \times 2}$$

S+ άθροισμα θετικών κελιών

S- άθροισμα αρνητικών κελιών

N+ πλήθος θετικών κελιών

N- πλήθος αρνητικών κελιών

Cs+ συντελεστής θετικής συνέργιας

Cs- συντελεστής αρνητικής συνέργιας

Τιμές συντελεστών:

0 απουσία συνέργιας

1 μικρή συνέργια

2 πλήρης συνέργια

Επιπλέον το M2.1. εμφανίζει ισχυρή συνέργια με τα M2.2. και M2.4, τα οποία αφορούν στην αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και τη σύνδεση με την αγορά εργασίας καθώς και με το M5.2. το οποίο υποστηρίζει

την ποιοτική αναβάθμιση με ταυτόχρονη αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής (κτιριακές παρεμβάσεις και εξοπλισμός) των σχολικών μονάδων. Μικρή συνέργια εμφανίζεται με τα Μ4.1. και Μ4.2. του ΑΠ 4, τα οποία εξειδικεύουν τις παρεμβάσεις αναβάθμισης σε δράσεις θετικές για τις γυναίκες . Η συνέργια εντοπίζεται στην επιμόρφωση γυναικών – εκπαιδευτικών καθώς και στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών σχετικών με τις γυναίκες.

2.2. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Στον ακόλουθο πίνακα 3 επιχειρείται μία εκτίμηση του Συμβούλου Αξιολόγησης για τη συσχέτιση του μέτρου με τις βασικές κοινοτικές πολιτικές.

Πίνακας 3 Συσχέτιση ενεργειών του μέτρου με κοινοτικές πολιτικές

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Τοες ευκαιρίες
Επιμόρφωση εκπαιδευτικών			✓	✓	✓
Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου			✓	✓	
Ενίσχυση βιβλιοθηκών			✓	✓	

- Όσον αφορά την απασχόληση θεωρείται ότι οι πράξεις του μέτρου συμβάλλουν στην απασχόληση. Ειδικότερα για την υλοποίηση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών (όταν αυτή είναι μακράς διάρκειας) γίνεται αναπλήρωση των θέσεων των επιμορφούμενων καθηγητών από αναπληρωτές. Για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου προβλέπεται από το σχετικό νόμο η ύπαρξη σώματος αξιολογητών, οι οποίοι και προσλαμβάνονται για την υλοποίηση των σχετικών δράσεων.
- Οι πράξεις που σχετίζονται με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου είναι καινοτομικές, αφού στην πλειονότητα τους θα εφαρμοσθούν για πρώτη φορά. Επιπλέον η ενέργεια ενίσχυσης των βιβλιοθηκών εμπεριέχει μία σειρά καινοτομικών παρεμβάσεων όπως δημιουργία

- portals και gateways, που θα προβλέπουν τις ανάγκες των ακαδημαϊκών και άλλων κοινοτήτων και θα καθοδηγούν τους χρήστες σε πιο αξιόπιστες και κατάλληλες πηγές. Καινοτομικές δράσεις ανιχνεύονται επίσης και στην ενέργεια της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών όπου αναφέρεται η δημιουργία «εικονικών τάξεων» δηλ. θα οργανώνονται σύγχρονες (σε πραγματικό χρόνο) επιμορφωτικές συνεδρίες αφορώσες είτε στην ενημέρωση στελεχών είτε στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών συγκεκριμένης ειδικότητας ή περιοχής
- Με δεδομένο ότι στον συνολικό πληθυσμό των εκπαιδευτικών της Α' βάθμιας και Β' βάθμιας το 58% είναι γυναίκες (ΥΠΕΠΘ, Στατ. Υπηρεσία, 1998) θεωρείται ότι η σχετική ενέργεια συμβάλλει mainstream στην παροχή ίσων ευκαιριών. Σημειώνεται ότι προβλέπονται σχετικές πράξεις αφορώσες στην επιμόρφωση γυναικών – εκπαιδευτικών σε άλλο μέτρο (το Μ4.1)

Η συσχέτιση του Μ2.1. με την εθνική πολιτική προκύπτει από τη διερεύνηση της σχέσης του με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση¹. Το μέτρο σχετίζεται με την κατευθυντήρια γραμμή 7, η οποία αναφέρεται στην βελτίωση των σχολικών συστημάτων. Τα προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών ξεκίνησαν να υλοποιούνται κανονικά από το 1999.

---

¹ πρβλ. ΕΣΔΑ 2000. Το ΕΣΔΑ 2001 δεν είχε εκδοθεί τη στιγμή συγγραφής της ex ante αξιολόγησης του Συμπληρώματος Προγραμματισμού

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1. ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΦΡΩΣΕΩΝ

Η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι καλή καθόσον υπάρχουν δείκτες για όλες τις ενέργειες, αλλά σε επίπεδο κατηγοριών πράξεων ποσοτικοποιούνται μόνο οι 11 από τις αναφερόμενες 39 κατηγορίες πράξεων

Με βάση ενδεικτικές κατανομές π/υ ανά ενέργεια² ο ΣΑ εκτιμά ότι η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι μεγαλύτερη από 65% εκπεφρασμένη ως προς το συνολικό π/υ. Το μέτρο με βάση τους χρηματοδοτικούς πίνακες φέρεται να δεσμεύει το 47% των πόρων του.

---

² δοθείσες από τη ΔΑ του ΕΠ

Πίνακας 4. Κατάσταση ποσοτικοποίησης του Μ2.1

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ	
Ενέργεια 1: Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών	1α. Ενίσχυση Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών		
	1β. Εισαγωγική επιμόρφωση	1	
	1γ. Ταχύρυθμα επιμορφ. προγράμματα	2	
	1δ. Ενδοσχολική επιμόρφωση	1	
	1ε. Μέσης και μακράς διάρκειας επιμόρφωση	1	
	1στ. Εξομοίωση	1	
	1ζ. Συμμετοχή εκπαιδ. σε πρακτικές ερευν. Δράσεις		
	1η. Επιμόρφωση εκπ. για αξιοποίηση εργ. Εξοπλισμού		
	1θ. Αυτοεπιμόρφωση εκπαιδ.		
	1ι. Επιμόρφωση στελεχών διοίκησης	1	
	1ια. Προγράμματα επιμόρφωσης επιμορφωτών		
	1ιβ. Προγράμματα εξ αποστάσεως επιμόρφωσης		
	Ενέργεια 2 Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου	2α. Ανάπτυξη κριτηρίων και δεικτών	
2β. Ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με σχολ. μονάδες			
2γ. Αποτίμηση διοικητικών υπηρεσιών εκπαίδευσης			
2δ. Αξιολόγηση σχολικών συμβούλων			
2ε. Συγκέντρωση - ανάλυση στοιχείων εκπαίδευσης		1	
2στ. Αξιολόγηση σχολ. προγραμμάτων		2	
2η. Αξιολόγηση δράσεων ΚΠΣ σχετικών με εκπαίδευση			
2θ. Αξιολόγηση αρχ. Επαγγελμ. Κατάρτισης			
2ι. Αξιολόγηση ΤΕΕ			
2ια. Αξιολόγηση ΟΕΕΚ			
2ιβ. Ανάπτυξη εθνικού συστήματος αξιολόγησης			
Ενέργεια 3 Ενίσχυση βιβλιοθηκών		3α. Ολοκλήρωση ανάπτυξη σχολ. βιβλιοθηκών	1
		3β. Ολοκλήρωση Κινητών Βιβλιοθηκών	
	3γ. Δικτύωση βιβλιοθήκης Π.Ι.		
	3δ. Αξιολόγηση έργου Σ.Β.		
	3ε. Δημιουργία Κέντρου Υποστήριξης ΣΒ		
	3στ. Ενεργ. συμμετοχή ΣΒ στην υποστήριξη προγρ. σπουδών		
	3ζ. Μετεξέλιξη ακαδ. βιβλιοθηκών	1	
	3η. Επέκταση Συλλογικού Καταλόγου	1	
	3θ. Αύξηση ηλεκτρονικών συνδρομών	1	
	3ι. Νομοθετικό, διοικητικό πλαίσιο		
	3ια. Αξιολόγηση δράσεων Ακ. Βιβλιοθηκών		
	3ιβ. Ηλεκτρονικό σύστημα ΑΡΤΕΜΙΣ		
	3ιβ. Συνεχής Επιμόρφωση Προσ. Ακαδ. Βιβλιοθηκών		
ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΚΤΩΝ		14	

Οι τιμές βάσης αποτελούν εκκρές του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ. Η ποσοτικοποίηση των εκροών έγινε με βάση το μοναδιαίο κόστος από την προηγούμενη περίοδο. Επειδή στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ, υλοποιήθηκε ένα σύνολο έργων σχετικών

με την επιμόρφωση εκπαιδευτικών και δασκάλων σε προγράμματα ποικίλης διάρκειας το μοναδιαίο κόστος ήταν δύσκολο να υπολογισθεί. Για την ακρίβεια εκτιμάται ένα *μεσοσταθμικό μοναδιαίο κόστος* με βάση το οποίο επιχειρείται η ποσοτικοποίηση των εκροών.

Ο δείκτης «πραγματοποίηση προγραμμάτων αξιολόγησης ετήσιας διάρκειας» έχει δοθεί bottom up από την επιτροπή σχεδιασμού του μέτρου, ενώ ο δείκτης «αριθμός μελετών για τα στρατηγικά και επιχειρησιακά σχέδια των ιδρυμάτων Γ' βάθμιας» έχει υπολογισθεί από το φορέα και προβλέπει ότι μέχρι το 2003 όλα τα ιδρύματα (32 υπάρχοντα, ΣΕΛΕΤΕ και ΕΑΠ δηλ. σύνολο 34) θα έχουν εκπονήσει τα business plans τους. Η εκροή 2006 (1 επιπλέον) αναφέρεται στο νέο Πανεπιστήμιο, που προβλέπεται να συσταθεί από τη διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι δείκτες «αριθμός θεματικών πυλών» και «αριθμός συμμετεχόντων στον Συλλογικό Κατάλογο» έχουν ποσοτικοποιηθεί από την επιτροπή σχεδιασμού του μέτρου.

Ο ακόλουθος πίνακας 5 παρουσιάζει μία συσχέτιση της ποσοτικοποίησης του Μ2.1. στο Συμπλήρωμα Προγραμματισμού σε σχέση με την αντίστοιχη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Πίνακας 5. Σύγκριση της ποσοτικοποίησης στο Ε.Π και στο Σ.Π.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ		
		Ε.Π.	Σ.Π.	Απόκλιση
Ενέργεια 1	πλήθος επιμορφούμενων εκπαιδευτικών Α' βάθμιας	20.000	24.000	20%
	πλήθος επιμορφούμενων εκπαιδευτικών Β' βάθμιας	50.000	167.800*	236%
	πλήθος επιμορφούμενων εκπαιδευτικών Α τεχνικής εκπαίδευσης	4.000	8.000	100%
	στελέχη εκπαίδευσης που επιμορφώνονται	5.000	6.000	20%
Ενέργεια 2	πλήθος αξιολογούμενων σχολικών μονάδων	5.000	Δεν αναφέρεται	

* ο αριθμός αυτός έχει προκύψει ως άθροισμα των εκροών από τις σχετικές δράσεις του μέτρου

Από τον πίνακα αυτό διαπιστώνεται ότι υπάρχει σημαντική επαναθεώρηση της στοχοθεσίας του Ε.Π. προς τα πάνω κυμαινόμενη μεταξύ 20% και 236%!

3.2. ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το Μ2.1. δεν ποσοτικοποιεί τα αποτελέσματα του.

Ως δείκτης μέτρησης αποτελεσμάτων (ή επιπτώσεων) θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και η δημιουργούμενη πρόσκαιρη απασχόληση (δηλ. κατά την υλοποίηση των έργων), που υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{εκτ} = \frac{\overline{ΠΥ}_{01-06} \times \sum \delta_{α}}{HM \times HEM \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{εκτ}$ =	Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης
$\overline{ΠΥ}_{01-06}$ =	προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ.
$\sum \delta_{α}$ =	Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%], ο οποίος ορίζεται ως ο λόγος μεταξύ της δαπάνης για εργατικά ανά κατηγορία πράξης προς το σύνολο της δαπάνης για τη συγκεκριμένη κατηγορία πράξης
$\overline{HM}$ =	μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα
HEM =	ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Ο συντελεστής δαπάνης απασχόλησης λαμβάνεται από τα στοιχεία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ κυρίως λόγω απροθυμίας των φορέων υλοποίησης να δώσουν στοιχεία στα διανεμηθέντα σχετικά έντυπα³. Για το λόγο αυτό αδυνατεί ο φορέας σχεδιασμού να παρουσιάσει ex ante μέτρηση της δημιουργούμενης πρόσκαιρης απασχόλησης.

³ Πρβλ. Τρίτη Έκθεση Αξιολόγησης, Απρίλιος 2000, σελ. 3-20 έως 3-26

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ2.1. δεν φαίνεται να αντιμετωπίσει προβλήματα κατά την υλοποίηση για τους ακόλουθους λόγους:

- i. Υπάρχει εμπειρία των τελικών δικαιούχων (Π.Ι., ΠΕΚ κλπ) καθόσον το μεγαλύτερο μέρος των κατηγοριών πράξεων έχει υλοποιηθεί και στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ είτε σε πιλοτική μορφή είτε ως κανονική εφαρμογή
- ii. Σημαντικός παράγοντας είναι η ετοιμότητα την οποία έχει το μέτρο καθόσον ορισμένες πράξεις του οι οποίες καλύπτουν ένα σημαντικό τμήμα του προϋπολογισμού της πρώτης περιόδου είναι έτοιμα προς ένταξη
- iii. Για τη βέλτιστη υλοποίηση του μέτρου πρέπει αρχικά να συσταθεί και λειτουργήσει ο Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών, ο οποίος θα έχει την ευθύνη της επιμορφωτικής πολιτικής, το συντονισμό και την αξιολόγηση όλων των επιμορφωτικών προγραμμάτων καθώς και την πιστοποίηση των επιμορφωτών με τη δημιουργία μητρώου επιμορφωτών.

Σημαντικός παράγοντας για τη βέλτιστη υλοποίηση είναι η ποιότητα της ενημέρωσης και προβολής των ομάδων στόχου. Τέλος στις πράξεις που αφορούν την επιμόρφωση των καθηγητών είναι απαραίτητο να συσταθεί ο Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών ώστε να αναλάβει το συντονισμό όλων των σχετικών δράσεων.

4.2. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρωθούν οι διατάξεις του σχετικού νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσης της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση

με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου ex ante εκτιμάται ότι σε γενικές γραμμές προβλέπεται αγαστή κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Π), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- i. Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- ii. Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- iii. Η εξέταση της τελική και ετήσια έκθεσης εκτέλεσης.
- iv. Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 2.2

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 2.2**1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ**

Όνομα Μέτρου	Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών - Διεύρυνση			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	355.569,0	23,2%	14,3%	
Τριετίας (2001-2003)	178.020,34			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟ ΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
Αναμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικού υλικού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	<ul style="list-style-type: none"> - 50 πακέτα διδακτικού υλικού Α'- Β' βάθμιας - 110 πακέτα διδακτικού υλικού Α'-Β' βάθμιας για πειραματική εφαρμογή 	✓		Μεγάλη
Ολοκλήρωση της διεύρυνσης και αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών της τριτο-βάθμιας εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> - 25 κεντρικές μονάδες υποστήριξης εκπαιδευτικού έργου Γ' βάθμιας - 2 νέα τμήματα διεύρυνσης - 120 παρεμβάσεις σε προπτυχιακά προγράμματα σπουδών 	✓		μεγάλη
Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) - Έρευνα - Υποτροφίες	<ul style="list-style-type: none"> - 11 νέα ΠΜΣ - 222 παρεμβάσεις αναβάθμισης ΠΜΣ 	✓		Μεγάλη
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

2.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ2.1 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ2

Οι **γενικοί στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας 2**, οι οποίοι ανιχνεύονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είναι οι ακόλουθοι:

- i. Βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος
  - Αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών
  - Δημιουργία ειδικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- ii. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση
  - Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών δια βίου εκπαίδευσης
  - Επαγγελματικό προσανατολισμό και συμβουλευτική
  - Καινοτομικά προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων
  - Επέκταση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης

Ο **ειδικός στόχος του μέτρου 2.2** είναι η ποιοτική αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και το άνοιγμα της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Είναι σαφές ότι η στοχοθεσία του παρόντος μέτρου υπηρετεί τον πρώτο στόχο του άξονα προτεραιότητας στον οποίο ανήκει. Η στρατηγική του μέτρου περιλαμβάνει πράξεις, οι οποίες εξειδικεύουν το στόχο του στις επιμέρους εκπαιδευτικές βαθμίδες ως ακολούθως:

- Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση προβλέπεται η εξέταση και ο εκσυγχρονισμός προγραμμάτων σπουδών ώστε να ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές και τεχνολογικές αλλαγές
- Στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνεται η αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών, που δεν έχουν εξετασθεί ή εκσυγχρονισθεί τα τελευταία χρόνια, η αξιολόγηση προγραμμάτων σπουδών, τα οποία

αναμορφώθηκαν την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και η επιλεκτική αναμόρφωση τους. Επιπρόσθετα θα ενισχυθεί η δικτύωση και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας

- Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση προβλέπεται αφενός η αναβάθμιση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων και αφετέρου η διεύρυνση της για την αποσυμφόρηση που παρατηρείτο στην μετάβαση από την δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια

Η swot ανάλυση που περιλαμβάνεται στην ex ante αξιολόγηση του Ε.Π. ανέδειξε το σύνολο των αδύνατων και δυνατών σημείων του εκπαιδευτικού συστήματος. Από τη μήτρα συσχέτισης του μέτρου με τις δυνατότητες/ευκαιρίες και τις αδυναμίες /απειλές του εκπαιδευτικού συστήματος (πρβλ. Παράρτημα αξιολόγησης) διαπιστώνεται ότι το Μ2.2 επιχειρεί να απαλύνει έξι (6) από τις αδυναμίες/ απειλές και ειδικότερα εκείνες που σχετίζονται με την υψηλή σχολική διαρροή, τη χαμηλή ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, την περιορισμένη πρόσβαση στην τριτοβάθμια και την ανεπαρκή δημόσια χρηματοδότηση.

Το Μ2.2 εμφανίζεται να υπηρετεί πέντε (5) από τις δυνατότητες /ευκαιρίες και συγκεκριμένα εκείνες που σχετίζονται με την δημιουργία της κοινωνίας της πληροφορίας, την πρόσβαση σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, την ευελιξία και προσαρμοστικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος.

Η συνοχή του Μ2.2 με τα άλλα μέτρα στο συμπλήρωμα προγραμματισμού διακρίνεται στη μήτρα συνεργειών του Προγράμματος (πίνακες 1 και 2). Από τη μελέτη των πινάκων αυτών παρατηρείται ότι το παρόν μέτρο έχει υψηλό συντελεστή εσωτερικής συνοχής (0,83) από όπου συμπεραίνεται ότι η ορθή υλοποίηση του μέτρου επηρεάζει και επηρεάζεται από ικανό αριθμό άλλων μέτρων του συμπληρώματος προγραμματισμού.

Το Μ2.2 παρουσιάζει υψηλή συνέργια με τα μέτρα του άξονα προτεραιότητας 1 (Μ1.1 και Μ1.2). Η αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών αναμένεται να επηρεάσει θετικά τόσο την υποστήριξη των ειδικών ομάδων, την βελτίωση

των συνθηκών εκπαίδευσης ατόμων ειδικών κατηγοριών καθώς και την αναπροσαρμογή της διδασκαλίας σε νέες μεθόδους. Το Μ2.1 έχει ισχυρή θετική συνέργια με τα Μ1.1 και Μ1.2, τα οποία στοχεύουν στην καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής και την ένταξη μαθητών ειδικών κατηγοριών στην εκπαίδευση. Η συνέργια προκύπτει από το γεγονός ότι για να καταπολεμηθεί η σχολική αποτυχία και διαρροή απαιτούνται κατάλληλα επιμορφωμένοι εκπαιδευτικοί, σύγχρονα εκπαιδευτικά μέσα, επικαιροποιημένα προγράμματα σπουδών και συνεχής αξιολόγηση.

Πίνακας 1. Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

		ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5	
		Μ1.1.	Μ1.2	Μ2.1	Μ2.2	Μ2.3	Μ2.4	Μ2.5	Μ2.6	Μ3.1	Μ4.1	Μ4.2	Μ5.1	Μ5.2
ΑΠ 1	Μ1.1	■	■	2	2	1	■	1	1	■	■	■	2	■
	Μ1.2	■	■	2	2	■	■	1	■	■	1	1	2	■
ΑΠ 2	Μ2.1	2	2	■	2	■	1	■	2	■	1	■	■	2
	Μ2.2	2	2	2	■	■	1	1	2	1	■	2	■	2
	Μ2.3	1	■	■	■	■	2	■	■	1	2	■	■	2
	Μ2.4	■	■	2	1	■	■	2	■	1	2	■	■	■
	Μ2.5	1	1	■	1	■	2	■	2	■	■	■	■	■
	Μ2.6	1	■	1	2	2	■	1	■	■	■	■	■	1
ΑΠ 3	Μ3.1	■	■	■	1	1	1	■	■	■	■	■	■	■
ΑΠ 4	Μ4.1	■	1	1	■	2	2	■	■	■	■	2	■	■
	Μ4.2	■	1	■	2	■	■	■	■	■	2	■	■	■
ΑΠ 5	Μ5.1	2	2	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	2
	Μ5.2	■	■	2	2	2	■	■	1	■	■	■	2	■
ΑΠ 6	Μ6.1	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Πίνακας 2. Υπολογισμός συντελεστών εσωτερικής συνοχής ΕΠΕΑΕΚ

	S+	S-	N+	N-	Cs+	Cs-
M1.1	9	0	6	0	0,75	0
M1.2	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 1	9	0	6	0	0,75	0
M2.1	12	0	7	0	0,86	0
M2.2	15	0	9	0	0,83	0
M2.3	8	0	5	0	0,80	0
M2.4	7	0	5	0	0,70	0
M2.5	7	0	5	0	0,70	0
M2.6	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 2	9,67	0	6,17	0	0,78	0
M3.1	3	0	3	0	0,50	0
ΑΠ 3	3	3	3	0	0,50	0
M4.1	8	0	5	0	0,80	0
M4.2	5	0	3	0	0,83	0
ΑΠ 4	6,5	0	4	0	0,81	0
M5.1	6	0	3	0	1,00	0
M5.2	9	0	5	0	0,90	0
ΑΠ 5	7,5	0	4	0	0,94	0
Σύνολο	32,67	0	20,17	0	0,81	0

Συντελεστής θετικών συνεργιών

$$Cs+ = \frac{\text{Άθροισμα θετικών κελιών}}{(\text{αριθμός θετικών κελιών}) \times 2}$$

Συντελεστής αρνητικών συνεργιών

$$Cs- = \frac{\text{Άθροισμα αρνητικών κελιών}}{(\text{αριθμός αρνητικών κελιών}) \times 2}$$

S+ άθροισμα θετικών κελιών

S- άθροισμα αρνητικών κελιών

N+ πλήθος θετικών κελιών

N- πλήθος αρνητικών κελιών

Cs+ συντελεστής θετικής συνέργιας

Cs- συντελεστής αρνητικής συνέργιας

Τιμές συντελεστών:

0 απουσία συνέργιας

1 μικρή συνέργια

2 πλήρης συνέργια

Επιπλέον το M2.1 εμφανίζει ισχυρή συνέργια με τα M2.2 και M2.4, τα οποία αφορούν στην αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και τη σύνδεση με την αγορά εργασίας καθώς και με το M5.2 το οποίο υποστηρίζει την ποιοτική αναβάθμιση με ταυτόχρονη αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής (κτιριακές παρεμβάσεις και εξοπλισμός) των σχολικών μονάδων. Μικρή συνέργια εμφανίζεται με τα M4.1 και M4.2 του ΑΠ 4, τα οποία εξειδικεύουν τις παρεμβάσεις αναβάθμισης σε δράσεις θετικές για τις γυναίκες. Η συνέργια εντοπίζεται στην επιμόρφωση γυναικών – εκπαιδευτικών καθώς και στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών σχετικών με τις γυναίκες.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Στον ακόλουθο πίνακα επιχειρείται μία εκτίμηση του Συμβούλου Αξιολόγησης για τη συσχέτιση του μέτρου με τις βασικές κοινοτικές πολιτικές.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
Αναμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικού υλικού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση				✓	✓
Ολοκλήρωση της διεύρυνσης και αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης				✓	
Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) – Έρευνα - Υποτροφίες				✓	

- Όσον αφορά την απασχόληση θεωρείται ότι οι πράξεις του μέτρου έχουν έμμεση και μικρή σχέση με την απασχόληση. Ειδικότερα οι πράξεις που σχετίζονται με την αναμόρφωση των προγραμμάτων θεωρείται ότι έχουν μικρή συμβολή στην απασχόληση υπό την έννοια ότι στις επιτροπές σχεδιασμού συνήθως συμμετέχουν ήδη απασχολούμενοι εκπαιδευτικοί και επιστήμονες. Οι πράξεις που σχετίζονται με τη διεύρυνση της τριτοβάθμιας συμβάλλουν στην απασχόληση με τις νέες θέσεις διδακτικού και διοικητικού προσωπικού που θα δημιουργηθούν. Επίσης θετική συμβολή στην απασχόληση έχουν οι πράξεις οι σχετικές με την έρευνα καθόσον δημιουργούν νέες θέσεις για επιστημονικό προσωπικό.
- Όλες οι πράξεις είναι επαναλαμβανόμενες από τη προηγούμενη περίοδο και ως εκ τούτου μη καινοτομικές. Παρόλα αυτά ορισμένες δράσεις, όπως η παροχή υπηρεσιών μέσω διαδικτύου για πρόσβαση σε τεκμηριωμένο και πιστοποιημένο διδακτικό υλικό, η εντατική υιοθέτηση

νέων τεχνολογιών (αυτόματη διαδραστική διδασκαλία κλπ) μπορούν να θεωρηθούν ως καινοτομικές.

- Οι πράξεις που σχετίζονται με την αναμόρφωση των προγραμμάτων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση όπου η απασχόληση των γυναικών είναι περίπου 58%¹ μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβάλλουν mainstream στην παροχή ίσων ευκαιριών. Αντίθετα οι δράσεις που στοχεύουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση όπου η γυναικεία απασχόληση είναι μόλις 33% δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβάλλουν στις ίσες ευκαιρίες.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΦΡΩΝ

Η κατάσταση ποσοτικοποίησης του παρόντος μέτρου εικονίζεται στον πίνακα 4. Η εκτίμηση του ΣΑ είναι ότι η ποσοτικοποίηση είναι επαρκής καθόσον όλες οι ενέργειες έχουν ποσοτικοποιημένους δείκτες εκροής.

Ο βαθμός ποσοτικοποίησης του μέτρου εκπεφρασμένος ως προς τον προϋπολογισμό του προϋποθέτει τη γνώση της εσωτερικής κατανομής του π/υ στις κατηγορίες πράξεων. Με βάση την ex ante κατανομή των δεσμεύσεων του μέτρου σε κατηγορίες πράξεων² διαπιστώνεται ότι ο βαθμός ποσοτικοποίησης ανέρχεται στο 52%.

¹ Στοιχεία Στατιστικής Υπηρεσίας ΥΠΕΠΘ, 1998

² με βάση στοιχεία που δόθηκαν από τη ΔΑ του προγράμματος

Πίνακας 4. Κατάσταση ποσοτικοποίησης του Μ2.2

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
Ενέργεια 1: Αναμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικού υλικού	1α Αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή	2
	1β Αξιολόγηση των σχολικών βιβλίων	
	1γ. Πειραματικά προγράμματα μέσω εκπαίδευσης	
	1δ. Παροχή υπηρεσιών μέσω διαδικτύου	
Ενέργεια 2: Ολοκλήρωση της διεύρυνσης και αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών τριτοβάθμιας	2α. Αναμόρφωση προπτυχιακών	2
	2β. Διεύρυνση της τριτοβάθμιας	1
	2γ. Πληροφορική	
Ενέργεια 3: Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) - Έρευνα - Υποτροφίες	3α. ΠΜΣ	2
	3β. Βασική Έρευνα	
	3γ. Έρευνα για την Εκπαίδευση	
	3δ. Υποτροφίες	
ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΚΤΩΝ		7

Οι τιμές βάσης αποτελούν εκροές του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ. Ο δείκτης «νέα πακέτα διδακτικού υλικού Α- και Β-βάθμιας» έχει ποσοτικοποιηθεί από την επιτροπή σχεδιασμού. Στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ είχαν υλοποιηθεί αντίστοιχα έργα, αλλά δεν έχουν δοθεί απολογιστικά στοιχεία υλοποίησης για να εξαχθεί το μέσο μοναδιαίο κόστος. Με βάση στοιχεία ex ante μοναδιαίου κόστους από σχετικά ΤΔΕ στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ³ διαπιστώνεται ότι το μοναδιαίο κόστος ανά πακέτο⁴ ανέρχεται στα 70×10^6 δρχ, ενώ εάν συμπεριλαμβάνεται και cd rom επαυξάνεται κατά 40×10^6 δρχ. Με δεδομένο ότι δεν είναι γνωστή η εσωτερική κατανομή των δεσμεύσεων του μέτρου σε κατηγορίες πράξεων, αλλά κάνοντας και την υπόθεση ότι η συγκεκριμένη πράξη «*αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων*» καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό των δεσμεύσεων (με βάση και την εμπειρία από το 1^ο ΕΠΕΑΕΚ) διαφαίνεται μία υποεκτίμηση (με όρους φυσικού αντικείμενου) της δράσης εάν συγκριθεί με τις απαιτούμενες δεσμεύσεις βάσει του μοναδιαίου κόστους της προηγούμενης περιόδου.

Ο δείκτης «πακέτα διδακτικού υλικού για πειραματική εφαρμογή» έχει ποσοτικοποιηθεί από τον φορέα. Δεν υπάρχουν στοιχεία μοναδιαίου κόστους

³ για παράδειγμα ο π/υ ενός έργου για 3 πακέτα ανερχόταν στα 200 εκ. δρχ

από την προηγούμενη περίοδο ούτε εσωτερικής κατανομής πόρων στην πράξη. Ο ΣΑ εκτιμά⁵ ότι είναι ρεαλιστική η στοχοθεσία .

Όλοι οι δείκτες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν ποσοτικοποιηθεί bottom up από την επιτροπή σχεδιασμού του μέτρου και με βάση τις ανάγκες των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Δεν υπάρχουν στοιχεία εσωτερικής κατανομής δεσμεύσεων και μοναδιαίο κόστους για να σχολιασθεί η αξιοπιστία τους. Με βάση δειγματοληπτική έρευνα του Συμβούλου Αξιολόγησης διαπιστώθηκε ότι το μέσο κόστος ανά ΠΜΣ στη διάρκεια του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ κυμάνθηκε μεταξύ 50 –250 εκατ. δρχ για υλοποίηση διάρκειας 2-3 ετών. Με τον όρο νέα ΠΜΣ νοείται ο σχεδιασμός του νέου προγράμματος, η πιλοτική εφαρμογή, η αξιολόγηση και οι τυχόν διορθωτικές κινήσεις. Στη συνέχεια περνάει σε φάση κανονικής λειτουργίας οπότε επιβαρύνει τον εθνικό προϋπολογισμό.

Στο Ε.Π. δεν αναφέρεται ποσοτικοποίηση οπότε καταλαμβάνεται ο σχολιασμός της σύγκρισης της με την αντίστοιχη του μέτρου.

3.2 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το Μ2.2 δεν περιλαμβάνει ποσοτικοποίηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων.

Ως δείκτης μέτρησης αποτελεσμάτων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και η δημιουργούμενη πρόσκαιρη απασχόληση (δηλ. κατά την υλοποίηση των έργων), που υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{εκτ} = \frac{\Pi Y_{01-06} \times \Sigma \delta\alpha}{HM \times HEM \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{εκτ}$ = Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε

⁴ με τον όρο εκπαιδευτικό πακέτο νοείται το βιβλίο μαθητή και το βιβλίο καθηγητή. Ενίοτε συνοδεύεται και από cd rom
⁵ εάν θεωρηθεί ότι κάθε πρόγραμμα υλοποιείται πειραματικά σε μία σχολική μονάδα και ληφθεί υπόψη η αντίστοιχη κατανομή βαρυτήτων της προηγούμενης περιόδου για συναφή έργα/ ενέργειες ροκύπτει μία ρεαλιστική εκτίμηση κόστους ανά σχολική μονάδα, που δηλώνει και την αξιοπιστία της στοχοθεσίας

	ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης
ΠΥ_{01-06} =	προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ
$\Sigma_{\delta\alpha}$ =	Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%], ο οποίος ορίζεται ως ο λόγος μεταξύ της δαπάνης για εργατικά ανά κατηγορία πράξης προς το σύνολο της δαπάνης για τη συγκεκριμένη κατηγορία πράξης
$\overline{\text{ΗΜ}}$ =	μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα
ΗΕΜ =	ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Ο συντελεστής δαπάνης απασχόλησης λαμβάνεται από τα στοιχεία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ κυρίως λόγω απροθυμίας των φορέων υλοποίησης να δώσουν στοιχεία στα διανεμηθέντα σχετικά έντυπα⁶. Για το λόγο αυτό αδυνατεί ο φορέας σχεδιασμού να παρουσιάσει μέτρηση της απασχόλησης.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ2.2 δεν αναμένεται να αντιμετωπίσει προβλήματα κατά την υλοποίηση για τους ακόλουθους λόγους:

- i. Υπάρχει εμπειρία των τελικών δικαιούχων (ΠΙ, ΑΕΙ, ΤΕΙ κλπ) καθόσον το μεγαλύτερο μέρος των κατηγοριών πράξεων έχει υλοποιηθεί και στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ είτε σε πιλοτική μορφή είτε ως κανονική εφαρμογή.
- ii. Το μέτρο έχει σημαντική ετοιμότητα και προβλεπεται η άμεση λενταξη έργων στην νέα προγραμματική περίοδο.
- iii. Σημαντικός παράγοντας για τη βέλτιστη υλοποίηση είναι η ποιότητα της ενημέρωσης και προβολής των ομάδων στόχου.

4.2. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρωθούν οι διατάξεις του σχετικού νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσης της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου ex ante εκτιμάται ότι σε γενικές γραμμές προβλέπεται αγαστή κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- i. Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- ii. Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- iii. Η εξέταση της τελικής και ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης.
- iv. Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

---

⁶ Πρβλ. Τρίτη Έκθεση Αξιολόγησης, Απρίλιος 2000, σελ. 3-20 έως 3-26

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 2.3

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 2.3

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ

Όνομα Μέτρου		Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και κατάρτιση		
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου		Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ		
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	565.465,29	36,9%	22,8%	
Τριετίας (2001-2003)	338.618,81			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ /ΩΡΙΜΑΝΣΗ
Αναβάθμιση των δημοσίων ΙΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> - 84.663 απόφοιτοι δημοσίων ΙΕΚ - 50 καινοτόμες ειδικότητες δημ. ΙΕΚ - 52 βιβλιοθήκες δημ. ΙΕΚ - 51.119 πιστοποιημένοι απόφοιτοι δημοσίων ΙΕΚ 	✓		Μεγάλη
Ανάπτυξη των ΤΕΕ και των ΣΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> - 447 ΤΕΕ που θα αναβαθμισθούν - 7.200 εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επιχειρήσεις - 21.600 πρακτικά ασκούμενοι μαθητές - 310 ΓΡΑΣΕΠ στα ΤΕΕ - 5.500 εκπαιδευτικοί που θα επιμορφωθούν - 413 Βιβλιοθήκες που θα αναβαθμισθούν - 450 εκθέσεις και εκδηλώσεις προβολής - 11.000 μαθητές που θα συμμετάσχουν σε προγράμματα επαγγελματικής ενημέρωσης - 378 νέα προγράμματα σπουδών - 223 νέα βιβλία - 85 βιβλία-ντοσιέ - 880 εικονικές επιχειρήσεις ΤΕΕ 		✓	Ικανή
λοιποί φορείς αρχ. Επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	<ul style="list-style-type: none"> - 56.114 απόφοιτοι από σχολές - 45 καινοτόμα και και εξειδικευμένα μαθήματα - 68.533 πρακτικά ασκούμενοι σπουδαστές - 89 αξιολογηθέντα προγράμματα σπουδών - 3.750 επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί - 88 αναμορφ. Προγ/τα σπουδών 	✓		Μεγάλη
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

2.1. ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ2.3 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ2

Ο γενικός στόχος του ΑΠ-2, ταυτίζεται με το 3^ο πεδίο πολιτικής του ΕΚΤ και αφορά την προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης.

Η δια βίου μάθηση στοχεύει στη συνεχή ανανέωση γνώσεων, δεξιοτήτων και δυνατοτήτων προσαρμογής τόσο νέων όσο και ενηλίκων, με στόχο τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς των καθόλη τη διάρκεια της εργασιακής τους ζωής.

Η σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση ενισχύεται μέσω καινοτομικών και άλλων δράσεων που αναλύονται παρακάτω:

Οι επιχειρησιακοί στόχοι και οι αναλυτικές κατηγορίες πράξεων του μέτρου είναι:

Για τα ΙΕΚ

- Υποστήριξη εκπαιδευτικών δομών δημ. ΙΕΚ
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων καινοτόμων ειδικοτήτων
- Υποτροφίες ΟΕΕΚ για καταρτιζόμενους σε δημ. ΙΕΚ
- Διασφάλιση ποιότητας και πιστοποίηση της κατάρτισης
- Εκσυγχρονισμός βιβλιοθηκών στα ΙΕΚ
- Υλοποίηση προγράμματος προβολής του θεσμού της αρχ. Επαγγελματικής κατάρτισης και του ρόλου του ΟΕΕΚ.

Για τα ΤΕΕ

- ✓ Εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου δράσης για τα ΤΕΕ συνολικά (προοπτικές, αδυναμίες λειτουργίας κλπ.)
- ✓ Πρακτική άσκηση μαθητών σε επιχειρήσεις
- ✓ Δημιουργία εικονικών επιχειρήσεων
- ✓ Προγράμματα επισκέψεων μαθητών σε επιχειρήσεις, επαγγ. φορείς κλπ..
- ✓ Δημιουργία ΓΡΑΣΕΠ στα ΤΕΕ.
- ✓ Προγράμματα καινοτόμων εναλλακτικών μεθόδων μάθησης στα ΤΕΕ

- ✓ Επιμόρφωση εκπαιδευτικών ΤΕΕ (σε θέματα εργαστηριακού εξοπλισμού/χρήσης, σε θέματα επιχειρησιακών πρακτικών , και σε αρχικού σεμιναριακού τύπου ενημέρωση)
- ✓ Ανάπτυξη και λειτουργία βιβλιοθηκών στα ΤΕΕ
- ✓ Ανάπτυξη θερινών προγραμμάτων επιχειρηματικής ενημέρωσης μαθητών ΤΕΕ
- ✓ Αξιολόγηση του συνόλου των πιλοτικών έργων στα ΤΕΕ
- ✓ Προβολή και ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου για το θεσμό των ΤΕΕ
- ✓ Αναμόρφωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, βιβλίων και εκπαιδευτικού λογισμικού
- ✓ Δημιουργία υποδομής για την παρουσία των ΤΕΕ στο διαδίκτυο.

Για τους λοιπούς φορείς Αρχ. Επαγγ. κατάρτισης (ναυτιλία, τουρισμός, υγεία, γεωργία, μεταποίηση, υπηρεσίες)

- Αναμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων καινοτόμων ειδικοτήτων και μαθημάτων
- Ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης εκπαιδευτικού έργου
- Πιστοποίηση ποιότητας στις σχολές
- Ενίσχυση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης μαθητών
- Ανάπτυξη δομών συμβουλευτικής και επαγγ. προσανατολισμού
- Επιμόρφωση εκπαιδευτών
- Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός βιβλιοθηκών.

Η συσχέτιση των γενικών με τους επιχειρησιακούς στόχους, τόσο σε επίπεδο γενικής συννάφειας, όσο και σε σχέση με τις συγκεκριμένες πράξεις που περιγράφονται στο ΤΔ είναι προφανής.

Το συγκεκριμένο μέτρο εξάλλου έχει απευθείας συσχέτιση και συνάφεια με το μέτρο 2.4 που αφορά την επαγγελματική κατάρτιση, αλλά και τα μέτρα 2.5 (δια βίου εκπαίδευση), 3.1 (ενθάρρυνση επιχειρηματικής δράσης και καινοτομικών εφαρμογών), και τα μέτρα 4.1 και 4.2 που αφορούν γυναίκες. Στον ακόλουθο πίνακα 1 παρουσιάζεται η μήτρα συνεργιών του μέτρου στο πρόγραμμα.

Πίνακας 1: Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

	ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5		ΑΠ 6
	M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2	M6.1
M1.1			2	2			1	1				2		
M1.2			2	2			1					2		
M2.1	2	2		2		1		2					2	
M2.2	2	2	2			1	1	2	1		1		2	
M2.3						2	2		1	2	2		2	
M2.4			1	1	2		2		1	2	2			
M2.5	1	1		1	2	2		2			1			
M2.6	1		2	2			1						1	
M3.1				1	1	1				1	2			
M4.1					2	2			1		1			
M4.2				1	2	2	1		2	1				
M5.1	2	2											2	
M5.2			2	2	2			1				2		
M6.1														

Σε επίπεδο συνολικού σχολιασμού για τα περιγραφόμενα στο ΤΔ σημειώνουμε ότι οι μεν δράσεις που αφορούν ΙΕΚ και σχολές των λοιπών φορέων επαγγελματικής κατάρτισης είναι τόσο από πλευράς ωριμότητας όσο και από πλευράς τεκμηρίωσης σε αρκετά προχωρημένο στάδιο. Τα αφορώντα ΤΕΕ παρότι απόλυτα τεκμηριωμένα από πλευράς πλήθους δεικτών είναι δράσεις νέες και δημιουργούν συνολικά ερωτηματικά ιδίως σε σχέση με τον προϋπολογισμό της σχετικής ζενέργειας.

Ωφελούμενοι περιοχή εφαρμογής μέτρου και διάρκεια παρεμβάσεων

Σε ότι αφορά τους ωφελούμενους από το μέτρο, περιλαμβάνονται μαθητές τεχνικής εκπαίδευσης, σπουδαστές δημοσίων ΙΕΚ, και σπουδαστές λοιπών σχολών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ως προς την περιοχή εφαρμογής, περιλαμβάνεται το σύνολο της χώρας, η δε διάρκεια εφαρμογής καλύπτει την περίοδο 2001-2006.

Συνέχιση δράσεων από το ΕΠΕΑΕΚ Ι και συσχέτιση με το παρόν μέτρο

Οι σχετικές δράσεις από το ΕΠΕΑΕΚ Ι σχετίζονται κυρίως με το 2^ο υποπρόγραμμα και τη χρηματοδότηση του ΟΕΕΚ, του ΟΑΕΔ, και φορέων αρχικής επαγγ. Εκπαίδευσης και κατάρτισης των υπουργείων Υγείας, Εμπ.ναυτιλίας, Γεωργίας, σχολών τουριστικών επαγγελμάτων και σχολών ξεναγών.

Πίνακας 2: Μήτρα συνάφειας με το ΕΠΕΑΕΚ Ι

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΕΑΕΚ Ι Υπαρξη τιμής βάσης στους δείκτες εκροής	ΜΕΤΡΟ 2.3 ΕΠΕΑΕΚ II
Δράσεις αναβάθμισης Δημοσίων ΙΕΚ	ΝΑΙ	Θετική συσχέτιση
Δράσεις σε λοιπούς φορείς Αρχ. Επαγγ. Εκπ/σης & κατάρτισης	ΝΑΙ	Θετική συσχέτιση
Δράσεις σχετιζόμενες με ΤΕΕ	ΟΧΙ	Νέα δραστηριότητα

Η λειτουργική σχέση επιχειρησιακών στόχων αναδεικνύεται από την παραπάνω μήτρα συνάφειας όπου το Μ2.3 παρουσιάζει συνολικά ισχυρή επιρροή από τις δράσεις που σε μεγάλο βαθμό έχουν ήδη προχωρήσει στο ΕΠΕΑΕΚ Ι, και ως εκ τούτου η υλοποιησιμότητα των περιγραφόμενων στο μέτρο πράξεων κρίνεται ως ευσίωνη. Ερωτηματικό παραμένει ως προς τις δράσεις τις σχετιζόμενες με τα ΤΕΕ.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Η παρακάτω μήτρα περιλαμβάνει εκτιμήσεις του ΣΑ για το εάν οι βασικές εθνικές και κοινοτικές πολιτικές έχουν ληφθεί υπόψη κατά την εκπόνηση του προγράμματος στη φάση του Συμπληρώματος Προγραμματισμού.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
ΜΕΤΡΟ 2.3 Πράξεις ΙΕΚ					
Υποτήριξη εκπαιδευτικών δομών δημ. ΙΕΚ	✓			✓	✓
Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων καινοτόμων ειδικοτήτων	✓		✓	✓	✓
Υποτροφίες ΟΕΕΚ για καταρτιζόμενους σε δημ. ΙΕΚ				✓	✓
Διασφάλιση ποιότητας και πιστοποίηση της κατάρτισης	✓		✓	✓	✓
Εκσυγχρονισμός βιβλιοθηκών σχολών στα ΙΕΚ	✓			✓	✓
Υλοποίηση προγράμματος προβολής του θεσμού της αρχικής Επαγγελματικής κατάρτισης και του ρόλου του ΟΕΕΚ	✓				✓
ΜΕΤΡΟ 2.3 Πράξεις ΤΕΕ	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
Εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου δράσης για τα ΤΕΕ συνολικά (προοπτικές, αδυναμίες λειτουργίας κλπ.)	✓		✓		✓
Πρακτική άσκηση μαθητών ΤΕΕ σε επιχειρήσεις & συναφείς πράξεις επιχειρηματικότητας στα ΤΕΕ (δημιουργία εικον. Επικ., δημιουργία ΓΡΑΣΕΠ στα ΤΕΕ κλπ.	✓		✓	✓	✓
Επιμόρφωση εκπαιδευτικών ΤΕΕ	✓		✓	✓	✓
Ανάπτυξη και λειτουργία βιβλιοθηκών στα ΤΕΕ	✓		✓	✓	✓
Αναμόρφωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, βιβλίων και εκπαιδευτικού λογισμικού	✓		✓	✓	✓
Ανάπτυξη θερινών προγραμμάτων επιχειρηματικής ενημέρωσης μαθητών ΤΕΕ	✓		✓	✓	✓
Αξιολόγηση του συνόλου των πιλοτικών έργων στα ΤΕΕ	✓		✓	✓	✓
Προβολή και ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου για το θεσμό των ΤΕΕ	✓		✓	✓	✓
Δημιουργία υποδομής για την παρουσία των ΤΕΕ στο διαδίκτυο	✓		✓	✓	✓
ΜΕΤΡΟ 2.3 Πράξεις Λοιπών φορέων	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
Αναμόρφωση εκπ/κών προγραμμάτων και ανάπτυξη εκπ/ικών προγραμμάτων καινοτόμων ειδικοτήτων και μαθημάτων			✓	✓	✓
Ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης εκπαιδευτικού έργου			✓	✓	✓
Πιστοποίηση ποιότητας στις σχολές	✓		✓	✓	✓
Ενίσχυση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης μαθητών	✓			✓	✓
Ανάπτυξη δομών συμβουλευτικής και επαγγ. προσανατολισμού	✓			✓	✓
Επιμόρφωση εκπαιδευτών-Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός βιβλιοθηκών				✓	

Το μέτρο εμπεριέχει αρκετές καινοτομικές πράξεις, αλλά παράλληλα και μεγάλο αριθμό δράσεων η υλοποίηση των οποίων είχε ξεκινήσει από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Όλες οι ενέργειες και οι πράξεις είναι αδιάφορες ως προς το περιβάλλον εκτός των περιπτώσεων που κάποιο μέρος του παραχθρομένου εκπαιδευτικού υλικού εμπεριέχει θεματικές σχετικές με το περιβάλλον.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι επαρκής καθόσον παρατίθενται δείκτες εκροής για αρκετές από τις ενέργειες. Ειδικότερα στο Τ.Δ του μέτρου παρατίθενται οι ακόλουθοι δείκτες:

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ		ΣΧΟΛΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗ
		2003	2006	
A. ΙΕΚ				
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων από τα δημόσια ΙΕΚ	45337	10000	130000	
Συνολικός αριθμός καινοτόμων ή εξειδικευμένων ειδικοτήτων δημ. ΙΕΚ	0	30	50	
Συνολικός αριθμός πιστοποιημένων αποφοίτων δημοσίων και ιδιωτικών ΙΕΚ	38881	60000	90000	
Αριθμός βιβλιοθηκών δημοσίων ΙΕΚ	13	60	65	
B. ΤΕΕ				
Αριθμός ΤΕΕ που θα αναβαθμισθούν	-	60	447	
Αριθμός εκπαιδευτικών επισκέψεων σε επιχειρήσεις και επαγγελματικούς φορείς	-	600	7200	
Αριθμός πρακτικά ασκούμενων μαθητών	-	1800	21600	
Αριθμός εικονικών επιχειρήσεων που θα δημιουργηθούν στα ΤΕΕ	-	120	880	
Αριθμός ΓΡΑΣΕΠ στα ΤΕΕ	-	60	310	

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ		ΣΧΟΛΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗ
		2003	2006	
Αριθμός εκπαιδευτικών που επιμορφώνονται σε ενδοεργαστηριακά & ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα	-	600	5500	
Εξοπλισμός και αναβάθμιση βιβλιοθηκών ΤΕΕ	34	60	447	
Αριθμός νέων προγραμμάτων σπουδών	757	1135	1135	
Αριθμός νέων βιβλίων που θα εκδοθούν	391	614	614	
Αριθμός βιβλίων-ντισιέ που θα εκδοθούν	-	20	85	
Αριθμός εκθέσεων & εκδηλώσεων προβολής	-	50	450	
Αριθμός μαθητών που θα συμμετάσχουν σε προγράμματα επαγγ. Ενημέρωσης σε θερινά τμήματα	-	2500	11000	
Γ. ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ				
Συνολικός αριθμός αποφοίτων από σχολές	63886	90000	120000	
Αριθμός καινοτόμων ειδικοτήτων & εξειδ. μαθημάτων	0	27	45	
Αριθμός πρακτικά ασκ. σπουδαστών	16467	50000	85000	
Αριθμός αξιολογηθέντων προγραμμάτων σπουδών	51	80	140	
Αριθμός επιμορφούμενων εκπαιδευτών	234	1564	3984	
Αριθμός ΓΡΑΣΕΠ	0	18	36	
Αριθμός αναμ. προγρ.σπουδών	39	73	127	

Όλοι οι παραπάνω παρουσιαζόμενοι δείκτες αναφέρονται σε πράξεις με σημαντικό βαθμό υλοποιησιμότητας στο ΕΠΕΑΕΚ Ι, με ουσιαστικά καινοτομικό χαρακτήρα μόνο στα αφορώντα τα ΤΕΕ, και ως εκ τούτου η προσδοκία επίτευξης των στόχων είναι αρκετά βάσιμη.

2.3 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΡΩΝ

Σε ότι αφορά τους προϋπολογισμούς των έργων, την αντιστοιχία έργων με τους τιθόμενους στόχους, αλλά και τη χρονική αντιστοιχία σε σχέση με τον ανά έτος προϋπολογισμό που παρατίθεται (σε ευρώ) στο Τ.Δ του μέτρου, παρατηρούμε τα εξής :

- ✓ Η βαρύτητα των επιμέρους ενεργειών στο μέτρο και η ποσοτικοποίηση με δείκτες είναι η ακόλουθη:

Αναβάθμιση των ΙΕΚ	31.4 %	4 δείκτες
Ανάπτυξη των ΤΕΕ και ΣΕΚ	34 %	13 δείκτες
Λοιποί φορείς Αρχικής Επαγγ. κατάρτισης	34.6 %	7 δείκτες

- ✓ Σε ότι αφορά το εύρος της ποσοτικοποίησης στις 3 ενέργειες του μέτρου, αυτή είναι ικανοποιητική δεδομένου ότι καλύπτει και τις τρεις ενέργειες.
- ✓ Αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού των δεικτών σημειώνουμε ότι οι δείκτες υπολογίσθηκαν από την επιτροπή σχεδιασμού, και ότι όλοι οι αναφερόμενοι δείκτες συνοδεύονται από τιμές βάσης από το ΕΠΕΑΕΚ Ι, όπου υπήρχαν αντίστοιχες δράσεις.
- ✓ Η χρονική διάρθρωση των στόχων του μέτρου, όπως αυτή εμφανίζεται στους δείκτες, δηλαδή στόχοι για τα έτη 2003 και 2006 αντίστοιχα, και η αντιστοιχία στόχων, χρόνων επίτευξης αυτών με τους προϋπολογισμούς είναι κατά την εκτίμηση του ΣΑ σε λογικά πλαίσια.

Ο υπολογισμός της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά την διάρκεια υλοποίησης των έργων, αποτελεί ένα κλασικό δείκτη ποσοτικοποίησης αποτελεσμάτων και υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{εκτ} = \frac{\Pi Y_{01-06} \times \Sigma \delta\alpha}{HM \times HEM \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{εκτ}$	=	Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης
$\Pi\Upsilon_{01-06}$	=	προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ.
$\Sigma_{\delta\alpha}$	=	Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%]
$\overline{HM}$	=	μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα
HEM	=	ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Ο συντελεστής δαπάνης απασχόλησης λαμβάνεται από τα στοιχεία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ κυρίως λόγω απροθυμίας των φορέων υλοποίησης να δώσουν στοιχεία στα διανεμηθέντα σχετικά έντυπα¹.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ2.4 δεν αναμένεται να εμφανίσει ιδιαίτερα προβλήματα υλοποίησης για τους εξής λόγους:

- Υπάρχει εμπειρία παρόμοιων δράσεων από το 1^ο ΕΠΕΑΕΚ, ενώ παράλληλα η διαχειριστική αρχή έχει πλέον αποκτήσει την ανάλογη εμπειρία.
- Το μέτρο χαρακτηρίζεται απο σημαντική ετοιμότητα καθόσον έχουν καταγραφεί σε μελέτη υλοποιηθείσα την προηγούμενη περίοδο οι Περιοχές Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας προς τις οποίες θα εστιασθούν κυρίως οι δράσεις.

4.2. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρωθούν οι διατάξεις του σχετικού

νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσης της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου ex ante εκτιμάται ότι σε γενικές γραμμές προβλέπεται αγαστή κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- Η εξέταση της τελικής και ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης.
- Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

---

¹ Πρβλ. Τρίτη Έκθεση Αξιολόγησης, Απρίλιος 2000, σελ. 3-20 έως 3-26

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 2.4

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 2.4

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ

Όνομα Μέτρου	Επαγγελματικός προσανατολισμός και σύνδεση με την αγορά εργασίας			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	117.672,4	7,7%	4,7%	
Τριετίας (2001-2003)	66.719,80			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
<u>Ενέργεια 1</u> συμβουλευτική κ' επαγγελματικός προσανατολισμός	<ul style="list-style-type: none"> - 1250 επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί - 7 ΚΕΣΥΠ - 270 νέα ΓΡΑΣΕΠ - 110.000 εξυπηρετούμενοι σε ΚΕΣΥΠ/ΓΡΑΣΕΠ 	✓		Μεγάλη
<u>Ενέργεια 2</u> πρακτική άσκηση και γραφεία διασύνδεσης	<ul style="list-style-type: none"> - 34.000 Θέσεις πρακτικής άσκησης - Γραφεία Γιασύνδεσης: 1000 συνεργασίες με επιχειρήσεις 	✓		Μεγάλη
<u>Ενέργεια 3</u> προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων και σύνδεση με την αγορά εργασίας		✓		Μεγάλη
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

2.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ2.4 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ2

Ο γενικός στόχος του ΑΠ-2, ταυτίζεται με το 3^ο πεδίο πολιτικής του ΕΚΤ και αφορά την προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης.

Η δια βίου μάθηση στοχεύει στη συνεχή ανανέωση γνώσεων, δεξιοτήτων και δυνατοτήτων προσαρμογής τόσο νέων όσο και ενηλίκων, με στόχο τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς των καθόλη τη διάρκεια της εργασιακής τους ζωής. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση ενισχύεται μέσω καινοτομικών και άλλων δράσεων που αναλύονται παρακάτω.

Οι **επιχειρησιακοί στόχοι του μέτρου** είναι:

- i αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης
- ii αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών με διεύρυνση της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- iii αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση
- iv επαγγελματικό προσανατολισμός και σύνδεση με την αγορά εργασίας, που αξιολογείται στο παρόν
- v δια βίου εκπαίδευση, και
- vi προγράμματα προστασίας του περιβάλλοντος και περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Η νοητική – θεωρητική συσχέτιση γενικών – επιχειρησιακών στόχων είναι προφανής. Το συγκεκριμένο μέτρο εξάλλου έχει απευθείας συσχέτιση και συνάφεια με το μέτρο 2.3 που αφορά την επαγγελματική κατάρτιση, αλλά και τα μέτρα 2.5 (δια βίου εκπαίδευση), 3.1 (ενθάρρυνση επιχειρηματικής δράσης και καινοτομικών εφαρμογών), και τα μέτρα 4.1 και 4.2 που αφορούν γυναίκες. (βλέπε και πίνακα συνεργιών που ακολουθεί).

Πίνακας 1. Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

	ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5		ΑΠ 6
	M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2	M6.1
M1.1			2	2			1	1				2		
M1.2			2	2			1					2		
M2.1	2	2		2		1		2					2	
M2.2	2	2	2			1	1	2	1		1		2	
M2.3						2	2		1	2	2		2	
M2.4			1	1	2		2		1	2	2			
M2.5	1	1		1	2	2		2			1			
M2.6	1		2	2			1						1	
M3.1				1	1	1				1	2			
M4.1					2	2			1		1			
M4.2				1	2	2	1		2	1				
M5.1	2	2											2	
M5.2			2	2	2			1				2		
M6.1														

Ωφελούμενοι περιοχή εφαρμογής μέτρου και διάρκεια παρεμβάσεων

Σε ότι αφορά τους ωφελούμενους από το μέτρο, περιλαμβάνονται μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές και εκπαιδευτικοί που θα επιμορφωθούν, καλύπτεται δηλαδή η δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά και η αρχική επαγγελματική και τεχνική κατάρτιση (δημόσια ΙΕΚ και ΤΕΕ).

Ως προς την περιοχή εφαρμογής, περιλαμβάνεται το σύνολο της χώρας, η δε διάρκεια εφαρμογής καλύπτει την περίοδο 2001-2006.

Συνέχιση δράσεων από το ΕΠΕΑΕΚ Ι και συσχέτιση με το παρόν μέτρο

Οι σχετικές δράσεις από το ΕΠΕΑΕΚ Ι σχετίζονται κυρίως με το 1^ο, το 2^ο και το 3^ο υποπρόγραμμα. Ενδεικτικά αναφέρονται ειδικότερα:

- Συμβουλευτική και Επαγγελματικός προσανατολισμός στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (υποστήριξη ΣΕΠ στη δ/βάθμια εκπαίδευση, κατάρτιση υπευθύνων ΣΕΠ και εξοπλισμός/λειτουργία γραφείων ΣΕΠ και ΚΕΣΥΠ).
- Προγράμματα πρακτικής άσκησης σπουδαστών και φοιτητών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, Γραφεία διασύνδεσης πανεπιστημίων και ΤΕΙ.

Ο προγραμματισμός για το νέο ΕΠΕΑΕΚ περιλαμβάνει :

- Επέκταση των ΓΡΑΣΕΠ και ΚΕΣΥΠ τόσο γεωγραφικά, όσο και θεματικά ώστε να καλύψουν τα ΤΕΕ και τα δημόσια ΙΕΚ, με αντίστοιχη επιμόρφωση υπευθύνων επαγγελματικού προσανατολισμού και συμπληρωματικού εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού υλικού.

Παράλληλα σύμφωνα με το Τ.Δ του μέτρου θεσμοθετείται η λειτουργία 'του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης σε συνεργασία με επαγγελματικούς φορείς, τον επιχειρηματικό κόσμο/ επιχειρήσεις και το Υπ. Εργασίας. (βλέπε κατωτέρω την ενδεικτική μήτρα συνάφειας)

Πίνακας 2. Μήτρα συνάφειας με το ΕΠΕΑΕΚ Ι

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΕΠΕΑΕΚ Ι	ΜΕΤΡΟ 2.4 ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ
	Υπαρξη τιμής βάσης στους δείκτες εκροής	
Λειτουργία ΚΕΣΥΠ	ΝΑΙ	Θετική συσχέτιση
Λειτουργία ΓΡΑΣΕΠ	ΝΑΙ	Θετική συσχέτιση
Προγράμματα πρακτικής άσκησης	ΝΑΙ	Θετική συσχέτιση
Επιμόρφωση εκπαιδευτικών	ΝΑΙ	Θετική συσχέτιση
Σύνδεση με αγορά εργασίας	ΝΑΙ (συνεργασία με επιχειρήσεις)	Συνεχιζόμενη δραστηριότητα
Παρατηρητήριο Απασχόλησης	ΌΧΙ	Νέα δραστηριότητα

Η λειτουργική σχέση επιχειρησιακών στόχων αναδεικνύεται από την παραπάνω μήτρα συνάφειας όπου το Μ2.4 παρουσιάζει συνολικά ισχυρή επιρροή από τις δράσεις που σε μεγάλο βαθμό έχουν ήδη προχωρήσει στο ΕΠΕΑΕΚ Ι, και ως εκ τούτου η υλοποιησιμότητα των περιγραφόμενων στο μέτρο πράξεων κρίνεται ως ευσίωνη.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Η παρακάτω μήτρα περιλαμβάνει εκτιμήσεις του ΣΑ για το εάν οι βασικές εθνικές και κοινοτικές πολιτικές έχουν ληφθεί υπόψη κατά την εκπόνηση του προγράμματος στη φάση του Συμπληρώματος Προγραμματισμού.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (2.4.1)	✓			✓	✓
ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ Β ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΑΡΧ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (2.4.1)			✓	✓	✓
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (2.4.1)	✓				✓
ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΔΙΑΧΥΣΗ ΥΛΙΚΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (2.4.1)					✓
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡ/ΜΑΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤ. ΜΟΝΑΔΕΣ (2.4.1)					✓
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (2.4.2)				✓	✓
ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ Γ ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ (2.4.2)				✓	✓
ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ (2.4.2)				✓	✓
ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓ/ΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ (2.4.3)			✓		✓
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ (2.4.3)				✓	✓
ΠΡΟ/ΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ (2.4.3)				✓	✓

Όσον αφορά την απασχόληση είναι προφανές ότι οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας κατά την εκτέλεση των έργων, ενώ παράλληλα με την ολοκλήρωση τους θα επιτρέψουν την απασχόληση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων ως συνέπεια των δεξιοτήτων που θα αποκτήσουν.

Επιπρόσθετα το μέτρο σχετίζεται με τον πρώτο πυλώνα «Βελτίωση της Απασχολησιμότητας» του ΕΣΔΑ και ειδικότερα την κατευθυντήρια γραμμή 7,

(«τα κράτη μέλη θα βελτιώσουν την ποιότητα των σχολικών συστημάτων τους προκειμένου να μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των νέων που εγκαταλείπουν πρόωρα το εκπαιδευτικό σύστημα). Το ΕΣΔΑ κάνει ιδιαίτερη μνεία στο σχετικό κεφάλαιο για τα προγράμματα συμβουλευτικής και σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού με τη δραστηριοποίηση των ΚΕΣΥΠ και ΓΡΑΣΕΠ, και της επιμόρφωσης εκπαιδευτικών.

Από τις ενέργειες ή πράξεις του μέτρου καινοτομικές πράξεις αποτελούν τα προγράμματα συμβουλευτικής σε σχολικές μονάδες και τα πιλοτικά προγράμματα σε σχολεία.

Ως προς το περιβάλλον, συναφείς δράσεις δεν υφίστανται στο παρόν μέτρο, εκτός περιπτώσεων που κάποιο μέρος του παραχθησομένου εκπαιδευτικού υλικού εμπεριέχει θεματικές σχετικές με το περιβάλλον.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι επαρκής καθόσον παρατίθενται δείκτες εκροής για αρκετές από τις ενέργειες. Ειδικότερα στο Τ.Δ του μέτρου παρατίθενται οι ακόλουθοι δείκτες:

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ		ΣΧΟΛΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗ
		2003	2006	
Αριθμός ΚΕΣΥΠ	69	70	75	
Αριθμός ΓΡΑΣΕΠ	200	300	470	
Αριθμός μαθητών/γονέων που εξυπηρετούνται	-	75000	110000	Δεν είναι δυνατή η καταμέτρηση των εξυπηρετούμενων. Τα νούμερα αποτελούν εκτίμηση της επιτροπής σχεδιασμού, βάσιμη κατά τη γνώμη του ΣΑ.
Αριθμός επιμορφούμενων εκπαιδευτικών	950	1400	2200	
Γραφεία διασύνδεσης : Συνεργασίες με επιχειρήσεις	2000	2500	3000	
Θέσεις πρακτικής άσκησης	26000	36000	60000	
<i>ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι παρουσιαζόμενοι Δείκτες εμφανίζονται προσθετικά</i>				

Όλοι οι παραπάνω παρουσιαζόμενοι δείκτες αναφέρονται σε πράξεις με σημαντικό βαθμό υλοποιησιμότητας στο ΕΠΕΑΕΚ Ι και ως εκ τούτου η προσδοκία επίτευξης των στόχων είναι βάσιμη.

Προϋπολογισμός και χρονική διάρθρωση και ποσοτικοποίηση εκροών

Σε ότι αφορά τους προϋπολογισμούς των έργων, την αντιστοιχία έργων με τους τιθέμενους στόχους, αλλά και τη χρονική αντιστοιχία σε σχέση με τον ανά έτος προϋπολογισμό που παρατίθεται (σε ευρώ) στο Τ.Δ του μέτρου, παρατηρούμε τα εξής :

✓ Η βαρύτητα των επιμέρους ενεργειών στο μέτρο και η ποσοτικοποίηση με δείκτες είναι η ακόλουθη:

- Συμβουλευτική & επαγγ. προσανατολισμός 23% 3 δείκτες

- Πρακτική άσκηση & γραφεία διασύνδεσης 65% 2 δείκτες
  - Ανάπτυξη δεξιοτήτων & σύνδεση με αγ.εργασίας 12% 1 δείκτης
- ✓ Σε ότι αφορά το εύρος της ποσοτικοποίησης στις 3 ενέργειες του μέτρου, αυτή είναι ικανοποιητική δεδομένου ότι καλύπτει και τις τρεις ενέργειες.
- ✓ Αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού των δεικτών σημειώνουμε ότι οι δείκτες υπολογίσθηκαν από την επιτροπή σχεδιασμού, και ότι όλοι οι αναφερόμενοι δείκτες συνοδεύονται από τιμές βάσης από το ΕΠΕΑΕΚ Ι.
- ✓ Η χρονική διάρθρωση των στόχων του μέτρου, όπως αυτή εμφανίζεται στους δείκτες, δηλαδή στόχοι για τα έτη 2003 και 2006 αντίστοιχα, και η αντιστοιχία στόχων, χρόνων επίτευξης αυτών με τους προϋπολογισμούς είναι κατά την εκτίμηση του ΣΑ σε λογικά πλαίσια.

3.2 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το μέτρο δεν περιλαμβάνει ποσοτικοποίηση των αποτελεσμάτων. Ένας τυπικός δείκτης αποτελεσμάτων (ή και επιπτώσεων) είναι η δημιουργούμενη πρόσκαιρη απασχόληση. Ο υπολογισμός της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά την διάρκεια υλοποίησης των έργων υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{εκτ} = \frac{\overline{\Pi Y}_{01-06} \times \Sigma_{\delta\alpha}}{\overline{HM} \times HEM \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{εκτ}$ = Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα

πλήρους ετήσιας απασχόλησης

$\overline{\Pi Y}_{01-06}$ = προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ.

$\Sigma_{\delta\alpha}$ = Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%]

$\overline{HM}$ = μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα

HEM = ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Η μέτρηση της δημιουργούμενης πρόσκαιρης απασχόλησης δεν μπορεί να υπολογισθεί καθόσον για το συγκεκριμένο μέτρο δεν υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία συντελεστού δαπάνης απασχόλησης ανά κατηγορία πράξης¹.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ2.4 δεν αναμένεται να εμφανίσει ιδιαίτερα προβλήματα υλοποίησης για τους εξής λόγους:

- Υπάρχει εμπειρία παρόμοιων δράσεων από το 1^ο ΕΠΕΑΕΚ, ενώ παράλληλα η διαχειριστική αρχή έχει πλέον αποκτήσει την ανάλογη εμπειρία.
- Τα ΓΡΑΣΕΠ και ΚΕΣΥΠ έχουν τύχει συνολικά θετικής αποδοχής σε ότι αφορά τη διασύνδεσή τους με την αγορά εργασίας. Ενδεικτικά αναφέρονται ο ιδιαίτερα επιτυχημένος θεσμός των *career days* που οργανώνονται από αρκετά πανεπιστήμια με απευθείας εμπλοκή των γραφείων διασύνδεσης.

4.2. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρωθούν οι διατάξεις του σχετικού νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσης της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου εκτιμάται ότι σε γενικές γραμμές προβλέπεται αγαστή συνεργασία κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

¹ Η έλλειψη στοιχείων δαπάνης απασχόλησης για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ οφείλεται αφενός στο είδος των παρεμβάσεων και αφετέρου στην απροθυμία των φορέων υλοποίησης να δώσουν σχετικά στοιχεία στα ειδικά

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- Η εξέταση της τελικής και ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης.
- Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 2.5

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 2.5**1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ**

Όνομα Μέτρου	Δια Βίου Εκπαίδευση			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	85.702,3	5,6%	3,4%	
Τριετίας (2001-2003)	40.566,05			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
Ανάπτυξη των ΙΔΕ και ΕΑΠ	<ul style="list-style-type: none"> - 30.000 συνολικά εγγεγραμμένοι φοιτητές ΕΑΠ και ΙΔΕ - 20 δημιουργούμενα ΙΔΕ 	✓	✓	Μεγάλη
Ανάπτυξη και λειτουργία προγραμμάτων άτυπης δια βίου εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> - 60 βραχυχρόνια προγράμματα επιμόρφωσης 	✓		Μεγάλη
Προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης				
Δραστηριότητες συνεχούς αυτο-βελτίωσης				
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2**2.1. ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ2.5 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ2**

Οι γενικοί στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας 2, οι οποίοι ανιχνεύονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είναι οι ακόλουθοι:

- i. Βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος
  - Αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών
  - Δημιουργία ειδικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

- ii. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση
- Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών δια βίου εκπαίδευσης
  - Επαγγελματικό προσανατολισμό και συμβουλευτική
  - Καινοτομικά προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων
  - Επέκταση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης.

Ο **ειδικός στόχος του μέτρου 2.5**, είναι η παροχή εναλλακτικών μορφών δια βίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιμόρφωσης σε πληθυσμιακές ομάδες ενηλίκων, που δεν ανήκουν υποχρεωτικά στις συμβατικές ομάδες φοιτητών/σπουδαστών. Διαπιστώνεται προς τούτο μία συσχέτιση της στοχοθεσίας του μέτρου με τον δεύτερο στόχο του άξονα προτεραιότητας υπό την έννοια ότι προωθείται η διευκόλυνση της προσαρμοστικότητας πτυχιούχων και άλλων εργαζομένων, η βελτίωση της κινητικότητας στον εργασιακό χώρο και η εναρμόνιση του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Η swot ανάλυση που περιλαμβάνεται στην ex ante αξιολόγηση του Ε.Π. ανέδειξε το σύνολο των αδύνατων και δυνατών σημείων του εκπαιδευτικού συστήματος. Από τη μήτρα συσχέτισης του μέτρου με τις δυνατότητες/ευκαιρίες και τις αδυναμίες /απειλές του εκπαιδευτικού συστήματος (πρβλ. Παράρτημα αξιολόγησης) διαπιστώνεται ότι το Μ2.5 επιχειρεί να επηρεάσει δύο (2) από τις αδυναμίες/ απειλές και ειδικότερα εκείνες που σχετίζονται με την αδράνεια του εκπαιδευτικού συστήματος σε αλλαγές και την περιορισμένη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτό αναλφάβητων.

Το Μ2.5. εμφανίζεται να υπηρετεί τρεις (3) από τις δυνατότητες /ευκαιρίες και συγκεκριμένα εκείνες που σχετίζονται με τη δια βίου κατάρτιση και την πρόσβαση σε όλες τις βαθμίδες.

Η συνοχή του Μ2.5. με τα άλλα μέτρα στο συμπλήρωμα προγραμματισμού διακρίνεται στη μήτρα συνεργιών του Προγράμματος (πίνακες 1 και 2). Από τη μελέτη των πινάκων αυτών παρατηρείται ότι το παρόν μέτρο έχει ικανό συντελεστή εσωτερικής συνοχής (0,70) από το οποίο απορρέει πως η ορθή

υλοποίηση του μέτρου ασκεί επίδραση και στην υλοποίηση άλλων μέτρων και στην εμφάνιση πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων.

Το Μ2.5. παρουσιάζει μικρή συνέργια με το Μ2.2 καθώς μέσα από την αναμόρφωση/αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών και από τα προγράμματα σύνδεσης εκπαίδευσης-αγοράς εργασίας διαμορφώνονται οι προτεραιότητες των παρεχομένων σπουδών. Επίσης εμφανίζει μικρή συνέργια με τα μέτρα του άξονα 1 όπου η συνέργια εστιάζεται στη δυνατότητα που παρέχεται σε ειδικές ομάδες να παρακολουθήσουν προγράμματα δια βίου μάθησης.

Πίνακας 1. Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

		ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5	
		M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2
ΑΠ 1	M1.1			2	2	1		1	1				2	
	M1.2			2	2			1			1	1	2	
ΑΠ 2	M2.1	2	2		2		1		2		1			2
	M2.2	2	2	2			1	1	2	1		2		2
	M2.3	1					2			1	2			2
	M2.4			2	1					1	2			
	M2.5	1	1		1				2					
	M2.6	1		1	2	2		1						1
ΑΠ 3	M3.1				1	1	1							
ΑΠ 4	M4.1		1	1		2	2					2		
	M4.2		1		2						2			
ΑΠ 5	M5.1	2	2											2
	M5.2			2	2	2			1				2	
ΑΠ 6	M6.1													

Ελαφρά συνέργια μπορεί να ανιχνευθεί και με το Μ2.6. που εστιάζεται σε ειδικά προγράμματα συμπληρωματικής εκπαίδευσης στο περιβάλλον

Πίνακας 2. Υπολογισμός συντελεστών εσωτερικής συνοχής ΕΠΕΑΕΚ

	S+	S-	N+	N-	Cs+	Cs-
M1.1	9	0	6	0	0,75	0
M1.2	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 1	9	0	6	0	0,75	0
M2.1	12	0	7	0	0,86	0
M2.2	15	0	9	0	0,83	0
M2.3	8	0	5	0	0,80	0
M2.4	7	0	5	0	0,50	0
M2.5	4	0	4	0	0,70	0
M2.6	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 2	9,67	0	6,17	0	0,76	0
M3.1	3	0	3	0	0,50	0
ΑΠ 3	3	3	3	0	0,50	0
M4.1	8	0	5	0	0,80	0
M4.2	5	0	3	0	0,83	0
ΑΠ 4	6,5	0	4	0	0,81	0
M5.1	6	0	3	0	1,00	0
M5.2	9	0	5	0	0,90	0
ΑΠ 5	7,5	0	4	0	0,94	0
Σύνολο	32,67	0	20,17	0	0,81	0

Συντελεστής θετικών συνεργιών

$$Cs+ = \frac{\text{Άθροισμα θετικών κελιών}}{(\text{αριθμός θετικών κελιών}) \times 2}$$

Συντελεστής αρνητικών συνεργιών

$$Cs- = \frac{\text{Άθροισμα αρνητικών κελιών}}{(\text{αριθμός αρνητικών κελιών}) \times 2}$$

S+ άθροισμα θετικών κελιών

S- άθροισμα αρνητικών κελιών

N+ πλήθος θετικών κελιών

N- πλήθος αρνητικών κελιών

Cs+ συντελεστής θετικής ενέργειας

Cs- συντελεστής αρνητικής ενέργειας

Τιμές συντελεστών:

0 απουσία ενέργειας

1 μικρή ενέργεια

2 πλήρης ενέργεια

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Στον ακόλουθο πίνακα 3 επιχειρείται μία εκτίμηση του ΣΑ για τη συσχέτιση του μέτρου με τις βασικές κοινοτικές πολιτικές.

Πίνακας 3 Συσχέτιση ενεργειών του μέτρου με κοινοτικές πολιτικές

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
Ανάπτυξη των ΙΔΕ και ΕΑΠ				✓	✓
Ανάπτυξη και λειτουργία προγραμμάτων άτυπης δια βίου εκπαίδευσης				✓	✓
Προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης				✓	✓
Δραστηριότητες συνεχούς αυτο-βελτίωσης				✓	

- Όσον αφορά την απασχόληση θεωρείται ότι οι όλες οι πράξεις του μέτρου εμφανίζονται να επηρεάζουν θετικά την απασχόληση καθόσον προβλέπεται η πρόσληψη διοικητικού και διδακτικού προσωπικού για τη λειτουργία των προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης.
- Μπορεί να θεωρηθεί ότι οι τρεις πρώτες πράξεις συμβάλλουν στην παροχή ίσων ευκαιριών και τούτο γιατί με βάση την εμπειρία από τα προηγούμενα έτη είναι υψηλή η γυναικεία συμμετοχή σε συναφείς παρεμβάσεις. Σύμφωνα με στοιχεία του απολογισμού ΕΣΔΑ 2000 το 55% των φοιτητών στο ΕΑΠ ήταν γυναίκες, στα ΠΣΕ το 55% των φοιτητών ήταν γυναίκες ενώ από τους αποφοίτους ΑΕΙ, οι οποίοι παρακολουθούν συμπληρωματική εκπαίδευση, το 58% ήταν γυναίκες.
- Καινοτομία μπορεί να ανιχνευθεί πιθανά στην τελευταία πράξη καθόσον περιλαμβάνει δράσεις ερευνητικού και καινοτομικού χαρακτήρα χωρίς όμως να δίδονται περισσότερα στοιχεία.

Η συσχέτιση του μέτρου με την εθνική πολιτική διαφαίνεται από τη σχέση του με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση¹. Ειδικότερα το Μ2.5

¹ πρβλ. ΕΣΔΑ 2000. Το ΕΣΔΑ 2001 δεν είχε εκδοθεί τη στιγμή συγγραφής της ex ante αξιολόγησης του Συμπληρώματος Προγραμματισμού

σχετίζεται με την κατευθυντήρια γραμμή 6² του Πυλώνα Ι «Βελτίωση της Απασχολησιμότητας». Το έτος 2000 υλοποιούνταν 22 ΠΣΕ από 3 ΑΕΙ (8 ΠΣΕ) και 7 ΤΕΙ (14 ΠΣΕ), στα οποία εισήχθησαν 1620 φοιτητές (55% γυναίκες, 40% ηλικίας μεγαλύτερης των 40 ετών). Όσον αφορά τη συμπληρωματική εκπαίδευση αποφοίτων ΑΕΙ/ΤΕΙ εκπαιδεύθηκαν το έτος 2000, 500 άτομα, σε σύνολο 2000 ατόμων συνολικά στην σχετική ενέργεια την περίοδο του Β' ΚΠΣ. Τέλος όσον αφορά το ΕΑΠ, κατά το έτος 2000 λειτούργησαν 5 προπτυχιακά τμήματα, 8 μεταπτυχιακά τμήματα και 3 τμήματα μεταπτυχιακής επιμόρφωσης με 340 φοιτητές από τους οποίους το 54% ήταν γυναίκες και το 3,5% κάτω των 25 ετών.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΡΩΝ

Η κατάσταση ποσοτικοποίησης του παρόντος μέτρου εικονίζεται στον πίνακα 4.

Πίνακας 4. Κατάσταση ποσοτικοποίησης του Μ2.5

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΩΣ
Ανάπτυξη των ΙΔΕ και ΕΑΠ	2
Ανάπτυξη και λειτουργία προγραμμάτων άτυπης δια βίου εκπαίδευσης	1
Προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης	
Δραστηριότητες συνεχούς αυτο-βελτίωσης	
ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΚΤΩΝ	3

Από τον πίνακα αυτό διαπιστώνεται ότι ο η ποσοτικοποίηση των εκρών του μέτρου είναι επαρκής. Εάν θεωρηθεί ότι η κατηγορία πράξεων 4 δεσμεύει περίπου το 10% του συνολικού π/υ του παρόντος μέτρου³ συμπεραίνεται ότι ο βαθμός ποσοτικοποίησης του Μ2.5 είναι της τάξης του 90%. Το μέτρο δεσμεύει μέχρι την ενδιάμεση περίοδο (2003) το 47% των συνολικών του πόρων.

² με βάση τον Απολογισμό ΕΣΔΑ 2000 παρατηρούνται αλλαγές στις κατευθυντήριες γραμμές. Στην προκειμένη περίπτωση η κατευθυντήρια γραμμή 6 μετονομάστηκε σε κατευθυντήρια γραμμή 4

³ συζήτηση με χειριστή του μέτρου από ΔΑ

Όλες οι τιμές βάσης αποτελούν εκροές του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ. Η ποσοτικοποίηση όλων των δεικτών έχει γίνει bottom up από τον φορέα. Ο δείκτης «ενεργός συνολικός αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών ΕΑΠ, ΙΔΕ» φαίνεται να έχει γίνει με βάση την εμπειρία του προηγούμενου ΕΠΕΑΕΚ και με την υπόθεση ότι ο ρυθμός εγγραφής νέων φοιτητών την πρώτη τριετία θα είναι αντίστοιχος περίπου με εκείνον της προηγούμενης περιόδου (ουσιαστικά το ΕΑΠ ξεκίνησε το 1999).

Ο δείκτης «δημιουργηθέντα ΙΔΕ» έχει ενδιάμεση εκροή τα 10 ΙΔΕ και αποτελεί υπόθεση της επιτροπής σχεδιασμού του μέτρου. Τα ΙΔΕ πρόκειται να θεσμοθετηθούν από το ΥΠΕΠΘ ώστε να λειτουργήσουν ως δομές οι οποίες θα συντονίζουν τις διάφορες δράσεις δια βίου μάθησης που υλοποιούν τα ΑΕΙ όπως η συμπληρωματική εκπαίδευση, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και τα προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης. Η ποσοτικοποίηση της ενδιάμεσης στοχοθεσίας (2003), προκύπτει από την υπόθεση ότι 10 από τα ιδρύματα τριτοβάθμιας θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον να συστήσουν ΙΔΕ και άλλα 10 μέχρι την λήξη της νέας προγραμματικής περιόδου (2006).

Ο δείκτης «αριθμός παρεχομένων προπτυχιακών – μεταπτυχιακών κύκλων σπουδών» έχει τιμή βάσης 25, η οποία αναφέρεται στον αριθμό των λειτουργούντων Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ). Η εκροή της ενδιάμεσης στοχοθεσίας προβλέπει τη λειτουργία άλλων 15 προγραμμάτων τυπικής εκπαίδευσης από τα συσταθέντα ΙΔΕ. Το έτος 2003 θα λήξουν τα σήμερα λειτουργούντα ΠΣΕ οπότε και θα καταργηθούν. Αυτό σημαίνει ότι η εκροή της τελικής στοχοθεσίας (2006) περιλαμβάνει την υπόθεση πως θα λειτουργήσουν άλλοι 55 κύκλοι σπουδών, ώστε στο σύνολο να ανέλθουν σε 70 κύκλους σπουδών.

Στο εγκεκριμένο Ε.Π. δεν αναφέρεται ποσοτικοποίηση στον άξονα προτεραιότητας ώστε να συγκριθεί με την αντίστοιχη ποσοτικοποίηση του παρόντος μέτρου.

3.2. ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το Μ2.5 δεν περιλαμβάνει ποσοτικοποίηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων. Ως δείκτης μέτρησης αποτελεσμάτων θα μπορούσε να

χρησιμοποιηθεί και η δημιουργούμενη πρόσκαιρη απασχόληση (δηλ. κατά την υλοποίηση των έργων), που υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{\text{εκτ}} = \frac{\overline{\text{ΠΥ}}_{01-06} \times \Sigma_{\delta\alpha}}{\overline{\text{ΗΜ}} \times \text{ΗΕΜ} \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{\text{εκτ}}$ =	Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης
$\overline{\text{ΠΥ}}_{01-06}$ =	προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ
$\Sigma_{\delta\alpha}$ =	Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%], ο οποίος ορίζεται ως ο λόγος μεταξύ της δαπάνης για εργατικά ανά κατηγορία πράξης προς το σύνολο της δαπάνης για τη συγκεκριμένη κατηγορία πράξης
$\overline{\text{ΗΜ}}$ =	μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα
ΗΕΜ =	ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Η έλλειψη στοιχείων συντελεστών δαπάνης απασχόλησης για τις κατηγορίες πράξεων του παρόντος μέτρου από τα αντίστοιχα έργα του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ στερεί τη δυνατότητα υπολογισμού της δημιουργούμενης πρόσκαιρης απασχόλησης.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ2.5 εκτιμάται ότι δεν θα εμφανίσει προβλήματα στην υλοποίηση καθόσον:

- i. Υπάρχει εμπειρία των τελικών δικαιούχων (ΕΑΠ, ΑΕΙ, ΤΕΙ κλπ) καθόσον το μεγαλύτερο μέρος των κατηγοριών πράξεων έχει υλοποιηθεί και στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ είτε σε πιλοτική μορφή είτε ως κανονική εφαρμογή.
- ii. Η ετοιμότητα του μέτρου είναι μεγάλη με την έννοια ότι αρκετές από τις πράξεις είναι έτοιμες για ένταξη.
- iii. Σημαντικός παράγοντας για τη βέλτιστη υλοποίηση είναι η ποιότητα της ενημέρωσης και προβολής των ομάδων στόχου ώστε να επιτευχθεί

μεγάλη διάχυση της πληροφορίας και συνακόλουθα αντιπροσωπευτικότερη διείσδυση στις ομάδες στόχου. Υπενθυμίζεται ότι κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο εμφανίσθηκαν προβλήματα με τη λειτουργία του ΠΣΕ Κρήτης γεγονός το οποίο δημιούργησε μια σειρά προβλημάτων στην υλοποίηση του σχετικού έργου.

Ιδιαίτερα κρίσιμος παράγοντας είναι η θέσπιση του νόμου που θα προβλέπει τη σύσταση και λειτουργία των ΙΔΕ καθόσον σε αντίθετη περίπτωση θα είναι μη ρεαλιστικοί οι σχετικοί δείκτες.

4.2. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρωθούν οι διατάξεις του σχετικού νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσης της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου εκτιμάται ότι, σε γενικές γραμμές, θα υπάρξει αγαστή συνεργασία κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- i. Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- ii. Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- iii. Η εξέταση της τελικής και ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης.
- iv. Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 2.6

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 2.6

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ

Όνομα Μέτρου	Προγράμματα Προστασίας Περιβάλλοντος και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	106.756,0	6,96%	4,3%	
Τριετίας (2001-2003)	47.079,00			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟ ΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ /ΩΡΙΜΑΝΣΗ
1. Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπ/σης	- 13 νέα ΚΠΕ	✓		μεγάλη
2. Μελέτες Αξιολογήσεις				
3. Σχολικά Προγράμματα ΠΕ	- 1100σχολικές μονάδες συμμετέχουσες σε προγράμματα Π.Ε. - 195.000 μαθητές συμμετέχοντες σε προγράμματα Π.Ε.	✓		μεγάλη
4. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών	- 6.000 επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί στην Π.Ε. - 187 επιμορφωτικά σεμινάρια	✓		μεγάλη
5. Εκπαιδευτικό Υλικό Π.Ε.				
6. Προγράμματα για ΑΜΕΑ				
7. Διεύρυνση Προγραμμάτων Σπουδών Γ' βάθμιας	- 1000 σπουδαστών προπτυχιακών προγράμματα σπουδών περιβάλλοντος	✓		καλή
8. Καινοτομικές Εκπαιδευτικές Δράσεις	- 100 καινοτόμες εκπαιδευτικές δράσεις		✓	καλή
9. Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης				
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

2.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ2.6 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ2

Οι καταγεγραμμένοι στο Πρόγραμμα **γενικοί στόχοι του άξονα προτεραιότητας 2** είναι οι ακόλουθοι:

- i Ανάπτυξη και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.
- ii Δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος δια βίου μάθησης.
- iii Σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση.

Οι αναφερόμενοι **επιχειρησιακοί στόχοι του μέτρου 2.6.** είναι

- i ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα περιβάλλοντος.
- ii Παροχή συγκεκριμένης εκπαίδευσης των νέων στην περιβαλλοντική αγωγή.
- iii Επιμόρφωση στελεχών και εκπαιδευτικών στην περιβαλλοντική αγωγή.

Με βάση τους προαναφερόμενους στόχους διαφαίνεται ότι το μέτρο σχετίζεται κυρίως με τους δύο πρώτους γενικούς στόχους του ΑΠ 2 αφού περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, δράσεις όπως:

- Ενίσχυση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος.
- Διάχυση περιβαλλοντικών θεμάτων στα προγράμματα σπουδών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης.
- Ενίσχυση προγραμμάτων συμπληρωματικής εκπαίδευσης παλαιότερων πτυχιούχων για αναβάθμιση γνώσεων και επαγγελματικών προσόντων.

Οι πίνακες 1 και 2 επιχειρούν μία προσέγγιση της εσωτερικής συνοχής του ΕΠΕΑΕΚ¹:

¹ Πρβλ. MEANS Handbook No 7 «Analyzing the synergy and Cross Impact of Programmes: An Empirical Method», Commission of the European Communities, DG XVI/G2

Πίνακας 1. Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

	ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5		ΑΠ 6
	M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2	M6.1
M1.1			2	2	1		1	1				2		
M1.2			2	2			1			1	1	2		
M2.1	2	2		2		1		2		1			2	
M2.2	2	2	2			1	1	2	1		2		2	
M2.3	1					2			1	2			2	
M2.4			1	1			2		1	2				
M2.5	1	1		1		2		2						
M2.6	1		2	2	2		1						1	
M3.1				1	1	1								
M4.1		1	1		2	2					2			
M4.2		1		2						2				
M5.1	2	2											2	
M5.2			2	2	2			1				2		
M6.1														

Πίνακας 2. Υπολογισμός συντελεστών εσωτερικής συνοχής ΕΠΕΑΕΚ

	S+	S-	N+	N-	Cs+	Cs-
M1.1	9	0	6	0	0,75	0
M1.2	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 1	9	0	6	0	0,75	0
M2.1	12	0	7	0	0,86	0
M2.2	15	0	9	0	0,83	0
M2.3	8	0	5	0	0,80	0
M2.4	7	0	5	0	0,70	0
M2.5	7	0	5	0	0,70	0
M2.6	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 2	9,67	0	6,17	0	0,78	0
M3.1	3	0	3	0	0,50	0
ΑΠ 3	3	3	3	0	0,50	0
M4.1	8	0	5	0	0,80	0
M4.2	5	0	3	0	0,83	0
ΑΠ 4	6,5	0	4	0	0,81	0
M5.1	6	0	3	0	1,00	0
M5.2	9	0	5	0	0,90	0
ΑΠ 5	7,5	0	4	0	0,94	0
Σύνολο	32,67	0	20,17	0	0,81	0

Συντελεστής θετικών συνεργιών

Άθροισμα θετικών κελιών

$$Cs+ = \frac{\text{Άθροισμα θετικών κελιών}}{\text{(αριθμός θετικών κελιών)} \times 2}$$

Συντελεστής αρνητικών συνεργιών

Άθροισμα αρνητικών κελιών

$$Cs- = \frac{\text{Άθροισμα αρνητικών κελιών}}{\text{(αριθμός αρνητικών κελιών)} \times 2}$$

S+ άθροισμα θετικών κελιών

S- άθροισμα αρνητικών κελιών

N+ πλήθος θετικών κελιών

N- πλήθος αρνητικών κελιών

Cs+ συντελεστής θετικής συνέργιας

Cs- συντελεστής αρνητικής συνέργιας

Τιμές συντελεστών:

0 απουσία συνέργιας

1 μερική συνέργια

2 πλήρης συνέργια

Από τη διερεύνηση της εσωτερικής συνοχής του προγράμματος φαίνεται ότι το μέτρο 2.6 έχει μεγάλη θετική συνέργια με τα λοιπά μέτρα του προγράμματος, το οποίο σημαίνει ότι εκτός από την ικανοποίηση των στόχων

του το μέτρο συμβάλλει στην εξυπηρέτηση των στόχων και των υπολοίπων μέτρων. Ειδικότερα το Μ2.6 έχει μεγάλη σχέση με τα Μ2.1, 2.2 και 2.5 που αφορούν την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης, την αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών και την δια βίου εκπαίδευση. Στις περιπτώσεις αυτές η συνέργια εστιάζεται στην εξειδίκευση των δράσεων αυτών των μέτρων στη θεματική του περιβάλλοντος. Μικρή συνέργια εντοπίζεται με τα Μ1.1 και 5.2 τα οποία αφορούν εκπαίδευση ατόμων ειδικών κατηγοριών και αναβάθμιση υλικοτεχνικής υποδομής του εκπαιδευτικού συστήματος.

Η λειτουργική σχέση γενικών-επιχειρησιακών στόχων αναδεικνύεται από τις μήτρες συνάφειας μέτρων με αδυναμίες και πλεονεκτήματα του εκπαιδευτικού συστήματος, τα οποία αναλύθηκαν στην ex ante αξιολόγηση του Προγράμματος(πρβλ. Παράρτημα). Το Μ3.1. ασκεί επίδραση σε 2 Δυνατότητες/Ευκαιρίες και 3 Αδυναμίες/Απειλές, οι οποίες σχετίζονται με την ευελιξία και προσαρμοστικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος και τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Ο ακόλουθος πίνακας 3 περιλαμβάνει μία εκτίμηση του Συμβούλου Αξιολόγησης για το εάν οι βασικές εθνικές και κοινοτικές πολιτικές έχουν ληφθεί υπόψη κατά την εκπόνηση του Συμπληρώματος Προγραμματισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές προκύπτουν από την εμπειρία του Συμβούλου Αξιολόγησης και από τις αναλύσεις που περιέχονται στην παρούσα αξιολόγηση του μέτρου 2.6 και από εκείνες της ex ante αξιολόγησης του ΕΠΕΑΕΚ (Φεβρουάριος 2001).

Πίνακας 3. Συσχέτιση του Μ2.6 με τις κοινοτικές πολιτικές

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
1. Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης		✓		✓	✓
2. Μελέτες Αξιολογήσεις		✓		✓	✓
3. Σχολικά Προγράμματα ΠΕ		✓		✓	✓
4. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών		✓		✓	✓
5. Εκπαιδευτικό Υλικό Π.Ε.		✓		✓	✓
6. Προγράμματα για ΑΜΕΑ		✓		✓	✓
7. Διεύρυνση Προγραμμάτων Σπουδών Γ' βάρθμιας		✓		✓	✓
8. Καινοτομικές Εκπαιδευτικές Δράσεις		✓	✓	✓	✓
9. Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης		✓		✓	✓

- Οι πράξεις του μέτρου σχετίζονται άμεσα με την πολιτική για το περιβάλλον αφού συμβάλλουν στη δημιουργία οικολογικής συνείδησης στην ελληνική κοινωνία. Ειδικότερα, ευαισθητοποιούν το κοινό σε θέματα περιβάλλοντος, προβλέπουν την εμπλοκή μη κυβερνητικών οργανώσεων (επιστημονικές εταιρείες, ομάδες ακτιβιστών), που ασχολούνται άμεσα ή έμμεσα με το περιβάλλον να εμπλουτίσουν με τις εμπειρίες και γνώσεις τους την εκπαιδευτική διαδικασία και ενισχύουν την ερευνητική προσπάθεια σε περιβαλλοντικά θέματα.
- Με δεδομένο ότι οι πράξεις του μέτρου στοχεύουν στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, τεχνική εκπαίδευση και τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπου η συμμετοχή των εργαζομένων γυναικών ανέρχεται στο 51%² (κυμαινόμενη από 33% στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έως 59% στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση) θεωρείται ότι συμβάλλουν στην πολιτική ίσων ευκαιριών

² στοιχεία Τμ. Ερευνών & Στατιστικής ΥΠΕΠΘ, 1998

- Η κατηγορία πράξεων 8 σχετίζεται άμεσα με την καινοτομία αφού περιλαμβάνει δράσεις όπως δημιουργία εικονικών εκπαιδευτικών μουσείων σχετικών με το περιβάλλον, τη βράβευση πρωτότυπων και καινοτόμων ιδεών-εργασιών και την αξιοποίηση δικτυακών τόπων για περιβαλλοντική ενημέρωση.
- Όσον αφορά την απασχόληση εκτιμάται ότι οι περισσότερες πράξεις του μέτρου δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε περιβαλλοντικά θέματα καλύπτονται οι κενές θέσεις στο σχολείο από πρόσληψη αναπληρωτών (για συγκεκριμένο χρόνο), ενισχύεται η απασχόληση στην εκπόνηση μελετών και στα νέα ΚΠΕ δημιουργείται μόνιμη απασχόληση.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΡΩΝ

Η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι ικανοποιητική. Ειδικότερα ποσοτικοποιούνται οι κατηγορίες πράξεων 1, 3, 4 και 7 και δεν ποσοτικοποιούνται οι υπόλοιπες 5, 6, 9 και 2. Οι δράσεις 1, 3 και 4 αφορούν την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τεχνική εκπαίδευση στην οποία επιμερίζεται το 66% των δεσμεύσεων του μέτρου³. Επιπλέον στη δράση 7, η οποία ποσοτικοποιείται με τρεις δείκτες επιμερίζεται το υπόλοιπο των δεσμεύσεων του μέτρου. Η εκτίμηση του ΣΑ λαμβάνοντας υπόψη την αντιπροσωπευτικότητα των δεικτών ως προς το είδος των δράσεων είναι ότι το μέτρο έχει βαθμό ποσοτικοποίησης της τάξης του 80%. Το μέτρο είναι μάλλον ισόρροπο όσον αφορά τη χρηματοδοτική του διάρθρωση καθώς στην πρώτη τριετία δεσμεύεται το 44% του συνολικού προϋπολογισμού.

³ στοιχεία από ΔΑ και ΣΔ του ΕΠΕΑΕΚ

Ο δείκτης «αριθμός ΚΠΕ» έχει υπολογισθεί με βάση το μοναδιαίο κόστος με βάση την εμπειρία από το 1^ο ΕΠΕΑΕΚ⁴.

Ο δείκτης «αριθμός συμμετεχόντων σχολικών μονάδων σε προγράμματα Π.Ε» έχει υπολογισθεί με βάση το μοναδιαίο κόστος. Στη διάρκεια του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ υλοποιήθηκαν 1800 προγράμματα με μέσο μοναδιαίο κόστος 200.000 δρχ ανά σχολική μονάδα⁵, τα οποία ήταν μικρά (απαρτίζονταν κυρίως από επισκέψεις σε χώρους περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος). Στον παρόντα υπολογισμό έχει ληφθεί ως μοναδιαίο κόστος 4×10^6 δρχ καθόσον περιγράφονται στην αντίστοιχη κατηγορία πράξεων ολοκληρωμένα εκπαιδευτικά προγράμματα και όχι μικρά και αποσπασματικά όπως της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.

Ο δείκτης «αριθμός συμμετεχόντων μαθητών» έχει υπολογισθεί με βάση τον αριθμό των σχολικών μονάδων (πρβλ. προηγούμενο δείκτη) θεωρώντας ότι κατά μέσο όρο συμμετέχουν 50 μαθητές ανά πρόγραμμα Π.Ε. Στις τιμές στόχους 2003 και 2006 έχει ληφθεί υπόψη και ο αριθμός των μαθητών, που επισκέπτονται τα ΚΠΕ (με βάση την εμπειρία από το προηγούμενο ΕΠΕΑΕΚ). Οι τιμές βάσης των δύο προηγούμενων δεικτών έχουν δοθεί από την επιτροπή σχεδιασμού του συγκεκριμένου μέτρου.

Ο δείκτης «αριθμός επιμορφωτικών σεμιναρίων» έχει γίνει με βάση το σταθμισμένο μοναδιαίο κόστος από τα δύο είδη σχετικών σεμιναρίων [μικρής διάρκειας 20-30 hr και μεγάλης διάρκειας 120 hr], τα οποία υλοποιήθηκαν την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Ο δείκτης «αριθμός επιμορφούμενων εκπαιδευτικών» έχει υπολογισθεί με βάση την υπόθεση εργασίας ότι σε κάθε σεμινάριο θα συμμετέχουν 30 έως 40 εκπαιδευτικοί⁶.

Ο δείκτης «αριθμός καινοτόμων εκπαιδευτικών δράσεων και έρευνας σε θέματα περιβάλλοντος» που χαρακτηρίζει μια καινοτόμο δράση έχει εκτιμηθεί από την επιτροπή σχεδιασμού λαμβάνοντας την υπόθεση ότι θα εγκριθεί τουλάχιστον μία πρόταση ανά τριτοβάθμια εκπαιδευτικό ίδρυμα.

⁴ στον υπολογισμό του μοναδιαίου κόστους έχει ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι μεγάλο μέρος του κόστους των ΚΠΕ (μισθοδοσία εκπαιδευτικών) καλύπτεται από τον τακτικό προϋπολογισμό.

⁶ Στόχος 2003 = (αριθμός σεμιναρίων) $\times$ (40 εκπαιδ/σεμινάριο) = 1500 και αθροιστικά 5000 εκπαιδευτικοί, ενώ στόχος 2006 = (αριθμός σεμιναρίων) $\times$ (30 εκπαιδ/σεμινάριο) = 4500 και αθροιστικά 9500 εκπαιδευτικοί

Οι υπόλοιποι δείκτες έχουν προταθεί από την επιτροπή σχεδιασμού του μέτρου, αλλά δεν μπορούν να τεκμηριωθούν επαρκώς.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αναφέρεται ότι θα δημιουργηθούν τουλάχιστον 10 ΚΠΕ, το οποίο είναι σε σύμπνοια με την ποσοτικοποίηση του μέτρου όπου δηλώνεται ότι θα δημιουργηθούν 13 ΚΠΕ (απόκλιση 30%)

3.2 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το μέτρο δεν είναι ποσοτικοποιημένο ως προς τα αποτελέσματα του.

Από τη Δ.Α του ΥΠΕΘΟ έχει προταθεί ως τυπικός δείκτης αποτελεσμάτων η δημιουργούμενη πρόσκαιρη απασχόληση. Ο υπολογισμός της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά την διάρκεια υλοποίησης των έργων, αποτελεί ένα κλασικό δείκτη ποσοτικοποίησης αποτελεσμάτων και υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{εκτ} = \frac{\overline{\text{ΠΥ}}_{01-06} \times \Sigma_{\delta\alpha}}{\overline{\text{ΗΜ}} \times \text{ΗΕΜ} \times 12}, \text{ όπου:}$$

- $\Delta.A_{εκτ}$ = Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης
- $\overline{\text{ΠΥ}}_{01-06}$ = προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ.
- $\Sigma_{\delta\alpha}$ = Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%]
- $\overline{\text{ΗΜ}}$ = μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα
- ΗΕΜ = ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Η μέτρηση της δημιουργούμενης πρόσκαιρης απασχόλησης δεν μπορεί να μετρηθεί καθόσον για το συγκεκριμένο μέτρο δεν υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία συντελεστού δαπάνης απασχόλησης ανά κατηγορία πράξης⁷.

⁷ Η έλλειψη στοιχείων δαπάνης απασχόλησης για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ οφείλεται αφενός στο είδος των παρεμβάσεων και αφετέρου στην απροθυμία των φορέων υλοποίησης να δώσουν σχετικά στοιχεία στα ειδικά έντυπα της Αξιολόγησης πρβλ. Τρίτη Έκθεση Αξιολόγησης, Απρίλιος 2000, σελ. 3-20 έως 3-26

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το παρόν μέτρο αποτελεί συνέχεια αντίστοιχων παρεμβάσεων που έγιναν στο Β ΚΠΣ. Δεν παρατηρήθηκαν δυσκολίες παρακολούθησης και αξιολόγησης την προηγούμενη περίοδο. Για το λόγο αυτό εκτιμάται ότι το μέτρο δεν θα παρουσιάσει δυσκολίες παρακολούθησης και αξιολόγησης για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο. Το ΟΠΣ θα διευκολύνει τις διαδικασίες αυτές εφόσον ο φορέας παρέχει έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία της προόδου του οικονομικού και φυσικού αντικείμενου. Η τυχόν εμφάνιση ομοειδών παρεμβάσεων σε άλλα προγράμματα (περιφερειακά ή τομεακά) επιτρέπει τη συγκριτική μελέτη διαφόρων δεικτών (π.χ. συντελεστές δαπάνης απασχόλησης, μοναδιαία κόστη κλπ) και συμβάλλει δραστικά στην ομογενοποίηση της αξιολόγησης αφού δίνει τη δυνατότητα στάθμισης των επιπτώσεων ή εξαγωγής συμπερασμάτων για τη μέση αποδοτικότητα των παρεμβάσεων.

Σημαντικοί παράγοντες για την ποιότητα της υλοποίησης του μέτρου 2.6. μπορούν να θεωρηθούν οι ακόλουθοι:

- i Η έγκαιρη σύσταση του Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών ώστε να υλοποιηθούν συντονισμένα και οι δράσεις επιμόρφωσης στην περιβαλλοντική αγωγή.
- ii Ο μη κατακερματισμός των περιβαλλοντικών προγραμμάτων ανά σχολική μονάδα σε μικρά προγράμματα απαρτιζόμενα ουσιαστικά από μία επίσκεψη, αλλά η δημιουργία ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε κάθε σχολείο. Σημαντικές είναι οι ενέργειες δημοσιότητας στις σχολικές μονάδες ώστε να ανταποκριθούν στα ολοκληρωμένα περιβαλλοντικά προγράμματα. Επιπρόσθετα, η διάχυση των δράσεων στο σχολικό πληθυσμό αναμένεται να δημιουργήσει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

- iii Η ετοιμότητα του μέτρου είναι σημαντική καθόσον οι φορείς υλοποίησης έχουν μεγάλη εμπειρία από την επιτυχή υλοποίηση σχετικών δράσεων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο.
- iv Χρήσιμη είναι η εκπόνηση υποστηρικτικών μελετών (στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας) για τη διερεύνηση της δυνητικής απορρόφησης των αποφοίτων από προπτυχιακά/μεταπτυχιακά προγράμματα σχετικών με το περιβάλλον στην αγορά εργασίας.
- v Η υλοποίηση των σχολικών προγραμμάτων απαιτεί την ύπαρξη Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης ρόλο τον οποίο στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ διαδραμάτισε το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας.

4.2 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Η σύσταση και λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής αναμένεται να βελτιώσει τις συνθήκες παρακολούθησης. Αυτό προϋποθέτει τη σωστή στελέχωση της ΔΑ, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους διοικητικούς μηχανισμούς που ήδη υφίστανται. Με δεδομένο ότι ένα σημαντικό μέρος των στελεχών της νέας ΔΑ (με βάση τα δεδομένα μέχρι σήμερα) προέρχεται από την Διεύθυνση Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΔΙΚΠΣ) προβλέπεται ότι θα υπάρξει αγαστή συνεργασία με τους φορείς υλοποίησης. Κρίσιμη παράμετρος στο σημείο αυτό είναι η βέλτιστη δυνατή γνώση των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, και αξιόπιστα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των πράξεων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ. Η μεταβατική περίοδος από το Β ΚΠΣ και η ένταξη στο ΟΠΣ των συνοπτικών τεχνικών δελτίων έργων αυτής της περιόδου θεωρείται a priori ότι έχουν συμβάλλει στην εξοικείωση της Διαχειριστικής

Αρχής με το νέο μηχανογραφικό σύστημα κεντρικής παρακολούθησης των πράξεων.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- Η εξέταση της τελική και ετήσια έκθεσης εκτέλεσης.
- Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 3.1

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 3.1

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ

Όνομα Μέτρου	Ενθάρρυνση Επιχειρηματικής Δράσης και Καινοτομικών Εφαρμογών			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	19.848,4	100%	0.8%	
Τριετίας (2001-2003)	7.953,0			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
α. Ίδρυση & λειτουργία κόμβων για την ενθάρρυνση και στήριξη νεανικής επιχειρηματικότητας	<ul style="list-style-type: none"> - 16 κόμβοι-θυρίδες ενθάρρυνσης επιχειρηματικότητας - 1500 ωφελούμενοι σπουδαστές-απόφοιτοι ΙΕΚ - 15000 απόφοιτοι-σπουδαστές ΙΕΚ που επισκέπτονται τους κόμβους 		✓	ικανή
β. Μαθήματα επιχειρηματικότητας	<ul style="list-style-type: none"> - 400 κύκλοι μαθημάτων - 8000 μαθητές, σπουδαστές ΤΕΕ, δημοσίων ΙΕΚ που θα παρακολουθήσουν τους κύκλους μαθημάτων 		✓	μεγάλη
γ. Ίδρυση-λειτουργία Παρατηρητηρίου παρακολούθησης επιχειρηματικού τοπίου	<ul style="list-style-type: none"> - 3000 χρήστες Τράπεζας Πληροφοριών Παρατηρητηρίου 		✓	ικανή
δ. Ενθάρρυνση επιχειρηματικής ενέργειας	<ul style="list-style-type: none"> - 65000 φοιτητές Γ' βάθμιας που παρακολουθούν μαθήματα επιχειρηματικότητας 		✓	ικανή
ε. Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών	<ul style="list-style-type: none"> - 2000 φοιτητές, σπουδαστές, απόφοιτοι που θα εκπονήσουν επιχειρηματικά σχέδια - 600 επιχειρηματικά σχέδια που θα ενισχυθούν 		✓	ικανή
στ. Ενίσχυση προηγμένων εργαστηρίων			✓	ικανή
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

2.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ3.1 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ3

Καταγεγραμμένος **γενικός στόχος του άξονα προτεραιότητας 3** είναι η ανάπτυξη στα μελλοντικά στελέχη γνώσεων και δεξιοτήτων που αναπτύσσουν και προωθούν την επιχειρηματικότητα και αυξάνουν την προσαρμοστικότητα των νέων στις εξελίξεις της αγοράς εργασίας.

Οι αναφερόμενοι **επιχειρησιακοί στόχοι του μέτρου 3.1.** είναι

- i Η ενθάρρυνση των νέων να στραφούν προς την αυτοαπασχόληση
- ii Η προσφορά κατάλληλων γνώσεων στους νέους για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών
- iii Στήριξη των νέων προς την αυτοαπασχόληση και την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών

Διακρίνεται μία πλήρης συνάφεια μεταξύ της γενικής στοχοθεσίας του άξονα και της ειδικής του μέτρου. Σχετικές πράξεις που προάγουν τους στόχους είναι

- Η ανάπτυξη δομών υποστήριξης της καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας (στήριξη νέων επιχειρηματιών)
- Μαθήματα επιχειρηματικότητας
- Οργάνωση υποστηρικτικών μηχανισμών (παρατηρητήριο)
- Εργαστήρια παροχής υπηρεσιών

Η λειτουργική σχέση γενικών-επιχειρησιακών στόχων αναδεικνύεται από τις μήτρες συνάφειας μέτρων με αδυναμίες και πλεονεκτήματα του εκπαιδευτικού συστήματος, τα οποία αναλύθηκαν στην ex ante αξιολόγηση του Προγράμματος(πρβλ. Παράρτημα). Το Μ3.1. ασκεί επίδραση σε 2 Δυνατότητες/Ευκαιρίες και 3 Αδυναμίες/Απειλές, οι οποίες σχετίζονται με τη σύνδεση εκπαίδευσης-παραγωγής, την παραγωγή καινοτομιών και εφευρετικότητας και την έλλειψη πληροφόρησης σε θέματα επαγγελματικής αποκατάστασης.

Οι πίνακες 1 και 2 επιχειρούν μία προσέγγιση της εσωτερικής συνοχής του ΕΠΕΑΕΚ¹

Πίνακας 1. Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

	ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5		ΑΠ 6
	M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2	M6.1
M1.1			2	2	1		1	1				2		
M1.2			2	2			1			1	1	2		
M2.1	2	2		2		1		2		1			2	
M2.2	2	2	2			1	1	2	1		2		2	
M2.3	1					2			1	2			2	
M2.4			1	1			2		1	2				
M2.5	1	1		1		2		2						
M2.6	1		2	2	2		1						1	
M3.1				1	1	1								
M4.1		1	1		2	2					2			
M4.2		1		2						2				
M5.1	2	2											2	
M5.2			2	2	2			1				2		
M6.1														

Πίνακας 2. Υπολογισμός συντελεστών εσωτερικής συνοχής ΕΠΕΑΕΚ

	S+	S-	N+	N-	Cs+	Cs-
M1.1	9	0	6	0	0,75	0
M1.2	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 1	9	0	6	0	0,75	0
M2.1	12	0	7	0	0,86	0
M2.2	15	0	9	0	0,83	0
M2.3	8	0	5	0	0,80	0
M2.4	7	0	5	0	0,70	0
M2.5	7	0	5	0	0,70	0
M2.6	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 2	9,67	0	6,17	0	0,78	0
M3.1	3	0	3	0	0,50	0
ΑΠ 3	3	3	3	0	0,50	0
M4.1	8	0	5	0	0,80	0
M4.2	5	0	3	0	0,83	0
ΑΠ 4	6,5	0	4	0	0,81	0
M5.1	6	0	3	0	1,00	0
M5.2	9	0	5	0	0,90	0
ΑΠ 5	7,5	0	4	0	0,94	0
Σύνολο	32,67	0	20,17	0	0,81	0

Συντελεστής θετικών συνεργιών

$$Cs+ = \frac{\text{Άθροισμα θετικών κελιών}}{(\text{αριθμός θετικών κελιών}) \times 2}$$

Συντελεστής αρνητικών συνεργιών

$$Cs- = \frac{\text{Άθροισμα αρνητικών κελιών}}{(\text{αριθμός αρνητικών κελιών}) \times 2}$$

S+ άθροισμα θετικών κελιών

S- άθροισμα αρνητικών κελιών

N+ πλήθος θετικών κελιών

N- πλήθος αρνητικών κελιών

Cs+ συντελεστής θετικής συνέργιας

Cs- συντελεστής αρνητικής συνέργιας

Τιμές συντελεστών:

0 απουσία συνέργιας

1 μερική συνέργια

2 πλήρης συνέργια

¹ Πρβλ. MEANS Handbook No 7 «Analyzing the synergy and Cross Impact of Programmes: An Empirical Method», Commission of the European Communities, DG XVI/G2

Από τη διερεύνηση της εσωτερικής συνοχής του προγράμματος φαίνεται ότι το μέτρο 3.1 έχει το μικρότερο συντελεστή συνοχής από τα άλλα μέτρα και τούτο αποδίδεται αφενός στην καινοτομική φύση του και αφετέρου στη φύση των δράσεων που περιέχει.

Το μέτρο εμφανίζει μικρή συνέργια κυρίως με τα μέτρα 2.2, 2.3, 2.4. του ΑΠ 2 καθόσον η αναβάθμιση και συμπλήρωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και οι δράσεις που αφορούν την αρχική επαγγελματική κατάρτιση επηρεάζουν τις επιχειρηματικές δυνατότητες που θα αναπτυχθούν στα πλαίσια του παρόντος μέτρου.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Από τη διερεύνηση της εσωτερικής συνοχής του προγράμματος φαίνεται ότι το μέτρο 3.1 έχει το μικρότερο συντελεστή συνοχής από τα άλλα μέτρα και τούτο αποδίδεται αφενός στην καινοτομική φύση του και αφετέρου στη φύση των δράσεων που περιέχει.

Στον ακόλουθο πίνακα επιχειρείται μία εκτίμηση του ΣΑ για τη συσχέτιση του μέτρου με τις βασικές κοινοτικές πολιτικές.

Πίνακας 3. Υπολογισμός συντελεστών εσωτερικής συνοχής ΕΠΕΑΕΚ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
α. Ίδρυση & λειτουργία κόμβων για την ενθάρρυνση και στήριξη νεανικής επιχειρηματικότητας	✓		✓	✓	✓
β. Μαθήματα επιχειρηματικότητας	✓		✓	✓	✓
γ. Ίδρυση-λειτουργία Παρατηρητηρίου παρακολούθησης επιχειρηματικού τοπίου	✓		✓	✓	✓
δ. Ενθάρρυνση επιχειρηματικής ενέργειας	✓		✓	✓	✓
.ε. Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών	✓		✓	✓	✓
στ. Ενίσχυση προηγμένων εργαστηρίων	✓		✓	✓	✓

Οι εκτιμήσεις αυτές προκύπτουν από την εμπειρία του ΣΑ και από τις αναλύσεις που περιέχονται στην παρούσα αξιολόγηση του μέτρου 3.1. και από εκείνες της ex ante αξιολόγησης του ΕΠΕΑΕΚ (Φεβρουάριος 2001).

- Οι πράξεις του μέτρου σχετίζονται άμεσα με την απασχόληση και ιδιαίτερα με την ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης. Οι κατηγορίες πράξεων του μέτρου στοχεύουν άμεσα στην ανάπτυξη αισθήματος επιχειρηματικότητας στους νέους ώστε να ενθαρρυνθούν στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων². Εκτιμάται ότι οι σχεδιαζόμενες πράξεις θα αυξήσουν τον αριθμό των αυτοαπασχολούμενων επαγγελματιών και θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα των ωφεληθέντων στην αγορά εργασίας συμβάλλοντας στην τόνωση της απασχόλησης.
- Όλες οι πράξεις του μέτρου είναι σαφώς καινοτομικές τουλάχιστον όσον αφορά τη στρατηγική στο εκπαιδευτικό σύστημα υπό την έννοια ότι εντάσσονται για πρώτη φορά στο οπλοστάσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής και ευρύτερα του τομέα των ανθρωπίνων πόρων.
- Οι καινοτομικές δράσεις παρέχουν ευνοϊκό πεδίο για ίσες ευκαιρίες. Λαμβάνοντας υπόψη τη διάρθρωση του πληθυσμού στόχου των παρεμβάσεων του μέτρου εκτιμάται ότι αυτές θα συμβάλλουν στην τόνωση της γυναικείας απασχόλησης. Ειδικότερα, όσον αφορά τους φοιτητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι περιγραφείσες πράξεις στοχεύουν στις θεωρητικές σχολές όπου δεν διδάσκονται μαθήματα επιχειρηματικότητας αλλά και όπου το ποσοστό των γυναικών είναι συντριπτικά μεγαλύτερο. Υπό την έννοια αυτή θεωρείται ότι το μέτρο μπορεί να συμβάλλει στην τόνωση της γυναικείας αυτοαπασχόλησης.
- Τέλος όλες οι πράξεις στοχεύουν στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού σε ότι αφορά την κατανόηση και γνώση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Έτσι παραδίδουν στην αγορά εργασίας στελέχη, των οποίων το γνωστικό επιχειρηματικό υπόβαθρο αναμένεται να έχει θετική επίπτωση στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων στα οποία θα απασχοληθούν. Κατά συνέπεια οι παρεμβάσεις του μέτρου συμβάλλουν έμμεσα στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

² σύμφωνα με τις αποφάσεις της συνόδου κορυφής στο Βερολίνο η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί στόχο για την μείωση της ανεργίας

Η σχέση του μέτρου με την εθνική πολιτική προκύπτει από τη συσχέτιση του με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση³. Το μέτρο σχετίζεται με τον πυλώνα II του ΕΣΔΑ (Ανάπτυξη του Επιχειρηματικού Πνεύματος) και ειδικότερα την κατευθυντήρια γραμμή 11⁴ που αναφέρεται στην ανάπτυξη της αυτοαπασχόλησης, τη δημιουργία μικρών επιχειρήσεων και την προαγωγή της κατάρτισης για την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος. Επίσης με βάση τον απολογισμό ΕΣΔΑ 2000 δηλώνεται στην κατευθυντήρια γραμμή 1 ότι λειτουργούν 5 θυρίδες νεανικής επιχειρηματικότητας στη Λάρισα, Θεσ/νίκη, Ιωάννινα, Ξάνθη και την Αθήνα.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΦΡΩΝ

Η ποσοτικοποίηση των εκφρών του μέτρου θεωρείται ικανοποιητική καθώς ποσοτικοποιείται σχεδόν το σύνολο του προϋπολογισμού του μέτρου. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατάσταση ποσοτικοποίησης του μέτρου:

Πίνακας 4. Κατάσταση ποσοτικοποίησης του Μ2.6

Κατηγορία πράξεων	Βαρύτητα στο Μέτρο ⁵	Αριθμός Δεικτών
α. Ίδρυση & λειτουργία κόμβων για την ενθάρρυνση και στήριξη νεανικής επιχειρηματικότητας	18%	4
β. Μαθήματα επιχειρηματικότητας	7%	2
γ. Ίδρυση-λειτουργία Παρατηρητηρίου παρακολούθησης επιχειρηματικού τοπίου	3%	1
δ. Ενθάρρυνση επιχειρηματικής ενέργειας	44%	1
ε. Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών	28%	2
στ. Ενίσχυση προηγμένων εργαστηρίων		
Σύνολο ποσοτικοποίησης μέτρου	100%	

³ πρβλ. ΕΣΔΑ 2000. Το ΕΣΔΑ 2001 δεν είχε εκδοθεί τη στιγμή συγγραφής της ex ante αξιολόγησης του Συμπληρώματος Προγραμματισμού

⁴ Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στον Απολογισμό ΕΣΔΑ 2000 παρουσιάζονται μεταβολές των κατευθυντηρίων γραμμών και μετονομασίες τους

⁵ Τα στοιχεία έχουν ληφθεί από την επιτροπή σχεδιασμού του παρόντος μέτρου σε συνεννόηση με το ΣΔ

Ο δείκτης «αριθμός κόμβων για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας» έχει ποσοτικοποιηθεί με βάση την εμπειρία από το πρόγραμμα *Θυρίδες Νεανικής Επιχειρηματικότητας* της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς (ΓΓΝΓ) και θεωρείται εφικτός ως προς την επίτευξη του.

Ομοίως οι δείκτες «αριθμός σπουδαστών-αποφοίτων ΙΕΚ που ωφελούνται από τους κόμβους, «αριθμός σπουδαστών-αποφοίτων ΙΕΚ που επισκέπτονται τους κόμβους» και «αριθμός επιχειρηματικών σχεδίων που θα ενισχυθούν» αντλούν την ποσοτικοποίηση τους από την εμπειρία της ΓΓΝΓ και θεωρούνται ρεαλιστικοί καθόσον στη διάρκεια ενός έτους έχουν επισκεφθεί παρόμοιους κόμβους άνω των 1000 νέων και έχουν ενισχυθεί 88 επιχειρηματικά σχέδια.

Η εκτίμηση του δείκτη «αριθμός κύκλων μαθημάτων» έγινε με βάση το μοναδιαίο κόστος όπου θεωρήθηκε ότι κάθε μάθημα αποτιμάται σε 1.500.000 δρχ⁶.

Ο δείκτης «αριθμός χρηστών Τράπεζας Πληροφοριών Παρατηρητηρίου» αποτελεί εκτίμηση της επιτροπής σχεδιασμού και δεν υπάρχουν στοιχεία για να ελεγχθεί η αξιοπιστία του.

Ο δείκτης «αριθμός φοιτητών Γ' βάθμιας που παρακολουθούν μαθήματα επιχειρηματικότητας» είναι εφικτός και στηρίζεται στην ακόλουθη συλλογιστική:

Σύμφωνα με στοιχεία του ΥΠΕΠΘ (Υπ. Στατιστικής, 1998) φοιτούν στα ΤΕΙ 101.000 σπουδαστές και στα ΑΕΙ 245.000 φοιτητές. Εκτιμάται ότι το 60%⁷ των φοιτητών ΑΕΙ φοιτούν σε θεωρητικές σχολές και λαμβάνεται ως υπόθεση εργασίας ότι το 20% αυτών θα ενδιαφερθεί να παρακολουθήσει μαθήματα επιχειρηματικότητας. Θεωρείται επίσης ότι το ήμισυ των σπουδαστών ΤΕΙ περίπου θα ενδιαφερθούν να παρακολουθήσουν μαθήματα επιχειρηματικότητας. Η τιμή στόχος 2006 είναι υποτιμημένη προς τα κάτω ώστε να καταστεί ασφαλής.

Ο δείκτης «αριθμός φοιτητών σπουδαστών που θα εκπονήσουν επιχειρηματικά σχέδια» αποτελεί εκτίμηση της επιτροπής σχεδιασμού και

⁶ στη βάση αξιολόγησης δεν υπάρχουν αντίστοιχα στοιχεία καθόσον η πράξη είναι καινοτομική αλλά το αναφερόμενο μοναδιαίο κόστος, το οποίο δόθηκε από το φορέα, θεωρείται ρεαλιστικό

⁷ το ποσοστό αυτό προκύπτει με βάση το γεγονός ότι οι θεωρητικές σχολές, όπου δεν διδάσκονται μαθήματα επιχειρηματικότητας είναι πολυπληθέστερες από τις αντίστοιχες θετικές σχολές, όπου γενικά διδάσκονται θέματα επιχειρηματικότητας. Για παράδειγμα ένας φιλόλογος ενδέχεται να απασχοληθεί όχι ως εκπαιδευτικό, αλλά ως στέλεχος εκδοτικού οίκου ή βιβλιοπωλείου οπότε είναι απαραίτητο να έχει βασική γνώση στοιχείων επιχειρηματικής δραστηριότητας

μπορεί να θεωρηθεί λογική η εκροή που αναφέρεται καθόσον καλύπτει περίπου το 3% του συνόλου των φοιτητών που θα παρακολουθήσουν μαθήματα επιχειρηματικότητας.

3.2 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το μέτρο δεν είναι ποσοτικοποιημένο ως προς τα αποτελέσματα του.

Ως δείκτης μέτρησης αποτελεσμάτων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και η δημιουργούμενη πρόσκαιρη απασχόληση (δηλ. κατά την υλοποίηση των έργων), που υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{εκτ} = \frac{\overline{ΠΥ}_{01-06} \times \Sigma_{\delta\alpha}}{\overline{ΗΜ} \times ΗΕΜ \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{εκτ}$ =	Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης
$\overline{ΠΥ}_{01-06}$ =	προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ
$\Sigma_{\delta\alpha}$ =	Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%], ο οποίος ορίζεται ως ο λόγος μεταξύ της δαπάνης για εργατικά ανά κατηγορία πράξης προς το σύνολο της δαπάνης για τη συγκεκριμένη κατηγορία πράξης
$\overline{ΗΜ}$ =	μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα
$ΗΕΜ$ =	ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Η έλλειψη στοιχείων συντελεστών δαπάνης απασχόλησης για τις κατηγορίες πράξεων του παρόντος μέτρου από τα αντίστοιχα έργα του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ στερεί τη δυνατότητα υπολογισμού της δημιουργούμενης πρόσκαιρης απασχόλησης.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Σημαντικοί παράγοντες για την ποιότητα της υλοποίησης του μέτρου

3.1. μπορούν να θεωρηθούν οι ακόλουθοι:

- i Οι δράσεις δημοσιότητας έτσι ώστε να υπάρξει σημαντική ενημέρωση των πληθυσμών στόχων. Θετικός παράγοντας προς την κατεύθυνση αυτή είναι –τουλάχιστον για τους φοιτητές της Γ' βάθμιας- η λειτουργία των Γραφείων Διασύνδεσης.
- ii Για την ομάδα των αποφοίτων-σπουδαστών δημοσίων ΙΕΚ (στην οποία φαίνεται να δεσμεύεται το 24% των πόρων του μέτρου) είναι απαραίτητο να λειτουργήσει το Γραφείο Σταδιοδρομίας του ΟΕΕΚ
- iii Υπάρχει εμπειρία από αντίστοιχες παρεμβάσεις στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο (προγράμματα «Τεχνομάθεια» και «Θυρίδες Νεανικής Επιχειρηματικότητας»).

Το μέτρο είναι καινοτομικό ωστόσο κάποιες από τις παρεμβάσεις του (π.χ. κύκλοι μαθημάτων κλπ) σχετίζονται με αντίστοιχες παρεμβάσεις της προηγούμενης περιόδου. Εκτιμάται ότι το μέτρο δεν θα παρουσιάσει δυσκολίες παρακολούθησης και αξιολόγησης για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Το ΟΠΣ θα διευκολύνει τις διαδικασίες αυτές εφόσον ο φορέας παρέχει έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία της προόδου του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου. Η τυχόν εμφάνιση ομοειδών παρεμβάσεων σε άλλα προγράμματα (περιφερειακά ή τομεακά) επιτρέπει τη συγκριτική μελέτη διαφόρων δεικτών (π.χ. συντελεστές δαπάνης απασχόλησης, μοναδιαία κόστη κλπ) και συμβάλλει δραστικά στην ομογενοποίηση της αξιολόγησης αφού δίνει τη δυνατότητα στάθμισης των επιπτώσεων ή εξαγωγής συμπερασμάτων για τη μέση αποδοτικότητα των παρεμβάσεων.

4.2. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Η σύσταση και λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής αναμένεται να βελτιώσει τις συνθήκες παρακολούθησης. Αυτό προϋποθέτει τη σωστή στελέχωση της ΔΑ, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους διοικητικούς μηχανισμούς που ήδη υφίστανται. Με δεδομένο ότι ένα σημαντικό μέρος των στελεχών της νέας ΔΑ (με βάση τα δεδομένα μέχρι σήμερα) προέρχεται από την Διεύθυνση Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης του προηγούμενου ΕΠΕΑΕΚ προβλέπεται ότι θα υπάρξει αγαστή συνεργασία με τους φορείς υλοποίησης. Κρίσιμη παράμετρος στο σημείο αυτό είναι η βέλτιστη δυνατή γνώση των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, και αξιόπιστα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των πράξεων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ. Η μεταβατική περίοδος από το Β ΚΠΣ και η ένταξη στο ΟΠΣ των συνοπτικών τεχνικών δελτίων έργων αυτής της περιόδου θεωρείται a priori ότι έχουν συμβάλει στην εξοκείωση της Διαχειριστικής Αρχής με το νέο μηχανογραφικό σύστημα κεντρικής παρακολούθησης των πράξεων.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Π), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- Η εξέταση της τελικής και ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης.
- Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 4.1

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 4.1**1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ**

Όνομα Μέτρου	Προγράμματα Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για γυναίκες			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Δεν έχει ορισθεί στο ΤΔ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	58.127,4	83,7%	2,3%	
Τριετίας (2001-2003)	34.751,40			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
Προγράμματα υποστήριξης της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης για γυναίκες	<ul style="list-style-type: none"> - 52 επιμορφωτικά προγράμματα για εκπαιδευτικούς - 2000 επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί - 600 παρεμβατικά προγράμματα που θα πραγματοποιηθούν - 52 σχολεία / εκπαιδευτικά κέντρα που θα δημιουργήσουν υπηρεσίες συμβουλευτικής εστιασμένα σε γυναίκες 		✓	Ικανή

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4**2.1. ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ1.1 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ1**

Ο γενικός στόχος του μέτρου βασίζεται στην εθνική και ευρωπαϊκή πολιτική για την προώθηση των γυναικών στην αγορά εργασίας. Στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II το μέτρο εστιάζεται στην ισότητα των φύλλων στο σχολείο.

Κύριος στόχος του μέτρου είναι η προώθηση της ισότητας των 2 φύλλων στο χώρο της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Οι πράξεις που αναφέρονται στο ΤΔ του μέτρου είναι:

- επιμόρφωση & ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας και σχέσεων των φύλλων,
- παρεμβατικά προγράμματα προώθησης της ισότητας των φύλλων,
- προγράμματα συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού,
- μελέτη διδακτικού υλικού/διδακτικών βιβλίων,
- παραγωγή βοηθητικού διδακτικού υλικού για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με την ισότητα των φύλλων στην εκπαιδευτική διαδικασία,
- δομές για τον έλεγχο και την προώθηση της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα : παρατηρητήριο παρακολούθησης και αξιολόγησης,
- παροχή εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε νέες.
- θετικά κίνητρα & ενέργειες υπέρ των γυναικών.

Η συσχέτιση των γενικών με τους επιχειρησιακούς στόχους, τόσο σε επίπεδο γενικής συννάφειας, όσο και σε σχέση με τις συγκεκριμένες πράξεις που περιγράφονται στο ΤΔ είναι προφανής.

Το συγκεκριμένο μέτρο εξάλλου έχει απευθείας συσχέτιση και συνάφεια με τα μέτρα 2.3 και 2.4 που αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση, αλλά και τα μέτρα 2.5 (δια βίου εκπαίδευση), 3.1 (ενθάρρυνση επιχειρηματικής δράσης και καινοτομικών εφαρμογών), και το μέτρο 4.2 που αφορά επίσης γυναίκες (πρβλ. Πίνακα 1).

Πίνακας 1: Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

	ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5		ΑΠ 6
	M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2	M6.1
M1.1			2	2			1	1				2		
M1.2			2	2			1					2		
M2.1	2	2		2		1		2					2	
M2.2	2	2	2			1	1	2	1		1		2	
M2.3						2	2		1	2	2		2	
M2.4			1	1	2		2		1	2	2			
M2.5	1	1		1	2	2		2			1			
M2.6	1		2	2			1						1	
M3.1				1	1	1				1	2			
M4.1					2	2			1		1			
M4.2				1	2	2	1		2	1				
M5.1	2	2											2	
M5.2			2	2	2			1				2		
M6.1														

Ωφελούμενοι περιοχή εφαρμογής μέτρου και διάρκεια παρεμβάσεων

Σε ότι αφορά τους ωφελούμενους από το μέτρο, περιλαμβάνονται μαθητές, μαθήτριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των ΙΕΚ και των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ως προς την περιοχή εφαρμογής, περιλαμβάνεται το σύνολο της χώρας, η δε διάρκεια εφαρμογής καλύπτει την περίοδο 2001-2006.

Συνέχιση δράσεων από το ΕΠΕΑΕΚ Ι και συσχέτιση με το παρόν μέτρο

Οι σχετικές δράσεις από το ΕΠΕΑΕΚ Ι σχετίζονται κυρίως με ένα πρόγραμμα ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας.

Ουσιαστικά οι αναφερόμενες πράξεις είναι νέες και καινοτόμες.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Η παρακάτω μήτρα περιλαμβάνει εκτιμήσεις του ΣΑ για το εάν οι βασικές εθνικές και κοινοτικές πολιτικές έχουν ληφθεί υπόψη κατά την εκπόνηση του προγράμματος στη φάση του Συμπληρώματος Προγραμματισμού.

Πίνακας 2: Συμβατότητα με εθνικές και κοινοτικές πολιτικές

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
ΜΕΤΡΟ 4.1					
επιμόρφωση & ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας και σχέσεων των φύλλων	✓		✓	✓	✓
παρεμβατικά προγράμματα προώθησης της ισότητας των φύλλων	✓		✓	✓	✓
Προγράμματα συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού			✓	✓	✓
μελέτη διδακτικού υλικού/διδακτικών βιβλίων	✓		✓	✓	✓
παραγωγή βοηθητικού διδακτικού υλικού για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με την ισότητα των φύλλων στην εκπαιδευτική διαδικασία.	✓		✓	✓	✓
Δομές για τον έλεγχο και την προώθηση της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα : παρατηρητήριο παρακολούθησης και αξιολόγησης	✓		✓	✓	✓
Παροχή εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε νέες	✓		✓	✓	✓
Θετικά κίνητρα & ενέργειες υπέρ των γυναικών	✓		✓	✓	✓

Το μέτρο εμπεριέχει στο σύνολό του νέες και καινοτομικές πράξεις. Όλες οι ενέργειες και οι πράξεις είναι αδιάφορες ως προς το περιβάλλον εκτός των περιπτώσεων που κάποιο μέρος του παραχθησομένου εκπαιδευτικού υλικού εμπεριέχει θεματικές σχετικές με το περιβάλλον.

Το εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση (ΕΣΔΑ) εξάλλου αναφέρεται ειδικά στον πυλώνα IV (ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες) στην προσέγγιση της ενσωμάτωσης της διάστασης ισότητα των φύλλων στις κατευθυντήριες πολιτικές (κατευθυντήρια γραμμή 18, ΚΓ18). Ειδικότερα, οι στόχοι πολιτικής της ΚΓ18 περιέχουν μεταξύ των άλλων και τα ακόλουθα:

- ενίσχυση της ενεργοποίησης των γυναικών στην αγορά εργασίας
- αύξηση της απασχόλησης των γυναικών
- προώθηση της ισότιμης συμμετοχής των φύλλων στην αγορά εργασίας.

Τα παραπάνω είναι απόλυτα συμβατά και εναρμοσμένα με τα περιγραφόμενα στο Τεχνικό Δελτίο του παρόντος μέτρου, αλλά και του άξονα 4 γενικότερα.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΦΡΩΝ

Η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι επαρκής καθόσον παρατίθενται δείκτες εκροής για αρκετές από τις ενέργειες. Ειδικότερα στο Τ.Δ του μέτρου παρατίθενται οι ακόλουθοι δείκτες:

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ		ΣΧΟΛΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗ
		2003	2006	
Αριθμός επιμορφωτικών προγραμμάτων για εκπαιδευτικούς	-	13	52	
Αριθμός εκπαιδευτικών που θα επιμορφωθούν	-	250	2500	
Αριθμός παρεμβατικών προγραμμάτων που θα υλοποιηθούν	-	200	600	
Αριθμός σχολείων και εκπαιδευτικών κέντρων που θα συμμετάσχουν	-	1000	3000	
Αριθμός σχολείων και εκπαιδευτικών κέντρων που θα δημιουργήσουν υπηρεσίες συμβουλευτικής και προσανατολισμού με την οπτική του φύλλου	-	13	52	

Όλοι οι παραπάνω παρουσιαζόμενοι δείκτες αναφέρονται σε πράξεις με νέο και καινοτομικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου η προσδοκία επίτευξης των στόχων είναι συζητήσιμη μεν, ουσιαστικά όμως αφορούν δράσεις εκπαίδευσης χρηστών και εκπαιδευτών με φορείς εφαρμογής/δικαιούχους μαθητές και εκπαιδευτικούς.

Η αντίστοιχη εμπειρία παρόμοιου τύπου δράσεων από το πρώτο ΕΠΕΑΕΚ είναι ευρεία συνεπώς η προοπτική για το μέτρο εκτιμάται συνολικά ως ευσίωνη.

Προϋπολογισμός και χρονική διάρθρωση και ποσοτικοποίηση εκροών

Σε ότι αφορά τους προϋπολογισμούς των έργων, την αντιστοιχία έργων με τους τιθέμενους στόχους, αλλά και τη χρονική αντιστοιχία σε σχέση με τον ανά έτος προϋπολογισμό που παρατίθεται (σε ευρώ) στο Τ.Δ του μέτρου, παρατηρούμε τα εξής :

- Οι πράξεις του μέτρου εντάσσονται σε μια ενέργεια με συνολικό προϋπολογισμό 20.5 δις. δρχ. το δε ΤΔ ποσοτικοποιείται με 5 δείκτες
- Αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού των δεικτών σημειώνουμε ότι οι δείκτες υπολογίσθηκαν από την επιτροπή σχεδιασμού, και ότι όλοι οι αναφερόμενοι δείκτες δεν συνοδεύονται από τιμές βάσης από το ΕΠΕΑΕΚ Ι, όπου δεν υπήρχαν αντίστοιχες δράσεις.
- Η χρονική διάρθρωση των στόχων του μέτρου, όπως αυτή εμφανίζεται στους δείκτες, δηλαδή στόχοι για τα έτη 2003 και 2006 αντίστοιχα, και η αντιστοιχία στόχων, χρόνων επίτευξης αυτών με τους προϋπολογισμούς είναι κατά την εκτίμηση του ΣΑ σε λογικά πλαίσια.

3.2 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το μέτρο δεν είναι ποσοτικοποιημένο ως προς τα αποτελέσματα του.

Ο υπολογισμός της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά την διάρκεια υλοποίησης των έργων, αποτελεί ένα κλασσικό δείκτη ποσοτικοποίησης αποτελεσμάτων και υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{εκτ} = \frac{\overline{ΠΥ}_{01-06} \times \Sigma_{\delta\alpha}}{\overline{ΗΜ} \times ΗΕΜ \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{εκτ}$ = Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης

$\overline{ΠΥ}_{01-06}$ = προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ

$\Sigma_{\delta\alpha}$ = Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%]

$\overline{ΗΜ}$ = μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα

$ΗΕΜ$ = ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Ο συντελεστής δαπάνης απασχόλησης λαμβάνεται από τα στοιχεία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ κυρίως λόγω απροθυμίας των φορέων υλοποίησης να δώσουν στοιχεία στα διανεμηθέντα σχετικά έντυπα¹.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ4.1 δεν αναμένεται να εμφανίσει ιδιαίτερα προβλήματα υλοποίησης για τους εξής λόγους:

Υπάρχει αρκετή δυναμική σε θέματα που σχετίζονται με την προώθηση γυναικείων θεμάτων, τα οποία εξάλλου προωθούνται και από συγκεκριμένες πολιτικές και κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΔΑ (κατευθυντήρια γραμμή 18).

4.2 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρούνται οι διατάξεις του σχετικού νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσης της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου η ex ante εκτιμάται ότι, σε γενικές γραμμές, προβλέπεται αγαστή κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

---

¹ Πρβλ. Τρίτη Έκθεση Αξιολόγησης, Απρίλιος 2000, σελ. 3-20 έως 3-26

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων:

- Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του
- Η εξέταση της τελικής και ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης
- Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 4.2

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 4.2**1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ**

Όνομα Μέτρου	Προγράμματα Υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών & ερευνητικά προγράμματα για γυναίκες.			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	11.341,8	16,3%	0.58%	
Τριετίας (2001-2003)	6.996,5			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙ-ΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
Μεταπτυχιακά προγράμματα υποστήριξης για γυναίκες	<ul style="list-style-type: none"> - 1 μεταπτυχιακό πρόγραμμα που θα ξεκινήσει - 90 φοιτητές/τριες που θα παρακολουθήσουν προγράμματα - 10 προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης 		✓	Μέτρια
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4**2.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ4.2 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ4**

Ο γενικός στόχος του μέτρου βασίζεται στην εθνική και ευρωπαϊκή πολιτική για την προώθηση των γυναικών στην αγορά εργασίας. Το συγκεκριμένο μέτρο εστιάζεται ειδικότερα στην προώθηση των θεμάτων ισότητας/γυναικών στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση και στη δια βίου εκπαίδευση.

Κύριος στόχος του μέτρου είναι η προαγωγή της γνώσης, η ανάπτυξη της έρευνας, η μετεκπαίδευση και εξειδίκευση σε γυναικείες σπουδές, ενώ ειδικότεροι επιχειρησιακοί στόχοι είναι :

- i Ανάπτυξη μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε γυναικεία θέματα (women studies).
- ii Ανάπτυξη προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε γυναικεία θέματα.
- iii Δημιουργία ερευνητικών προγραμμάτων για τη μελέτη θεμάτων ισότητας στην επιστήμη και την τεχνολογία.
- iv Προγράμματα για τις γυναίκες ως ερευνήτριες.
- v Δια βίου εκπαίδευση γυναικών.

Η συσχέτιση των γενικών με τους επιχειρησιακούς στόχους, τόσο σε επίπεδο γενικής συννάφειας, όσο και σε σχέση με τις συγκεκριμένες πράξεις που περιγράφονται στο ΤΔ είναι προφανής.

Το συγκεκριμένο μέτρο εξάλλου έχει απευθείας συσχέτιση και συνάφεια με το μέτρο 2.2 (αναμόρφωση/διεύρυνση γ βάθμιας), τα μέτρα 2.3 και 2.4 που αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση, αλλά και τα μέτρα 2.5 (δια βίου εκπαίδευση), 3.1 (ενθάρρυνση επιχειρηματικής δράσης και καινοτομικών εφαρμογών), και το μέτρο 4.1 που αφορά επίσης γυναίκες. (πρβλ. Πίνακα 1).

Πίνακας 1: Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

	ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5		ΑΠ 6
	M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2	M6.1
M1.1			2	2			1	1				2		
M1.2			2	2			1					2		
M2.1	2	2		2		1		2					2	
M2.2	2	2	2			1	1	2	1		1		2	
M2.3						2	2		1	2	2		2	
M2.4			1	1	2		2		1	2	2			
M2.5	1	1		1	2	2		2			1			
M2.6	1		2	2			1						1	
M3.1				1	1	1				1	2			
M4.1					2	2			1		1			
M4.2				1	2	2	1		2	1				
M5.1	2	2											2	
M5.2			2	2	2			1				2		
M6.1														

Ωφελούμενοι περιοχή εφαρμογής μέτρου και διάρκεια παρεμβάσεων

Σε ότι αφορά τους ωφελούμενους από το μέτρο, περιλαμβάνονται φοιτητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και γυναίκες επιστήμονες.

Ως προς την περιοχή εφαρμογής, περιλαμβάνεται το σύνολο της χώρας, η δε διάρκεια εφαρμογής καλύπτει την περίοδο 2001-2006.

Συνέχιση δράσεων από το ΕΠΕΑΕΚ I και συσχέτιση με το παρόν μέτρο

Δεν υπήρχαν σχετικές δράσεις στο ΕΠΕΑΕΚ I συνεπώς ούτε και γίνεται αναφορά σε Μήτρα συνάφειας με το ΕΠΕΑΕΚ I

Ουσιαστικά οι αναφερόμενες πράξεις είναι νέες και καινοτόμες, και έρχονται να αντιστοιχήσουν την τριτοβάθμια μεταπτυχιακή εκπαίδευση στη χώρα μας με τα τεκταινόμενα στο χώρο των γυναικείων σπουδών τόσο στην Ευρώπη όσο και ευρύτερα.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Η παρακάτω μήτρα περιλαμβάνει εκτιμήσεις του ΣΑ για το εάν οι βασικές εθνικές και κοινοτικές πολιτικές έχουν ληφθεί υπόψη κατά την εκπόνηση του προγράμματος στη φάση του Συμπληρώματος Προγραμματισμού.

Πίνακας 2: Συμβατότητα με εθνικές και κοινοτικές πολιτικές

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
ΜΕΤΡΟ 4.2					
Ανάπτυξη μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε γυναικεία θέματα (women studies)	✓		✓	✓	✓
Ανάπτυξη προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε γυναικεία θέματα	✓		✓	✓	✓
Δημιουργία ερευνητικών προγραμμάτων για τη μελέτη θεμάτων ισότητας στην επιστήμη και την τεχνολογία			✓	✓	✓
Προγράμματα για τις γυναίκες ως ερευνήτριες	✓		✓	✓	✓
Δια βίου εκπαίδευση γυναικών	✓		✓	✓	✓

Το μέτρο εμπεριέχει στο σύνολό του νέες και καινοτομικές πράξεις. Όλες οι ενέργειες και οι πράξεις είναι αδιάφορες ως προς το περιβάλλον εκτός των περιπτώσεων που κάποιο μέρος του παραχθησομένου εκπαιδευτικού υλικού εμπεριέχει θεματικές σχετικές με το περιβάλλον.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι επαρκής καθόσον παρατίθενται δείκτες εκροής για αρκετές από τις ενέργειες. Ειδικότερα στο Τ.Δ του μέτρου παρατίθενται οι ακόλουθοι δείκτες:

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ		ΣΧΟΛΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗ
		2003	2006	
Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων	-	2	2	
Αριθμός προπτυχιακών προγραμμάτων	-	2	3	
Αριθμός φοιτητών που θα συμμετάσχουν	-	60	90	
Αριθμός προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης	-	5	10	

Όλοι οι παραπάνω παρουσιαζόμενοι δείκτες αναφέρονται σε πράξεις με νέο και καινοτομικό χαρακτήρα ουσιαστικά όμως αφορούν δράσεις όπου η εμπειρία στη διεύρυνση της; Τριτοβάθμιας από το προηγούμενο ΕΠΕΑΕΚ θα είναι χρήσιμη.

Η αντίστοιχη εμπειρία παρόμοιου τύπου δράσεων (νέων προγραμμάτων σπουδών) από το πρώτο ΕΠΕΑΕΚ είναι ευρεία συνεπώς η προοπτική για το μέτρο εκτιμάται συνολικά ως ευοίωνη. Σημαντική θεωρείται εξάλλου η υπάρχουσα δυναμική για την προώθηση γυναικείων θεμάτων σε επιστημονικό και ερευνητικό επίπεδο, αλλά και στην ευρύτερη αγορά εργασίας. Ουσιαστική θεωρείται τέλος και η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε παρόμοια θέματα, γεγονός που εκτιμάται ως θετικό και υποβοηθητικό για την επίτευξη των στόχων του μέτρου.

Προϋπολογισμός και χρονική διάρθρωση και ποσοτικοποίηση εκροών

Σε ότι αφορά τους προϋπολογισμούς των έργων, την αντιστοιχία έργων με τους τιθέμενους στόχους, αλλά και τη χρονική αντιστοιχία σε σχέση με τον

ανά έτος προϋπολογισμό που παρατίθεται (σε ευρώ) στο Τ.Δ του μέτρου, παρατηρούμε τα εξής :

- ✓ Οι πράξεις του μέτρου εντάσσονται σε μια ενέργεια με συνολικό προϋπολογισμό 4.0 δις. Δρχ. το δε ΤΔ ποσοτικοποιείται με 4 δείκτες.
- ✓ Αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού των δεικτών σημειώνουμε ότι οι δείκτες υπολογίσθηκαν από την επιτροπή σχεδιασμού, και ότι όλοι οι αναφερόμενοι δείκτες δεν συνοδεύονται από τιμές βάσης από το ΕΠΕΑΕΚ Ι, όπου δεν υπήρχαν αντίστοιχες δράσεις.
- ✓ Η χρονική διάρθρωση των στόχων του μέτρου, όπως αυτή εμφανίζεται στους δείκτες, δηλαδή στόχοι για τα έτη 2003 και 2006 αντίστοιχα, και η αντιστοιχία στόχων, χρόνων επίτευξης αυτών με τους προϋπολογισμούς είναι κατά την εκτίμηση του ΣΑ σε λογικά πλαίσια.

3.2 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Ο υπολογισμός της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά την διάρκεια υλοποίησης των έργων, αποτελεί ένα κλασσικό δείκτη ποσοτικοποίησης αποτελεσμάτων και υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{εκτ} = \frac{\overline{\Pi Y}_{01-06} \times \Sigma_{\delta\alpha}}{\overline{HM} \times HEM \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{εκτ}$ = Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης

$\overline{\Pi Y}_{01-06}$ = προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ

$\Sigma_{\delta\alpha}$ = Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%]

$\overline{HM}$ = μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα

HEM = ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Ο συντελεστής δαπάνης απασχόλησης λαμβάνεται από τα στοιχεία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ κυρίως λόγω απροθυμίας των φορέων υλοποίησης να δώσουν στοιχεία στα διανεμηθέντα σχετικά έντυπα¹.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ4.2 δεν αναμένεται να εμφανίσει ιδιαίτερα προβλήματα υλοποίησης για τους εξής λόγους:

Υπάρχει αρκετή δυναμική σε θέματα που σχετίζονται με την προώθηση γυναικείων θεμάτων, τα οποία εξάλλου προωθούνται και από συγκεκριμένες πολιτικές και κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΔΑ (κατευθυντήρια γραμμή 18).

Σε ότι αφορά το σκέλος του μέτρου που αφορά διεύρυνση της τριτοβάθμιας με νέα καινοτομικά θεματικά αντικείμενα, υπάρχει εμπειρία παρόμοιων δράσεων από το 1^ο ΕΠΕΑΕΚ, ενώ παράλληλα η διαχειριστική αρχή έχει πλέον αποκτήσει την ανάλογη εμπειρία.

Το μέτρο χαρακτηρίζεται από σημαντική ετοιμότητα καθόσον έχουν καταγραφεί σε μελέτη υλοποιηθείσα την προηγούμενη περίοδο οι Περιοχές Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας προς τις οποίες θα εστιασθούν κυρίως οι δράσεις.

4.2 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρωθούν οι διατάξεις του σχετικού νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσης της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου ex ante εκτιμάται ότι σε γενικές γραμμές προβλέπεται αγαστή κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

---

¹ Πρβλ. Τρίτη Έκθεση Αξιολόγησης, Απρίλιος 2000, σελ. 3-20 έως 3-26

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- Η εξέταση της τελικής και ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης.
- Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 5.1

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 5.1**1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ**

Όνομα Μέτρου	Αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμών για την προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	29.745,00	5,83%	1,2%	
Τριετίας (2001-2003)	13.385,25			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
Υποδομές για άτομα με ειδικές ανάγκες	<ul style="list-style-type: none"> - 50 ΚΔΑΥ που θα εξοπλισθούν - 150 ΣΜΕΑ με σύγχρονο εξοπλισμό 		✓	Μεγάλη
Υποδομές και εξοπλισμοί Ολοήμερου Σχολείου	<ul style="list-style-type: none"> - 202 παρεμβάσεις σε κτίρια για τη λειτουργία του Ολοήμερου Σχολείου - 300 εξοπλισμένα ολοήμερα δημοτικά 	✓		Μεγάλη
Υποδομές και εξοπλισμός Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ)	<ul style="list-style-type: none"> - 12 εξοπλισμένα ΣΔΕ - 12 κτιριακές παρεμβάσεις για δημιουργία ΣΔΕ - 18 Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων 	✓	✓	Μεγάλη
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5**2.1 ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ5.1 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ5**

Ο άξονας προτεραιότητας 5 στοχεύει στην υποστήριξη των δράσεων του ΕΚΤ και εξειδικεύεται :

- α. στη χρηματοδότηση της δημιουργίας ή ενίσχυσης κτιριακών υποδομών,
- β. την αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού.

Ο **επιχειρησιακός στόχος του μέτρου 5.1** είναι η υποστήριξη της υλοποίησης των στόχων του Άξονα 1. Η προφανής σχέση ανάμεσα στη στοχοθεσία του μέτρου και του άξονα προτεραιότητας είναι η εφαρμογή μιας συστηματικής και ολοκληρωμένης στρατηγικής όσον αφορά το θέμα των κτιριακών παρεμβάσεων, της δημιουργίας των κατάλληλων υποδομών και της προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού στην άρση της κοινωνικής ανισότητας, στην καταπολέμηση της περιθωριοποίησης ατόμων και ιδιαίτερων μαθητικών ομάδων καθώς και αναλφάβητων ενηλίκων.

Όσον αφορά τη σχέση της στοχοθεσίας του μέτρου με τις δυνατότητες/ευκαιρίες και τις αδυναμίες /απειλές του εκπαιδευτικού συστήματος, όπως αυτές συστηματοποιήθηκαν στην ex ante αξιολόγηση του Ε.Π. διαπιστώνεται από τις σχετικές μήτρες (πρβλ. Παράρτημα) ότι το Μ5.1. επιδρά σε δύο (2) από τις αδυναμίες/ απειλές και ειδικότερα σε εκείνες που σχετίζονται με ανεπαρκή υποδομή των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και τον μη εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος. Επιπλέον το Μ5.1. προάγει την ανάδειξη δύο (2) δυνατοτήτων/ευκαιριών που σχετίζονται με τη βελτίωση της ποιότητας στην παρεχόμενη εκπαίδευση και τον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Η εσωτερική συνοχή του Μ5.1. σε σχέση με τα λοιπά μέτρα του Σ.Π. αναλύεται στη μήτρα συνεργιών του Σ.Π. (πίνακες 1 και 2¹). Διαπιστώνεται ότι το μέτρο έχει τον υψηλότερο συντελεστή εσωτερικής συνοχής (1.00), που σημαίνει ότι η υλοποίηση του μέτρου πέραν από την επίτευξη των στόχων του συμβάλει και στην επίτευξη των στόχων σημαντικού αριθμού λοιπών μέτρων του Σ.Π.

---

¹ Πρβλ. MEANS Handbook No 7 «Analyzing the synergy and Cross Impact of Programmes: An Empirical Method», Commission of the European Communities, DG XVI/G2

Πίνακας 1. Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

		ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5	
		M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2
ΑΠ 1	M1.1			2	2	1		1	1				2	
	M1.2			2	2			1			1	1	2	
ΑΠ 2	M2.1	2	2		2		1		2		1			2
	M2.2	2	2	2			1	1	2	1		2		2
	M2.3	1					2			1	2			2
	M2.4			1	1			2		1	2			
	M2.5	1	1		1		2		2					
	M2.6	1		2	2	2		1						1
ΑΠ 3	M3.1				1	1	1							
ΑΠ 4	M4.1		1	1		2	2					2		
	M4.2		1		2						2			
ΑΠ 5	M5.1	2	2										2	
	M5.2			2	2	2			1				2	
ΑΠ 6	M6.1													

Πίνακας 2. Υπολογισμός συντελεστών εσωτερικής συνοχής ΕΠΕΑΕΚ

	S+	S-	N+	N-	Cs+	Cs-
M1.1	9	0	6	0	0,75	0
M1.2	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 1	9	0	6	0	0,75	0
M2.1	12	0	7	0	0,86	0
M2.2	15	0	9	0	0,83	0
M2.3	8	0	5	0	0,80	0
M2.4	7	0	5	0	0,70	0
M2.5	7	0	5	0	0,70	0
M2.6	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 2	9,67	0	6,17	0	0,78	0
M3.1	3	0	3	0	0,50	0
ΑΠ 3	3	3	3	0	0,50	0
M4.1	8	0	5	0	0,80	0
M4.2	5	0	3	0	0,83	0
ΑΠ 4	6,5	0	4	0	0,81	0
M5.1	6	0	3	0	1,00	0
M5.2	9	0	5	0	0,90	0
ΑΠ 5	7,5	0	4	0	0,94	0
Σύνολο	32,67	0	20,17	0	0,81	0

Συντελεστής θετικών συνεργιών

$$Cs+ = \frac{\text{Άθροισμα θετικών κελιών}}{(\text{αριθμός θετικών κελιών}) \times 2}$$

Συντελεστής αρνητικών συνεργιών

$$Cs- = \frac{\text{Άθροισμα αρνητικών κελιών}}{(\text{αριθμός αρνητικών κελιών}) \times 2}$$

S+ άθροισμα θετικών κελιών
 S- άθροισμα αρνητικών κελιών
 N+ πλήθος θετικών κελιών
 N- πλήθος αρνητικών κελιών
 Cs+ συντελεστής θετικής συνέργιας
 Cs- συντελεστής αρνητικής συνέργιας
 Τιμές συντελεστών:
 0 απουσία συνέργιας
 2 πλήρης συνέργια

Το Μέτρο 5.1. έχει υψηλή συνέργια με τα Μ1.1 και Μ1.2. αφού αφορά τις δράσεις που στοχεύουν στην βελτίωση των ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας των μαθητικών ομάδων που κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό και στην πρόληψη της σχολικής διαρροής. Επιπλέον το σχετίζεται ισχυρά και με το Μ5.2. που αφορά στον εξοπλισμό και την υλικοτεχνική υποδομή όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Στον ακόλουθο πίνακα επιχειρείται μία εκτίμηση του ΣΑ για τη συσχέτιση του μέτρου με τις βασικές κοινοτικές πολιτικές.

Ειδικότερα :

- Όσον αφορά την απασχόληση είναι προφανές ότι οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας κατά την εκτέλεση των έργων, ενώ παράλληλα με την ολοκλήρωσή τους θα επιτρέψουν την απασχόληση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων με ειδικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες ως συνέπεια των δεξιοτήτων που θα αποκτήσουν. Επιπλέον με την ολοκλήρωσή τους θα επιτρέψουν την σωστή υλοποίηση δράσεων, όπως τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, μέσω των οποίων θα παρέχονται εκπαιδευτικές ευκαιρίες σε άτομα, που στερήθηκαν παρόμοιων ευκαιριών στο παρελθόν και κατά συνέπεια θα βελτιώνεται η απασχολησιμότητά τους.

Πίνακας 3 Συσχέτιση ενεργειών του μέτρου με κοινοτικές πολιτικές

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
Υποδομές για άτομα με ειδικές ανάγκες				✓	✓
Υποδομές και εξοπλισμοί Ολοήμερου Σχολείου				✓	✓
Υποδομές και εξοπλισμός Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ)				✓	✓

- Καμία από τις ενέργειες ή πράξεις του μέτρου δεν μπορεί να θεωρηθεί καινοτομική καθόσον η υλοποίηση παρόμοιων δράσεων είχε ξεκινήσει από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, εκτός από τα Κέντρα Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΔΑΥ).
- Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις διαμορφώνουν ευνοϊκό πεδίο για ίσες ευκαιρίες καθόσον ένα σημαντικό ποσοστό των ωφελούμενων ατόμων είναι γυναίκες. Με την ενίσχυση του θεσμού των ολοήμερων σχολείων θα αυξηθεί ο αριθμός τους και θα διασπαρθούν γεωγραφικά ώστε να ευνοούν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό εργαζόμενων μητέρων.
- Όλες οι ενέργειες και οι πράξεις είναι αδιάφορες ως προς το περιβάλλον γενικά όμως μπορεί να ειπωθεί ότι η κατασκευή ενός σχολικού κτιρίου ή κτιριακή παρέμβαση σε ένα υπάρχον σχολικό κτίριο είναι φιλική προς το περιβάλλον ενέργεια.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΦΡΩΝ

Η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι επαρκέστατη καθόσον όλες οι ενέργειες δια των οποίων εκφράζεται το φυσικό αντικείμενο του Μ5.1. είναι επαρκώς ποσοτικοποιημένες ως προς τις αναμενόμενες εκροές τους. Ειδικότερα ο πίνακας 4 συνοψίζει την κατάσταση ποσοτικοποίησης του μέτρου. Ο βαθμός ποσοτικοποίησης του μέτρου ανέρχεται στο 69% και έχει υπολογισθεί με βάση τις ex ante βαρύτητες των κατηγοριών πράξεων στο μέτρο². Το μέτρο δεσμεύει για την πρώτη τριετία το 45% του συνολικού του π/υ.

---

² συζήτηση με χειριστή της ΔΑ

Πίνακας 4. Κατάσταση ποσοτικοποίησης του Μ5.1.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ
Ενέργεια 1	1α. Ανάπτυξη και αναβάθμιση υποδομών για άτομα με ειδικές ανάγκες	2	25%
Ενέργεια 2	2α. Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία	2	25%
	2β Ολοήμερο Νηπιαγωγείο		
Ενέργεια 3	3α Ανάπτυξη των υποδομών Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας	2	19%
	3β Ανάπτυξη υποδομών για την εκπαίδευση ενηλίκων μεταναστών στην ελληνική γλώσσα	1	
ΣΥΝΟΛΟ		7	69%

- Όλες οι τιμές βάσης που αναφέρονται αποτελούν εκροές του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ πλην του δείκτη «παρεμβάσεις σε κτίρια για τη λειτουργία του ολοήμερου σχολείου» όπου η τιμή βάσης (28 ολοήμερα σχολεία) χρηματοδοτήθηκε από εθνικούς πόρους.
- Ο δείκτης «Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων» έχει μηδενική τιμή βάσης. Υπάρχουν όμως σήμερα 4 Κέντρα Κατάρτισης της Γενικής Γραμματείας Λαϊκής Επιμόρφωσης (ΓΓΛΕ), τα οποία δεν έχουν ληφθεί υπόψη³.
- Οι δείκτες «εξοπλισμένα σχολεία β ευκαιρίας» και «κτιριακές παρεμβάσεις για δημιουργία ΣΔΕ» έχουν ποσοτικοποιηθεί bottom up από την επιτροπή σχεδιασμού του μέτρου. Στο 1^ο ΕΠΕΑΕΚ είχε κατασκευασθεί μόνο 1 ΣΔΕ (στο Περιστερί). Στην εκροή λαμβάνεται υπόψη ένα σύνολο 30 δομών (12 ΣΔΕ και 18 Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων)⁴.
- Οι δείκτες «εξοπλισμένα ολοήμερα δημοτικά σχολεία» και «παρεμβάσεις σε κτίρια για τη λειτουργία του ολοήμερου» επίσης έχουν ποσοτικοποιηθεί bottom up από την επιτροπή σχεδιασμού του μέτρου

³ αυτά έχουν υπολογισθεί στην τιμή βάσης του αντίστοιχου σχετικού δείκτη στο Μ1.1

⁴ έχει θεωρηθεί ex ante ότι το μοναδιαίο κόστος είναι περίπου 66x10⁶ δρχ/δομή, το οποίο θεωρείται ρεαλιστικό. Με βάση την εμπειρία από το 1^ο ΕΠΕΑΕΚ για να αναπτυχθεί μία τέτοια δομή πρέπει ένας Δήμος να διαθέσει κτίριο στο οποίο θα γίνουν οι κτιριακές παρεμβάσεις και ο εξοπλισμός

με βάση την υπόθεση ότι περίπου τα 2/3 των υποψήφιων σχολείων θα χρειασθούν κτιριακή διαμόρφωση.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα δεν αναφέρεται ποσοτικοποίηση του Μ5.1. οπότε δεν τίθεται θέμα συγκριτικής θεώρησης των ποσοτικοποιήσεων στο Συμπλήρωμα Προγραμματισμού και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

3.2. ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το Μ5.1 δεν παρουσιάζει ποσοτικοποίηση των αποτελεσμάτων του. Ως δείκτης μέτρησης αποτελεσμάτων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και η δημιουργούμενη πρόσκαιρη απασχόληση (δηλ. κατά την υλοποίηση των έργων), που υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{\text{εκτ}} = \frac{\overline{\text{ΠΥ}}_{01-06} \times \Sigma_{\delta\alpha}}{\overline{\text{ΗΜ}} \times \text{ΗΕΜ} \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{\text{εκτ}}$ =	Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης
$\overline{\text{ΠΥ}}_{01-06}$ =	προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ
$\Sigma_{\delta\alpha}$ =	Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%], ο οποίος ορίζεται ως ο λόγος μεταξύ της δαπάνης για εργατικά ανά κατηγορία πράξης προς το σύνολο της δαπάνης για τη συγκεκριμένη κατηγορία πράξης
$\overline{\text{ΗΜ}}$ =	μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα
ΗΕΜ =	ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Ο συντελεστής δαπάνης απασχόλησης λαμβάνεται από τα στοιχεία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ κυρίως λόγω απροθυμίας των φορέων υλοποίησης να δώσουν στοιχεία στα διανεμηθέντα σχετικά έντυπα⁵. Παρόλα αυτά θα μπορούσαν να ζητηθούν συγκριτικά στοιχεία από τον ΟΣΚ ή από τα 13 ΠΕΠ, τα οποία υλοποίησαν σχετικά έργα και να επιχειρηθεί η ποσοτικοποίηση της δημιουργούμενης πρόσκαιρης απασχόλησης.

⁵ Πρβλ. Τρίτη Έκθεση Αξιολόγησης, Απρίλιος 2000, σελ. 3-20 έως 3-26

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ5.1.. δεν φαίνεται να αντιμετωπίσει προβλήματα κατά την υλοποίηση για τους ακόλουθους λόγους:

- i. Υπάρχει εμπειρία των τελικών δικαιούχων (ΟΣΚ, ΟΤΑ Νομαρχίες, ΔιΕΦΕΣ/ΥΠΕΠΘ) στην υλοποίηση συναφών έργων.
- ii. Σημαντικός παράγοντας είναι η οριοθέτηση των Περιοχών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας, όπου θα εφαρμοσθούν κύρια οι δράσεις του Ολοήμερου Σχολείου καθώς καταδεικνύει την ετοιμότητα του μέτρου.
- iii. Προσοχή πρέπει να δοθεί στην υπέρβαση δυσκολιών της προηγούμενης περιόδου και ειδικά στην συνεννόηση με τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διάθεση κτιρίων στα οποία μπορούν να στεγασθούν τα ΣΔΕ.

4.2. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρωθούν οι διατάξεις του σχετικού νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσής της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωσή της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου ex ante εκτιμάται ότι σε γενικές γραμμές προβλέπεται αγαστή κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την

αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- i. Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- ii. Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίησή του.
- iii. Η εξέταση της τελικής και ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης.
- iv. Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 5.2

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 5.2

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ

Όνομα Μέτρου	Αναβάθμιση Υποδομών και Εξοπλισμών για την Βελτίωση της Ποιότητας της Εκπαίδευσης			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	480.170,00	94,17%	19,3%	
Τριετίας (2001-2003)	253.536,51			
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
Βιβλιοθήκες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> - 33 εξοπλιζόμενες βιβλιοθήκες¹ - 5 κεντρικές βιβλιοθήκες ΑΕΙ-ΤΕΙ 	✓		Μεγάλη
Ανάπτυξη εργαστηρίων Τεχνολογίας & Φυσικών Επιστημών-Εποπτικά Μέσα	<ul style="list-style-type: none"> - 439 εργαστήρια Φυσ. Επιστημών Ενιαίων Λυκείων (κτιριακά) - 83 εργαστήρια Φυσ. Επιστημών Α'βάθμιας - 83 εργαστήρια Τεχνολογίας Ενιαίων Λυκείων (κτιριακά) - 171 εργαστήρια Πληροφορικής Ενιαίων Λυκείων (κτιριακά) - 1300 εξοπλιζόμενα εργαστήρια Ενιαίων Λυκείων 	✓		Μεγάλη
Σχολεία Α-, Β' βάθμιας Εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> - 41 σχολικά κτίρια Α' βάθμιας και Β' βάθμιας 	✓		Μεγάλη
Αναβάθμιση των υποδομών ΙΕΚ και των σχολών των λοιπών φορέων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης		✓		Μεγάλη
Ανάπτυξη των ΤΕΕ και ΣΕΚ		✓		Μεγάλη
Κτίρια Γ' βάθμιας	<ul style="list-style-type: none"> - 20 κτιριακές παρεμβάσεις σε κτίρια Γ' βάθμιας 	✓		Μεγάλη
Εκπαιδευτικός εξοπλισμός Γ' βάθμιας Εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> - 33 ΑΕΙ/ΤΕΙ που εξοπλίζονται 	✓		Μεγάλη
Υποστήριξη λοιπών δράσεων ΕΚΤ που απαιτούν εξοπλισμό		✓	✓	Μεγάλη
Πεδίο Εφαρμογής	Όλη η χώρα			

¹ Η εκροή έχει την έννοια ότι παρά το γεγονός ότι η τιμή βάσης είναι 33 βιβλιοθήκες θα εξακολουθήσουν να υποστηρίζονται και στο 2^ο ΕΠΕΑΕΚ και οι 33 βιβλιοθήκες

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5

2.1. ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ Μ5.2 ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΠ5

Ο άξονας προτεραιότητας 5 στοχεύει στην υποστήριξη των δράσεων του ΕΚΤ και εξειδικεύεται:

- α. στη χρηματοδότηση της δημιουργίας ή ενίσχυσης κτιριακών υποδομών
- β. την αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού.

Ο **επιχειρησιακός στόχος του μέτρου 5.2** είναι η υποστήριξη της υλοποίησης των στόχων του Άξονα 2 στο ΕΠΕΑΕΚ. Η σχέση ανάμεσα στη στοχοθεσία του Άξονα Προτεραιότητας 5 και του μέτρου είναι προφανής. Η στρατηγική του μέτρου εξειδικεύεται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης με έμφαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (βαρύτητα στο μέτρο 34%²) και την τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση (33%) και ακολούθως την δευτεροβάθμια (24%) και πρωτοβάθμια εκπαίδευση (8%).

Όσον αφορά τη σχέση της στοχοθεσίας του μέτρου με τις δυνατότητες/ευκαιρίες και τις αδυναμίες /απειλές του εκπαιδευτικού συστήματος, όπως αυτές συστηματοποιήθηκαν στην ex ante αξιολόγηση του Ε.Π. διαπιστώνεται από τις σχετικές μήτρες (πρβλ. Παράρτημα) ότι το Μ5.2 επιδρά σε δύο (2) από τις αδυναμίες/ απειλές και ειδικότερα σε εκείνες που σχετίζονται με ανεπαρκή υποδομή των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και τον μη εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος. Επιπλέον το Μ5.2 προάγει την ανάδειξη δύο (2) δυνατοτήτων/ευκαιριών που σχετίζονται με τη βελτίωση της ποιότητας στην παρεχόμενη εκπαίδευση και τον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Η εσωτερική συνοχή του Μ5.2 σε σχέση με τα λοιπά μέτρα του Σ.Π. αναλύεται στη μήτρα συνεργιών του Σ.Π. (πίνακες 1 και 2³). Διαπιστώνεται ότι το μέτρο έχει πολύ υψηλό συντελεστή εσωτερικής συνοχής (0,9), το οποίο

² στοιχεία από εσωτερική κατανομή δεσμεύσεων του μέτρου ανά βαθμίδα εκπαίδευσης (πηγή: χειριστής μέτρου)

³ Πρβλ. MEANS Handbook No 7 «Analyzing the synergy and Cross Impact of Programmes: An Empirical Method», Commission of the European Communities, DG XVI/G2

σημαίνει ότι η υλοποίηση του μέτρου πέραν από την επίτευξη των στόχων του συμβάλει και στην επίτευξη των στόχων σημαντικού αριθμού λοιπών μέτρων του Σ.Π.

Πίνακας 1. Μήτρα συνεργιών μέτρων του ΕΠΕΑΕΚ

		ΑΠ 1		ΑΠ 2						ΑΠ 3	ΑΠ 4		ΑΠ 5	
		M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2
ΑΠ 1	M1.1			2	2	1		1	1				2	
	M1.2			2	2			1			1	1	2	
ΑΠ 2	M2.1	2	2		2		1		2		1			2
	M2.2	2	2	2			1	1	2	1		2		2
	M2.3	1					2			1	2			2
	M2.4			1	1			2		1	2			
	M2.5	1	1		1		2		2					
	M2.6	1		2	2	2		1						1
ΑΠ 3	M3.1				1	1	1							
ΑΠ 4	M4.1		1	1		2	2					2		
	M4.2		1		2						2			
ΑΠ 5	M5.1	2	2											2
	M5.2			2	2	2			1				2	
ΑΠ 6	M6.1													

Πίνακας 2. Υπολογισμός συντελεστών εσωτερικής συνοχής ΕΠΕΑΕΚ

	S+	S-	N+	N-	Cs+	Cs-
M1.1	9	0	6	0	0,75	0
M1.2	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 1	9	0	6	0	0,75	0
M2.1	12	0	7	0	0,86	0
M2.2	15	0	9	0	0,83	0
M2.3	8	0	5	0	0,80	0
M2.4	7	0	5	0	0,70	0
M2.5	7	0	5	0	0,70	0
M2.6	9	0	6	0	0,75	0
ΑΠ 2	9,67	0	6,17	0	0,78	0
M3.1	3	0	3	0	0,50	0
ΑΠ 3	3	3	3	0	0,50	0
M4.1	8	0	5	0	0,80	0
M4.2	5	0	3	0	0,83	0
ΑΠ 4	6,5	0	4	0	0,81	0
M5.1	6	0	3	0	1,00	0
M5.2	9	0	5	0	0,90	0
ΑΠ 5	7,5	0	4	0	0,94	0
Σύνολο	32,67	0	20,17	0	0,81	0

Συντελεστής θετικών συνεργιών

$$Cs+ = \frac{\text{Άθροισμα θετικών κελιών}}{(\text{αριθμός θετικών κελιών}) \times 2}$$

Συντελεστής αρνητικών συνεργιών

$$Cs- = \frac{\text{Άθροισμα αρνητικών κελιών}}{(\text{αριθμός αρνητικών κελιών}) \times 2}$$

S+ άθροισμα θετικών κελιών

S- άθροισμα αρνητικών κελιών

N+ πλήθος θετικών κελιών

N- πλήθος αρνητικών κελιών

Cs+ συντελεστής θετικής συνέργιας

Cs- συντελεστής αρνητικής συνέργιας

Τιμές συντελεστών:

0 απουσία συνέργιας

2 πλήρης συνέργια

Το Μέτρο 5.2 έχει υψηλή συνέργια με τα M2.1 και M2.2 και M2.3 καθόσον υποστηρίζει την υλοποίηση τους με την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή. Το M5.2 έχει επίσης ισχυρή συνέργια με το M5.1 αφού και τα δύο μαζί στηρίζουν το σύνολο της υλικοτεχνικής υποδομής που είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των στόχων των πεδίων πολιτικής του ΕΚΤ. Το M5.2 εμφανίζει μικρή συνέργια με το M2.6, το οποίο απαιτεί συγκεκριμένη υποδομή για την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Στον πίνακα 3 επιχειρείται μία εκτίμηση του ΣΑ για τη συσχέτιση του μέτρου με τις βασικές κοινοτικές πολιτικές.

Πίνακας 3 Συσχέτιση ενεργειών του μέτρου με κοινοτικές πολιτικές

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ				
	Ανταγωνιστικότητα	Περιβάλλον	Καινοτομία	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες
Βιβλιοθήκες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης				✓	
Ανάπτυξη εργαστηρίων Τεχνολογίας & Φυσικών Επιστημών-Εποπτικά Μέσα				✓	✓
Σχολεία Α-, Β-βάθμιας Εκπ/σης				✓	✓
Αναβάθμιση των υποδομών ΙΕΚ και των σχολών των λοιπών φορέων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης				✓	
Ανάπτυξη των ΤΕΕ και ΣΕΚ				✓	
Κτίρια Γ' βάθμιας				✓	
Εκπαιδευτικός εξοπλισμός Γ' βάθμιας Εκπαίδευσης				✓	
Υποστήριξη λοιπών δράσεων ΕΚΤ που απαιτούν εξοπλισμό				✓	

Ειδικότερα :

- Όσον αφορά την απασχόληση είναι προφανές ότι οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας κατά την εκτέλεση των έργων, ενώ παράλληλα με την ολοκλήρωσή τους θα επιτρέψουν την απασχόληση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων. Επιπλέον με την ολοκλήρωσή τους δημιουργούν και μόνιμη απασχόληση απαραίτητη για τη λειτουργία των έργων.
- Καμία από τις ενέργειες ή πράξεις του μέτρου δεν μπορεί να θεωρηθεί καινοτομική καθόσον η υλοποίηση παρόμοιων δράσεων είχε ξεκινήσει από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.
- Ορισμένες κατηγορίες πράξεων μπορεί να θεωρηθεί ότι έμμεσα επηρεάζουν τον τομέα παροχής ίσων ευκαιριών υπό την έννοια ότι η στήριξη του εκπαιδευτικού συστήματος (και κυρίως της πρωτοβάθμιας

και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης), όπου η γυναικεία απασχόληση είναι 50%⁴ συμβάλλουν mainstream στην παροχή ίσων ευκαιριών.

- Όλες οι ενέργειες και οι πράξεις είναι αδιάφορες ως προς το περιβάλλον γενικά όμως μπορεί να ειπωθεί ότι η κατασκευή ενός σχολικού κτιρίου ή κτιριακή παρέμβαση σε ένα υπάρχον σχολικό κτίριο είναι φιλική προς το περιβάλλον ενέργεια.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1 ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΡΩΝ

Η ποσοτικοποίηση των εκρών του μέτρου είναι επαρκέστατη καθόσον το μεγαλύτερο μέρος των ενεργειών του μέτρου ποσοτικοποιείται. Στον πίνακα 4 παρουσιάζεται η εκτίμηση του ΣΑ για το βαθμό ποσοτικοποίησης του μέτρου, ο οποίος έχει υπολογισθεί με βάση την ex ante κατανομή των δεσμεύσεων του μέτρου στις ενέργειες του⁵.

Πίνακας 4. Κατάσταση ποσοτικοποίησης του Μ5.2.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ*
Βιβλιοθήκες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	2	9%
Ανάπτυξη εργαστηρίων Τεχνολογίας & Φυσικών Επιστημών-Εποπτικά Μέσα	4	17%
Σχολεία Α-, Β-βάθμιας Εκπαίδευσης	1	19%
Αναβάθμιση των υποδομών ΙΕΚ και των σχολών των λοιπών φορέων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης	0	0%
Ανάπτυξη των ΤΕΕ και ΣΕΚ	0	0%
Κτίρια Γ' βάθμιας	1	13%
Εκπαιδευτικός εξοπλισμός Γ' βάθμιας Εκπαίδευσης	1	14%
Υποστήριξη λοιπών δράσεων ΕΚΤ που απαιτούν εξοπλισμό	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	9	72%

- εκφράζεται ως το % του π/υ που ποσοτικοποιείται προς το συνολικό π/υ του μέτρου

⁴ εάν συμπεριληφθεί και η προσχολική αγωγή η γυναικεία απασχόληση στην ελληνική εκπαίδευση ανέρχεται στο 58% (πηγή: ΥΠΕΠΘ, Δ/σης Στατιστικής)

⁵ με βάση στοιχεία τα οποία δόθηκαν από το χειριστή του μέτρου

- Όλες οι τιμές βάσης που αναφέρονται αποτελούν εκροές του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ.
- Οι δείκτες «Εργαστήρια Φυσικών Επιστημών», «Εργαστήρια Τεχνολογίας» και «Εργαστήρια Πληροφορικής» έχουν υπολογισθεί με βάση το μοναδιαίο κόστος⁶.
- Ο δείκτης «αριθμός εξοπλιζόμενων βιβλιοθηκών Γ' βάθμιας» έχει ως τιμή βάσης, ενδιάμεσης στοχοθεσίας και τελικής στοχοθεσίας τα 33 εκπαιδευτικά ιδρύματα Γ' βάθμιας υπό την έννοια ότι εμπλουτίζονται ανάλογα με τις ανάγκες τους όλες οι λειτουργούσες πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες.
- Ο δείκτης «κατασκευή βιβλιοθηκών τριτοβάθμιας» έχει γίνει με βάση τις υπάρχουσες ανάγκες (bottom up από την επιτροπή σχεδιασμού του μέτρου) και θεωρείται ρεαλιστική, εάν συγκριθεί με το μοναδιαίο κόστος συναφών δράσεων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ σε συνδυασμό με την ex ante κατανομή σχετικής δέσμευσης στη σχετική ενέργεια. Θα πρέπει να τονισθεί στο σημείο αυτό ότι πέραν της κατασκευής 5 νέων πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών στο δείκτη περιλαμβάνεται και ο εξοπλισμός των ήδη λειτουργούντων.

Στον ακόλουθο πίνακα 5 παρουσιάζεται μία σύγκριση ανάμεσα στην ποσοτικοποίηση του Ε.Π. και του παρόντος μέτρου (Σ.Π.).

Πίνακας 5. Συγκριτική θεώρηση της ποσοτικοποίησης του Ε.Π και του Μ5.2.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ		ΔΕΙΚΤΗΣ	ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ		
			Ε.Π.	Σ.Π.	Απόκλιση
Ενέργεια 2	Ανάπτυξη εργαστηρίων Τεχνολογίας & Φυσικών Επιστημών-Εποπτικά Μέσα	αριθμός εργαστηρίων τεχνολογίας και φυσικών επιστημών	1700	1822	7%
Ενέργεια 3	Σχολεία Α-, Β-βάθμιας Εκπαίδευσης	αριθμός αιθουσών	900	ποσοτικοποιείται με άλλο δείκτη	

⁶ σύμφωνα με στοιχεία του ΥΠΕΠΘ (Διεύθυνση Εφαρμογών) μπορεί να θεωρηθεί ότι το μέσο μοναδιαίο κόστος ανά εργαστήριο(κτιριακή παρέμβαση και εξοπλισμός) Φυσικών Επιστημών είναι 35 εκατ. δρχ και ανά εργαστήριο Πληροφορικής περίπου ίσο με 25 εκατ. δρχ

Από τον πίνακα αυτό φαίνεται ότι υπάρχει μικρή απόκλιση προς τα άνω του δείκτη «αριθμός εργαστηρίων τεχνολογία και φυσικών επιστημών». Η στοχοθεσία του Σ.Π. (1822) έχει προκύψει από τον αριθμό των κτιριακών παρεμβάσεων σε $439 + 83 = 522$ εργαστήρια φυσ. Επιστημών και τεχνολογίας αντίστοιχα και έχουν προστεθεί και τα 1300 εξοπλιζόμενα εργαστήρια ενιαίου λυκείου (εδώ υπάρχει υπερεκτίμηση καθόσον ένα μέρος από αυτά θα αφορούν και τα εργαστήρια πληροφορικής).

3.2. ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Το Μ5.2 δεν παρουσιάζει ποσοτικοποίηση των αποτελεσμάτων του. Ως δείκτης μέτρησης αποτελεσμάτων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και η δημιουργούμενη πρόσκαιρη απασχόληση (δηλ. κατά την υλοποίηση των έργων), που υπολογίζεται από τη σχέση:

$$\Delta.A_{\text{εκτ}} = \frac{\overline{\text{ΠΥ}}_{01-06} \times \Sigma_{\delta\alpha}}{\overline{\text{ΗΜ}} \times \text{ΗΕΜ} \times 12}, \text{ όπου:}$$

$\Delta.A_{\text{εκτ}}$ = Δημιουργούμενη απασχόληση (εκτίμηση) εκπεφρασμένη σε ισοδύναμα πλήρους ετήσιας απασχόλησης

$\overline{\text{ΠΥ}}_{01-06}$ = προϋπολογισμός 2001-2006 σε δρχ

$\Sigma_{\delta\alpha}$ = Συντελεστής δαπάνης απασχόλησης [%], ο οποίος ορίζεται ως ο λόγος μεταξύ της δαπάνης για εργατικά ανά κατηγορία πράξης προς το σύνολο της δαπάνης για τη συγκεκριμένη κατηγορία πράξης

$\overline{\text{ΗΜ}}$ = μέσο ημερομίσθιο σε δρχ/ημέρα

ΗΕΜ = ημέρες εργασίας ανά μήνα (λαμβάνεται συνήθως ίσο με 22)

Ο συντελεστής δαπάνης απασχόλησης λαμβάνεται από τα στοιχεία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Δυστυχώς όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για όλες τις κατηγορίες έργων του 1^{ου} ΕΠΕΑΕΚ κυρίως λόγω απροθυμίας των φορέων υλοποίησης να δώσουν στοιχεία στα διανεμηθέντα σχετικά έντυπα⁷. Παρόλα αυτά θα μπορούσαν να ζητηθούν συγκριτικά στοιχεία από τον ΟΣΚ και τη Διεφές/ΥΠΕΠΘ ή να αναζητηθούν στοιχεία από παρελθόντα σχετικά έργα και να επιχειρηθεί η ποσοτικοποίηση της δημιουργούμενης πρόσκαιρης απασχόλησης.

⁷ Πρβλ. Τρίτη Έκθεση Αξιολόγησης, Απρίλιος 2000, σελ. 3-20 έως 3-26

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

4.1 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μ5.2 δεν φαίνεται να αντιμετωπίσει προβλήματα κατά την υλοποίηση καθόσον υπάρχει εμπειρία των τελικών δικαιούχων (ΟΣΚ, ΟΤΑ Νομαρχίες, ΑΕΙ, ΔιΕΦΕΣ/ΥΠΕΠΘ και ΤΕΙ) στην υλοποίηση συναφών έργων. Παράλληλα έχουν εκδοθεί σειρά υποστηρικτικών μελετών, όπως η μελέτη του ΕΜΠ για λογαριασμό του ΟΣΚ, η οποία αναφέρεται στην χωροθέτηση των αναγκών σε σχολεία και αίθουσες καθώς και ο Οδηγός Ωρίμανσης Έργων Σχολικών Κτιρίων της ΜΟΔ, τα οποία βοηθούν την υλοποίηση συναφών δράσεων.

4.2 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Η σύσταση και λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής αναμένεται να βελτιώσει τις συνθήκες παρακολούθησης. Αυτό προϋποθέτει τη σωστή στελέχωση της ΔΑ, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους διοικητικούς μηχανισμούς που ήδη υφίστανται. Με δεδομένο ότι ένα σημαντικό μέρος των στελεχών της νέας ΔΑ (με βάση τα δεδομένα μέχρι σήμερα) προέρχεται από την αντίστοιχη υπηρεσία, η οποία παρακολούθησε και διαχειρίστηκε το προηγούμενο ΕΠΕΑΕΚ παρέχονται εγγυήσεις για την μεταφορά εμπειρίας και προβλέπεται αγαστή συνεργασία με τους τελικούς δικαιούχους. Κρίσιμη παράμετρος στο σημείο αυτό είναι η βέλτιστη δυνατή γνώση των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, και αξιόπιστα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των πράξεων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ. Η μεταβατική περίοδος από το Β ΚΠΣ και η ένταξη στο ΟΠΣ των συνοπτικών τεχνικών δελτίων έργων αυτής της περιόδου

θεωρείται a priori ότι έχουν συμβάλλει στην εξοικείωση της Διαχειριστικής Αρχής με το νέο μηχανογραφικό σύστημα κεντρικής παρακολούθησης των πράξεων.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- i. Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.
- ii. Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- iii. Η εξέταση της τελικής και ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης .
- iv. Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΕΤΡΟ 6.1

ΔΕΛΤΙΟ ΕΧ ΑΝΤΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ 6.1

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΡΟΥ

Όνομα Μέτρου	Τεχνική βοήθεια			
Φορείς Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Μέτρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ			
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	Χιλιάδες Euro	Βαρύτητα στον ΑΠ	Βαρύτητα στο ΕΠ	
Συνολικός	22.683,831	100%	0,91	
Τριετίας (2001-2003)				
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΦΥΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ	ΝΕΕΣ	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ/ΩΡΙΜΑΝΣΗ
<u>Ενέργεια 1</u> Υποστήριξη υλοποίησης του ΕΠΕΑΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> - 12 Συνεδριάσεις ΕΠ - 16 Τεχνικές συναντήσεις - 4 Μελέτες/ενέργειες - 12 Εκδηλώσεις (ημερίδες/σεμινάρια) - 20 Μελέτες/εμπειρογωμοσύνες 		✓	Μεγάλη
<u>Ενέργεια 2</u> Πληροφόρηση και δημοσιότητα	<ul style="list-style-type: none"> - 20 Εκδόσεις - 40 Εκδηλώσεις δημιουργία και διάθεση διαφημιστικού cd-rom - 4 cd rom - 8 τεμάχια (φιλμ. Βιντοε) οπτικο-ακουστικού υλικού δημοσιοποίησης - 4 Ενέργειες προωθητικές στα ΜΜΕ - 1 έργο Ανάπτυξης /επικαιροποίησης ιστοσελίδων στο διαδίκτυο 		✓	Μεγάλη

2. ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6

Το Μέτρο 6.1 "Τεχνική Βοήθεια" έχει στόχο:

- ✓ να υποστηρίξει το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης II.
- ✓ να υποστηρίξει την αποτελεσματική υλοποίηση του ΕΠΕΑΕΚ II.

Αναλυτικότερα οι στόχοι της τεχνικής βοήθειας είναι:

- Η ενίσχυση της ποιότητας της διαχείρισης και η επιτάχυνση της συνέπειας των χρηματοδοτήσεων των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΚΤ, ΕΤΠΑ) ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και βέλτιστη χρησιμοποίησή τους.
- Η βελτίωση των διοικητικών και τεχνικών ικανοτήτων των εμπλεκομένων στο σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου κατά την συμμετοχή τους στις διάφορες φάσεις, του σχεδιασμού, προγραμματισμού, αξιολόγησης, επιλογής,, παρακολούθησης και ελέγχου των έργων.
- Η δημοσιότητα και πληροφόρηση των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II με επιμέρους στόχους:
- Την εξασφάλιση της διαφάνειας για τους δυνητικούς και τελικούς δικαιούχους και τις ενδιαφερόμενες για το ΕΠΕΑΕΚ II ομάδες
- Την ενημέρωση της κοινής γνώμης
- Η εξωτερική αξιολόγηση των πράξεων.

Η νοητική – θεωρητική συσχέτιση γενικών – επιχειρησιακών στόχων είναι προφανής.

Ωφελούμενοι περιοχή εφαρμογής μέτρου και διάρκεια παρεμβάσεων

Σε ότι αφορά τους ωφελούμενους από το μέτρο, περιλαμβάνονται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΥΠΕΠΘ, οι τελικοί δικαιούχοι όλων των μέτρων, καθώς και οι ωφελούμενοι από το πρόγραμμα συνολικά. Ως προς την διάρκεια εφαρμογής καλύπτει την περίοδο 2001-2006.

Συνέχιση δράσεων από το ΕΠΕΑΕΚ Ι και συσχέτιση με το παρόν μέτρο

Οι σχετικές δράσεις από το ΕΠΕΑΕΚ Ι σχετίζονται κυρίως με :

- Προμήθεια Η/Υ και εκτυπωτών, με αποτέλεσμα να επιτευχθεί η αναλογία ενός Η/Υ ανά άτομο.
- Κατασκευή ιστοσελίδας (site) για πληροφόρηση σχετικά με θέματα που αφορούν στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ Ι
- Δημιουργία και λειτουργία εφαρμογής (Πληροφοριακό Σύστημα) για την παρακολούθηση της πορείας των έργων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι
- Προσλήφθηκε Σύμβουλος Διαχείρισης ο οποίος συνέβαλε στην υλοποίηση του συνόλου του προγράμματος καθώς και στις διαδικασίες σχεδιασμού του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ.
- Προσλήφθηκε Σύμβουλος Αξιολόγησης με σκοπό την εκπόνηση επιμέρους εκθέσεων αξιολόγησης, επιμέρους εκθέσεων αξιολόγησης για την μετάβαση, καθώς και την τελική έκθεση αξιολόγησης.
- Προσελήφθη Σύμβουλος Δημοσιότητας ο οποίος ανέλαβε σε συνεργασία με την Δ/νση Κ.Π.Σ του ΥΠΕΠΘ τα θέματα δημοσιότητας και προβολής του προγράμματος.
- Προσελήφθη Σύμβουλος Μηχανοργάνωσης ο οποίος βοήθησε στην υλοποίηση του προγράμματος διοικητικού εκσυγχρονισμού.
- Υπήρξε συνεργασία και πλήρης υποστήριξη της Εταιρίας Διαχείρισης Τεχνικής Βοήθειας που διαχειρίστηκε 1δς για λογαριασμό του Προγράμματος και βοήθησε στην κάλυψη των λειτουργικών δαπανών, στην συντήρηση του εξοπλισμού, τις δαπάνες προετοιμασίας και οργάνωσης Επιτροπής Παρακολούθησης και άλλων ενημερωτικών συναντήσεων και δελτίων του Προγράμματος.

2.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Το μέτρο είναι υποβοηθητικό για το σύνολο του προγράμματος . Δεν γίνεται συνεπώς αναφορά σε συμβατότητα με πολιτικές εθνικές ή κοινοτικές.

3. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η ποσοτικοποίηση του μέτρου είναι επαρκής καθόσον παρατίθενται δείκτες εκροής για αρκετές από τις ενέργειες.

Παρότι πολλές από τις περιγραφόμενες ενέργειες στο ΤΔ μέτρου υπήρχαν και στο ΕΠΕΑΕΚ Ι, το ΤΔ δεν κάνει αναφορά σε επιμέρους τιμές βάσης. Ειδικότερα στο Τ.Δ του μέτρου παρατίθενται οι ακόλουθοι δείκτες:

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΙ		ΣΧΟΛΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗ
		2003	2006	
Πραγματοποιούμενες συνεδριάσεις Επιτροπής Παρακολούθησης		6	12	
Πραγματοποιούμενες τεχνικές συναντήσεις		12	16	
Μελέτες – Ενέργειες		2	4	
Εκδηλώσεις (ημερίδες, σεμινάρια)		8	12	
Μελέτες – εμπειρογνομosύνες		10	20	
Εκδόσεις (βιβλία, ενημερωτικά έντυπα κ.λ.)		10	20	
Εκδηλώσεις (Ημερίδες, συνέδρια, συμμετοχή σε συνέδρια κ.λ.)		20	40	
Εκπόνηση και διάθεση ηλεκτρονικού (cd-rom) διαφημιστικού και προωθητικού υλικού		2	4	
Ανάπτυξη και διάθεση οπτικοακουστικού υλικού δημοσιοποίησης (φιλμ, βίντεο, ταινίες, κασέτες κ.λ.)		4	8	
Ενέργειες διάχυσης στα ΜΜΕ		4	4	
Ανάπτυξη επικαιροποίηση συντήρηση ιστοσελίδων στο διαδίκτυο (πλήθος site)		1	1	
<i>ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι παρουσιαζόμενοι Δείκτες εμφανίζονται προσθετικά</i>				

Όλοι οι παραπάνω παρουσιαζόμενοι δείκτες αναφέρονται σε πράξεις με σημαντικό βαθμό υλοποιησιμότητας στο ΕΠΕΑΕΚ Ι, χωρίς ουσιαστικά καινοτομικό χαρακτήρα, και ως εκ τούτου η προσδοκία επίτευξης των στόχων είναι βάσιμη.

Προϋπολογισμός και χρονική διάρθρωση και ποσοτικοποίηση εκρών

Σε ότι αφορά τους προϋπολογισμούς των έργων, την αντιστοιχία έργων με τους τιθέμενους στόχους, αλλά και τη χρονική αντιστοιχία σε σχέση με τον ανά έτος προϋπολογισμό που παρατίθεται (σε ευρώ) στο Τ.Δ του μέτρου, παρατηρούμε τα εξής :

- ✓ Σε ότι αφορά το εύρος της ποσοτικοποίησης στις 2 ενέργειες του μέτρου, αυτή είναι ικανοποιητική δεδομένου ότι καλύπτει και τις δύο με 11 συνολικά δείκτες.
- ✓ Αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού των δεικτών σημειώνουμε ότι οι δείκτες υπολογίσθηκαν από την επιτροπή σχεδιασμού.
- ✓ Η χρονική διάρθρωση των στόχων του μέτρου, όπως αυτή εμφανίζεται στους δείκτες, δηλαδή στόχοι για τα έτη 2003 και 2006 αντίστοιχα, και η αντιστοιχία στόχων, χρόνων επίτευξης αυτών με τους προϋπολογισμούς είναι κατά την εκτίμηση του ΣΑ σε λογικά πλαίσια.

**4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ****4.1. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**

Το Μέτρο δεν αναμένεται να εμφανίσει ιδιαίτερα προβλήματα υλοποίησης για τους εξής λόγους:

- Το μέτρο αποτελεί συνέχεια αντίστοιχου μέτρου της τεχνικής βοήθειας του πρώτου ΕΠΕΑΕΚ. Οι δράσεις που περιλαμβάνει είναι αρκετά ομογενείς, και παρόμοιας εμβέλειας με τις υλοποιηθείσες στο πρώτο ΕΠΕΑΕΚ.
- Η λειτουργία του ΟΠΣ, όπως αναφέρεται παρακάτω αναμένεται να συμβάλλει στις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων.
- Η διαχειριστική αρχή τέλος έχει πλέον αποκτήσει την εμπειρία από την υλοποίηση του προηγούμενου επιχειρησιακού.

4.2 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Οι ρυθμίσεις περί διαχειριστικής αρχής αναμένεται να βελτιώσουν τις συνθήκες παρακολούθησης εφόσον πληρωθούν οι διατάξεις του σχετικού νόμου για την ίδρυση, ποιότητα και πληρότητα της στελέχωσης της, την εξασφάλιση υλικοτεχνικής υποδομής και την ενσωμάτωση της στους υφιστάμενους διοικητικούς μηχανισμούς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σχέση με τους φορείς υλοποίησης των έργων όπου ex ante εκτιμάται ότι σε γενικές γραμμές προβλέπεται αγαστή κυρίως λόγω της υλοποίησης παρόμοιων έργων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Κρίσιμη παράμετρος είναι η καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου των μηχανισμών του Γ ΚΠΣ.

Η λειτουργία του ΟΠΣ πρόκειται να τυποποιήσει, εξορθολογίσει και επιταχύνει τις διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το σαφώς ποσοτικοποιημένο περιβάλλον του σχεδιασμού αναμένεται να βοηθήσει την αποτελεσματική λειτουργία της Διαχειριστικής Αρχής και των Φορέων Υλοποίησης υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι θα τηρούν λεπτομερή, έγκυρα και έγκαιρα στοιχεία χρηματοοικονομικής και φυσικής πορείας των έργων με τα οποία θα ενημερώνουν το ΟΠΣ.

Στο κεφάλαιο των διατάξεων εφαρμογής παρατίθενται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα), η οποία όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει την ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη σημασία για την παρακολούθηση έχουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

Η εξέταση εντός έξι μηνών από την έγκριση του προγράμματος των κριτηρίων επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων.

- Η επιβεβαίωση ή προσαρμογή του Συμπληρώματος Προγραμματισμού και τυχόν μεταγενέστερη τροποποίηση του.
- Η εξέταση της τελικής και ετήσιας έκθεσης εκτέλεσης.
- Η εξέταση επίτευξης των στόχων και η εξέταση/έγκριση της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στην ex ante Αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος στο κεφάλαιο της swot ανάλυσης είχαν συστηματοποιηθεί τα πλεονεκτήματα, οι αδυναμίες και οι νέες προκλήσεις (ευκαιρίες) που εκτιμάται ότι υφίστανται ή ότι ενδέχεται να παρουσιασθούν στην πορεία ανάπτυξης του τομέα εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Οι νέες ευκαιρίες (προκλήσεις) που οριοθετούν τα πεδία στα οποία ο σχεδιασμός του προγράμματος καλείται να αποδώσει το μεγαλύτερο βάρος των προγραμματιζόμενων δράσεων καταγράφονται συνοπτικά κατωτέρω

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Δ/Ε)	
Δ/Ε 1	Δημιουργία Ανοικτής και Συνεκτικής Κοινωνίας
Δ/Ε 2	Δια βίου Κατάρτιση
Δ/Ε 3	Δημιουργία της Κοινωνίας της Πληροφορίας
Δ/Ε 4	Ποιοτική βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης
Δ/Ε 5	Σύνδεση εκπαίδευσης και παραγωγής
Δ/Ε 6	Παραγωγή καινοτομιών και εφευρετικότητας
Δ/Ε 7	Ευελξία και προσαρμοστικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος
Δ/Ε 8	Προσβαση σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες
Δ/Ε 9	Προώθηση Απασχόλησης – Βελτίωση απασχόλησης γυναικών
Δ/Ε 10	Εκσυγχρονισμός εκπαιδευτικών ιδρυμάτων
Δ/Ε 11	Βελτίωση της Διοικητικής Οργάνωσης των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων
Δ/Ε 12	Περιορισμός σχολικής διαρροής

Οι προκλήσεις αυτές εδράζονται τόσο σε στοιχεία που απορρέουν από τις ποσοτικές εκτιμήσεις της υφιστάμενης κατάστασης όσο και σε ποιοτικά χαρακτηριστικά που δεν είναι δυνατόν να απεικονισθούν με τη μορφή κάποιου δείκτη.

Οι αδυναμίες που έχουν εντοπισθεί στο εκπαιδευτικό σύστημα συνοψίζονται ως ακολούθως¹:

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΑΠΕΙΛΕΣ (Α/Α)	
A/A 1	Υψηλή σχολική διαρροή κατά την υποχρεωτική εκπαίδευση
A/A 2	Περιορισμένη δυνατότητα πρόσβασης αναλφάβητων στην εκπαίδευση
A/A 3	Χαμηλή απόδοση εκπαιδευτικού προσωπικού
A/A 4	Χαμηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών
A/A 5	Ανεπαρκής υποδομή εκπαιδευτικών ιδρυμάτων
A/A 6	Μη εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος
A/A 7	Αδράνεια εκπαιδευτικού συστήματος για αλλαγές
A/A 8	Περιορισμένη πρόσβαση στην τριτοβάθμια
A/A 9	Ανεπαρκής δημόσια χρηματοδότηση
A/A 10	Έλλειψη πληροφόρησης σε θέματα επαγγελματικής αποκατάστασης
A/A 11	Διοικητική δυσκαμψία, συγκεντρωτισμός και έλλειψη μηχανισμών αξιολόγησης

Στους ακόλουθους πίνακες 1 και 2 παρουσιάζεται μία εκτίμηση του Συμβούλου Αξιολόγησης αναφορικά με τη συσχέτιση που έχουν τα μέτρα του Προγράμματος με τις δυνατότητες/ευκαιρίες και τις αδυναμίες/απειλές του εκπαιδευτικού συστήματος.

¹ Η καταγραφή τους προήλθε από την ανάγνωση σχετικών κειμένων (πρβλ. απάντηση ΥΠΕΠΘ στην 2^η εγκύκλιο ΥΠΕΘΟ, Μάρτιος 1998) και από τη συζήτηση με ειδικούς στο x άρο της εκπαίδευσης

Πίνακας 1: Συσχέτιση δυνατοτήτων/ευκαιριών με τα Μέτρα του Συμπληρώματος Προγραμματισμού

	M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2	M6.1	
ΔΕ 1	1	1								1	1				4
ΔΕ 2	1						1								2
ΔΕ 3				1											1
ΔΕ 4			1	1		1	1	1				1	1		7
ΔΕ 5					1	1			1						3
ΔΕ 6				1					1						2
ΔΕ 7			1	1		1		1							4
ΔΕ 8				1			1			1	1				4
ΔΕ 9					1	1				1	1				4
ΔΕ 10												1	1		2
ΔΕ 11			1												1
ΔΕ 12	1	1	1												3
	3	2	4	5	2	4	3	2	2	3	3	2	2	0	

Πίνακας 2: Συσχέτιση αδυναμιών/απειλών με τα Μέτρα του Συμπληρώματος Προγραμματισμού

	M1.1.	M1.2	M2.1	M2.2	M2.3	M2.4	M2.5	M2.6	M3.1	M4.1	M4.2	M5.1	M5.2	M6.1	
ΑΑ 1	1	1	1	1		1									5
ΑΑ 2	1	1					1								3
ΑΑ 3			1		1			1							3
ΑΑ 4	1	1	1	1		1		1	1						7
ΑΑ 5												1	1		2
ΑΑ 6			1	1	1	1		1	1		1	1	1		9
ΑΑ 7			1			1	1								3
ΑΑ 8				1						1	1				3
ΑΑ 9			1	1	1					1	1				5
ΑΑ 10			1		1	1			1						4
ΑΑ 11				1											1
	3	3	7	6	4	5	2	3	3	2	3	2	2	0	